TIŠNOVSKO

LEDEN 1982 Ročník XIII Číslo 1

KAŽDÁ HODINA, KAŽDÝ DEN...

Člověk je už takový: umí snít a své sny dokáže měnit ve skutečnost. Jindy s úspěchem a lehce, jindy zase s menším zdarem a s nesnázemi — vždy to záleží na velikosti snů a plánů, ale nepochybně i na schopnostech, vytrvalosti a píli jednotlivce, nekapitulujícího už hned při případné malé obtíži.

Mnoho takových snů spojuje člověk se svou osobou: aby dobře bydlel, aby měl zajímavé povolání, aby byl zdráv... Celá řada plánů však úzce souvisí s jeho životem společenským, životem ve městě, v obci. A tak jako lidé utvářejí své město, naopak zase město vtiskuje svou tvářnost jeho obyvatelům. Do čisté upravené ulice se lidé po práci rádi vracejí; a je-li takové celé město, srůstají s ním pevnými pouty. Hluboký pak je i pocit hrdosti, s níž mohou říci — ano, tady jsme doma ,vskutku doma. A nemyslí tím jenom střechu nad hlavou, dům s jedním jediným popisným číslem, nýbrž mají na mysli všechno to, co je váže k tomuto místu, kde je jim dobře, kde se cítí spokojeni.

A spokojenost — ta nevyrůstá zásluhou jednoho či dvou, ba dokonce ani několika stovek lidí. Podílejí se na ní všichni a všichni stejně jsou jí zárukou. Zárukou toho, že město bude rok od roku hezčí, že dá svým obyvatelům všechno, co potřebují — od kvalitních služeb, v nichž zákazník není v roli prosebníka, po příjemně strávený volný čas. Na druhé straně, že i lidé poskytnou svému městu pomoc tam, kde nejvíc potřebuje. To je zatím sen, jehož podstatná část na uskutečnění stále jen čeká.

Proto si přejme, každý sobě a všichni společně navzájem, aby každý den, každá hodina v letošním roce byla naplněna jednotnou snahou o realizaci těchto malých i velkých předsevzetí. **Jaroslav Brácha**

POSLANCI JEDNALI O SLUŽBÁCH

Úspěchy i problémy

Směrnice pro plánovitý rozvoj našeho národního hospodářství schválené XVI. sjezdem KSČ věnují mimořádnou pozornost uspokojování potřeb obyvatelstva, zejména v oblasti služeb, jejich úrovni, kvalitě a sortimentu. Z těchto hledisek posuzovalo říjnové plenární zasedání MěstNV v Tišnově současný stav služeb v našem městě i způsoby jejich dalšího rozvoje.

V Tišnově má sídlo Okresní průmyslový podnik Brno-venkov s provozovnami, které zabezpečují opravy technických pomůcek a předmětů osobního vlastnictví, Oblastní podnik služeb s působností pro polovinu okresu a s řadou provozoven denní potřeby a Okresní stavební podnik Brno-venkov se sídlem v Brně, který zde má hospodářské středisko. Tyto tři významné podniky služeb jsou řízeny přímo orgány okresního národního výboru. Dále v Tišnově fungují Technické služby řízené MěstNV, které zajišťují svoz pevného domovního odpadu v polovině okresu Brno-venkov.

Kromě výše uvedených podniků je v našem městě několik provozoven národních podniků a družstevních organizací, které poskytují prospěšné placené služby obyvatelstvu, zejména v zakázkových pracích. Jsou to např. Dřevoděl, Drukocel, Obnova aj.

V Tišnově však není žádná provozovna řízená přímo MěstNV a nejsou tu ani provozovny jednotlivců povolené na základě § 20 zákona o národních výborech.

I když ledňáček svým názvem připomíná měsíc leden, zbarvením peří se podobá létu. Foto na titulní straně Josef Ptáček

OPP Brno-venkov (ředitelem je Jaroslav Košík, dipl. tech.)

Podnik pracuje pro celé území okresu, v Tišnově má 12 provozoven, z nichž 10 poskytuje služby obyvatelstvu. Celkový objem tržeb od obyvatelstva byl v r. 1980 více než 3 800 000 Kčs.

Provozovny: Radiotelevizní služba (9 pracovníků) provádí opravy rozhlasových a televizních přístrojů. Projevuje se nedostatek náhradních dílů u těch typů, které jsou starší. (Podniky vyrábějí náhradní díly jen 10 roků po ukončení výroby typu.)

Kovo I, II, III se věnují zakázkové výrobě a výrobě pro tržní fondy (výroba nabíječek automobilových baterií, zhotovování plotů, vrat, branek, výroba náhrobních svítilen, váz, urnových uzávěrů).

Opravna praček a chladniček plně pokrývá požadavky oprav všech elektrických spotřebičů v domácnosti (též žehliček, vařičů, bojlerů aj).
Opravna elektromotorů provádí převíjení všech elektromotorů s komutátorovou kotvou.

Autoservis se záručními opravami vozů Dacia a opravami zn. Moskvič dosahuje velmi dobrých výsledků (ročně kolem 2,5 milionu Kčs tržeb). Má dobře vybavené zařízení pro seřizování brzd, světel, vyvažování kol, přezouvání pneumatik, ošetřování dutin.

Pánské a dámské krejčovství plní dobře všechny zakázky. Mimo to má OPP v Tišnově prodejnu vlastních i nakoupených výrobků místního průmyslu NATEX s průměrnou roční tržbou asi 1 milión Kčs.

Podle podnikového průzkumu se jeví kapacita opravářských a zakázkových služeb dostačující. Proto v 7. pětiletce neuvažuje ONV ani s investiční výstavbou, ani s dalším nárůstem pracovníků.

OPS Tišnov (ředitelem je ing. František Válka)

28 provozoven v Tišnově poskytuje 30 služeb. V provozovnách pracuje asi 120 zaměstnanců. Tržby od obyvatel ročně dosahují částky kolem 2 000 000 korun.

Průmyslová prádelna a čistírna zajišťuje praní a čištění téměř pro celý okres. Provozovny jsou velmi nevhodně umístěny. Přesto je poptávka obyvatelstva plně uspokojována, dodací lhůty jsou dodržovány (u prádla 20 dní, u šatstva 6 dní). Prádelna provádí i napínání záclon, služba drobných oprav prádla zanikla, protože nebyla využívána.

Holičství a kadeřnictví jsou ve městě čtyři. Služby jsou dostačující, potíže bývají jen v plesové sezóně. Ve dvou provozovnách je služba na objednávku.

Celkem bez problémů zabezpečují své služby pedikura, fotoslužba (vyvolává i amatérské filmy) a kosmetika (umístěná v budově sauny).

Kamenosochařství nestačí pokrýt poptávku pro nedostatek odborných pracovníků a zejména požadovaného materiálu. (Kamenictví je vedle kominictví učebním oborem, kde se nedaří plnit nábor.)

Převážně pro obyvatelstvo pracuje knihařství a výroba obrazových paspart a drobné tisky obstarává propagační služba.

Dislokační problémy má sklenářství a rámování, trvá však i nedostatek druhů skel a lišt a také pracovníků.

Své úkoly plní se zdarem provozovna šití prošívaných přikrývek, čalounictví, cestovní informační služba, půjčovna průmyslového zboží, pohřební služba a provoz hřbitovů.

Autodoprava je pro občany prováděna v malém rozsahu, podnik nemá stanoviště nákladních taxi a z ekonomických důvodů je nelze zřídit.

Malířství a natěračství vyřizuje objednávky občanů hlavně na jaře a na podzim. V létě jsou kapacity vázány úpravami školních budov a v zimě pro podnik bytového hospodářství a socialistické organizace.

Kominictví nestačí zajišťovat služby v plném rozsahu. Podnik bude zvláštní pozornost věnovat revizi komínů při zavádění plynového vytápění v rodinných domcích.

Zahradnictví a květinová síň zajišťují výrobu a prodej květin, zeleninové přísady a v malém množství i čerstvě rychlené zeleniny. K zvýšení produkce provádí podnik výstavbu vytápěného skleníku 24 × 50 m.

Opravna autobaterií provádí záruční opravy nových autobaterií osvědčeným výměnným způsobem. Pracuje pro široké okolí, včetně Brna.

Oblastním systémem pracuje i provozovna Kuřim pro Tišnov při zajišťování plynoinstalatérských prací i oprav plynových sporáků na propan-butan.

Provozovna Kuřim zabezpečuje ve specializaci opravárenských služeb opravy vozů zn. Škoda, včetně servisu a karosářských prací.

Provozovny podniku jsou umístěny v objektech značně zastaralých, které neodpovídají protipožárním i hygienickým požadavkům. Svým charakterem již neodpovídají zásadám dnešní doby pro účelný vztah zákazníka a pracovníka služeb. Podnik má zájem o výstavbu domu služeb, ale jeho záměr nebyl pojat do 7. pětiletky. Podnik zpracoval soubor opatření k zabezpečení úrovně služeb a jejich rozvoj do r. 1990. V tomto dokumentu se uvažuje o výstavbě domu služeb, o výstavbě nové prádelny, s rozšířením plochy pro výrobu rychlené zeleniny a zlepšení dalších služeb (zejména v opravách automobilů, plyn. spotřebičů, v oboru klempířství, zámečnictví, stolařství a malířství — natěračství).

Okresní stavební podnik (vedoucí střediska ing. Ladislav Mach)

Roční objem placených služeb je asi 900 000 Kčs. Služby jsou poskytovány hlavně v oboru voda — topení. Práce zednické nemůže podnik pro obyvatelstvo poskytovat, protože kapacita zednických prací je zcela vytížena úkoly, které OSP rozepisuje nadřízený orgán. Ze stejných důvodů nemůže podnik zajišťovat v našem městě i další služby obyvatelstvu (tesařské, klempířské, pokrývačské práce, v těchto oborech jsou problémy i s materiálem).

Plénum MěstNV přijalo usnesení, které vychází z reálné situace ve službách v našem městě a je zaměřeno k soustavné práci pro zvyšování úrovně služeb a k cílevědomé přípravě materiální základny služeb, a to formou sdružených investic.

AKTIVNÍ ORGANIZACE ČSPB

Výroční schůze ZO Českého svazu protifašistických bojovníků v Tišnově se konala 10. listopadu 1981 v hotelu U nádraží. Po zahájení předsedou ZO s. Janem Pestrem následoval kulturní pořad, který pod vedením s. Ilony Novotné předvedly pionýrky ze základní školy na Gottwaldově ul.

V politickém referátu zdůraznil s. Rudolf Volena, že první socialistický stát na světě se zrodil ve znamení úsilí o mír, sociální spravedlnost, skutečnou demokracii, jako vláda lidu a pro lid. Tuto politiku zastává Sovětský svaz po celých 64 roků svého trvání.

Konfrontoval pak mírové úsilí sovětského vedení v čele se soudruhem Brežněvem s politikou vlády USA a jmenovitě prezidenta Reagana.

Hodnotící zpráva o činnosti, kterou přednesl jednatel ZO s. Adolf Horák, zdůraznila plnění plánu v oblasti politickovýchovné. Díky obětavé práci mnoha členů se podařilo uskutečnit všechny plánované besedy se školní mládeží, jak ve školách, tak i v pionýrských táborech, i na veřejných schůzích. Nemalý důraz byl kladen na družbu se slovenskou organizací v Juru u Bratislavy. Uskutečnila se četná setkání, dokonce několikadenní v pionýrském táboře v Hrotovicích .O upřímném vztahu obou družebních organizací svědčí i pozdravný telegram soudruhů z Juru, který byl zaslán k výroční schůzi. Nezanedbatelný podíl v práci ZO má i pomoc národnímu hospodář-

ství. Tvoří ji jednak pomoc brigádnická, především v zemědělství, jednak sběr druhotných surovin. Letos členové ZO odevzdali do sběru 1696 kg starého papíru, 58 kg textilu, 3330 kg železného šrotu a 212 kůžek.

Pokračovala i úspěšná zájezdová činnost, zejména zdařilý byl zájezd do Maďarska.

Schůze schválila též zprávu o hospodaření, kterou podal s. Michal Borolič, a revizní zprávu, kterou přednesl s. Antonín Vlasák.

Jménem MěV KSČ poděkoval členům SPB zástupce s. M. Koudela za celoroční úspěšnou práci.

Schůze schválila nový plán práce na rok 1982. Po závěrečném slovu člena OV ČSPB s. Vody následovala přátelská beseda. D. Š.

CIVILNÍ OBRANA V ROCE 1982

V roce 65. výročí Velké říjnové socialistické revoluce budou v přípravě občanů k obraně vlasti proškolována tři témata.

Školení na vesnicích a na závodech bude mít charakter vojenskopolitického zaměstnání a ponese název Aktuální otázky boje za mír, bezpečnost a společenský pokrok ve světle závěrů XVI. sjezdu KSČ a XXVI. sjezdu KSSS. Zaměstnání bude trvat dvě hodiny a povede ho lektor Socialistické akademie.

Pro občany mimo pracovní poměr (důchodci, ženy v domácnosti) je připraveno dvouhodinové zaměstnání Chování a činnost občanů za vzdušného poplachu a úkony život zachraňující. Výuku zabezpečí Svazarm a ZO ČSČK.

Na závodech bude probíráno téma Co má vědět každý občan o požární ochraně. Provedení zajišťuje Svaz požární ochrany.

U technických zaměstnání se bude školení provádět po skupinách 30—40 osob.

Mimo tato školení, která musí být splněna u technických zaměstnání do konce září, bude probíhat v obvodě Tišnov také školení velitelských kádrů (velitelů technických, požárních a průzkumných družstev) podle pokynů štábu civilní obrany okresu Brno-venkov.

K lepší organizaci civilní obrany uzavřel MěstNV a lektoři CO socialistický závazek, který bude koncem roku vyhodnocen komisí Jednotného systému branné výchovy obyvatelstva v Tišnově a orgány civilní obrany okresu Brno-venkov.

Ludvík Bednář

VĚC NÁS VŠECH

Zásadním předpokladem současného rozmachu moderní, zejména chirurgické léčby je spolehlivě pracující základna dárců krve. Je dnes již zcela jasné, že pokroky současného lékařství se ve své praxi stěží obejdou bez možnosti plnohodnotných náhrad tkáně tak důležité, jako je lidská krev a její složky. Avšak i když je krev pro naše zdravotnictví skutečně nepostradatelná, vždy nám při odběrech šlo o mnohem více. Vždyť vědomí závažnosti daru krve svědčí o vysoké lidské uvědomělosti! Jeho vlastní princip vyplývá z ryzího soucitu k lidským utrpením. Proto se dar krve stává výrazem mezilidského pouta, jednotnosti myšlení a cítění a je tedy obrazem společenské stejnorodosti. Právě z těchto důvodů hodnotí naše společnost tak vysoce ty, kdož svůj postoj k člověku prokáží skromně tímto činem. Čestný dar krve je darem ze srdce. Není motivován potřebou příspěvku. Pro své přesvědčení je čestný dárce krve stálou oporou a jistotou našeho zdravotnického zázemí. Jde o jistotu cennou a právě proto bude od 1. ledna 1982 OÚNZ Brno-venkov organizovat odběry pouze z řad čestných, bezpříspěvkových dárců krve.

Zajištění spolehlivé dárcovské základny byl a je úkol velmi zodpovědný. Dnes se týká nás všech. Jeho podstata spočívá v převýchově postojů člověka k utrpení jiných. Kritickým zdravotním stavem netrpí pouze jedinec, ale těžká situace zasahuje i jeho rodinu, přátele, pracovní kolektivy, a tím i celou společnost. Zde lhostejnost je neomluvitelná! Proto na všech úrovních společenského života je třeba vychovávat osobnosti zejména mladých lidí tak, aby tyto hluboce morální postoje se staly pravou zárukou vzájemné úcty a aby tyto krásné vztahy vytvořily opravdový pocit společenské sounáležitosti.

MUDr. Michael Balzar,
obvodní lékař Oslavany

(Přetištěno z týdeníku Směr, 13. 11. 1981.)

AKCE HODNÁ NÁSLEDOVÁNÍ

ZO ČSČK v Tišnově II — Předklášteří splnila svůj závazek k Mezinárodnímu roku invalidů. Členky a členové této organizace se zavázali, že výtěžek ze sběru šípků věnují invalidním dětem. Celkem nasbírali 200 kg šípků, které odevzdali farmaceutickému průmyslu. Částku 1200 Kčs, kterou získali za vykoupené šípky, předaly členky výboru Ústavu pro tělesně postiženou mládež v Brně-Král. Poli. Těchto peněz bude použito k zakoupení osobních vánočních dárků pro osiřelé děti.

J. Novotná

O ODZNAK ZDATNOSTI

TJ Sokol Tišnov II spolu s PO SSM při ZDŠ Tišnov II uspořádala na počest VŘSR a Měsíce československo-sovětského přátelství dne 7. listopadu závody ke splnění odznaku zdatnosti BPPOV.

Běhalo se, skákalo, házelo míčkem a to za vzorné spolupráce organizátorů i rozhodčích s. M. Kulhánkové a s. J. Pospíchala, metodiků TJ, a skupinové vedoucí s. I. Novotné a pionýrských vedoucích D. Jaškové a J. Novotné.

Pionýrská organizace si vzala na starost část ideovou a výchovnou. Jedna z otázek ideové části byla např. jaké vlastnosti má mít sportovec socialistického státu. Náplní výchovné části byly základy první pomoci.

Po součtu bodů za dosažené výsledky se zjistilo, že všichni účastníci závodu splnili limit počtu bodů potřebných k získání odznaku. První tři z každé kategorie byli odměněni věcnými cenami. Absolutní vítězkou v kategorii dívek se stala Jitka Dundáčková, v kategorii chlapců Jiří Pospíchal. Při vyhlašování vítězů byl všem předán bronzový odznak BPPOV.

Na závěr bylo v tělocvičně připraveno občerstvení. Závody se všem účastníkům líbily a již se těší na další.

Všem organizátorům patří za hodnotný a záslužný kus práce dík.

J. P.

KARASŮV VEČER NA HUTISKU

Členové tišnovského Karasova divadla přijali pozvání osvětové besedy v Hutisku-Solanci, která spolu se sborem pro občanské záležitosti uspořádala vzpomínkový večer k padesátému výročí úmrtí tišnovského rodáka spisovatele Josefa Františka Karase. Pásmo sestavené dr. Vlastou Šanderovou přesvědčilo četné návštěvníky večera, že dílo J. F. Karase má co říci i dnešku. Dlouhotrvající potlesk byl odměnou všem, kteří se za zdar krásného večera zasloužili. Do programu přispěl též komorní sbor při SPOZ. Členům Karasova divadla patří náš dík za to, že přijali naše pozvání a naprosto nezištně svým pásmem obohatili program večera. Děkujeme za pěkný zážitek, na který budeme dlouho vzpomínat.

Aloisie Lepaříková
jednatelka OB v Hutisku-Solanci

TŘIKRÁT ZE ŠKOLY

Dne 17. 10. uspořádala odbočka SČSP při ZDŠ na Smíškově ulici pro pionýry školy polodenní zájezd. Navštívili jsme pahorek Žuráň, Mohylu míru a velmi pěkné Okresní národopisné muzeum ve Vyškově. Při zpáteční cestě jsme si v Dědicích prohlédli rodný domek K. Gottwalda. Zájezd se nám velice líbil. Nejen že jsme se příjemně pobavili, ale poznali jsme další významná místa našeho kraje. I. Valová, 8. B

ZDŠ Tišnov, Smíškova ul. pořádala 28. 10. 1981 k výročí VŘSR přebor Tišnova v přespolním běhu. Závodu se zúčastnili žáci obou ZDŠ v Tišnově a žáci ZDŠ Drásov.

I přes nepřízeň počasí se na startu sešlo 121 chlapců a děvčat. Závodilo se ve 4 kategoriích. Po doběhu každého závodu byly vítězům předány věcné ceny a diplomy.
Myslím, že se všem účastníkům závod líbil. R. Vlachová, 8. A

17. listopadu měly jiskry svůj velký den — skládaly slib. Chlapci a děvčata přišli se svými rodiči, se sourozenci. Slib zahájila soudružka skupinová vedoucí. Po zahájení přišla na řadu nejdůležitější část odpoledne. Všechny děti po oddílech složily slib. Seřadily se přede všemi, jedna jiskra přednesla za všechny slib a soudružky vedoucí spolu s instruktorkami odevzdaly novým jiskrám odznaky a průkazy.

Potom následoval kulturní program, který si jiskřičky předem připravily. Zatancovaly lidové tanečky, zazpívaly, přednesly básně. Na závěr dostaly ještě občerstvení a potom hrdě odcházely domů. E. Sáblíková

MOJE ZÁŽITKY Z CESTY

byla velmi zajímavá přednáška MUDr. Jiřího Vrchlabského, kterou uspořádala za iniciativního vedení předsedkyně s. Jiřiny Novotné ZO ČSČK v Tišnově-Předklášteří.

Dr. Vrchlabský pracoval po dobu téměř půl roku jako lodní lékař na naší zámořské lodi BRNO.

Svoji tříhodinovou přednášku doplnil promítáním dokumentárních snímků, které sám pořídil.

120 účastníků se zájmem sledovalo nevšední zážitky z plavby z Rozstocku na Kubu, přes rozbouřený Atlantik ,kde protrpěl i mořskou nemoc, když 156 m dlouhá loď měla u Azor výkyvy 25 stupňů. Další cesta vedla zpět do Hamburku, Anglie, Indie a Pákistánu. V Rangúnu utrpěl náš cestovatel úraz, byl sražen autem a zažil tak pobyt v tamější nemocnici, kde pacienty musí obsluhovat příslušníci rodiny.

Jemu byla poskytnuta tato obsluha místní ambasádou, na štěstí v této nemocnici nepobyl dlouho.

V tomto městě trvalo naložení pokrutin — odpadu z burských oříšků — na krmení dobytka 5 týdnů; v Rotterdamu, kam byl náklad určen — díky mechanizaci — byl vyložen za pouhé 2 dny.

V Bombaji trval pobyt 6 týdnů; 9 miliónové město má 30 patrové domy, hlavní střed města je výstavní — jinak v postranních uličkách špína, zápach, vlhkost ,teplota 38—40 °C.

Pro Evropana jistě zážitek nevšední.

Přednáška — vlastně beseda, protože Dr. Vrchlabský odpovídal i na zvídavé dotazy přítomných, byla přes dobu svého trvání tak zajímavá, že žádný z přítomných předčasně nevstal a neodešel, jak se mnohdy stává.

Za svoje vyprávění sklidil zasloužený potlesk, který z části patřil i výboru ZO ČSČK, který do konce kalendářního roku uspořádá ještě mnoho akcí: za zmínku stojí např. beseda o pěstování léčivých rostlin s promítáním filmu, dokončení akce pěstování kozlíku lékařského od vysazení až po sklizeň, mikulášský večírek a výroční schůze.

Jistě bohatý program, jímž se může pochlubit málokterá organizace. D. Š.

KAMEROU DALIBORA TIKOVSKÉHO

Bylo to před jedenadvaceti lety, kdy Dalibora Tikovského zaujala problematika nadměrného užívání léků. Po nápadu následovala mravenčí práce a výsledkem byl první amatérský hraný film v Tišnově. Jmenoval se Pozor na ně. O něco později, když už má zasebou několik hraných filmů, začíná se jejich tvůrce věnovat filmu dokumentárnímu. Tak točí velmi zdařilý film — medailón věnovaný zasloužilému umělci Josefu Jamborovi. O tomto malíři, čestném občanu Tišnova, který strávil svá poslední léta v městě pod Květnicí, existuje dokumentů tohoto druhu už velmi málo. Kultivovaná kamera a technicky velmi dobře zvládnutý snímek D. Tikovského jsou postupně oceňovány na různých okresních i krajských soutěžích. Do Tišnova putuje třetí cena v soutěži amatérských filmů v kategorii publicistiky, udělená krajskou odborovou radou. Je to za film, který ukazuje práci pražských restaurátorek při záchraně starých fresek domu číslo šedesát sedm v Tišnově, nazvaný Medailón. Čestná uznání provázejí také film o šerkovické hájence, věnovaný boji partyzánské skupiny Jermak. O úspěchu filmů rozhoduje i dobrá spolupráce s hudebním skladatelem a redaktorem Čs. rozhlasu v Brně Josefem Růžičkou, v oblasti námětu a scenáře pak spolupráce s prof. Ant. Stejskalem. Bylo to loni na IX. ročníku ARS filmu amatérů v Kroměříži, kde Dalibor získal velmi pěkné třetí místo za film Křídla. Tento film zachytil vznik plastiky Soutok pro areál brněnského hotelu Voroněž a jejího tvůrce akad. sochaře Jiřího Marka. Uvedený film není určitě poslední, protože D. Tikovský už pracuje na dalších medailóncích věnovaných výtvarníkům Podhorácka. Připravuje též dokument o tom, jak mění tvář město, v němž žije a tvoří.

(vb)

Mistr Jambor tentokrát sám jako model.

MOSKEVSKÁ PŘEDPREMIÉRA V TIŠNOVĚ

Do tišnovské provozovny Oblastního podniku služeb na Brněnské ulici se dostala v listopadu minulého roku zajímavá kolekce ze sbírek Moravské galérie v Brně: dvě stě patnáct originálů od třiceti autorů, mezi nimi i tak zvučných jmen jako je Karel Svolinský, Adolf Zábranský, Cyril Bouda, Adolf Born, ale také Vincent Hložník, Vladimír Gažovič, Josef Baláž i Albín Brunovský. Pro znalce umění bylo doslova lahůdkou vidět na stolech rozloženy obrázky různých technik, počínaje akvatintou přes temperu a kombinovanou techniku a ofsetem konče. Převážná část ilustrací je věnována pohádkám od realistického projevu (např. V. Hložník) až po abstraktní projev Viery Bombové. Pracovník OPS Miloslav Pluháček všechny originály v krátké době zapaspartoval a hned na to řádně zabalená a zapečetěná zásilka putovala letecky do Moskvy. Práce našich předních výtvarných umělců budou obdivovat návštěvníci výstavy československé knižní ilustrace a grafiky, kterou pořádá ministerstvo kultury ČSR. Po lednové výstavě v Moskvě se s kolekcí seznámí také občané dalších měst SSSR. (vb)

Rozkvetlé ulice 1981

Koncem září 1981 byla skončena soutěž Rozkvetlé ulice 1981, kterou vyhlásila ZO ČZS v Tišnově společně s MěstNV a MěV NF na počest konání XVI. sjezdu KSČ. Byla vyhlášena jedna kategorie Nejlépe upravená a kvetoucí předzahrádka a okolí vchodu na sídlištích.

Do soutěže byl zahrnut obvod města Tišnova a místní části Předklášteří. Předzahrádky v Předklášteří tvořily jednu hodnocenou část města.

Předzahrádky v samotném městě Tišnově byly podle ulic rozděleny do tří částí. Samostatnou část tvořily vchody na sídlištích — Pod Klucaninou, U Humpolky a Pod Květnicí. Hodnocení provedly komise vytvořené ze členů ZO ČZS ve třech hodnotících údobích (duben - květen, červen - červenec, srpen - září). Zde musíme poděkovat všem členům - členkám hodnotících komisí za jejich obětavou práci, bez které by nebylo možné soutěž uskutečnit. Že to byla práce náročná, je zřejmé i z počtu 310 předzahrádek a 65 vchodů na sídlištích, které komise hodnotily. Někdy to bylo těžké rozhodování a v některých částech města by si zasloužilo odměnění více předzahrádek než jen tři jak bylo stanoveno v pravidlech soutěže. Přesto si myslíme, že členové hodnotících komisí vyhodnotili tři nejlepší v každé části města co nejobjektivněji.

1. část:

1. Loubal Břetislav, Nezvalova 1220
2. Grosová Aloisie, Fučíkova 1035
3. Baláš Stanislav, Fučíkova 1316

2. část:

1. Ing. Šmíd, Na hrádku 673
2. Havlát Jiří, Jiráskova 1555
3. Vítek Václav, Hynka Bíma 826

3. část:

1. Šmarda Alois, Purkyňova 1572
2. Životský Karel, Rudé armády 381
3. Balabánová Lud., Za mlýnem 999

4. část:

1. Pestr Jan, Mánesova 1607
2. Keprt Jaroslav, Mrštíkova 941
3. Nováčková Eva, Na nové 1605

5. část:

1. vchod, Leninova 1625
2. vchod, Králova 1652
3. vchod, U Humpolky 1506

Blahopřejeme vítězům a vyzýváme všechny občany města, aby se účastí v nové soutěži roku 1982 pokusili získat přední umístění, ale hlavně tak přispěli ke zkrášlení svého města. Věcné ceny a diplomy budou vítězům předány na výroční členské schůzi ZO ČZS v lednu 1982. Na této schůzi bude vyhlášen na počest 25. výročí trvání ČZS již III. ročník soutěže Rozkvetlé ulice 1982. Občané města budou s organizací a pravidly soutěže včas obeznámeni letáky a v únorovém čísle Tišnovska.

Za výbor ZO ČZS Ing. Drbal

9. ROČNÍK FOTOVÝSTAVY TIŠNOV '81

Z důvodu uzávěrky zpravodaje oznamujeme výsledky fotosoutěže až v nynějším čísle. Výstava fotografických prací, jež vybrala porota ve složení: Jan Beran, AFIAP, Miloš Budík, AFIAP (oba Fotoklub města Brna) a Mir. Makovský, SZK ROH, se konala v polovině prosince minulého roku.

Lze konstatovat, že úroveň zasílaných fotografií nabyla již trvalejšího standardu, i když proti roku 1980 nepatrně poklesla. Problémem zůstává výtvarná hodnota a námět v první kategorii, kde se zdá, že jsou možnosti z Tišnova a okolí vyčerpány. Zdaleka tomu tak není. Autoři se však nesmějí zaměřovat jen na tradiční motivy — radnice, kostel, Porta coeli. Lze využívat také fotografických technik a pohledů do života města a jeho okolí.

Fotosoutěže 1981 se

v kategorii	1.	2.	celkem
zúčastnilo autorů	11	22	24
zasláno fotografií	54	142	196
vystaveno snímků	41	62	103

V první kategorii Tišnov a Tišnováci se o první a třetí cenu podělili bratří Ptáčkové. (1 cena Jos. Ptáček za seriál Výcvik jestřába, 3. cena Zdeněk Ptáček za seriál Kominík.) Druhou cenu získal poprvé vystavující Lad. Novotný z Tišnova za snímek V plném běhu. Čestné uznání obdrželi Mir. Zavadil z Kuřimi a Jaromír Kubeš z Brna.

Ve druhé kategorii Volný námět získal první cenu za kolekci fotografií — seriál Líhnutí kachny a s přihlédnutím k výstižně zachycenému snímku Život na potoce Pavel Šnédar z Malhostovic. Druhou cenu obdržela kolekce fotografií Josefa Bučka — seriál Česnek (velice zdařilá výtvarná kompozice) a snímek Bez názvu. Třetí cena byla udělena Jos. Hledíkovi, ASČF, z Pardubic za snímek Výstraha. Čestné uznání získali J. Látal a Zd. Barvík z Gottwaldova a J. Tesař z Kuřimi.

Závěrem chceme upozornit fotografy, že při příležitosti desátého výročí založení fotoklubu SZK bude jubilejní 10. ročník fotosoutěže Tišnov 1982 tématicky zaměřen na námět Krajina a krajinný detail. V soutěži bude hodnoceno především výtvarné pojetí fotografického zachycení přírody a jejího života, vč. umělecky ztvárněných detailů. Propozice budou včas zveřejněny (asi březen 1982).

—mi—

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují, 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

7. 1. **Marie Jízdná,** U Humpolky 971
11. 1. **Marie Fialová,** Strmá 1251
14. 1. **Josefa Čechová,** Švermova 1644
14. 1. **Blažena Klimešová,** Rudé armády 722
24. 1. **Josef Divín,** Hybešova 570
25. 1. **Marie Richterová,** Porta coeli 1001
27. 1. **Františka Uhlířová,** Vrchlického 413
28. 1. **Eduard Smejkal,** Králova 1673

75 let se dožívají:

13. 1. **Marie Burešová,** Na rybníčku 732
19. 1. **Josefa Brabcová,** Mánesova 706
19. 1. **Anna Páčová,** Na loukách 101
27. 1. **Ing. František Navrátil,** Na rybníčku 627

80. a vyšší narozeniny oslaví:

3. 1. **Marie Pavlíková,** Purkyňova 1685. Dožívá se 84 roků.
5. 1. **Ludmila Slámová,** Horova 947 Dožívá se 82 roků.
7. 1. **Anežka Pospíchalová,** Trnec 773. Dožívá se 80 roků.
9. 1. **Anna Hájková,** Hradčany 51. Dožívá se 86 roků.

9. 1. **Anežka Šírková,** Hradčany 69. Dožívá se 81 roků.

10. 1. **Marie Horáčková,** Purkyňova 1685. Dožívá se 84 roků.

12. 1. **Pavla Kotasová,** Na rybníčku 788. Dožívá se 80 roků.

13. 1. **Marie Šebková,** Hornická 1530. Dožívá se 86 roků.

13. 1. **Marie Hlaváčková,** Hájek 6. Dožívá se 83 roků.

13. 1. **Antonín Šikula,** Lomnička 72. Dožívá se 82 roků.

16. 1. **Martina Belicová,** Halasova 991. Dožívá se 80 roků.

17. 1. **Františka Křivánková,** Hornická 951. Dožívá se 80 roků.

19. 1. **Alois Hlaváček,** Hájek 6. Dožívá se 88 roků.

20. 1. **Alois Kočka,** Šerkovice 54. Dožívá se 87 roků.

20. 1. **Marie Čechová,** Za mlýnem 633. Dožívá se 84 roků.

22. 1. **Františka Opltová,** Polní 639. Dožívá se 95 roků.

23. 1. **Jan Hron,** Kukýrna 50. Dožívá se 83 roků.

25. 1. **Marie Fleischerová,** Rudé armády 292. Dožívá se 82 roků.

25. 1. **Františka Ňuksová,** Štěpánovice 25. Dožívá se 80 roků.

26. 1. **Jan Just,** Strmá 1268. Dožívá se 80 roků.

29. 1. **Anna Ondráčková,** Hradčany 83. Dožívá se 81 roků.

OPRAVA: V minulém čísle došlo k záměně jubilantů, kteří se dožili 70 let, s pětasedmdesátníky. Všem se omlouváme.

NAROZENÍ

v říjnu 1981:

1. 10. Michal Ošmera, Štěpánovice 29

7. 10. Monika Košuličová, Mánesova 1581

9. 10. Jaroslav Roman, Pod Květnicí 752

10. 10. Andrea Stejskalová, U Humpolky 1505

11. 10. Kateřina Novotná, Leninova 1614

20. 10. Michal Herman, Leninova 1611

22. 10. Petr Malásek, Hornická 470

23. 10. Eva Stejskalová, Leninova 1624

24. 10. Petra Škárová, Švermova 1647

29. 10. Aneta Siváková, Uhrova 1003

30. 10. Markéta Jakešová, Jamborova 937

PODĚKOVÁNÍ

Za projevenou účast a stisky rukou nad pro nás tak bolestivou ztrátou děkujeme všem přátelům a známým. Také děkujeme vedení ZSKN v Tišnově za upřímná slova, která zmírnila náš žal. Rodina Chocholova

Za účast při posledním rozloučení s paní **Květou Otiepkovou** i za projevy soustrasti děkuje

Ondřej Otiepka s rodinou

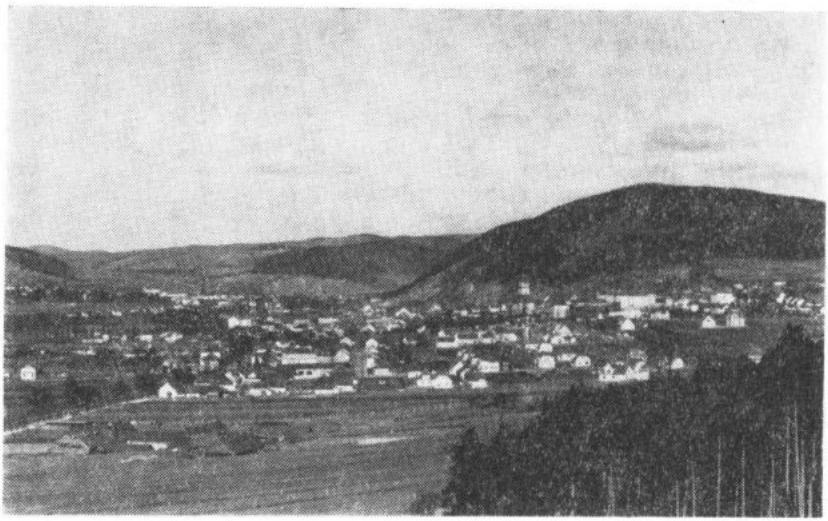
Děkujeme všem našim přátelům i známým, kteří se zúčastnili posledního rozloučení s **Františkem Řezáčem.**

Štěpánka Řezáčová s rodinou

Manželé Ladislav a Anna Harákovi děkují tímto MěstNV za blahopřání a za milou pozornost, kterou obdrželi při příležitosti zlaté svatby.

Dne 11. listopadu 1981, měsíc před svými 95. narozeninami, zemřela paní Josefa Kulíšková, bytem Ondřejova 1298, která byla od července 1981 nejstarší občankou našeho města. V Tišnově žila od roku 1966.

Starý Tišnov ve fotografiích Františka Wágnera

Pohled na Tišnov z Klucaniny je starý asi padesát let. V popředí kdysi Dusíkova cihelna. Dnes po ní zůstoly prohlubně, v první je nyní hřiště, v druhé mateřská škola pod Klucaninou

Z HISTORIE

PROCHÁZKOU PO TIŠNOVĚ JEŠTĚ STŘEDOVĚKEM...

Kdyby tak vyšel se svého posmrtného příbytku při kostele sv. Václava roku 1621 Poláky zamordovaný primátor města slovutný pan Jiřík Mydlář a spatřil divné monstrum vystavěné pod kostelem — naježil by frňousy a zkřiveným pyskem zahromoval: „Mordydy — mordydy, co to za salaš podivnou tu na místě gruntu souseda našeho pana Ondry Bočka..." a zrychliv krok hromovat by nepřestával.

Středověký vzhled zachoval si Tišnov až do druhé poloviny 19. století, neboť rozlohou ustrnul. Ještě před sto lety měl pouze asi o 50 nových domečků více než před pěti stoletími, a to ještě jaksi za humny, neboť většina nových domků, které spojovaly Tišnov s Brnem, a rovněž v čísle 72 u Kopečných jinak domky postavené na místě zahrad a stodol starých gruntů tišnovských.

Vydejme se do ulice Klášterské po výčtu dalších ze 66 domů právovárečných. Pivo se vařilo i v sousedství Linhartovy lazebny (nyní pohostinství Na Pernštýně) a to v domě č. 71 u Balášů, kdysi majitelů „štelvógnů" — dostavníků, které spojovaly Tišnov s Brnem a rovněž v čísle 72 u Kopečných jinak u Máhrů. Nyní je v místech těchto domů postaven dům činžovní, v jehož přízemí je prodejna nábytku. Právovarečný dům bylo i číslo 73 u Šlévrů (Tomešů). Johann Šlévr býval mistrem v Müllerově koželužně a zároveň byl komandýrem veteránů. Zuby nehty bránil tomu, aby tišnovští „votrhóni" (jak se jim někdy zlomyslně říkalo) dostali české velení. Sousední dům č. 74 (Ing. Ochrymčuk) a posléze dům č. 88 (u Müllerů), kde je zabydlena Domovní správa, byly rovněž právovarečné. Pivo se vařívalo i v č. 81 v bývalé hospodě u Zahradníků (Vrzalů), kde se také verbovalo na vojnu.

Tady klášterská ulice končila a tvořila zde malé náměstíčko, z kterého byl vjezd do ulice Ševcovské a k cestě „pod horou". Zde starý, středověký Tišnov vlastně končil. Je sice zmínka v gruntovní knize z r. 1550 o několika domcích nad vodou, ale v pozdějších registrech není již o nich žádných zpráv. Hora Květnice se zde svažovala téměř až k samé strouze. Formanské vozy jezdily „pod horou" cestou, kterou nyní chodíme na Květnici, a sjížděli z kopce kolem chaloupky u Grenarů, nyní Přibylů, kde bývalo staré mýto. Po vybudování silnice kolem struhy a postavení několika domečků v místech odstraněného svahu, přešlo mýto do domu, který stával při kamenném můstku přes náhon. Domek později obývala houslová virtuóska Žofie Spohrová. Tyto chaloupky a nynější Trmačov, všeobecně zvaný Prdlov, byly do r. 1893 částí katastru obce Předklášteří. Přifařeny jsou tam dodnes.

Nejméně vábnou ulicí městečka byla ulice Ševcovská, zvaná od polovice 18. století Jirchářská, později Müllerova, nyní Halouzkova. Přívaly vod z horních částí města, sváděné k tomu účelu ponechanými průchody mezi domy č. 81 a 82 (Peklo a u Vrzalů) a č. 83—84 (proti pohostinství Na Pernštýně), nejčastěji však povodněmi vzdutou vodou na mlýnské strouze bývala tato ulice až do částečné úpravy v letech osmdesátých, tak zaplavená, že se stávala skutečnou lagunou, kde musili lidé při přecházení skákat z kamene na kámen. K vyvrcholení toho všeho, stávaly na ulici před domy jirchářů a později také koželuhů, veliké dřevěné kádě s kozími a ovčími kožemi v láku z psího trusu a s teletinami a hovězinami máčenými v třísle. Ševcovská ulice zamořovala po léta zápachem vzduch na sto honů a otravovala vypouštěním kádí do strouhy i vodu v náhonu. K tomuto účelu rovněž sloužila úzká propust (ulička) mezi Mackovým a sousedním domem vedoucí k „struze", jak se tehdy říkávalo.

Zápach jirchářů a koželuhů byl každodenním zdrojem vtipů i hádek krčemných a to cechovních i sousedských. Ale tišnovští „smradi", jak se jim posměšně přezdívalo, byli „zazobaní" — měli peníze. Proto také nacházíme jejich jména mezi čelnými představiteli obce — konšely, rychtáři ba i primátory.

V této ulici se samozřejmě v žádném z domků pivo nevařilo, ale zato u Liebnerů na č. 100 (nyní u Máců) bývala slavná cechovní hospoda — v níž se hlučně slavily modré a mokré pondělky a odkud nejeden „smrad" odcházel s kapsou prázdnou, ale s hlavou obtíženou.

Jan Hájek

Vrchol a zánik rodu z Pernštejna

Snad každému návštěvníkovi doslova učaruje mramorový hrad Pernštejn a láká vždy znovu k návštěvě a prohlídce. Tento nejkrásnější a nejzachovalejší moravský hrad je důstojným památníkem slavného moravského rodu, jehož členové zastávali četné nejvyšší úřady na Moravě i v Čechách a dosáhli takového majetku, že jim daleko nebylo rovno. Jejich četná panství na Moravě i v Čechách jsou dosud zdobena pernštejnským znakem zubří hlavy na významných stavbách. Rod se objevuje v 13. století na hradech v povodí Svratky, původ má snad v jihomoravském Medlově. Poslední památkou na slávu rodu je chrám v Doubravníku, důstojný památník a místo posledního odpočinku členů rodu.

Z bohatých písemností tohoto moravského rodu jsou dochovány jen rozptýlené trosky v různých archívech, nyní nejúplněji v Severočeském kraji. Minulost Pernštejnů byla popsána častěji, dosud však nevyšlo tiskem dílo, které by souhrnně a vyčerpávajícím způsobem podávalo celkový obraz tohoto rodu. Snad jsme tu asi stejně daleko, jako u jiných velkých vymřelých rodů: množství drobných zpráv z zemských desk, půhonů, listin je tak spletité, že by bylo nutné nejprve soustředit beze zbytku tyto zprávy kolem jed-

notlivých členů rodu a pak se pokusit o genealogickou tabulku, jež by byla co nejblíže historické pravdě. Snad je to teprve dílo dalších generací. V tomto článku, jehož rozsah je podmíněn danými možnostmi, se pokusíme jen o náznak a o trochu podrobnější pohled na poslední období rodu. Souhrnný přehled vhodné literatury uvádím na konci článku, v zmíněné literatuře jsou zase další a další odkazy na literaturu k tomuto námětu.

Starobylý rod, jejž můžeme sledovat nejen na Pernštejně, měl dočasná sídla jednotlivých rodových větví na Zubštýně, Pyšolci, Maňové, Jakubově a jinde. Později zakupoval na mnoha místech, např. v Prostějově, Plumlově, Lipníku, Helfštýně, Tovačově a dalších místech na Moravě, v Pardubicích, Litomyšli, Solnici a dalších v Čechách. Vyjdeme od Viléma z Pernštejna, jenž dosáhl nejvyšších úřadů a vlivu v době panovníků z rodu Jagellonského v desítiletích kolem roku 1500.

Vilém z Pernštejna se narodil kolem roku 1434 jako syn Jana z Pernštejna a na Zubštýně a jeho manželky Bohunky, dcery Jana Meziříčského z Lomnice na Deblíně. Za manželku měl Janu, dceru Jana z Liblic a jeho manželky Kateřiny Kdulincové z Ostroměře. Zemřel roku 1521. O jeho předlouhém životě a velikém významu pro český stát píše Josef Petráň v práci, kterou uvádím v literatuře: „ . . . moravský šlechtic Vilém z Pernštejna může být považován za perspektivní typ aristokrata vladislavského období. Šel s nevšední houževnatostí za předními dvorskými úřady, nedbal na závist jiných protagonistů, do jejichž zájmových sfér zasahoval. Z úřadu komorníka brněnského soudu, jejž zastával pod Matyášovou vládou (v letech 1475 až 1484) přešel do Prahy hned jako maršálek a po šesti letech nastoupil funkci hofmistra, přední a nejlépe placenou v zemské vládě. O jinou hodnost ani nestál: přečkal na svém místě několik dvorských intrik. Přežil krále Matyáše i Vladislava, jemuž dopomohl v roce 1490 k uherskému trůnu, a zemřel ve věku kolem osmdesáti šesti let v roce 1521. Předtím pojistil hofmistrovské důchody a prestiž synu Vojtěchovi. Tak plných pětatřicet let předsedali Pernštejnové královské radě a komornímu soudu. Díky svému — na tehdejší dobu výjimečnému dlouhému věku spojil vlastně Vilém z Pernštejna život a působení nejméně dvou generací." Pomineme výčet Vilémových sourozenců a uvedeme alespoň nám známé děti. (Namnoze unikají ti potomci, kteří zemřeli v nejútlejším věku a v časném mládí, matriky nebyly tehdy ještě v našich zemích vedeny, jejich pražské počátky spadají až do 16. století a většího rozšíření doznaly matriky až po tridentském koncilu, tedy v pokročilé druhé polovině 16. století.) Byli tu synové Vojtěch a Jan, dcery Bohunka, Anna a Kateřina a snad i další. Potomstvo dcer zde nemůžeme sledovat a zaměříme se na syna Jana, pána na Helfštýně, Tovačově, Plumlově, Prostějově, Hranicích ,dočasně i pána hrabství Kladsko, jemuž dějiny přisoudily název „Bohatý". Ze tří manželství byla z prvého manželství s Annou Kostkovou z Postupic, dcerou Bohuslava Kostky z Postupic na Brandýse a Litomyšli, dcera Marie, pak provdaná za těšínského knížete Václava III., jemuž byl Jan poručníkem. Sňatek se konal r. 1540, Marie zemřela roku 1566 a Václav III. zemřel roku 1579. Z druhého manželství s Hedvikou ze Šelenberku, dcerou Jaroslava ze Šelenberku a Kosti na Přerově, byl syn Jaroslav, pán na Meziříčí a zástavní pán Litomyšle, narozený 1528, zemřelý 1569, jeho manželkou byla Alžběta Thurzová z Bethlenfalvy; zemřel bez potomků. Dále sem patří syn Vojtěch, zemřelý 1561, pán na Plumlově a Tovačově a dcera Kateřina, jejímž ženichem byl Vilém z Lípého. Otec Jan zemřel roku 1548 ve věku 56 let a my se zaměříme na syna Vratislava, narozeného 9. 7. 1530 v Meziříčí a zemřelého 17. 10. 1582 v Praze, od roku 1567 nejvyššího kancléře v království, dále vyznamenaného vzácným řádem zlatého rouna. Již v mládí se účastnil veřejného života, byl s poselstvím ve Španělsku a to byla i cesta k jeho manželství se španělskou šlechtičnou Marií Manrique de Lara, dcerou dona Garcíase Manrique de Lara, granda v Kastilii, a jeho manželky Isabelly de Brisegno y de Arévalo. Vratislav z Pernštejna se uplatnil nejrozmanitěj-

ším způsobem ve veřejném životě. Jeho manželství bylo požehnáno řadou dětí, svatba se konala 14. 8. 1555 ve Vídni a manželka přežila manžela o čtvrtstoletí, zemřela až 16. 2. 1608. Z dětí umírají některé již v dětství, v pozůstalosti z roku 1572 uvádí otec výslovně jako zemřelé Vilímka, Aničku a Marii, snad sem patří i Luisa, Václav, Hedvika, Bohunka... Více víme o Maximiliánovi, který byl kanovníkem olomoucké kapituly a zemřel roku 1593 v Římě, dále Jana byla provdána za Fernanda de Aragón y de Guerra, vévodu z Villahermossy, vévodu de Luna a hraběte di Ribagorza, zemřelého roku 1592, Alžběta (Eliška) byla provdána za Albrechta z Fürstenberka, Bibiána za Františka de Gonzaga, markraběte z Mantovy, bratra sv. Aloise Gonzagy, Františka byla provdána za Ondřeje z Aquavilly, tedy namnoze za šlechtice z významných španělských a italských rodin.

(Dokončení příště)

—mt—

SPORT

PONĚKUD VRATKÁ ČTVRTÁ PŘÍČKA

O tenise jsme zpravidla informovali naše čtenáře vždy v listopadovém čísle. Tentokrát máme dva měsíce zpoždění, ale tradici pravidelného bilancování uplynulé sezóny nechceme porušit, takže si můžete přečíst o úspěších i starostech bílého sportu alespoň nyní v lednu. Zhruba před třemi měsíci se dvorce na Ostrovci uložily k zimnímu spánku a za stejnou dobu opět ožijí novým ruchem — je tedy prává chvíle k tomu, podívat se jak do minulosti, tak na perspektivy roku 1982.

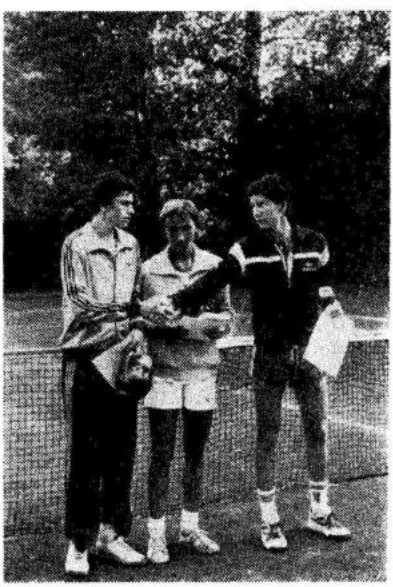
Tenis je sice sportem individuálním, avšak kromě vyložených špiček je kladen ve všech oddílech hlavní důraz na mistrovskou soutěž družstev. Po jednoroční epizodě v národní lize (1978) vstoupili vloni tišnovští tenisté do třetího ročníku krajského přeboru I. třídy, přičemž v předešlých létech obsadili dvakrát za sebou třetí místo. Výsledný efekt roku 1981 byl zdánlivě pouze o stupínek horší — Baník skončil čtvrtý, což se nezdá být nejhorší zejména z toho důvodu, že uplynulý ročník měl vyšší sportovní úroveň než ten před ním. Připojíme-li však další fakta, už to tak růžově nevypadá. Zatímco v roce 1980 naši tenisté skončili soutěž se 7 vítězstvími a 2 porážkami, vloni se bilance otočila na pasivní poměr 4:5. Dvě porážky v poměru 5:6 sice dost nešťastné a oba tyto zápasy mohly docela klidně skončit v náš prospěch, nicméně body se udělují za konečný výsledek a na okolnosti se nikdo neptá. Ještě více zarážející je bilance jednotlivých členů družstva, ze které vyplývá, že pouze Fiala byl úspěšnější než před rokem a čtyři členové družstva zaznamenali víc než radikální obrat. Za jménem je poměr vítězství a porážek v roce 1981, v závorce tatáž čísla z roku 1980: V. Seyfert 13—6 (18—4), Novotný 3—7 (14—8), K. Seyfert 3—10 (5—0), Fiala 13—6 (10—8), Jakubcová 9—12 (17—6), Vaščáková 8—13 (17—6), Samek 5—4 (9—5). V neposlední řadě pak čtvrtá příčka nic nenapovídá o průběhu soutěže, která byla od tohoto místa směrem dolů velmi vyrovnaná, takže pokud by býval Baník v posledním zápase ve Znojmě prohrál, skončil by sedmý a sestupoval, neboť přebor opustila poslední čtyři mužstva. Znojmo bylo naštěstí zdoláno zcela přesvědčivě a stejně tak se bude s radostí vzpomínat na další klíčový boj se Žižkou Brno, ve kterém Tišnovští papírově vyrovnaný zápas rozhodli vítězstvím ve všech šesti dvouhrách. Vést 6:0 v takových utkáních se nepodaří často. Zodpovědný přístup v těch nejdůležitější chvílích a velká bojovnost byly tedy tentokrát největší předností.

Blízko úspěchu bylo B—mužstvo dospělých, které do poslední chvíle usilovalo o vítězství v okresním přeboru a postup do KP II. třídy. Rozhodující střetnutí v Bílovicích však absolvoval nekompletní kolektiv (nemoci a zranění) a prohrál v něm 4:7

Dorost hraje pravidelně KP II. třídy — tentokrát obsadil pěkné 3. místo, žákům se podařilo to, co nevyšlo béčku. Vyhráli okresní přebor a v následné kvalifikaci skončili druzí, což vzhledem k reorganizaci stačí k postupu.

V turnajích a přeborech jednotlivců obstáli ti, od nichž se dobré výsledky očekávaly. Své ambice potvrdil Winkler, v roce 1980 čtvrtý žák kraje, který po přechodu do dorostenecké kategorie docílil i mezi staršími soupeři řadu cenných výsledků. Velmi dobrou sezónu měl opět po třech letech V. Seyfert, který obsadil 1. místo celkem na pěti turnajích (přebor VUT Brno, okresní přebor, turnaj dvoučlenných družstev v Tišnově, turnaj v Bílovicích a turnaj Masters dlouhodobé soutěže MCT v Boskovicích) a v krajském žebříčku mužů postoupil do popředí druhé desítky hráčů. Dokázal při tom porazit mimo jiné i hráče z třetí a páté příčky Krátkého a Dynáka. Mezi muži se poměrně vysoko propracoval i Fiala, který je na žebříčku kraje kolem 30. místa, avšak mezi dorostenci až za Winklerem. Z krajského hlediska se poměrně dařilo i žákům Toufarovi a Havlátovi, momentálně asi jediným z těch nejmladších, kteří snesou přísnější měřítko — jestli se ovšem v budoucnu prosadí, záleží jenom na nich. Z dalších výsledků připomeňme ještě finále Jakubcové v letovickém turnaji žen a titul okresní přebornice žákyně Kokoliové. Přestože primát na brněnském venkově z širšího pohledu moc neznamená, na úplnou začátečnici je to pěkný výsledek.

Co bude dál? Vyhlídky jsou — opatrně řečeno — nejasné. Dva hráči totiž opustili barvy Baníku v říjnovém přestupním termínu: Novotný odešel po pěti letech dobrých služeb do Boskovic, bolestnější je odchod Winklera do Startu Brno, neboť by byl už letos (neřku-li v dalších sezónách) stálým členem A—družstva. V únoru lze očekávat i přestup Fialy, který zahájil studium v Gottwaldově. Půl základního kádru se tedy rozpadlo a jestli přibude někdo zvenčí, těžko říci. Zatím se zdá, že se sestava značně změní a že bude nutno použít někoho z loňského béčka. Soutěž bude ještě náročnější než před rokem a je dost možné, že opět sestoupí až čtyři celky, takže nelze klást vyšší cíle než udržení v přeboru. Od starších hráčů se očekává solidní výpomoc v bojích družstev, mladší by měli dávat tenisu podstatně víc a startovat i na turnajích jednotlivců. Nepříliš potěšitelné jsou totiž případy, kdy ještě nedávno přední tenisté kraje sehrají za celé prázdniny třeba jediný turnaj a při tom jim ještě není ani dvacet.

Příští zimu už snad bude v provozu hala u sokolovny a bylo by pro tišnovský tenis víc než prospěšné, kdybychom ji otevřeli v příjemnější situaci než je stávající.

(vt)

Nejradostnější kapitolou tišnovského tenisu je tradiční organizace mládežnických turnajů, díky níž má Tišnov vysoko ceněnou pozici v tenisovém hnutí i z celostátního hlediska. Od roku 1967 se v každoročních turnajích žactva či dorostu na Ostrovci představila řada těch, kteří jsou dnes nejen československou špičkou, ale reprezentují s úspěchem i v zahraničí. Viděli jsme tu Andreu Holíkovou, Danu Kalandrovou (čs. juniorská reprezentantka), Ladislava Trávníčka (halový mistr ČSSR 1981), Mariána Vaďu (držitele bronzové medaile z ME do 16 let), Karla Nováčka (člen širšího kádru pro Galeův pohár) a celou řadu dalších. Oba dva snímky jsou z loňského turnaje dorostu a představují vítězku dvouhry dorostenek Renatu Wolnou z Karviné a první tři ze soutěže chlapců - zleva to jsou Grznárik (Slovan Bratislava), Tomeček (Slavia Kroměříž) a Šlapanský (Slovan Bratislava).

Foto Milan Loskot

SLALOM NA SUCHU

V neděli 22. 11. 1981 uspořádal odbor turistiky a lyžování I. ročník obřího slalomu na suchu. Závody se uskutečnily na svahu na „Sychrově". Závody tohoto druhu byly uspořádány v Tišnově poprvé v historii vůbec. Pro všechny, kteří přišli závodit, to byla atraktivní příprava na zimu. Na své si přišli i diváci, neboť o zajímavé situace mezi brankami na kluzké trávě nebyla nouze. Závodů se zúčastnilo 36 žáků a žákyň a 3 dospělí. V kategorii nejmladších žákyň si nejlépe vedla Jana Filová, v kategorii nejmladších žáků Martin Müller, v kategorii mladších žákyň Alena Filová, v kategorii mladších žáků Marek Hořejš, v kategorii starších žáků Josef Hajsler. V kategorii dospělých si vedl nejlépe Stanislav Žáček. Vzhledem k nepřízni počasí je účast 39 závodníků pěkná a věříme všichni, že příští rok se nás sejde mnohem více; vždyť tradice lyžování se začínají v Tišnově opět probouzet.

Odbor turistiky a lyžování chystá na zimní sezónu 1982 další závody a zájezdy. Zejména to bude II. ročník veřejných závodů v obřím slalomu na Klínku, dále OP v běhu, OP v obřím slalomu v Čenkovicích, zájezd na již tradiční „Po stopách Zlaté lyže" do Nového Města a další. Podrobné informace najdete vždy ve vývěsce odboru turistiky a lyžování u vchodu do sokolovny. Závěrem si lze přát už jen hodně sněhu v sezóně 81/82.

Ing. Jiří Kostelecký

USKUTEČNÍ SE?

Skupinka organizátorů Běhu Klucaninou má v úmyslu uspořádat lyžařské běžecké závody. Byly by to první závody tohoto druhu po téměř dvaceti letech. Naposled se závody v běhu na lyžích přímo v Tišnově uskutečnily v roce 1963. Loňské lyžařské závody na Klínku byly pouze ve sjezdových disciplínách.

Je rizikem předem určovat jejich přesný termín, neboť sníh je při této činnosti hlavním určujícím činitelem.

Předběžně se počítá s termínem o víkendu 9., 10. ledna 1981, který se, pokud to bude reálné, dodatečně upřesní. Start a cíl by měl být v Šatanech. Trať by potom vedla zčásti Klucaninou a zčásti po přilehlých polích. Pro muže se počítá s 15 km a pro ženy s 5 km. Obě tratě na 5 km okruhu, který by muži absolvovali 3×.

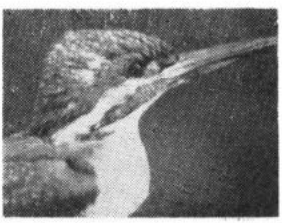
Tak se pilně připravujme, abychom dokázali sobě, svým kamarádům i případným divákům, že nám tento krásný sport není cizí. Nenechce se proto zahanbit tak, jako při Běhu Klucaninou, a přejme si hodně sněhu, aby se závody uskutečnily.

NÁŠ TIP NA VÝLET

V prvním ročníku našeho zpravodaje, tedy před dvanácti roky, jsme v každém čísle zveřejňovali popis jedné vycházky po Tišnovsku. Tuto pravidelnou rubriku připravoval Václav Borek a byla doplněna kresbami Z. Zatloukala. Po letech se k tomu vracíme. Chceme vám postupně navrhnout vycházky na půl dne v okolí našeho města. Budou to vycházky, které můžete absolvovat během nedělního odpoledne, jejich délka nepřesáhne 10 kilometrů. Budou obvykle navrhovány tak, že poledním autobusem nebo vlakem se dostanete do výchozího bodu a zpět dojdete pěšky. Poznáte tak postupně nejbližší okolí našeho města, a co je hlavní, uděláte také prospěšnou věc pro svoje zdraví. Nemusíte mít strach — těch deset kilometrů není skutečně mnoho, však to sami poznáte a dáte nám za pravdu. Taková trasa se dá pohodlně absolvovat za tři hodiny a to i se zastávkami a s občerstvením.

Tak to je pro úvod vše, zatím si připravte pohodlné boty, získejte chuť a již příště vás pozveme na první trasu.

—ok—

O LEDŇÁČKOVI OBECNÉM

Je měsíc leden a v přírodě je pusto a chudo. Tedy hlavně chudo na barvy. V lepším případě je všude bílo a jen naděje nám dává tušit, že tam někde pod bílou nicotou dřímají barvy a život. V horším případě je šedo, sychravo, slizsko—bezútěšno. Jsme-li protekčními dětmi štěstěny, můžeme i v této době potěšit oko pohledem na barvy nevídané. Jdeme tiše podél potoka Besénku a najednou zazáří tyrkysově zelená, obohacená jásavou modrou, narezlou a bílou. Ano, to je on — „létající drahokam", perla naší přírody — ledňáček.

Když jsme koncem loňského léta kroužkovali vlaštovky a jiřičky, moc nás potěšilo, když se síť zavlnila a v ní jsme uviděli tohoto krasavce. Jednak proto, že jsme si ho mohli prohlédnout pěkně zblízka,. a jednak byl důkazem, že na Besénku opět žije. A protože šlo o mladíka, tak tu musel dokonce vyhnízdit. Pikantní na tom bylo, že se chytil uprostřed Lomničky a „domorodci", kterým jsme ho ukazovali, žasli nad tím, co u nich žije.

A ledňáčkovi se také říká rybařík, což mnohem lépe vystihuje to, čím se živí. Je totiž specialistou na lov drobných rybek, za kterými se vrhá z číhané na větvi střemhlav do vody. Jako výborný nástroj mu přitom slouží ostrý zobák, uzpůsobený tak, aby z něj rybka nemohla vyklouznout. A také je pořádně dlouhý, spolu s protáhlou hlavou mají délku jako ostatní, trošku připosražené tělo.

Ledňáček je milovníkem tekoucích vod a „fajnšmekrem" na jejich čistotu. Pochopitelně, ve špinavé by rybku neuviděl.

Možná, že rybáři nebudou s tím pěním chvály na ledňáčka souhlasit (všimli jsme si, jací jsme my lidé sobci?), ale mohou zůstat klidní, za oběť mu padnou rybky plevelné a ostatně ledňáčků je tak pomálu a mizí, že o nějakých škodách nemůže být řeč.

Původně se mělo za to, že ledňáček je ptákem stálým, ale poslední výzkumy ukázaly, že je částečně tažným. Zřejmě mladá, nestálá krev.

Když se na jaře vrátí do svého revíru a ostrým „tsí—tsí" vytyčí svůj revír, dají se oba manželé do stavění hnízda. Zobákem i kratičkými nohami hloubí v hliněném nebo písčitém břehu až metr dlouhou noru, na konci s kulo-

vitou komůrkou pro hnízdo. Dřina je to veliká, pachtí se s tím víc než týden. Pak tam samička snese 6 až 8 úplně bílých vajíček a spolu se svým druhem na nich 21 dnů sedí. Dalších 23—26 dní krmí mladé, než z hnízda vylétnou. V té době je můžeme ucítit už na dálku, protože v noře zůstávají výkaly i zbytky potravy.

Snažili jsme se na jaře vyfotografovat krmícího ledňáčka na hnízdě, ale marně, proletěl jako projektil rovnou dovnitř, takže na snímcích je vidět většinou jen konec ocásku.

Žel, není příliš pravděpodobné, že se u nás ledňáček udrží trvale, jeho počty se snižují na celém území zásluhou člověka a jeho neuvážených regulací toků a znečišťování vod.

Josef Ptáček

K NOVĚ HLAVIČCE

První číslo třináctého ročníku našeho zpravodaje má novou nejen hlavičku, ale i název. Redakční kolektiv přistoupil ke změně jména zpravodaje ze dvou důvodů.

Hlavně proto, že název Tišnovský kulturní zpravodaj neodpovídal zcela obsahu měsíčníku, že vlastně zužoval jeho poslání, které má v životě našeho města.

Nový název vychází přitom z tradice (první tři ročníky nesly v záhlaví slova Naše Tišnovsko) a především pojmenovává náš časopis tak, jak je běžně mezi tišnovskými čtenáři nazýván.

Autorem nové hlavičky je akad. malíř a grafik Karel Formánek.

PLESY V ROCE 1982

so 9. 1. sokolovna **Rybářský ples**
so 16. 1. sokolovna **Ples KSČ**
so 16. 1. sál SZKP **Ples ČSL**
pá 22. 1. společenská místnost VDUP **Ples SRPŠ (ZDŠ Smíškova ul.)**
so 23. 1. sokolovna **Ples žen**
pá 29. 1. sál SZKP **Hornický ples**
so 30. 1. sokolovna **Ples NF**
so 6. 2. sokolovna **Zemědělský ples**
so 13. 2. sokolovna **Sportovní ples**
so 20. 2. sokolovna **Ples Modety**
so 27. 2. sokolovna **Ples fotbalistů**
so 6. 3. sokolovna **Ples gymnázia**

Půjčovní doba v městské lidové knihovně:

pro dospělé:
po, st 8-11, út, st, pá 13-18
pro mládež:
po, st 12-17

Pobočky:
Tišnov II pá 15,30-18,30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička ne 10-12, 13-15
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16,30-19,30
Železné pá 16,30-19,30

UPOZORNĚNÍ PRO PŘEDPLATITELE

Žádáme mimotišnovské předplatitele, aby přiloženou složenkou uhradili předplatné našeho zpravodaje na rok 1982. Předplatné činí 30 Kčs (22 Kčs + 8 Kčs poštovné). Z důvodu kontroly nelze předplatné hradit sporožirovým účtem. Děkujeme za pochopení.

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE
po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salóncích, školení s ubytováním.
V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí Míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 854)

HOTEL U NÁDRAŽÍ
ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA
dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE NA BRNĚNSKÉ
zajišťuje teplé obědy.

KINO PANORAMA

1. pá 2. so 3. ne 4. po — 17.30 hodin
SEDMÁ ROTA ZA ÚPLŇKU

Francouzská filmová veselohra. Další příhody hrdinů z filmů „Kam se poděla sedmá rota?"
O třech přátelích tentokrát v civilu, ale v nebezpečné blízkosti nepřítele.

1. pá 2. so 3. ne — 20 hodin
● **TAJNÝ ZÁVOD (širokoúhlý)**

Americká filmová komedie. Z New Yorku do Los Angeles za 30 hodin.

5. út 7. čt — 17.30 a 20 hodin
● **ROZHNĚVANÝ MUŽ**

Lino Ventura v hlavní roli francouzského kriminálního filmu. Dramatická cesta otce za synem, který se dostal do konfliktu se zákonem.

9. so 11. po — 17.30 hodin
NEŘÍKEJ MI MAJORE!

Český barevný film. Detektivní pátrání po záhadném muži se sedmi holuby.

9. so. — 20 hodin, 10. ne — 17.30 a 20 hodin
FEDORA

Barevný film NSR. Tajemství slavné herečky a ženy s krásnou tváří.

12. út — 17.30 a 20 hodin
ZA SKLENĚNÝMI DVEŘMI (širokoúhlý)

Sovětský barevný film. O hledání cesty do světa dospělých.

14. čt. — 17.30 hodin
● **DVOJNÍK**

Bulharský barevný film. Komedie o dvou mužích, kteří si vyměnili své role.

16. so — 17.30 a 20 hodin, 18. po — 17.30 hodin
● **LÁSKA S OTAZNÍKEM**

Francouzský barevný film. Annie Girardotová a Bibi Anderssonová v hlavních rolích kriminálního příběhu.

17. ne — 17.30 a 20 hodin
CHLÉB ZLATO A PISTOLE (širokoúhlý)

Sovětský barevný film. Dobrodružné drama z těžkých a hrdinných dnů.

19. út — 17.30 a 20 hodin
NOČNÍ JEZDCI

Slovenský barevný film.

21. čt — 17.30 hodin
● **TĚMĚŘ MILOSTNÝ PŘÍBĚH**

Bulharský barevný film. Psychologické drama dvou mladých lidí, kteří si nebyli souzeni.

23. so 24. ne 25. po — 17.30 a 20 hod
ELEKTRICKÝ JEZDEC (širokoúhlý)

Robert Redford, Jane Fondová v hlavních rolích amerického filmu.

26. út 28 čt 17.30 hodin a 20 hodin
● **ŘETĚZ**

Český barevný kriminální film. V hlavní roli Zora Ulla Keslerová.

30. so 31. ne — 17.30 a 20 hodin, 1. po — 17.30 hodin
ÚSPĚŠNÝ SPOLEČNÍK

Francouzský barevný film. Veselohra o muži, který pracoval za dva a toho druhého se nemohl zbavit.

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ

3. ne — 9.30 hodin
ŠÍLENĚ SMUTNÁ PRINCEZNA
Český barevný film.

10. ne — 9.30 hodin
TVRDÁČEK A BRAMBOROVÝ NOS
Maďarský barevný film.

17. ne — 9.30 hodin
BABIČČIN VNUK
Sovětský barevný film.

24. ne — 9.30 hodin
KRAKONOŠ A STRAŠIDLO
Český barevný film.

31. ne — 9.30 hodin
POHÁDKA O SNĚHURCE
Sovětský barevný film.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov.
Cena 2 Kčs Tisk 58 Dolní Kounice — 46068-81 — 456.12/81-Lá 262

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

ÚNOR 1982 Ročník XIII Číslo 2

SVĚDOMÍ DOVEDE ZAKLEPAT

Ano — nyní po všech dobrých, někde i méně příznivých bilancích a hodnocení výsledků starého roku a nejrůznějších společenských i jednotlivých předsevzetích do roku letošního věnujme chvilku pro několik myšlenek, jež nás vrátí zpět a z vlastního svědomí vyhlédne karta s účtem. Jsou v něm takové obyčejné z kupeckých počtů: má dáti — dal. Jaksi i tohle zamyšlení patří k úvodním týdnům začínajícího roku a nepochybně váže se rovněž k odkazu Vítězného února, jehož 34. výročí si v tomto měsíci připomínáme.

Patří všem mužům a ženám, kteří mnohé rozhodují, především ve výrobě. Patří tisícům pracovníků, kteří sedí za řízením silných strojů nahrazujících stovky rukou a sestavují mohutné turbíny; pod jejich tempy opouštějí montážní linky „myslící" stroje, auta, traktory, do vozíku se sypou tuny uhlí či lignitu a na letištních plochách startují k prvnímu letu nová letadla. Jsou to tisíce mužů a žen, z nichž každý myslí u své práce i na to, aby kolem vládl pokoj a mír, aby jejich děti ráno co ráno vstávaly do jistoty. Jsou mezi nimi havíři z Uranových dolů v Dolní Rožínce, pracující předklášterské papírny, Modety, ZSKN a jiní a jiní. Je to nepřehledná řada lidí a jejich činů a to všechno se podepisuje pod úsilí nepolevit na žádném pracovišti, neustat v mírovém zápase.

Nebudeme se opřádat příslušným optimismem. Čeká nás doba ještě složitější než byla minulá, úkoly daleko obtížnější a často, zdálo by se, až nesplnitelné. Jenže — lidé již v minulosti obstáli v těžkých zkouškách, dokázali překonat i nepřekonatelné. To proto, že si uvědomili svou úlohu ve společnosti a také cíle, kterých je třeba dosáhnout. Jsme na frontě boje za zítřek, který po léta nemění podobu. Je to zachování míru naší planetě. A k tomu slouží dnes, napořád jediná zbraň — práce. Jí — poctivé a obětavé, každému člověku, jenž ji vynakládá, buď vzdána čest! **(bach)**

JDE O SPOKOJENOST SPOTŘEBITELŮ

ZE ZPRÁVY KOMISE PRO OBCHOD A CESTOVNÍ RUCH MěstNV

Komise pro obchod a cestovní ruch MěstNV v Tišnově se v uplynulém roce zaměřovala zejména na úkoly, které souvisejí s plněním závěrů 7. plenárního zasedání ÚV KSČ, a to konkrétně na zabezpečení a uspokojování potřeb obyvatel v sortimentu i jakosti zboží a též na plnění jednotných zásad prodejní doby, vydaných výnosem ministra obchodu ČSR a znovu zdůrazněných usnesením rady ONV Brno-vekov z července 1980, aby prodejní doba odpovídala potřebám spotřebitelské veřejnosti. Komise také sledovala, zda jsou obchody zásobovány základními druhy potravin až do konce prodejní doby a ochranou spotřebitelů, která se projevila sledováním poctivosti v obchodu a bojem proti tzv. podpultovým nákupům.

Přestože ze strany ONV byla Tišnovu vzhledem k významu, pracovnímu zařazení občanů, spádovitosti a s ohledem na význam města jako střediska cestovního ruchu a rekreační oblasti přiznána priorita v zásobování v rámci okresu, nebylo možné na základě prověrek konstatovat, že obchodní organizace své úkoly beze zbytku plnily.

Na úseku potravinářského zboží byly řešeny některé nedostatky v zásobování masem a masnými výrobky. Zásobování masem je závislé na výši stanovených fondů, včetně dohodnuté skladby masa a na šířce sortimentu masných výrobků, které může Jihomoravský průmysl masný nabídnout vzhledem k surovinovým a výrobním možnostem. I když za posledních pět let došlo k nárůstu o 19 % (na jednoho obyvatele), není poptávka zcela uspokojována.

Foto na titulní straně: Josef Ondroušek.

Po zrušení sodovkárny v Tišnově se hlavně v létě projevuje v našem městě nedostatek limonád, též piva. Služby sodovkárny v Brně-Lesné zatím nestačí pokrýt požadavky spotřebitelů.

V souvislosti s neúrodou některých druhů ovoce a zeleniny se projevil na trhu v poslední době nedostatek sirupů a kompotů.

V omezenějším sortimentu byly též některé výrobky mléčné (sýry) a cukrovinky. Projevil se též nedostatek soli.

Na příkladu zásobování solí je možné ukázat na určitou bezohlednost některých spoluobčanů, která se projevuje zvyšováním nákupů v období různých panik. V Tišnově se měsíčně prodává průměrně 37 q soli. Na sklonku minulého roku bylo však prodáno za cenu mimořádných rozvozů 117 q, přesto však někteří občané si svou potřebnou dávku nemohli koupit. Vzhledem k tomu, že spotřeba soli v domácnosti je stabilní ,těžko se hledá rozumné vysvětlení. Obdobné zvýšení nákupů se projevilo i u jiných druhů zboží.

Prodej vánočního potravinářského zboží je v mnoha položkách závislý na dovozních možnostech. Proto byl prodej kakaa a suchých plodů organizován tak, aby byly pokud možno rovnoměrně zásobeny všechny domácnosti. Těžko se hledá forma, která by vyhovovala všem spotřebitelům. Situaci však ztěžují někteří neukáznění občané tím, že neberou ohled na ostatní. Vyskytlo se několik případů, že členové rodiny nakupovali toto zboží ve více prodejnách.

V zásobování zeleninou nebyly výraznější výkyvy. Rozsah zboží zůstal v předvánočním období na úrovni roku 1980. I když v r. 1981 byl Zeleninou splněn nákup jablek jen na 29 %, bylo zásobování jablky vcelku dobré. Rovněž nižší sklizeň zeleniny se projeví v zásobování zejména v prvních měsících roku 1982.

Pro špatnou kvalitu bylo v Tišnově reklamováno asi 110 t brambor. U všech spotřebitelů, kteří provedli reklamaci v souladu s reklamačním řádem, byly brambory vyměněny.

Obdobnou situaci v zásobování má i družstevní obchod, který zajišťuje prostřednictvím SD Jednota zásobování v integrovaných obcích. Komise projednala i další požadavky týkající se prodejny stavebnin a průmyslového zboží na ul. Rudé armády, kde je stále oddalován termín zahájení provozu. Problémy zásobování v integrovaných obcích bude komise řešit v součinnosti s dohlížecími výbory.

Prodejny průmyslového zboží v současné době svou úrovní neodpovídají potřebám našeho města; jsou to vesměs staré provozovny s nedostatečnými prostorami skladovacími i prodejními, což se odráží v sortimentu, ve ztížené obsluze a vede k nutnosti častějšího uzavírání. Je nutné zatím tolerovat ztížené podmínky při příjmu zboží v Obuvi, v prodejně hraček apod. Zásobování průmyslovým zbožím zaznamenává jistou stagnaci hlavně v těch odvětvích, kde výroba se nedovedla přizpůsobit poptávce na trhu. Některé druhy spotřebního zboží chybí již dlouhodobě a nejsou obchodem ani výrobou zajištěny. Jedná se např. o smaltované nádobí, užitkový porcelán, jízdní kola, šicí stroje, baterie, žárovky ,levnější lyže, vázání ,některé druhy hraček a určité druhy v prodejnách Drogerie, Textilu a Oděvů.

Nákupní podmínky se podstatně zlepší po dokončení obchodního střediska na náměstí, s jehož otevřením se počítá koncem tohoto roku.

Rovněž další plánované akce budou značným přínosem. Jedná se zejména o výstavbu velkokapacitní prodejny potravin na Jungmannově ul., o výstavbu pohostinství a prodejny v Hradčanech, která bude zahájena ještě v této pětiletce, a dále o prodejnu Domácích potřeb a restauraci s ubytováním na sídlišti pod Květnicí.

Problémy v zásobování jsou řešeny přímo na prodejnách a s vedením podniků. Mnohé potíže v sortimentu nelze ovlivnit, neboť souvisejí s pro-

blémy celého národního hospodářství. Jedná se hlavně o zboží z dovozu nebo o zboží, které musíme přednostně vyvážet i za cenu ochuzení vnitřního trhu.

Řadu obtíží si způsobujeme též sami tím, že podléháme různým panikám a „šeptandám", které se projevují „nákupními horečkami". Jejich odstraňování narušuje plynulost v zásobování a zbytečně vede ke komplikacím.
Z denního tisku jsme informování o situaci na světových trzích, která se odráží pak i na našem trhu vnitřním. Jsou nám známy problémy energetické i surovinové. S některými mezinárodněpolitickými fakty musíme stále počítat. Musíme však odlišovat těžkosti, které jsou způsobovány objektivními faktory, od těžkostí, které jsou zapříčiněny lajdáctvím a neplněním povinností.

O PRÁCI PROTIALKOHOLNÍHO SBORU

Začátkem nového volebního období byli občané Tišnova seznámeni na veřejné schůzi, na vývěsce a v místním tisku se složením městského národního výboru i jednotlivých komisí a aktivů, které mají zajišťovat jeho řídící funkci. Mezi nimi je také uveden městský protialkoholní sbor. Tento orgán má působit proti vzrůstajícím tendencím nadměrného požívání alkoholických nápojů, což nese škodlivé následky jak pro jednotlivce, tak pro celou společnost.

Činnost tohoto aktivu je možno rozdělit do tří hlavních oblastí. Jsou to: práce výchovná a preventivní činnost kontrolní a návrhy na postih provinilců.

Aby MěPS mohl zajišťovat svoje poslání, musí mít přímou podporu širší veřejnosti, a to především v práci výchovné a preventivní. Té je třeba věnovat pozornost již od školního věku. Výchovné působení na dospívající mládež by mělo být důsledné a nejen teoretické. Jak se shoduje s výchovným působením např. to, když při školních tanečních jsou čepovány alkoholické nápoje? Jestliže provozovatel to omlouvá tím, že je víno určeno pro doprovázející rodiče, mělo by se pamatovat na to, že taneční jsou určeny pro mládež a dospělí by měli alkoholické nápoje konsumovat rozhodně při vhodnější příležitosti.

Výchovné působení na mládež v rodině je v drtivé většině případů správné a v normě běžného života. Horší je to však v rodině alkoholika. Zde výchovný vliv v mládí, ale i v pozdějším životě, může jít oběma směry. Buď je mládež zlákána příkladem rodiče a alkoholismus se dědí, ve většině případů se počínání podnapilého otce dítěti v mládí natolik zhnusí, že k alkoholismu získává odpor. Ve výchovné práci je v těchto případech však třeba pokračovat, aby tento odpor k alkoholu zůstával stále, aby v dospívání mladý člověk nechtěl svoji počínající mužnost dokazovat právě vysedáváním v hospodách.

Alkoholismus rozvrací normální rodinné soužití. V roce 1981 bylo z přestupků projednávaných před užší správní komisí MěstNV více jak 60 % zapříčiněných pod vlivem alkoholu. Jednalo se o agresivní chování podnapilého manžela ve vztahu k manželce, dětem a sousedům, ale i o matku, která se vrací domů v noci v pohrouženém stavu, o rozjařenou společnost tropící noční výtržnosti a podobně. Za 10 měsíců roku 1981 bylo na Tišnovsku pod vlivem alkoholu spácháno 6 přečinů, 28 trestných činů a v tomto období bylo 38 osob dopraveno do záchytné protialkoholické stanice. Před komisí MěstNV bylo projednáváno i několik případů, kdy v restauraci obsluhující personál podával alkoholické nápoje mladistvým a osobám v podnapilém stavu.

Kountrolní činnost sboru má prověřovat dodržování nařízení a směrnic o konsumaci alkoholických nápojů na zábavách, plesích a kulturních představe-

ních. Nemalá pozornost bude věnována výčepům a restauracím; aktivisté sboru budou sledovat plnění zákazu požívání alkoholických nápojů na pracovištích v jednotlivých závodech. I v tomto bodě musí být důslednost, neboť zákaz platí pro každého zaměstnance bez ohledu funkčního zařazení.

Postihovaným, kteří jednají proti směrnicím a předpisům, jsou ukládány pokuty komisí MěstNV při přestupcích, při přečinech a trestných činech; zhodnocení společenské viny provádí soud.

PŘÍKLADNÝ ČIN ZO ČČK

Byli jsme neobyčejně překvapeni milou návštěvou funkcionářek ze ZO ČČK z Tišnova II, kterou uvedla s. Jiřina Novotná, a zejména sdělením důvodu jejich návštěvy.

Členky uvedené skupiny ČČK z vlastní iniciativy organizovaly brigádnickou činnost, jejíž vytěžek v rámci Mezinárodního roku invalidů v částce 1200 Kčs odevzdaly pro činnost pionýrské skupiny Alexeje Meresjeva při základní škole pro tělesně postiženou mládež v Brně-Králově Poli.

Svou obětavou činností a neobyčejnou aktivitou mohou být příkladem krásného socialistického vztahu k naší postižené mládeži. Finanční částky bylo použito k rozvoji zájmové činnosti a v předvánočním období k přípravě dárečků pro děti bez rodinného zázemí.

PS A. Meresjeva spolu s vedením školy

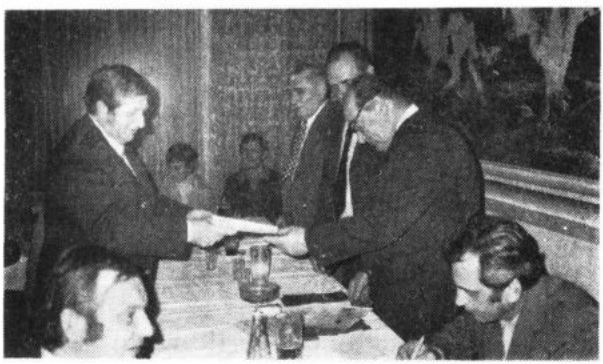
BILANCE POŽÁRNÍKŮ Z LOMNIČKY

Na výroční členské schůzi v prosinci m. r. hodnotili členové ZO Svazu požární ochrany ČSSR v Lomničce svoji celoroční práci.

V salónku pohostinství Besenék se tohoto hodnocení zúčastnili poslanec ONV Brno-venkov, zástupce OV Svazu požární ochrany Brno-venkov, předseda občanského výboru, předseda uličního výboru KSČ, předsedkyně Svazu žen, předsedkyně Červeného kříže, předseda TJ Sokol, předseda Socialistického svazu mládeže a předseda ZO Svazarmu.

Ze zprávy o činnosti jsme se přesvědčili, že lomničtí požárníci v roce 1981 udělali opět velký kus práce.

Svůj závazek na počest XVI. sjezdu KSČ vysoce překročili. Při údržbě a úpravě vodních zdrojů odpracovali 220 brigádnických hodin, při údržbě vý-

Snímek Mir. Šamaje zachycuje požárníka Josefa Hrstku, který přijímá čestné uznání OV SPO Brno-venkov z rukou předsedy ZO SPO v Lomničce.

stroje a výzbroje 570 hodin, při výstavbě objektů obecné vybavenosti 150 hodin, při zvelebování životního prostředí 338 hodin, při pomoci zemědělství 3190 hodin a odevzdali 35 q železného šrotu. Počátkem roku rozšířili členskou základnu o 9 mladých členů. Zúčastnili se během roku 6 zásahů u požárů a vykonali preventivní prohlídky všech obytných budov a drobných provozoven v obci.

V březnu – Měsíci požární ochrany – uspořádali den otevřených dveří v místní požární zbrojnici, besedu s dětmi, besedu s občany a ideově výchovné přednášky pro své členy.

Na úseku kulturním uspořádali tradiční požárnický ples, autokarový třídenní zájezd do Jeseníků spojený s exkurzemi a dva zájezdy na Velkou cenu motocyklů a automobilů.

Zástupce OV SPO Brno-venkov a předseda občanského výboru vysoce hodnotili vykonanou práci členů ZO SPO v Lomničce a rovněž zúčastnění předsedové společenských organizací blahopřáli k dosaženým úspěchům v uplynulém roce.

Členové ZO SPO uzavřeli závazky a schválili plán činnosti na rok 1982, které opět se cti splní.

Po schůzi probíhala beseda se zástupci společenských organizací. Že bylo o čem hovořit, svědčí i to, že se nikomu domů nechtělo.

M. Sáblík

Změny v dopravě

1. 1. 1982 vstoupil v platnost upravený jízdní řád, který bude platit do 22. 5. 1982. Změnami v autobusové dopravě se realizují úsporná opatření v oblasti pohonných hmot, která schválila Správa pro dopravu ministerstva vnitra ČSR pro pravidelnou autobusovou dopravu ČSAD. Omezení dopravy bylo provedeno především u posilových a vedlejších spojů, sobotních a nedělních, spojů méně frekventovaných a linek souběžných s dopravou kolejovou. Někde došlo jen ke krácení určitých úseků projíždějících linek. Doprava nebyla omezována na začátek a konec pracovní doby.

Z linek, které vedou naším městem, došlo k úpravám na těchto linkách: Tišnov – Malhostovice – Brno, Tišnov – Veverská Bítýška, Svatoslav – Tišnov – TOS Kuřim, Tišnov – Lažánky – Veverská Bítýška, Deblín – Tišnov – Brno, Tišnov – Dolní Rožínka DIAMO.

Na lince Tišnov – Brno jezdí nyní spoje v 5.25 a 9.00 jen v pracovní dny a spoj v 17.10 byl zrušen.. Ve směru Brno – Tišnov jsou zrušeny spoje v 6.20 a 18.05, spoj v 11.25 jezdí jen v pracovní dny.

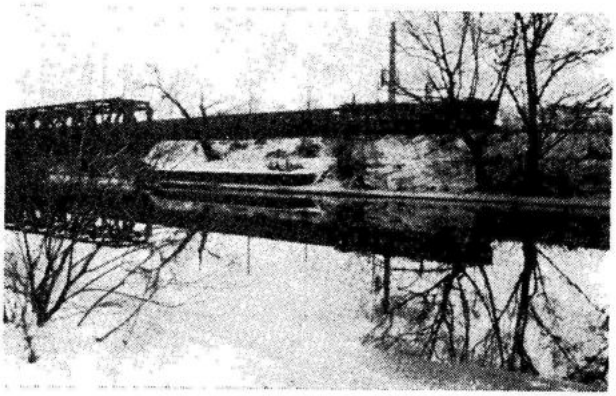

Foto: J. Ondroušek

Nové osvětlení tišnovského nádraží

V říjnu loňského roku se rozsvítila nová světla na tišnovském nádraží. Pracovníci montážního závodu 05 Železniční stavitelství v Brně, kteří prováděli rekonstrukci osvětlení, zde postavili 8 osvětlovacích věží vysokých 24 metrů a dále 32 stožárů. Současně 75 stávajících stožárů demontovali. Pro osvětlení byly použity halogenové reflektory 1000 W a RVL 1000 W. Rekonstrukce probíhala ve dvou etapách — osvětlení dvou zhlaví a osvětlení středu stanice spolu s lokomotivním depem. Přibylo též nové osvětlení nástupišť a podchodu zářivkovými svítidly. Modernizace osvětlení tišnovského nádraží přispěje ke zvýšení bezpečnosti jak cestujících, tak i zaměstnanců železnice, především posunovačů. (vb)

Mladí filatelisté úspěšní

Filatelie má v městě pod Květnicí dobrou tradici. Připomeňme, že dobrá práce s mládeží umožnila právě před třemi roky uspořádat v Tišnově oblastní výstavu poštovních známek celého Jihomoravského kraje.

Členové kroužku mladých filatelistů se scházejí každých čtrnáct dní na ZDŠ Smíškova, kde pod vedením Zdeňka Tomani získávají základní filatelistické znalosti, probírají tématické úkoly a mnozí z nich se připravují také na získávání odznaku odborné zdatnosti. Loni se zúčastnili několika výstav: v Otrokovicích, Olomouci, Boskovicích a Bratislavě. Exponát „Socialistická přestavba vesnice" putoval až do Bulharska. Tišnovským se podařilo v r. 1981 získat jednu velkou stříbrnou, šest velkých postříbřených, pět malých postříbřených a dvě velké bronzové medaile. Mezi ostatními kroužky v Jihomoravském kraji má tišnovský velmi dobrý zvuk a v krajské soutěži zaujímá v posledních třech letech vždy jedno z prvních třech míst. Čtvrtý ročník filatelistické olympiády, který proběhl loni na téma „Péče o životní prostředí" a „Ochrana přírody v socialistické společnosti", vyhráli v krajském kole čtyři členové tišnovského kroužku ve všech třech kategoriích. (vb)

Začínáme s akvaristikou

Nejrozšířenější „hobby", založené na touze po vlastním kousku přírody, je akvaristika. Akvaristika má nesporný vliv i na utváření charakteru každého jednotlivce. Ten, kdo s láskou ošetřuje rybky, stává se vnímavým pro krásu a harmonii. Místo toho, aby ztrácel čas neužitečným způsobem, věnuje se ušlechtilé zábavě, k níž nezbytně patří odborná četba a vzdělání, a šíří znalost přírody i ve svém okolí. Proto bychom se měli zvláště intenzívněji a ve větším měřítku zabývat akvaristikou. Vždyť to není samoúčelná práce, která odvádí pozornost dítěte od praktického života. Naopak učí je trpělivosti, lásce k přírodě, vzbuzuje touhu po poučení. Proč zrovna akvaristika? Vidím tři hlavní důvody:

1. Chov zvířat a pěstování pokojových rostlin je velmi náročné na čas. Zvířata vyžadují každodenní péči, čištění a krmení, rostliny pravidelnou zálivku. Naproti tomu dobře založené a racionálně upravené akvárium je nenáročné na čas. Stačí, když je jednou za měsíc vyčistíme a doplníme odpařenou vodu. A rybám celkem nevadí, když nedostanou denně svou dávku krmiva.
2. Druhý důvod souvisí s přesunem člověka do velkých moderních sídlišť, ve kterých se např. pes a kočka stávají více vězni než přáteli svého pána. Moderní byty neposkytují ani vhodné prostory pro chov exotických zvířat.

3. Třetí a snad nejvážnější důvod tak silného rozvoje akvaristiky v posledních letech spočívá v tom, že akvaristika je nejen „koníčkem", ale také součástí bytové architektury.

   Základem dobrých vztahů mezi jednotlivými živými organismy v přírodě je biologická rovnováha. V akvaristice se jedná o vztahy mezi rostlinami a rybami.

Akvaristika je jednou z nejušlechtilejších zábav a svou ušlechtilostí působí hlavně na mladou, vyvíjející se duši a charakter dítěte. Kolik potěšení pro oči poskytuje vkusně zeleně osázená nádrž a v ní hejno skotačících rybek! Akvaristika pomáhá při výchově nového člověka. Člověka, který má rád přírodu, miluje život, nenávidí válku, bojuje za mír prací ve své vlasti. Při naší základní organizaci zakládáme nový odbor — akvaristiku. Zájemci o tuto ušlechtilou zábavu se mohou přihlásit do kroužku u přítele Ant. Mňačky, Trmačov č. 205. Tento kroužek bude pořádat přednášky se světelnými obrazy pro začátečníky i pokročilé.

J. Šnobl

POMÁHAJÍ NÁRODNÍMU HOSPODÁŘSTVÍ

Pinýrský oddíl Tuláci v Senticích odevzdal k 30. 1. 1981 do sběru 936 kg starého textilu a papíru a 75 t železného šrotu, což představuje pro národní hospodářství úsporu 3405 Kčs.

Při sklizni krmné řepy v JZD Družba Čebín odpracovali pionýři celkem 24 hodin. Na této záslužné činnosti měli největší podíl Ivo Havlín, Aleš Jůza, Dušan Mašínský, Marek Musil a Josef Vrzal.

Petr Juračka

ROZKVETLÉ ULICE 1982

Na počest 25. výročí trvání Českého zahrádkářského svazu vyhlašuje ZO ČZS v Tišnově ve spolupráci s MěstNV a MěV NF již III. ročník soutěže Rozkvetlé ulice 1982. Vyzývají se všichni občané města, aby celoroční úpravou předzahrádek, prostorů před rodinnými domky a vchody na sídlištích se aktivně zapojili do soutěže a přispěli tak k trvale krásnému a příjemnému prostředí našeho města.

Pravidla soutěže:

1. Soutěží se v jedné kategorii:

   — Nejlépe upravená okrasná předzahrádka (včetně oplocení) a upravené, kvetoucí okolí vchodu na sídlištích.

2. Všechny předzahrádky v Předklášteří a vchody na sídlištích (pod Klucaninou, U Humpolky, pod Květnicí) budou zahrnuty do soutěže bez písemné přihlášky. V samotném městě Tišnově budou zařazené do soutěže předzahrádky těch občanů, kteří se písemně přihlásí. Přihlášky budou součástí letáku, který bude vydán. Vyplněnou přihlášku odešlete ZO ČZS v Tišnově nebo předejte některému členu výboru ZO ČZS. Je možné zaslat korespondenční lístek, na kterém uveďte: Přihlašují se do soutěže RU 1982. Dále uveďte svoje jméno a příjmení, ulici a číslo domu, a zda jste členem ZO ČZS. Přihlášky odešlete nebo předejte nejpozději do 20. 3. 1982.
3. V průběhu roku 1982 bude provedeno třikrát hodnocení (duben—květen, červen—červenec, srpen—září). Hodnocení bude provedeno vždy v krátkém časovém údobí, které se nebude předem oznamovat. Při každém hodnocení lze získat max. 30 bodů. Hodnotící komise jmenuje výbor ZO ČZS.
4. Vítězové soutěže budou zveřejněni na konci roku 1982 v Tišnovsku a ve vývěsních skříňkách MěstNV a ZO ČZS. Diplomy a případné věcné ceny jim budou předány na výroční členské schůzi ZO ČZS začátkem roku 1983.

Věříme, že se občané města Tišnova zapojí do soutěže v co největším počtu.

Ing. M. Drbal

Výročí předklášterských požárníků

Před sto lety, přesně 24. června 1882, byl založen požární sbor v Předklášteří. Na konec června připravují požárníci z Tišnova II oslavy tohoto jubilea. Uskuteční se slavnostní schůze s vyznamenáním zasloužilých členů, námětové cvičení, taneční zábava a další akce. Samozřejmě se připravuje také sborník, který zachytí stoletou historii.

Požárníci v Tišnově II však nebudou letos žít jen oslavami. Samozřejmě budou připraveni kdykoliv zasáhnout v boji s ohněm nebo jiným živlem, s tím souvisí výcvik i pečlivá údržba materiálu i techniky. Mimo to budou pokračovat v opravě požární zbrojnice, která by k jubileu měla dostat nový kabát. Tento plán je však závislý na mnoha okolnostech, které všechny nemohou požárníci ovlivnit.

K jubileu požárníků z Tišnova – Předklášteří se ještě vrátíme v některém z dalších čísel.

– ok –

Milión kilometrů se sanitkou

V Lidové demokracii z 8. 1. 1982 jsme si mohli přečíst zajímavou zprávu:

Řidiči z povolání mají v současném provozu velkou odpovědnost a jejich práce vyžaduje neustálé soustředění. Řidiči sanitních vozů pak navíc musejí umět poskytovat první pomoc při všech úrazech i jiných stavech pacientů a pečovat o ně i během převozu. Ujetí miliónu kilometrů ve zdravotnické dopravě je proto důvodem k oslavě: Tišnov dnes takovou příležitost má. Dva řidiči tamního vysunutého pracoviště dopravní zdravotní služby OÚNZ Brno-venkov – Jan Valíček a Ladislav Odehnal – ujeli milión kilometrů bez nehody a sbor pro občanské záležitosti připravil na 11. hod. malou slavnost na tišnovské radnici. Oslavě předcházela jízda obou vyzdobených sanitek městem.

Ohlas na výstavu fotografií

Od našich čtenářů dostáváme často příspěvky, které vyjadřují ohlasy na různé veřejné, především kulturní akce v našem městě. Krátce po skončení tradiční prosincové výstavy fotoamatérů Tišnov a Tišnováci se s námi o své dojmy podělil dr. Josef Zháněl. Napsal: „Byly tam fotografie ze života zemědělců, horníků, obrazy krajin a staveb z Tišnova a odjinud, moře, lesy, květiny a podobně. To vše na výstavu dodali umělci fotoamatéři nejen z Tišnova, ale i z Čech a celé Moravy... Předali svou vynikající práci široké veřejnosti."

NAROZENÍ

v listopadu 1981:

2. 11. Petr Střelka, Mánesova 1695
9. 11. Martin Šibor, Na hrádku 750
11. 11. Denisa Vlčková, Šafránice 1277
14. 11. Vladimír Homolka, Chaloupky 1091
15. 11. Martin Šikula, Karasova 451
17. 11. Magdalena Tousková, Štěpánovice 89
19. 11. Jaromír Špaček, Nezvalova 1343
19. 11. Aleš Vaverka, U Humpolky 1511
24. 11. Jitka Anuszewská, Klášterská 189
25. 11. Eva Kostelecká, Víska 1139
26. 11. Kateřina Vrábelová, Fučíkova 1237

Dodatečně uvádíme:

16. 5. Lucie Valentová, Palackého 1289
25. 10. Lucie Fialová, Hajánky 24

K OSMDESÁTINÁM L. MAZÁČE

Druhý únorový den letošního roku se dožívá v Doubravníku svých osmdesátých narozenin Leopold Mazáč.

Rodiče vlastnili hospodářství a tak jako jediný syn, jak to bylo tradicí a zvykem, měl se stát jejich nástupcem. Proto také jeho první životní krok vedl na studia hospodářské školy. I když zde velice dobře prospíval, přesto si jeden z jeho učitelů všiml jeho zájmu i jeho nadání pro učitelské povolání. Upozornil na to jeho otce, a ten splnil synovo tajné přání. Dovolil mu jít studovat na učitelský ústav.

Po svém prvním učitelském místě v Deblíně působil na dalších místech Tišnovska až se vrátil zpět do rodného Doubravníku, kde působil rovných dvacet let i jako správce školy.

Za svého působení byl typickým kantorem — takovým, jaké nám zobrazili ve svých dílech klasici naší literatury K. V. Rais, A. Jirásek a další. Nevěnoval se totiž jenom vyučování, ale i kulturnímu životu, vlastivědě, historii a dalším souvisejícím oborům. A zasvěcoval do nich také své žáky a to v daleko větší míře než předpisovaly školní osnovy.

I po svém odchodu na zasloužený odpočinek v roce 1964 pokračuje ve svých zálibách, mimo jiné opatruje a doplňuje doubravnický archiv, shromažďuje materiály pro připravované místní muzeum a svoje poznatky a zkušenosti rád předává jiným. Je v úzkém kontaktu s Etnografickým ústavem ČSAV, brněnskou zeměpisnou společností a s dalšími institucemi. Je spoluautorem knihy o Doubravníku, která vyšla v roce 1972. Stál u zrodu národopisného souboru Dóbrava, který nedávno oslavil čtvrtstoletí svého trvání. Těžko se dá vyjmenovat všechna záslužná práce jubilantova; každý den je naplněn plodnou prací. Je třeba ještě však připomenout, že byl prvním předsedou MNV v Doubravníku po osvobození a v této funkci působil s měsíční přestávkou až do konce února 1949, a mnohaleté aktivní působení ve funkci předsedy doubravnické organizace zahrádkářů.

Svých osmdesátých narozenin se Leopold Mazáč dožívá v plném zdraví a svěžesti. S hrdostí a uspokojením se může ohlédnout za vykonanou prací, ale má před sebou ještě další plány. A tak mu v jeho významný den budou gratulanti přát do dalších let ještě mnoho zdraví a elánu do jeho záslužné práce.

— ok —

Záběr ze slalomu na suchu, o kterém jsme psali v minulém čísle.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem přátelům a známým za projevy soustrasti a účast při posledním rozloučení s naší drahou maminkou a babičkou paní **Josefou Čelechovskou.**

Ing. Jana Klímová a Jitka Chlupová, dcery s rodinami

Můj upřímný dík patří všem, kteří se zúčastnili posledního rozloučení s **Amalií Hrbotickou,** a též za květinové dary a projevy soustrasti.

František Hrbotický, manžel

Děkuji touto cestou za všechna blahopřání k mému životnímu jubileu.

Jan Brabec

Za účast při posledním rozloučení s panem **Josefem Maškem**, zejména zaměstnancům nemocnice děkuje

Marie Mašková s rodinou

ČSAD se omlouvá všem, kteří se chtěli zúčastnit kremace pana Maška, za nedopatření v dopravě.

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují, 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

6. 2. **Marie Klímová**, Smetanova 712
6. 2. **Jaromír Vojanec**, Smetanova 768
8. 2. **Jindřich Melichar**, Brněnská 232
11. 2. **František Kulík**, Havlíčkova 300
12. 2. **Gabriela Navrátilová**, Černohorská 755
18. 2. **Marie Marková**, Porta coeli 1001
25. 2. **Vilém Kolář**, Na rybníčku 467

75 let se dožívají:

4. 2. **Jindřich Oplt**, Družstevní 563
6. 2. **Ladislav Kovář**, Jiráskova 544
8. 2. **Josef Sobotka**, Kukýrna 194
9. 2. **Augustina Zwienerová**, Sv. Čecha 886
15. 2. **Josef Svánovský**, Černohorská 719

80. a vyšší narozeniny oslaví:

2. 2. **Marie Žemličková**, nám. Komenského 124. Dožívá se 82 roků.
2. 2. **Josefa Dvořáková**, Komenského 1058. Dožívá se 81 roků.
3. 2. **Marie Odehnalová**, Jamné 13. Dožívá se 81 roků.
3. 2. **JUDr. Ada Tomešová**, Hornická 1521. Dožívá se 80 roků.
4. 2. **Anděla Moravcová**, Na loukách 393. Dožívá se 88 roků.
4. 2. **Milada Vácová**, Na rybníčku 684. Dožívá se 86 roků.
4. 2. **Marie Zelinková**, Procházkova 427. Dožívá se 81 roků.
5. 2. **Antonie Jindrová**, Hradčany 75. Dožívá se 80 roků.
6. 2. **Marie Pavlíčková**, Železné 61. Dožívá se 87 roků.
7. 2. **Amálie Beránková**, U Humpolky 1506. Dožívá se 81 roků.
7. 2. **Marie Hrbková**, Ve dvoře 1186. Dožívá se 81 roků.
9. 2. **Josef Dvořák**, Hanákova 424. Dožívá se 82 roků.
9. 2. **Terezie Peterková**, Hradčany 139. Dožívá se 81 roků.
9. 2. **Josefa Opltová**, Janáčkova 796. Dožívá se 80 roků.
10. 2. **Pavla Strašáková**, Uhrova 1174. Dožívá se 80 roků.
10. 2. **Josef Tůma**, Wagnerova 350. Dožívá se 80 roků.
12. 2. **Terezie Malcová**, Jungmannova 753. Dožívá se 86 roků.
16. 2. **Josefa Gottliebová**, Jiráskova 440. Dožívá se 85 roků.
17. 2. **Františka Borková**, Lomnička 6. Dožívá se 81 roků.
18. 2. **Pavla Pešková**, Rudé armády 721. Dožívá se 83 roků
18. 2. **Anastázie Pochopová**, Štěpánovice 70. Dožívá se 83 roků.
19. 2. **Marie Rychlá**, nám. Komenského. 145. Dožívá se 80 roků.
20. 2. **Josef Halala**, Smetanova 642. Dožívá se 80 roků.
21. 2. **Alois Fogl**, Hajánky 11. Dožívá se 87 roků.
22. 2. **František Martínek**, Štěpánovice 58. Dožívá se 80 roků.
24. 2. **Josef Hostěnský**, Kukýrna 40. Dožívá se 86 roků.
24. 2. **Růžena Pokorná**, Halouzkova 98. Dožívá se 85 roků.
24. 2. **Bedřich Novotný**, Na mlékárně 795. Dožívá se 84 roků.
25. 2. **Božena Korotvičková**, Purkyňova 1685. Dožívá se 84 roků.
25. 2. **Růžena Zhorelová**, Jamborova 929. Dožívá se 80 roků.
26. 2. **Valerie Vlčková**, Jungmannova 84. Dožívá se 83 roků.
26. 2. **JUDr. Josef Zháněl**, Purkyňova 1685. Dožívá se 83 roků.
27. 2. **Růžena Pospíšilová**, Riegrova 285. Dožívá se 85 roků.
27. 2. **Jaromíra Pokorná**, Brněnská 10. Dožívá se 83 roků.
28. 2. **Františka Šimpachová**, Víska 1148. Dožívá se 82 roků.
28. 2. **Marie Fabiánová**, Šerkovice 52. Dožívá se 80 roků.

JUBILEUM NEJSTARŠÍHO OBČANA

25. 12. 1981 se dožil vzácného věku 95 let s. František Vrchlabský, ředitel školy v. v., žijící v Lomničce. Při tak záviděníhodném jubileu si připomeňme alespoň stručně dráhu jeho učitelského působení, data, která se čtou jako historie.

Prvním působištěm s. Vrchlabského bylo Předklášteří, kde nastoupil v r. 1905. Pak následovala škola v Deblíně, opět Předklášteří, později Lomnička. V r. 1941 byl předčasně zbaven služby a po dobu německé okupace nasazen na různé práce jako dělník. V roce 1945 byl ustanoven ředitelem dívčí obecné školy v Tišnově, po odchodu do důchodu žije v Lomničce. Během svého učitelského působení pracoval ve veřejných i politických funkcích, mnoho volného času věnoval divadelnictví a práci v Sokole. Ještě i v důchodu pracoval na MNV v Lomničce, až vleklá choroba končetin ukončila jeho veřejnou činnost. S. Vrchlabský je vzácně skromným a obětavým člověkem, který nemá rád okázalosti. V tichosti prožil v r. 1977 65. výročí sňatku. Byl vzorným manželem a otcem dvou synů, nyní 70 a 68letého, které vychoval ke dráze důstojníků ČSLA. Sám byl také v první světové válce zajat, vstoupil do čs. armády a po bitvě u Zborova byl vyznamenán mnohými řády. I v tomto vysokém věku je pan ředitel Vrchlabský dosud duševně i tělesně velmi čilý a pracuje; je zastáncem zdravého pobytu na čerstvém vzduchu.

ZV ROH ZDŠ Gottwaldova ul. se připojuje k řadě gratulantů a svému členu, s. Františku Vrchlabskému upřímně blahopřál k jeho krásnému jubileu.

M. Brichtová

Starý Tišnov ve fotografiích Františka Wágnera

Pohled na nejvýchodnější část Tišnova ze Sokolí. V popředí je obec Hradčany, prostřední pás snímku tvoří protáhlý masív Horky s hradčanským hřištěm (místo, kde jsou nalézány pazourkové úlomky z dob pravěkého osídlení). V pozadí vidíme hliníky tišnovských cihelen pod lesem Klucaninou. (Ve vrstvě cihlářské hlíny byly asi před 50 lety nalezeny též zbytky mamuta.) Vlevo je zástavba na Trnci.
Fotografie je stará asi 25 let.

Jan Hájek:

BRNĚNSKÝ PAMÁTNÍK MÍRU Z TIŠNOVSKÉHO MRAMORU

Touha lidstva po míru, pokojném a šťastném životě, vine se jako červená nit i našimi dějinami. Málokdo ví, že jedním z dokladů tohoto mírového úsilí je i obelisk na brněnském Petrově (Francisberku). Byl vybudován po napoleonských válkách v pevné víře Moravanů, že již nikdy více válek nebude.

Zemští vlastenci, na svou dobu s jistě prozíravým moravským místodržitelem, rodilým Brňanem, hrabětem Antonínem Mitrovským, počali roku 1815 obnovu zubožené země s dobrými úmysly a vhodným symbolem — stavbou památníku míru. Že však zůstalo jen při touze po míru, bylo již předem jisté.

Brněnský Františkov tvořil v minulosti prostý skalní útvar s divokými rozsedlinami a roklemi. Byl to holý kopec, který svou dnešní tvář nabyl až na začátku minulého století, v době, kdy se na skálu začala navážet hlína k vytvoření náhorní roviny, jíž bylo později použito pro postavení empirového obelisku. Byl odhalen za první slavnostní mírové manifestace dne 4. 10. 1815. (Deset let po bitvě tří císařů u nedalekého Slavkova.)

Architekturu tohoto díla navrhl Alois Pichl a z tišnovského ušlechtilého bělošedavého vápence obelisk vytesal kameník Meisl.

V r. 1849 byl obelisk s okolím prohlášen za národní památník. Spolu se štíhlým bělošedým obeliskem, jehož podstavec a zábradlí dodaly slévárny v Blansku, byl také postaven hudební salónek a malá kolonáda, jež byla již několikrát restaurována, a kterou staří Brňané pokřtili na „síň vzdechů". Obelisk sám byl několikráte poškozen. Roku 1887 bleskem (týž rok však byl opraven) a r. 1939 zasazením okupantských desek, které nahradily původní nápisy v kovu o vzniku památníku.

Pro další generaci Tišnováků však dodnes zůstává hádankou — kde byl blok kamene na obelisk vylomen — a kudy vedla jeho pouť do Brna — když musel být most přes řeku Švarcavu náležitě „podštemplován", to jest vyztužen, aby váhu kamene vydržel, jak říká starý zápis.

Vrchol a zánik rodu z Pernštejna

(dokončení z minulého čísla)

Nejznámější dcerou Vratislava z Pernštejna však byla Polyxéna, narozená 1566 a zemřelá 24. 5. 1642 v Praze. První sňatek uzavřela 11. 1. 1587 v Praze s Vilémem, vladařem rodu Rožmberského, byla již jeho čtvrtou manželkou. Manželství bylo bezdětné, manžel zemřel 31. 8. 1592. Neobyčejně krásná žena se provdala podruhé 23. 11. 1603 opět v Praze za Zdeňka Vojtěcha, vladaře domu Lobkovického, od roku 1613 říšského knížete, roku 1621 vyznamenaného řádem zlatého rouna, zemřelého 16. 6. 1628 ve Vídni. Z tohoto manželství byl syn Václav Eusebius, matka mu byla poručnicí do r. 1633, roku 1637 dědil statky i po ní. Polyxéna byla vzdělaná representantka rodu Pernštejnů, stejně jako její otec ovládala i španělštinu, ale též psala i česky, je po ní zachován i český inventář vzácných rodinných portrétů, namnoze dopravených do Čech ze Španělska a původně uchovávaných v jejím sídle v Roudnici nad Labem, dnes jsou tyto jedinečné portréty v zámku v Nelahozevsi. Dožila se nejen úpadku rodového majetku, prodeje kmenového sídla Pernštejna, přežila i posledního mužského potomka roku a prožila i většinu vleklé třicetileté války. Je spoluzakladatelkou dosud žijící větve Lobkoviců, tento český rod má u nás potomky dosud.

Polyxenin bratr Jan z Pernštejna, pán na Plumlově, Prostějově a Litomyšli, zažil trpké chvíle výprodeje rodinného majetku. Sloužil ve vysokých hodnostech ve vojsku a padl při obléhání Rábu v Uhrách roku 1597. Za manželku měl sestřenici ze španělského roku Marii Manrique de Lara, dceru dona Juana Manrique de Lara a Marie hraběnky de Saavedra. Byla to tedy již druhá španělská nevěsta Pernštejnů.

Z dětí zemřela svobodná Anna, další dcera byla Helena Eusebie, dcera Marie Frebonie, narozená roku 1596 a zemřelá roku 1646 jako poslední representantka kdysi tak početného a slavného rodu, žila na Solnici a Litomyšli a odkázala Litomyšl Maximiliánovi hraběti Trautmannsdorfovi. Roku 1640 založila proslavenou piaristickou kolej v Litomyšli, která byla poslední památkou na litomyšlskou epochu Pernštejnů.

Posledním mužským reprezentantem Pernštejnů byl bratr uvedených žen Jan Vratislav Eusebius, narozený roku 1594 a nešťastně zemřelý roku 1631, padl v šarvátce u Tangermünde v Německu za třicetileté války. Jeho vojenskou kariéru můžeme sledovat v odborné literatuře. Zastihneme jej roku 1622 jako rytmistra, kompanie byla vytvořena roku 1622 z pluku plukovníka Antonia, hraběte di Biglia, roku 1623 byla v Čechách, roku 1624 byla začleněna do pluku plukovníka Cratze k hlavní armádě. Roku 1627 se již setkáváme s plukem kyrysníků Vratislava z Pernštejna. V roce 1627 měl pluk čtyři kompanie nově zřízené, roku 1631 byl posílen třemi kompaniemi Trčkovými a konečně roku 1634 rozdělen po pěti kompaniích a byly zřízeny pluky plukovníka Bettino Ricasoli, barona della Trappola (pluk zvaný Trappola) a pluk plukovníka Verniera, pluk byl v posledních letech po úmrtí Pernštejnově zván po plukovníku Aldobrandinim. Z okruhu vysokých důstojníků těchto jednotek, kteří se snad všichni osobně znali s posledním Pernštejnem, padli také mnozí: roku 1631 padl podplukovník Guizzardo di Strassoldo u Breitenfeldu, plukovník Aldobrandini roku 1634 u Nördlingen. K Pernštejnovu pluku možno ještě dodat, že byl ve dvacátých letech 17. století v Čechách a v Německu, roku 1631 při obléhání Magdeburku spolu s pluky Montecuccoli a Holk. Za bojů roku 1631 byl pluk silně narušen, nově doplněn bojoval roku 1631 u Norimberka a roku 1634 u Nordlingen. Máme tu před očima široké dějiště válečných hrůz třicetileté války a snad by bylo možno podrobným studiem dějin naznačených pluků získat údaje o závěrečných létech života posledního z Pernštejnů ...

V krátkém článku jsme se mohli jen v náznaku zabývat osudy slavného rodu z Tišnovska a bylo se nutno omezit většinou jen na vybrané údaje genealogické, ostatní se lze dočíst v početné literatuře.

Pro začátek si zní vybereme: Josef Pilnáček, Staromoravští rodové, 1930; Josef Soukal, Páni z Pernštejna, ČMM, 1913 (je ve fondu MěLK v Tišnově); Václav Oharek, Tišnovský okres, VM, 1923; Jan Tenora, Bystřický okres, VM, 1907; Jos. Fr. Urbánek, Tišnov a Tišnovsko, 1908; Josef Petráň, Stavovské království a jeho kultura v Čechách (1471–1526) in Pozdněgotické umění v Čechách, 1978.

Pernštejnské archiválie jsou dnes převážně ve fondu Lobkoviců v Žitenicích, o panství v Brně.

–mt–

DVAKRÁT JOSEF UHER

Už v roce 1980, v roce nedožitých stých narozenin učitele a spisovatele Josefa Uhra, rodáka z Borače-Podolí, slibovala některá nakladatelství nová vydání výborů z jeho díla. Vyšly, a to v r. 1981, výbory dva: na jaře 1981 vydal Albatros v dobře redigované edici Zlatoroh v uspořádání a s doslovem dr. K. Sudy výbor, k jehož titulu Prolektá lampa si vypůjčil název povídky, jež původně vyšla ve druhé Uhrově knize Má cesta, již Uher věnoval Marii Soukopové, a která vyšla jako prémie Klubu přátel umění na rok 1981.

Druhý výbor vydalo na podzim 1981 nakladatelství Čs. spisovatel jako 47. svazek v malé řadě edice Šlunovrat. Svazek doplněný portrétem Jos. Uhra od Rudolfa Klimoviče, uspořádal edičně připravil a ediční poznámku a merailón o autorovi napsal Vladimír Štěpánek, který se v úvodu zamýšlí nad Uhrovým dílem, jež řadí ke generaci „buřičů" z přelomu století, a ve kterém přes „jistou torzovitost, vnitřní i vnějškovou ... rozpoznáváme výraznou uměleckou individualitu". Úvod i ediční poznámka naznačují, jakými hledisky se řídil pořadatel při výběru z Uhrova díla: vybíral zejména uzavřené celky, tj. především celou první část cyklu Kapitoly o lidech kočovných a jiná próza (zde ze 13 povídek vynechal pět), z cyklu Dětství nejlepší autobiografickou povídku Stav, uvádějící nás do Uhrova rodného Podolí a do Lomnice, dále neúplné Bratránky, vlastně fragment románu o dělnících na stavbě Tišnovky (v úvodu nesprávně uvádí jméno centrálního hrdiny Antonína Perny, na kterého prostě volali Antůšku, k němuž předlohou byl Uhrův otec) a konečně VI. Štěpánek zařadil do výboru méně známý rukopisný cyklus ironicky nazvaný Anekdoty (poprvé vyšel v Literární pozůstalosti J. U. v 2. dílu, který vydal M. Hysek 1913), v nichž „je vidění světa podřízeno pravdě nitra". Výbor pojmenoval editor titulem jedné Uhrovy básně **Červený květ** a pod stejným titulem k tomuto vydání Uhrových povídek napsal red. ČS J. Šmoldas v letním čísle 1981, buletinu ČS O knihách a autorech medailón — studii, kde hodnotí torzovité a neuzavřené dílo J. Uhra, které se (cituji) „řadí po bok tvůrčímu úsilí ‚generace buřičů' a přináší do něj osobitý vklad".

Výbor z Albatrosu — Prokletá lampa — je určen mládeži, které měl ukázat průřez Uhrovým dílem a upozornit mladé čtenáře na zapomínaného autora — učitele, který i dnes má co svým čtenářům říci. Výbor, doprovázený ne právě šťastnými ilustracemi Mir. Vrátného, sestavil a doslov napsal dr. K. Suda, řadící ukázky z Uhrova díla volně do tří oddílů bez přihlédnutí k chronologii a k původnímu zařazení povídek, jak to učinil pořadatel Uhrova literárního odkazu, jeho přítel prof. M. Hýsek. Nechci tím říci, že by pořadatel musel důsledně řadit výbor podle původních cyklů, ale ono zcela volné řazení, nepřihlížející k obsahové a myšlenkové stránce povídek, přece jen narušuje poslání výboru.

Sudův doslov poměrně dobře seznamuje čtenáře s Uhrovým dílem, s jeho zařazením do kontextu české literatury (dříve se hodně zdůrazňovalo Uhrovo moravství) i s jeho celkovým obsahem, i když má v závěru několik faktografických údajů (velmi důležitý je Uhrův učitelský rok v Ostrovačicích a na Jadranu se léčil celkem třikrát), ale zařazení povídek a črt do tří oddílů, které označil tituly Uhrových povídek — Příval, O lidech kočovných a Stopy — není právě šťastně voleno. Vždyť např. Z Uhrových původních Lidí kočovných jsou v Sudově 2. oddílu jen dvě povídky z tohoto cyklu (Na břehu a Ledajaký člověk), kdežto další povídky z první Uhrovy knihy (2. část cyklu) zařadil pořadatel do 1. oddílu Příval (Gréta, Ťá, O spisovateli), kde je jedna z nejlepších Uhrových povídek Stav z posmrtně Šaldou vydané knihy Dětství. Celkem dobře je sestaven 3. oddíl Stopy, přinášející drobné črty, ukázky z básní v próze Má cesta a Anekdoty (zde snad mohly být z Mé cesty ‚Květen a listopad' a Tkalci z Lomnice'). závěrečná báseň Do Grónska, poslední Uhrova publikovaná práce vůbec, do tohoto oddílu však nepatří. — A ještě poznámky k ilustracím Mir. Vrátného: jsou to spíše karikatury zkreslující až příliš fyzickou podobu i charaktery (byť záporné!) Uhrových postav, a tak se domnívám, že v tomto případě by měly platit zásady Lessingova Laokonta o zobrazení bolesti, tragična či špatnosti v literárním textu a ve výtvarném pojetí.

J. M. Weimann

ČESTNÝ TITUL AUTOMOTOKLUBU

Koncem minulého roku sešli se členové tišnovského Automotoklubu na členské schůzi, aby zhodnotili svoji práci a výsledky klubovní činnosti za poslední rok a také, při této příležitosti, aby vzpomněli uplynulých 30 let činnosti branné organizace Svazarmu.

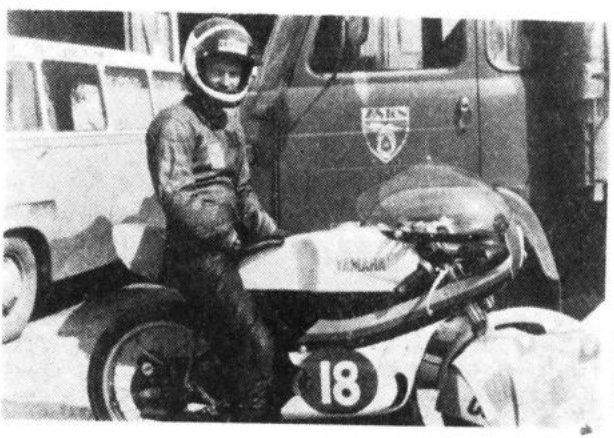
Automotoklub — tehdy v jedenapadesátém roce — patřil k prvním složkám, které se zapojily do Svazarmu. Ihned také uspořádal kromě jiných akcí několik závodů a soutěží jak motocyklů, tak i automobilů, a patřil k nejagilnějším složkám. Je tedy nutno vzpomenout tehdejších obětavců — funkcionářů — zakladatelů, jako učitele M. Pavlíka, M. Mančala, V. Trmače, J. Baráčka, Páska, Chronce a řady dalších, kteří tehdy odvedli kus poctivé práce. Po nich pak postupně přebíral funkcionářské štafety další a další pracovníci, kteří pokračovali v obětavé práci a přispívali ke zvyšování úrovně motorismu v naší společnosti.

Předseda ZO AMK s. Jan Vlach podal na členské schůzi o průběhu loňského roku přehlednou zprávu, z níž vyjímáme:

Úkolem č. 1 bylo zahájení **výstavby areálu Svazarmu** u koupaliště. Tento úkol se nám nepodařilo zajistit. Výbor se na každé své schůzi tímto úkolem zabýval, avšak je to záležitost, která přesahuje rámec naší organizace. V poslední době jsme absolvovali celou řadu jednání, sehnali jsme projekční ústav, který projektuje budoucí tišnovský sportovní areál, jehož I. etapou má být právě naše zařízení. Na dosavadním zařízení bylo odpracováno 1700 brigádnických hodin.

Jako další bod bylo zabezpečení provozu **svépomocné dílny**, kterou jsme si vybudovali. Podařilo se nám vybavit dílnu základním zařízením a nářadím v hodnotě cca 20 000 Kčs. I když provoz v dílně byl zahájen a služeb v ní poskytovaných využila celá řada našich členů, nepodařilo se nám ještě zajistit pravidelný provoz. Bude nutno zajistit ještě několik ochotných členů „držet služby".

Dalším bodem naší činosti bylo vytvoření všech předpokladů pro **práci s mládeží.** Podařilo se nám udělat první kroky. Existuje již základní kroužek mládeže, děvčata i chlapci jsou již našimi členy, a byly také uspořádány první akce. Nejdříve to byla beseda k 30. výročí Svazarmu, které se zúčastnili přední sportovci a čelní fnukcionáři, byly promítnuty filmy, které ukázaly dětem minulost a současnost branné organizace. Po oslavách 1. máje

Závodník Vala před startem na Velké ceně ČSR.

byla připravena branná soutěž, která se setkala s úspěchem. Poslední akcí, která proběhla v našem areálu, byla dopravní soutěž doplněná jízdou zručnosti na kolech pod názvem Rallye mladých. Práce s mládeží se tedy slibně rozvíjí a získáním vedoucího mládeže s. Milana Pokorného dá se říci, že v příštím roce budou výsledky ještě lepší.

Dalším naším úkolem bylo **doškolování řidičů.** I tento úkol byl řádně splněn, doškolování bylo provedeno na jaře a na podzim a to jak v dostatečném počtu zúčastněných, tak i v kvalitě přednášek.

Dalším důležitým bodem naší činnosti byla **sportovní činnost.** V květnu jsme uspořádali již tradiční automobilovou soutěž RALLYE VYSOČINA. Jednalo se o velice zdařilou sportovní akci, která svým rozsahem dobře reprezentovala jak naši organizaci, tak i naše město, okres a patřila k význačným sportovním akcím našeho kraje. Proto nás trochu mrzel nepříliš velký zájem ze strany orgánů města, ale i OV Svazarmu. Byla to opravdu velká a dobře zajištěná akce. Soutěže se zúčastnilo 99 posádek z poloviny naší republiky, zdárný průběh zajišťovalo 419 pořadatelů, včetně příslušníků VB, zdravotnického personálu, požárníci, vojáci, radisté, studenti a další členové společenských organizací. Proto je nutné ještě jednou těmto obětavým spolupracovníkům srdečně poděkovat a přát si, aby s námi spolupracovali i v dalších ročnících.

Na přípravu a provedení této akce bylo věnováno 5250 brigádnických hodin.

Další naší oblastí ve sportovní činnosti byla účast našich jezdců ve federálním mistrovství ČSSR v silničních závodech motocyklů. Hned na začátku sezóny jsme však smutně konstatovali, že Pavel Vašíček, tak úspěšný reprezentant, musí ze zdravotních důvodů svoji sportovní dráhu ukončit. Tak zůstala veškerá tíha reprezentace na Františku Valovi, který již 3 sezóny jezdí nejvyšší soutěž, a to v nejsilnější třídě, která je u nás vypsána, tj. třída do 350 ccm. Jezdí na klubovém stroji YAMAHA 350. Je potěšitelné sledovat rok od roku jeho úspěšný postup. Od r. 1979, kdy do federálního mistrovství postoupil z národního mistrovství, startoval tehdy se startovním číslem 30 (sartovní číslo je jezdci přiděleno podle umístění, kterého dosáhl v minulém roce). Za rok na to startoval s 18, v letošním roce s 13 a jeho předsevzetí před letošní sezónou bylo dostat se mezi nejlepších 10 jezdců. Díky jeho houževnatosti a píli se mu to podařilo a v příštím roce bude startovat se startovním číslem 7. Odsunul tak za sebe některá zvučná jména naší reprezentace. Dalším jeho letošním velkým úspěchem bylo 4. místo v národním závodě na Velké ceně ČSSR v Brně. Tím se dostal do přímé nominace mezi reprezentanty ČSSR. Je to úspěch, za kterým se skrývají stovky hodin při přípravě stroje, a je to i zásluha naší organizace, která byla schopna vytvořit našemu jezdci potřebné podmínky, zejména při skutečnosti, že pro tyto vysoké soutěže a jejich náročnost se nedostane z vyšších orgánů ani koruna. A to není potěšitelná perspektiva.

Závěrem schůze ozámil pak předseda přítomným členům příjemnou zprávu, ve které se odrážela celoroční obětavá práce klubu: AMK Tišnov získal čestný titul **„Vzorná organizace Svazarmu"** a závodník František Vala: **„Nejlepší motoristický sportovec OV Svazarmu pro r. 1981".** Tyto čestné tituly zavazují organizaci, aby dále zkvalitňovala a zvyšovala úroveň své dobrovolné práce.

—Kad—

TIP NA VÝLET

NA VESELSKÝ CHLUM

Trasu na naši první vycházku jsme vybrali s ohledem na to, že v únoru bývají ještě dobré podmínky pro ctitele úzkých prkýnek a mohou využít tuto trasu. Dá se však absolvovat i bez lyží v každou roční dobu.

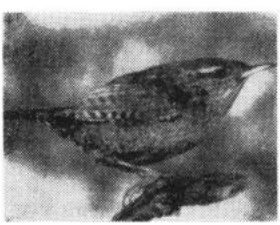

Autobusem dojedeme do Lomnice, vystoupíme na první zastávce – u školy. Půjdeme po silnici ke středu Lomnice, ale v první zatáčce narazíme na zelenou značku, po které odbočíme vlevo do úzké uličky. Značka nás povede kolem závodu Bytex a potom poměrně prudkým stoupáním až do osady Veselí. Na konci osady se setkáme se žlutou značkou, která nás povede dále. Než však budeme pokračovat, uděláme si malou zacházku – za osadou uvidíme po pravé straně vrchol Veselského chlumu, na který si zajdeme. Proč? V jednom průvodci je uvedeno, že je to jeden z nejlepších výhledových bodů v dalekém okolí. A až absolvujeme tuto nenáročnou odbočku z trasy, dáme jistě průvodci za pravdu. Výhled je velkolepý na všechny strany; vidíme Českomoravskou i Drahanskou vysočinu, kopce okolo Brna – nejvíce nám napoví pohled do mapy.

Po návratu na žlutou značku půjdeme po hřebenu Jahodné a potom lesem budeme sestupovat ke Štěpánovicím. Cesta již neskýtá žádné výhledy, ale při této trase to vše vynahradil Veselský chlum. Od železniční zastávky ve Štěpánovicích dojdeme po červené značce kolem trati do Tišnova. Ze Štěpánovic je možno využít i vlakové spojení, ale cesta kolem řeky stojí za to. Budeme ji však absolvovat i při některých dalších trasách.

Na této rase absolvujeme celkové převýšení 203 m, délka trasy je 11,6 km (Lomnice 0, Veselí 2 km, Veselský chlum 2,3 km, Štěpánovice 8,1 km, Tišnov nádraží 11,6 km).

–ok–

O STŘÍZLÍKOVI OBECNÉM

„Je to takový střízlík", říkáme o někom, kdo by nijak zvlášť nepřevyšoval trpaslíky. Ano střízlík je synonymem pro nevelkost, ale pozor nikoliv malost. To bychom původnímu nositeli tohoto jména křivdili. Je jím, jak také jinak, nevelký, drobný, ale zato srdnatý ptáček. Zbarvení používá nenápadné, hnědokropenaté. Má však kuráž vzdorovat úkladům naší zimy, i když by se zdálo, že při svých rozměrech musí zmrznout po prvním mrazíku. On však ne, vesele poletuje podél říček, potoků i v lese, sem tam si pískne,

proplétá se houštím ve věčném shonu za potravou, v jeho případě hmyzem, je prostě pořád v pohybu. A protože se to v zimním období nikde hmyzem zrovna nehemží, musí si střízlíci rozdělit revír, jinak by mohla potrava brzy dojít a měli by hlad. Každý si vybere takový, jaký stačí uhlídat. Ve svém hájemství si udělá několik kulovitých, uzavřených stavbiček, s bočním vchodem, které mu slouží jako odpočívadla a nocležny. Vlastní hnízdo pro výchovu potomstva je však stavbou důkladnější, vevnitř dobře vystlanou. Na ně je ale zatím ještě čas. To bude muset nejprve samička opustit svůj revír a vyhledat některého z galánů, blízkého svému srdci. Naštěstí ji to sami usnadní, protože v této jarní době se do daleka nese jejich jásavý zpěv. Když to jeden z nich vyhraje a ona svolí s ním pro letošek vytvořit pár, vydají se na obhlídku jeho revíru. On ji předvádí svá staromládenecká sídla a ona si mezi tím vybírá s pravou ženskou rozmařilostí. Až se konečně rozhodne. Většinou její volba padne na takové místo, které je umístěno pod převislým břehem, nebo v hromadě roští či ve vyvráceném pařezu. Pak začne sama hnízdo dostavovat a nakonec dovnitř nanosí bohatou výstelku. Ostatní samečkovy příbytky zůstanou opuštěny až teprve děti povyrostou, používají jich k nocování. No a to už máme konec dubna a samička musí 14—16 dní zahřívat 5—7 bílých červeně kropenatých vajíček. Po sedmnátidenním krmení hmyzí stravou mláďata vyletují, ale od rodičů se jim zatím nechce, a tak s nimi zůstávají, i když ti už zahnízdili podruhé, a dokonce jim někdy pomáhají s výživou svých mladších sourozenců.

Josef Ptáček

SZKP ROH Tišnov zve všechny děti do tišnovské sokolovny

k VELKÉMU MAŠKARNÍMU REJI

který se uskuteční v neděli 14. února 1982 v 15 hodin

V kulturním programu vystoupí děti LŠU. Bude uspořádána tradiční soutěž o nejlepší tři masky.

Dětem k tanci i poslechu hraje taneční hudba s. Topinky.

Vstupné: děti 2 Kčs, dospělí 5 Kčs

Měsíc únor v SZKP ROH Tišnov

3. 2. JAZZ-KLUB — sál klubu v 19 hodin

21. 2. Loutková pohádka DŘEVĚNÝ VOJÁČEK — sál klubu v 15 hodin

24. 2. KONCERT KPH — sál klubu v 19.30 hodin — Věra Křivá — flétna, klavírní doprovod J. Skovajsa, Daniel Veis — violoncello, klavírní doprovod — Jarmila Panochová.

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salóncích, školení s ubytováním.

V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí Míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 854)

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUČANINOU

velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE NA BRNĚNSKÉ

zajišťuje teplé obědy.

KINO PANORAMA

1. po — 17.30 hodin
ÚSPĚŠNÝ SPOLEČNÍK
Francouzský barevný film. Veselohra o muži který pracoval za dva a toho druhého se nemohl zbavit.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

2. út. 4. čt — 17.30 a 20 hodin
● **TŘI DNY KONDORA (širokoúhlý)**
Americký barevný film. Vzrušující příběh muže, který předvídal svůj konec, ale neznal vraha.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

6. so 7. ne 8. po — 17.30 hodin
DÍVKA NA KOŠTĚTI
Český barevný film. Bláznivá komedie o mladičké čarodějnici.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

6. so 7. ne — 20 hodin
● **DOMINO**
Americký barevný film. Vzrušující osud muže, který vyměnil bezpečí za mřížemi za nejistotu na svobodě.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

9. út — 17.30 hodin
SKALNÍ CESTA
Rumunský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

11. čt — 17.30 hodin
● **DOSTIH**
Český psychologický film. Dramatický příběh dvou žokejů, kteří usilovali o víc, než o jedno vítězství.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

13. so 14. ne — 17.30 hodin
DOBRODRUŽSTVÍ ALI — BABY A ČTYŘICETI LOUPEŽNÍKŮ (širokoúhlý)
Sovětský barevný film. Výpravný film na motivy východních pohádek.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

13. so 14. ne — 20 hodin, 15. po — 17.30 hodin
● **SMRŤ DAREBÁKA**
Francouzský kriminální film s Alainem Delonem, Ornellou Mutiovou a Mireille Darcovou v hlavních rolích.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

16. út 18. čt — 17.30 a 20 hodin
●● **BOŽE, JAK HLUBOKO JSEM KLESLA**
Laura Antonelliová v hlavní roli italské filmové veselohry. Příběh ženy, která se vdala příliš nezkušená.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

20. so 21. ne — 17.30 hodin
KAM ZMIZEL KURÝR
Český barevný film. Vědecko-fantastická hříčka o tajemství vesmíru.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

20. so 21. ne — 20 hodin, 22. po — 17.30 hodin
●● **DRAHÁ MANŽELKA**
Italský barevný film. Komedie o vytrvalé lásce a tvrdohlavém muži.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

23. út. — 17.30 a 20 hodin
POPRVÉ VDANÁ
Sovětský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

25. čt — 17.30 hodin
● **ŽIV NEBO MRTEV**
Maďarský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

27. so 28. ne 1. po — 17.30 hodin
SINDIBÁD A TYGŘÍ OČI
Americký barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

27. so 28. ne — 20 hodin
NEPŘÍTEL LIDU
Bibi Anderssonová v hlavních rolích
iBbi Anderssonová v hlavních rolích amerického filmu.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

7. ne — 9.30 hodin
ČIPERA A PRASÁTKO
Rumunský barevný film.

14. ne — 9.30 hodin
KONÍČEK HRBÁČEK
Sovětský barevný film.

21. ne — 9.30 hodin
TOTO LÉTO DOMA
Slovenský barevný film.

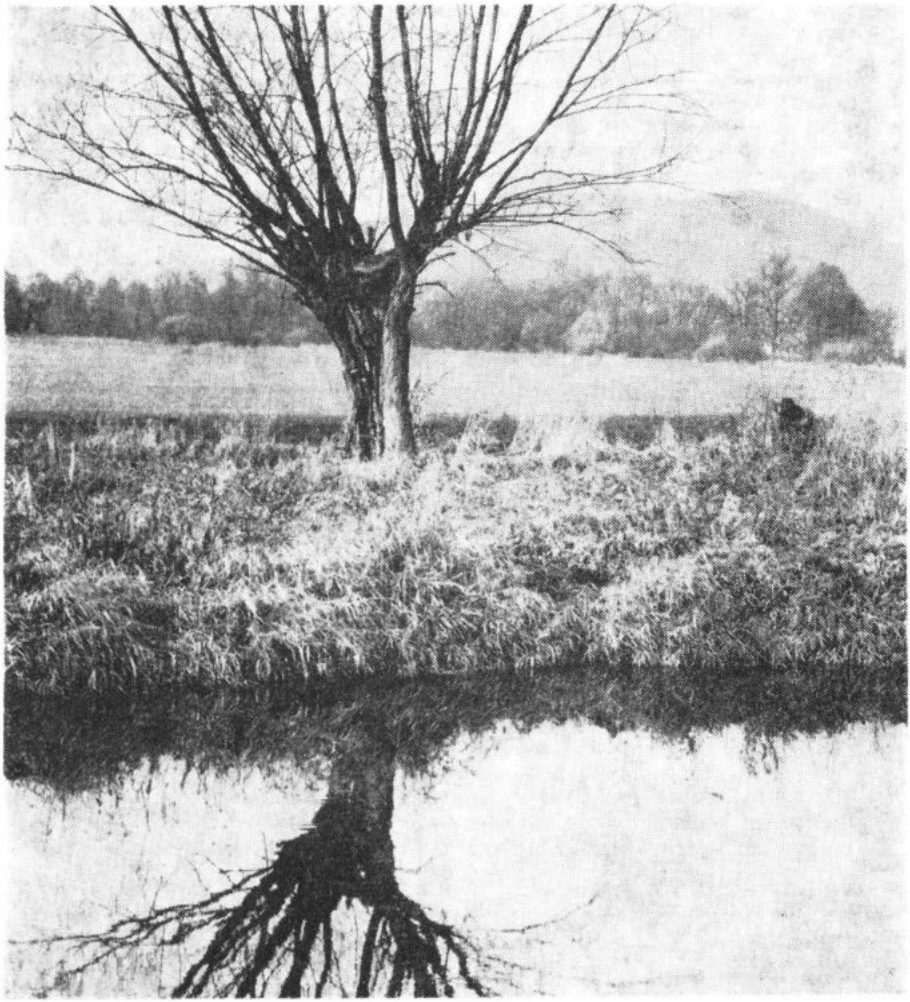
28. ne — 9.30 hodin
MÁŠA A KOUZELNÁ ZAVAŘENINA
Sovětský barevný film.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov.
Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 4722-82 — 456.12/82-Lá 3

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

BŘEZEN 1982 Ročník XIII Číslo 3

ŽENÁM K SVÁTKU

Osmého března 1857 se občané New Yorku s údivem dívali na dlouhé procesí chatrně oblečených žen. Kráčely to dělnice z textilních dílen a nesly plakáty s požadavky zlepšení pracovních podmínek a přiznání rovnoprávnosti. Bylo to prvé veřejné vystoupení dělnic, které po mnoho let byly vykořisťovány jako laciné pracovní síly. Když ženy vstoupily do čtvrtí aristokracie, rozehnala je policie; některé z nich se dostaly do vězení. Ale už za tři roky založily textilačky svůj vlastní odborový svaz. A ženské socialistické hnutí sílilo rok od roku... Na návrh revolucionářky Kláry Zetkinové schválila před 72 lety II. mezinárodní konference socialistek v Kodani, aby 8. březen na památku newyorských událostí byl každoročně považován za den boje žen za rovnoprávnost, mezinárodní solidaritu a světový mír a stal se tak uznávaným svátkem žen celého světa.

Sluší se proto popřát na tomto místě všechno nejlepší všem našim ženám, matkám a manželkám, všem našim čtenářkám. Víme dobře, že pro oslavenkyně je představa vlastního štěstí neodmyslitelně spjata s myšlenkou na štěstí jejich dětí, mužů a otců i bratrů. Že jen zdánlivě malý je svět každodenních starostí a jen zdánlivě malicherná je úzkostlivost srdcí, která vůbec nemyslí na sebe, ale na své bližní a na osud celého lidstva. A my pro ta krásná, nesobecká srdce žen přejeme mír, klid a štěstí. Přejeme je mámám, přejeme je dětem; neboť máma a dítě jsou věčným, stále se opakujícím motivem, dojímavým refrénem života. Do máminých náručí budou v tomhle měsíci, ve sváteční den, putovat voňavé pozdravy květin, vykvetlé pro tento okamžik. Vděčně je přijmou stejně jako s láskou pohladí teplounká klubíčka dětí, která jim odříkají ta nejkrásnější přáníčka: Maminko, mámo, máme tě tolik rády...

Jaroslav Brácha

UDĚLALY KUS DOBRÉ PRÁCE

Z VÝROČNÍ ZPRÁVY ZO ČESKÉHO SVAZU ŽEN V TIŠNOVĚ

Tišnovská organizace Českého svazu žen má v současné době 340 členek; od listopadu 1978, kdy se konala předcházející výroční členská schůze přibylo 121 členek. Od 1. dubna 1980 pracují v našem městě dvě základní organizace — Tišnov 1 a Tišnov 2. Mnohé z členek ZO ČSŽ pracují i v jiných organizacích Národní fronty, sedm vykonává zodpovědnou funkci poslankyně MěstNV.

Šedesát členek se aktivně zapojilo do přípravy voleb a řada z nich působila ve volebních komisích. Členky se také zapojily do práce komisařek a revizorek při celostátním sčítání na sklonku roku 1980. Bohatý byl i vnitřní život organizace tišnovských žen. Vedle pravidelné schůzovní činnosti byly pořádány další akce nejen k zpestření programu členských schůzí, ale i besedy, na něž byla zvána i širší veřejnost. Na členské schůze byly zařazovány přednášky ponejvíce se zdravotnickou tematikou, které vesměs zajišťovala členka výboru MUDr. Blažková, ale též přednášky na aktuální politická témata. Dále výbor připravil několik samostatných besed. V rámci Měsíce československo-sovětského přátelství se uskutečnila první beseda „U samovaru" nad pozoruhodnou knihou Čingize Ajchmatova Labutě nad Issyk-kulem a pod vedením prof. Šanderové se konala hodnotná beseda o díle Karla Čapka.

Foto na titulní straně Josef Ptáček.

Velmi zdařilá byla též beseda se spisovatelem Františkem Neužilem. Ve spolupráci s KPVU byla uspořádána beseda o spisovateli Josefu Uhrovi na počest 100. výročí jeho narození. Úspěšné bylo i setkání se zasloužilou umělkyní Marií Pavlíkovou, tišnovskou rodačkou, která vypravovala o své práci v divadle.

Samozřejmostí je pro členky ČSŽ účast na všech veřejných oslavách během roku a též na všech dalších akcích, které jsou v našem městě pořádány; především se ženy podílejí ve spolupráci s SČSP na přípravě návštěvy sovětských turistů v Tišnově, která se uskutečňuje každoročně již od roku 1971.

Tišnovské ženy pravidelně přispívají na Fond solidarity, který je určen k zlepšení postavení žen v rozvojových zemích, a pamatují také na děti v mateřské škole u Humpolky, nad kterými mají patronát, a nezapomínají s finanční pomocí ani na děti ze zvláštní školy a dětského domova. Ženy přijaly patronát i nad akcí pionýrů P–60 a postaraly se o věcné odměny pro nejlepší v této soutěži.

Ve spolupráci s komisí sociálně zdravotní MěstNV organizují tišnovské ženy pravidelné besedy s důchodci u příležitosti oslav MDŽ a navštěvují i starší občany bydlící v domě soustředěné pečovatelské služby.

Nezanedbatelná je i činnost v oblasti kulturně výchovné práce. Zde je třeba připomenout řadu zdařilých zájezdů za poznáním krás a památek naší vlasti, zájezdy na divadelní představení, ale též pořádání úspěšných plesů, jejichž výtěžek představuje významný zdroj finančních prostředků k zajišťování dalších akcí organizace.

Pro členky organizace byl uspořádán kurs drhání a paličkování, který trval tři roky. Šikovnost našich žen jsme mohli obdivovat na dvou výstavách ručních prací, které měly u veřejnosti veliký ohlas. Z úspěchů jednotlivců jsou to především úspěchy členek s. Kostelecké a Trojánkové v recitačních soutěžích v rámci okresu a kraje.

Na začátku každého roku uzavírají členky ČSŽ závazky na pomoc národnímu hospodářství i ve prospěch našeho města. Závazky se týkají sběru odpadových surovin a brigádnické práce na akcích Z a udržování zeleně a čistoty ve městě. Závazky jsou pravidelně kontrolovány a vyhodnocovány. V roce 1979 bylo členkami ZO ČSŽ v Tišnově odpracováno 758 brigádnických hod., odevzdáno 1215 kg odpadových surovin a bylo získáno 8 bezplatných dárců krve. V r. 1980 bylo odpracováno 779 hodin, odevzdáno do sběru 1209 kg odpadových surovin a získání 2 bezplatní dárci krve. V r. 1981 bylo do konce října odpracováno 790 hodin, odevzdáno 1629 kg papíru, 280 kg textilu, 70 kg barevných kovů, 150 kg železa, 20 kg olova, 1 kg léčivých bylin a získáni 3 bezplatní dárci krve.

Z úkolů, které byly ZO ČSŽ uloženy, zůstává především nevyřešena přestavba dosavadní struktury ČSŽ v našem městě. V budoucnu by měly v Tišnově pracovat nejméně 4 ZO ČSŽ řízené městským výborem ČSŽ.

Z plánů na další období do roku 1983 bude pozornost základní organizace zaměřována na úspěšné pokračování v dosavadní činnosti politickovýchovné i zájmové s důrazem na hledání nových forem práce a především na získání co nejvíce nových členek tak, aby základní organizace ČSŽ byla kolektivem žen, který se dovede nejen dobře pobavit, ale umí také udělat kus prospěšné práce.

Z GALERIE PRŮKOPNÍKŮ

MARIE SVITAVSKÁ: Snažím se pomáhat, kde je potřeba!

Na Družstevní ulici v domku se svým synem a jeho rodinou žije soudružka Marie Svitavská. V uplynulém roce oslavila sedmdesáté narozeniny a po svém bohatém životě plném práce pro socialismus a pro společnost, by měla právo, jak se dnes často říká, na zasloužený odpočinek. Marie Svitavská však hovoří: „Dnes mi již zdraví tak neslouží a nemohu pracovat tak, jak jsem byla po celý život zvyklá, ale přesto se snažím v rámci svých možností pomáhat tam, kde je to potřeba."

Ještě jí nebylo deset let, když ztratila otce – válečného invalidu. Matka, Gusta Zdražilová-Blažková, byla v roce 1921 zakládající členkou KSČ v Tišnově, předtím se účastnila aktivně generální stávky v roce 1920. Za KSČ zasedala řadu let i v obecním zastupitelstvu.

Marie Svitavská jako dcera komunisty poznala, ci je to bída a strádání. Matka musela těžce pracovat na příklad i v lomu a často jako komunistka byla bez práce. Přesto a právě proto již v útlém mládí Marie aktivně pracovala mezi komunistickou mládeží – hrála divadla, zapojila se do proletářské tělovýchovy, už v sedmnácti letech jezdila do Brna na nácvičné hodiny.

V roce 1930 se vdala a u svého manžela našla pro svoji práci a pro své přesvědčení velké pochopení, i když si oba velice dobře byli vědomi, jaký život je čeká.

Ihned po osvobození přišli za s. Blažkovou komunisté a žádali ji o další práci. Její nemoc jí však již nedovolila zapojit se do veřejné činnosti. Tak na její místo nastoupila dcera; v roce 1945 se stává Marie Svitavská členkou KSČ a hned je pověřena funkcí předsedkyně komise žen. Potom aktivně pomáhala při znárodňování a při socializaci naší vesnice, v roce 1951 společně s manželem pracovala na Trati družby.

V letech 1954 až 1960 pracovala na krajském národním výboru a pak jako poslankyně až do roku 1971 ve školské komisi ONV Brno-venkov. Celkem 17 let byla členkou MěV KSČ, přes třicet let působila v orgánech NF (výčet všech funkcí by zabral mnoho místa).

Je třeba připomenout i záslužnou práci ve Svazu žen, ROH, SČSP a ČČK. Svědčí o tom mnoho čestných uznání a vyznamenání, které s. Svitavská pečlivě opatruje. je jich mnoho, za všechny je možno uvést státní vyznamenání Za zásluhy o výstavbu, které jí prezident republiky propůjčil k 60. narozeninám, a vysoké vyznamenání ČSŽ, medaili za zásluhy o rozvoj ženského hnutí, které s. Svitavská obdržela v minulém roce.

Dcera důstojně pokračovala v cestě, kterou nastoupila její matka. Na příkladu těchto dvou žen si uvědomujeme, co pro naši společnost vykonaly a vykonávají ženy. A to nejen při nadcházejícím Mezinárodním dnu žen.

—ok—

PAMĀTCE JOSEFA LIEBERZEITA

Na 9. únor připadly nedožité osmdesátiny Josefa Lieberzeita, jehož životní pouť byla neoddělitelně spjata s bojem za naplnění revolučních idejí socialismu o komunismu.

Josef Lieberzeit se narodil v Předklášteří a prožil tam neradostné dětství. Otec byl zedníkem a hledal práci až v Americe, odkud se už nevrátil. Matka pracovala na stavbách

v Brně a děti zůstaly na obci. Aby nejedly chleba z milosti, musely již od raného dětství těžko pracovat. Malý Josef dělal chůvu, pásl dobytek a po vychození trojtřídní školy sloužil u sedláka. Žil ve velké bídě, spával ve chlévě, takže není divu, že onemocněl tuberkulózou, na kterou záhy podlehla i jeho matka.

Jeho mládí je spojeno s Husovice, které se staly jeho „druhým domovem". Pobytem mezi dělníky proletářského brněnského předměstí ve tvrdé škole života se sformoval jeho názor na skutečné příčiny lidské bídy, který se stal základem i jeho pracovního zápalu v dělnickém hnutí.

Lieberzeit pracoval neúnavně ve straně, v Komsomolu i v dělnické tělovýchově. Rozvíjel své přirozené schopnosti a stal se řečníkem. Burcoval proti reakci nejen na schůzích, ale i na táborech lidu. Jako logický diskutér potíral vykonstruované tvrzení měšťáků. V roce 1925 absolvoval kurs Ústředí politické školy mládeže a v roce 1930 studoval v Moskvě. Stal se komunistickým novinářem, který všechny své síly a schopnosti dal do služeb zápasu za šťastný život našich pracujících. Bojoval za práva proletariátů, proti rozbiječům strany a vůbec proti všem nepřátelům dělnické třídy.

Jedno z nejslavnějších údobí předválečné Rovnosti je spjato s jeho jménem. Zvlaště vydávání ilegální Proletářské rovnosti, jejímž byl redaktorem, si vyžádalo nejen mnoho namahavé práce, ale i bystrosti a důvtipu, který byl Lieberzeitovi vlastní.

Po přechodu strany do ilegality koncem roku 1938 se stal členem krajského vedení a instruktorem tišnovského okresu. Německým gestapem byl zatčen 1. září 1939 spolu s desítkami předních komunistických funkcionářů. Vězněn byl v koncentračním táboře v Buchenwaldu. Ani zde nepřestal pracovat, navázal spojení s německými komunisty. Odešel ze života dobrovolně 27. listopadu 1944, když se bál, že pro svůj neutěšený zdravotní stav a otřesený nervový systém by mohl při výslechu neobstát.

Vzpomínáme v něm bojovníka, opravdového hrdinu, jednoho z těch, kteří obětovali své životy za štěstí všech.

(i)

100 let knihovny v Lomničce

Knihovna v Lomničce je nejstarší knihovnou v naší integrované obci. Svou práci zahájila 1. dubna 1882. Její vznik je spjat s činností čtenářského spolku Besének, který byl založen 5. února 1882.

Z iniciativy učitele Josefa Filipa a za podpory a pochopení několika zdejších občanů se vytvořil spolek, který významnou měrou podporoval vzdělání prostého venkovského obyvatelstva a přispíval též k národnímu uvědomění vesnice. Zakládající členové, jichž bylo dvacet šest, přispívali ročně částku jednoho zlatého a měsíčně deseti krejcary. Z těchto prostředků byly pak nakupovány knihy a předpláceny časopisy. Po schválení stanov spolku bylo zahájeno půjčování knih. Knihovna byla zprvu umístěna v domě občana Novotného za roční poplatek 2 zl. Později byla zakoupena skříň na knihy

a stůl za 12 zl. Spolek pořádal každoročně taneční zábavy a čistý výtěžek věnoval na koupi dalších knih a časopisů. Čtenářský spolek pracoval až do roku 1952, kdy knihovnu převzala obec a byla zřízena místní lidová knihovna.

V současné době je knihovna v Lomničce umístěna v samostatné budově vedle školy, má dvě místnosti. Je dobře vybavena knihovnickým nábytkem, knihy jsou přehledně uspořádány.

Knihovníkem je s. Josef Valíček, který svou práci dělá s nevšední láskou. O tom svědčí skutečnost, že svou funkci vykonává již 42 roků i přes vysoký věk (má již 83 roky).

Po integraci v roce 1980 se stala knihovna součástí Městské lidové knihovny v Tišnově jako její pobočka. Svou dobrou pověst jedné z nejlepších knihoven na Tišnovsku si drží stále. Dokládají to i výsledky: knihovna má 56 čtenářů (z 384 obyvatel obce), 2377 knih a odebírá 13 titulů časopisů; v r. 1981 činil počet výpůjček knih 1782 a časopisů 757, celkem 2539.

Za sto let své činnosti vykonala knihovna v Lomničce mnoho osvětové práce, za kterou jí patří náš dík. Naším přáním je, aby i v druhém století plnila své poslání se stejným zdarem jako v minulosti.

VÍTÁME SBĚRATELE NEROSTŮ!

Příznivá geografická poloha Tišnova uprostřed naší republiky se stala hlavní příčinou toho, že se Tišnov stává „Mekkou" sběratelů nerostů.

Termín tišnovské mineralogické burzy má své pevné místo v kalendáři minerologických akcí evropských zemí. Měsíc duben, který byl zvolen pořadateli za měsíc konání, představuje pro sběratele měsíc intenzivní sběratelské činnosti — má však jednu nevýhodu. Termín je nutno posunovat podle toho, na kdy připadnou velikonoce.

Pro letošní rok je dnem VII. zasedání sběratelů nerostů sobota 3. dubna. Zahájení je v 10 hodin, po něm následuje přednáška doc. dr. J. H. Bernarda, CSc., a přibližně od 10.30 hodin začíná mezinárodní výměnná mineralogická burza, která končí okolo 17 hodin. Tak jako v předešlých ročnících budou i letos vyhodnoceny nejlepší kolekce vystavených minerálů.

V minulém roce obdrželi diplomy:

I. místo Ing. Alexandr Dikov, Sofie
II. místo Adelgunde Wallner, Mnichov
II. místo Václav Müller, Karlovy Vary
III. místo Günter Backmann, Drážďany
III. místo Pavel Lhotský, Soběslav

Zahraniční účast byla v minulém roce největší ze všech předchozích ročníků. Celkem se zúčastnilo 53 zahraničních sběratelů z deseti evropských zemí.

Organizátorem VII. zasedání sběratelů nerostů je tak jako ve všech předchozích letech moravská sekce odborné skupiny mineralogie Československé společnosti pro mineralogii a geologii ve spolupráci s geologickou sekcí ČSVTS Uranových dolů Dolní Rožínka a základní organizací SSM a ZV ROH Dolu Rudý říjen Olší a s mineralogicko-petrografickým oddělením Moravského muzea v Brně.

Tak jako v minulém roce, i letos bude možnost zakoupit si některé minerály za symbolické ceny. Zisk z prodeje minerálů, které věnovali členové odborné skupiny mineralogie ČSMG a geologické sekce ČSVTS UD DOlní Rožínka, bude věnován na fond solidarity ROH.

Nenechte si ujít příležitost zhlédnout atraktivní minerály z celé Evropy a přijďte se v sobotu 3. dubna podívat do sokolovny. Všechny zájemce srdečně zve organizační výbor VII. zasedání sběratelů nerostů.

A. S.

ZIMNÍ PRÁZDNINY SE VYDAŘILY

Bohatá nadílka sněhu během zimních prázdnin přála nejen dětem, ale i dospělým. Klucanina byla plná lyžařů, radostný smích se ozýval po celé dny.

Pěknou iniciativu projevili členové OV č. 7, kteří spolu s rodiči dětí na Halasově ulici uspořádali závody ve sjezdu na pytlích. Druhý den si mohli chlapci prověřit své síly na hokejovém souboji.

V příjemném prostředí agitační místnosti proběhla soutěž dětí ve společenské hře „Dáma". Nejlepší soutěžící byli odměněni diplomem a upomínkovým dárkem.

Pro děti to byla velká radost, na kterou se hned tak nezapomíná, a proto všem, kteří se na ní podíleli, patří dík.

V. Š.

NAROZENÍ

V prosinci 1981:

2. 12. Martina Zavadilová, Víska 1039
11. 12. Lenka Dašilová, Hradčany 110
13. 12. Milan Zajac, Halasova 991
24. 12. Zdeněk Tulis, Brněnská 9
26. 12. Petr Osvald, Jamborova 923
27. 12. Romana Moučková, U Humpolky

dodatečně uvádíme:

12. 10. Jana Kafoňková, Na loukách 393
30. 10. Hana Borková, Lomnička 18

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují, 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

7. 3. **Františka Stejskalová,** Husova 739
8. 3. **Františka Adamcová,** Trnec 799
15. 3. **Josef Štarha,** Jamborova 938
18. 3. **Josefa Slaninová,** Komenského 1060
19. 3. **Matilda Bělušová,** Kukýrna 904
24. 3. **Marie Pestrová,** Mánesova 1607
28. 3. **Antonín Josífek,** Krátká 1261
29. 3. **Anežka Buriánová,** Halasova 991
30. 3. **Dobromila Kratěnová,** Jungamannova 754
31. 3. **František Cecava,** Lomnička 56

75 let se dožívají:

1. 3. **Ladislav Strašák,** Za Krétou 417
5. 3. **Růžena Oharková,** Za mlýnem 1155
8. 3. **Františka Nosková,** Králova 1673

8. 3. **Františka Halačková,** Jamné 36
8. 3. **Alois Trtílek,** Železné 1
17. 3. **Josef Otoupal,** Tyršova 595
18. 3. **Anna Dvořáčková,** Revoluční 724
18. 3. **Růžena Oblouková,** Trnec 878
29. 3. **Filipína Koukolová,** Štěpánovice 71

80. a vyšší narozeniny oslaví:

2. 3. **František Svítil,** Rudé armády 381. Dožívá se 80 roků.
4. 3. **Marie Grambalová,** Riegrova 399. Dožívá se 85 roků.
6. 3. **Marie Kovářová,** Družstevní 539. Dožívá se 91 roků.
6. 3. **Božena Mahrová,** Na hrádku 637. Dožívá se 80 roků.
8. 3. **Antonie Zhánělová,** Purkyňova 1685. Dožívá se 81 roků.
9. 3. **Františka Štouračová,** Purkyňova 1685. Dožívá se 80 roků.
13. 3. **Matylda Řezáčová,** Sv. Čecha 460. Dožívá se 82 roků.
14. 3. **Marie Vorlová,** Ráboňova 117. Dožívá se 81 roků.
14. 3. **Josef Zavřel,** Havlíčkova 341. Dožívá se 80 roků.
15. 3. **Marie Vrchlabská,** Lomnička 25. Dožívá se 89 roků.
18. 3. **Eduard Matyska,** Hradčany 25. Dožívá se 82 roků.
19. 3. **Arnoštka Oharková,** Klášterská 357. Dožívá se 94 roků.
19. 3. **Josef Perát,** Palackého 1047. Dožívá se 82 roků.
23. 3. **Mariana Šebestová,** Porta coeli 1001. Dožívá se 89 roků.
26. 3. **Emilie Macháčková,** Za mlýnem 634. Dožívá se 83 roků.
27. 3. **Ludmila Volná,** Brněnská 252. Dožívá se 86 roků.
29. 3. **Josef Adamec,** Erbenova 949. Dožívá se 82 roků.

Z našeho středu odešli...

Zemřelí v 4. čtvrtletí 1981:

7. 10. Adéla Chaloupková (1907), Železné 12
12. 10. Marie Jebáčková (1902), Trmačova 679
15. 10. Jaroslav Pánek (1914), Hybešova 894
20. 10. Anděla Herzlíková (1915) nám. 28. října 30
22. 10. Jan Nejez (1897), Železné 4
28. 10. Františka Bílková (1887) Purkyňova 1695
29. 10. Jiřina Večeřová (1927) U Humpolky 1509
31. 10. Jiří Chochola (1946), Družstevní 525
1. 11. Adolf Veselý (1908), Strmá 1250
3. 11. Karel Chochola (1912), Gottwaldova 321
11. 11. Josefa Kulíšková (1886), Ondřejova 1298
12. 11. Květa Otiepková (1930), U pily 867
13. 11. František Řezáč (1916), Janáčkova 769
13. 11. Michaela Hromčíková (1979), Rudé armády 909
19. 11. Bohumil Kos (1921), Hanákova 716
19. 11. Helena Mazačová (1933), Porta coeli 1001
20. 11. Antonín Drábek (1927), Cáhlovská 167
19. 11. Helena Mazáčová (1933), Hanákova 1514
28. 11. Eliška Jakubcová (1914) Halouzkova 88
28. 11. František Spurný (1911), B. Němcové 1159
29. 11. Amalie Hrbotická (1907), Železné 29
2. 12. Karel Jakubec (1924), Jamborova 937
2. 12. Karel Drábík (1923), Štěpánovice 128
4. 12. Josefa Čelechovská (1911), Na hrádku 750
5. 12. Vilém Malina (1933), Hornická 952
6. 12. Ing. Ivan Ochrymčuk (1902) Jungmannova 74
10. 12. Miloslav Ondráček (1925), nám. Míru 911
12. 12. Josef Karkulín (1930), Lomnička 106

15. 12. Anna Klešíková (1899), Plackého 1216
18. 12. Františka Loosová (1900), Janáčkova 336
22. 12. Josef Dovrtěl (1914), nám. Komenského 145
25. 12. Josef Mašek (1914), Králova 1674
31. 12. Bedřich Hanák (1912), Leninova 1632
31. 12. Jan Běluša (1909), Lomnická 904

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem, kteří se dne 20. ledna t. r. přišli rozloučit do brněnského krematoria s naším synem, manželem, tatínkem, bratrem a strýcem panem **Karlem Harákem.**

Zvláště děkujeme s. Krézkovi, členu SPOZ, za velmi procítěně pronesená slova rozloučení a útěchy.

Truchlící rodina

Srdečně děkuji sboru pro občanské záležitosti MěstNV, ROH a dětem vedeným paní učitelkou Ondrovou za milá blahopřání k mým 95. narozeninám.

František Vrchlabský, Lomnička

Děkuji SPOZ i rodině za blahopřání a věcné dary k mým 95. narozeninám.

Františka Opltová

JAZZ–KLUB V BŘEZNU

Středa 3. 3. 1982 — 19 hodin

25 NA HOLOW

Druhé pokračování písničkové soutěže, která si při své prosincové premiéře získala značnou přízeň návštěvníků. Vylosovaný výherce obdrží LP-desku.

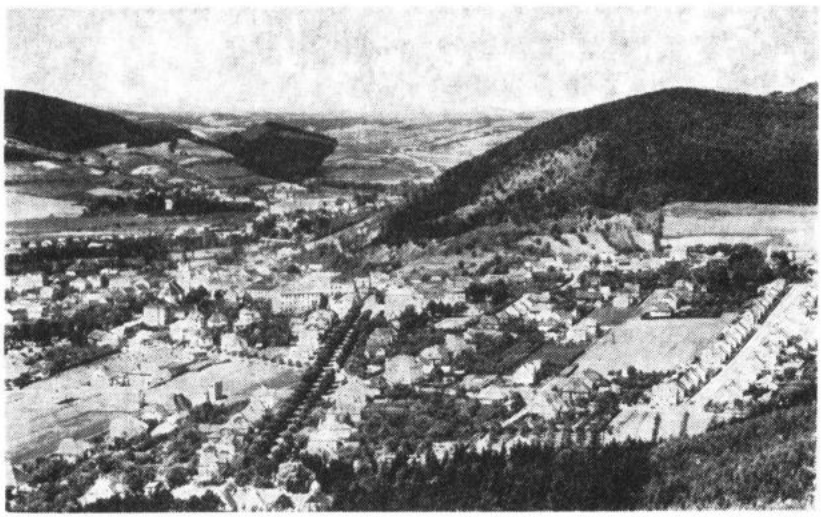
Středa 31. 3. 1982 — 19 hodin

FLAMENGO

Profil legendární pražské rockové skupiny s diapozitivy a písemnou dokumentací.

Obě akce v SZKP, změna vyhrazena.

Starý Tišnov ve fotografiích Františka Wágnera

Pohled na Tišnov z Klucaniny z počátku třicátých let.

S PALUBOU POD NOHAMA

Byl jedním z prvních československých námořníků na první lodi, která plula pod naší vlajkou oceánem, prožil část svého života. Své vzpomínky na léta ztrávená na moři zachytil v několika poutavých knihách. Bedřich Stožický, který by se dožil 6. března 81 let, prožil poslední léta svého života v Tišnově a nadpis našeho článku jsme vybrali podle názvu jeho knihy, která vyšla v r. 1973 v brněnském nakladatelství Blok.

B. Stožický už od mládí toužil dostat se na moře. Tato touha se mu vyplnila až po letech, když měl za sebou dva semestry na vysoké škole. Tehdy se přihlásil o stipendium ke studiu na námořní akademii v jihoslovanském přístavu Bakaru. Stipendium dostali tehdy dva Češi — on a jeho pozdější přítel Jakub Frey, (který dodnes žije v Praze). Po absolvování akademie nastoupil Stožický jako kadet na jedinou naši zámořskou loď Legii. Tady si odbyl povinná učednická léta a postupně pak sloužil jako třetí a druhý lodní důstojník. Když přišla léta světové hospodářské krize, Legie osiřela a námořníci si museli hledat místo jinde... Zůstaly jenom vzpomínky. Na oceán, na přístavy, exotická města i na služby pod subtropickým nebem.

Životní pouť přivedla nakonec B. Stožického v r. 1956 do Tišnova. Ač nemocen, stále zůstává plný tvůrčího elánu a píše své knihy o moři. V městě pod Květnicí nachází nové přátele. Patří k nim např. Mistr Jambor, akad. malíř E. Ranný a další. Ze starých přátel za ním do Tišnova jezdí každoročně A. M. Píša, se svými přáteli z Legie si doposledka dopisuje. Připomeňme, že B. Stožický stál na sklonku svého života u zrodu Našeho Tišnovska a pomáhal radou při přípravě jeho prvního čísla...

Touha vrátit se opět na moře se už neuskutečnila. A tak se spisovatel vrací do oněch šťastných let alespoň ve vzpomínkách, které vyšly knižně: V roce 1956 to byla kniha Námořníkem na Atlantiku, která vyšla v SNDK, a o dva roky později Putující horizont (v nakladatelství Mladá fronta). Vydání knihy S palubou pod nohama v brněnském Bloku se už nedočkal. Odešel navždy 12. ledna 1970. (vb)

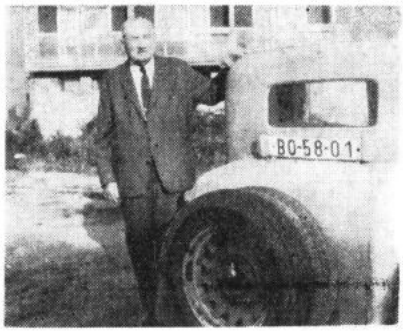
SEDMDESÁT LET ZA VOLANTEM

Starou tatřičku poznávací značky BO-58-01 jste mohli vídat více než před rokem na cestách kolem Tišnova. Patřila nejstaršímu jezdícímu šoféru v Evropě — Arnoštu Gottwaldovi. Vzpomínáme na tohoto Tišnováka, který by se letos dožil 96 let. 10. března uplyne právě rok od jeho smrti.

Bylo to před sedmdesáti lety, kdy přijížděl do Ruprechtova na ojetém motocyklu značky PUCH stavební asistent Arnošt Gottwald — první zdejší majitel motorového vozidla. Vyvolalo to rozruch — dvouválcová motorka o síle šesti až sedmi koní, kterou bylo možno navíc rozšířit o postranní vozík s rákosovou košinkou.

To už bylo něco, na tehdejší dobu opravdový přepych. Teprve za dva roky (když jezdil před tím načerno — ono se to tenkrát nebralo tak vážně) složil pan Gottwald příslušné zkoušky. Na vysvědčení o způsobilosti stálo, že Arnošt Gottwald, stavební asistent, narozený v Ruprechtově u Vyškova na Moravě dne 13. září 1885, podrobil se — ve smyslu § 23 nařízení ministerstva vnitra ze dne 28. dubna 1910 — dne 26. července 1913 zkoušce z řízení motorových vozidel a byl na základě výsledku této zkoušky uznán způsobilým ku samostatnému řízení vícekolejných motorových kol s motory výbušnými, při zkoušce použito bylo 2 válc. 6/7 HP motorového systému PUCH. Na svědectví toho vlastnoruční podpis zkušebního komisaře s otiskem razítka.

Až do loňského roku se Arnošt Gottwald těšil dobrému zdraví i paměti. Najezdil více než dva milióny kilometrů a ztrávil za volantem téměř sedmdesát let. Na své první vozidlo, ojetý motocykl značky PUCH, si šetřil plných deset let. Později však zatoužil po automobilu, a tak si koupil Adlera. Ten se podobal více kočáru než autu a měl loukoťová kola s gumovou obručí, přibitou cvoky. Pak přišla první světová válka. Po vojně byl dva roky bez práce a tak Adlera musel prodat. V r. 1921 se A. Gottwald dostal do okresu Bystřice nad Perštejnem jako cestmistr a přidělili mu služebního Indiana, pak následovala další vozidla: Praga, Piccola, Super Piccolo, Popular a nakonec automobil Jawa. Po druhé světové válce získal ojetou Tatru 57 a s ní jezdil až do konce života. Udržoval ji v bezvadném technickém stavu a najel s ní přes 300 tisíc kilometrů. Když se starého pána při poslední technické prohlídce ptali, jak dlouho chce ještě jezdit, odpověděl bez váhání: „Až do té stovky přece!" Toto přání se Arnoštu Gottwaldovi nesplnilo. Přišla chřipka a s ní komplikace. Přijela i televize, bohužel pozdě. Nejstarší jezdící řidič v Evropě zemřel. Do stovky mu chyběly čtyři roky. (vb)

A. Gottwald se svou tatrou.

Nepohádka o třech restauracích

V jednom městě měli restauraci, kde se děly zajímavé věci. Na vánoční svátek se v ní znenadání pokazila pípa, a když došlo lahvové pivo podnik se zavřel a návštěvníci byli vykázáni do ulic. Hned nazítří ráno však čepovací zařízení kupodivu fungovalo. Tamtéž o něco později onemocněla kuchařka a dlouhou dobu byl výběr teplých nápojů či pokrmů značně nebo zcela omezen. A do třetice se jedné soboty rozhodl personál zinkasovat zákazníky již dvě hodiny před zavírací dobou a pravděpodobně odešel na ples.

V tom městě měli ještě jinou restauraci, kde se za oknem bez uzardění objevil třeba nápis „Pivo není — dnes zavřeno!"

A pak tam měli ještě jinou restauraci, téměř renovovanou a tudíž vyhledávanou i turisty za účelem oběda. Jenomže ti turisté měli smůlu, pokud přišli právě na Nový rok, neboť ta restaurace byla ještě v poledne zavřena a nikde nebylo uvedeno proč. Tak stáli jenom před vchodem a krčil rameny.

To se dějí věci, viďte? To by se v Tišnově určitě nemohlo stát... (vt)

Z HISTORIE

Jan Hájek

PAMMROVÁ A LESSING

V lednovém čísle TKZ 1981 byla zveřejněna zajímavá vzpomínka na filozofku Annu Pammrovou, která žila v ústraní ve své chaloupce ve žďárských lesích. Vzpomínka prof. Karla Formánka, navíc vyšperkovaná reprodukcemi jeho dřevorytů, vzbudila u čtenářů veliký ohlas.

Absolventi tišnovské měšťanské školy měli vynikající učitele, kteří podnikali se svými žáky i celodenní vlastivědné výlety, a tak mohli více než před 50 lety spatřit tuto „ženu s duší lesa", jak je nazývána v jedné kouzelné publikaci.

Za mého působení v okresním archivu navštívil mne přítel, pammrovský badatel, archivář Vojtěch Cvek, který se právě vracel z Pammrova od Žďárce, jak se nyní říká oblasti, v níž tato březinovská myslitelka žila. Z jeho badatelské činnosti v tomto směru, jsem pro archiv zaznamenal následující:

Básnířku a originální teosofickou myslitelku Annu Pammrovou, která protrpěla svůj život hlubokou meditací o životě a smrti v lesní samotě ve Žďárci u Tišnova, navštívilo mnoho vynikajících osobností, mezi nimi také německý filozof, hlasatel humanity mezi národy, hannoverský univerzitní profesor MUDr. a PhDr. Theodor Lessing, světově proslulý spisovatel a novinář. Navštívil ji ve 30. letech i s dceruškou Ruth. Zajímal se o ni už proto, že překládala jeho filozofická antifašisticky orientovaná díla. Svou návštěvu u Pammrové popsal v krásné v r. 1931 do češtiny přeložené vzpomínce Moravská země. Jsou v ní též jmenována jeho díla, která proslulá přítelkyně Otokara Březiny překládala a vydala. V roce 1982 uplyne právě 110 let od narození tohoto významného německého filozofa a v r. 1983 to bude 50 let, kdy byl jeden z nejostřejších odpůrců Hitlerova díla ve svém emigrantském útulku v Mariánských Láznich dvěma najatými zločinci úkladně zavražděn.

Na sklonku veliké lázeňské sezóny r. 1933 dlelo v Mariánských Láznich ještě přes 7 tisíc cizinců, jichž se po oznámení neuvěřitelného zločinu na první oběti nacistického teroru na území Československa zmocnilo nepopsatelné vzrušení. Hodina učencova pohřbu byla přísně tajena, přesto se stala za asistence policie mohutnou protifašistickou manifestací k míru a humanismu zaměřené veřejnosti. Theodor Lessing k nám přišel z Německa po tamní strašlivé „noci dlouhých nožů" jako jedna z nejvýznamnějších hlav protihitlerovské emigrace. Doprovázela ho manželka Ada z rodu Hohenzollernů, praneteř císaře Viléma I. Po prvním útulku ve vile Miramonte usadili se Lessingovi ve vile Edelweis (nyní Protěž) na konci Mariánských Lázní, zcela blízko známého Lesního pramene. (Smutnou historií navždy poznamenaný dům je označen pamětní deskou.) Sotva se Goebbels dověděl o Lessingově útulku začal proti němu denně štvát rozhlasem jako proti nejzavilejšímu nepříteli, který musí být stůj co stůj zneškodněn. Na jeho hlavu bylo vypsáno 200 tisíc korun.

V Šancích u Mariánských Lázní se skutečně našli dva zločinci, Zischka a Eckert, kteří rozsudek vykonali. O 10. hod. večer přitáhli požárníkům v Šancích ukradený žebř a dostali se tak až k oknům třetího patra, kde velký humanista pracoval na protifašistickém manifestu. Z okna ho zastřelili u psacího stolu...

Lessing upřímně miloval český lid a pilně se učil česky. Přál si plně s ním splynout — mohl však jen splynout s českou půdou. Jeho hrob na židovském hřbitově po vpádu nacistů zcela rozmetaný a zničený byl po r. 1945 obnoven. Nachází se v levé snížené části hřbitova.

R. 1972 přijel do Mariáských Lázní šedesátičlenný štáb filmařů ze Studia Barrandov, který tam v kooperaci s berlínskou Defou natáčel autentický příběh surové vraždy „Výstřely ve vile Edelweis". Natáčelo se ve jmenované vile, na ulicích a kolonádě, též na hřbitově, ostatní záběry pak v Praze a v Berlíně.

Projekt dráhy přes Tišnov z roku 1868

Na konci šedesátých let minulého století panoval v našich zemích čilý stavební ruch, stavěla se celá řada významných železničních tratí. Tak například tzv. společnost státní dráhy, která kdysi odkoupila od rakouského státu státem těžce vybudovanou železnici z Olomouce do Prahy s odbočkou z České Třebové do Brna, stavěla vlastní spojení s Vídní přes Hrušovany nad Jevišovkou s odbočkou do Znojma, tato společnost až po letech vlastnila i trať Brno–Tišnov. Pro náš kraj měla být vybudována dráha, která měla v tehdejším Německém (dnes Havlíčkově) Brodě navázat na budované stavby rakouské severozápadní dráhy, jedné z nejúspěšnějších a nejrozvětvenějších. Hlavní linie byla budována z Vídně přes Znojmo, Jihlavu, Německý Brod, Kolín, Nymburk, Litoměřice do Děčína, tam překračovala Labe a poslední větev končila, když zachytila významná labská říční překladiště, až za Děčínem v tehdejším Prostředním Gruntu (dnes Žleb) na druhém břehu Labe. Četné odbočky propojovaly východní část Čech, např. do Hradce Králové, do Poříčí u Trutnova a do Rosic na Labi u Pardubic.

Ve fondu Sbírka map a plánů ve Státním oblastním archívu v Brně, D 22 s materiálem z let 1575 až 1950, je v oddělení map silnic a železnic pod čís. 129 dochován projekt dráhy z Brna do Německého Brodu s několika variantami a uvedením vzdáleností v mílích. O vybudování dráhy se zasazovalo několik významných činitelů, mezi nimi i Dr. Alois Pražák, brněnský advokát a vůdce Čechů; o něm v článku v TKZ, čís. 12, roč 1979, str. 182 až 183 „Pražákova vila vPředklášteří". V tam citovaném fondu G 60 Státního oblastního archívu v Brně je i jeho korespondence, ostatně zpřístupněná částečně i tiskem, tak např. Dr. Fr. Kameníček otiskl 79 z uložených 531 dopisů již roku 1926, Státní oblastní archív v Brně vydal i katalog k jeho literární pozůstalosti v roce 1956; tam je několikrát i zmínka o Pražákových jednáních ve věci projektu dráhy. Již na počátku roku 1868 se Pražák zajímá o údaje o krajích, kudy má dráha vést, v březnu se zmiňuje, že o stavbu dráhy se zasazují i Otto Bauer ml., francouzský konzulární agent (viz TKZ, čís. 7–8, roč. 1980, str. 113, článek „Bauerova vila v Překlášteří) a pražský český politik Dr. L. Rieger. Pražáka poutaly ke kraji zájmy politické, byl říšským poslancem, navíc do Předklášteří jezdil na dovolenou již před postavením vily, tak např. v létě 1870 byl ubytován v nájmu v několika místnostech v zámečku. – Nakonec se dráha nerealizovala a vše muselo počkat na další léta...

Podívejme se nyní na projektované trasy; úvodem nutno poznamenat, že již od počátku čtyřicátých let minulého století, kdy Brno prohrálo v soutěži s Olomoucí směrování dráhy z Moravy do Prahy, uplynulo od sledovaného projektu téměř třicet let a stalo se již nemožným napojit novou dráhu přímo podél Ponávky na již existující brněnský železniční uzel. Zbývaly obtížné trasy přes kopec Husovicemi, nechtělo-li se zůstat u koncového nádraží v prostoru někde mezi Lužánkami a Královým Polem. Stará „Tišnovka" nakonec musela po letech šplhat ze Zábrdovic nad Husovicemi do Králova Pole. A to vše se objevuje již i v projektu z roku 1868.

Na mapách projektu jsou tyto varianty tras.

Karmínová: Brno–Veverská Bítýška–Tišnov–Nedvědice–Rozsochy–Nové Město na Moravě–Žďár nad Sázavou–Přibyslav–Německý Brod, navíc se počítalo se spojkou na brněnské nádraží.

Rumělková: Brno–Tišnov–Strážek–Bobrová–Nové Město na Moravě–Žďár nad Sázavou–Německý Brod, k tomu zase spojovací úsek. Tento projekt byl veden nejvýhodnějším směrem vůbec–pokud jde o překonání výškových rozdílů, avšak krajinou celkem málo hospodářsky rozvinutou (údolí řeky Loučky).

Žlutohnědá: Brno – Tišnov – Nedvědice – Jimramov – Sněžné – Nové Město na Moravě – Německý Brod.

Rumělkově tečkovaná: Brno – Tišnov – Bystřice nad Pernštýnem (přes Lhotku) – Nové Město na Moravě – Německý Brod.

Kdo jen trochu zná a turisticky prošel kraj mezi údolím Svratky u Jimramova a Novým Městem na Moravě, dovede jistě pochopit obtížnost trasy přes Sněžné či přes Lhotku.

Zaústění do Brna bylo projektováno buď podél Svratky s přípojkou na nádraží ve směru od dnešního výstaviště, nebo se počítalo s nádražím – koncovým – před Brnem a se spojkou výše zmíněnou – do Židenic.

Nejdelší projektovaná trasa byla přes Jimramov, nejkratší přes Rozsochy, ta se nakonec po letech stala skutkem jen s variantou, která trať o 5 km prodlužovala – s zabočením do nádraží nad Bystřicí nad Pernštýnem.

V dobách kolem roku 1900 se mnohé realizovalo již jen jako místní dráhy, ale většina projektů zůstala jen na papíře, byť za nimi byla skryta jednání a často i bouřlivé schůze místních zájemců, kteří hájili projekt právě přes jejich obec. Usnul projekt dráhy z Tišnova do Lysic, neuskutečnilo se plánované spojení také takřka neuvěřitelné, několik místních drah, které by na sebe navazovaly a spojily Prostějov jednak s Blanskem přes Drahanskou vrchovinu a dále i s Tišnovem a na druhé straně s Přerovem a Bystřicí pod Hostýnem... Zbyl jen archivní materiál a četné články v tisku z oněch let...

– mt –

CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ NA TIŠNOVSKU

V okolí našeho města je několik reprezentačních chráněných území přírody. Kromě nejznámější státní přírodní rezervace Květnice jsou to ještě rezervace Sokolí skála mezi Boračí a Doubravníkem a Údolí Chlébského potoka u Nedvědice a chráněné přírodní výtvory Drásovský kopeček a Heřmanov. V tomto článku si jich postupně všimneme z hlediska jejich přírodovědeckých hodnot.

Květnice, která byla vyhlášena rezervací v roce 1950, je poslední lokalitou teplomilné květeny v povodí Svratky a bohatým naleziště minerálů. Složitý geologický podklad (svratecká rula, vápence pravděpodobně silurského a devonského stáří a devonské křemence) podmiňuje zde výskyt ametystů, citrínů, záhněd, barytů, malachitu apod. Jihozápadní svahy Květnice jsou zalesněné, na četných otevřených plochách jsou skalní stepi s teplomilnou květenou. Roste zde dřín, brslen bradavčitý, ostřice nízká, ožanka hroznatá, oman oko Kristovo, žluťucha menší a kavyl Ivanův.

Důvodem ochrany je uchování plochy, na kterou proniká řada teplomilných prvků údolím Svratky do předhůří Českomoravské vrchoviny.

Odlišný charakter má státní přírodní rezervace **Sokolí skála,** vyhlášená jako chráněné území roku 1949. Je tvořena strmými rulovými skálami nad tratí, přimykajícími se ke Svratce. Jsou porostlé smíšenými porosty s lípou, dubem, habrem, javorem babykou, jilmem, smrkem a jedlí. Vyskytuje se zde i tis červený. V podrostu je hojný brslen bradavčitý, růže převislá, tařice skalní Arduinova, divizna rakouská a zvonek klubkatý.

Na skalách kdysi hnízdíval sokol stěhovavý.

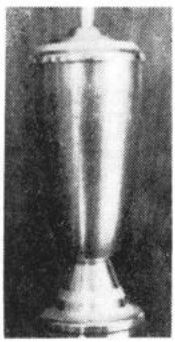
Důvodem ochrany je zachování přirozeného porostu s hojným výskytem tisu červeného.

Státní přírodní rezervace **Údolí Chlébského potoka** představuje bažinaté louky při střední části Chlébského potoka poblíž Chlébského již v okrese Žďár nad Sázavou.

Vodní tok je lemován olšovým porostem, na louce roste hojně bledule jarní, prvosenka vyšší, blatouch bahenní, sasanka hajní a děvětsil bílý.
Území, které se chrání od roku 1953, má hlavní význam jako bohatá lokalita bledule jarní v předhůří Českomoravské vrchoviny.

Teprve předloni byla vyhlášena v našem bezprostředním okolí další dvě chráněná uzemí přírody: chráněný přírodní výtvor **Drásovský kopeček,** drobná vápencová lokalita s teplomilnou květenou, a **Heřmanov** — významné mineralogické naleziště tzv. heřmanovských koulí. Leoš Malec

SPORT

Putovní pohár.

TEČKA ZA ANKETOU '81

Vzhledem k tomu, že slavnostní vyhodnocení vítězů osmého ročníku naší ankety se letos uskutečnilo dříve, než vyšlo toto číslo Tišnovska, vracíme se k anketě pouze výsledkovou dokumentací. O obou vítězích se shodou okolností psalo v prvních číslech letošního zpravodaje. K pořadí Baníku je připojena tabulka přesných tipů jednotlivých porotců, která po pečlivém prostudování leccos napovídá o tom, z čeho se zrodil konečný výsledek. Bližší komentář si může udělat každý sám.

V. Seyfert.

BANÍK																				Σ
1. V. Seyfert - TENIS	1	1	2	3	6	2	6	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	3	2	39
2. M. Novotný - HÁZENÁ	3	3	1	1	2	8	2	2	2	4	2	3	2	3	1	2	3	1	3	48
3. P. Sequens - HÁZENÁ	2	2	3	6	4	3	4	3	4	2	4	2	3	1	3	12	1	12	1	72
4. M. Flamich - KOPANÁ	4	12	9	2	1	7	1	4	10	12	12	12	8	4	8	5	5	2	12	130
5. L. Fiala - TENIS	8	4	7	8	8	4	8	9	11	5	9	11	4	10	4	10	4	5	5	134
6. J. Uryč - KOPANÁ	7	9	10	11	5	1	3	5	9	10	10	4	10	7	5	8	10	8	4	136
7. I. Dospíšil - ST. TENIS	5	6	5	5	11	11	10	11	8	6	3	7	6	5	7	7	6	6	11	136
8. J. Strnad - KOŠÍKOVÁ	9	7	6	9	12	10	12	8	5	7	5	10	9	6	6	4	8	4	7	144
9. J. Smejkal - HÁZENÁ	6	5	4	4	9	5	11	6	7	11	7	6	11	11	10	9	7	7	9	145
10. K. Švábenský - KOPANÁ	11	8	12	10	3	6	5	12	6	8	6	9	12	9	11	3	12	9	10	162
11. L. Nováček - ST. TENIS	12	11	11	7	7	12	7	7	12	3	8	5	7	8	12	11	11	10	6	167
12. J. Jakubcová - TENIS	10	10	8	12	10	9	9	10	3	9	11	8	5	12	9	6	9	11	8	169

SVAZARM

1. F. Vala - MOTORISMUS

2. V. Němec - STŘELBA

3. R. Drábíková - ROB

4. L. Hladík - MODELÁŘSTVÍ

5. I. Vaněk - ROB

Zvláštní cenu jako nejlepší trenér získal:

K. Křivánek - ROB

Porotci:

VOLÁNEK
VLACH
VOLENA
AUGUSTÝN
PERMEDLA
ZAVADIL
OPLT
SOUČEK
OTRUBA

NA KLÍNKU OPĚT ŽIVO

V neděli 17. 1. 1982 uspořádal odbor turistiky a lyžování TJ Baník Tišnov a odbor lyžování TJ Sokol Předklášteří ve spolupráci s komisí pro sport a mládež při MěstNV Tišnov II. ročník veřejného závodu v obřím slalomu. Za překrásného počasí se závodu zúčastnilo asi 120 závodníků ve všech kategoriích. Závodům přihlíželo asi 200 diváků; celkem se tedy na sjezdovce na Klínku sešlo přes tři sta lidí, což je asi o stovku více jako loni, z čehož vyplývá, že zájem o lyžování v Tišnově stále vzrůstá; vždyť ještě před dvěma, třemi roky o Klínku téměř žádný Tišnovák ani nevěděl. Tentokrát nám pořadatelům dalo dosti práce připravit ne ještě zcela upravený svah tak, aby trať byla regulérní. Myslím si, že se to podařilo ke spokojenosti všech závodníků, a že všichni odcházeli domů spokojeni, závodníci se svými výkony, diváci po pěkné podívané a pořadatelé s vědomím vydařeného závodu.

Další závod se konal v lyžařském areálu Klínek v neděli 24. 1. Tentokrát to byl veřejný závod v běhu, pořádaný opět odborem turistiky a lyžování TJ Baník Tišnov a odborem lyžování TJ Sokol Předklášteří. Závodilo se opět ve všech kategoriích na tratích 2, 3, 4 a 6 km, přičemž muži jeli 2×6 km. Závodilo asi 50 závodníků a dohromady nás bylo na Klínku asi sto. Závody v běhu se vydařily a opět potvrdily vzrůstající zájem o lyžování v Tišnově; mnozí se poprvé seznámili s běžeckými tratěmi mezi Klínkem a Pasníkem a všichni, kteří tyto tratě absolvovali, mi jistě dají za pravdu, že jsou to tratě opravdu pěkné.

Po dvou vydařených závodech lze očekávat, že účast v příštím roce opět stoupne a že se nás na Klínku sejde opět alespoň o tu stovku více.

Ing. J. Kostelecký

NÁŠ TIP NA VÝLET

Okolo Besénku

Na náš dnešní výlet vyjdeme opět z Lomnice. Než se však vydáme na trasu, věnujeme čas prohlídce městečka. Můžeme se podívat k renesančnímu zámku (zámek je nepřístupný, slouží jako učiliště) a do parku okolo zámku, za zhlédnutí stojí i bývalé židovské městečko, starý židovský hřbitov i mariánské sousoší z r. 1710 na náměstí a barokní kostel, jeden z nejvýznamnějších raně barokních kostelů na Moravě. Připomeneme si ještě, že Lomnice je také spojena se životem Josefa Uhra, jehož busta je na náměstí v bývalém židovském ghettu.

Potom se z náměstí vydáme po modré značce, která nás bude provázet téměř po celou cestu. Kolem nového nákupního střediska sejdeme k potoku Besénku, půjdeme po cestě alejí bývalou zámeckou oborou kolem potoku a dojdeme do Šerkvic, dnes Tišnova – Šerkovic. Hned na začátku obce se můžeme občerstvit v místním pohostinství. Vedoucí s. Pavlíček rád přivítá každého hosta a ochotně se postará o jeho spokojenost.

U turistického rozcestníku v Šerkovicích opustíme modrou značku a do Lomničky půjdeme přímo po silnici. Na konci obce se zastavíme u pomníku, který připomíná tragédii partyzánské skupiny Jermak v nedaleké hájence. U školy je směrovka k hájence a je tam také uvedeno ,kdy je muzeum, které je nyní instalováno v hájence, otevřeno. Hájenka je vidět i ze silnice za obcí.

Besének u Šerkovic za střelnicí.
Foto J. Ptáček.

V Lomničce křižuje silnici modrá značka a tak na ni vlevo odbočíme. Obejdeme tak zbytek obce, přejdeme silnici na Železné i potok Odru (někdy je také nazýván Železenský potok) a kolem Čimperku dojdeme k vodojemu z r. 1931; právě od toho roku je v našem městě městský vodovod. Odtud je do Tišnova skutečně co by kamenem dohodil.

A nezbytné údaje o této trase – trasa z Lomnice do Tišnova je 6,5 km, několik stovek metrů projdete také při prohlídce Lomnice. Převýšení je minimální, asi 50 m z Lomničky k vodojemu na Čimperku. –ok–

TURISTÉ PŘIVÍTAJÍ JARO

I když patří dnes turistika, díky zimnímu táboření, zimním pochodům a přejezdům na běžkách, k celoročním sportům, přesto turisté již z tradice oslavují první jarní den jako začátek nové sezóny.

Celookresní zahájení turistické sezóny bude jako každoročně první jarní neděli, letos to bude shodou okolností zrovna v první jarní den, na Šmelcovně. Toto místo je vybráno na památku Petra Bezruče, který zde pravidelně se svými přáteli vítal jaro.

Vítání jara na Šmelcovně se účastní každoročně několik tisíc lidí, pro které bývá připraven bohatý program. Zvláště velký zájem je o národopisné pásmo,

kdy děti z Javůrku a Veverské Bítýšky předvádějí starý zvyk — vítání jara a vynášení smrtky ze vsi. Je skutečně na co se dívat.

Tišnovští turisté vítají jaro o týden později, ale ne tak okázale. Zahájení turistické sezóny bude tentokrát v neděli dne 28. března v 10 hodin na Čepičce nad Předklášteřím. (Pro ty, kteří méně znají okolí našeho města bude od restaurace V Chaloupkách cesta značena.) A ještě je třeba podotknout, že pro všechny účastníky budou připraveny pamětní listy.

Prvním jarním dnem začíná také období plnění tradičního turistického odznaku 100 jarních kilometrů. Tento odznak získá každý, kdo do konce června ujde nebo ujede 100 km pěšky, na lodi, na lyžích, jako náhradní plnění se považuje 250 km na kole nebo absolvování 750 km motorovým vozidlem a 50 km pěšky při turistických výletech.

Jarní období je také vhodným obdobím pro plnění dalšího turistického odznaku — je to oblastní turistický odznak Brněnské kolo. Tento odznak získá každý, kdo bez časového omezení navštíví 10 míst ze čtrnácti určených v městě Brně a dalších 15 míst v brněnském okolí. Mezi těmito místy je i naše město, památník partyzánů u Skaličky a Pohádka máje.

Záznamníky pro oba dva odznaky, do kterých se zaznamenávají absolvované výlety nebo potvrzují navštívená místa, bude možno zakoupit při turistické neděli 28. března na Čepičce.

—ok—

VYHLÁŠENÍ SOUTĚŽE

Sdružený závodní klub ROH Tišnov
ve spolupráci s fotoklubem SZK ROH a pod záštitou MěNV Tišnov

v y h l a š u j e

jubilejní 10. ročník fotografické soutěže TIŠNOV 1982

pod názvem
KRAJINA A KRAJINNÝ DETAIL

Soutěž je pořádána při příležitosti desátého výročí založení fotoklubu; budou do ní přijaty snímky, které se emotivním způsobem zabývají krajinou dneška, a snímky, pro něž je krajinný detail prostředkem k vyjádření hlubších myšlenkových souvislostí.

Podmínky fotosoutěže:

Soutěže se mohou zúčastnit všichni fotografové — amatéři i profesionálové. Od každého autora bude přijato max. 5 snímků formátu 24×30 cm a větších, vč. odvozenin z těchto formátů při zachování delší strany. Přijaty budou jen snímky černobílé, povrch libovolný, nepodlepené, neadjustované.

Fotografie musí být na zadní straně čitelně označeny názvem snímku a přesnou adresou autora.

Hodnocení zaslaných snímků provede odborná porota, o výsledku budu autoři písemně informováni.
Z oceněných a vybraných prací bude upořádána výstava v sále SZK ROH Tišnov koncem tohoto roku. Zúčastnění autoři obdrží pozvánku na její zahájení a katalog.

Snímky je třeba zaslat nebo osobně předat v kanceláři **SZK ROH Tišnov, Mlýnská ul. 152, PSČ 666 01.**

K zaslaným fotografiím přiložte seznam foto ve dvojím vyhotovení (nejlépe strojopis). Obálku označte „Fotosoutěž".

Pořadatel neručí za poškození a ztrátu snímků během dopravy.

Uzávěrka soutěže je 15. října 1982. Po ukončení výstavy budou snímky autorům vráceny v průběhu prvního čtvrtletí roku 1983.

V soutěži budou uděleny 3 věcné ceny a čestná uznání podle rozhodnutí poroty. Porota má právo některé ceny sloučit, případně neudělit.

SZKP V BŘEZNU:

Středa 3. března

sál SZKP ROH v 19.00 hodin JAZZ -KLUB

5. — 12. března

oslavy MDŽ členských závodů

19. — 21. března

OKRESNÍ DNY DĚTSKÉHO DIVADLA

Přehlídka dětských divadelních souborů (Kuřim, Tišnov, Neslovice, Jinačovice a host Bratislava — viedek). Bližší na plakátech.

Středa 24. března

sál SZKP ROH v 19.30 hodin

MORAVSKÉ KVARTETO

koncert KPH

Program:

Smyčcový kvartet č. 7 Boh. Martinů
Smyčcový kvartet č. 3 K. Horkého
Smyčcový kvartet č. 2 L. Janáčka

Vstupné 12 Kčs. Předprodej kancelář SZKP ROH.

Neděle 28. března

sál místní sokolovny v 16.30 hodin a ve 20 hodin

Neil Simon

ZLATÍ HOŠI (Vstupte . . .)

Uvede divadlo na Vinohradech

Zakoupené vstupenky na 3. 10. 1981 zůstávají v platnosti.

Zbylé vstupenky v předprodeji v kanceláři SZKP ROH.

KURS společenské výchovy a tance pro mládež bude v SZKP ROH zahájen v úterý 21. března 1982 v 17 hod. v sále klubu.

Zájemci zvláště z řad děvčat se mohou přihlásit v kanceláři klubu.

Do kursu hudební výchovy (výuka klavíru a harmoniky) — možno přijmout ještě několik zájemců z řad dětí.

Přihlášky rovněž v kanceláři klubu.

Půjčovní doba v městské lidové knihovně:

pro dospělé:

po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:

po. st 12-17

Pobočky:

Tišnov II pá 15,30-18,30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička ne 10-12, 13-15
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16,30-19,30
Železné pá 16,30-19,30

CHRAŇME PŘÍRODU!

Upozorňujeme pořadatele různých akcí, že není možné přibíjet plakáty a různá oznámení na stromy, zvláště ty, které jsou chráněny státem. Děje se tak opakovaně především v lipové aleji v ul. Rudé armády.

Porušování tohoto zákazu bude pokutováno.

K vyvěšení plakátů jsou určeny plechové tabule umístěné na této ulici před pilou a před Modetou.

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE
po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salóncích, školení s ubytováním.

V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí Míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 854)

HOTEL U NÁDRAŽÍ
ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUČANINOU
velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA
dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE NA BRNĚNSKÉ
zajišťuje teplé obědy.

KINO PANORAMA

1. po – 17.30 hodin
SINDIBÁD A TYGŘÍ OČI
Americký barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

2. út – 17.30 a 20 hodin
● **NEVĚRA PO SLOVENSKU**
Dvoudílná komedie o mužích, kterým se líbily cizí ženy.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

4. čt – 17.30 a 20 hodin
DEN SVATBY JE TŘEBA UPŘESNIT
Sovětský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

6. so 7. ne – 17.30 hodin
OSKAR A ÚNOSCI
Španělský barevný film.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs.

6. so 7. ne – 20 hodin, 8. po – 17.30 hodin
● **POSTŘIŽINY**
Český film podle literární předlohy Boh. Hrabala.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

9. út 11. čt – 17.30 a 20 hodin
VŠICHNI PREZIDENTOVI MUŽI
Americký barevný film s Robertem Redfordem a Dustinem Hoffmannem v hlavních rolích.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

13. so 14. ne – 17.30 hodin
POMSTA RŮŽOVÉHO PANTERA (širokoúhlý)
Peter Sellers v hlavní úloze anglické filmové veselohry.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

13. so 14. ne – 20 hodin, 15. po – 17.30 hodin
● **PYTLÁCI (širokoúhlý)**
Český barevný film.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

16. út – 17.30 a 20 hodin
ŽIVOT JE KRÁSNÝ
Sovětsko italský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

18. čt – 17.30 hodin
KONEČNÁ STANICE
Český barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

20. so 21. ne 22. po – 17.30 hodin
ZVÍŘE (širokoúhlý)
Jean – Paul Belmondo a Raquel Welchová v hlavních rolích francouzského filmu.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

20. so 21. ne – 20 hodin
● **AŤ ŽIJE NEBOŽTÍK**
Starší český film s Hugo Haasem v hlavní úloze.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

23. út – 17.30 hodin
● **NOČNÍ MÚRY**
Polský film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

25. čt – 17.30 a 20 hodin
ODDÍL PRO ZVLÁŠTNÍ ÚKOLY
Sovětský barevný film.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs

27. so 28. ne 29. po – 17.30 hodin
NEPŘEMOŽITELNÝ BUKANÝR (širokoúhlý)
Americký barevný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

27. so 28. ne – 20 hodin
● **POVOLÁNÍ KASKADÉR**
Americký barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

30. út – 17.30 a 20 hodin
KŘTINY
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

7. ne – 9.30 hodin
PAPOUŠKŮV VELKÝ DEN
Sovětský film.

14. ne – 9.30 hodin
KAŇKA DO POHÁDKY
Český barevný film.

21. ne – 9.30 hodin
CHVILKA V KRABIČCE ZÁPALEK
Bulharský barevný film.

28. ne – 9.30 hodin
O PLAČTIVÉ PRINCEZNĚ
Sovětský barevný film.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov.
Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice – 4864-82 – 456.12/82-Lá 23

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

DUBEN 1982 Ročník XIII Číslo 4

Nejen píle, i pořádek rozhoduje

Hospodářští vedoucí i odboroví funkcionáři ve většině podniků naříkají, že je u nich málo pracovníků. Ale jsou už méně ochotni přiznat nemalé rezervy v pracovní a technologické kázni. Zatímco přední BSP a zlepšovatelé usilují o zkvalitnění výroby, jejich výsledky snižují jednotlivci na jiných pracovištích natolik, že ztráty vinou zmetků přesahují ročně hodnotu dvou miliónů korun.

Ve většině textilních a některých jiných provozech dělají převážně ženy, jak se říká, od houkání do houkání. Přesto se u nás využívá pracovní doby na 92—94 procenta.Leckde argumentují, že pro pár minut, o které se dříve zastaví stroje, nemusí být tak zle. Jenže jedna jediná prozahálená minuta na každém pracovišti v souhrnu v našem hospodářství představuje ztrátu denní produkce 15 tisíc pracovníků.

Jsou to znepokojující údaje, Ne všude, jak ukázal i nedávný český sjezd ROH, projednává však přestupky s provinilci dílenský výbor nebo odborový úsek. A právě kritické slovo spolupracovníků z očí do očí může působit účinněji než sankce. Kde domluva nestačí, tam následuje kárné opatření nebo hmotný postih, neboť i to je výchovný prostředek.

Mnozí hospodářští pracovníci si zvykli ulehčovat si podstatně život — nedělat si zle mezi podřízenými vytýkáním nebo postihy nehospodárnosti či nedodržování pracovní doby. Pracující si na to zvykli. Hospodářské vedení i odborové organizace nebudou mít lehkou práci, až budou uvádět věci na správnou míru a vyžadovat disciplínu. I to je jeden z mnohých námětů, které bude řešit nadcházející X. všeodborový sjezd.

Líbivá politika vyplývá často z prohřešků v organizaci práce. Ono se nesnadno vyčítá pracovníkovi, že si o pár minut zkrátil směnu, když předtím čekal půl hodiny i více na materiál či nářadí. Také tudy vede cesta k upevňování kázně a pořádku. (bach)

NESPOKOJOVAT SE S DOSAŽENÝMI ÚSPĚCHY!

ZE ZPRÁVY O PLNĚNÍ VP NF NA ÚSEKU VÝSTAVBY ZA ROK 1981

Při hodnocení plnění volebního programu Národní fronty byla zvýšená pozornost věnována investiční části akce Z, která se sestává ze samostatných ucelených staveb, budovaných svépomocně, jejichž konečné užití je určeno pro širší veřejnost našeho města.

Pro rok 1981 bylo zařazeno a schváleno celkem osm investičních akcí. Společenské středisko pod Klucaninou bylo dokončeno a již od poloviny roku slouží svému účelu. V r. 1981 byla na stavbě prostavěno 150 000 Kčs a vytvořena hodnota díla 221 000 Kčs. Bylo zde odpracováno 581 bezplatných brigádnických hodin.

Další skluzovou akcí byl vodovod v Hradčanech. Také tato stavba je již dokončena a slouží svému účelu. V r. 1981 byl finanční náklad 131 000 Kčs a vytvořená hodnota díla je 235 000 Kčs. Na akci bylo odpracováno 3092 brigádnických hodin

Až na úpravu chodníků byla dokončena komunikace v ul. Družstevní. Materiál na chodníky je již nakoupen a vzhledem k plánované plynofikaci ulice v r. 1983, budou chodníky upraveny po uložení potrubí, které povede obou-

---

Na slavnostním shromáždění k výročí Vítězného února skládají již tradičně svůj slib noví pionýři. Foto na titulní straně Dalibor Tikovský.

stranně. V r. 1981 bylo prostavěno 101 000 Kčs a hodnota díla dosáhla výše 144 000 Kčs. Odpracováno bylo 366 brigádnických hodin.

Nepotvrzena je zatím realizace městského hřbitova, a to z důvodu nedořešení vynětí pozemku ze zemědělského půdního fondu a též nejsou zajištěny finanční prostředky pro další etapy. V r. 1981 byly provedeny hrubé terénní úpravy a provedena navážka budoucího parkoviště finančním nákladem 107 000 Kčs v hodnotě 153 000 Kčs. Protože se jednalo o práce mechanizační, nepracovalo se bezplatně. V jednání je zajištění další etapy na 2. pololetí 1982.

Stavba objektu veřejného sociálního zařízení byla mnoholetým přáním našich občanů. Po dohodě s Vládním výborem pro cestovní ruch a s odborem obchodu a cestovního ruchu ONV Brno-venkov byla stavba veřejného sociálního zařízení zařazena do VP NF a v uplynulém roce jsme zahájili její realizaci v prostoru pod radnicí. Bylo zde prostavěno 114 000 Kčs při hodnotě díla 202 000 Kčs, odpracováno 949 brigádnických hodin.

Opět po dohodě s výše uvedenými institucemi jsme zabezpečili pro sportovní vyžití výstavbu lyžařského svahu s vlekem v Předklášteří. V r. 1981 zde bylo prostavěno 97 000 Kčs a vzniklo dílo v hodnotě 139 000 Kčs, odpracováno bylo 320 brigádnických hodin.

Zatím se nám v plném rozsahu nedaří realizovat výstavbu areálu Svazarmu. Po potížích se stavebním místem došlo k zajištění vhodného prostoru a v současné době se akce připravuje projekčně tak, aby vlastní stavební práce mohly být zahájeny v letošním roce. Zatím bylo na přípravě staveniště prostavěno 38 000 Kčs (nákup materiálu) a odpracováno 300 brigádnických hodin. Byla vytvořena hodnota díla 125 000 Kčs.

Největší stavební akcí v roce 1981 byla stavba tělocvičny TJ Baník. Na této akci bylo loni prostavěno 819 000 Kčs a vytvořena hodnota 1 700 000 Kčs. Bezplatně bylo zde odpracováno 10 185 hodin.

Investiční část akce Z jiných investorů zahrnuje stavby, které jsou prováděny dodavatelsky a jež budou po dokončení sloužit celému městu. Mezi nimi nejvíce sledovanou stavbou je škola pod Květnicí, na které bylo k 31. 12. 1981 prostavěno 13 052 000 Kčs a pro rok 1982 zbývá prostavět 8 800 000 korun. Podle posledních jednání je předpoklad dokončení stavby v průběhu roku 1982.

Výstavba obchodních jednotek na nám. Míru je pokračováním plnění VP NF za uplynulé období. Stavba je pravidelně měsíčně kontrolována a jsou vytvořeny takové podmínky, aby v roce 1982 byl v těchto prodejnách zahájen vánoční prodej. MěstNV svým iniciativním přístupem má podstatný podíl na realizaci této akce.

Plynofikace města Tišnova je investicí Jihomoravských plynáren Brno, její realizaci zajišťoval většinou MěstNV v Tišnově. Úkoly stanovené pro rok 1981 byly s výjimkou konečných úprav vozovek a chodníků splněny a některé ulice byly plynofikovány navíc. Počítáme s pomocí občanů v jednotlivých částech města při provádění konečných úprav, neboť se jedná o investici, která slouží pouze jim.

Přestavba polikliniky na nám Míru nepokračuje tak, jak bychom si představovali, respektive jak by odpovídalo potřebám našich občanů. Původní termín dokončení stavby I. etapy v roce 1982 se přesunul do konce roku 1983. Na tuto dokončenou etapu bude navazovat přestavba sousedního objektu bez dosud uzavřeného termínu. Přes veškeré úsilí MěstNV není možné donutit Okresní stavební podnik Brno-venkov k urychlení prací.

Kromě těchto sledovaných staveb je v našem městě prováděna řada investičních akcí organizací a podniků, která svým určením nebudou sloužit širší veřejnosti. Jedná se zejména o výstavbu areálu Závodů S. K. Neumanna u řeky Svratky, dokončení sociální budovy n. p. Zetor v Předklášteří, dokončení skladů civilní obrany na Trnci, uvedení do provozu nové drtiCí

a třídicí linky v kamenolomu v Předklášteří, dokončení adaptace hotelu Květnice a rekonstrukce vzduchotechniky v provozu pily. Pracuje se na stavbě odstavných stání v provozu ČSAD a na dalších drobnějších investičních akcích podniků a závodů v našem městě.

Neinvestiční část jiných investorů spočívá v menších akcích podniků a organizací při modernizaci provozů, při vylepšování pracovního prostředí a při zavádění nových technologických linek. Jejich cílem je zvyšování výroby k plnění úkolů státního plánu.

Neinvestiční část akce Z obsahuje práce, které občané a MěstNV provádějí mimo rámec investiční činnosti. Výsledky těchto prací směřují zejména k zvelebování životního prostředí a estetiky v našem městě. Jedná se o práce na úpravách rodinných domků, veřejných prostranstvích a zelených plochách. V rámci celého města bylo občany odpracováno přes 600 000 bezplatných brigádnických hodin. V současné ekonomické situaci je nutné, aby podniky, organizace Národní fronty i jednotliví občané projevovali maximální iniciativu na tomto úseku, a to v rámci dalšího zkvalitnění životního prostředí a zlepšení vzhledu našeho města.

Pro rok 1982 na úseku investiční části akce Z se uvažuje prozatím s pokračováním rozestavěných akcí z minulého roku a podle jednání na ONV je možno počítat se zahájením některé akce z programu MěstNV na 2. pololetí t. r. Projekčně a technicky máme akce skluzové zabezpečeny a jsme připraveni na případné zahájení dalších akcí v naší integrované obci.

ALOIS LUKÁŠEK V MÁNESU

V jedné nejvýznamnějších pražských výstavních síní, v „Mánesu", vystavoval od února do 14. března svoje obrazy z let 1945 – 1980 zasloužilý umělec Alois Lukášek. Tato výstava byla důstojným vyvrcholením oslav Mistrových sedmdesátin, při nichž mu byl propůjčen Řád práce a uskutečnilo se několik výstav. První z nich, což je jistě potěšitelné, byla v Tišnově. Pak následoval Gottwaldov a souběžně Bystřice n. Pern., kde také byla otvřena „Síň odkazu Aloise Lukáška" tomuto městu.

Na pražské výstavě bylo více než 100 obrazů vybraných převážně z těchto tří předchozích výstav, takže zde byly zastoupeny i obrazy, které jsme měli možnost zhlédout v Tišnově. Vystavené obrazy představují průřez tvorbou zasloužilého umělce Aloise Lukáška a jsou natolik charakteristické pro umělcův vývoj, takže dávají dobrý přehled o jednotlivých tvůrčích etapách Lukáškovy tvorby. Byly zde zastoupeny krajiny, které jsou stěžejní v jeho tvorbě, obrazy ze stavby Vírské přehrady, budování uranových dolů a dále pak obrazy kytic a z figurálních obrazů např. „Žena u šicího stroje", který byl i na tišnovské výstavbě (na snímku).

Slavnostní zahájení se uskutečnilo 4. 2. 1982 za přítomnosti člena předsednictva ÚV KSČ, místopředsedy vlády ČSSR a předsedy vlády ČSR Josefa Korčáka, tajemníka ÚV KSČ Josefa Havlína, místopředsedy vlády ČSSR Matěje Lúčana, předsedy Svazu československých výtvarných umělců národního umělce Josefa Malejovského, vedoucího tajemníka Jm KV

Sedící v první řadě zprava: s. Herman, s. Hermanová, s. Korčák, za ním s. Malejovský, Mistr Lukášek, s. Havlín a s. Lúčan.

KSČ Vladimíra Hermana, předsedy České mírové rady profesora Antonína Stejskala a dalších představitelů politického společenského a kulturního života. V průběhu vernisáže promluvil tajemník Jm KV KSČ RSDr. Otakar Hubáček, který představil Aloise Lukáška jako významnou osobnost socialistického uměleckého života a angažovaného umělce, jehož dílo se stalo významným přínosem socialistického realismu ve výtvarném umění a již dávno přerostlo rámec regionu. Odborný rozbor tvorby Aloise Lukáška provedla pracovnice Oblastní galerie výtvarného umění v Gottwaldově Luba Zábranská, která připravila již také Mistrovu gottwaldovskou výstavu. V kulturním programu pak zahrálo Janáčkovo kvarteto, nositel Řádu práce, skladby Leoše Janáčka.

Závěrem je tedy možno říci, že výstava zasloužilého umělce Aloise Lukáška v Praze se stala významnou kulturně politickou událostí, která přibližuje pražským milovníkům výtvarného umění dalšího z vynikajících malířů Vysočiny.

Od 24. března můžete tuto výstavu vidět v Jihlavě.

Karel Volný

25 LET DRUŽBY

Požárníci našeho města mají stálou snahu získat nové poznatky v oboru požární ochrany nejen u nás, ale i v zahraničí. Proto se vždy snažili navázat styky s požárníky z ostatních států. Tak se v roce 1957 podařilo navázat družbu s požárníky z Berlína—Pankowa. Začali jsme s dopisováním a v roce 1959 přijela první delegace z Berlína do Tišnova a o rok později jsme návštěvu oplatili. Tím byly zahájeny vzájemné návštěvy, ze kterých si hlavně naši členové dovážejí hodně nových zkušeností a poznatků o nové technice používané v požární ochraně NDR. A přivážejí nejen zkušenosti, ale i mnohá zařízení,

která v našem požárním sboru již několik let s úspěchem používáme.

V roce 1979 se naše družstvo zúčastnilo soutěže požárníků Berlína, kde získalo dvě zlaté medaile za vítězství v požárním útoku a štafetě 4×100 metrů.

V roce 1981 u příležitosti slavnostního hodnocení výcvikového roku požárníků Berlína — Pankowa byly naší delegací předány čestné odznaky „Za zásluhy" úřadujícímu místopředsedovi Berlína — Pankowa H. Brandtovi a požárnímu inspektorovi H. Böhmovi, kteří se nejvíce zasloužili o upevňování naší družby.

Letos 8. května při příležitosti uspořádání V. ročníku Poháru rady MěNV v požárním sportu přivítáme mimo soutěžící družstva z širokého okolí i delegaci požárníků z Berlína — Pankowa, a to těch, kteří právě před 25 lety stáli u zrodu této družby.

Věříme, že občané našeho města využijí této vzácné příležitosti a příjdou se podívat na fotbalové hřiště, kde již od 8 hodin budou probíhat soutěže požárních družstev ze 4 okresů v požárním útoku, štafetě 4×100 metrů a překážkovém běhu jednotlivců na 100 metrů.

Loňská výborná úroveň a velká účast diváků je zárukou dobré podívané i při letošním V. ročníku.

Výbor ZO SPO Tišnov

Rychlost, to je pro požárníka vlastnost nejdůležitější.

O TIŠNOVSKÉ PILE

Z HISTORIE PO SOUČASNOST

Přibližujeme-li se do Tišnova směrem od Brna, musíme projít či projet kolem staleté lipové aleje. Na jejím začátku se za ní skrývá nenápadná, šedá budova, kolem níž se, obzvlášť na jaře, šíří směs vůně lesních silic. Podle toho a množství dřeva uskladněného na prostorách kolem budovy se nemůžeme zmýlit v tom, že se jedná o dřevařský závod. Samozřejmě máme pravdu, je to jeden z mnoha závodů nynějšího n. p. Jihomoravské dřevařské závody. Mnozí však dnes ale třeba neví, že je to v současnosti druhý nejstarší tišnovský závod; první je papírna. A poněvadž jsme o něm v našem zpravodaji souhrnně ještě nepsali, věnujeme mu tento článek.

Musíme však začít od počátku. V r. 1896 koupil Jan Brabec (nar. 1865 v Olší) na Trnci pozemky dvou vyčerpaných ručních cihelen. Na jejich místě postavil továrnu pod názvem „Parní pila a továrna na zpracování dřeva". Do provozu byla uvedena o dva roky později, v r. 1898 s tímto strojním vybavením: 1 rámová pila, průměr 650 mm, volnoběžka od fy Tophan z Vídně. Dále byly pořízeny dřevoobráběcí stroje od vídeňské fy Kirchner, a to 2 cirkulárky, 1 srovnávačka, 1 hoblovačka, 1 pásová pila, 1 fréza, 1 vrtačka a kotel na paření dřeva o průměru 1,3 m a délce 8 m. Energetický zdroj tvořily parní kotel Dupois (50 m², tlak 600 kPa, tj. 6 atm), parní stroj o výkonu 18,4 kW (25 HP) se setrvačníkem, jehož průměr byl 4 m, a dynamo.

Tehdejší výrobní program sestával z řezání kulatiny ve mzdě (dodané dřevo bylo pořezáno na potřebný tvar a rozměr), ze stavební stolařské výroby (okna, dveře apod.), dále se vyráběly dřeváky, ohnivzdorný šindel, dýmky zn. „Brabin" a ruční vodní pumpy. (To byly opracované kmeny a průměru asi 30 cm, o délce zhruba 3 m, jejich středem byl provrtán otvor pro železné táhlo na čerpání vody. Tyto kusy se pak k sobě sestavovaly podle hloubky studny.)

Takto továrna pracovala 2 roky, do r. 1900, kdy byla zničena požárem. Po dalších deset let nebyla v provozu a majitel se v té době zabýval dřevařskou obchodní činností. V r. 1910 si Jan Brabec našel společníka a továrnu dali znovu do provozu, avšak v mnohem menším rozsahu. Byla uvedena do chodu pouze pila (řezání ve mzdě). Po dobu 1. světové války byl provoz zastaven. Po r. 1919 se výroba na pile obnovila a současně se začaly opravovat objekty zničené dřívějším požárem. Celková obnova provozu trvala až do roku 1926. V r. 1925 se syn majitele, ing. Josef Brabec, stal společníkem otce a tehdy také zahájili v malém měřítku i výrobu ve stolárně (r. 1926) jako řemeslnou živnost stolařskou. Prvním osazenstvem této stolárny byli stolařský mistr Fr. Hofbauer, tovaryš Jos. Dozbaba a učeň Antonín Zítka. Začátky byly nesnadné; byly nevhodné provozní místnosti, pracovalo se zcela ručně, bez jediného stroje, pod dvěvěnou kolnou. To trvalo do r. 1929. V letech 1930–39 majitel ing. Josef Brabec vložil investice do výstavby nových provozních místností a nákupu strojního zařízení. Byla postavena nová pilnice, dána do provozu druhá rámová pila průměru 650 mm zn Chudý–Týniště, dvě nové okružní pily a zkracovací pila na palivo. Rovněž ve stolárně byly instalovány nové moderní dřevoobráběcí stroje od fy Johan–Slatina. Postavena byla také nová lokomobila, jež nahradila parní stroj, a sušárna řeziva. Před továrnou vedle bývalé jednokolejky Brno–Drásov–Tišnov byla zřízena železniční vlečka a zakoupen traktor Hanomag s valníkovými vozy na dopravu kulatiny, řeziva a hotových výrobků. V uvedeném období přibývalo i pracovníků. Na pile jich pracovalo 12; ve stolárně 10–15 tovaryšů a 3 učni, jimž od r. 1933 mistroval A. Zítka. Ten se v r. 1936 stal dílovedoucím. Mimo pilařské výrobky se v té době ve stolárně vyráběl i nábytek (kuchyně, ložnice, obývací pokoje – vše po 10 sadách), především z bukového dřeva. Na popud Vl. Mrhače, zaměstnance fy L. Hejl – hospodářské stroje (v současnosti dílny ČSAD u sokolovny), byla na pile v r. 1934 ustavena odborová skupina 5–6 pracovníků, jejichž předákem byl Josef Dozbaba z Lomničky. Do r. 1939 bylo postupně v odborech organizováno celé osazenstvo pily. V době nacistické okupace 1939–1945 byl provoz pily omezen pro nedostatek pracovníků. Vyráběly se hasičské káry, žebříky, bedny a nábytek. Těsně před znárodněním byla v továrně založena závodní organizace KSČ (5 členů), předsedou skupiny se stal A. Zítka. Po roce ho vystřídal F. Hájek z Hradčan a od r. 1950 byl předsedou s. Müller z Deblína.

V r. 1948 byla továrna znárodněna a začleněna do n . p. Moravsko-slezské pily se sídlem v Šumperku. Vedoucím závodu byl jmenován bývalý majitel, ing. Josef Brabec, který v roce 1950 přešel na podnikovou správu nově utvořeného podniku Středomoravské pily v Brně, a později Středomoravské dřevařské závody. Rovněž tišnovský závod byl převeden pod tento n. p., novým vedoucím závodu se stal A. Zítka, který tuto funkci vykonával až do odchodu do důchodu v r. 1972. V r. 1955 bylo v Tišnově zřízeno závodní ředitelství a přidruženy závody Černvír, Rožná, Unčín. Koroužné, Strhaře-Žleby a Kuřim. Ředitelství nemělo dlouhé trvání, v r. 1958 bylo zrušeno a jmenovaným

závodům přidělen samostatný řídicí statut. V r. 1972 došlo ke změně názvu na n. p. Jihomoravské dřevařské závody, což trvá dosud.

Po znárodnění byla tendence tišnovský závod přičlenit k UP závodům v Rousínově, k uskutečnění však nedošlo. V závodě tehdy pracovalo 49 pracovníků. Výroba nábytku byla v krátké době zcela zrušena. Výrobní program byl několikrát změněn, přes vestavné kuchyně, speciální vratné bedny „Neffa", bednové soubory hrubé a speciální se ustálil na dnešní, převážně pilařské výrobě z jehličnaté kulatiny. V r. 1952 byla převzata do závodu výroba z Bauerovy pily, která stávala vedle bývalého Červeného mlýna, jenž byl v šedesátých letech asanován (místo proti dnešnímu autoservisu). Současně byla v závodě zbořena velká část sušárny za účelem rozšíření venkovních skladů. V padesátých letech si musel tišnovský závod dřevní surovinu pro výrobu (nákup, přejímka a dovoz) zajišťovat vlastními silami. Kolem r. 1960 převzaly tuto funkci Státní lesy. V r. 1958 vznikla na pile BSP, která později obdržela bronzový odznak 3. stupně. V té době došlo také ke zrušení závodní vlečky. Nahrazena byla nákladní automobilovou dopravou. Došlo i ke zrušení lokomobily, která byla nahrazena kotlem na spalování pilin, čímž byl energeticky zhodnocen výrobní odpad, současně bylo v celém závodě instalováno ústřední topení. Elektřina na pohon strojů byla převedena na odběr ze sítě. Rovněž se začaly dělat přípravy k modernizaci pilařské výroby. Vlastní realizace přestavby, která byla provedena za plného provozu, se uskutečnila během 3 let od r. 1972, kdy byl jmenován vedoucím závodu M. Ráček. Skladovací prostory závodu byly rozšířeny za cenu náročných zemních prací, kdy byl vybagrováním stupňovitě upraven lesní svah nad stávajícím závodem. Byl rozšířen výrobní prostor a do něj nainstalována mechanizovaná vysoce výkonná pilařská linka a nová rámová pila. Byly vyrobeny jako prototyp v Královopolské strojírně, závod Mor. Budějovice. Lze na ní řezat kmeny až do délky 6,5 m. Při zkušebním provozu linky se vyskytly určité potíže. Pro interní dopravu materiálu ve skladech byly pořízeny vysokozdvižné vozíky a nové přibližovací zařízení pro kulatinu. Velkým přínosem inovace pilařské výroby však bylo zvýšení výroby a odstranění nejtěžší fyzicky namáhavé a nebezpečné práce. Ve stolárně zůstalo strojní vybavení zachováno. Při přestavbě závodu bylo také pamatováno na výstavbu sociálního zařízení. Byla vybudována jídelna, nové šatny, hygienická zařízení a nové kanceláře správy závodu. Instalováno bylo také nové odsávací zařízení a odlučovače prachu, čímž se zlepšily pracovní podmínky a prostředí kolem závodu.

Podle informace nynějšího vedoucího závodu R. Formana, jenž zastává tuto funkci od r. 1979, má být v letošním roce vyměněna stávající rámová pila. V další etapě se počítá s pořízením nových fasád na zděných objektech závodu, to jistě přispěje k jeho lepšímu vnějšímu vzhledu.

Z hlediska objemu výroby, došlo k vysokému nárůstu, téměř 4,5× proti roku 1948. Z 2200 m^3 jehličnatého řeziva v r. 1947 přes 7200 m^3 v r. 1972, je dnešní výroba 9200 m^3 řeziva za rok, převážně smrk a borovice. Z toho asi 35 % řeziva a téměř všechny pilařské odřezky z omítání kulatiny se exportují do kapitalistických států, což přináší našemu hospodářství potřebné devizové prostředky.

Počet pracovníků zůstal téměř nezměněn, dnes pracuje v závodě 51 lidí, ale produktivita v porovnání s r. 1948 je čtyřnásobně vyšší.

—mi—

NOVÁ PRODEJNA JEDNOTY

Za poslední léta se město Tišnov rozrostlo o nová sídliště, ve kterých našlo svůj domov mnoho nových obyvatel. Současná obchodní síť ve městě však není taková, aby plně uspokojila potřeby všech občanů. Proto se MěNV obrátil na Jednotu, spotřební družstvo Brno-venkov, s požadavkem, aby v prostorách bývalé prodejny masa na ulici Rudé armády vybudovala prodejnu se sortimentem průmyslového zboží.

Jednota tuto nabídku přijala a již v roce 1980 byl vypracován plán úprav, objednáno nové zařízení a zahájeny přípravné práce na kompletní modernizaci prostor s tím, že v zadním levém traktu bude umístěna také přípravna masa pro pojízdnou prodejnu.

Během úprav bylo nutno vypořádat se také nečekanými překážkami. Neplánovaná oprava střechy, větší opravy omítek a zvláště vyřešení způsobu vytápění, to vše zdrželo plynulý postup prací, takže prodejna mohla být uvedena do provozu až v těchto dnech.

Na skutečnosti, že město je obohaceno o další prodejnu má zásluhy nejenom Jednota, ale všichni, kteří operativně pomohli při zajišťování odborných řemeslnických prací. Okresní stavební podnik Brno-venkov, středisko Tišnov, provedl opravu střechy, Oblastní podnik služeb Tišnov zajistil práce malířské, natěračské a sklenářské. V neposlední řadě to byl městský národní výbor, jehož pracovníci vycházeli ochotně vstříc při iniciativním řešení nenadále vzniklých problémů.

Ani dnes však nelze říci, že prodejnu vidíme v konečné podobě. Aby dobře sloužila a přispěla k uspokojení potřeb občanů, bude ještě potřeba provést venkovní úpravy, nátěry, dokončit výměnu klempířských prvků a zvláště pak rozšířit skladové prostory, které nejsou zatím dostatečné. To proto, aby také po stránce co do množství a druhů zboží bylo na prodejně co k nabídnutí.

Foto: Dalibor Tikovský

Spotřebitele bude jistě zajímat, co si budou moci v prodejně zakoupit. Bude to hlavně zboží denní potřeby: kuchyňské pomůcky, sklo, porcelán, keramika, zboží elektrotechnické, potřeby pro řemeslníky a zahrádkáře, prací prostředky a drogistické zboží. Prodejna bude současně zajišťovat objednávkovou službu na přání zákazníků. To se bude zejména týkat větších kusů zboží jako jsou chladničky, pračky, televizory, sporáky a podobně.

Také spotřebitelé, kteří budou mít zájem rozšířit řady velké družstevní rodiny mají možnost přihlásit se za členy družstva a získat tak výhody družstevníků. Přihlášky k tomu získají na požádání u vedoucího prodejny.

Uspokojování potřeb občanů věnuje Jednota Brno-venkov velkou pozornost. Má zájem na tom, aby také spotřebitelé v Tišnově byli s jejími službami spokojeni. K tomu jistě přispěje i další dobrá spolupráce s městským národním výborem a se všemi podniky a provozovnami ve městě, se kterými až doposud zdárně spolupracovala.

Věra Kukačková

MĚSÍC BEZPEČNOSTI

Již se stalo tradicí, že měsíc duben je v ČSSR vyhlašován jako Měsíc bezpečnosti, ve kterém příslušníci i pomocníci VB ověřují připravenost řidičů po stránce technického stavu jejich vozidel, tak i jejich řidičských schopností.

Dennodenně se v tisku dočítáme, kolik dopravních nehod se na našich silnicích přihodilo, kolik obětí si vyžádaly a kolik lidí zůstalo nešťastných nad ztrátou svých nejbližších. Přestože se každoročně konají různá školení řidičů, provádějí se besedy s mládeží na školách a pionýrských táborech a další prospěšné akce pro bezpečnost silničního provozu, nebývají bilance nijak radostné. V loňském roce se na Tišnovsku stalo 107 dopravních nehod, což je o 21 více než v roce 1981. Bylo zadrženo 22 řidičů, kteří řídili vozidlo pod vlivem alkoholu. Celkem bylo zjištěno 306 přestupků proti pravidlům silničního provozu, které byly řešeny blokovým řízením. Nejvíce dopravních nehod v našem okrese bylo zaviněno nepřiměřenou rychlostí, nedáním přednosti v jízdě, nedodržením bezpečné vzdálenosti, vlivem alkoholu, nesprávným předjížděním, vinou chodců, nesprávným odbočením a chybami uživatelů nemotorových vozidel (např. neosvětlením bicyklu) aj. Všichni účastníci silničního provozu by se měli nad těmito údaji zamyslet a především si uvědomit, že se nevyplácí přeceňovat své schopnosti.

17. duben je dnem Sboru národní bezpečnosti. Svůj svátek slaví tento den i tišnovští příslušníci SNB, kteří jsou nositeli čestného titulu vzorného oddělení VB. V obvodu pracuje pět jednotek pomocné stráže VB, z nichž dvě byly též vyznamenány titulem vzorné jednotky. Jejich členové odpracovali mnoho hodin při zajišťování veřejného pořádku. Tuto náročnou práci konají obětavě a na úkor svého osobního volna. Jim všem patří naše poděkování.

Zdeněk Juránek

Užitečná beseda

Dne 5. 2. t. r. navštívili děti zvláštní školy internátní v Tišnově II příslušníci dálničního odd. VB Domašov, podporučík J. Rozmarýn a podporučík Vl. Kraus. Uspořádali pro děti besedu o dopravní výchově a promítli jim několik filmů s dopravní tématikou. Všechny děti dostaly letáky s dopravními značkami. Příslušníci VB slíbili, že v nejbližší době ještě připraví školení „pro řidičský průkaz na jízdní kolo". Znalosti si potom ověří při skutečných jízdách na kole.

Patří jim naše poděkování. M. Sáblíková

Péče o nejstarší

Zákonem je stanovena národním výborům péče o staré spoluobčany. To je také jeden z hlavních úkolů, které naše sociálně zdravotní komise MěstNV v Tišnově plní. Ze snahy o zlepšení a zajištění prožití klidného a spokojeného stáří byl v Tišnově dostavěn v akci Z v r. 1977 dům soustředěné pečovatelské služby. Zde v současné době žije 24 našich starých spoluobčanů v jedno až dvoulůžkových pokojích. Je zde k dispozici knihovna, klubovna, kde jsou společenské hry, noviny, časopisy, televizor. V loňském roce byl zakoupen ještě televizor barevný.

O pohodlí občanů DSPS se starají 2 pečovatelky, které pracují 8,5 hod. denně a 1 pečovatelka, která je zaměstnána na 4 hodiny. Zajišťují obyvatelům různé služby, úklid, perou prádlo, žehlí, nakupují. Též zajišťují úklid nebytových prostorů. Většina pečovatelek má pedikérské zkoušky, takže u svých ošetřovaných provádí i tuto službu.

Důchodcům, kteří žijí v DSPS jsou dováženy obědy ze závodní jídelny JZD Drásov. Jedná se v průměru o 12 obědů denně. 9 občanů s nejnižšími důchody doplácí komise sociálně zdravotní částku od 2 do 5 Kčs podle výše důchodu na 1 oběd. 4 občanům DSPS je zajišťována dietní strava z kuchyně místní nemocnice.

I po stránce zdravotnické je o občany postaráno. Pravidelně 1× za týden je navštěvuje MUDr. Pejchalová.

Činnost v DSPS řídí ustanovená samospráva v počtu 5 členů. Je třeba vyzdvihnout záslužnou činnost s. Viléma Vaváka, jednoho z obyvatel, který pečuje o okolí domu, stará se o záhony, trávníky apod. Bz

NAROZENÍ

v prosinci a lednu 1982:

16. 12. Petr Beneš, Hradčany 101
17. 12. Jaroslav Jandek, Hradčany 12
17. 12. Drahomíra Machová, Hradčany 9
23. 12. Romana Slezáková, Hradčany 8
2. 1. Jan Trtílek, Železné 70
3. 1. Václav Řídký, Leninova 1610
4. 1. Miloslav Nedoma, Štěpánovice 121
5. 1. Daniela Křivá, nám. Komenského 124
9. 1. Vojtěch Juránek, Hornická 953
11. 1. Barbora Žáková, Jamborova 938
12. 1. Radomír Jůza, Hradčany 31
12. 1. Nikol Kunstová, Halasova 998
13. 1. Hana Mazáčová, Porta coeli 1001
20. 1. David Urban, Sv. Čecha 885
23. 1. Jiří Prokop, Palackého 1218

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

6. 4. **Bohumil Fejfar,** Jamborova 931
7. 4. **Rudolf Juračka,** Jamné 24
15. 4. **Anastázie Oujezdská,** Polní 853
18. 4. **Oldřich Merta,** Lomnička 86
27. 4. **Jaroslav Martinek,** Jamborova 922
28. 4. **Antonín Zítka,** Mánesova 665

75 let se dožívají

4. 4. **Arnoštka Šenková,** Hanákova 388
7. 4. **Marie Šiborová,** Družstevní 566
8. 4. **Marie Válková,** Štěpánovice 73
11. 4. **Růžena Opltová,** Štěpánovice 62
13. 4. **Marie Pokorná,** Lomnička 82
14. 4. **Marie Pokorná,** Tyršova 308
18. 4. **Antonín Braun,** Fučíkova 1314
19. 4. **Františka Adamcová,** Jamborova 923
20. 4. **Anna Loubalová,** Dvořákova 626
21. 4. **Ludmila Špačková, Lomnička 38**
22. 4. **Vojtěch Šoupal,** Leninova 1632
27. 4. **Žofie Kukačková,** Horova 944
30. 4. **Karel Mašek,** Štěpánovice 76

80. a výšší narozeniny oslaví:

3. 4. **Anastázie Plachká,** Revoluční 760. Dožívá se 83 roků.
4. 4. **Štěpánka Škarvadová,** Erbenova 949. Dožívá se 84 roků.
5. 4. **Rudolf Kaláb,** Klášterská 283. Dožívá se 86 roků.
7. 4. **Anna Muricová,** Králova 1670. Dožívá se 82 roků.
11. 4. **Josefa Grossmanová,** Těsnohlídkova 664. Dožívá se 93 roků.
14. 4. **Ludmila Machová,** Štěpánovice 66. Dožívá se 90 roků.
14. 4. **Otilie Burschwallová,** Železné 59. Dožívá se 80 roku.
19. 4. **Františka Flajšingrová,** Štěpánovice 45. Dožívá se 87 roků.
20. 4. **Jan Mašek,** Štěpánovice 60. Dožívá se 84 roků.
21. 4. **Anděla Sobotková,** Kukýrna 194. Dožívá se 81 roků.
24. 4. **Marie Roháčková,** Palackého 1033. Dožívá se 86 roků.
27. 4. **Julie Lamačová,** Polní 640. Dožívá se 83 roků.
28. 4. **JUDr. Vilém Kargr,** Rudé armády 800. Dožívá se 81 roků.
29. 4. **Josef Pivoňka** ,nám. Míru 115. Dožívá se 85 roků.
29. 4. **Jaroslav Karas,** Hájek 12. Dožívá se 87 roků.

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji všem přátelům a známým, kteří se v tak hojném počtu zúčastnili rozloučení s mým tatínkem panem **Janem Justem,** a též za písemné projevy soustrasti.

Jiřina Novotná, dcera s rodinou

Děkuji všem spoluobčanům, kteří stiskem ruky nebo písemně projevili soustrast při úmrtí mého manžela **Jana Pešky.**

Pavla Pešková

Děkujeme všem, kteří se zúčastnili posledního rozloučení se s. **Josefem Vejrostou,** i za projevy soustrasti.

Rodina Vejrostova a Břenkova

OPRAVA

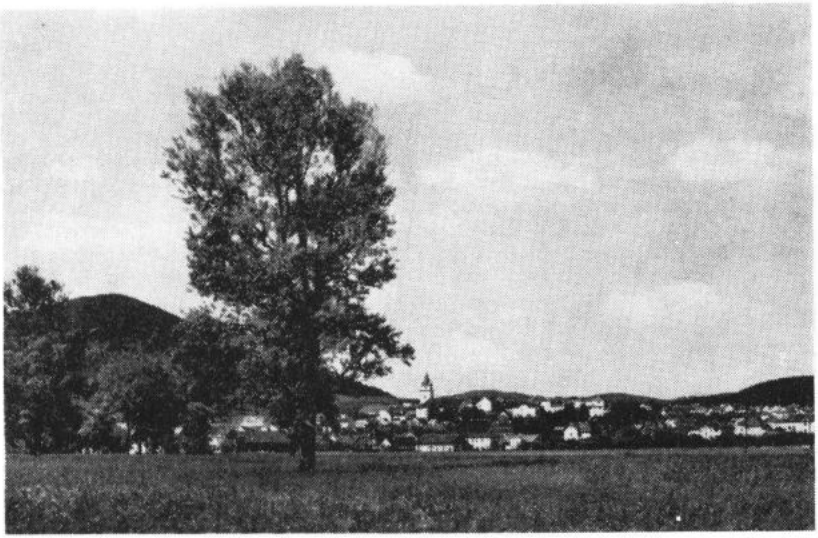
V rubrice NAROZENÍ v minulém čísle na str. 47 má být správně:

11. 12. Lenka Dušilová, Hradčany 110

V seznamu zesnulých na str. 48 v pravém sloupci na 7. a 8. řádku má být:

24. 11. Josefa Mančalová (1889), Hanákova 1514.

Starý Tišnov ve fotografiích Františka Wágnera

Pohled na Tišnov od jihu z luk při Svratce. Pohlednice z doby protektorátu.

Z HISTORIE

JAN TIŠNOVSKÝ Z HRADIŠTSKA

Z Tišnova pocházela celá řada rodin, které často uchovávaly jméno Tišnova ve svém jménu rodinném, např. Šlajhar z Tišnova, v TKZ již častěji vzpomínané rody z Věže, některé rodiny se jmenovaly Tišnovský – z Milešovky, z Cinperka, z Hradištska; dále šlo o některé měšťanské rodiny usedlé v Brně i jinde. Dosti podrobněji se jimi zabývá moravský šlechtický genealog Josef Pilnáček ve svých Staromoravských rodech. – Z celé řady těchto rodin se dnes pozastavíme u rodiny Tišnovský z Hradištska. Tato rodina byla novoštítná, tedy až v novější době nobilitovaná. Erb obdrželi 30. listopadu 1542 bratři Jan a Duchek Tišnovští, současně obdrželi vladyctví. Erb tvořil modrý štít, na něm vpravo hledícího půl rysa s vyplazeným jazykem, pazoury zlaté, na hlavě zlatá korunka, helm otevřený turnajský, přikryvadla bílá a modrá, klenot též půl rysa. Duchek Tišnovský z Hradištska byl přijat do moravského rytířstva současně s Mikulášem Šašovským z Hradištska; snad byl tento Mikuláš Šašovský z Hradištska přijat za erbovního strýce. Jakub Šašovský z Hradištska byl úředníkem kláštera v Rajhradě roku 1567. Snad přátelská s první rodinou byla rodina Jana Tišnovského z Milešovky, který obdržel štít a heslo z Milešovky roku 1558 spolu s Jiříkem Mrázem. Tento Jan Tišnovský z Hradištska nebo z Milešovky se uvádí roku 1551 v Nosislavi u Židlochovic, roku 1562 se ženil s Ludmilou, dcerou Martina Lobockého. Ve znaku měl vpravo černou hradbu, na níž vyskakuje modrý lev do bílého pole, vlevo žlutou horu na modrém poli. Bližší vzájemné vztahy těchto rodin neznáme.

Podrobněji jsou známy životní příhody Jana Tišnovského z Hradištska, který byl snad ve službách pánů z Pernštejna a žil v Prostějově v polovině 16. století. Prostějov tehdy patřil k rozsáhlým statkům Pernštejnů, kteří dosáhli

v 16. století svého vrcholu společenského i majetkového, patřili k nejbohatším rodinám celé střední Evropy. Již od roku 1538 je uveden Jan Tišnovský na portále rodného domu v Prostějově. Byl tehdy purkmistrem a majitelem právovárečného domu U tří zajíců v Prostějově. Šlo o rozsáhlý jednopatrový goticko-renesanční dům v blízkosti pernštejnského zámku. V domě byl i pivovar, sladovna, hospodářské budovy a rušný šenk. Snad z úcty k Pernštejnům(?) ozdobil Jan Tišnovský z Hradištska svůj dům hlavou zubra na portále v průjezdu. K Prostějovu ho poutal i sňatek s měšťanskou dcerou Barborou. Stýkal se též s plumlovským zámeckým hejtmanem Albrechtem z Konic, který jej v dopisech nazývá „milým panem kmotrem". O jeho dobrém jméně a postavení svědčí i to, že byl téměř tři desítky let purkmistrem nebo členem městské rady a byl zván i za rozhodčího při sporech spolu s okolními úředníky na Tovačově a Plumlově a zemanem z Kostelce. Zemřel roku 1565. Jeho dcera Anežka byla provdána za písaře Laurina, syn Václav žil v Moravské Třebové a syn Nathanael až ve vzdálených Košicích. Dům U tří zajíců převzala vdova Barbora Tišnovská a zavázala se splácet dědické podíly, zaručila se za ni skoro polovina právovarečných měšťanů. Měla platit od roku 1565 ročně až do zaplacení dluhu, splácela snad až do roku 1587. Po opětném provdání se přestěhovala do domu druhého svého manžela. Dům U tří zajíců byl roku 1566 prodán a přestavěn. Osudy synů jsou alespoň prozatím neznámy, Okresní archív pro okres Svitavy se sídlem v Litomyšli sdělil, že v městských knihách Moravské Třebové, inv. čís. 351 a 3103 mohou být některé údaje. Podobně Okresní archív v Prostějově nevylučuje, že by se snad nemohly zjistit některé podrobnosti v prostějovských pozemkových knihách. Zato archív v Košicích ani na opakovaný dotaz na Nathanaela Tišnovského z Hradištska neodpověděl. Osudy Jana Tišnovského z Hradištska v Prostějově se obíral tamní autor dr. J. Khündel v publikaci Dům U tří zajíců vypravuje. Rodové souvislosti a odkazy na prameny uvádí J. Pilnáček v cit. knize.

Je to jen malá ukázka z toho, co bylo možno hledat o rodinách, které snad v dávné minulosti vyšly z našeho Tišnova. —mt—

STARÉ PARKY NA TIŠNOVSKU

Staré parky na Tišnovsku jsou dosud, ale jejich stav je většinou smutný, neboť jejich údržba daleko pokulhává za dobou, kdy tyto zahrady byly v plném lesku.

Nejrozsáhlejší zámecký park existuje na jižním svahu hradního kopce **hradu Pernštejna** a v přilehlých hradních prostorách. Park je v přibližné nadmořské výšce 400 m a má rozlohu 20,4425 ha. Vyskytuje se v něm 7 druhů jehličnatých a 28 druhů listnatých dřevin. Ze starého porostu zaujme návštěvníka tis, snad jeden z nejstarších na Moravě. Renesanční zahrada byla založena již při přestavbě hradu za Vratislava Nádherného z Pernštejna v polovině 16. století, je to tzv. komtesčina zahrádka, přístupná z domu správce hradu po dvou krytých dřevěných můstcích přes hradní příkop. Při prodeji hradu roku 1596 se uvádí výslovně i zahrada. Roku 1720 za I. Stockhammera se uvádí nově založená zahrada s terasami, bazénem, vodními hříčkami, v sousedství snad byl ovocný sad. Konečnou podobu získala zahrada za bar. Schröffla, kdy se park rozšířil po celé jižní straně hradního kopce. Tehdy již zde bylo zahradnictví, vodní nádrž a nový sad v dolní části areálu, na svahu byly zbudovány terasy se schodištěm, rampami a bránou z r. 1802, park zdobil čínský letohrádek, obelisk, náhrobek I. Schröffla, byly zde skulptury brněnského sochaře Ondřeje Schweigla. V třicátých letech byl celý hradní kopec již vesměs zalesněn, jak můžeme vše vidět na staré katastrální mapě. Roku 1945 byl hrad znárodněn, od roku 1949 se datují snahy o záchranu a obnovu parku. Projekt státní památkové správy se zabýval

podrobně celou situací již roku 1964, závažné bylo, že ovocný sad byl před časem přidělen soukromému majiteli.

Zámecký park **na Veveří** známe rovněž z dobové katastrální mapy a několik snímků je v knize Dr. K. Eichlera Paměti Veveří a panství veverského. Park je v nadmořské výšce kolem 300 m a má rozlohu 1,2574 ha, vyskytují se zde 4 jehličnaté a 21 listnatých druhů dřevin. Park snad bude obnoven při celkové obnově hradu Veveří.

Zámecký park **v Lomnici** je v nadmořské výšce asi 370 m, má rozlohu 4,59 ha a 11 druhů jehličnatých a 51 listnatých dřevin. Původní zámecká zahrada byla vybudována v předpolí zámku jako ovocná, v rámci opevnění jako okrasná, na svahu k potoku jako anglická zahrada přecházející v les. Exotické dřeviny zde nejsou starší sta let. Část lesoparku obhospodařují nyní státní lesy.

Park u zámku **v Kuřimi** v nadmořské výšce 295 m a o rozloze nezjištěné je snad postižen nejvíce.

Původně klášterní, pak zámecká a naposledy zase klášterní zahrada byla i **v Tišnově-Předklášteří** a je asi původně barokního založení. Je v nadmořské výšce kolem 250 m a má rozlohu 0,5430 ha, má 7 druhů jehličnatých a 22 druhů listnatých dřevin. Zahradu lze pozorovat z Květnice.

Některé zahrady se nepodařilo vystopovat, tak **ve Vohančicích**, kde byl zámeček jako šlechtické sídlo ještě v době barokní. Obdobně **v Čebíně** u bývalého zámečku lomnického velkostatku.

Novější parky vznikly v době poměrně nedávné. Tak v druhé polovině 19. století vznikl dosti rozsáhlý **park kolem vily** (zámečku) barona Bauera, majitel cukrovaru **v Tišnově-Předklášteří.** Park je dosud udržován. Na přelomu 19. a 20. století byl založen i **park kolem bývalého sanatoria** Dr. Fr. Kuthana v Tišnově a existuje dosud. Zato z rozsáhlé bývalé úpravy Kuthanovy části Klucaniny zbývají dnes již jen stopy. A přece to byl před 30 – 40 lety příjemný lesní park!

Nyní ještě archivní doklady k zmíněným historickým zahradám. Nejstarší vyobrazení poskytuje mapa povodí Svratky ve Státním oblastním archivu v Brně z r. 1714. Žel nám o stavu parků neříká nic, jen znázorňuje z ptačí perspektivy objekty hradů Veveří a Pernštejna a kláštera Porta coeli. Tzv. josefské mapování z druhé poloviny 18. století je již názornější, list s hradem Pernštejnem je nejmladší, až z let 1779 – 1781 podle sdělení Státního ústředního archivu, kde jsou uloženy fotokopie barevných vídeňských originálů těchto map; originály jsou nedostupné, ale jaká by to byla pastva pro oči, vždyť 1 km na těchto mapových listech je cca 35 mm! Pernštejn je na listu 35, zahradu tam nelze zjistit. Obdobně není zachycena zahrada hradu Veveří na listech 63 a 64, také zámek v Kuřimi, ale bez zahrady. I zámeček ve Vohančicích je bez zahrady a kupodivu je na listu 64 dosti podrobně Čebín, naznačeny ulice, perspektivně zobrazen kostel a dokonce tehdejší zámeček (čili byl zbořen až někdy po tomto mapování!). Na listu 48 je zato pěkně zahrada u tišnovského kláštera. U lomnického zámku je zakreslen půdorys budov a obvod hradeb. Mnohem více říkají tzv. indikační skizzy ve Státním oblastním archivu v Brně z 20. let minulého století. Jsou vícebarevné a velmi podrobné a přesné v běžném měřítku starých katastrálních map 1:2880. Detailně se všemi budovami a cestami jsou nakresleny zmíněné zámecké zahrady v Tišnově (tehdy baron Schell-Vittinghof), na Pernštejně (baron Schröffl), na Lomnici hraběcí zahrada Szerényiů, na Veveří (tehdy baron Mundy). Na katastrální mapě Předklášteří z druhé poloviny 19. století je už i Bauerova vila s parkem.

Prameny a literatura: Staré mapy citovány v textu, též kniha o Veveří; z ostatních nutno uvést V. Oharka Tišnovský okres, Brno 1923; Pernštejn, Vzorové instalační libreto, KSSPPOP v Brně, 1964 a Z. Kříž a kol., Významné parky Jihomoravského kraje, Brno, 1978. —mt—

NĚKOLIK BÁCHOREK A POVÍDAČEK ZE STARÉHO TIŠNOVSKA

Pohádky, báchorky, pověsti, lidové povídačky — kdo by si je rád neposlechl! Zejména když se vztahují k místům, která dobře známe. Jsou zrcadlem bohaté fantazie našeho lidu, jeho představ, názorů i jeho hlubokého mravního citu. Ale kde je vzít, když lidoví vypravěči již vymřeli a ti, co se za ně dnes vydávají, nám většinou předkládají výtvory své vlastní fantazie, které mají se skutečnou lidovou tradicí jen málo společného?

Jednu takovou zcela malou nezkalenou studánku, z které prýští čisté lidové podání byoh znala. Jsou to poznámky, které si inkoustovou tužkou zapisoval do knihy Karla Kallába V tajemných zátokách Svratky (Brno 1931) bratrmého pradědečka Josefa Františka. František Brychta (1874—1957) pocházel z Heroltic č. 32. Působil jako řídící učitel na školách bývalého okresu moravskokrumlovského, naposled v Dobelicích. Zmíněné poznámky psal až po roce 1931, ale zaznamenal v nich báchorky a povídačky, které jako malý chlapec slýchal v Heroltictch, tedy ústní podání staré dnes nejméně sto let. Nic nepřidával, nepřikrašloval. Chcete-li, poslechněte si ho. Několik vět, které doplním, dám do závorek.

(I. Skřítci, čarodějnice, zaklínači, divoženky)

Víra ve křítky — nebo jak se říkávalo skřítky — byla do konce 19. století všeobcená. U Kotoulů ve Vohančicích mívali skřítka po dlouhou dobu. Vystěhoval se od nich, když se jejich jediný syn v roce 1884 na vojně zastřelil. Podobně také (věřil lid)v čarodějnice, zažehnavače, zaklínače, hádače a dobré i zlé tajemné bytosti. Něco pravdy na tom bylo. (Někteří vesničané) uměli nenápadně škodit na zdraví lidem i dobytku, až přivodili jejich smrt. Řeči : „Tomu a tomu nebo té a té namíchali", nebyly bez příčiny a bez důvodu. Ovšem dokázat se nedalo nic. (Vždyť) nebylo lékařů, nebylo dozoru... Po dědinách obcházeli „katovští a rasovští", kteří prodávali různá „léčiva"... a „pomáhali". Kdo umřel, (byl) ten tam. V některých rodinách se to umění (někomu „namíchat") dědilo z pokolení na pokolení...

Divoženky, polednice, klekánice, večerníčky — těmi (byly) strašívány děti, aby se nezatoulaly do polí, nebo lesů, aby se nevzdalovaly od stavení a nebyly snad uneseny cikány a potulnými tlupami, kterých tehdy bylo mnoho. Kradli děti, mrzačili je a pak je užívali k žebrotě (nebo) prodávali obchodníkům, komediantům atp. (Vždyť, nebylo dozoru, nebylo četníků! Ve Vohančicích u Hrušků měli také divoženku. Bylo jí přes dvacet let, a byla velká jak děvče šestileté. Umřela na černé neštovice v r. 1885.

(II. Březinský vodník)

U Březiny „Pod skalou" býval ve Svratce také vodník. V zimě chodil ke Kolářům „na kopci" spávat. Rád chodíval k muzikám a muzikantům platil samými stříbrnými dvacetníky. Jednou mu chlapci nabili, že si vybíral k tanci jen ta nejhezčí děvčata. Za trest (pak) měli muzikanti na talíři místo stříbrných dvacetníků (jen) rybí šupiny. U Kolářů měli vodníka rádi a dobře se s ním snášeli. Spával u nich v zimě na peci, v létě v otýpkách na zahradě. Také do mlýna chodíval a hrával s mlynářskými a krajánky na šalandě karty o ořechy. Šalanda (jinak) čeledník, (to byla) místnost, kde čekávali mleči, až na ně dojde řada, kde odpočívali mlynářští, přespávali krajánci a pocestní, besedovali besedníci atd. Jednou jej tam opili dvakrát pečeným chlebem a pak jej vodili jako maškaru po Březině. Pohaněný vodník se pak odstěhoval k Brněnce pod Heroltice. Odtud chodíval ke Šplíchalům ve

dvoře na besedu a pro živobytí pro svou rodinu. Platil jim dobře. Šplíchalovi bohatli. I při práci jim pomáhal. Když ve žních bylo pilno a bída o potahy veliká, proměnil se v koně a pomáhal jim svážet. Když v letech 1831 a 1832 vymřela celá Šplíchalova rodina na choleru, odstěhoval se vodník prý z lítosti neznámo kam. Ale někteří mužští z Heroltic, kteří chodili do Brna do práce, se dušovali, že jej vídali pod hradem Veveří. Volával prý na ně jako na staré známé: Kozino, Pechale, Slanino, Potůčku ,Vlčku!

(III. Podivný obyvatel lesů)

(Nejen vody, ale i lesy měly za starých časů podivné obyvatele.) Pytláci mívali Festa. Ten byl schopen udělat pytláka nezranitelným proti ranám střelným, sečným i bodným (německy schussfest, hiebfest, stichfest – odtud jeho jméno). Lil pytlákům koule, které nikdy nechybily cíle, vyráběl jim píšťalky, kterými přivolávali zvěř až k domu nebo k oknu. Dělal jim pušky, které se daly proměnit v hůl nebo cokoliv jiného. Pomocí Festa se proměnil pytlák v pařez nebo kámen, zmrazil myslivce na místě, zmrazil jeho psa. Hajný Hamerník z Lažánek přišel v lese „Na ostrém vrchu" na pařez, který tam nikdy předtím nebyl. Ihned věděl na čem je. Povídá si „Jsi člověk jako já, nezmrzačím tě, jen si tě trochu poznamenám." Vytáhl si z kabely krucák (kroucený tabák), z kapsy nůž a krájel si na pařezu na drobno tabák do fajky. Potom se na pařez posadil, nacpal si fajku, zapálil si a klidně pokuřoval. Když dokouřil, vstal, vyklepal z fajky (žhavý popel) na pořezané místo pařezu a šel dále. V neděli hrozil před kostelem na hajného Kudrnáček z Branškova už zdaleka: „Sakramente, vy jste mě dal. Celý krk mám od vás pořezaný a popálený. A jak živ bych neřekl, že jste tak těžký. Ještě dnes jsem od vás celý polámaný." Ale zůstali kamarády dál. Pravda, jen mimo službu.

(IV. Tajemná lesní zákoutí)

(A dály se v lesích občas i podivné věci.) Za Vohančicemi jsou tratě Vlčí jamy a je tam U křížku „zařízkané místo". Vážní muži, kteří neměli zájmu na tom, aby mne klamali, mi vyprávěli tajuplné příběhy, které se jim samým přihodily. Potkávali tam podivné osoby neobvyklých obleků, zjevů a řečí. V noci tam nechtěli nebo nemohli z místa koně s nákladem, se kterým za dne snadno vyjeli. Úzkostlivě se při tom ohlíželi, odfrkovali a řičeli.

(Někdy tam zas lidé) slýchávali, jakoby vozkové pobízeli koně, které s nákladem nemohly vyjet. Bylo slyšet práskání biče, úzkostlivé říčení koní, volání o pomoc, nářek, pláč – a pojednou, jakoby se všechna zřítilo do propasti, povozy, koně i lidé. Stávalo se to prý, i když bylo několik mužů pohromadě. A hajní, drvaři a pytláci měli od strachu uděláno. Někdy i spěchali na pomoc. Když však přiběhli na místo, nikde nikdo, jen mrtvé ticho kolem.

Strýc hajný Vaverka mi jednou vypravoval: „Jdu těmi místy z Vohančic domů do Pejškova. Přijdu na mostek přes zmolu a najednou se strhne hrozná vichřice. Slyším, jak se lámou haluze a vyvrací stromy. To bude v lese škody, povídám si. Časně ráno spěchám do lesa, abych se na to podíval, – a nikde nic, ani halouzka ulomená".

Snad v těch místech byli přepadáni a vražděni kupci, či pocestní nebo snad uprchlíci v době nepřátelských vpádů. Kdož ví? Není svědků, není pamětníků. Jen ty tajuplné příhody se čas od času opakovaly.

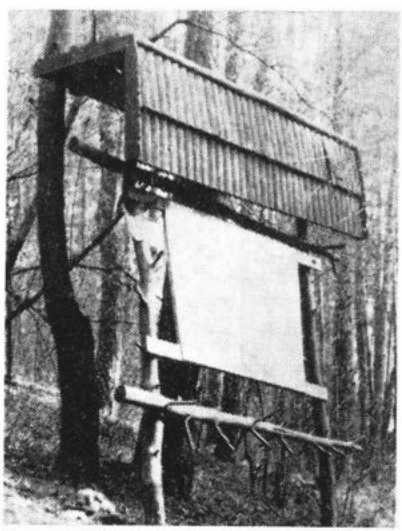
Alena Meluzínová

PŘEŽIJE KVĚTNICE ROK 2000?

Bez ohledu na lokálně patriotické city je nutno objektivně říci, že Tišnov nemá zase tolik pozoruhodností, kterými by se mohl chlubit i v celostátním měřítku. Ae přesto má něco, co mu mohou závidět města mnohem větší a známější. Hned za humny má státní přírodní rezervaci Květnice (klášter Porta coeli tentokrát opomineme). Květnice je územím, které je – jak hlásají tabule do daleka – chráněné státem. Na takové území se vztahují přísná ustanovení a tedy ze strany zákona a státu je vše v pořádku. Ale jak to vypadá s Květnicí v praxi?

Vydejme se přes sídliště pod Květnicí kolem vodárny po značené cestě. Hned na začátku nás překvapí pahýly toho, co kdysi byly lavičky. Podobně smutný osud stihl i všechny ostatní na celé trase. Betonové stojany vyvrácené, kovové úchytky zohýbané, desky pryč. Musel to být silák; škoda jen, že tu svou sílu nedomostroval jinde a jinak.

Pak dojdeme na „Vyhlídku", je odtud hezký pohled dolů na náměstí. Někteří si jej chtěli ještě „vylepšit" a tak

Novou informační tabuli na Květnici postavili členové ZO Českého svazu ochránců přírody v Tišnově.
Foto: Zdeněk Juránek

je tu spousta chodníčků a stezek. A právě na této straně rostou ty vzácné kytky a slabá vrstva prsti na skále se zničí velice snadno.

Velká skála ta už o pomoc přímo volá. V každé prohlubni i jeskyňce jsou stopy po vandalově kladívku. V širokém kruhu kolem rozhozené střepy skla, konzervy, papíry, igelitové sáčky, prostě důkazy o tom, že někdo došel až sem, pod dojmem pěkné vyhlídky posvačil, „podepsal se" a zase šel.

Množství vyšlapaných chodníčků a stezek u Kříže taky převyšuje počet značených stezek. Vchody do jeskyň jsou ušlapané, ohlazené od samozvaných „speleologů", kteří tu hledali dobrodružství. Dokonce tu najdeme zbytky ohniště po romantikymilovných trampech. Jenže zde nocující a zimující netopýři tím určitě nadšeni nejsou a tak mizejí.

Jak vidno turistický ruch zde nechává své stopy, vlastně spíše jizvy. Ale to ještě není vše. Ta nejtěžší „morová" rána přišla až v poslední době. V loňském roce byla uvedena do provozu nová drtička v lomu na Dřínové. Od rána do večera, zvláště v suchých měsících stoupá odtud mračno bílého vápeného prachu a míří na jihozápadní a jižní svahy Květnice do míst, kde se chráněné kytky vyskytují především. Člověk se marně ptá, jak je to vůbec možné? Přece před výstavbou podobných zařízení musí někdo schválit projekt, musí se k němu vyjádřit celá řada kompetentních míst. Jak to tedy, že může lom dusit Květnici a my tomu můžeme jen bezmocně přihlížet?

O kousek dál směrem na Lomničku je hned u silnice mělká prohlubeň, taková jakoby miska obroubená vysokými olšemi. Když je teplo „line" se odsud smrad až k zalknutí, rozvalí se nad Besénkem a táhne se do daleka. Tohle místo se zase zalíbilo palírně slivovice v Lomničce a tak sem vyváží švestkový odpad, občas se k tomu přidají močůvkou z lomnického JZD. (Jestlijak vědí, že díky tomu ty olše usychají a že zničení jednoho vzrostlého stromu může být pokutováno sazbou od 10 000 Kčs výše?).

Má vůbec Květnice šanci přes tohle všechno přežít? Moc naděje tu není. Na jedné nejmenované škole nejmeno-

vaná(zatím) učitelka zadala žákům za úkol, aby si donesli do přírodopisu nějakou přírodninu nebo nerost z okolí, třeba z Květnice! Jak můžeme čekat od dětí dobrý přístup k přírodě, když něco jiného vidí u rodičů a dospělých a dokonce je k ničení nutí i ve škole. Tohle totiž není ojedinělý případ. Stává se pravidelně každé jaro, že někteří učitelé žádají od dětí, aby si do vyučování donesly jarní květy (podléžky, petrklíče, fialky apod.) místo aby je nabádali k ochraně a neničení. Nebylo by užitečnější, kdyby s nimi šli do přírody a snažili se jim ukazovat, jak krásné je, když ty kytky kvetou tam, kde vyrostly, a získávat je tak pro jejich ochranu? Ale to už se samozřejmě netýká jenom Květnice.

Josef Ptáček

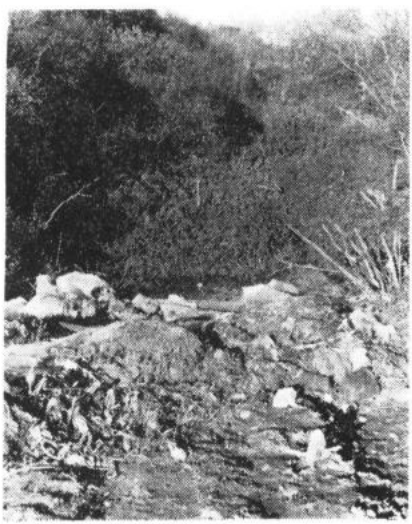
BEZEDNÁ ZMOLA

Jedete-li přes Malhostovice směrem na Lipůvku, jistě si všimnete po levé straně silnice, asi kilometr za obcí, nevelkého hájku. U nás v Malhostovicích tomuto místu říkáme „Bezedná zmola". Jedná se vlastně o protáhlou prohlubeň, obroubenou vysokými stromy a bujnou vegetací rozmanitého druhu. Po celý rok vyplňuje část rokliny voda, jejíž množství sice kolísá, ale nikdy nepřesáhne přírodou dané meze.

Útočiště zde nachází mnoho rozličných druhů ptactva, mezi nimiž se najdou i vzácní jedinci. Pro zvěř je zkrátka „Bezedná" oázou v okolních polích.

Přirozenou rovnováhu zde porušil — jako vždycky — až člověk. V rovinátém terénu je totiž pro něho každá prohlubenina neobyčejně „cenná", poněvadž se dá zaplnit tekutými i pevnými odpadky všeho druhu.

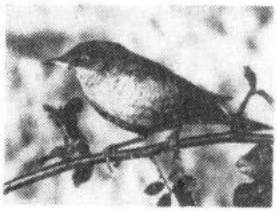
Již dříve jsem sice věděl, že je na břehu poblíž silnice skládka smetí a voda již není nejčistší, ale to, co jsem spatřil jednoho letního dne, se těžko vypráví. Nebyl jsem tu již delší dobu a proto, když jsem stanul na břehu „Bezedné", nevěřil jsem svým očím. Místo vody byla v rybníčku zapáchající břečka, do které se sesouvala halda odpadků, svezených až bůhví odkud. Tato hromada postupně zúžovala vodní plochu a bylo zřejmé, že v brzké době zahltí celé jezírko. Na zbývající hladině se mi naskytl otřesný pohled.

Mezi plechovkami od barev jen s námahou plavala divoká kachna s osmi káčaty, neboť kapalina, ve které se pohybovala, se hustotou blížila ojetému oleji. Vše živé, co bylo vázáno na vodu, uhynulo nebo uprchlo před jistou smrtí. Stromy na březích uprchnout nemohly, a proto začínaly v otrávené půdě usychat.

V tu chvíli jsme si uvědomil, že osud káčat tounoucích v odpadcích bude čekat nás i naše děti, nepodnikneme-li urychleně něco, co by zamezilo ničení přírody. Není to pouze ušlechtilá myšlenka, ale je to nutnost, protože příroda zle trestá toho, kdo negativně zasahuje do jejich zákonů. Ochrana přírody je nutná nejen v národních parcích, ale především v hustě obydlených oblastech, kde jsou důsledky lidské činnosti nejbolavější. Stejně tak jako zvelebujeme své obydlí, měli bychom se starat o přírodu, neboť je to velký dům mimo jehož zdi se nedá žít.

Petr Šnédar

O PĚNICI

Byli jsme do poslední chvíle přesvědčeni, že tam před námi v korunách topolů lužního jihomoravského lesa zpívá slavík. Teprve když jsme se přiblížili natolik, že bylo možno prohlédnout si zpěváka dalekohledem zjistili jsme, že tím mistrem je — černohlávek, jak se lidově říká pěnici černohlavé. Jestliže hnízdí v blízkosti slavíkově, leccos z jeho zpěvu pochytí a proloží tím svůj vlastní, takže některé sloky jsou k nepoznání. Odborníci tvrdí, že z čeledi pěnicovitých je v pořadí mistrů hned za ním. Ale i v místech, kde slavičí učitelé nejsou, zní černohlávkův flétnový zpěv krásně. Černohlávek je typickým obyvatelem lesa a jeho okrajů. Přilétá k nám v dubnu a sameček hned začne se zpěvem. A i když nezpívá, poznáme jej snadno podle lesklé černé čepičky na temeni hlavy, jinak je šedavý, vespod světlejší. Hnízdo staví oba rodiče. Většinou je umístěné v husté mlazině ostružin, maliní nebo někde v křoví. Tehdy je také můžeme nejsnadněji objevit. Staří ptáčkaři tomu říkali „überschlok". To když si tak černohlávek staví, vyletí si na větvičku, zazpívá svoje „fu-fiu-fu-fi", sletí pro stéblo a pak zamíří rovnou k hnízdu. Háček je pouze v tom, že jich takto staví několik a bůhví podle čeho pak zvolí to pravé, pro vajíčka. Těch bývá 4—6 a sedí na nich oba rodiče kolem 14 dní. Po dalších 10 dnů krmí svoje děti výhradně hmyzem. Hmyz je takřka jedinou složkou potravy pěnicovitých (pouze některé druhy, jako právě černohlávek v letních a podzimních měsících nepohrdnou ani měkkými plody jako jsou maliny, borůvky, ostružiny atd.), proto se jim také říká měkozobí. Tedy ne proto, že by snad měli měkký zobák, ale proto, že rádi zobají do měkkého, to je do hmyzu. Pěnic je několik druhů, z nich se můžeme na Tišnovsku s některými setkat. Tak jednak je to výše zmíněný černohlávek. Potom rovněž poměrně hojná pěnice hnědokřídlá. Oblíbila si křoviny v remízcích obklopených poli a loukami. Někdy hnízdí i uprostřed polí. Sameček při svatební písni vzlétá a zase se spouští zpět do křovin. Takovouto produkci ostatní pěnice neprovozují.

V blízkosti vody, v hustém lesním mlází a podobných místech bychom se mohli setkat s pěnicí slavíkovou. — její sameček velmi pěkně zpívá, nakonec to napovídá i její jméno. Její hnízdo si velmi často vybírá pro uložení svého vajíčka kukačka.

Nejmenší z u nás žijících pěnic je pěnice pokřovní, kterou poznáme podle zřetelného černého pruhu, táhnoucího se přes oko a za uši.

A nakonec je to velmi vzácná pěnice vlašská, lidově zvaná „španělák". Zbarvením je nápadně podobná krahujci nebo kukačce a zvláště na ní upoutá sírově žluté oko. Při zpěvu sameček vzlétá do výšky, vyhlédne si rovnou halouzku — „šprunk", jak říkají ptáčkaři, a na tom zpívá.

Takže až půjdete do jarní přírody, zkuste být tiše jako pěna, abyste mohli o to více vychutnat zpěv pěnic.

Josef Ptáček

SPORT

OSAMĚLÝ BĚŽEC

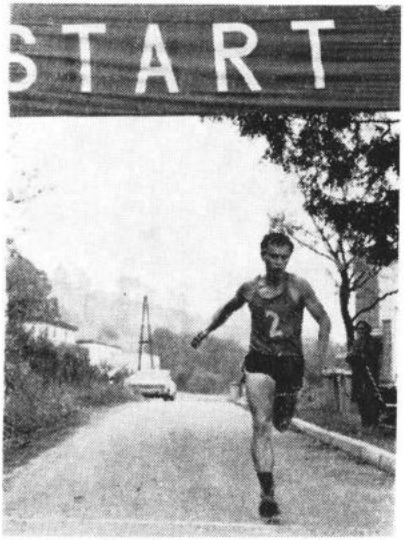
VZKŘÍSÍ SE OPĚT TRADICE BĚHŮ V TIŠNOVĚ?

Už dávno minuly doby, kdy Tišnov včetně okolí žil čilým atletickým ruchem. Atletické závody a zvláště přespolní běhy, krosy i lyžařské běžecké závody, jichž se účastnili i známí běžci jako např. Josef Německý z Nového Města, nebyly tehdy bílou vránou jako loňský „Běh Klucaninou", jímž se stala skupinka nadšenců snaží amatérsky navázat na dřívější tradici.

Jedním z nejpopulárnějších i nejúspěšnějších tišnovských běžců minulosti byl Jaroslav Chromý. Závodil jak v bězích v letní sezóně, tak i v zimě v běhu na lyžích, a to i jako veterán. Jeho jméno je spojeno s mnoha úspěšnými starty na tradičních závodech, jako jsou běh Pisárecké stráně, Malý svratecký maratón na 32 km, Velká kunratická v Praze, Čertova stezka v Brně i slavné Běchovice. Na lyžích se mimo jiné zúčastnil populární Zlaté lyže v Novém Městě na Moravě a mnoha dalších závodů, v nichž nedělal Tišnovu nikdy svými výkony ostudu.

Na jeho slavnou minulost, podle přísloví „jablko nepadá daleko od stromu", navazuje jeho syn Bořivoj, zvaný kamarády Bedford (tak se jmenuje jeden z bývalých evropských rekordmanů v běhu na 10 km). Závodně se věnoval cyklistice, a to vzhledem k podmínkám s výbornými výsledky. Po ukončení závodní činnosti působil jako trenér mladých cyklistů v MEZ Drásov a zároveň se vedle kola začal věnovat i běhání, přičemž startoval i na dálkových bězích. Nejdříve na Tišnovské padesátce, kde třikrát docílil nejlepšího času — jeho výkon 3 : 33 hod. nebyl dodnes nikým překonán. Několikrát se zúčastnil Běchovic, Malého svratéckého maratónu (v roce 1981 na výborném 6. místě za rovné 2 hodiny v kvalitní konkurenci běžců Čech a Moravy), Veké ceny vytrvalců v Brně (25 km za 1 : 33 hod.). Vyhrál novoroční běh na 5 km v Doubravníku, Hradčanskou pětadvacítku v traťovém rekordu 1 : 33 : 30 hod., tišnovský Běh Klucaninou na 15 km a stal se též přeborníkem okresu Brno-venkov v přespolním běhu v Ivančicích. V roce 1980 absolvoval v dobrém čase 3 : 09 hod. legendární Mezinárodní maratón míru v Košicíc mezi tisícovkou běžců z mnoha států světa. Při loňském maratónu v pražské Stromovce svůj výkon z Košic ještě výrazně zlepšil — při účasti 300 běžců z celé republiky obsadil výborné 18. místo v čase, o kterém se z Tišnováků nikomu ani nesnilo — 2 : 38 hod. Vítěz byl pouze o 13 minut rychlejší.

Jeho dobré výsledky ovšem nepřišly zadarmo. I když má výrazný talent, jsou výkony podloženy tvrdým sou-

stavným tréninkem, a to bez ohledu na únavu ze zaměstnání či dokončování a úpravy rodinného domku. Je typem houževnatého sportovce, který se zřekne vlastního pohodlí pro dosažení dobrých výsledků.

Bedford je jedním z mála tišnovských běžců — ono se není ani proč divit, že atleti v Tišnově téměř vymřeli. Atletický oddíl neexistuje již dávno a o jedinou atletickou dráhu u sokolovny se svorně rozdělili házenkáři pro své asfaltové hřiště a nová hala. A tak s běháním nezačínají mladí, jak by tomu mělo být, ale až „starší dorostenci", a to individuálně v přilehlých lesích a mnohdy ani o sobě dlouhá léta nevědí. Navíc se v Tišnově propagují pouze závody pro mládež, jako by ti přes 20 let již patřili do starého železa, pokud nedělají nějaký kolektivní sport.

Sportovním profilem běžce Bořivoje Chromého chceme trochu přiblížit tišnovské veřejnosti fakt, že i odvětví v Tišnově opomíjená mají své věrné vyznavače. Přejme mu mnoho dalších úspěchů v aktivní činnosti a hodně elánu i jeho kamarádům, aby společně připravili další akce podobné Běhu Klucaninou. A přejme též sportovcům, aby se neostýchali podobných akcí zúčastnit.

V. Ch.

Pohled na Tišnov z Výrovky. Foto Josef Ptáček

TIP NA VÝLET

Z DEBLÍNA PŘES VÝROVKU

Tentokrát pojedeme na opačnou stranu než při obou předcházejících výletech. Dojedeme na zastávku u myslivny za Deblínem. Odtud se vydáme po silnici směrem ke Svatoslavi. Asi po půl kilometru kříží silnici žlutá turistická značka a my odbočíme na ni ze silnice doprava. Projdeme lesem a kolem rybníka a deblínského hřiště dojdeme na silnici. Po značce se dostaneme dále až na nejvyšší bod silnice — je to v nadmořské výšce 513 m. Pod námi je Deblín, ale výhled z tohoto bodu je hodně daleký; záleží ovšem na počasí.

Potom pokračujeme po silnici z kopce, vede nás stále žlutá značka až do našeho dnešního cíle. Projdeme Deblínem a zde si připomeneme, že byl sídlem jednoho z nejstarších moravských šlechtických rodů — pánů z Deblína. Jejich mohutný hrad stával v místech dnešního kostela. V listinách se s tímto rodem setkáváme již v roce 1181.

Z Deblína půjdeme po silinici směrem k Vohančicím, potom z této silnice po značce odbočíme. Až vyjdeme z lesa, sejdeme sadem k silnici ze Závisti do Vohančic, tuto silnici přejdeme a nejprve po poli a potom lesem budeme poměrně strmě stoupat na Výrovku. Zde se nám naskytne zajímavý a poněkud nezvyklý pohled na Tišnov. Na vyhlídce je také pomník bratří Vetešníkových — skautů, kteří zahynuli v koncentračním táboře. Další cesta je již sestupem lesem a kolem bývalého hostince na Krétě přijdeme do Zamlýna, jak je tato čtvrt Tišnováky již z tradice nazývána, a to jsme už v Tišnově.

Celý dnešní výlet je dlouhý 9 km (Deblín 1,5 km, silnice mezi Vohančicemi a Závistí 6 km), převýšení asi 170 m, z toho výstup na Výrovku 90 m.

—ok—

Půjčovní doba v Městské lidové knihovně

pro dospělé:
po, st 8—11; út, st, pá 13—18

pro děti:
po, st 12—17

Pobočky:

Tišnov II — pá 15.30—18.30
Hradčany — pá 16—19
Lomnička — ne 10—12, 13—15
Jamné — so 12—16
Šerkovice — st 16—18
Štěpánovice — pá 16.30—19.30
Železné — pá 16.30—19.30

SBÍRÁME SKLO!

S růstem cen surovin je kladen stále větší důraz na co nejefektivnější jejich využití. Také odpadové suroviny se stávají důležitou částí zásob surovin pro různá odvětví našeho hospodářství.

V neposlední řadě se stává hledanou surovinou i odpadové sklo. Proto Klub elektroniky v Tišnově a pionýrské skupiny při ZDŠ Gottwaldova, Smíškova ul. a v Předklášteří ve spolupráci se ZO SSM na gymnáziu a ZO SPB uskuteční pod patronací MěstNV spolu s n. p. Sběrné suroviny, závod Brno-venkov **jednorázový sběr** odpadového skla v sobotu dne 24. dubna t. r.

Sběr budou provádět pionýři všech škol. Sklo je již odebíráno každé úterý a pátek od 2. února od 13 do 17 hodin v Klubu eklektrotechniky v Tišnově, Brněnská 8.

Prosíme všechny občany, závody a organizace o podporu při uskutečňování zdárného průběhu této velké celotišnovské akce, jejíž výsledek bude sloužit k podpoře činnosti tišnovských pionýrů. Nejlepší dvojice sběračů, nejlepší třída a škola budou vyhodnoceny.

JAZZ KLUB V DUBNU

Středa 21. 4. 1982 v 19 hodin

CHICK COREA

Portrét slavného jazzového pianisty s ukázkami tvorby z období jeho spolupráce se skupinou Return To Forever. Pořad bude zpestřen diapozitivy. Změna vyhrazena! Akce se koná v SZKP, Mlýnská ulice.

SZKP V DUBNU 1982:

ne 18. dubna v 19.30 hod. — sokolovna
Městská divadla pražská uvedou

V KRBU TIŠE VÍTR ZPÍVÁ

Ve hře Marie Gulbise v režii Karla Svobody učinkují Irena Kačírková (Květa Fialová), Dana Syslová, Alois Švehlík, Helena Friedrichová.
Předprodej v kanceláři SZKP

ne 25. dubna v 15 hod. — sál SZKP
NEJKRÁSNĚJŠÍ HOLUBIČKA
loutková pohádka

Plavecký výcvik — každou sobotu v Blansku. Odjezd v 8.45 hodin od spořitelny, zastávky u Humpolky a pod Klucaninou. Cena 10 Kčs.

MÁJOVÉ OSLAVY

30. 4. **LAMPIÓNOVÉ PRŮVODY**
sraz v Tišnově II u Papírny v 19 hodin
v Tišnově I na rohu ul. Husovy a Na rybníčku v 19.45 hodin

1. 5. **OSLAVA 1. MÁJE**
6.30 hod. budíček, 8—8.30 hod. sraz na seřadištích
8.30 hod. vychází průvod.

Po manifestaci na nám. Míru koncert dechové hudby, na hřišti u ZŠ Smíškova vystoupení Svazarmu, sportovní utkání u sokolovny.

V 18. hodin májové veselice v sokolovně a v sále SZKP.

čt. 6. května v 19 hod. — sokolovna

SLAVNOSTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ

k 37. výročí osvobození Československa

Upozornění občanům!

Do 20. dubna je třeba ukončit jarní úklid, aby Technické služby mohly do 1. května zabezpečit odvoz smetí.

KINO PANORAMA

1. čt — 1730 a 20 hodin
KŘTINY
Český barevný film. Komedie o náměstcích, nemluvňatech a zamilovaných.
Vstupné 4, 5 ,6 Kčs

3. so 4. ne — 17.30 a 20 hodin, 5. po — 17.30 hodin
ZLODĚJ Z BAGDÁDU
Anglický barevný film s Peterem Ustinovem a Marinou Vladyovou. Nové ztvárnění známého příběhu z Pohádek tisíce a jedné noci.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

6. út — 17.30 hodin
ŠANCE
Polský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

8. čt — 17.30 hodin
FANTASTICKÝ SVĚT MARIE MONTIELOVÉ
Argentinský barevný film.
Vstupné 3, 4 , 5 Kčs

10. so, 12. po — 17.30 hodin
ULTIMATUM
Barevný film NSR. Utopický příběh z atomové základny.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

10. so, 12. po — 20 hodin, 11. ne — 17.30 a 20 hodin
● **PANELSTORY ANEB JAK SE RODÍ SÍDLIŠTĚ**
Český barevný film. Komedie o věcech malých i velkých.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

13. út 17.30 a 20 hodin
VÝSADEK NA ORINGU
Sovětský barevný film. Příběh opravdových mužů, bojujících s neprostupnou tajgou.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

15. čt — 17.30 a 20 hodin
HADÍ JED
Český film. Zápas o člověka, ktery se nedokázal zbavit své vášně.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

17. so, 18. ne — 17.30 hodin
DIVOKÝ KONÍK RYN
Český barevný film.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs

17. so, 18 ne — 20 hodin, 19 po — 17.30 hodin
● **SMRT PODLE POSLEDNÍ VŮLE**
Anglický barevný film. Hrůzostrašný příběh bez detektiva a bez policie.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

20. út — 17.30 a 20 hodin
PRONÁSLEDOVÁNÍ VE STEPI (širokoúhlý)
Sovětský barevný film.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

22. čt — 17.30 a 20 hodin
● **STOPAŘ**
Český barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

24. so, 25. ne, 26. po — 17.30 hodin
LÁSKA BEZ PŘEDPISU
Indický barevný film. Komedie o velkém citu a nesmělosti.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

24. so, 25. ne — 20 hodin
● **BLÁZNIVÁ LÉTA**
Jugoslávský barevný film. O jedné příliš mladé lásce.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

27. út, 29. čt — 17.30 a 20 hodin
● **PRVNÍ LÁSKA**
V hlavních rolích italského filmu Ugo Tognazzi a Ornella Mutiová.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

4. ne — 9.30 hodin
DĚVČÁTKO A KLOKAN
Australský barevný film.

11. ne — 9.30 hodin
SLAVÍK
Sovětský barevný film.

18. ne — 9.30 hodin
KRÁL A SKŘÍTEK
Český barevný film.

25. ne — 9.30 hodin
KRÁSNÁ VASILISA
Sovětský barevný film.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov.
Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 5042-82 — 456.12/82-Lá 47

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

KVĚTEN 1982 Ročník XIII Číslo 5

DVAADEVADESÁTÝ

„Věru, kdož jsme se ho dočkali, že jsme dožili se nejpamátnějšího 1. května lidských dějin... Ulice se zcela jinou tváří. Žádné vyzývavé čepice buršácké. Žádní páni. Žádné dámy... A pojednou — jakoby zázrakem — pojednou jsi porozuměl tomu letošnímu Prvnímu máji."

Ano, porozuměl, jak vystihl Jan Neruda ve svém fejetonu z prvního „Prvního máje" před dvaadevadesáti lety.

Byly pak máje bojující, každý jiný, každý poznamenaný dobou, v níž se konal, každý z nich mezníkem ve vytváření nových dějin lidstva... Za osmihodinovou pracovní dobu, všeobecné hlasovací právo, sociální spravedlnost, chléb, půdu a svobodu, a nakonec i za právo na obranu republiky před fašismem — manifestovaly zástupy v ten den. Bojový charakter těchto oslav převratně ovlivňuje založení KSČ v roce 1921, stále v jednotnějším rytmu bijí srdce pod rudými vlajkami. A pak rok 1938 — všude ve všech městech manifestují současně tři milióny obránců republiky...

Dvaadevadesát Prvních májů.

Ten před sedmatřiceti roky přinášejí chlapci s pěticípou hvězdou a vtiskují všem následujícím jiný obsah. Rudá barva krve deseti tisíců, těch, co za naši svobodu položili své životy, to je zavazující odkaz na rudých zástavách průvodů příštích. Oněch, které se konaly ve znamení budování socialistické společnosti a byly výrazem pracovního a mírového úsilí, přehlídkou dosažených úspěchů všeho pracujícího lidu.

Dvaadevadesát Prvních májů, každý jiný, každý poznamenaný dobou, v níž se konal. Jaký je ten letošní? Jako polnice zaznívají výzvy SSSR, všeho mírumilovného lidstva za mír a odzbrojení. Odhodlání překazit válečná dobrodružství imperialismu. — Buduj vlast, posílíš mír! — toť stále platnější heslo. Na to soustřeďme celou naši práci!

Jaroslav Brácha

ODBORY PŘÍKLADEM

V dubnu se v Praze sešel X. všeodborový sjezd. Tím vyvrcholilo období aktivity odborářů mezi XVI. sjezdem KSČ a X. všeodborovým sjezdem. Abychom se dozvěděli, jaké výsledky v tomto období byly dosaženy v jedné z největších odborářských organizací v našem městě, navštívili jsme tišnovský závod národního podniku Modeta. Nezajímali jsme se jen o dosažené výsledky, ale vůbec o činnost odborářů v tomto závodě.

Měli jsme domluvené setkání s předsedkyní závodního výboru ROH Zdenou Brázdovou, ale vzhledem k tomu, že onemocněla, byli našimi informátory místopředsedkyně ZV Helena Rubínková a jednatelka Marie Kropáčková.

V Revolučním odborovém hnutí jsou organizováni všichni zaměstnanci Modety. A protože většina zaměstnanců jsou ženy, mají samozřejmě převahu i v závodním výboře. Při ZV pracuje 11 komisí, v rámci závodu je 13 odborových úseků, pracují na jednotlivých dílnách a výrobních pásech.

Velká pozornost je věnována hnutí brigád socialistické práce. V závodě je celkem 15 soutěžících kolektivů se 170 členy, z toho je 1 kolektiv mládežnický. Další dva kolektivy jsou jako záloha BSP, v nich jsou 22 učnice. 23 členové BSP jsou nositeli stříbrného odznaku a dalších 151 bronzového. Z bohaté činnosti brigád stojí zvláště za povšimnutí patronáty mimo jiné nad zvláštní školou, dětským domovem, domovem důchodců v Žernůvce a nad pionýrskými oddíly v Malhostovicích a v Tišnově II. V rámci patronátu pro-

Snímek na titulní straně: Z prvomájového průvodu. Foto Milan Ferov.

vedly členky brigád úklid a umývání oken v tišnovském domu soustředěné pečovatelské služby, vánoční besídky a při příležitosti Mezinárodního dne dětí oslavy spojené s předáním dárků.

Úspěšné požární družstvo pracovnic Modety.

Zaměstnanci závodu v uplynulém roce odpracovali celkem 2781 brigádnických hodin, z toho 960 při zlepšování pracovního prostředí a 1821 hodin v rámci akce Odboráři svému závodu a republice. Na příklad kolektivy BSP zajišťují úklid okolí dílen a vůbec celého závodu.

Z dalších pozitivních výsledků je nutno uvést závazkové hnutí. Jsou zapojeny všechny kolektivy a mimo to je uzavřeno ještě 257 závazků individuálních. Pravidelně každý měsíc je prováděna kontrola plnění těchto závazků a čtvrtletně jsou vyhodnocovány. Toto hodnocení je potom zveřejňováno na nástěnkách přímo na pracovištích.

Závodní výbor prostřednictvím komise péče o pracující zajišťuje rekreaci pro děti i dospělé. Každoročně vysílá 8—10 dětí zaměstnanců do letních pionýrských táborů, poukazy jsou zajišťovány přes okresní odborovou radu. Na poukazy do jiných pionýrských táborů poskytuje ZV příspěvek. Rekreaci dospělých slouží v sezóně rekreační chata ve Strážku s osmi lůžky. Další čtyři lůžka má závod k dispozici celoročně na podnikové chatě na Šumavě. Mimo to pravidelně jsou zaměstnancům přidělovány poukazy na tuzemskou i výběrovou rekreaci ROH.

Je postaráno také o kulturní vyžití zaměstnanců. Komise ideověvýchovné a kulturní práce pravidelně zajišťuje vstupenky do brněnských divadel, na různé kulturní akce v našem městě, pořádá zájezdy (i do zahraničí), připravuje oslavu MDŽ i tradiční ples. Tato komise se také stará o odborářské školení. V předcházejících dvou letech probíhala škola socialistické práce a nyní je připravován další běh.

Komise ochrany a bezpečnosti při práci se může zase pochlubit, že v závodě již před třemi roky byla zavedena třístupňová kontrola bezpečnosti práce. Pracovní úrazovost je minimální — v loňském roce byly zaznamenány jen dva pracovní úrazy.

Závod nezapomíná ani na bývalé zaměstnance. Každoročně je pro ně pořádán zájezd, jsou pravidelně zváni na oslavu MDŽ i na další akce.

V závodě aktivně pracuje požární družstvo žen, má na tom velkou zásluhu i závodní výbor. Družstvo dosáhlo již několika významných úspěchů. V r. 1979 po vítězství v podnikové a oborové soutěži obsadilo 2. místo v rámci ministerstva lehkého průmyslu, v dalším roce zvítězilo v podnikové soutěži.

Na závěr jsme se zeptali ředitelky závodu Libuše Novotné, jaká je spolupráce vedení závodu s odborovou organizací. Ta nám řekla: „Náš závod má specifické podmínky. Je zde zaměstnána většina žen, průměrný věk je 35 roků. A z toho vyplývají různé problémy — v současné době je 80 žen na mateřské dovolené, máme mnoho zameškaných hodin ošetřováním nemocných dětí. Pokud máme plnit stanovené úkoly, musí i závodní výbor ROH udělat velký kus práce. Já jsem pravidleně zvána na jednání ZV, mnoho problémů řešíme společně ve vedení závodu. Pokud se týká mimopracovní činnosti, na příklad brigád nebo zajišťování patronátů, nemáme také žádné problémy. Je to obdivuhodné, vždyť každá žena má mimo směnu v zaměstnání další směnu v domácnosti. A že se nám práce daří, o tom svědčí na příklad standarta ředitele podniku a PV ROH, kterou jsme získali za dosažené výsledky ve IV. čtvrtletí uplynulého roku." —ok—

DÁREK NEJCENNĚJŠÍ

Přípravy začaly s předstihem. Nejprve to bylo nové pianino, potom dlouhé chvíle nácviku písniček a tanečků a nakonec škrobení sukýnek a praní bílých punčocháčů a triček. Velký den se blížil. Kde? V mateřské škole U Humpolky, kde soudružky učitelky s velkou trpělivostí připravily pěknou besídku k MDŽ, na níž se maminky, ovšem i tatínkové, mohli na vlastní oči přesvědčit o šikovnosti svých dětí. Na snímku třída nejmenších dětí společně se soudružkou učitelkou Vlastou Švecovou při vystoupení.

(ula)

Foto: Uljana Bráchová.

Z PIONÝRSKÉ SKUPINY

Ani v uplynulém období práce naší pionýrské skupiny neustala. Na začátku ledna jsme uspořádali již tradiční pionýrský karneval, kterého se zúčastnilo 67 dětí. Za týden po karnevalu odjelo do brněnského divadla Radost 40 pionýrů a jisker na pohádku Špalíček od Františka Hrubína.

Únor jsme zahájili brannou hrou ke Dni lidových milicí. I přes nepříznivé chladné počasí se ráno před školou sešlo hodně pionýrů. Starší pionýři získali 1. místo a postoupili do okresního kola, které se konalo ve Zbýšově. Zde se žáci 5. třídy umístili na 7. místě a žáci 7. třídy na 3. místě. Na 23. února pionýři připravili kulturní program pro výroční schůzi odbočky SČSP č. 3. Při oslavách Vítězného února v sokolovně složili žáci 3. tříd pionýrský slib.

Jako každoročně, i letos jsme v březnu připravili kulturní program k MDŽ, který jsme předvedli v domě soustředěné pečovatelské služby.

V současné době zajišťujeme 14denní letní stanový tábor ve Skryjích.

E. Sáblíková, ZDŠ Smíškova ul.

ŠKOLENÍ CO

Ve dnech 29.března až 7. dubna 1982 proběhlo na radnici v Tišnově školení velitelů průzkumných i technických jednotek a velitelů útvarů svépomoci civilní obrany na obcích obvodu Tišnov, který patří k největším v okrese. Účastníci kursu se naučili používat prostředky IPCHO, dozimetrické přístroje a přístroje chemického průzkumu.

Prováděli postup při prvořadých záchranných a likvidačních pracích v prostorech zamořených radioaktivními a otravnými látkami. Zvláštní pozornost byla věnována provozním haváriím, jejich předcházení a při náhodném výskytu jejich likvidaci pomocí útvarů svépomoci.

Účastníci kursů věnovali školení mimořádnou pozornost a slíbili, že získaných poznatků využijí v obcích u svých útvarů, kde budou provádět školení v rámci ročního výcviku svých podřízených jednotek.

Nutnost provádět školení vyplývá ze stále se zostřující mezinárodní situace, z horečného zbrojení a vojenských příprav NATO. Proto musí náš stát věnovat pozornost výstavbě a výcviku jednotek civilní obrany.

Ludvík Bednář

PODĚKOVÁNÍ

Za poslední rozloučení s panem **Ludvíkem Rašovským** děkujeme přátelům a známým.

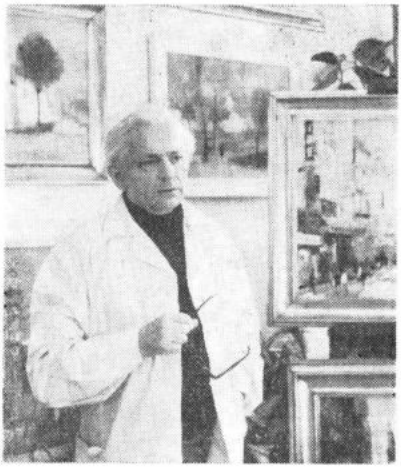
Květoslava, manželka s rodinou

OBRAZY JAROSLAVA KOTASE

Ve dnech 9. — 23. května uspořádá Klub přátel výtvarného umění v Tišnově v nové kulturní síni pod Klucaninou výstavu obrazů akademického malíře Jaroslava Kotase. Při slavnostní vernisáži 9. května v 9.30 hodin vystoupí v kulturním pořadu zasloužilý umělec Radovan Lukavský, člen činohry Národního divadla v Praze, a Sukovo kvarteto z Prahy.

Jarosav Kotas (narozen 6. 5. 1909) byl starším z malířské dvojice bratrů Kotasových ze Skaličky. V letech 1938 až 1942 studoval na Uměleckoprůmyslové škole v Praze u profesorů Kratochvíla a Kysely, později absolvoval profesuru výtvarné výchovy na pedagogické fakultě Karlovy univerzity v Praze u prof. Salcmana, Boudy, Lidického. I když žil po léta v Praze, každoročně se vracíval rád do rodného kraje. Připomeňme, že tišnovská veřejnost měla možnost spatřit Kotasovy obrazy na výstavě v r. 1944 a v r. 1959. Jeho obrazům se postupně obdivovali milovníci umění na samostatných výstavách i v dalších městech: v Praze ,Brně, Sušici, Chebu, Vlašimi i jinde. Jen v Praze bylo šest výstav. Dílo J. Kotase vzbudilo pozornost i na výstavách zahraničních, např. v roce 1976 v New Yorku a v roce 1980 v Tokiu.

Obrazy J. Kotase jsou svěží, plné harmonie i pohody. Zachycují ruch velkoměst i jejich klidná zákoutí, historickou atmosféru i dnešní rytmus. Vznikaly postupně z cest po Francii, Jugoslávii, Maďarsku, Rakousku, Sovětském svazu, Tunisu, NDR, Švýcarsku, Itálii a Řecku. Stejně i překrásné obrazy z naší metropole: pohledy z Kampy, z Karlova mostu, Pražského hradu a další. V duchu realistických tradic se rodí díla zobrazující přírodu. Umělec se podílí na tématických akcích Povltaví a Mizející krajina. Vznikající motivy z dalších měst, jako např. z Brna, Telče aj.

Díla akad. malíře Jaroslava Kotase jsou v majetku Kanceláře prezidenta republiky, Národní galerie v Praze a krajských galérií, Muzea dělnického hnutí v Budapešti, ÚRO, řady ministerstev, Úřadu předsednictva vlády ČSSR, Kanceláře Federálního shromáždění a mnoha zahraničních galerií. Připomeňme, že umělec se za svého plodného života zúčastnil úkolových akcí ČFVU a všech přehlídek našeho výtvarného umění. Zemřel 27. února 1981 v Praze. (vb)

NAROZENÍ

v lednu a únoru:

25. 1. Lukáš Barták, Lomnička 83
27. 1. Aleš Volavý ,Hradčany 14
27. 1. Andrea Slaninová, Těsnohlídkova 979
28. 1. Michal Šťavíček, Králova 1679
29. 1. Monika Jobánková, Horova 943
2. 2. Jana Králíková, Železné 9
3. 2. David Buček, Nezvalova 1329
3. 2. Markéta Doušková, Klášterská 678
3. 2. Jana Hošťková Ondřejova 1369
4. 2. Martina Drdlíková, Strmá 1269
5. 2. Gabriela Dlapová, Horova 945
8. 2. Martin Šamaj, Švermova 1646
9. 2. Ilona Strážnická, Osvobození 1653
9. 2. Sylva Štěpánková, Fučíkova 1035
9. 2. Soňa Hřebcová, Dobrovského 507

16. 2. Michal Koláček, Hornická 950
16. 2. Pavel Bednář, Hajánky 34
17. 2. Andrea Horká, Leninova 1627
17. 2. Dagmar Komárková, Leninova 1618
18. 2. Petr Křepela, Drbalova 745
19. 2. Jaroslav Balák, U Humpolky 1509
20. 2. Josef Diviš, U Humpolky 1512
20. 2. Martin Halouzka, Leninova 1620
23. 2. Petr Halouzka, Komenského 1055
23. 2. Bohumíra Tenorová, Králova 1677
24. 2. Alena Meixnerová, U Humpolky 1512
24. 2. Hana Bučková, Hornická 1520
26. 2. Markéta Štěpánová, Hornická 1523
27. 2. Ladislav Baláš, Víska 1151
27. 2. Helena Kalábová, Troubná 1075
28. 2. Jan Krejčí, Leninova 1635

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují, 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

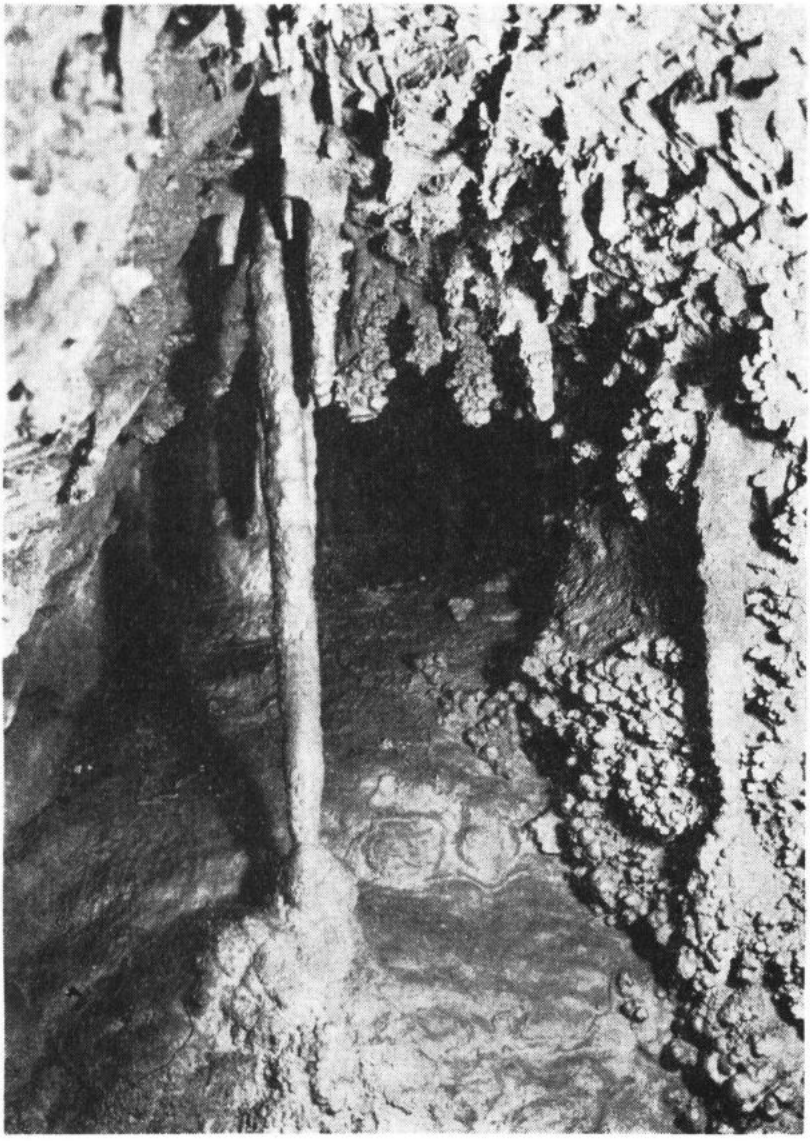
4. 5. **Stanislav Myslivec,** Šerkovice 18
5. 5. **Marie Novotná,** Na Loukách 393
12. 5. **Jan Klobouk,** Troubná 1047
15. 5. **František Dozbaba,** Fučíkova 1224
16. 5. **Františka Karmazínová,** Hajánky 15
20. 5. **Rudolf Kominek,** Drabalova 784
22. 5. **Emilie Opltová,** Polní 639
24. 5. **Rupert Harák,** Těsnohlídkova 892
29. 5. **Božena Varmužková,** Lomnička 14
30. 5. **Anna Pavlíčková,** Halouzkova 34

75 let se dožívají:

3. 5. **Božena Kučerová,** Štěpánovice 94
9. 5. **Ladislav Harák,** Na zahrádkách 596
23. 5. **Karel Formánek,** Jiráskova 542
26. 5. **Oldřich Bloudek,** Lomnička 42

80. a vyšší narozeniny oslaví:

1. 5. **Eliška Vostálová,** Havlíčkova 345. Dožívá se 84 roků.
3. 5. **Marie Strouhalová,** Neumannova 259. Dožívá se 83 roků.
3. 5. **František Straka,** Purkyňova 1685. Dožívá se 81 roků.
3. 5. **Františka Loosová,** Janáčkova 336 Dožívá se 82 roků.
5. 5. **Marie Čížková,** Štěpánovice 110. Dožívá se 85 roků.
6. 5. **Karel Krejzek,** Šerkovice 23. Dožívá se 92 roků.
6. 5. **Božena Jedonová,** Železné 64. Dožívá se 83 roků.
9. 5. **Marie Bauerová,** Radniční 13. Dožívá se 85 roků.
9. 5. **Lída Kostelecká,** Černohorská 775. Dožívá se 81 roků.
12. 5. **Josefa Pánková,** Šerkovice 29. Dožívá se 95 roků.
12. 5. **Emilie Tomanová,** Mahenova 808. Dožívá se 82 roků.
13. 5. **Marie Čápová,** U Humpolky 1512. Dožívá se 82 roků.
17. 5. **Anna Štěpáníková,** Štěpánovice 42. Dožívá se 81 roků.
18. 5. **Anna Ambrožová,** Komenského 1120. Dožívá se 83 roků.
18. 5. **Josef Müller,** Leninova 1626. Dožívá se 82 roků.
19. 5. **Karel Bloudek,** Lomnička 15. Dožívá se 81 roků.
20. 5. **Josef Palatka,** Železné 62. Dožívá se 81 roků.
21. 5. **Josef Běluša,** Jamné 20. Dožívá se 83 roků.
21. 5 **Jaroslav Kupka,** Hájek 13. Dožívá se 80 roků.
23. 5. **Marie Macháčková,** Halasova 997. Dožívá se 86 roků.
25. 5. **Růžena Katolická,** Železné 45. Dožívá se 86 roků.
27. 5. **Marie Ivánková,** Fučíkova 1230. Dožívá se 84 roků.
28. 5. **Antonín Klusák,** K sýpkám 1111. Dožívá se 80 roků.
29. 5. **Pavlína Nečová,** Palackého 1201. Dožívá se 83 roků.

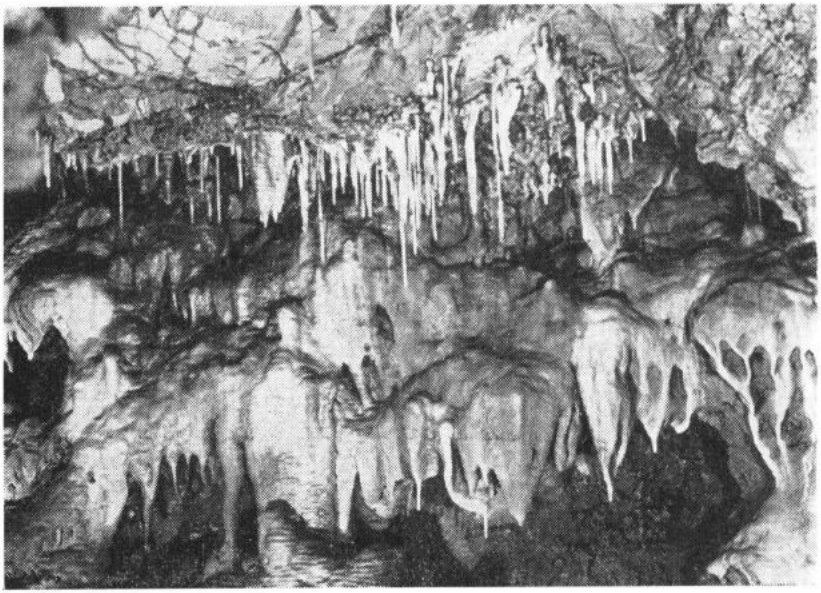
KRASOVÉ ÚTVARY NA TIŠNOVSKU

10 LET SPELEOLOGICKÉ ORGANIZACE V TIŠNOVĚ

1972—1982

TIŠNOVSKÝ KRAS

Tímto názvem je označován krasový fenomén, který se nalézá na Květnici u Tišnova. K tomuto krasu patří také krasové jevy na Dřínové u Tišnova a vrchu Tábory u Štěpánovic, jež v dávné minulosti tvořily jediný krasový komplex, který pod vlivem tektonické činnosti a erozní činnosti řeky Svratky a potoka Besénku byl od sebe oddělen. V dnešní době není kras většinou aktivní — tvorba vápencových povlaků je závislá na množství srážek. Potok Besének, protékající na úpatí Květnice odkrytým korytem, má hladinu asi o 80—100 metrů níže, než je nadmořská výška krasu. V minulosti byl tento potok aktivním tokem krasu, o čemž svědčí sedimenty, které odpovídají horninám sběrné oblasti Besénku. Tišnovskému krasu chybí typické povrchové znaky — závrty, slepá údolí, otevřené propasti a vyvěračky. Jeho přítomnost signalizují pouze škrapová pole a korozívně a erozívně opracované vápencové útvary. Není proto divu, že pouze dvě z pěti známých podzemních prostor byly nalezeny z povrchu. Ostatní byly objeveny při průzkumu na barytových žílách a při těžbě kamene. Geologicky náleží kras moraviku, tvoří jej zkrasovatělé svrchnodevonské vápence „Květnické série", která je nejhlubším členem svratecké klenby. Krasová činnost zde probíhala hlavně po tektonických puklinách a po kalcitobarytových žílách, které byly nejméně odolné. Tato skutečnost nám vysvětluje propasťovitý vývin krasu na Květnici. Zvláštností je severovýchodní křídlo, kde je kras vyvinut na kontaktu vápenců a křemenců.

Králova jeskyně — Bártova gelérie. Foto Pavel Smékal.

KRÁLOVA JESKYNĚ

Je to nejrozsáhlejší a nejlépe vyzdobený dosud známý jeskynní systém v Tišnovském krasu. Jeskyně byla pojmenována po čestném občanu města Tišnova, objeviteli Demänovských jeskyní Aloisu Královi (nar. 30. 7. 1877, zem. 27. 2. 1972).

Jeskyně je tektonicko-korozívního původu, poměrně rozlehlá, cca 350 m dlouhá, značně členitého prostoru. Horní patro je výrazně horizontální polohy, korozívně a erozívně modelované, asi 10 m pod povrchem. Má poměrně bohatou krápníkovou výzdobu s krápníky různé síly a délky s dvěma sintrovými jezírky a zajímavými jeskynními perlami. Z četných tektonických puklin vynikají bohaté shluky stalaktitů mnohdy velmi bizarních tvarů, brčka, sintrové náteky. Některé části horního přístupového patra jsou bez krasové výzdoby, zde však lze pozorovat krásně vykroužené klenby s vypreparovanými žílami nerozpustných křemenců. Podél pronikajících kořenů lesních stromů zasahuje do části nejblíže povrchu tvorba lublinitů — nickamínků. Osteologické nálezy v jeskyni jsou recentní, místy porostlé jehlicovitými krystaly sádrovce. Propasti a spodní část jeskyně jsou na výzdobu chudší, sintrové povlaky a vodopády jsou zato mohutnější. Kanály, komíny a chodby ucpané sutí a terra rossou dávají tušit další prostory, které mohou vést k odkrytí dalších podzemních prostor s Královou jeskyní souvisejících. Jeskyně byla v roce 1977 zpřístupněna štolou a do budoucna se s ní počítá jako s přírodopisnou terénní expozicí Podhoráckého muzea v Tišnově.

Od objevu bylo prolongováno asi 20 vytipovaných míst. Úspěchu bylo dosaženo v pěti případech, byly však

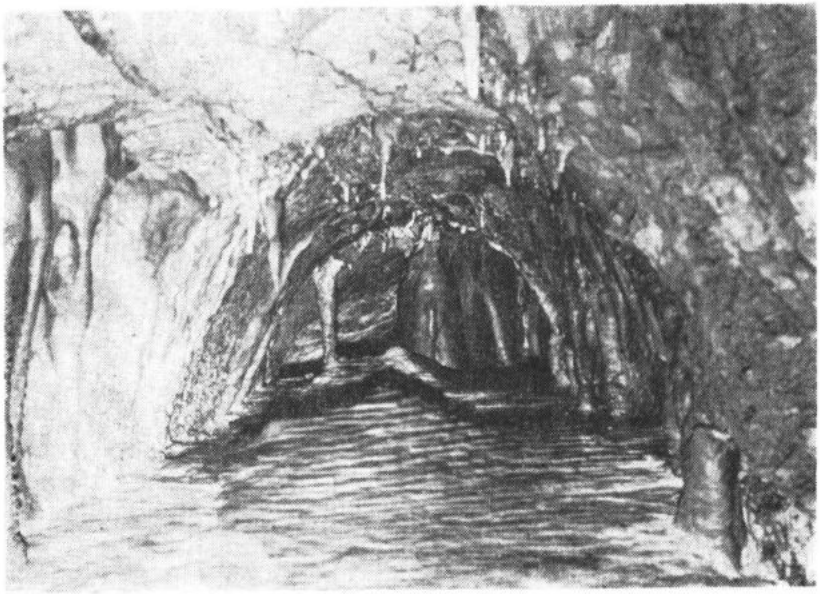

Králova jeskyně — původní vstup. Foto: Adolf Žilík.

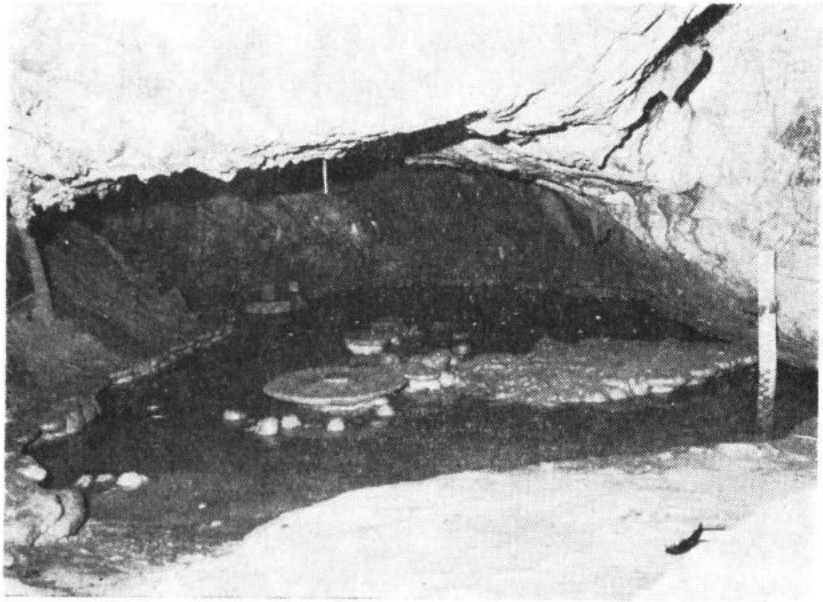
objeveny jen malé boční prostory. Výrazné pokračování zatím nalezeno nebylo. Celá jeskyně byla zmapována a byl proveden řez prostor v západní části. Horní patro bylo v minulosti infikováno plísněmi, které se podařilo téměř stoprocentně odstranit. Stále zůstává aktuální otázka mikroklima, které bylo porušeno již rozšířením objeveného vchodu. Znatelnému vysychání bylo zabráněno, přesto však stále chybí asi 5 % do původní vlhkosti, což má za následek usidlování hmyzu a jeho odumírání, a tím další infikaci. Problém se v současné době řeší. Již tři roky pokračují otvírkové práce v 9 metrové propástce a dokončuje se zpřístupňovací průkop do „Nickamínkové síně". Za dobu, kdy v jeskyni pracovaly amatérské speleologické skupiny (6,5 roku), bylo odpracováno asi 5 a půl tisíce hodin.

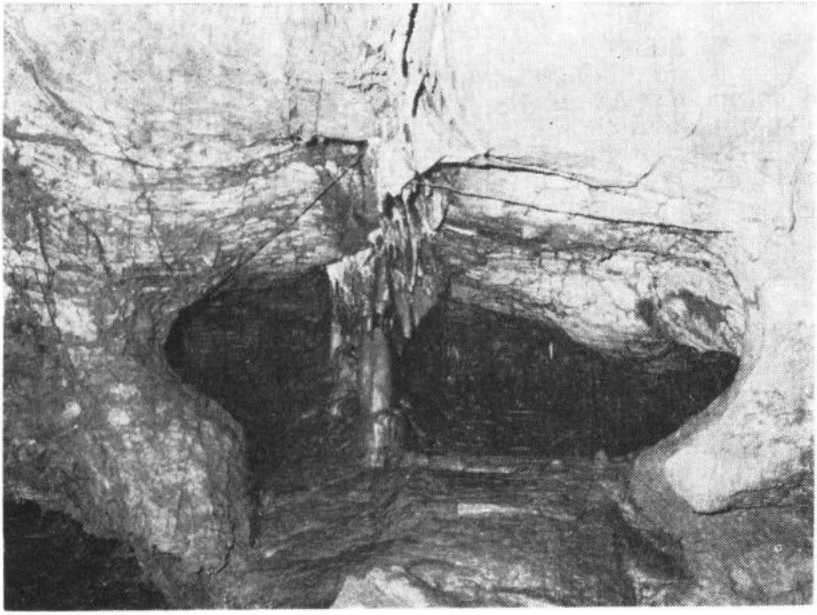
Králova jeskyně – krápníková výzdoba. Foto Pavel Smékal

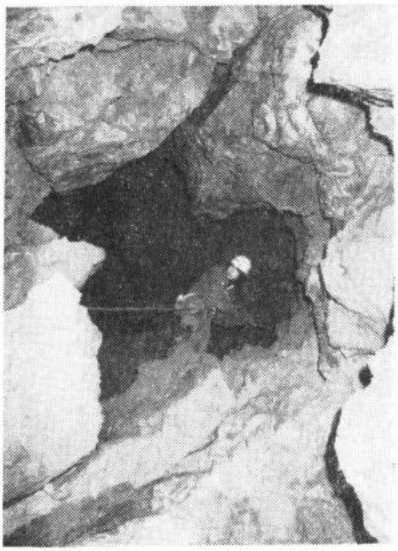
Králova jeskyně – U slona. Foto Adolf Žilík.

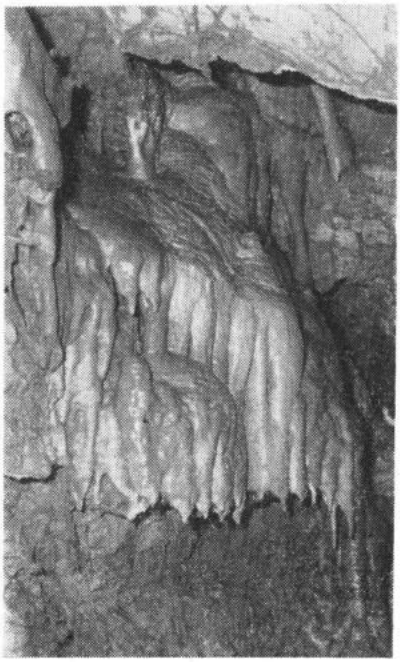
Králova jeskyně — vodní jezírko. Foto Pavel Smékal.

Králova jeskyně — jiný záběr na vodní jezírko. Foto Pavel Smékal.

Králova jeskyně — Zřícený dóm.
Foto: Pavel Smékal.

Králova jeskyně — horní patro.
Foto: Pavel Smékal.

JESKYNĚ POD KŘÍŽEM

Jeskynní systém byl náhodně nafárán štolou při těžbě barytu. Je to horizontální krasový kanál bez výzdoby. V jeho střední části se nachází malý dóm se sintrovými náteky a vodopády. Zajímavostí byl kalcitový sklep vyzdobený až 16 cm velikými krystaly kalcitu (vyšší romboedry), krásně medově žlutými. Výzdoba celé jeskyně byla v minulosti i v současné době vandalskými návštěvníky zcela zdevastována. Kras v této části je již zcela mrtvý a sintry jsou rekrystalizovány. Sedimenty poskytují valouny hornin z oblastí vnějších fylitů, což je sběrná oblast potoka Besénku. Je zde naděje, že se potvrdí spojitost této jeskyně s jeskyní Královou.

KVĚTNICKÁ PROPAST — 76,5 m

Byla náhodně nafárána při ražbě průzkumné štoly na baryt. Je to typická rozsedlina ve vápencích, částečně zkrasovatělá. Patří k nejhlubším propastem v českých zemích. Mocnost pukliny kolísá od několika centimetrů až do dvou metrů, její délka je od tří do třiceti metrů. Na stěnách jsou krasové náteky, na převisech drobné i mohutné krápníky, záclonky. Souvislost s Královou jeskyní a jeskyní Pod křížem zatím hledána nebyla, neboť leží poněkud mimo tyto krasové systémy na západním svahu Květnice.

Propast se stává cílem mnoha speleologů, kteří zde provádějí náročný výcvik. Část laických návštěvníků se však chová velmi vandalsky k jedinečné výzdobě a zejména k zimujícím netopýrům.

Státní přírodní rezervace Květnice u Tišnova patří k významným zimovištím netopýrů u nás a je nejdéle sledovanou lokalitou. Výzkum netopý-

rů na Květnici zahájil již roku 1949 doc. Ivo Grulich, CSc., a pokračoval v něm doc. RNDr. Jiří Gaisler, CSc. V letech 1975 až 1976 jsme prováděli systematický průzkum v týmu posluchačů přírodovědné fakulty. Celkem bylo na Květnici zjištěno 12 druhů netopýrů, mnohé velmi vzácné. Běžně tam zimuje vrápenec malý, netopýr velký, netopýr černý, netopýr ušatý, netopýr dlouhouchý a netopýr vodní. Jako úkryty jim slouží systém štol ražených při těžbě barytu i přirozené jeskyně ve vápencích a 77 m hluboká puklinová propast. V propasti zimují zejména vrápenci malí v počtu několika desítek kusů. Zajímavé údaje lze získat díky značení netopýrů hliníkovými kroužky .Na Květnici byl značený exemplář netopýra černého nalezen ještě po dvaceti letech. Kromě věku lze zjistit i vzdálenost mezi letními a zimními úkryty, např. vrápenec nalezený v jedné květnické štole byl označen v létě na půdě budovy v Moravském Krumlově. Za posledních třicet let poklesl početní stav zimujících netopýrů. Kromě zhoršené kvality prostředí tkví příčina v častém rušení netopýrů během zimního spánku.

Foto: Dr. J. Horáček.

Našli jsme i čerstvé stopy vandalismu, např. v jeskyni Pod křížem. Vyrušení netopýrů v zimním spánku je vždy spojeno s velkým úbytkem energie a velmi tyto savce decimuje. Vždyť jen díky schopnosti snížit teplotu těla na minimum a zpomalit tělesné funkce jsou schopni přečkat zimní období.

RNDr. Zdeňka Bauerová

VAVŘÍČKOVA JESKYNĚ (vrch Tábory ve Štěpánovicích)

Na jaře roku 1945 pochoval svého otce — zemědělského hospodáře ve Štěpánovicích jeho syn Rudolf Vavříček. Jak bylo dříve zvykem ,zanedlouho po pohřbu obcházel syn zděděný majetek. Za velkého vedra usedl na severovýchodním svahu vrchu Tábory u obce Štěpánovice na skalku, aby si zde odpočinul. Povšiml si, jak za bezvětří několik metrů pod ním se větvičky keřů a lístky divoce rostoucích rostlin ohýbají do značné vzdálenosti od skalky. Slezl níže a tam nečekaně narazil na úzkou horizontální trhlinu v lité skále vápence, ze které dul nepřetržitě silný ledový průvan. Zanedlouho napsal tehdy známému prof. Absolonovi, který vyslal na místo pracovní skupinu pod vedením Oty Ondrouška.

Ruční dláta na litou skálu nestačila, a tak teprve po osvobození 12. července 1945 po povolení příslušnými úřady bylo přistoupeno k trhacím pracem pomocí přiložných náloží dynamitem. Teprve v červenci 1946 se vstupní úžina začala rozšiřovat a objevitelé se ocitli v jeskyni propasťovitého charakteru.

Později v létech 1964—1966 pracovala v jeskyni skupina Speleologického klubu z Brna. Po průzkumných pracech v celé jeskyni byla objevena hluboká propast se suťovým dnem o hloubce 17 metrů. Na dně této propasti mizí mezi velikými balvany silný průvanový tah. V budoucnu po rozšíření přístupové chodby a odklizení kamenného suťového roštu je zde možno očekávat další krasové prostory. Nasvědčuje tomu zvláště vysoký teplotní rozdíl průvanů, procházejících jeskyní.

Bývalý panský lom, který je zřetelně vidět ze silnice, ve kterém se na začátku tohoto století těžil čistý vápenec pro cukrovarskou potřebu, je nepochybně s troskami rozhlehlých jeskynních chodeb ve spojení v Vavřičkovou jeskyní.

LAŽÁNECKO-HEROLTICKÝ KRAS A ŠMELCOVNA

Tímto názvem jsou nazývány všechny krasové projevy, které se vyskytují ve vápencích devonského stáří v oblasti mezi Bílým potokem a Herolticemi. Celá tato oblast má složitou geologickou stavbu a vápence zde tvoří důležitou stavební jednotku. Zkrasovatění probíhalo hlavně kolem styku s podložními a nadložními horninami a po tektonických zlomech a puklinách. Nemalý podíl na narušení vápenců měly jistě huminové kyseliny z močálů, které oblast pokrývaly, a dále také termální roztoky, které vápence na mnoha místech prostoupily. Tyto daly vzniknout žilám a ložiskům nerostných surovin ve vápencích i okolních horninách, které zde byly na mnoha místech v minulosti dobývány.

Lažánecko-heroltický kras na rozdíl od krasu tišnovského je dosud krasem aktivním a s výjimkou škrapových polí má ostatní znaky typické pro krasy—závrty a vyvěračky. Můžeme ho rozdělit na dvě části—křídla: severní a jižní.

Severní křídlo se nachází v kruhu od obce Lažánky k obci Heroltice. Kras je zde vyvinut v etážích, z nichž horní jsou dnes nečinné a pouze nejspodnější je aktivní. Úvodem do krasu je Lažánecký závrt, který se nachází ve slepém údolí severně od obce. Vtéká do něj malý potůček, který zvláště v deštivých obdobích pramení na okolních polích. Přístupu do krasových prostor závrtem brání kamenný rošt. Horní etáže krasu zde byly odkryty při těžbě vápence a jsou to buď zřícené krasové prostory vyplněné rozdrcenými krápníky, sintry a zvápenatělou terra rossou, nebo vykroužené erozivní kanály se sporou krápníkovou výzdobou, částečně zahlíněné. Ani z této části není možnost přístupu do aktivní etáže. Krasové projevy se pak vyskytují v údolí Maršovského žlebu a Pejškovského potoka.

Za zmínku stojí dvě lokality:

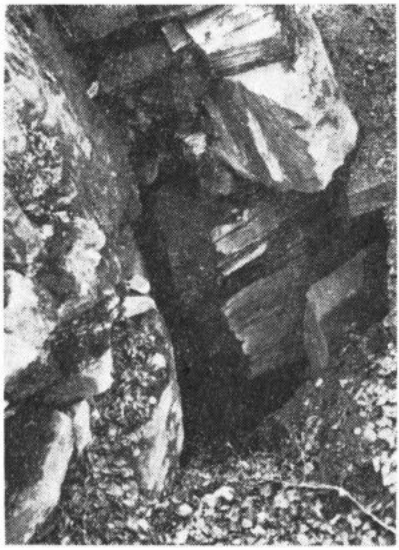
Periodická vyvěračka Ing. Vl. Vinše, která se nachází 22 m nad údolní nivou Maršovského žlebu nedaleko lomu. Byla prokázána spojitost s lažáneckým závrtem vzdáleným téměř 1,5 km. V minulosti fungovala jako přepad pro přívalové vody. Po odstřelu provedeném Ing. Vinšem v r. 1959 byl zřejmě zasut odtok v podzemí a voda až do dnešní doby vytéká stabilně touto vyvěračkou. V suchém období roku 1964 se podařilo třem brněnským speleologům sestoupit téměř 14 m hluboko. V letech 1976, 1978 a 1979 jsme zde provedli čerpací pokusy. Podařilo se však hladinu snížit jen o 2,5 m. Odvodnění pomocí vrtu v r. 1981 nebylo úspěšné. Problém vniknutí do podzemí se stále řeší.

Vyvěračka „Na bílé" je největší v tomto krasu, v minulosti byla část přístupná průchodem. Větší krasová prostora poněkud ponořená pod úroveň nivy Pejškovského potoka zde tvořila přirozený rezervoár. Od ostatních kraso-

vých prostor byla oddělena skalním převisem, který zde vytvářel sifon. Při jeho odstraňování střelnou prací došlo k uvolnění a vyjetí několika skalních bloků, které tuto prostoru znepřístupnily.

V současné době je vyvěračka používána jako prameniště pitné vody. Všechny pokusy vniknout do krasových prostor skončily zatím neúspěšně až do poslední, kdy se podařilo proniknout vykrouženým kanálem do nových prostor.

Jižní křídlo: jsou zde lažánecko-heroltické vápence překryty příkrovem sedimentů a vystupují až nad Šmelcovnu u Bílé skály a ve Stříbrné zmole. Vápence u Bílé skály nenesou známky zkrasovatění. Jiné je to ve Stříbrné zmole, kde vápence vystupují v boku kaňonovitého údolí tvořeného železitými křemenci a fylity. Ve vápencích je vykroužen erozivní kanál, částečně zanešený potočními sedimenty. V této části údolí dochází k propadání potoka, který údolím protéká. Při větším přítoku, kdy nestačí kanál pojmout všechnu vodu, která protéká údolím, se posléze také ztrácí v jeho dnu. Skalní útvary v údolí ponoru připomínají propadenou krasovou prostoru. Vývěr nebyl prozatím nalezen. S největší pravděpodobností prosakuje voda částečně zřízeným krasem a částečně kamennou sutí nad Šmelcovnou. Krasové prostory, pokud se zde nacházejí, budou velmi těžce přístupné, ale přesto by další podrobný průzkum této oblasti mohl přinést zajímavé pozitivní výsledky.

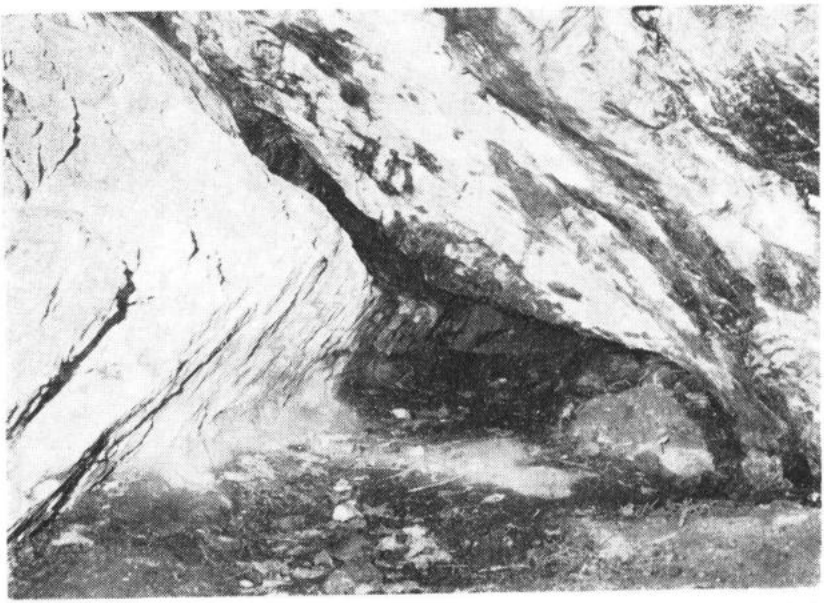

Vinšova vyvěračka.

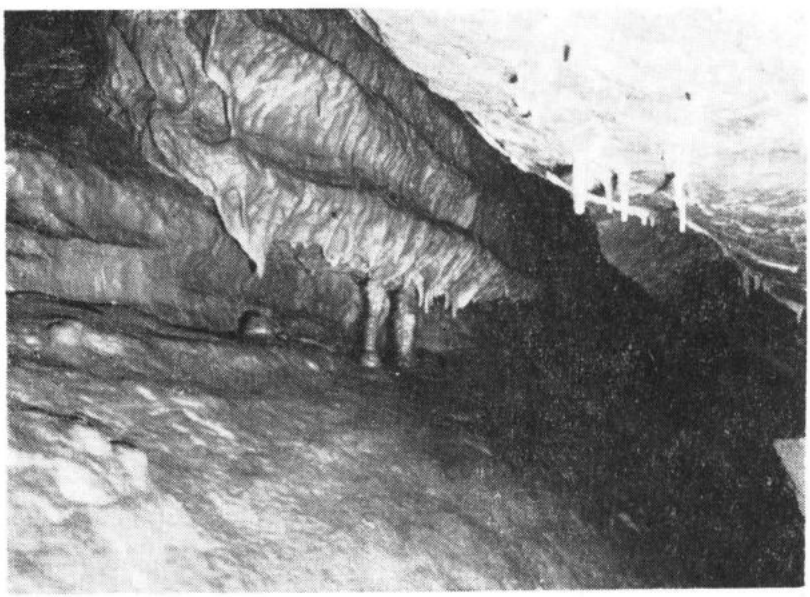
Foto: Pavel Smékal

Nakreslil Miroslav Makovský.

Vchod do Úžinové jeskyně. Foto Pavel Smékal.

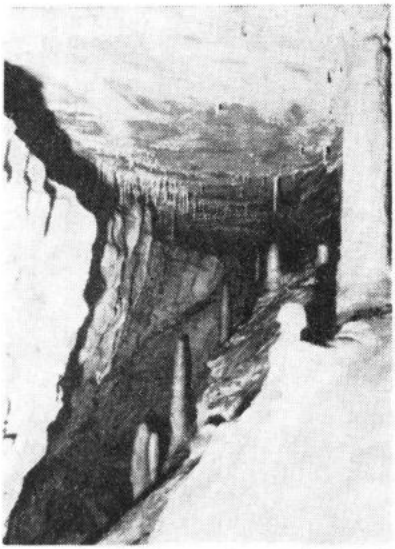
Vnitřek Úžinové jeskyně. Foto Pavel Smékal.

JESKYNĚ ÚŽINOVÁ

Ve vrchu zvaném „Na bílé" poblíž rozcestí Heroltice — Lažánky znali místní obyvatelé od pradávna malou jeskyňku, v jejímž rozšířeném ústí pálívali trampové oheň, jehož kouř byl nasáván do neprůlezných částí.

Po úmorné a neutuchající práci sestávající z prosekávání sintrové desky, s průměrným postupem 2,5 cm za hodinu ,byla na podzim roku 1979 prosekána poslední část a tím objevena nová neznámá jeskyně Karlem Lopraisem, tehdy šestadvacetiletým.

Dosud známá jeskyně měří cca 150 metrů, je tektonicko-korozního původu a protíná ji trhlina široká 15 cm, směru severovýchodního. Nachází se zde klasická krápníková výzdoba, jejíž zvláštností je světle žluté. zbarvení. Jsou zde až 70 cm vysoké stalagmity a velké množství nádherných záclonek až 1 m dlouhých .Boky jeskyně tvoří částečně sintrové náteky. V koncové části jeskyně visí stovky brček. Pod sintrovým povlakem v rozhraní vstupní plazivky a jeskyně se nachází vrstva lublinitu. Sedimenty se vytvořily ve třech úrovních. Nejvyšší, zřejmě nejstarší, jsou uloženy v prohlubni vstupní plazivky, střední úroveň se zachovala jen z části, neboť vodní tok se prořezal poněkud hlouběji. Počva jeskyně je úrovní nejspodnější a

lze předpokládat partie ještě hlubší. Jeskyně se stala zimovištěm asi 30 netopýrů, kteří jsou velmi rušeni necitlivým přístupem trampů pálících zde ohně. Nejvyšší části sedimentů obsahují velké množství kosterních zbytků netopýrů, kam byly spláchnuty pravděpodobně přívalem vody.

V jeskyni probíhají mapovací práce, odebírání vzorků i fotodokumentace pro přednášky a archivní účely. Prolongační práce dávají tušit další neznámá pokračování.

KRÁTCE O ČINNOSTI TIŠNOVSKÉ SKUPINY JESKYŇÁŘŮ

28. května 1982 uplyne 10 let od chvíle, kdy byla na Květnici objevena Jaroslavem Bártou a psem Luxíkem při norování jezevce jeskyně nazývaná jeskyní Královou.

Tento objev způsobil velký rozruch v řadách obyvatel Tišnova a okolí a vzbudil nemalý zájem o Květnici.

Po objevu jeskyně v roce 1972 byl na podzim téhož roku ustaven speleologický kroužek Podhoráckého muzea v Tišnově. V té době to byla parta nadšenců, kteří byli ochotni věnovat Květnici svůj volný čas. Některé přitahovala romantika a dobrodružství prožívané v podzemí, jiné složitost podzemního systému, další možná mineralogické zvláštnosti. Odborné práce tehdy vedl prom. biol. Jan Himmel, předseda Speleologické sekce Královopolské strojírny z Brna.

V roce 1975 po expedici PADIŠ do rumunských jeskyní dochází pro mnohé nezúčastněné k nepochopitelnému dělení obou organizací. Tišnovský kroužek prožívá silný speleologický rozvoj a věnuje se současně i jiným jeskyním v okolí. Členové se zabývají také tvrdým horolezeckým výcvikem a vzniká pevný patnáctičlenný kolektiv. Vyvrcholením toho období je účast na další expedici PADIŠ se skupinou ČKD Blansko, kde byly Tišnováky s úspěchem zdolány dvě povodňové jeskyně. S postupujícím časem ztrácí veřejnost o květnický kras zájem, na Květnici opět zavládl klid. Zdání však klame. Při večerních procházkách na květnickém sídlišti mohli občané spatřit postavy oděné do pracovních overalů, s přilbami a světly.

Kondiční horolezecký výcvik na Pálavě. Foto: Pavel Smékal.

V roce 1976 bylo rozhodnuto nahradit úzký průchod ve skalní štěrbině řádnou a bezpečnou cestou. Podle povolení OBÚ Tišnov provádějí pracovníci dolu RŘ Olší 16. 8. 1976 první odstřel. Ražbu provádějí ve svém volném čase a kompresor hučí mnohdy dlouho do noci. Naši členové postavili před započetím ražby pracovní boudu, dopravili materiál a strojní zařízení. Nejednou se stalo, že selhala mechanizace a potom nastoupila lidská síla. Speleologové se taktéž podíleli na veškerých pomocných pracích. Po proražení štoly v prosinci 1976 a jejím provizorním zajištění v roce 1977 byl proveden první krok ke zpřístupnění Králova jeskyně. Zaměstnanci Uranových dolů opouštějí Květnici a ke slovu se opět dostávají jeskyňáři. Na podzim r. 1978 je udělena ministerstvem kultury výjimka (ze zákona 40/1956) z ochranných podmínek pro lokalitu Králova jeskyně, udělená však tentokráte speleokroužku PM.

Koncem roku 1978 je ustavena Česká speleologická společnost. Mění se struktura řízení, organizace začíná pracovat podle nových stanov a s novým názvem, jenž je nutný k zachování získané právní subjektivity. V současné době má ZO 20 členů věkového průměru 29 let. Nejmladšímu je 16, nejstaršímu 61 roků. Jsme jedinou speleologickou organizací na okrese Brno-venkov a měli bychom se zabývat nejenom SPR Květnice, ale všemi krasovými jevy na okrese (mimo jižní část Moravského krasu).

KRASOVÉ ÚTVARY NA TIŠNOVSKU. 10 let speleologické organizace v Tišnově 1972–1982. Příloha zpravodaje TIŠNOVSKO, 1982, č. 5.
Text: Jan Běluša, Ivan Kappel, Pavel Vašík.

JUBILANT KAREL FORMÁNEK

Na stole před námi leží plakáty, pozvánky na výstavy, katalogy, výstřižky z novin, fotografie, reprodukce děl...

Máme za úkol napsat několik řádků k jubileu významného tišnovského malíře a grafika Karla Formánka, který oslaví 23. května 75. narozeniny. Úkol to není lehký. Copak vůbec lze vtěsnat 75 let plného a plodného života do novinového článku?

Karel Formánek je rodákem z Neštědic u Ústí nad Labem, ale od mládí žije v Tišnově a Tišnovákem se cítí celou svou duší. Podle přání otce se měl stát lesním inženýrem. Láska k malování ho však přivedla na Školu uměleckých řemesel do Brna. Vystudoval grafickou speciálku vynikajícího grafika a ilustrátora Petra Dillingera. Po ukončení studia pracoval nejprve v tiskárně, kde získal své první ilustrátorské zkušenosti. Od poloviny třicátých let působil jako učitel. Od té doby se aktivně zapojuje do výtvarného života. Nejprve vystavoval jako host na výstavách Spolku výtvarných umělců Aleš, jehož členem se stává 14. července 1943. Kromě absolvování členských výstav Alše a pozdějšího Bloku měl také několik výstav souborných. V Tišnově to byly v poslední době výstavy v roce 1972 a 1977. Letošní jubileum připomenou dvě souborné výstavy — v dubnu v Kaplicích a na podzim v Tišnově.

Formánkova tvorba je již od mládí nerozlučně spjata s jeho dalším životním koníčkem — se sportem, zvláště turistikou. Věčně okouzlený poutník objevuje prostou krásu přírody, která nás obklopuje a kterou mnohdy mijíme, aniž si ji uvědomujeme. Na toulkách přírodou se mu nerozlučným společníkem stává skicák. Vzniká nejen celá řada barevných akvarelů a dřevorytů s motivem krajiny, ale též celé soubory leptů atd. Na turistických putováních se Karel Formánek seznámil se spisovatelkou a březinovou myslitelkou Annou Pammrovou a toto přátelství přineslo nejen řadu hezkých vzpomínek, ale i ilustrace k jejímu dílu. Osobitými dřevoryty a linoleoryty doprovodil její knížku veršů Alegorie dnešní doby, která vyšla v r. 1937. Vytvořil též ilustrace k Wolkerovu Papírovému Mojšlu, k Bezručovým Slezským písním aj. Z malířských cyklů vyniká Cyklus života, 12 leptů s křehkými akty s jemnými křivkami tvarů. Citlivě něžný je cyklus čtyř dřevorytů Nocturno (Smutek, Vzpomínání, Opuštění a Naděje).

V Tišnově jsou dobře známy dřevoryty s motivy z našeho města a blízkého okolí.

Formánek je zručný grafik, ale osobitou doménou se mu stává akvarel, vyhovující jeho naturelu. Jeho akvarely vznikají z bezprostředních dojmů uprostřed přírody. Tíhne k Vysočině, k jejím rybníkům a rybníčkům. Ve výčtu mnohostranné výtvarné činnosti Karla Formánka je nutno připomenout, že již několik let se stará o výtvarný doprovod městské tišnovské kroniky, kterou doplnil více než sto kresbami, jež mají dokumentární charakter, neboť

věrně zachycují starý mizející (i zmizelý) Tišnov. Za to mu patří velký dík, protože takovou kronikou — po výtvarné stránce — se může pochlubit jen málokteré město.

Nutno také připomenout jeho bohatou činnost v porotách různých výtvarných soutěží. Připomeňme si např. působení v okresní porotě mezinárodní dětské výtvarné soutěže Děti, mír a umění. Je v tomto oboru odborníkem, vždyť také řadu roků vedl úspěšně dětské výtvarné kroužky. Víme, jak dovedl mladé adepty výtvarného umění nadchnout, vzbudit v nich zájem o další poznání, ale též nezištně předat jim všechno, k čemu se za dlouhá léta sám dopracoval. Záslužná je též Formánkova činnost v okresních komisích zájmové umělecké činnosti; více než deset let vede výtvarný kroužek při KD TOS v Kuřimi. Stál při zrodu KPVU v Tišnově, jehož byl prvním předsedou. Že se v Tišnově koná každoročně několik výstav, přednášek a besed o umění, je v první řadě také zásluha akad. malíře a grafika Karla Formánka.

Také v tělovýchově vykonal jubilant mnoho práce; zasloužil se především rozvoj turistiky v Tišnově i v rámci okresu. Řadu let působil jako vedoucí turistiky ve výboru TJ Baník, zároveň byl členem okresního vedení a pracoval též v radě mládeže při Svazu turistů ČSSR. Množství diplomů a medailí dosvědčuje, že práci s mládeží rozumí a že ji dělá dobře.

Karel Formánek se svou tvorbou stal také jediným a trpělivým výtvarným kronikářem našeho města a jeho okolí. Ve svých grafikách neustále zaznamenával proměny Tišnova. Kdysi velmi oblíbená byla jeho série dřevorytových pohlednic Tišnova, které mají dnes již cenu historickou. A protože KPVU připravuje na listopad souhrnnou výstavu díla Karla Formánka k jeho životnímu jubileu, bylo by dobré, kdyby se milovníkům našeho města i přátelům umění tyto dnes již vzácné záznamy zmizelého Tišnova dostaly do rukou.

Na závěr bychom chtěli Mistru Formánkovi popřát hlavně dobré zdraví, pevnou ruku a ještě moc a moc obrázků, které by rozdávaly radost, krásu i pohodu. Podzimní výstava, na kterou se všichni již těšíme, bude též dárkem všem příznivcům a obdivovatelům.

—PAV—

Práce v porotě. Spodní snímek připomíná úspěšnou činnost při vedení výtvarného kroužku v SZKP v Tišnově.

TIP NA VÝLET: KOLEM TIŠNOVA

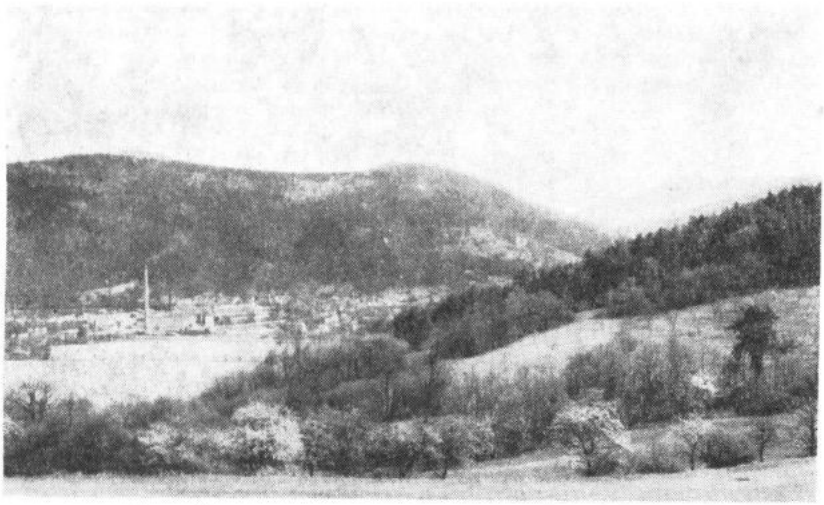
Na tento výlet vyjdeme přímo z Tišnova. Vydáme se po zelené značce směrem na Zamlýn. Před posledními domy odbočuje značka vpravo do lesa. Na kraji lesa, hned za dvěma garážemi, značku opustíme a vydáme se z ní poněkud vpravo směrem na hřeben. Čeká nás sice obtížnější cesta, než kdybychom pokračovali po turistické značce, ale tato námaha bude odměněna. Naše cesta není značena, zabloudit se však nedá, protože směřujeme stále nahoru. Cestou po hřebenu se nám několika širokými průseky nabídnou zajímavé a nezvyklé pohledy na Tišnov i na Předklášteří. Kopec se nazývá Kozí brada a projdeme i kolem tišnovského „Kojálu" — televizní retranslační stanice.

Na konci hřebenu sejdeme doleva na lesní asfaltovou silničku a vrátíme se na zelenou turistickou značku, ta bude naším průvodcem po další část cesty. Louky po pravé straně se nazývají Klínek — právě zde se již začíná budovat areál snů tišnovských lyžařů. Nízkým listnatým porostem budeme pokračovat v putování. Až přijdeme na velkou mýtinu, můžeme ještě jednou vyjít na hřeben a pokochat se dalším výhledem. Vrátíme se zpátky na cestu a za malou chvíli dojdeme na rozcestí na okraji pole. Před námi vidíme střechy domů v Nelepči, proto se také rozcestí nazývá Nad Nelepčem. Zde začíná modrá značka a po té půjdeme zpět. Cesta vede nejprve lesem, potom polí a prudce klesá do Předklášteří. Hned na kraji je Pražákova vila. Než dojdeme ke středisku OSP, můžeme se občerstvit v restauraci V chaloupkách. S. Otruba se svým kolektivem pokračuje vzorně ve věhlasnosti bývalého hostince U Ondřejů.

Od OSP se již zabloudit nedá, také proto, že modrá značka nás dovede až k nádraží.

Vycházka je poměrně krátká, pouhých 6,5 km (od nádraží — Nad Nelepčem 3,5 km, Předklášteří 5 km), ale sportovní výkon dodá celkové převýšení 270 m. Vzhledem ke krátkosti vycházky je možno dostatek času věnovat jednotlivým výhledům.

—ok—

Pohled z Klínku na masív Květnice, v popředí papírna. Foto Josef Ptáček.

VÝSTAVBA LYŽAŘSKÉHO VLEKU

V letošním roce se započala stavba lyžařského vleku na sjezdovce na „Klínku". Bude to vlek typu „POMA" (francouzská licence) délky 410 m s přepravní kapacitou cca 450 až 500 lyžařů za hodinu. Bude to tedy nejdelší a nejmodernější vlek v širokém okolí. Vlek staví MěstNV v akci „Z" a stavbu řídí zvláštní komise. Termín dokončení je 31. X. 1982, tzn., že již v sezóně 1982/83 bude vlek v provozu. Brigády se konají každou sobotu od 7 hodin. Věříme, že všichni zájemci o lyžování přijdou pomoci s výstavbou tohoto areálu, neboť vlek je určen právě všem lyžařům Tišnova. Vítáni jsou také všichni, kteří jsou ochotni nám pomoci, a rovněž ti, kteří potřebují odpracovat brigádnické hodiny (mateřská školka), neboť potvrzujeme hodiny do brigádnických průkazů.

Ing. Jiří Kostelecký

6. ČERVNA OPĚT RALLYE VYSOČINA

Loňský 5. ročník této automobilové soutěže s účastí 99 vozů, 420 pořadateli a 3000 diváky po celé trati ukázal nejen na zvyšující se zájem závodníků z Jihomoravského, Severomoravského, Jihočeského a Východočeského kraje a na jejich výkony, ale i na dobrou a obětavou práci činovníků tišnovského AMK.

Letošní délka tratě měří 200 km (jedou se dva okruhy) s osmi rychlostními úseky. Neopomeňte tedy den závodů: 6. června v 10 hodin na startu u koupaliště v areálu AMK, nebo v některé atraktivní zatáčce tratě! —Ka—

VÝBORNÁ HUDBA A SKVĚLÁ PODÍVANÁ

Po loňských vystoupeních pražského souboru Bluesberry a brněnského Ornisu bude i v tomto roce pravidelný cyklus poslechových pořadů tišnovského jazz-klubu zpestřen několika živými koncerty. První z nich se uskuteční v sobotu 15. května v 19.30 hod., kdy se v sále SZKP na Mlýnské ulici představí **Free jazz trio** z Olomouce.

Kapela je špičkovým představitelem stylu, který je obsažen už v jejím názvu. Je to žánr, na němž je například v sousední NDR postavena téměř celá jazzová scéna, avšak u nás se dosud bohužel nedočkal širšího ohlasu — jako ostatně téměř každý náročnější hudební směr. Pro neznalého posluchače bude produkce skupiny zřejmě poněkud šokující, ale snad právě to by mohlo být tou nejlepší reklamou. Ten, kdo snese nanejvýš Slováčka nebo Víťu Vávru a není na šoky zvědav, ať zůstane raději doma u televize, ovšem opravdový fanoušek nejen jazzu, ale moderního umění vůbec, by si tento nevšední zážitek neměl nechat ujít. Kromě perfektní hudby se dočká i vizuální podívané, neboť Free jazz triu je vlastní i osobitý muzikantský humor.

Navzdory matematice je toto trio čtyřčlenné. Na baryton a altsaxofon hraje **Milan Opravil**, podle anket členů Jazzové sekce již několik let přední saxofonista v republice, Tenor, sopránsaxofon a housle obsluhuje **Josef Bláha.** Za bicí soupravou sedí **Petr Večeřa** a čtvrtým členem je **Josef Mahdal,** který hraje na obskurní basové monstrum vlastní výroby, nazvané tetrachord šasi. Kdo měl možnost číst jeho povídání o dějinách gottwaldovského jazztetu, jistě ocenil i jeho schopnosti literární. Vloni byla skupina jasně nejlepším účastníkem brněnského Jazzfóra (zde zastínila snad i slavný Bromův orchestr) a její jméno je možno číst i na plakátech např. legendárních 10. Pražských jazzových dnů, nebo z poslední doby Karlovarských jazzových dnů. V re-

pertoáru má skladby samých slavných jmen — jsou zde zastoupeni Surman, Jarrett, Garbarek, Mangelsdorff, Osborne, Zappa a další.

Že by tedy kapela měla zaujmout i mladší bigbeatové publikum, není snad ani třeba dodávat.

(jazz)

JAZZ-KLUB V KVĚTNU

Středa 5. května v 19 hodin

KING CRIMSON

Portrét britské rockové skupiny, jejíž tvorba je dodnes řazena ke světovým vrcholům své doby.

Sobota 15. května v 19.30 hodin

FREE JAZZ TRIO

Koncertní vystoupení vynikajícího jazzového souboru z Olomouce.

Pátek 28. května v 19.30 hodin

AQUALUNG

Pořad rockové poezie ze slavných textů Iana Andersona a skupiny Jethro Tull. Připraveno ve spolupráci s poetickou kavárnou.

Všechny akce v SZKP, změna vyhrazena. Sledujte plakáty a stálou vývěsku klubu v prodejně Vkus na Brněnské ulici.

SZKP V KVĚTNU:

so 1. 5. — 19 hodin — sál SZKP

MÁJOVÁ VESELICE

Pro dříve narozené pořádá ČSŽ a MěV NF

st 12. 5. — 15 hodin — sál SZKP

Setkání pionýrů se členy SPB ke Dni osvobození

pá 14. 5. — 19.30 hodin — sokolovna

HELENA RŮŽIČKOVÁ, JUDITA ČEŘOVSKÁ A PAVLÍNA FILIPOVSKÁ

se skupinou ALFA CLUB
Předprodej v kanceláři SZKP

po 17. 5. — 18.30 hodin — sál SZKP

Večer filmů v Tišnově

pořádá KPVU

st 26. 5. — 19.30 hodin — sokolovna

KONCERT ČESKÝCH KOMORNÍCH SÓLISTŮ

Patnáctičlenný komorní orchestr uvede skladby J. Myslivečka, J. S. Bacha, A. Vivaldiho, W. A. Mozarta a dalších. Předprodej v kanceláři SZKP

SLAVNOSTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ

k 37. výročí osvobození se koná ve čtvrtek 6. 5. v 19 hodin v sokolovně

Půjčovní doba v městské lidové knihovně:

pro dospělé:

po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:

po. st 12-17

Pobočky:

Tišnov II pá 15,30-18,30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička ne 10-12, 13-15
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16,30-19,30
Železné pá 16,30-19,30

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salónciích, školení s ubytováním.

V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí Míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUČANINOU

velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE NA BRNĚNSKÉ

zajišťuje teplé obědy.

KINO PANORAMA

1. so 2. ne — 17.30 hodin
ADĚLA JEŠTĚ NEVEČEŘELA
Česká detektivní komedie.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

1. so 2. ne — 20 hodin, 3. po — 17.30 hodin
● **TAKOVÉ KRÁSNÉ MĚSTEČKO**
Francouzský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

4. út — 17.30 a 20 hodin
KAPELA ZE SHILLINGBURY
Anglický barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

6. čt — 17.30 hodin
FÉNIX
Slovenský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

8. so 9. ne 10. po — 17.30 hodin
JÍZDA V BOUŘI
Americký barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

8. so 9. ne 10. po — 20 hodin
● **VRCHNÍ PRCHNI**
Česká barevná filmová komedie.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

11. út — 17.30 hodin
● **POHLED Z PODKROVÍ**
Jugoslávský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

13. čt — 17.30 hodin
VÝSADKÁŘI
Sovětský barevný film.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs.

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

1. so — 10 hodin
POSLEDNÍ DOSTIH
Jugoslávský barevný film.

9. ne — 9.30 hodin
KRÁSNÁ VARVARA
Sovětský barevný film.

16. ne — 9.30 hodin
MUŽ PŘES PALUBU
Český barevný film.

23. ne — 9.30 hodin
ZLOMENÁ PODKOVA
Sovětský barevný širokoúhlý film.
Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs

30. ne — 9.30 hodin
PERNÍKOVÝ DĚDEČEK
Český barevný film.

LETNÍ KINO TIŠNOV

14. pá 15. so 16. ne — 21 hodin
● **VÍKEND BEZ RODIČŮ**
Český barevný film.
Vstupné 6 Kčs

17. po 18. út — 21 hodin
● **ZÁLETNÍK**
Francouzská barevná komedie.
Vstupné 6 Kčs

20. čt — 21 hodin
HOTEL „U MRTVÉHO HOROLEZCE"
Sovětský barevný film.
Vstupné 6 Kčs

21. pá 22. so 23. ne — 21 hodin
● **PŘINUTÍM VÁS ŽÍT**
Francouzský barevný film.
Vstupné 6 Kčs

24. po 25. út 26. st 27. čt — 21 hodin
● **POMÁDA (širokoúhlý)**
Americký barevný film.
Vstupné 10 Kčs

28. pá 29. so 30. ne — 21 hodin
● **KALAMITA**
Česká filmová komedie.
Vstupné 6 Kčs

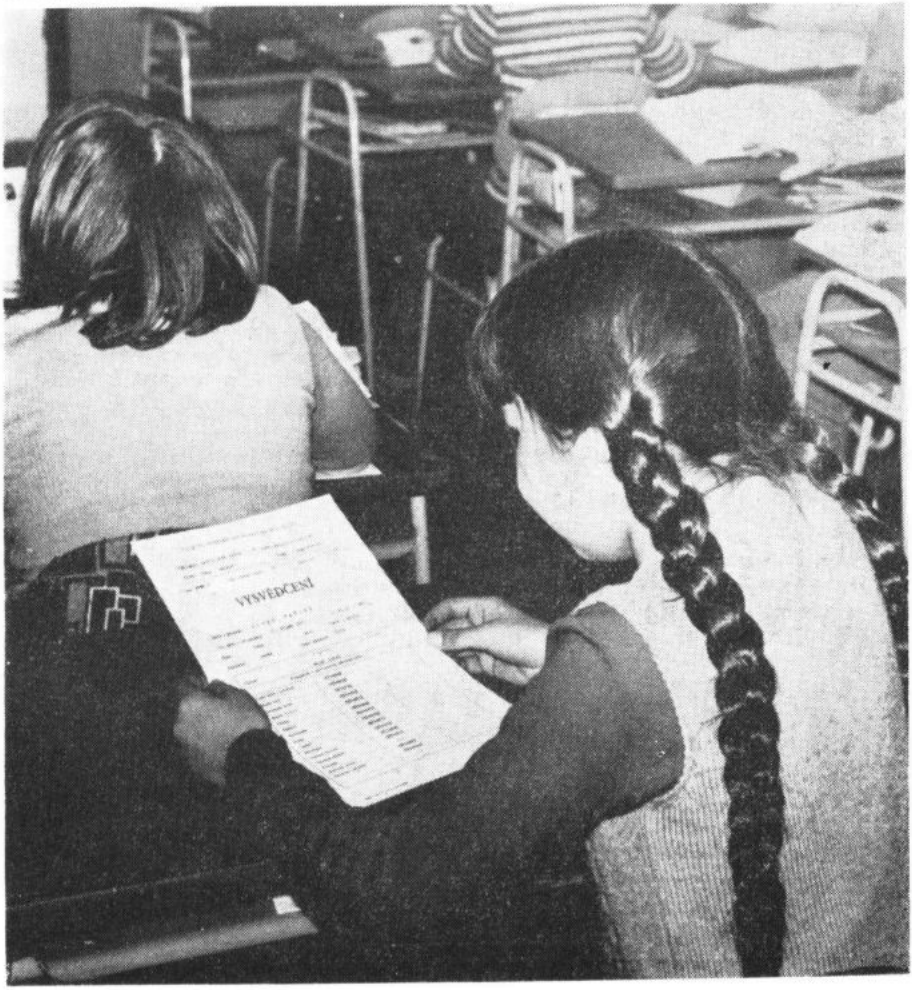
31. po 1. út — 21 hodin
JEDEN HOT A DRUHÝ ČEHÝ
(širokoúhlý)
Francouzský barevný film.
Vstupné 8 Kčs

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov.
Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 5155-82 — 456.12/82-Lá 89

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

ČERVEN 1982 Ročník XIII Číslo 6

KAŽDÝ DEN BOJUJEME ZA MÍR!

Měsíc červen — měsíc nejkrásnější v roce má tisíce podob. Z těch nejsmutnějších byl to červen před čtyřiceti lety, kdy zběsilá saň německého nacismu vybírala si daň nejvyšší.

Lidice, Ležáky... a stovky dalších vesnic třeba v Bělorusku tisíce lidských životů si vyžádala strašná válka. K osmi obětem německého fašismu v Tišnově v červnu 1942 přibylo dalších šest. Zhaslo šest životů, ale šest jmen — Miloslav Fibich, Bedřich Galář, František Pacas, Oldřich Smíšek, Karel Volný, Vladimír Vybíral — zůstalo živým jako bolestná výstraha. Nedopustit již nikdy válku!

Boj za mír trvá na celém světě. Zvláště nyní, kdy s narůstajícími problémy ekonomickými snaží se určité kruhy imperialistických zemí hledat východiska z krizí ve zbrojení a v agresi, je důležitá jednota všech sil, které si přejí, aby slovo válka se stalo pouze pojmem historickým. Boj za mír není však záležitostí jen vedoucích státníků, politiků a veřejných činitelů, ale vůbec všech poctivých lidí. Heslem stále aktuálním je Buduj vlast, posiliš mír!

(i)

BUDOUCÍ TIŠNOV OČIMA DĚTÍ

Mezi žáky 3. B třídy základní školy na Gottwaldově ul. zavítali předseda MěV NF s. Miloslav Grmolec a tajemník MěstNV s. Ladislav Špaček. V zajímavé besedě vypravovali dětem o práci MěstNV i o tom, jak bude naše město vypadat v budoucnosti. Děti potom dostaly za úkol napsat, jak si představují Tišnov podle svých představ. Z jejich odpovědí některé zde zveřejňujeme.

Chtěla bych, aby bylo v Tišnově kryté koupaliště, aby jsme se mohli v zimě koupat a nemuseli jezdit do Blanska, Také bych tu chtěla zoologickou zahradu, protože mám ráda zvířata. Ještě bych chtěla dětskou vozovku, abych mohla jezdit na kole, a také nějaké hřiště, protože tenis mám hodně daleko.

Na sídlišti by měl být areál zdraví. Také by mohla být u našeho domu pumpa. Chtěli ji dělat, ale nevěděli, mají-li s tím začít. Chceme ji tam proto, že nechceme dávat rybkám do akvária chlorovanou vodu. Také se musí upravit park. Měla by se také dodělat škola a obchod a spravit ulice Drbalova. Také můžou dostavět už halu.

A také si přeji, aby na sídlišti pod Květnicí bylo velké hřiště, na kterém by se dalo jezdit na kole, hrát hry a v zimě bruslit.

Kdybych já byla poslancem, tak bych chtěla, aby se postavilo nové nádraží a na sídlišti, aby bylo nějaké hřiště pro děti. Také bych chtěla, aby spravili různé cesty a silnice v okolí.

Tišnov by měl být upravený a čistý. Neměla by se znečišťovat Svratka. Chtěl bych, aby se postavilo dopravní asfaltové hřiště pro kola a koloběžky. Měla by se vyasfaltovat ulice Trmačov.

Když jsem šla s maminkou na Květnici, nelíbilo se mi, že děti ze sídliště šlapou po trávníku a ničí stromky.

Pěkné vysvědčení — to je poukaz na krásné prázdniny!
Foto na titulní straně Bohumil Kabeš.

Já bych chtěl, aby v Tišnově byly semafóry, zoologická zahrada, krytá hala a krytý bazén.

Podle mých představ by měli zbourat papírnu, která kouřením znečisťuje vzduch. Pro zábavu dětem by měly být v Tišnově kolotoče a každý den, aby se točily. Měli by lékárně vydávat více léků. Měli by také dát na Halouzkovu ulici zákaz vjezdu.

Já bych chtěl lední halu. Také bych si přál, aby se tady stavělo hodně domů.

Já bych chtěla, aby byl Tišnov krásný, aby tam bylo čisto, aby tam bylo mnoho krásných domů a aby tam byl cirkus pro děti.

My dětem přejeme, aby se jim splnilo co nejvíc dětských snů. Slibme si, že pro to uděláme, vše, co bude v našich silách. Protože mnoho přání je reálných a také chceme, aby se stala skutečností.

Foto Zd. Juránek

Nejen chlebem je člověk živ...

Na dubnové schůzi kulturně školské komise MěstNV byla podrobně projednávána zpráva o činnosti Sdruženého závodního klubu pracujících ROH v uplynulém roce a komise byla též seznámena s plánem práce SZKP na rok 1982.

V r. 1981 v oblasti mimoškolního vzdělávání pracujících a mládeže byla hlavní náplní kursovní činnost, která má v SZKP již dlouholetou dobrou tradici. V jazykových kursech (němčina, angličtina) se vzdělávalo celkem 71 dospělých a 37 dětí, hudební kursy navštěvovalo 31 dětí. Požadavky na výuku v hudebních kursech jsou stále vyšší, než může být realizováno. Nedaří se totiž zajišťovat potřebný počet odborných učitelů.

Značnému zájmu se u žen těší praktické kursy a pohybová cvičení. Během roku bylo uspořádáno 10 kursů střihů s celkovou účastí 104 žen. Kurs jazzgymnastiky navštěvovalo 45 zájemců z řad mládeže. Kondiční cvičení navštěvovalo asi 25 žen. Kurs společenské výchovy, který byl uspořádán pro učňovskou mládež, absolvovalo 58 osob.

Činnost v oblasti agitace a propagandy byla zajišťována ve spolupráci s agitačním střediskem, které má stálou působnost v zařízení SZKP. Tato spolupráce se osvědčila zejména v době příprav voleb do zastupitelských orgánů. Jednotlivé akce byly obsaženy v plánu činnosti a byly součástí jednotného plánu kulturních akcí MěstNV.

Celkově kladně lze hodnotit též oblast zájmové umělecké činnosti. V průběhu r. 1981 působilo v SZKP deset zájmových kolektivů.

Karasovo divadlo (vede L. Kostelecký) má 45 členů (včetně technického personálu). Soubor po léta vyvíjel velmi aktivní činnost, která znamenala značný přínos ke kulturnímu životu ve městě. V posledních dvou letech však došlo ke stagnaci, což se projevilo v uplynulém roce tak, že nedošlo k nastudování ani jednoho divadelního představení. Je to způsobeno také

nedostatečným technickým vybavením v sokolovně, kde soubor provozuje svou činnost. Zejména je třeba řešit otázku světelného parku, která je velmi naléhavá a finančně náročná, a není v silách SZKP najít vhodné uspokojivé vyřešení.

Pro letošní rok plánuje kolektiv KD uvedení 2 divadelních her pro dospělé a 1 pro děti. Pro loutkovou scénu Mladost připraví jeho členové namluvení dvou pohádek.

Součástí KD je desetičlenný **recitační kolektiv**, který připravil vzpomínkový večer na J. F. Karase zpracovaný dr. Šanderovou. S velkým úspěchem byl tento pořad uveden i v Hutisku-Solanci pro místní osvětovou besedu. Další dva programy připravil kolektiv pro celoměstskou oslavu k 9. květnu a pro předvolební schůzi. Pro letošní rok plánuje recitační kolektiv pokračování v programu poetické kavárny a bude též připravovat kulturní pořady k společenskopolitickým akcím.

Loutkové divadlo Mladost (vede M. Navara) tvoří 30 členný pionýrský kolektiv, který vyvíjí pravidelnou a úspěšnou činnost. Mladí loutkoherci každý měsíc hrají pohádku pro děti a hostují i v okolních obcích. Pravidelně se účastní všech přehlídek a soutěží v okrese a jsou tu prakticky bez konkurence. V rámci plnění patronátu Dolu Rudý říjen nad divadlem Večerní Brno zajišťuje divadelnímu kolektivu Mladost techniku a metodiku profesionální pracovník s. Dvořák, jehož pomoc má vysokou odbornou úroveň. U příležitosti oslav MDD se v Tišnově uskutečnily Dny dětského divadla. Chceme, aby akce byla pořádána každoročně pod patronací místních závodů. V r. 1982 nastuduje divadlo tři nové loutkové pohádky a bude pokračovat v pravidelných veřejných vystoupeních. Členové kolektivu budou současně plnit pionýrskou odbornost „loutkář" a připraví též vystoupení pro vánoční besídky pro děti zaměstnanců členských závodů SZKP.

Fotokroužek (vede J. Buček) má 15 členů, kteří ve své práci vykazují též velmi dobré výsledky. Pro volby byla připravena rozsáhlá fotodokumentace z akcí Z, která byla instalována na nástěnkách na náměstí Míru a v agitačním středisku. Závěrem roku se konal již 9. ročník soutěže fotoamatérů Tišnov 1981. V celostátní soutěži o Štít Viléma Hekla získal s. J. Ptáček hlavní cenu a 2. místo v soutěži okresu Brno-venkov. S. Buček a Ptáček postoupili do krajského kola AMFO ve Znojmě. Dobrá je situace v oblasti vzdělávání jednotlivých členů. Institut výtvarné fotografie dokončili tři členové a dva jej studují.

V r. 1982 bude fotokroužek pokračovat ve své práci tak, že se jeho členové budou účastňovat všech výstav v okrese a kraji a na závěr roku uspořádají 10. ročník celostátní soutěže „Krajina a krajinný detail" v Tišnově. Dále budou provádět veškerou fotodokumentaci z politických a jiných významných akcí ve městě a též propagační činnost pro SZKP.

V první polovině roku pracoval aktivně i **fotokroužek mladých** vedený Z. Juránkem, měl 20 členů. Jejich odchodem na školy a do učebního poměru činnost kroužku od září zanikla. Pro letošní rok plánuje SZKP jeho obnovení.

Taneční kroužek (vede Z. Tesařová) má 12 členů. Kroužek nastudoval pořad Mládí v máji, kterým reprezentoval SZKP na okresní přehlídce v Rosicích, kde získal ve své kategorii 1. místo. Pro r. 1982 připraví členové kroužku několik párů na okresní soutěž ve společenském tanci.

Klub přátel hudby (vede L. Kostelecký) pracuje již pátým rokem. Sdružuje solidní základnu abonentů (v sezóně 1981/82 je jich 177), která umožňuje činnost, neboť KPH dostává za těchto podmínek nemalý finanční příspěvek z Českého hudebního fondu k zajišťování hodnotných koncertů. I v nastávajícím období hodlá klub pokračovat v pořádání 6 koncertů ročně a plánuje též besedu se současným hudebním skladatelem.

Plavecký kroužek (vede E. Richter) již působí 10 let. Má nemalou zásluhu na tom, že desítky dětí se naučily plavat. Každou sobotu od září do června se konají zájezdy do bazénu v Blansku, jichž se účastní kolem 60 dětí.

Jazzklub (vede ing. J. Kostelecký) pracuje od počátku roku 1981. Klub má 13 členů a organizuje poslech světové i naší jazzové a rockové hudby. V r. 1981 se konalo 13 pořadů reprodukované hudby a 2 koncerty živé. Průměrná návštěvnost byla kolem 50 mladých. A jak můžete vidět z programů zveřejňovaných v Tišnovsku, pokračuje klub zdárně i letos.

Dechová hudba (vede R. Topinka) je již řadu let jediným dechovým tělesem v Tišnově. Vloni se v ní projevily některé potíže, jejichž překonání přispěje ke kvalifikovanějšímu zajištění hudebního doprovodu pro všechny slavnostní akce ve městě.

Celkově je třeba ocenit dobrou práci SZKP s mládeží. Jen v kolektivech jeho zařízení je zapojeno 143 dětí a mladých. Pravidelně v únoru je požádán dětský karneval, během roku se konalo několik tanečních odpolední.

V oblasti kulturního oddechu a společenské zábavy se SZKP zaměřuje převážně na akce tradičního charakteru, tj. oslavy MDŽ, plesy, Hornický den. Pro zpestření kulturního života ve městě se SZKP snaží rozšířit počet divadelních představení profesionálních špičkových umělců. V podobném duchu bude tato činnost vyvíjena i letos.

SZKP je společným střediskem kulturního a společenského života pracujících členských závodů a obyvatel města,jeho činnost zabezpečuje 12 závodů a organizací a též MěstNV. Ta je vymezena statutem pro tato zařízení ROH.

Hlavní orientací pro stanovení úkolů pro činnost v nastávajícím údobí zůstávají závěry XVI. sjezdu KSČ a X. všeodborového sjezdu.

SZKP ROH v Tišnově jako středisko ideově výchovné a kulturní činnosti odborů vyvine maximální snahu k zajištění všech úkolů, které v současné době plní. Zaktivizuje všechny své síly k uplatňování socialistické odborářské politiky v oblasti svého působení.

Rok pionýrské aktivity

Pionýrská skupina JERMAK pracuje při ZDŠ Tišnov, Gottwaldova 2. Z počtu 781 žáků je členem pionýrské organizace 738 dětí. 653 jich přímo pracuje v naší skupině, ostatní ve skupinách v Tišnově-Předklášteří a v Senticích. Pionýři a jiskry pracují v 38 oddílech. Od 5. třídy si mohou vybrat oddíl podle svého zájmu. Mohou pracovat v oddílech: turistickém, požárnickém, střeleckém, lotkařském, zdravotnickém, dívčím klubu, ratiotechnickém, leteckomodelářském a v oddíle stolního tenisu.

Pionýři, kteří pracují jako vedoucí hvězdiček jisker, jsou sdruženi v klubu instruktorů. Pokud nemá dítě svůj vyhraněný zájem, může pracovat v oddílech se všeobecným zaměřením.

Letošní pionýrský rok jsme zahájili volebním shromážděním. Na něm delegáti zvolili 11člennou skupinovou radu. Na oddílových schůzkách zvolili pionýrský aktiv oddílů.

Pionýrská skupina — stejně jako škola — má družbu se ZDŠ Modra-Štúrova. Koncem září proběhlo sportovní utkání mezi žáky obou škol. Přátelé z Modry zvítězili těsně, ale zaslouženě. Těšíme se, že při příštím setkání porážku oplatíme.

Začátkem října proběhla branná hra ke Dni ČSLA. Protože v letošním roce došlo ke změnám v pravidlech celostátní branné hry „Vždy připraven", soutěžili jsme podle nových pravidel. Koncem října byl proškolen nově zvolený pionýrský aktiv. Členové skupinové rady navštěvovali školení pořádané Okresním domem pionýrů v Zastávce.

Pionýrští vedoucí si doplňovali průběžně kvalifikaci.

Měsíc československo-sovětského přátelství jsem zahájili lampiónovým průvodem. Oddíly jisker a mladších pionýrů navštívily festival dětských sovětských filmů. V oddílech proběhly soutěže „Co víš o SSSR?" a „PO V. I. Lenina".

Prosinec byl věnován zimním sportům a výrobě dárků.

V lednu proběhla soutěž v bruslení. Beseda se svazáky pro pionýry 8. a 9. tříd přiblížila dětem činnost základní organizace SSM. Nejlepší pionýři skupiny byli vybráni na krajské setkání pionýrů v Brně. Dvě pionýrky obdržely čestný pionýrský odznak 2. stupně.

Střelecký oddíl se zúčastnil okresního přeboru ve střelbě. Družstvo mladších pionýrů obsadilo 2. místo, starší 3. místo.

V únoru postoupili vítězové okrskového kola branné soutěže ke Dni LM do okresního kola se stejným umístěním jak střelci. Beseda s příslušníky LM byla zajímavým zpestřením schůzek mladších pionýrů.

V březnu proběhlo místní kolo branně-turistického závodu mládeže. Současně proběhly besedy s představili města. Tato beseda byla velice dobře připravena, pionýrům se velmi líbila.

V současné době provádí pionýři sběr skla, chystají se na sběr papíru, chodí vysazovat lesní stromky do lesního závodu, pomáhají občanům Tišnova zkrášlit naše město. Nejlepší oddíly se připravují na okresní setkání pionýrů v Hrotovicích.

V květnu skládali nejmladší z nich pionýrský slib v tišnovské sokolovně. Mnoho z nich se těší na prázdniny, které prožijí v pionýrských táborech.

Bohumila Sobotková, PO SSM Tišnov, Gottwaldova 2

PRVNÍ MÁJ 1982 v Tišnově nebude v historii Svátků práce patřit k největším, protože velmi nepříznivé počasí způsobilo, že účast nedosáhla úrovně minulých let. Byl však též manifestačním vyjádřením solidarity se všemi pracujícími na celém světě a podpory světovému mírovému úsilí.

Na seřadištích i v průvodu fotografoval ing. Libor Hřebec.

OCENĚNÍ ODBOČCE SČSP

Za kulturně vzdělávací činnost odbočky SČSP v Tišnově-Předklášteří bylo jí odborem ONV Brno-venkov a Socialistickou akademií uděleno čestné uznání, které bylo předáno na III. celookresní konferenci pro mimoškolní vzdělávání.

Na výroční členské schůzi byl vyhlášen nový socialistický závazek, kterým se členové odbočky zavázali odpracovat 400 brigádnických hodin, provést sběr odpadových surovin, uspořádat 4 besedy o SSSR a získat 8 nových členů Klubu přátel sovětských filmů. Také svou členskou základnu chce odbočka zvýšit o 5 nových členů.

Novým předsedou odbočky byl zvolen Václav Slabyhoudek. Dosavadnímu předsedovi Františku Vlasákovi a odstupujícím členům výboru byla předána čestná uznání za vykonanou práci.

V nastávajícím období se bude odbočka zaměřovat na zvýšení politické a pracovní aktivity svých členů na počest IX. sjezdu SČSP.

D. Šikola

VELIKONOČNÍ VÝSTAVA CUKROVÍ

Uspořádal ji Český svaz žen v Tišnově – Předklášteří ve dnech 10. a 11. dubna v místnosti TJ Sokola.

Členky ČSŽ vkusně vyzdobily celou místnost a účastníci měli možnost zhlédnout cukrové výtvory dovedných rukou žen. Od klasických mnohoposchoďových dortů přes podkovy se snubními prstýnky pro novomanželské štěstí, vajíčka všeho druhu, perníkovou chaloupku, kolébku z perníku, květinky, rodiny cukrových kuřátek i ježků. Vše ve velmi pěkné stolové úpravě. Náležitý ráz celé výstavě dala i květinová výzdoba, včetně různých jídelních servisů.

Velkým a zvláště pak malým návštěvníkům se při pohledu na tyto dobroty sbíhaly sliny. Mnohé z těchto výtvorů putovaly po ukončení výstavy přímo na svatební tabule!

Velikonoční výstava cukroví měla velký ohlas.

Není to však jediná akce ,kterou měl ČSŽ v měsíci dubnu na programu. Pořádal brigády a sběry druhotných surovin, v květnu uskutečnil pochod po stopách partyzánského hnutí na Tišnovsku, zájezd pro děti do safari ve Dvoře Králové a kurs studené kuchyně. Svým dílem přispějí ženy i k oslavám Mezinárodního dne dětí. Lze si jen přát, aby jejich nadšení a pracovní elán neochaboval!

D. Š.

Snímky z úspěšné výstavky velikonočního cukroví pořídil Oldřich Gottwald.

BESEDY V KLUBU DŮCHODCŮ

se od října 1980 konají pravidelně téměř každý čtvrtek v 16 hodin. Je to především zásluhou Okresního kulturního střediska Brno-venkov, ale též dobrou organizací vedení klubu. Do dubna letošního roku se uskutečnilo již

53 přednášek. Nejčastěji přednášeli MUDr. Jaromír Sopuch (18×), Miroslav Obrátil (11×) a PhDr. A. B. Král, CSc. (6×). Jednu z nejpoutavějších přednášek měl letos v březnu MUDr. Jiří Vrchlabský na téma Moje zážitky z cesty.

Péčí sociálně zdravotní komise MěstNV byl klubu zakoupen ASPEKTOMAT, který se při přednáškách velice osvědčuje. A. S.

ZA KRÁSNĚJŠÍ SÍDLIŠTĚ

Žijeme na sídlišti Pod Květnicí. Všechna sídliště jsou mladá, ale to naše je přece jen nejmladší. Vzhledem ke svému mládí je vybaveno mateřskou školou a také samoobsluhou. Všude jsou trávníky, vysázené okrasné stromky a keře... Ale jak se chováme my?

Na zeleném trávníku pestře kvetou papíry, papírky a papírečky. Ani se nenaděješ a pod vrstvou odpadků nebude trávník vůbec vidět. Za chvíli snad nenajdeme ani samoobsluhu, i když se o ni vedoucí s kolektivem starají, seč mohou. Ale sbírat to, co nám doslova odpadne od rukou?

Kolem samoobsluhy chodí žáci do blízké základní školy v Gottwaldově ulici. Vidí, sledují, srovnávají, hodnotí... Stačil nápad. Uskutečnilo jej 10 žáků, kteří denně chodí kolem samoobsluhy a užívají jejich služeb. Šestery hrábě, několik sáčků z umělé hmoty, dvacatery ruce a trochu toho zaujetí. Zmizely papíry, stará tráva a zbyl jen malý kruh po spálených zbytcích. Ten za několik týdnů zaroste svěží trávou. A stačila dobrá vůle a 2 hodiny z volného času.

Ale zkuste se tam podívat dnes. Že je to opět stejné? To nevadí. My přijdeme zase. A budeme chodit tak dlouho, až...

Ladislava Rošická

Vzpomínka na Oldřicha Smíška

Letos 14. června uplyne 40 let ode dne, kdy něčí zradou a kulkou nacistických vrahů zahynul v brněnských studentských Kounicových kolejích, proměněných v žaláře, JUDr. Oldřich Smíšek.

Stal se jednou z tisíců obětí v hrůzném období nacistické okupace, kdy po atentátu na říšského protektora, gestapáka Heydricha, bylo zavražděno a umučeno na tisíce vlastenců. Zahynul i Oldřich.

Kdo jsme ho od mládí znali, usměvavého, společenského, plného zájmu o tišnovský hudební život — pěstovaný kromě mnoha jiných nadšeným hudebníkem doktorem Drbalem na vysoké úrovni —, byli jsme hluboce otřeseni.

Olík — tak jsme mu říkali — měl pro svou muzikálnost a vlídnost už jako student stále kolem sebe plno mladých přátel, kteří rádi zpívali a tančili a mnozí pod jeho vedením muzicírovali.

Oldřich byl totiž nejenom hudebně nadaný, byl také výborný organizátor. Už ve svých 19 letech řídil v Lomničce ochotnický orchestr a provedl s místními zpěváky operetu Kráska ze Šumavy. To už byl výkon. A není divu. Vždyť byl synkem z ryze hudební rodiny. Otec učitel a varhaník, matka znamenitá zpěvačka, mladší bratr Aleš, pozdější ředitel lidové školy umění

v Tišnově, všestranný hudebník — všichni byli oddáni hudbě, která tehdy stále zněla v jeho rodném domě, v bývalém hostinci jeho strýce Antonína Ebnera, rovněž dobrého houslisty. A bohudík, jak už to bývá v muzikantských rodech, v rodině Alšově a jeho paní zaznívá hudba dál.

Tak tedy Olík tenkrát už znamenitě hrával na klavír, na violoncello, ovládal techniku mnoha hudebních nástrojů. Proto se mohl stát i úspěšným dirigentem.

Dirigoval orchestr při provádění vážné hudby jako z Prodané nevěsty nebo Pergolesiho opery Služka paní, ale i při veselých sokolských a baráčnických mikulášských a silvestrovských revuích. V Novém Městě na Moravě, kde pracoval před svým zatčením, řídil smíšený pěvecký sbor, hrál ve smyčcovém kvartetu. Všude žil hudbou a nejlépe se cítil mezi hudebníky. Byl rovněž dobrým přítelem mistra houslaře Halouzky v Lomničce, který byl také pro své protifašistické přesvědčení umučen v koncentračním táboře.

Byli jsme s Olíkem spolužáci na brněnské gymnáziu a dobří přátelé. Budiž mi dovoleno zavzpomínat si aspoň na některé společné chvíle, které nevymizí z mé paměti... Psal se rok 1934. Sobotní večer, ztemněl do posledního místa naplněný sál sokolovny. Za oponou jeviště jsme stáli v kostýmech, připraveni na první výstupy slavné Shakespearovy komedie Sen noci svatojánské. Přes oponu k nám zněly úvodní takty kouzelné scénické hudby Mendelssohna-Bartholdyho. Hrál sokolský orchestr. Řídil Oldřich Smíšek...

Proč se Olík se svým hudebním nadáním nestal hudebníkem z povolání? Vzpomínám na jeden rozhovor po naší maturitě, kdy jsme rozvažovali, na kterou vysokou školu bychom chtěli jít. Olík „...a není zajímavější nahlížet do mysli lidí, kteří hledají cestu ke svému právu? Pomáhat uskutečňovat spravedlnost? Je to složité, ale zajímavé a potřebné... a pěstovat hudbu mohu při tom také..." A tak se stal Oldřich Smíšek doktorem práv a věnoval se soudnictví.

Působil posléze jako okresní soudce v Novém Městě, kde také oživoval hudební život. Právě tam ho za okupace přivedla vidina lidské, sociální a národní spravedlnosti zákonitě do protifašistického odboje. Byl zatčen a internován.

V posledních chvílích před vykonáním ortelu mu zněla jistě hlavou Beethovenova Devátá, ta slavná symfonie lidské touhy po právu, spravedlnosti a radosti.

Pak byl zabit. Bylo mu 36 let.

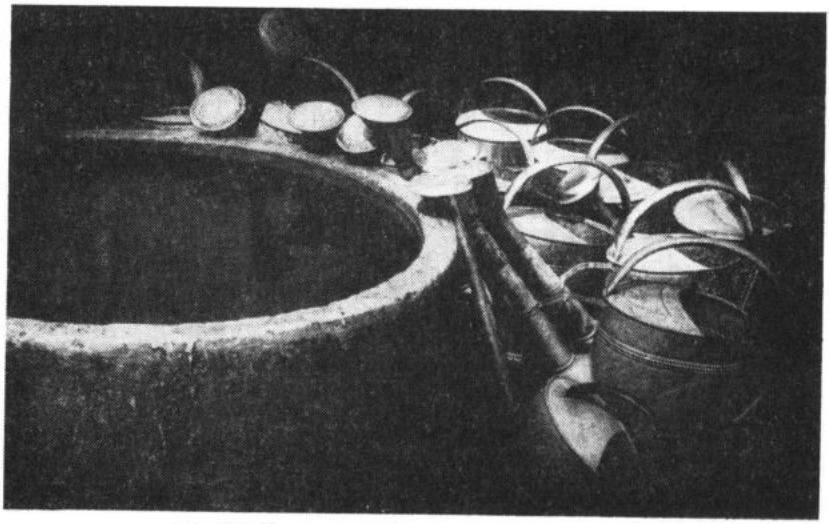
Jaká škoda toho nadějného života. Jak měl rád lidi, co mohl ještě rozdat radostné hudby rodině a přátelům a všem.

Nevíme, kde je rozmetán jeho popel. Jen z podobizny na pamětní desce na tišnovském hřbitově hledí na nás jeho usměvavá tvář.

Karel Cejnek

OBYČEJNÝ KOUZELNÝ SVĚT

Pod tímto názvem se v Malé galerii Antonína Trýba v budově lékařské fakult v UJEP v Brně na Komenského náměstí konala ve dnech 10. března až 2. dubna t. r. výstava fotografií Josefa Ptáčka, jednoho z nejúspěšnějších členů našeho tišnovského fotokroužku SZKP ROH. Snímky se staly inspirací pro básnické texty Miloslava Kučery z Brna. Úvodní slovo na vernisáži pronesla prof. Emilie Smékalová a v kulturním programu vystoupili posluchači JAMU. Pro ty, kteří tuto mimořádně zdařilou výstavu neviděli, přinášíme malou ukázku na následující straně.

podivný houf
sebĕhlý z temnot
sveřepě čeká zarytě mlčí
nebo snad neslyšně téměř zní
vypjatým čekavým dechem
  /podoben zástupu vzrušených úst větrných varhan
  o něž se poprvé mámivým kožíškem kočičím otřel předjarní vítr/

žízní snad?
  když přece jimi - životodárná - protéká den co den?
  či proto že příliš prospěchá dlouhými hrdly
  aniž zkonejšila horkost
  aniž rozjásala patro úst?

nebo trnou čekajíce
  až na hladinu bezhlučně vklouzne docela nahý měsíc
    a bude se spanilý koupat ve vlnivém dechu jejich úžasu
  nebo až k ránu do zrcadélka nebe napadá plno růží z hořících oblak
    a z jimi vznícené hladiny se pak pyšně vznese
    ohnivý balón slunce?

nebo čekají na všechno trojí:
  na vodu pro život
  na zázrak pro úžas
  na pravdivou svoji tvář?

ale neprotéká i námi život příliš planě příliš nesytivě
dny týdny měsíce léta
a nevzchází proto i v nás někdy uprostřed noci touha
  /když zbloudilý obludivý sen vzrušivým kožíškem kočičím
  se o naše srdce třel až je rozsténal táhle/
nevzchází i v nás přepadavá žízeň
prudká palčivá neuhasitelná
ŽÍZEŇ PO ŽIVOTĚ ?

a nechce se i nám v takové noci vstát
vydat se na cestu bloudit až dobloudit
ke s v é m u nočnímu zrcadlu vod
tam usednout zarytě mlčet sveřepě čekat
  na doušek číhosi šťastného smíchu v tmách
  na dívku spanilou měsícem oděnou co kráčet k nám! bude po vodách
  na zjevení vlastní pravdivé tváře při svítání
abychom za obzorem onoho kuropění
povždy už ve všech svých dnech
s hlubší a silnější byť svíravější chutí na patře srdce
žili život?

ČSČK ve Štěpánovicích starým spoluobčanům

K letošnímu 7. dubnu — Světovému dni zdraví — vyhlásila Světová zdravotnická organizace heslo Úcta ke starším.

Celoročním programem naší Národní fronty se pro rok 1982 stalo vše, co toto heslo vyjadřuje.

Rovněž 33. valné shromáždění se rozhodlo uspořádat ve Vídni od 26. července do 6. srpna letošního roku Světové shromáždění o stárnutí. Cílem je zabezpečení hospodářských a sociálních jistot ve stáří. Naše republika jako socialistický stát s dobře organizovaným zdravotnictvím i sociální sférou tento záměr již realizovala.

Pozadu nezůstává ani organizace Československého červeného kříže ve Štěpánovicích, která v měsíci březnu uspořádala besedu s místními důchodci. Úvodem přednesli malí školáci z mateřské školy pěkný kulturní pořad, po něm následovala přednáška primáře tišnovské nemocnice MUDr. J. Svobody na téma „Výživa ve stáří". Závěrem byly zodpovězeny četné dotazy.

Přítomni byli i zástupci občanského výboru a sboru pro občanské záležitosti. S. Ňuksa podal různé informace, které se týkají právě těch dříve narozených, s. ing. Mach přehledně hovořil o tom, co se děje v integrovaných obcích města Tišnova. Následovalo bohaté pohoštění a sousedská zábava.

Tuto zdařilou akci nelze považovat za jednorázovou! Budou se i nadále vytvářet podmínky pro to, aby jak proces stárnutí, tak stáří samo představovalo období životní pohody, radosti nad výsledky aktivity a práce starého i nového pokolení.

D. Š.

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslaví 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

1. 6. **Antonín Ježek,** Mlýnská 256
1. 6. **Božena Ťápalová,** Alšova 759
6. 6. **Ladislav Hanuš,** Jamborova 922
24. 6. **Jaroslav Koudelka,** Mrštíkova 807

75 let se dožívá:

4. 6. **Vlasta Kuklinková,** Králova 1675

80. a vyšší narozeniny oslaví:

1. 6. **Jan Nejez,** Železné 4. Dožívá se 85 roků.
5. 6. **Marie Vráblíková,** Hanákova 600. Dožívá se 83 roků.
5. 6. **Anna Opltová,** Jungmannova 81. Dožívá se 82 roků.
8. 6. **Antonie Hořejšová,** Železné 56. Dožívá se 93 roků.
8. 6. **Marie Ondrůjová,** Železné 60. Dožívá se 82 roků.
9. 6. **František Cik,** Trmačov 430. Dožívá se 84 roků.
11. 6. **Josef Procházka,** Lomnička 69. Dožívá se 81 roků.
11. 6. **Pavlína Černá,** Hradčany 73. Dožívá se 80 roků.
19. 6. **František Filipi,** Hajánky 6. Dožívá se 82 roků.
20. 6. **Ladislav Volný,** Brněnská 153. Dožívá se 81 roků.
21. 6. **Aloisie Raclovská,** Jiráskova 828. Dožívá se 88 roků.
27. 6. **Jan Daniel,** Jamborova 939. Dožívá se 80 roků.
29. 6. **Matylda Vrzalová,** Hradčany 70. Dožívá se 81 roků.
29. 6. **Anna Součková,** Cáhlovská 823. Dožívá se 80 roků.
30. 6. **Vilémina Šedová,** Erbenova 948. Dožívá se 81 roků.

Omluva:

V květnovém Blahopřání nebyli omylem uvedeni občané, kteří se dožili 70 let.

22. 5. **Antonín Josífek,** Krátká 1261
27. 5. **Antonín Srba,** Bezručova 235
30. 5. **Adolf Horák,** Halasova 996.

Omlouváme se za nemilé nedopatření.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem spoluobčanům, kteří se v tak hojném počtu přišli rozloučit s naší matkou **Boženou Tlustošovou.** Zvláště děkujeme ZO KSČ, vedení závodu Brněnských papíren a ZO ČČK za květinové dary.

Josef Tlustoš a Božena Vietzová s rodinami

Děkujeme všem spoluobčanům, přátelům a známým za účast při posledním rozloučení s paní **Marii Šikulovou.**

Václav Šikula s rodinou

Děkujeme všem přátelům a známým, kteří se zúčastnili posledního rozloučení s paní **Marii Bártovou.**

Zvláště pak děkujeme zaměstnancům ČSAD Tišnov s. Václavu Culkovi a Jaroslavu Svobodovi za ochotu a pomoc při zajišťování dalšího autobusu pro smuteční hosty. Rodina Bártová

Děkuji za projevená blahopřání k mým 70. narozeninám.

Antonín Zítka

Děkujeme všem přátelům a známým za projevy soustrasti a účast na kremaci zesnulého **Bohumila Petera.**

Božena Peterová, manželka s rodinou

Děkujeme všem přátelům a známým za všechny projevy soustrasti i za účast na posledním rozloučení s naším drahým manželem, tatínkem a dědečkem **Miloslavem Hamákem.**

Miloslava Hamáková, manželka s rodinou

Prosíme přátele a známe, aby 26. června — v den prvního výročí smrti — vzpomněli na našeho nezapomenutelného **Oldřicha Sekoru.**

Marie Sekorová s rodinou

Z našeho středu odešli...

Zesnulí v I. čtvrtletí 1982

1. 1. Marie Čížková (1897), Štěpánovice 110
3. 1. Karel Harák (1945), Hornická 1528
5. 1. Bohumila Matějková (1920), Na zahrádkách 835
6. 1. Anežka Kubíčková (1901), Hynka Bíma 826
7. 1. Jan Just (1902), Strmá 1268
8. 1. Anna Šťastová (1909), Dvořáková 751
11. 1. František Rambousek (1904), Troubná 1044
14. 1. Karel Mazánek (1900), Trmačov 364
15. 1. Anna Mašková (1901), Štěpánovice 61
21. 1. Terezie Peterková (1901), Hradčany 139
22. 1. Antonín Fedrsel (1959), U Svratky 278
25. 1. Ladislav Zelený (1939), Šerkovice 30
26. 1. Rudolf Kaláb (1896), Klášterská 283
30. 1. Jan Peška (1897), Rudé armády 721
8. 2. Bohuslava Staňková (1935), Horova 944
9. 2. František Dočkal (1902), Víska 1150
11. 2. Marie Frýbová (1905), Tyršova 308
14. 2. Stanislav Chronc (1914), Leninova 1628
16. 2. Jan Novotný, (1925), Železné 5
20. 2. Emanuel Martínek (1904), Šerkovice 10
23. 2. Marie Melicharová, (1898), Alšova 382
25. 2. Martina Belicová (1902), Halasova 991
28. 2. Ludvík Rašovský (1909), Fučíkova 1235
1. 3. Walburga Kubíčková (1904), Mlýnská 141
1. 3. Josef Vejrosta (1937), Na hrádku 750
4. 3. Alois Fogl (1895), Hajánky 11
5. 3. Růžena Opltová (1907), Štěpánovice 62
7. 3. Cyril Juračka (1909), Rudé armády 764

7. 3. Oldřich Fiala (1923), Smetanova 240
11. 3. Rudolf Müller (1903), Radniční 14
14. 3. Stanislav Vlach (1909), Jamné 31
29. 3. Miloslav Hamák (1920), Trmačov 130
31. 3. Petr Paleček (1891), Štěpánovice 32
31. 3. Vladimír Tichý (1904), Dvořákova 887

NAROZENÍ

v březnu 1982:

6. 3. Libuše Votípková, Mánesova 1581
7. 3. Michal Ryšavý, Leninova 1614
7. 3. Hana Zemanová, Králova 1680
8. 3. Kamil Procházka, Leninova 1619
8. 3. Miroslav Motejl, Revoluční 982
9. 3. Michal Veselý, Leninova 1610
10. 3. David Chaloupka, Wagnerova 831
11. 3. Jana Peichelová, Hradčany 97
17. 3. Petr a Tomáš Menšíkovi, Leninova 1611
18. 3. Lenka Šulcová, Leninova 1610
19. 3. Pavel Pokorný, Hornická 1528
23. 3. Václav Očenášek, Leninova 1614
25. 3. Michal Nadrchal, U Humpolky 1507
27. 3. David Hlubinka, Halasova 944
27. 3. Miroslav Vídeňka, Mlýnská 142
27. 3. Martin Edlicher, Šafránice 1282
28. 3. Sylva Schovánková, Králova 1681
28. 3. Jan Hendrych, Jamborova 925
29. 3. Lenka Bauerová, Halasova 993
29. 3. Milan Šuba, Leninova 1618

Dodatečně uvádíme:

4. 2. Lucie Ráboňová, Leninova 1619
24. 2. Dominika Gregušová, Sv. Čecha 697

Oprava:

3. 2. Jana Mošťková, Ondřejova 1369

Starý Tišnov ve fotografiích Františka Wágnera

Takto vypadal tišnovský Špitálek, o němž si můžete přečíst mnoho zajímavého v následujícím článku z historie.

Z HISTORIE

ŠPITÁLEK A ÚPRAVA HRANIC TIŠNOVA

Levý břeh Svratky pod Květnicí příslušel sice od pradávna katastrálně do Tišnova, ale budovy tam stojící se počítaly do Předklášteří a měly původně také čísla popisná z předklášterského číslovacího koloběhu až do změny v osmdesátých letech minulého století. Dosud se dochovala pomátka na tuto bývalou příslušnost v hranicích farností. Původní hranice obcí probíhala přibližně tam, kde byla za koželužnou lávka přes mlýnský náhon. Budov tam nebylo mnoho. Pokusme se je sledovat na nejstarších mapách a vyobrazeních. Na známém vyobrazení Tišnova tehdejšího městského syndika Karla Josefa Vokouna z prvé poloviny 18. století najdeme velmi pěkně vyobrazený bývalý špitálek, jak byl vybudován po válečné zkáze třicetileté války asi před 220 lety, a několik ohrad, snad zahrad, dále splav, holou stráň Květnice a na ní kříž, dole na úpatí Květnice kapličku. Na ještě starším vyobrazení v podobě mapy povodí Svratky z roku 1714 nemůžeme určit v tomto prostoru vůbec nic... Svědectvím o existenci budov by mělo být založení číslovacího koloběhu čísel popisných roku 1770. V té době byla zřejmě v prostoru úpatí Květnice čísla popisná 35 až 45 z Předklášteří. Na mapě katastru Tišnova z 20. let minulého století zjišťujeme již tyto domy: tehdejší číslo předklášterské 35 (dnes Tišnov 125), tzv. valcha, mapa uvádí přesně majitele: Wiessgerberzunft zu Tischnowitz, jirchařský cech v Tišnově, dále v řádku na prahu Květnice ve směru od splavu k městu čp. 36 až 42, za cestou na Květnici směrem dále k Tišnovu číslo 43 a 44, na druhém břehu náhonu čp. 45, tzv. špitálek, ovšem už v podobě, jak jsme jej znali před zbořením při stavbě dvoukolejné dráhy do roku 1940. Vše ostatní, co stálo a stojí v těchto místech, je mladší.

Nejpamátnější stavbou v těchto místech byl zmíněný špitálek, původně snad cizopanská enkláva mezi Tišnovem a klášterem Porta coeli. O jeho vzniku se podařilo získat řadu údajů z Krajského střediska státní památkové péče a ochrany přírody v Brně. Alespoň ve zkratce několik zpráv.

O stavu budovy podal zprávu ředitel památkového úřadu Ing. S. Sochor 30. srpna 1930. Šlo o bývalý špitální kostel na levém břehu Svratky poblíž mostu. Z kostela zbyla v dochované tehdejší stavbě pouze loď, zaklenutá valeně a „puklicemi", stav budovy byl dobrý, majitelem byl MUDr. Jurnečka.

Další zprávy jsou o deset let mladší a smutnější. Dne 4. března 1940 sděluje vrchní aktuárský tajemník Tišnova a dopisovatel Památkového úřadu Jaroslav Vaněk, že budova se bude bourat, že je na současném katastru města Tišnova, parcela č. 9, parc. čís. 481 a má tišnovské popisné číslo 354, žádá o povolení být přítmoen asanaci a povolení k převzetí některých pozoruhodných architektonických částí pro lapidárium tišnovského muzea. Dne 12. března 1940 se ještě nebouralo, volné byly již některé klenuté místnosti, kde měli nájemníci složeny některé věci a sušili prádlo. Dne 12. července podával výše uvedený zprávu o postupu zbourání, poslal amatérsky vyhotovené plány přízemí a prvého patra budovy, slíbil fotografie. Fotografie jsou uloženy v archívu KSSPPOP v Brně. Ve spisovém archívu KSSPPOP je ještě uložen seznam a popis zachovaných starých plánů, pohledů a fotografií, které zachycují starý stav města Tišnova, tam je uveden i pohled na Špitálek s Předklášteřím v pozadí z roku 1880. Tato sbírka je uložena v tišnovském muzeu. — Tolik ze sdělení zmíněného památkového střediska, jemuž zde děkuji za nevšední ochotu, s kterou mi vyhotovilo obsáhlou písemnou zprávu. Vše cituji jako pobídku k dalšímu bádání o budově památného špitálku, který byl šlechtického založení snad ne mnoho mladšího než Porta coeli.

Zástavba pod Květnicí se rozrůstala a v osmdesátých letech se tehdy zde již stojících 26 domů dostalo do úředních spisů v souvislosti se zaváděním

nových pozemkových knih a úpravou obecních hranic. Přes velkou snahu a ochotu nebyl nalezen příslušný spis v archívu. Zde děkuji za pomoc s. ved. badatelny A. Ševčíkovi ze Státního oblastního archívu v Brně i soudružkám v Okresního archívu Brno-venkov se sídlem v Rajhradě – klášter. Jedinou pomůckou se stala stará kniha zápisů obecního zastupitelstva města Tišnova z let 1883 až 1904, čís. C-134, kniha čís. 47, OA Rajhrad. Snad podle sdělení téhož archívu by mohla být nějaká stopa ve spisech. Stavební materiály z roku 1884 však nejsou věcně děleny a jedná se o velké množství spisů sig. n. H. Něco by snad prozradil i tamtéž uložený starý podací protokol okresního úřadu Brno-venkov z roku 1884. Jistě by šlo vyhledat i příslušné domy v pozemkových knihách z roku 1884. To však vše není podstatné a pro naši potřebu stačí údaje ze zmíněné knihy zápisů.

V zápisu z 9. ledna 1884 čteme, že dne 21. ledna 1884 se začnou zakládat nové pozemkové knihy pro město Tišnov. – Dne 27. února 1884 proběhlo jednání s občany z Předklášteří – politická obec, ale současně z Tišnova – katastrální obec, z ulice na úpatí Květnice za přítomnosti zástupce okresního hejtmanství Brno-venkov, neboť tehdy v Tišnově ještě hejtmanství nebylo. Zdálo se, že dojde ke katastrálnímu předání 26 domů ve prospěch Předklášteří. Zatím se měl očekávat výsledek dalšího jednání. Věc se vlekla. Dne 26. srpna 1884 byl projednáván přípis c. k. okresního hejtmanství v Brně čís. j. 9226 z 30. června 1884, ve kterém se obecnímu úřadu v Tišnově nařizuje převedení parc. čís. 516 a 517 do katastru Předklášteří. Nyní se obcení zastupitelstvo rozhodlo odporovat: „Na onom místě se nachází 26 čísel domovních, kde se pro příznivou polohu při řece Svratce mohou časem zříditi průmyslové závody, všichni majitelé těchto usedlostí platí daň do Tišnova a v případě zavedení obecní přirážky budou povinni tuto sem přatiti, kdežto v případě vyloučení z katastru tato povinnost přestane; obecní zastupitelstvo nemůže jinak, než proti vyloučení oněch pozemků z tišnovského katastru se vysloviti a naopak o to usilovati, aby tato část katastrální obce i co do obce politické byla s městem úplně sloučena." Citát snad naznačuje, co proběhlo dále, jistě dlouhé jednání, jehož spisy alespoň zatím ještě neznáme.

V zápise z 4. září 1886 se již dovídáme, že obyvatelé těchto domků mají býti v příštím roce k zaplacení povinného příspěvku a sice 30 krejcarů z každého domu přidržování... (Šlo o poplatek za noční hlídky obecním strážníkem.) Výslovně se v zápise praví: „...kterážto čtvrt nyní k městu přidělena jest..."

Zápis z 18. prosince 1886 uvádí žádost Adolfa Pelíška, majitele domu, aby v ulici byla postavena lampa na osvětlení v noci. (To asi byl majitel domu hned u hranic – původních – města Tišnova.) Zápis z 28. března 1893 zase jedná o žádosti obyvatel této čtvrti o zřízení studny, zápis z 20. dubna 1893 jedná o problémech s údržbou cesty pod Květnicí. Nutno poznamenat, že trať pod Květnicí podél Svratky ještě nestála a trať z Brna do Předklášteří přes Tišnov se teprve budovala, právě vlečka do cukrovaru byla asi onou vidinou možnosti budovat průmysl pod Květnicí.

O změně příslušnosti této ulice, která se tehdy již zvala Trmačov, se zmiňuje R. Klátil ve své brožuře o Předklášteří, uvádí však nepřesný rok 1890. Jinde byl uváděn rok ještě pozdější, ve skutečnosti jde o jednání v letech 1884 až 1885, jež bylo asi podníceno zakládáním nových pozemkových knih. Čísla popisná jsou od koželužny po splav velmi pestrá, jednak se tam dosadila čísla zbořených domů z jiných částí města, jednak se dala nová čísla a domy se stavěly dále... –mt–

DODATEK K HISTORII PILY

K článku O tišnovské pile sdělil nám syn zakladatele pily některé podrobnější informace, které doplňují a poněkud upřesňují skutečnosti tam uvedené.

Ve druhém odstavci jinak velmi obšírného článku je uvedeno, že v roce 1896 koupil Jan Brabec (nar. 1865 v Olší) na Trnci pozemky dvou vyčerpaných ručních cihelen. Bylo to jinak. Otec se narodil ve Střítěži a spolu s mou matkou Žofií, rozenou Melicharovnou ze Ždárce založili svůj dřevařský podnik v Brněnské ulici, nyní Rudé armády č. 276. Naši tehdy bydleli na Panském domě a na pilu jen docházeli. V noci tam měli hlídače a ten 19. července 1899 špatně hlídal, neboť na ložisku katru se vznítily piliny a vznikl velký požár, který marně hasilo několik sborů. Naši se ocitli na mizině, protože byli jen málo pojištěni. Tehdy se nás ujala rodina Melicharova a Cimbálníkova a pomohli matce, že postavila znovu budovu pily v původním rozsahu, ale bez strojů. Zřídila několik světnic na letní byty a v přízemí jsme potom bydleli i my. Při vchodu do budovy se tehdy ocitla nenápadná tabulka se jménem mé matky a pod ním bylo napsáno Obchod dřevem. Můj otec se věnoval nejen skladu dřeva a jeho provozu, ale dal se i do vydávání časopisu. Napřed to byl měsíčník Poklad pro každého. Ten později změnil ve čtrnáctideník Náš kraj. Časopis Náš kraj byl prodán redaktoru Bartošovi do Znojma a ten jej vedl jako krajinský list celou řadu let.

Zasílám zatím jen několik poznámek a pevně doufám, že dojde jednou k zhodnocení tvůrčí práce všech budovatelů tišnovské pily.

Jan Brabec

UPOZORNĚNÍ PŘISPĚVATELŮM

Prosíme všechny přispěvatele, aby zasílali své příspěvky pokud možno psané na stroji (60 úderů na řádku) a přikládali 1 kopii. Redakční uzávěrka čísla je vždy 1. předcházejícího měsíce, např. do zářijového čísla je třeba odevzdat texty redakci do 1. srpna.

Na snímku Pavla Smékala Vám představujeme tři hlavičky časopisů, které vycházely v minulosti v Tišnově. Číslo **Tišnovského kraje** je ze 6. května 1932. Vydavatelem a odpovědným redaktorem byl František Cibulka z Tišnova, tisk Šturza, Kraut a spol. v Brně.

Číslo časopisu **Poklad pro každého** je z 15. července 1904. Jeho majitelem a vydavatelem byl Jan Brabec v Tišnově, tisk Alfred Halla tamtéž.

Hlasy od Květnice jsou z 30. srpna 1902. Vydavatelem byl Alfred Halla v Tišnově, tisk ve vlastním závodě.

U příležitosti květnové výstavy obrazů akad. malíře Jaroslava Kotase vydal KPVU v Tišnově drobnou vzpomínkovou publikaci napsanou vtipným perem Vladimíra Thieleho **Vesele o bratrech Kotasových.** Zájemci si ji mohou zakoupit ještě v některých vybraných prodejnách, kde je rozšiřováno Tišnovsko, především v PNS na nám. Komenského č. 145.

STO LET PŘEDKLÁŠTERSKÉHO POŽÁRNÍHO SBORU

„Usneseno zříditi samostatný sbor hasičský v Předklášteří, skládající se z členů činných, přispívajících a zakládajících" — je uvedeno v zápise ze schůze dne 24. června 1882. Tím byl v Předklášteří založen sbor dobrovolných hasičů, který měl hned od začátku 26 členů.

Je to tedy právě sto let. Původně měl sbor pouze zapůjčenou stříkačku od správy velkostatku, v roce 1898 zakoupil novou čtyřkolovou ruční stříkačku, v roce 1930 pak první motorovou stříkačku dvoukolovou a v roce 1947 slavnostně dávají hasiči do provozu požární automobil Praga Grand, který dva roky přestavovali z osobního automobilu. Za prvních padesát let vyjet sbor ke 105 požárům a jedenácti živelným pohromám.

Předklášterští hasiči se podíleli také na dobročinné práci a velký kus práce odvedli i na poli kulturním — dodnes jsou pamětníci divadelních představení a mnoha dalších akcí.

Celou stoletou historii sboru zachycuje almanach, který požárníci z Tišnova II ke svému jubileu vydávají. Mimo to bodou k jubileu vydány i pamětní stužky.

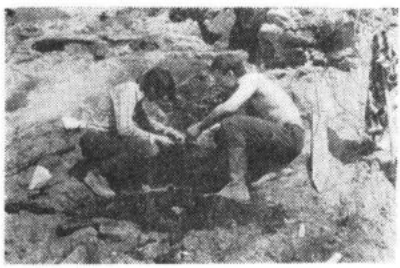
Oslavy proběhnou ve dnech 25. a ž 27. června letošního roku. V pátek večer bude slavnostní schůze základní organizace Svazu požární ochrany v Tišnově II, na které také převezmou dlouholetí členové organizace vyznamenání a diplomy za svoji práci. V sobotu 26. června bude taneční zábava. Oslavy vyvrcholí v neděli odpoledne námětovým cvičením a následující taneční zábavou.

—ok—

KDO V SRDCI ŽIJE, NEUMÍRÁ . . .

Těmito slovy básníka Františka Hrubína jsme se loučili s profesorkou Jarmilou Kudovou, která nás nenávratně opustila koncem února t. r. ve věku 72 let. Z jejího života plná třetina patřila tišnovskému gymnáziu. V letech 1921 až 1929 byla jeho výbornou žákyní a po studiu na brněnské filozofické fakultě v letech 1936 až 1952 stejně dobrou profesorkou češtiny a francouzštiny. Od roku 1952 působila jako odborná asistentka na pedagogické fakultě v Brně a naposledy pracovala jako ředitelka internátu pro vysokoškolačky. Sklonek života prožila ve svém rodišti Vítochově. V brněnském krematoriu se s prof. Kudovou rozloučili za profesorský sbor z doby jejího působení prof. Karel Cejnek a za bývalé její spolužáky odborný učitel Jaroslav Bělehrad z Nedvědic.

T. M.

Na snímku Milana Loskota jsou amatérští archeologové z Blanska, kteří koncem března zkoumali staveniště pod radnicí. Nalezli tam jímku s dřevěným bedněním, která sloužila obyvatelům jako nádrž na vodu a později byla zaházena kuchyňskými odpadky. Bylo v ní množství úlomků hrnců, hrnků, poklic a mís. Keramika svědčí o tom, že již v 1. polovině 13. století — tedy v době založení kláštera — zde byla trvalá osada. Stejně starý byl i druhý nalezený objekt — jáma blíže Komenského náměstí, která je však na nálezy chudá. Písemné zhodnocení pro odborný archeologický časopis připravuje Jiří Doležel.

Leoš Malec

TIŠNOVSKÁ KOTLINA V NEJNOVĚJŠÍM HOROPISNÉM ČLENĚNÍ

V nejnovějším horopisném členění ČSSR, které vešlo v platnost v únoru 1980, jsou tvary povrchu rozděleny do šesti základních kategorií: provincie, soustavy, podstoustavy, celky, podcelky a okrsky. Tišnovskou kotlinu zařadili do tohoto členění pracovníci Geografického ústavu v Brně jako celek. Nejdále na západ sahá Tišnovská kotlina mezi Předklášteří a Dolní Loučky, na sever za Šerkovice, na východ ke Skaličce a na jih k Veverské Bítýšce. Pro větší názornost uvádím v následující tabulce zařazení Tišnovské kotliny jako okrsku do systému vyšších kategorií tak, aby jasně vynikla celá struktura tohoto členění.

Tabulka č. 1

Seznam horopisných jednotek Tišnovska

Provincie	soustava	podsoustava	celek	podcelek	okrsek
Česká vysočina					
II	Českomoravská soustava				
II C		Českomoravská vrchovina			
II C-4			Hornosvratecká vrchovina		
II C-4B				Nedvědická vrchovina	
					Unínská pahorkatina
					(Žernovická hrást)
II C-5			Křižanovská vrchovina		
II C-5A				Bítešská vrchovina	
II D		Brněnská vrchovina			
II D-1			Boskovická brázda		
II D-1A				Oslavanská brázda	
					TIŠNOVSKÁ KOTLINA
					Veverskobítýšská kotlina
II D-2			Bobravská vrchovina		
II D-2B				Lipovská vrchovina	
II D-2C				Řečkovicko-kuřimský prolom	

Tabulka č. 2

Horopisné charakteristiky jednotek povrchu (podcelků) Tišnovska

Podcelek	Plocha v km²	Největší výška v m	Nejnižší výška v m	Převl. výšk. členitost	Horopisná třída
Nedvědická vrchovina	670	774	255	200 – 400	vrchovina
Bítešská vrchovina	1433	742	245	100 – 200	člen. plochá vrchovina
Oslavanská brázda	180	469	201	50 – 100	brázda
Lipovská vrchovina	266	478	189	150 – 300	členitá vrchovina
Řeckovicko-kuřimský prolom	39	396	205	75 – 100	prolom

O KUKAČCE

„Prostou duši venkovana upoutají jen ty zjevy přírodní, které buď zasáhnou do jeho zájmů hmotných, anebo takovými vtíravými znaky se hlásí, že nelze si jich nevšimnouti" — napsal v úvodu k povídání a kukačce před skoro sedmdesáti roky prof. Janda ve své knize „Ptačí profily". Prostota duše, ve smyslu neznalosti přírody, nejenže za tu dobu nezmizela, ale naopak stala se charakteristickou pro mnohého člověka dnešní moderní doby. Je dost těch, u nichž botanické znalosti končí bezpečným rozlišením pampelišky od kravěnce, a těch, kteří v zoologických vědomostech dokáží s určitostí říci pouze, že tohle kvokala slepice a tamto kukala kukačka. Ano hlas kukačky pozná snad každý. Pokud ne, tak je to ono „kuku, ku—ku—ku", které se od dubna do června ozývá z lesa. Zlí jazykové tvrdí, že to volá „kluku, kluku" na dudka, který si od ní půjčil korunku a nechce ji vrátit. To by na Tišnovsku bylo počínání dost zbytečné, protože dudek tu pravidelně už několik roků nežije. Vraťme se tedy k faktům. Tímto charakteristickým hlasem se ozývají pouze touhyplní samečkové, zatímco svolný hlas družky z ní nenápadněji, tak něco mezi žluvou a poštolkou. Dovedeme-li napodobit roztoužený hlas samečkův, můžeme jej přivábit velmi blízko, protože při opakované odpovědi na svou výzvu se rozohňuje až k neopatrnosti. Má k tomu svůj důvod. Samečků je víc než samiček, a tak se musí každý moc a moc snažit, aby nebyl vyloučen ze hry svým druhem.

Život kukačky je opředen řadou pověr, pověstí, záhad i nejasností. Kupříkladu je všeobecně známo, že pro kukačku končí starosti o potomstvo snesením vejce do cizího hnízda. Avšak proč se u ní tento hnízdní parazitismus vyvinul, není ještě pořád dostatečně známo. Jedno však je jisté, trvalo to dlouho. Však to také není žádná jednoduchá záležitost. Samička si musí nejdříve vyhlédnout vhodné hnízdo hostitelovo, pak vystihnout okamžik, kdy jsou oba domácí pryč, rychle zasednout, snést to svoje vejce, odstranit několik původních a zmizet. Nejde-li to takto, musí je snést mimo a pak je dopravit do hnízda. A přitom se musí trefit do takového stupně nasezení, aby se mladá kukačka nevyklubala příliš pozdě. Celkový počet vajíček se pohybuje v průměru kolem 18, samozřejmě snesených do různých hnízd, jen zřídka dá dvě do jednoho. Je to poměrně velké množství, ale přesto kukaček nepřibývá, spíše naopak, protože procento ztrát je velmi vysoké. Odhaduje se, že počet vyvedených kukaček se pohybuje pouze kolem 30 %. Tu byla špatně odhadnuta doba a hostitelé vejce zastaví materiálem, jindy hnízdo nevydrží a propadne se, rodičovský pár je opustí, či se mladá kukačka nedostane z hnízdní dutiny. Celkem už bylo nalezeno kukaččí vejce ve hnízdě u více jak 130 druhů zpěvného ptactva.

Čerstvě vylíhlé kukaččí mládě je vybaveno zvláštním instinktem — vyháže z hnízda vše, co je uvnitř, ať už je to vejce nebo mládě. Tak má zajištěno, že veškerý přísun potravy bude věnován jen jemu.

Z mnoha dalších zajímavostí kukaččiných zmiňme se ještě o jedné. Tvrdí se o ní, že má „chlupatý žaludek". Je totiž specialistou na chlupaté housenky a podobnou žoužel, za což budiž pochválena, protože právě z těchto se rekrutují největší škůdci lesa. Její svalnatý žaludek vylučuje zvláštní sekret, který časem tuhne a do nějž se zapichují chlupy požřených housenek. Po určité době se vrstva odloupne a je vyvržena.

Uvidět živou kukačku není jednoduché. Žije skrytým opatrným životem na okraji lesů. Zbarvení zvolila svrchu v nenápadné šedé, světlé břicho je příčně pruhováno. Připomíná tím hodně krahujce a na tuto podobnost často doplácela životem.

Začátkem podzimu od nás kukačky odlétají na jih do svých zimovišť.

UMĚLÉ LÍHNUTÍ KUŘAT

Přirozené líhnutí domácí drůbeže z hospodářských důvodů stále více ustupuje umělému líhnutí v líhních. Chovatelé nemusí čekat, až jim začnou slepice kvokat, a mohou si obstarat chovný materiál co nejdříve. Úspěch líhnutí nezávisí pouze na líhních a líhňařích, ale zvětší části na chovatelích. Na krmení, péči o drůbež, výběhu, chovném materiálu.. Také zacházení s vejci, uložení sběru a čistota je velmi důležitá. Největší vliv na oplození a líhnivost mají výživa a krmení drůbeže. Zárodek musí mít ve vejci dostatek živin po celou dobu líhnutí a ještě několik dní po vylíhnutí. Organismus nosnice může tyto látky do vejce předat jen tehdy, dostane-li je v dostatečné míře v krmné dávce. Kvalitu sneseného vejce není možno žádným způsobem zlepšit. Z nekvalitních násadových vajec nevylíhne kvalitní mláďata ani sebezkušenější líhňař v nejdokonalejších líhních. Zárodek potřebuje především stavební látky a to jsou bílkoviny, dusíkaté látky. Nedostatek dusíkatých látek se projevuje menší hmotností vajec, zpomalením růstu zárodku, a tím i snížením líhnivosti a životnosti vylíhlých mláďat. Škodlivě však působí i nadbytek dusikatých látek. Narušené dusíkaté látky jsou v dlouho neodborně skladovaných krmivech. Mění se při nich struktura vajec, zárodky odumírají obvykle koncem líhnutí. Vylíhlá mláďata jsou někdy zalepena zbytky nevstřebaného bílku a část jich už v prvních dnech po vylíhnutí hyne. Bílkovinná krmiva se při skladování snadno kazí a vytvářejí se v nich jedovaté látky, které mohou z krmiva přecházet do vajec a snižovat líhnivost. Mezi bílkovinná krmiva se počítají mléko a mléčné výrobky, maso, kostní a krevní moučky a šroty, rybí moučky, vařená krev, vařené masové odpadky, škvarky, pokrutiny a extrahované šroty, krmné luštěniny a podobná krmiva. Glycidy a tuky představují v krmné dávce zdroj energie. Glycidovými krmivy jsou všechny obilniny, brambory a moučné výrobky. Minerální látky musí být v krmivu zastoupeny ve správném vzájemném poměru. Používá se minerální krmná přísada, drcený nebo mletý vápenec, kostní moučka, drcené kosti (drtí je př. Josef Růžička v areálu líhně – pouze suché vepřové kosti), sušené vaječné skořápky, otlučená omítka ze zdi. Drůbež vyžaduje pravidelné krmení, napájení, čištění vnitřního zařízení, udržování čistoty v kurníku i jeho okolí, ošetření výběhů a nejméně jednou do roku generální úklid stájových prostor, spojený s desinfekcí vnitřního kurníku, veškerého zařízení i výběhů.

J. Šnobl

SPORT

LYŽAŘSKÝ SVAH NA OBZORU

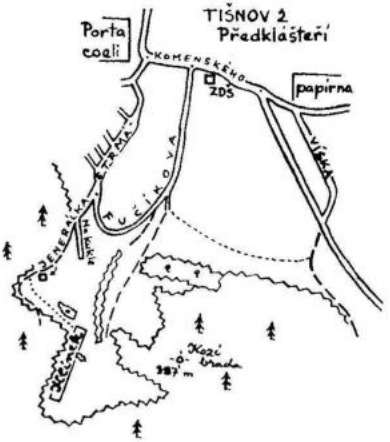
dá se říci téměř do slova a do písmene, podíváte-li se v Tišnově-Předklášteří ze silnice prolukou mezi základní školou a drogerií. V pozadí je svah jako na dlani. Jinak se tomu místu říká Klínek.

Proč však , o tom píšeme. V květnovém čísle byla zveřejněna výzva o brigádnicou pomoc při jeho výstavbě. Tímto chceme upřesnit, o jakou akci se vlastně jedná.

V předešlé době se sešlo několik lidí z řad sportovců odboru lyžování a turistiky obou tišnovských tělovýchovných jednot (Baník a Sokol). Dali hlavy dohromady a předložili MěstNV návrh na vybudování lyžařského areálu. Národní výbor návrh projednal, odsouhlasil a zařadil do plánu akcí Z na 7. pětiletku. Před započetím prací na lyžařském areálu byla ustavena komise ve složení F. Hanák, J. Jakubec, M. Jeřábek, T. Knecht, ing. J. Kostelecký, P. Máca a ing. J. Roman, jež výstavbu koordinuje.

Mnozí si položí otázku, proč se areál buduje, když Tišnov nemá alpské sněhové podmínky a navíc jsou potřebnější investice. Se sněhem jistě bývají

potíže, které nemůžeme ovlivnit, ty se však odstraní tím, že se na svah položí sjezdový koberec z umělé hmoty. Bude tak vytvořena možnost využívat lyžařský svah po celý rok. To bychom ale předbíhali.

Práce na lyžařském svahu jsou již prakticky v plném proudu. Na počátku letošního jara byl v první etapě svah Klínku upraven tak, že v jeho střední části se vymýtila část lesního porostu, jenž vadil jeho celému využití. Dříve se k lyžování používalo jen jeho horní, mírnější části. Vznikl svah o délce vyšší než 400 m, o celkovém sklonu 23 % a převýšení 94 m.

Srovnání svahu v téže době provedlo JZD Deblín a Rájec n. Svit.. Práce pokračovaly v dubnu a květnu t. r. manuálními úpravami terénu a vytyčením dráhy lyžařského vleku. Geodetické zaměření vleku provedl pracovník Tatrasportu, podniku miestného priemyslu, Kežmarok. Tato firma je rovněž výrobcem vleku a provede i jeho montáž. Vyrábí ho pod názvem Tatrapoma v licenci francouzské firmy Pomagelski z Grenoblu. Lyžařský vlek bude mít délku 410 m, zavěšen na 6 sloupech plus koncové stanice. Na laně má být připevněno asi 22 talířových teleskopických ramen, kapacita až 450 osob za hodinu. Instalace a zkušební provo lyžařského vleku je termínován do konce roku 1982, celkové náklady dosahují výše 526 000 Kčs. Plánované investice pro lyžařský areál na tento rok činí 1 200 000 Kčs a zahrnují mimo vleku ještě postavení obslužné chaty k Tatrapomě (typ Multi 160, výrobce Východočeské dřevařské závody, Trutnov), instalaci osvětlení svahu a vybudování parkoviště u Fučíkovy ulice.

V r. 1983 je plánováno položení umělého koberce na lyžařský svah o délce 400 m a šíři 20 m, (výrobce a dodavatel Nisasport Jablonec n. Nisou) a dokončení průběžných prací. Počínaje r. 1984 by podle plánu měl být lyžařský areál komplexně uveden do provozu. Součástí areálu budou také vytyčené a označené lyžařské běžecké tratě v lesích kolem Klínku směrem na Nelepeč a Pasník (543 m).

Mimo jiné musíme též uvést, že lyžařský areál je investicí MěstNV Tišnov, finanční prostředky poskytuje Vládní výbor pro cestovní ruch Praha a projek vypracoval Sportprojekt Praha, ateliér Brno. Lidem, jež budování tohoto sportovního stánku kritizují, budiž vysvětleno, že náklady na výstavbu lyžařského areálu jsou hrazeny z jiných zdrojů, než z těch, které jsou určeny na postavení např. domu služeb, obchodního domu apod. Nevyžít této možnosti by bylo, jak si myslíme, chybou.

Vytvořit podmínky pro sportovní a rekreační činnost je stejně potřebné, jako mít vyhovující obchodní síť. A že vybudováním lyžařského areálu bude mít veřejnost a lyžaři možnost se náležitě sportovně vyžít, je nasnadě.

Proto se ještě jednou obracíme na občany našeho města — přiložte podle svých možností ruku k dílu, ať je další akce Z úspěšně dokončena! Brigády se konají každou sobotu od 7 hodin za příznivého počasí. Sraz na úpatí Klínku u pracovní boudy. Odpracované hodiny budou potvrzeny.

Text a nákres M. Makovský

TIP NA VÝLET

Poznáváme Tišnov

Tentokrát dojedeme do Hlubokých Dvorů. Od autobusové zastávky budeme pokračovat po modré značce. Asi po 100 m uvidíme na sloupě označenou odbočku ke zřícenině. Podle této značky vyjdeme z obce a za chvíli dojdeme na louku, kde se značka ztrácí. Na konci louky v jejím levém rohu je však zřícenina zřetelně označena a hned vlevo mezi stromy je zřícenina hrádku Trmačov. Hrádek vznikl ve 14. století, v dalším století zanikl. Dodnes jsou zachovány trosky hradeb, malého paláce a zbytek věže.

Po prohlídce Trmačova budeme dále pokračovat po neznačené cestě (je hned vedle označení hrádku) až dojdeme na zelenou značku. Pak se po této značce vydáme vpravo a brzy dojdeme k památníku partyzánské Třetí úderné roty, která v okolí operovala. Autory pomníku jsou akademičtí malíři bratři Kotasové, rodáci ze Skaličky. Na pomníku jsou uvedena jména 26 členů a spolupracovníků 3. úderné roty, kteří se již nedožili osvobození a padli v boji s nepřítelem. Nedaleko od pomníku, ještě před potůčkem, je patrné místo, kde byl partyzánský bunkr. Můžeme si to všimnout při další cestě po zelené značce.

Po projití lesem uvidíme před sebou Unín. Do obce však nedojdeme. Jakmile přijdeme na silnici, odbočíme vlevo a dále půjdeme opět po modré. Brzy ze silnice sejdeme, značka nás vede nejprve lesem, potom vzhůru přes pole až dojdeme na cestu. Po té budeme pokračovat přímo, tím opustíme značku a dojdeme do části našeho města — Hájku. Připomeňme si jen, že je to prastará osada, první zmínka je z roku 1358.

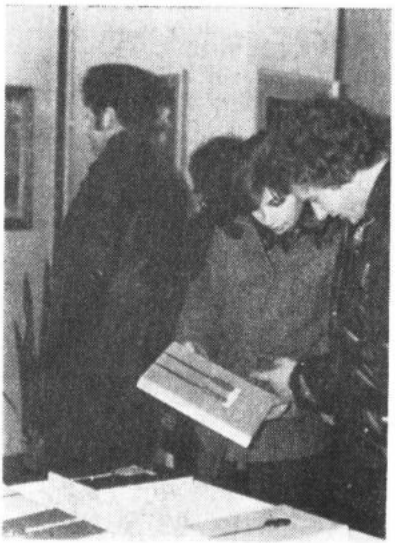
Dále nás cesta dovede do Hajánek, které tvoří jedinou ulici. Vznikly právě před sto padesáti lety, v roce 1832, jako kolonie dělníků ze statku Stanovisko, kam z Hajánek dojdeme po zelené značce. Cesta stoupá a při občasném odpočinku se podíváme do údolí na Jamné i na okolní krajinu.

Po projití Stanoviskem, odbočuje ze značky cesta vpravo do lesa. Ta nás dovede do Železného. Cesta se sice několikrát rozdvojuje, ale pokud zvolíme vždy tu, která jde dolů, nemůžeme zabloudit. A ze Železného určitě každý cestu do Tišnova zná.

Celá trasa měří rovných 10 km (partyzánský pomník 2 km, Hájek 4,5 km, Stanovisko 6 km), celkové převýšení je 230 m. —ok—

Železné. Foto J. Ptáček

Tímto snímkem Dalibora Tikovského si připomínáme akci, kterou uspořádala osvětová beseda a místní organizace Českého svazu žen v Chudčicích počátkem března t. r. Úvodním slovem PhDr. A. B. Krále, CSc., byla zahájena výstava obrazů Karla Koudelky z Tišnova a šperků O. Jedličky z Rajhradu, kterou se veřejnosti představila díla vysoké úrovně zájmové umělecké činnosti. Ačkoliv trvala jen dva dny, navštívilo ji více než 600 návštěvníků.

Vladimír Dupal

JAZZ-KLUB V ČERVNU

Středa 9. června 1982 v 19 hodin

THAD JONES + MEL LEWIS

Pořad z nahrávek jednoho z nejslavnějších jazzových bigbandů sedmdesátých let uvádí Jan Beránek.

Středa 23. června 1982 v 19 hodin

25 NA HOLOW

Třetí kolo oblíbené písničkové soutěže, při níž je možno vyhrát LP desku

Změna vyhrazena. Sledujte plakáty a stálou výlohu v prodejně Vkus na Brněnské ulici.

CHRAŇME PŘÍRODU

Důrazně upozorňujeme pořadatele různých akcí, že není možné přibíjet plakáty a oznámení na stromy, zvláště ty, které jsou chráněny státem. Děje se tak opakovaně především v lipové aleji v ul. Rudé armády.

Porušování tohoto zákazu bude pokutováno.

K vyvěšení plakátů jsou určeny plechové tabule umístěné na této ulici před pilou a před Modetou.

Půjčovní doba v městské lidové knihovně:

pro dospělé:

po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:

po. st 12-17

Pobočky:

Tišnov II pá 15,30-18,30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička ne 10-12, 13-15
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16,30-19,30
Železné pá 16,30-19,30

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salóncích, školení s ubytováním.

V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí Míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUČANINOU

velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE NA BRNĚNSKÉ

zajišťuje teplé obědy.

LETNÍ KINO

1. út — 21 hodin
JEDEN HOT A DRUHÝ ČEHÝ (širokoúhlý)
Francouzský barevný film. Louis de Funés nadšeným vynálezcem — Annie Girardotová neméně nadšenou zahradnicí.
Vstupné 8 Kčs

3. čt — 21 hodin
● **JINÝ MUŽ, JINÁ ŠANCE**
Francouzský barevný film. Příběh dvou lidí, které osud svedl na společnou cestu.
Vstupné 6 Kčs

4. pá 5. so 6. ne 7. po — 21 hodin
ELVIS PRESLEY
Americký barevný film. Král rockenrolu a jeho cesta za slávou.
Vstupné 6 Kčs

8. út — 21 hodin
CO JE DOMA, TO SE POČÍTÁ, PÁNOVÉ . . .
Česká barevná filmová komedie. Veseloherní příběh o tom, jak si pro korunu nechat vrtat koleno.
Vstupné 6 Kčs

10. čt — 21 hodin
SICILSKÁ OBRANA (širokoúhlý)
Sovětský barevný film.
Vstupné 7 Kčs

11. pá 12. so 13. ne 14. po — 21 hod.
● **POZOR, VIZITA!**
Český barevný film na motivy z díla Adolfa Branalda.
Vstupné 6 Kčs

15. út 17. čt — 21 hodin
● **. . . A SPRAVEDLNOST PRO VŠECHNY**
Americký barevný film. Drama v soudní síni a v zákulisí současné americké justice.
Vstupné 6 Kčs

18. pá 19. so 20. ne — 21.30 hodin
MLUV, MLUV, ZAJÍMÁŠ MĚ
Annie Girardotová Jean — Pierre Marielle v hlavních rolích francouzské filmové veselohry o trojúhelníku, kde tři jsou vlastně jen dva.
Vstupné 6 Kčs

21. po 22. út — 21.30 hodin
MALÝ UNAVENÝ JOE (širokoúhlý)
Italský barevný film. Terence Hill a Bud Spencer v komediálním westernu z Divokého západu. O dvou bratřích, jejich silných pažích a nezdolném smyslu pro humor.
Vstupné 8 Kčs

24. čt — 21.30 hodin
V PODSTATĚ JSME NORMÁLNÍ (širokoúhlý)
Český barevný film. Komedie plná omylů.
Vstupné 8 Kčs

25. pá 26. so 27. ne 28. po — 21.30 hodin
● **HLAVIČKA**
Francouzský barevný film. Rozmarné příhody fotbalové hvězdy, jejichž sláva nepohasla ani za mřížemi.
Vstupné 6 Kčs

29. út — 21.30 hodin
● **PENSION PRO SVOBODNÉ PÁNY (širokoúhlý)**
Český barevný film.
Vstupné 6 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

6. ne — 9.30 hodin
ALADINOVA KOUZELNÁ LAMPA
Francouzský barevný film.

13. ne — 9.30 hodin
SNĚHOVÁ VLOČKA
Sovětský barevný film.

20. ne — 9.30 hodin
ČAROVNÁ RYBÍ KOSTIČKA
Český barevný film.

27. ne — 9.30 hodin
POHÁDKA O ROZMARNÉ PRINCEZNĚ
Sovětský barevný film.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov.
Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 5295-82 — 456.12/82-Lá 120

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

ČERVENEC – SRPEN 1982 Ročník XIII Číslo 7–8

ČAS SLÁDNOUCÍCH MALIN...

. . . a borůvkových koláčů, padajících hvězd a v rákosí tesknících vln, studánek v náruči luk — toť léto plynoucí mezi prsty jak voda. Znovu teď jímám svůj kraj do očí planoucích sluncem: kolikrát ještě projdu tou cestou v lipové aleji, kolikrát ještě budu z tebe naslouchat a opojné víno tvé země pít!

Pokaždé s létem vracím se do rodné vsi. „. . . všemi kořeny zarostlé ve mně, vápnem vonící před pouti uprostřed srpna, ve žních zalidněné jen babkami a košiláčky. Už provždy miluji její jitra kohouty rozezpívaná, večery na pastvách s padající rosou, její střechy omoklé s mňoukáním kočičích námluv a tleskotem holubích křídel, její půdy vyzlacené sluncem, štíty lipami zastíněné, vlažný dech chlévů, tmu v oknech za muškáty. Pod všemi omítkami stropů cítím tu chladný pot smrti a horko milování. Je stále ve mně. . .".

Je stále ve mně. Víc a víc pevnější, hlubší, jak let přibývá. Království našich klukovských her tam na pasece pod starým zvětralým lomem. Patří pro změnu zas dnes už mým dětem; a jako kdysi já, tak i ony nyní jsou zakoukány do toho kouzel plného světa očima dětství svého. To duše této země promlouvá z nich a vítr v zahrádkách do vůně jasmínů píše — d o m o v. Domova léta milostiplná, rozvlněná životem.

Znovu jdu létem, Vysočinou domů k nám. Kolikrát ještě prodlévavě třpytivá jitra projdou mnou? Kolikrát ještě budu z tebe naslouchat kraji? Studánko žabí, ptačí nebe — zde chtěl bych věčně ticho pít.

Jaroslav Brácha

POŽÁRNÍCI K 37. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ

Dne 8. května 1982 mohli naši občané sledovat na Ostrovci již V. ročník soutěže o pohár rady MěNV v požárním sportu, kterým tišnovští požárníci přispěli k důstojnému průběhu oslav 37. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou.

Stalo se již tradicí, že k výročí osvobození se sjíždějí do Tišnova požární družstva z dalekého okolí, aby zde změřila své síly v disciplínách požárního sportu — 100 m překážek, 4x 100 m štafeta a požární útok. Letošní zahájení bylo mimořádně slavnostní. Po uvítání družstev promluvil předseda MěNV s. Souček, velitel VPS s. Melkes, který seznámil všechny účastníky s průběhem 25 let družby mezi požárníky Tišnova a Berlína — Pankowa, a člen předsednictva KV SPO s. Drbal, který pak společně s okresním velitelem s. Holcem, místopředsedou OV SPO s. Koláčkem a členem předsednictva OV s. Švejdou předal čtyřem požárníkům z Berlína, kteří se nejvíce zasloužili o dlouholetou družbu, čestný odznak „Za zásluhy". Jménem delegace z Berlína promluvil Hans Felke, zástupce okresního velitele Berlín — Pankow a předal soudruhům Dvořákovi, Jar. Hovorkovi, Mil. Melkesovi, Zd. Melkesovi a Zwienerovi odznaky „Za věrnost" udělené velitelem Berlína-Pankowa. Pak se již naplno rozběhl program soutěže. S velkým úsilím bojovalo 10 družstev mužů a 2 družstva žen ze třech okresů. Vítězství si odnesli muži ze Žernovníka a ženy z Tišnova. Tento závod, který vyniká výbornou organizací, si získal dobré jméno v širokém okolí a přes svou náročnost na něj přijíždí stále větší počet účastníků.

Tišnovští požárníci však kromě této soutěže provedli za prvních pět měsíců tohoto roku celou řadu akcí. Zasahovali u 13 požárů, uskutečnili celkem 35

Nejen ve Španělsku, ale i na Ostrovci se úporně zápasilo o body. Tišnovští fotbalisté v sezóně 1981/82 se zdarem bojovali v okresním přeboru a umístili se uprostřed tabulky. Foto na titulní straně Zdeněk Juránek.

praktických nácviků, dokončili výstavbu 100 m závodní překážkové dráhy, provedli 12 besed s dětmi i dospělými o požární ochraně; pravidelně cvičí 1 družstvo žáků, 1 žen a 2 družstva mužů. Uskutečnili 243 prohlídek obytných domů a 62 provozoven. Uspořádai již 4. ročník branného závodu pionýrů s požárnickou tématikou za účasti 144 dětí ze tří pionýrských skupin. Letos se poprvé soutěžilo o putovní pohár ZO SPO Tišnov 1. V kategorii mladších i starších pionýrů zvítězila a oba poháry pro tento rok převzala pionýrská skupina při ZDŠ Smíškova. Požárníci provedli úklid města a sběr starého železa (odvezli 16 tun). V požární zbrojnici vybudovali nové sociální zařízení. Samozřejmě, že práce se nedělá sama, bez lidí. Proto se nemůžeme divit, že v uvedeném období věnovali členové ZO SPO Tišnov 1 ze svého volna PO 6 500 hodin.

J. O.

Soutěž mladých zdravotníků

Pionýři ZDŠ Tišnov Gottwaldova 2 se každoročně zúčastňují okresní soutěže hlídek mladých zdravotníků.

Rovněž letos soutěžila naše hlídka 22. května v Brně — Medlánkách nejen v praktických cvičeních první pomoci, ale též v poznávání léčivých bylin, ve znalostech požární ochrany i dopravních předpisů.

Děvčata absolovovala během dopoledne kromě toho také test ze zdravotnických znalostí v oblasti ideově výchovné.

Během celé soutěže prokazovala hlídka velmi dobré teoretické i praktické znalosti. O tom svědčí i okolnost, že z celkového počtu 49 bodů získala naše děvčata 47 bodů a umístila se na pěkném 4. místě.

Za svůj úspěch v soutěži vděčí především záslužné, obětavé a nezištné práci instruktorky ČSČK soudružky Staši Šoupalové, která se již řadu let věnuje práci s dětmi.

Pionýrská organizace při ZDŠ Tišnov na Gottwaldově ulici jí tímto děkuje a doufá, že spolupráce se základní organizací ČSČK se bude i nadále úspěšně rozvíjet, neboť cílem obou organizací je zdravý, harmonicky se rozvíjející člověk, který bude dobře pracovat pro svou socialistickou vlast.

Náš MDD v jeslích

Byl to svátek od rána, Tety nás nastrojily do krásných triček, zástěrek a kalhotků a šly jsme na zahrádku na sluníčko. Tam jsme tancovaly, cvičily, zpívaly, házely míčem a závodily a potom jsme za to všechny dostaly čokoládovou medaili. Největší překvapení však nás teprve čekalo. Byl to kouzelný strom. Na větvičkách měl přivázané dárky pro všechny šikovné děti. A tak někteří kluci dostali autíčka a holky zase panenky a myšičky. Pak jsme se pořádně napily, protože bylo horko, a šly jsme obědvat. Nejprve jsme se však umyly v pěkné umývárně, kterou pro nás loni tatínci a maminky upravili v akci Z a odpracovali zde v jednom měsíci na úpravě letní zastřešené jídelny a pokládání linolea 1500 brigádnických hodin. Jesličky nám opravují již tři roky, protože jsou ve starším domku, ale až je spraví, budou patřit mezi nejpěknější. Tety se o nás, děti v jeslích na Gottwaldově ulici, starají moc dobře. A proto také máme všechny sestry, pěstounky, kuchařky a pomocnice rády jako svoje maminky.

(ula)

VIETNAMSKÝM DĚTEM

Pod heslem Děti Československa dětem Vietnamu probíhá již třetím rokem akce sběru papíru na tišnovských předškolních zařízeních. Výtěžek, který v letošním roce činil 900 Kčs, byl odeslán na fond solidarity s vietnamskými dětmi.

Tato akce je součástí výchovy dětí k internacionálnímu cítění. Na jejich úspěchu mají velkou zásluhu i rodiče dětí, kteří s porozuměním a pochopením k celé akci přistupovali.

ZV ROH MŠ Horova ul.

Dětem pro radost

Každoročně se slaví Mezinárodní den dětí. K těmto oslavám přispívá také SRPŠ při ZDŠ na Smíškově ulici. Pořádá vždy soutěže, kterých se mohou zúčastnit děti 1. – 5. tříd.

Letos proběhla soutěž na hřišti před školou. Utkali jsme se ve třech disciplínách: běhu na 50 m, skoku dalekém a hodu míčkem. Menší děti závodily také na koloběžkách. Vítězové jednotlivých disciplín byli odměněni věcnými cenami a vítězové jednotlivých kategorií medailemi.

I když sluníčko doslova pálilo, závodili jsme ze všech sil. Proto nakonec všichni dostali sodovku a žvýkačku.

Z hřiště jsme odcházeli s pěkným pocitem, že jsme si dobře zasportovali.

Barbora Vavřinová, 5. B

REALIZACE 4. PLÉNA ÚV KSČ

Maximálně využít všech rezerv

Zemědělská komise, rada i plénum MěstNV v Tišnově se zabývaly plněním úkolů, které pro národní výbory vyplývají z usnesení 4. plenárního zasedání ÚV KSČ ze dne 23. října 1981 k dokonalejšímu využití výrobních možností drobných chovatelů a pěstitelů.

V rámci rozpracování návrhu zásad, přijatých ONV Brno-venkov, byl v lednu 1982 ustaven pomocný aktiv pro zabezpečení úkolů k dokonalejšímu využití zemědělského půdního fondu a činnosti drobných chovatelů a pěstitelů v čele s předsedou zemědělské komise a členem rady MěstNV s. Miroslavem Matulkou.

Příznivé podmínky pro přímý prodej ovoce a zeleniny z produkce drobných pěstitelů v návaznosti se zpětným prodejem spotřebitelů vytváří síť výkupen MO Českého zahrádkářského svazu v Tišnově, Jamném a Hajánkách a výkupna n. p. Zelenina v Předklášteří a v prodejně na nám. Komenského (vedoucí s. Hulák), kde je vykoupené zboží hned prodáváno za maloobchodní ceny. Ve spolupráci s odborem vodního a lesního hospodářství a zemědělství ONV bude zajištěno předávání pozemků, které jsou ve vlastnictví státu a socialistických organizací, avšak nejsou využívány pro socialistickou zemědělskou velkovýrobu, pro organizace Národní fronty.

Usnesení dále ukládá ve spolupráci s ČZS pomáhat při rozšiřování maloobchodní sítě pro odběr sadbového materiálu, hnojiv, chem. přípravků, nářadí a drobné mechanizace. V tomto směru byly již učiněny potřebné kroky a organizace obchodní (Drogerie Jihlava, Domácí potřeby Brno a též OPS) upozor-

něny na tuto nutnost zabezpečit široký sortiment ve svých prodejnách. Uvažuje se i o zřízení půjčovny zemědělského nářadí a připravují se podmínky pro zřízení trhu hospodářských přebytků.

MěstNV bude také sledovat využití půdního fondu ve vlastnictví soukromém a v případě opačném učiní nezbytné zákonné kroky, aby byla všechna půda obdělávána. Také je dbáno na to, aby odpadky z kuchyní, provozoven Jednoty, jídelen aj. byly využity jako krmivo.

Plnění úkolů, které vyplývají z rozpracování závěrů 4. pléna, bude pravidelně příslušnými orgány kontrolováno. K informaci veřejnosti bude využit i náš zpravodaj.

RECITOVAL RADOVAN LUKAVSKÝ

Výstavou obrazů akad. malíře Jaroslava Kotase v nové společenské místnosti pod Klucaninou jsme si připomněli nedožitých 73. narozenin umělce, pocházejícího z blízké Skaličky. Výstava, kterou uspořádal Klub přátel výtvarného umění v Tišnově, se uskutečnila ve dnech 9. až 19. května 1982.

Za přítomnosti představitelů veřejného a kulturního života města se konalo 9. května v 10 hodin slavnostní vernisáž. Předseda KPVU v Tišnově Miroslav Pavlík přivítal všechny přítomné a po něm se ujal slova dr. Vlastimil Vinter, CSc., který zhodnotil životní dílo J. Kotase. V kulturním programu poté vystoupil zasl. umělec Radovan Lukavský, člen činohry Národního divadla v Praze; přednesl výběr z francouzské poezie a básně Vladimíra Thieleho U okna ateliéru. Smyčcový kvartet B-dur, opus 11 Josefa Suka předneslo Sukovo kvarteto (Ivan Štraus, Vojtěch Jouza, Karel Řehák, Jan Štros). Vystoupení pražských umělců zanechalo hluboký dojem u přítomných a v sále naplněném do posledního místečka zazněl vícekrát bouřlivý potlesk. Pořad uváděný Karlem Rašovským zakončil přátelským vzpomínáním na umělce spisovatel Vl. Thiele z Prahy. Kytičky rudých růží, které dostali účinkující, byly poděkováním za vynikající umělecký projev. Přítomné paní Mileně Kotasové, vdově po zesnulém malíři, předal kytici růží předseda KPVU.

Za necelé dva týdny trvání výstavy si přišlo prohlédnout obrazy J. Kotase více než jedenáct set návštěvníků. Skončila tedy opět jedna z velmi úspěšných akcí tišnovského KPVU a lze říci, že byla přijata příznivě i tišnovskou veřejností.

(vb)

Foto: Adolf Žilík.

HOTEL KVĚTNICE V NOVÉM

Turistická sezóna je již v plném proudu a od zahájení provozu po adaptaci v hotelu Květnice už uplynulo devět měsíců. Přesto nebude na škodu se ještě o přestavbě hotelu zmínit.

Na úvod se podíváme trochu do historie. Budova hotelu v dnešní době pochází z počátku tohoto století. Stojí na místě někdejšího zájezdního hostince, jehož parcela měla poměrně malou plochu. Stavební povolení městské rady k zahájení stavby bylo vydáno v květnu 1908 a stavba byla ukončena už v září 1909. Prostory prvního patra byly vyhrazeny Kontribučenské bance (založena r. 1864) a některým organizacím, v přízemí byla umístěna restaurace a ve druhém patře hotelové pokoje. V roce 1918 převzala celý objekt agrární strana, která v něm měla své sídlo. Z té doby pochází přezdívka „agrárna", kterou ještě občas někde můžeme zaslechnout. Nájemci restaurace a hotelu, který se nazýval Záložna, byli mezi jinými ve dvacátých a třicátých letech Antonín Franke a později až do r. 1948 Karel Vachek. V padesátých letech zde byl hotelový provoz včetně restaurace zrušen a prostory byly vyčleněny pro sídlo okresního výboru KSČ, SČSP a jiných společenských organizací. Koncem padesátých let bylo v souvislosti s připravovanou územní reorganizací rozhodnuto vrátit budovu dřívějším účelům, protože město postrádalo vhodný objekt pro ubytování hostů. Budova byla opravena a v roce 1959 u příležitosti oslav 700 let města Tišnova zde byl znovu zahájen restaurační provoz a otevřen hotel. Po dvaceti letech si budova žádala rozsáhlejší adaptace, proto zahájil provozovatel — RaJ Brno-venkov — přestavbu. Ta byla započata v prosinci 1978 a ukončena v říjnu 1981. Stavební práce provedl OSP Brno-venkov, středisko Tišnov; rozpočet činil 2 200 000 Kčs. Celý interiér hotelu byl komplexně

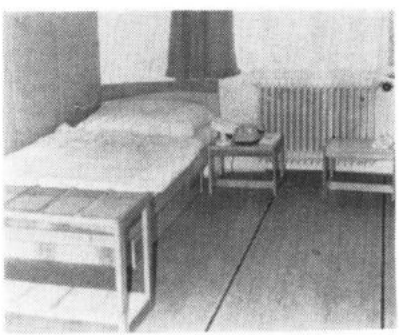

Foto: Dalibor Tikovský.

opraven, vyměněna a rozšířena byla kuchyň a hygienické zařízení, kuchyňské a restaurační vybavení. Do celého objektu byl pořízen nový nábytek, podlahová krytina, dekorační textilie, moderní svítidla atd., což si vyžádalo náklad 3 000 000 Kčs.

Zvláště sympaticky působí interiér jídelny, kde začlenění červené barvy, podle nejnovějších psychologických výzkumů, vzbuzuje chuť k jídlu. Počet

míst je 38 a v době vydávání obědů od 12 do 14 hodin je zde zákáz kouření. Za jídelnou byl adaptován původní malý salónek, v němž je 16–20 míst. Vznikl z bývalé přípravny pro kuchyňský provoz.

Restaurační prostor výčepu má 45 míst u velice pěkně řešených dřevěných stolů a čalouněných židlí. Velký salón vpravo od vstupního prostoru poskytuje 40 míst. Je v něm umístěn barový pult a v pátek, popř. v sobotu ve večerních hodinách bývá vyhrazen provozu vinárny. Všechny tyto provozy jsou zařazeny do 2. cenové skupiny.

Ubytovací část hotelu poskytuje 47 lůžek, pokoje jsou moderně vybaveny tak, aby odpovídaly kategorii hotelu – značeno mezinárodně dvěma hvězdičkami.

Součástí hotelu je bufet, jehož prostor dostal takový nový „kabát". Poskytuje rychlé občerstvení pro 24 sedících hostů a 40 stojících konzumentů. Bufet

též zajišťuje přípravu občerstvení na objednávku. Bývá otevřen v pracovní dny od 7 do 16 hodin (3 cen. skupina). Celý provoz hotelu Květnice zajišťuje 21 pracovníků pod vedením s. Grünfelda.

Provedením adaptace v hotelu Květnice dostal Tišnov důstojný pohostinský stánek. A aby zůstal jeho interiér dlouho tak pěkný, jako je dnes, bude záležet nejen na jeho personálu, ale i na návštěvnících.

M. Makovský

POCTA TIŠNOVSKÉMU RODÁKU

V sobotu 15. května ve večeních hodinách se uskutečnil v Rožnově pod Radhoštěm pietní akt uložení ostatků spisovatele Josefa Františka Karase na valašský Slavín v tamějším skanzenu.

Karasovy ostatky byly převezeny z přerovského hřbitova, kde byl pohřben v roce 1931. Přenesením na Valašsko se vrátil spisovatel do kraje, který se mu stal druhým domovem, popravdě řečeno, opravdovějším, než byl rodný Tišnov. Také velká část Karasova života, jeho činnosti a řada z děl jsou spojeny s valašským krajem. Krajem, který si Karas zamiloval a kterému věnoval mnoho své práce.

Na valašském Slavíně jsou soustředěny ostatky předních osvětových a kulturních pracovníků a umělců, kteří jsou spjati s krajem Beskyd. Je tedy přirozené, že sem byly přeneseny i ostatky našeho tišnovského rodáka spisovatele J. F. Karase.

Uložení ostatků byly věnovány pietní pořady, které proběhly v Rožnově pod Radhoštěm ve dnech 14. a 15. května pod záštitou Valašského muzea v přírodě a Městské lidové knihovny v Rožnově, MěstNV a Karasova divadla v Tišnově a MNV a sboru pro občanské záležitosti v Hutisku–Solanci.

První den se uskutečnila čtenářská beseda o Karasově díle s úvodní přednáškou spisovatele Milana Rusinského spojená s výstavkou Karasových děl a v sobotu byl v kině Panorama promítnut film Na Žižkově válečném voze, natočený na motivy Karasovy povídky. Akce vyvrcholila vzpomínkovou slavností v sále Na posledním groši ve valašském skanzenu, kterou zahájil dr. Jaroslav Štika,

CSc., ředitel muzea. V programu účinkovali členové tišnovského Karasova divadla s krátkým literárním pásmem ze spisovatelovy tvorby.

S proslovy vystoupili zástupci MěstNV v Tišnově a MNV v Hutisku-Solanci a spisovatelova dcera Vilma Volková vzpomínala na otcův pobyt na Valašsku.

Po deváté hodině večerní vyšel průvod s působivým hudebním a zpěvním doprovodem po chodnících ve skanzenu, jež byly osvětlovány ručními lampami, které drželi mladí členové valašského kroužku. Nad hrobem promluvil spisovatel Rusinský.

Slavnostního aktu se zúčastnila osmičlenná delegace MěstNV a KD v Tišnově v čele s místopředsedou MěstNV s. Karlem Kouřilem.

Náš vztah ke Karasovi je vyjádřen slovy, která pronesl na vzpomínkové slavnosti za naše město dr. Karel Fic. „Návrat do města pod Květnicí, jak symbolicky nazvala svou zdařilou práci o životě a díle Josefa Františka Karase dr. Vlasta Šanderová, ve skutečnosti chápeme jako vykrystalizování všeho, co je na Karasově díle stále živé a aktuální, co má co říci i dnešním generacím budovatelů socialismu. A proto se též dnes vrací Karas do svého druhého domova, na Valašsko."

Dřevěný pomník navrhl prof. Karel Langer z Brna.

PIONÝRSKÝ SBĚR

20. 5. vyhlásila pionýrská skupina při ZDŠ Smíškova ul. společný sběr papíru. Každý z pionýrů a jisker si během 6 dní, které chyběly do stanoveného termínu, nashromáždil alespoň trochu papíru. Nikdo nechtěl zůstat pozadu.

V úterý 25. 5. chodily skupinky nebo i celé třídní kolektivy do sběrny, kde se nakonec nahromadilo 3052 kg papíru.

Peníze, které jsme získali svou pílí, si nechá pionýrská skupina a koupí za ně stany a různé sportovní potřeby, které najdou uplatnění nejen v pionýrském táboře na Skryjích, ale také při různých dalších akcích.

Část peněz byla odeslána na Fond solidarity.

Eva Sáblíková, 8. A

Vzpomínka. Dne 20. července t. r. uplyne 1 rok ode dne, kdy nás náhle opustil náš nezapomenutelný **prof. Miloš Hejl.** Děkujeme všem, kteří tichou vzpomínkou uctí s námi jeho světlou památku.

Rodina a přátelé

PODĚKOVÁNÍ

Za projevy soustrasti a za účast na posledním rozloučení s paní **Boženou ŠIKOLOVOU**

děkuje Drahoš Šikola, manžel

Děkuji všem spoluobčanům a známým, kteří doprovodili na poslední cestě mou manželku **Marii Procházkovou,** a zaměstnancům Uhelných skladů za květinové dary.

František Procházka s rodinou

STOLETÉ VÝROČÍ POŽÁRNÍKŮ V DOLNÍCH LOUČKÁCH

Jak praví zápis, konala se dne 1. srpna 1882 v hostinci u pana Trantírka veřejná schůze občanů a obecního zastupitelstva. Zde promluvil podučitel Matěj Bořil (rodák z Hranic na Moravě) o významu hasičstva pro obec a okolí.

Tak byl založen hasičský sbor v D o l n í c h L o u č k á c h.

Ještě téhož roku byl doplněn o služební řád, dodaný nově založenou župou tišnovskou. Výsostné c. k. místodržitelství v Brně schválilo stanovy dne 21. září 1882. Spolek nesl název tělocvično-hasičský. Blednou-li staré dokumenty, pověst základní organizace Svazu požární ochrany zůstává živá. Historie vody a ohně má v Dolních Loučkách v letošním létě právě 100 let. Každé takové výročí nese sebou patřičný ráz oslav. Nejinak tomu je i v naší obci. Veškeré akce pořádáme v rámci těchto oslav. V měsíci únoru za překrásného zimního počasí proběhl III. ročník soutěže v požárním útoku (za použití vody) o putovní pohár Vítězného února. Je to jediná zimní soutěž požárních družstev v celé ČSSR. Z 19 družstev 5 okresů Jihomoravského kraje zvítězili požárníci VPS Petrovice, okr. Třebíč. V červenci proběhnou vlastní oslavy založení sboru. Vyvrcholí 17. 7. slavnostní schůzí sboru a v neděli 18. 7. 1982 námětovým cvičením u školy a poté soutěží v požárním sportu (V. ročník) o putovní pohár základní organizace Dol. Loučky.

Sto příček, po kterých ZO SPO v Dol. Loučkách dostoupila na místa zatím nejvyšší, nejsou poslední. Požárníci naší obce budou i nadále pracovat tak, aby o jejich historii mohli číst se zájmem i generace příští.

František Bukal

PŘED ROKEM ZEMŘEL OLDŘICH SEKORA

Minulého roku v červnu zarmoutil svým skonem svou rodinu, které obětavě věnoval léta své péče, Oldřich Sekora. Opustil také k velkému zármutku obce příznivců ochotnického divadla svou druhou lásku — jeviště. Opustil nás divadelníky, se kterými přes půl století udržoval svým bohatým přínosem vysokou úroveň divadelních představení.

. . . Bylo to kterýsi den roku 1925, když přišel do kanceláře Spořitelny města Tišnova, tehdy ještě v budově radnice, redaktor místního týdeníku Bohuš Sedlák. Nejstarší z Tišnováků pamatují na toho průbojného, rázovitého nadšence pro divadlo, herce, režiséra a znamenitého basistu, přítele slavného Jaroslava Kvapila. Vzpomenou snad i na Prodanou nevěstu v městském parku (v prostorách dnešního letního kina) z roku 1926, v níž zpíval výborně Kecala. Sedlák byl ale také neumdlévající organizátor. A ten zmíněný den se mu podařilo získat pra sokolskou scénu dva vynikající herce: Kasala a Sekoru. Kasal bohužel tragicky padl v roce 1945.

Oldřich Sekora, pozdější ředitel spořitelny, se stal od počátku svého působení v Tišnově jedním z

čelných herců našeho amatérského divadla. Nebyl pravda nováčkem. Hrával již dříve nadšeně jako student v Prostějově.

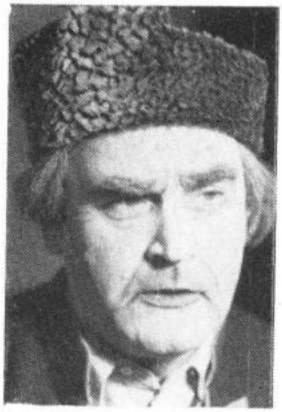
Pro úspěšnou divadelní tvorbu určoval Sekoru jeho rozsáhlý kulturní rozhled, jeho vzdělání, jeho bohatý niterný citový život. To bylo základem jeho schopností vystihnout charakter jevištní postavy, záměr autora divadelní hry, dát postavě pravdivost, život a poskytnout tak divákům hluboký zážitek. A k tomu všemu ovšem nemalou měrou přispěl jeho neobyčejně výrazný, nenapodobitelný barvity nosný hlas. Vždyť vzpomeňte jen, jak zaburácel sálem sokolovny Sekorův pantáta Dubský ve Stropežnického Našich furiantech! To byla postava pravdivá a živá až do posledního nervu. Nebo krečovité zoufalství zbrojaře barona Krüga v Čapkově Bílé nemoci, klečícího před doktorem Galénem a žebronícího o spásnou injekci proti zhoubné nemoci. Marně. Hrál jsem tehdy Galéna a dodnes vzpomínám, jak mě tenkrát ze Sekorova hlasu mrazilo. A jak zase jinak zněl, jaké měl jiné naléhavé spodní tóny jeho otec v Čapkově Matce. Mnoho, mnoho ještě by se dalo vypravovat a Sekorových jevištních postavách. Kdo je viděl a slyšel, nezapomene.

Připomeňme si aspoň některé: Dubský ve Stroupežnického Našich furiantech, Žižka v Karasových Kostnických plamenech, Stojmír v Zeyerově Radúzovi a Mahuleně, Mincmistr ve Stroupežnického Paní mincmistrové, Vrchní v Jiráskově Lucerně, Pan farář v Šrámkově Létě, Lenin v Pogodinově Kremelském orloji, Courvoisier v Rollandově Hře o lásky a smrti, Busman v Čapkově hře RUR. A to zdaleka není všechno. Celou řadu významných her také Sekora režíroval.

Ani v pokročilém věku neztratil Oldřich nic ze svého výrazového bohatství a zvučnosti svého hlasu. Ještě nedlouho před svým skonem si s chutí zahrál Mincmistra a pantátu Dubského.

Dnes nám po něm zůstává přemnoho krásných vzpomínek z divadelních zkoušek, z úspěšných představení a množství fotografií, které-žel jenom němě-připomínající postavy, kterým na prknech tišnovského jeviště vdechl život.

K. C.

Dubský (Naši furianti), 1959.

Žižka (Kostnické plameny), 1945

Mincmistr (paní mincmistrová), 1978.

Vesele o bratrech Kotasových

Ve své vísce, Skaličce u Tišnova, měli malířští bratři Kotasové bujaré dětství. Každý kámen by tam mohl vyprávět o jejich klukovských dobrodružstvích. Jednou se mladší Ladislav vydal na houby do Paní hory, kde jich bývalo požehnaně. Ale tentokrát jako by se příroda přímo zbláznila, hřibů bylo tolik, že je nebylo kam dávat. Když na tu úrodu nestačil ani maminčin šátek, který pojal tak tři kilogramy, napadlo Ládíka svléci si kalhoty, tehdy známé pod jménem pumky. Podvázal jim dole nohavice, nahoře zapnul poklopec a začal do nich házet krásné tvrdé dubáky.

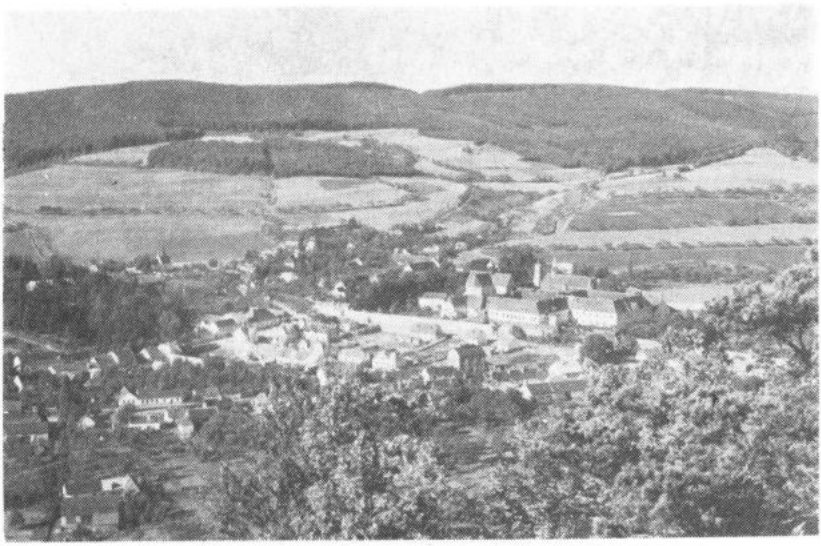
Cestou domů potkal na kraji lesa tetku ze Skaličky. „Bože chlapče, ty nestydo nestydatá," lekla se, „copak se tu producíruješ tak nahatý!".

„Já mám plný gatě, koukejte", chlubil se hned Ladislav a ukazoval bohatou žeň hříbků. Jenže krtkozraká tetka vedla pořád svou. „A to nemůžeš jít zavčas někam za keř, kluku zatrachtilá!" lamentovala a hrozila mu holí. „Taková ostuda, kde to kdy viděli"!

Tuto příhodu a ještě mnoho dalších humorných příběhů ze života známých malířů, bratrů Jaroslava a Ladislava Kotasových, si můžete přečíst v pěkně graficky upravené knížečce Vladimíra Thieleho, známého pražského publicisty, kterou vydal Klub přátel výtvarného umění v Tišnově v květnu t. r. u příležitosti výstavy obrazů akad. malíře Jaroslava Kotase v Tišnově. Brožuru lze zakoupit ještě v některých prodejnách, kde je rozšiřován náš zpravodaj, především však v prodejně novin na nám. Komenského 146. Stojí 5 Kčs.

KPVU lze pochválit za zdařilý ediční čin, jímž se čtenářům dostává do rukou dílko vkusné nejen svou grafickou úpravou, ale i celým obsahem.

Starý Tišnov ve fotografiích Františka Wágnera

Celkový pohled na Předklášteří z Květnice je z konce třicátých let.

NAROZENÍ

v dubnu 1982:

2. 4. David Kabát, Šerkovice 9
3. 4. Michal Bednář, Tyršova 403
8. 4. Lenka Ondroušková, Družstevní 526
10. 4. Jana Krčková, Jamborova 937
14. 4. Jitka Novotná, Štěpánovice 28
14. 4. Radek Šmerda, Alšova 758
18. 4. Martin Odehnal, Olbrachtova 839
21. 4. Renata Šenková, Štěpánovice 14
25. 4. Kateřina Lusová, Osvobození 1659
25. 4. Hana Tkáčová, Jiráskova 845
27. 4. Helena Stoffová, Víska 1360
27. 4. Radek Severin, Jamné 21
27. 4. Petr Krábek, Kostelní 910

Dodatečně uvádíme:

12. 2. Dana Levková, Kukýrna 42
25. 2. Jitka Danielová, Palackého 1043
5. 3. Jana Drábková, Králova 1678
31. 3. Iveta Pařízková, Dvořákova 887

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují, 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

2. 7. **Bohuslav Benda,** Mrštíkova 842
3. 7. **Jarmila Karásková,** U Humpolky 1505
3. 7. **Marie Navrátilová,** Lomnička 71
15. 7. **Anna Knoflíčková,** Polní 640
18. 7. **Anna Habrovcová,** Palackého 1018
23. 7. **Marie Kvasnicová,** Trmačov 130
8. 8. **Jaroslav Vykypěl,** Dvořákova 887
10. 8. **Marie Sokolová,** Havlíčkova 344
12. 8. **Cyril Janšta,** Šerkovice 12
14. 8. **Anna Darmopilová,** Smetanova 969
20. 8. **František Kalvoda,** Alšova 759
22. 8. **Josef Kadlec,** Družstevní 560
30. 8. **Marie Paulová,** Tyršova 319

75 let se dožívají:

5. 7. **Anna Krejčí,** Polní 639
10. 7. **Anna Hermanyová,** Purkyňova 1685
18. 7. **Aloisie Juránková,** Hradčany 27
19. 7. **Božena Peroutová,** Jamné 17
22. 7. **František Malý,** Na nové 277
27. 7. **Karel Odehnal,** Železné 52
29. 7. **Josef Strážnický,** Na zahrádkách 238
2. 8. **Františka Kalábová,** Klášterská 283
4. 8. **Františka Pešová,** Ve dvoře 1179
6. 8. **Ludmila Špačková,** Sv. Čecha 886
16. 8. **Hedvika Babičková,** Uhrova 1175
16. 8. **Antonie Slaninová,** Brněnská 11
26. 8. **Růžena Kristýnová,** Lomnička 16
28. 8. **Jan Dlapa,** Komenského 1061
28. 8. **Růžena Mašková,** Štěpánovice 74
30. 8. **František Kůrka,** Rudé armády 700
30. 8. **Ludmila Špačková,** Na Stráňově 1294

80. a vyšší narozeniny oslaví:

2. 7. **Marie Šikulová,** Jungmanova 79 Dožívá se 84 roků.
2. 7. **František Běluša,** Husova 749. Dožívá se 81 roků.
3. 7. **Ludmila Brauerová,** Porta coeli 1001. Dožívá se 82 roků.
4. 7. **Metoděj Mach,** Štěpánovice 34. Dožívá se 92 roků.
4. 7. **Božena Musilová,** Hradčany 81. Dožívá se 83 roků.
4. 7. **Pavla Krolopová,** Jungmannova 70. Dožívá se 81 roků.
7. 7. **Marie Čermáková,** Husova 474. Dožívá se 89 roků.

7. 7. **Anna Závišková,** Mlýnská 337. Dožívá se 84 roků.

8. 7. **Emilie Maternová,** Dvořákova 698. Dožívá se 85 roků.

9. 7. **Antonín Nedvěd,** Leninova 1633. Dožívá se 84 roků.

9. 7. **Marie Machová,** Za mlýnem 294. Dožívá se 87 roků.

9. 7. **Anežka Lehmannová,** Porta coeli 1001. Dožívá se 80 roků.

10. 7. **Anna Valnohová,** Na rybníčku 586. Dožívá se 81 roků.

14. 7. **Jaroslav Kočka,** Družstevní 552. Dožívá se 85 roků.

15. 7. **Františka Járová,** Za klášterem 1194. Dožívá se 85 roků.

17. 7. **Leopoldina Matalová,** Hájek 2. Dožívá se 80 roků.

19. 7. **Marie Straková,** Za mlýnem 306. Dožívá se 85 roků.

20. 7. **František Dvořák,** Víska 1147. Dožívá se 88 roků.

20. 7. **Anna Salajková,** Smetanova 607. Dožívá se 80 roků.

21. 7. **Josef Ambrož,** Komenského 1120. Dožívá se 89 roků.

21. 7. **Miroslav Drbal,** Halasova 996. Dožívá se 82 roků.

22. 7. **Ondřej Voda,** Riegrova 302. Dožívá se 81 roků.

24. 7. **Alois Mašek,** Ondřejova 1093 Dožívá se 86 roků.

25. 7. **Anna Palečková,** Na mlékárně 255. Dožívá se 80 roků.

26. 7. **Marie Mrázková,** Komenského 1061. Dožívá se 86 roků.

26. 7. **Anna Komprsová,** Družstevní 532. Dožívá se 84 roků.

26. 7. **Antonín Pokorný,** Brněnská 157. Dožívá se 81 roků.

27. 7. **Helena Vančurová,** Rudé armády 800. Dožívá se 83 roků.

31. 7. **Marie Gottwaldová,** U Humpolky 973. Dožívá se 82 roků.

1. 8. **Františka Dvořáková,** Štěpánovice 36. Dožívá se 86 roků.

3. 8. **Milada Pilavková,** Purkyňova 1685. Dožívá se 85 roků.

4. 8. **Růžena Králíková,** Fučíkova 1239. Dožívá se 82 roků.

4. 8. **Marie Haasová,** Jungmannova 753. Dožívá se 80 roků.

7. 8. **Marie Adamcová,** Kukýrna 44. Dožívá se 89 roků.

7. 8. **Bohuslava Továrková,** Králova 1669. Dožívá se 84 roků.

8. 8. **Ludmila Křivanová,** Trnec 657. Dožívá se 83 roků.

10. 8. **Filoména Dozbabová,** Králova 1674. Dožívá se 82 roků.

10. 8. **Marie Němcová,** Koráb 139. Dožívá se 84 roků.

13. 8. **Cyril Strašák,** Štěpánovice 12. Dožívá se 91 roků.

14. 8. **Jaroslav Šubert,** Družstevní 688. Dožívá se 88 roků.

14. 8. **Josef Křen,** Šerkovice 44. Dožívá se 86 roků.

14. 8. **Marie Habrovcová,** Jamborova 939. Dožívá se 86 roků.

14. 8. **Helena Lieberzeitová,** Fučíkova 1225. Dožívá se 81 roků.

16. 8 .**Marie Procházková,** Jamné 25. Dožívá se 85 roků.

17. 8. **Adolf Bartl,** Tyršova 444. Dožívá se 80 roků.

17. 8. **Helena Kopřivová,** Ve dvoře 1184. Dožívá se 91 roků.

18. 8. **Hermína Mašková,** Štěpánovice 22. Dožívá se 84 roků.

21. 8. **Eugenie Marešová,** Halouzkova 34. Dožívá se 85 roků.

31. 8. **Raimund Urban,** Halouzkova 96. Dožívá se 81 roků.

Vzácné životní jubileum — 70. let trvání svého manželství — oslaví dne 27. srpna 1982 manželé **František a Marie Vrchlabských,** bytem Lomnička číslo 25.

K tomuto výročí jim přeje MěstNV a a sbor pro občanské záležitosti v Tišnově hodně zdraví, štěstí, klidu a spokojenosti do dalších let života.

ŽABÁRNA

Popelkou ve městě bývala ulice k Červenému mlýnu. Podsedky (čtvrtlány), které i s dvorem Věží byly r. 1491 zakoupeny do zboží kláštera Porta coeli, byly zatíženy „dědickými" robotami a desátky bez výsad gruntů v městečku. Také ostatní grunty této ulice byly bez výsad a některé byly závislé (depedentní) na výsadních gruntech v městečku.

Ulici se říkalo Žabárna — Froschgasse — a to zcela právem, neboť přívalové vody z horních částí městečka a kopanin pod Květnicí vytvářely tu celoročně zahnívající smrduté tůně, hemžící se žábami a jinou vodní žouželí.

Vybudováním „železné dráhy" (1884) a jejím rozšířením (1941) zaniklo několik původních gruntů (č. 166 Bílý, 167 Drábek, 168 Krejčí, 178 „Syslárna", 179 Pivoňka). Čísla těchto domů, jakož i čísla jiných starých domů během doby zaniklých, dostaly domy v nových částech města.

Červený mlýn byl poslední budovou městečka v tom směru. Směrem k Závisti a Deblínu jezdilo se ještě počátkem nynějšího století neudržovanou cestou, a to pouze tunelem (průjezdem) Červeného mlýna. Mostek přes náhon u mlýna nebyl. Pod mlýnem u náhonu byla od konce 18. století panská koželužna a později kovárna.

Od nepaměti stávala v chrastině v zákoutí mlýna pověstná rasovna. Tišnovský ras byl pomocníkem kata. Dne 11. února roku 1827 konala se zde slavná svatba. Třicetiletý jihlavský kat Johann Nessl, který podědil svůj neblahý ouřad po svém katovském otci, ženil se s devatenáctiletou černookou Lenkou, dcerou tišnovského rasa Ignáce Oberreitera.

Za mlýnem stávala již za starodávna jen samota „Zahrada", později zvaná „Šištót" nebo Střelnice. Zde působil jeden z nejstarších spolků Tišnova — spolek střelecký, který sdružoval „smetánku" města včetně místní „zlaté mládeže". Hlavní povinností členů bylo v letních měsících zastřílet si do „šajby" a popít červeného vínka ve stínu mohutných jabloní. Jednou za rok byla pořádána střelba královská a král, nejlepší střelec, byl v průvodu a s hudbou veden do spolkové místnosti v hostinci u Pokorů a pořádáno velké „čepobití".

U lesa byla panská cihelna a vápenice, kde často „ložíroval" tišnovský „lazarón" — Čiča prorok, o němž píše archivář Bohuš Sedlák ve své dosud nepřekonané knize „V závětří Květnice". Ještě počátkem století si zamlýnští kluci ve staré cylindrové vápenici rádi opékali jablka „napajtlovaná" na mlynářově zahradě.

V polovině 18. století zřídilo klášterní panství v zamlýně „salajkárnu" na výrobu potaše (uhličitan draselný) z dřevěného popela k potřebám mydlářů a barvířů (č. 175 u Kolíbalů, nyní pí. Křenková), dále „troubárnu", kde se vrtaly borové kmeny na dřevěné vodovodní roury (č. 174 — nyní u Michálků) a „Jägerhaus", později hostinec Kradlůvka čili Kréta (č. 176).

Osada „Zamlýn" vyrostla teprve před počátkem 19. století. První domek číslo 206 byl vystavěn roku 1825.

Jan Hájek

Z dob válek, hladu a moru

Lidovým podáním se šířily nejen lidové písně, báchorky, povídačky, pohádky a pověsti, ale také vzpomínky na skutečné události z dob minulých. Několik záznamů o tom se zachovalo i v pramenu, z něhož jsem čerpala svých několik

báchorek a povídaček ze starého Tišnovska (Tišnovsko, duben 1982), totiž v rukopisných poznámkách bratra mého pradědečka Josefa, Františka Brychty. Týkají se smutných událostí, které těžce postihovaly náš lid, válek, hladu a moru. Jsou pak pozoruhodné tím, že nám ukazují, kam až do minulosti paměť lidu sahala a co pokolením přicházejícím zachovala. Své vlastní doplňky uvedu opět v závorkách.

(I. Války)

Ví a chápe nynější pokolení, co je hlad, mor, vojna? A chodila tato trojice společně a nerozlučně v tomto pořadí: vojna — hlad — mor. Hlad a útrapy (byly následkem) vojny. Mor (vznikal) z hladu a utrpení.

U starých lidí rozených počátkem 19. století žily ještě vzpomínky na Švédy, (kteří u nás zle řádili na konci třicetileté války. Vzpomínky) zděděné po prarodičích. Osada Heroltice byla vypálena a zpustošena od Švédů v roce 1645, když totiž obléhali Brno a hrad Veveří. (Švédové) tenkrát zpustošili i široké okolí, i Tišnov, Předklášteří a Doubravník. Lidé prchali před Švédy i císařským vojskem do lesů a houštin, tam hynuli hladem, zimou, nepohodou. Vypukly nemoci a mor. Pomřely celé vesnice. Osady vypleněné a vypálené zpustly a zarůstaly lesem. Dnes není po (mnohých) z nich ani památky, jen jméno se udrželo. (Tenkrát zanikla i osada Ceblovice v katastru Lažánek). V lesní trati Ceblovice, na místě zvaném Oratorova loučka jsou dodnes (psáno asi 1931) patrny stopy bývalé osady. Ty dolíky tam jsou pozůstatky pobořených sklepů. A v lesích vůkol jsou posud znatelné meze dřívějších polí. Tehdy zanikly i dva mlýny pod Herolticemi na Svratce . . . Zbytky vidíš na sentické straně u Širokého proudu.

(Uprchlíkům, kteří vpády a drancování přežili, hrozilo však další nebezpečí). Švédy polapení jednotlivci nebo i zrádcové byli hrozbami přinuceni (nebo slibem peněžité odměny získáni), aby obcházeli kolem lesů a lákali uprchlíky ven voláním, že už ten mordýř, ten potvora Švéda je pryč. — A pak běda ubožákům! (Když Švédové vypátrali skrýše uprchlíků, bez milosti je oloupili o všechno a povraždili. Hromadné hroby jejich obětí prý byly) U křížků nad Vohančicemi, Spáleniska nad Loučkami u Ceblovic a jinde. (To mi vyprávěl) starý Zemánek z (Heroltic) č. 8. U lidí narozených po roce 1820 již těchto vzpomínek nebylo.

(II. Mory

Často bývaly v minulých staletích naše krajiny sužovány morem). Za císaře Leopolda I. (1657—1705) byly vedeny války s Turky, (které právě tehdy dosáhly dramatického obratu při) obležení Vídně. Válkami těmi byl k nám zavlečen z východních krajin mor. Mor tento byl nazván černé mření, protože mrtvola zakrátko zčernala jako uhel. Také mu říkali mor hlízový, protože na těle zemřelých naskočily velké černé boule (hlízy) . . . Mor ten byl velmi zhoubný a prudký. Lidé umírali rychle. (Člověk) vyšel zdánlivě zdráv z domu. Šel, šel a pojednou se zapatácel jako opilý, padl jako kosou podťat k zemi a byl nebožtíkem.

Lidé umírali tolik, že zemřelé nemohli a nestačili převážet na farní hřbitovy a bylo nařízeno pochovávat je doma za osadou. Morové hřbitovy — kerchůvky, kirchůvky (z německého Kirchhof, tj. kostelní dvůr, čili hřbitov) z osmdesátých let 17. století jsou u každé osady. Někdy zjištěné, někdy nezjištěné. Kde je u dědiny starý kříž nebo boží muka, tam je pravděpodobně morový hřbitov.

Morový krchůvek u Heroltic byl zjištěn v roce 1879, když se stavěl horní mramorový kříž (u nynějšího kravína) místo kříže dřevěného, stářím a vichřicí zničeného. Ty lípy a akáty okolo zasadil v roce 1882 můj tatínek s bratrem Josefem, (Další epidemie — především cholery — postihly Tišnovsko) v osmdesátých a devadesátých letech 18. století, pak v letech 1831—1836. Posledně byla u nás cholera v roce 1866 po válce s Pruskem, po „Prajzích" (Prusech). Tehdy zemřelo jen v Heroltcích na 60 lidí. První zemřelo děvče Josefka Dvořáčková z č. 3. V domě č. 14 vymřela celá rodina Krejčích, celkem 7 osob.

(III. Velký hlad

I hlad býval v našem kraji častým hostem. Chudí lidé se jen zřídka najedli dosyta. Ale byly i doby „velkých hladů", které postihovaly všechny obyvatele vesnic bez rozdílu).

Poslední hlad u nás byl v letech padesátých (minulého století), a to v l. 1856 až 1858, následkem dlouho trvajícího sucha a velké neúrody. Lidé jídávali jen jednou denně, a jen vodové polévky. Byla veliká drahota. Za fůru dříví dostávali (sedláci) v Brně od pekařů výměnou bochník chleba. Kde měli nějaké zrní, žernovali si je doma sami a jídali je i se slupkami. Také jídali zrní nesemleté, celé, jen uvařené a trochu posolené. Nejen děti, i staří (lidé) plakávali hladem. Tak si vypravovali toho pamětníci.

Dobytek krmili listím ze stromů i jehličím. Strhovali slaměné střechy a tou slámou krmili. Došky ale napřed pořádně vyklepali, aby z nich ještě nějaké zrnko vytloukli. Takové sucho bylo, že i o vodu byla nouze. Vyschly studny, potoky i řeka Svratka, (z níž zůstaly) jen ojedinělé kalužinky. V Heroltcích nebylo ani kapky vody. (Lidé) chodili pro vodu na pití a vaření ke studýnce Na bílém (dnes zdroj tišnovského vodovodu) nebo k Lopatě.

(IV. Lichváři

A ještě jedna pohroma sužovala naše vesnice před sto lety. Pohroma, o níž už dnes nemáme ani představu. Byli to lichváři). Ano lichváři! Nebylo založen a spořitelen. Peněžnictví bylo v rukou lichvářů. Půjčky na veksle, tj. směnky (byly poskytovány) nejdéle na tři měsíce a potom (následovalo) stálé prodlužování po třech měsících. Ze zlatky (rakouská měna do r .1892) se platil úrok krejcar denně, někdy i 10 krejcarů týdně a byl strhován předem. Nebyli to vždy lumpi nebo nedbalci, kteří o grunty přišli. Některé jsem ještě znal. Stačil dluh 100 zlatých, ano i daleko menší, a sedlák letěl. A letěly u nás (v Heroltcích) v letech 1870—1880 (poslední a největší krize předmonopolistického kapitalismu), tedy v době desíti let, čísla 5, 7, 11, 15 — pak ve dvoře Dobišar a dva bratři Jiskrovi. A byli v Tišnově (lichváři) Vogler, Piska, Diebel, Kratochvil, Petrides a na Vohančicích Svoboda. Teprve po roce 1880 nastal obrat k lepšímu . . .

Závěr

Končí se rukopisné poznámky starého venkovského učitele Františka Brychty. Psal je někdy v letech velké hospodářské krize 1929—1934, kdy se našemu lidu nežilo dobře. A přece mu i v této těžké době vyvstávaly v paměti vzpomínky jeho rodáků na časy, kdy bylo ještě hůř. Myslím, že není zbytečné připomenout si tato vyprávění pamětníků ani dnes, aby si zejména mladí lidé, kteří sami ještě nic nezažili a nepamatují, uvědomili že pro pracující lidi nikdy v minulosti neexistovaly „staré zlaté časy".

Alena Meluzínová

TIŠNOV - BRNO

V 4.20 - 5.00
A 4.25 - 5.20 Dx
A 4.45 - 5.30 x
V 4.53 - 5.30
V 5.13 - 5.50 x
A 5.17 - 6.05 x.
A 5.25 - 6.15 Dx
A 5.27 - 6.10 S
A 5.50 - 6.35 x
V 5.50 - 6.32
A 6.35 - 7.30 Dx
A 6.35 - 7.20 x
A 6.46 - 7.30 x.
A 6.48 - 7.30 .
A 6.55 - 7.30 .
A 6.56 - 7.40 S.
V 6.57 - 7.34
A 7.00 - 7.55 Da
A 7.06 - 7.50 x.
V 7.35 - 8.12 x
V 7.35 - 8.17 a
A 7.35 - 8.30 Dx
V 8.28 - 9.05
A 8.28 - 9.00 .
A 9.00 - 9.55 Dx
A 9.00 - 9.45 w
A 10.00 - 10.45 x
A 11.00 - 11.50 Dx
V 11.30 - 12.12 x
V 11.35 - 12.12 a
A 12.05 - 13.00 Dx
A 12.18 - 13.00 x.
V 12.26 - 12.53 R
A 12.30 - 13.25 Da
A 12.50 - 13.35 x
A 13.10 - 14.05 Dx
V 13.22 - 13.58
A 14.03 - 14.35 .
A 14.48 - 15.30 x.
A 14.55 - 15.40 x
A 15.01 - 15.40 x.
V 15.03 - 15.40
A 15.10 - 16.05 D+
A 15.15 - 16.05 Dx
A 15.55 - 16.40 x
A 15.55 - 16.50 Dx
V 16.02 - 16.39
V 16.35 - 17.07 w
V 16.49 - 17.30
A 17.00 - 17.45 x
A 17.10 - 18.05 Da
A 17.45 - 18.40 Dx
V 18.08 - 18.28 KL+
V 18.10 - 18.47
A 18.18 - 19.00 +
V 18.56 - 19.36
A 19.00 - 19.50 Dg
A 20.45 - 21.30 x
V 20.50 - 21.10 KL+
V 20.57 - 21.34
A 20.58 - 21.30 N.
V 21.37 - 22.03 R
A 22.40 - 23.20 x.
A 23.02 - 23.40 x.

Vysvětlivky:

A autobus
V vlak
x jezdí v pracovní dny
\+ jezdí v dny pracovního klidu
S jezdí v sobotu, není-li svátkem
a jezdí v S a +
N jezdí v den prac. klidu před x
b jezdí v x a S
D jede přes Drásov
. jede od čerpadla nebo k čerpadlu
K jede jen do Králova Pole
w jezdí v prac.den před + či S
g jezdí mimo S a +
R rychlík
L letní čas
Z zimní čas

BRNO - TIŠNOV

V 1.10 - 1.50 xS
V 3.40 - 4.16
A 4.15 - 4.49 b.
A 4.35 - 5.10 x.
V 5.15 - 5.39 R
V 5.24 - 6.03
A 5.40 - 6.25 x
A 6.10 - 6.52 x.
A 6.25 - 7.15 Dx
A 6.35 - 7.15 S
V 6.47 - 7.25 x
V 6.50 - 7.36 a
A 7.00 - 7.50 x
A 7.30 - 8.20 x
A 7.40 - 8.10 a
A 8.05 - 8.55 D
V 8.15 - 8.52
V 8.35 - 9.18 a
A 9.00 - 9.55 Dx
A 9.30 - 10.00 x.
A 9.30 - 10.25 Dx
V 10.45 - 11.28
A 11.00 - 11.50 Dx
A 11.25 - 12.20 Dx
A 11.25 - 12.19 w
V 12.00 - 12.40
A 12.05 - 12.39 x.
A 12.20 - 12.50 a
A 12.25 - 12.59 x.
A 13.00 - 13.42 .
A 13.05 - 13.50 x
A 13.50 - 14.45 Da
A 14.00 - 14.50 x
A 14.15 - 15.06 x.
V 14.20 - 14.57
A 14.45 - 15.15 x.
A 14.45 - 15.35 Dx
V 14.51 - 15.29 Z,Lx
A 15.00 - 15.55 Dx
A 15.00 - 15.50 x
V 15.20 - 15.45 R
V 15.30 - 16.07 w
A 15.45 - 16.35 Dx
V 15.50 - 16.27
A 16.15 - 17.05 D+
A 16.20 - 17.15 Dx
A 16.40 - 17.10 .
V 16.56 - 17.22 R
V 17.00 - 17.36 w
A 17.00 - 17.45 x
A 17.00 - 17.55 Dx
V 17.20 - 17.58
A 18.00 - 18.45 x
A 18.10 - 19.00 DS
A 18.30 - 19.25 D+
A 19.00 - 19.50 Dx
V 19.10 - 19.49
A 19.10 - 19.50 +
A 20.00 - 20.50 Dx
A 20.10 - 20.45 x.
A 20.20 - 20.55 x.
A 20.30 - 21.20 D+
A 22.15 - 22.45 N.
A 22.30 - 23.15 Dx
V 22.50 - 23.27

KLUCANINA

Procházíte-li poslední roky Klucaninou, zřejmě vám připadne, že její název pramenící ze staročeského výrazu „klučiti" tj. mýtiti je docela příhodný. Současné kácení se však děje v souladu s lesním hospodářským plánem, který nejen že určuje dobu a způsob těžby, ale dává instrukce pro následné zalesnění pasek. V těch dobách, kdy dali naši předkové Klucanině jméno, se na ní mýtilo a zřejmě i páslo natolik živelně, že měla první generace lesních hospodářů určitě co dělat, aby Klucanině vrátila souvislý lesní plášť.

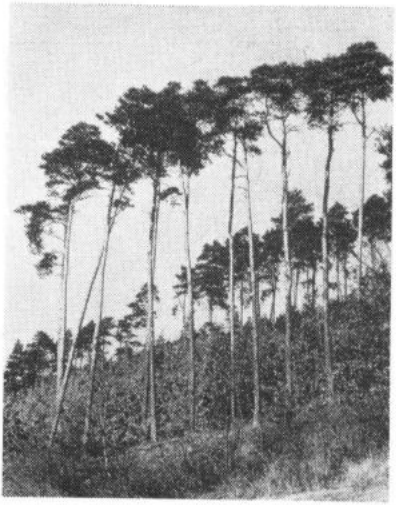

Foto: Bohumil Kabeš.

Ten ovšem koncem období, ve kterém bylo dopřáno lesům vyvíjet se bez zásahů člověka, vypadal úplně jinak. V souladu s klimatickými podmínkami a charakterem půd na svorech, permských pískovcích a spraších se staly hlavními porostotvornými dřevinami tehdy ještě bezejmenného pahorku dub zimní a buk lesní, hojněji se místy přidružoval habr, ojediněle javory, na jižních svazích vytvářely podrost teplomilné keře. V současnosti převládající borové a smrkové porosty jsou tedy výsledkem umělého zalesňování. Zatímco nenáročná borovice na Klucanině velice dobře prosperuje, je nepůvodní smrk na severních svazích pouze průměrného vzrůstu a na svazích jižních — například pod kótou „Na sekyře" — dokonce výrazně krní, protože zde nemá vhodné vlhkostní podmínky.

Přestože jsou lesní porosty Klucaniny v převážné míře produktem hospodářské činnosti člověka a v dosahu města prolezlé cesta necesta generacemi tišnovských kluků a houbařů, není Klucanina tak docela obyčejný les, jak by se na první pohled zdálo. Dodnes se zde můžeme setkat s několika rostlinami, které patří ke vzácným klenotům naší flóry. Jsou mezi nimi dokonce i takové, které na botanicky proslulé Květnici chybějí. Zejména na sprašových překryvech jižně exponovaného úpatí se v porostech s příměsí původních listnáčů zachovaly omezené lokality několika zákonem chráněných teplomilných druhů. Nejvzácnější z nich je bezesporu střevičník pantoflíček, snad nejkrásnější z našich orchidejí. Ještě v padesátých letech se dala jeho populace odhadnout na několik desítek kusů, v roce 1981 jsem až po dlouhém hledání zjistil pouze 7 exemplářů. Zatímco střevičník vyhledává slunná místa, další z našich orchidejí okrotice bílá roste — na Klucanině rovněž jen v několika exemplářích — na dnech stinných žlebů. Třetí ze zástupců čeledi vstavačovitých — vemeník dvoulistý je na Klucanině nejhojnější. Bílé hrozny jeho opojně vonících květů se vyskytují během června v porostech s převahou dubu. Z dalších vzácných a chráněných rostlin Klucaniny si připomeňme medovník meduňkolistý — hluchavkovitou bylinu s nápadně bělo-fialovými pysky, rozkvétající v květnu nad cihelnami i „Na šatanech", dále brambořík evropský, dosud rostoucí v několika trsech v severozápadním cípu, a lilii zlatohlavou, jejíž malá populace byla omezena výstavbou lesní cesty.

Poslem jara bývaly na slunných sprašových okrajích Klucaniny modré kalichy koniklece velkokvětého. Jejich poulace byla v šedesátých letech zlikvidována

– částečně vlivy živelné rekreace, částečně se „rozutekla" do zahrádek. Obdobně byla nad „Hvízdalovem" zdecimována i ojedinělá populace lýkovce vonného, kterému se na Tišnovsku říká lidově podvečírka. Ale i keříky kdysi hojnějšího lýkovce jedovatého, rozkvétajícího často ještě nad sněhem, dnes můžeme na Klucanině spočítat na prstech.

Lidské zásahy naopak pomohly dalšímu chráněnému druhu – v pozdním létě rozkvétající fialové hvězdnici chlumní, která se stala masově rozšířeným pionýrským druhem na svazích výkopu opuštěné cihelny. Až do prvních sněhů kvete jediný klucaninský zástupce vzácných rostlin hořcovitých – hořeček brvitý, s jehož ocelově modrými obrvenými kalichy jsme se ještě před patnácti, dvaceti lety mohli častěji setkat především „Na šatanech"; dnes už roste jen pár jedinců nad „Hvízdalovem".

Zajímavou lokalitou teplomilné vegetace býval okraj lesa u drásovského mostu. Kromě již zmíněných koniklecŭ tam v několika trsech růstávala i vysoká pryskyřníkovitá bylina plamének přímý. Oba druhy zmizely, hojně se zde však dosud vyskytuje vzácný černohlávek velkokvětý, hvězdnice chlumní a poslední z galerie chráněných rostlin Klucaniny – bělozářka větevnatá z čeledi liliovitých.

Klucanina má však i zajímavou zvířenu Pestré je především druhové složení ptáků. Z méně častých druhů jmenujme alespoň sýkory parukářku, mlynaříka, a uhelníčka, šoupálky, brhlíky, několik druhů pěnic, dosud zde vzácně zahnízdí žluva hajní, proslulá svým jasným flétnovým hlasem. Začátkem let šedesátých jsem zde dokonce spatřil ptáčka svých dětských snů – králíčka ohnivého, v téže době zahnízdili na Klucanině jestřábi. Do zmol nad zadními cihelnami jsem chodíval pozorovat sovy – puštíky a kalousy ušaté. Těch značně ubylo v důsledku likvidace doupných stromů a chemizace zemědělství.

Nejvíce mě však na Klucanině překvapuje přítomnost datla černého, který je plachým ptákem zpravidla rozlehlejších lesních komplexů. Jeho táhlé volání mě vábí na Klucaninu zpátky. I když jsem prochodil lesy Československa od Šumavy po Vihorlat, od Jeseníků po jihomoravské luhy, toulal se sibiřskou tajgou i finskými bory, přesto se rád na Klucaninu vracím. Neboť právě v ní jsem kdysi pochopil, že i obyčejný les může být plný zázraků. A já vám přeji, aby se je podařilo objevovat a chránit i vám.

Jan Lacina

O DUDKOVI CHOCHOLATÉM

Psát o dudkovi v souvislosti s Tišnovem se zdá být tak trochu anachronismem. Sám jsem ho tu dobrých deset roků neviděl a ani jsem neslyšel, že by tu někde hnízdil. Avšak býval tu, býval. Krasavec! Jeho zmizení můžeme připsat na vrub jednak přemíře chemických postřiků a hlavně tak často nesmyslnému kácení starých stromů s dutinami, jeho výhradním domovem. Je to škoda. Dudek je skutečně skvostným výtvorem přírody. Je čtvrtým členem řádu srostloprstých ,který se vyznačuje až neuvěřitelnou barevnou hýřivostí: ať už jde o létající drahokam ledňáčka, či rapsodii v modrozeleném mandelíka, nebo exotickou perlu vlhu. Pravda, dudkovi trochu chybí na jejich barevné rozmařilosti, ale přesto jeho něžně béžový, bíločerně pruhovaný šat spolu s houpavým přízemním letem působí ve vzduchu dojem jako by letěl krásný vlající hedvábný šátek. Avšak nejatraktivnější je na dudkovi jeho chocholka. Kdykoliv je vzrušen a nebo jen tak, z přemíry dobré nálady ji vztyčuje do nádherného vějíře, táhnoucího se od kořene zobáku až dozadu k temeni hlavy.

.Dudek je rozšířen po celé Evropě (s výjimkou severských oblastí), Asii a Africe. A všude byl a je středem pozornosti. Tak třeba v Itálii a Francii má na sta jmen a Arabové jej uctívají takřka jako posvátného. Naši pradědové věřili zase, že dokáže otvírat poklady a dudek za to trpěl: „ . . . a tu je třeba jen zaklínovati dutinu s mláďaty a dudek již z lásky k mladým sežene **bylinku otvírací.** Arci nutno prostříti pod otvor šáteček nepraný, květnovou rosou bílený, aby naň bylinka poklady otevírající padla . . ." Pak už stačí ji vzít a jít si poklad vyzvednout.

Kdybychom chtěli charakterizovat dudkovu povahu, museli bychom ho nazvat mírným a ústupným. Je to takový tichý samotář, ozývající se, jen když hnízdí. Po zemi se pohybuje sice s grácií, ale jakoby ostýchavě. Podívejme se na něj, když shání potravu. Teď zrovna odněkud přelétl nad pastvinu, houpavý let vypadá jakoby už nemohl, dosedne, rychle kráčí, brzdí, prudké klovnutí dlouhým špičatým zobákem, několik trhavých pohybů nad hlavou a už je zase ve vzduchu. Co to tam sbírá? Jdeme blíž a hele kravěnce! A v nich larvy! Tak o ty má zájem! Ano to je takový první paradox u dudka: Takový vznešený krásný pták a živí se hmyzem v trusu dobytka (odtud ta jeho obliba širokých pastvin s dutými stromy). Proto ten dlouhý špičatý zobák a proto také ty trhavé pohyby při polykání. Má totiž vzhledem k délce zobáku jen kratičký jazyk, takže si sice musí potravu k němu hodit, ale zato je již čistá od „toho" v čem ji sebral. Druhým paradoxem krasavce dudka je zápach. Někde dokonce říkají: „Smrdí jako dudek!" Abychom byli přesní a nekřivdili mu, dudek nesmrdí pořád a nemá na to vliv ani ta jeho nevábná potrava. To pouze u mláďat, než vylétnou, a u samic po dobu hnízdění se uvádí v činnost dvojitá žláza nad řitním otvorem, která produkuje odporně páchnoucí výměšek. Ten spolu s řídkým trusem se stává účinnou zbraní proti vetřelcům. Dostat přímý zásah do obličeje, a tam míří dudčata především a „střílejí přesně", to není nic příjemného a obvykle každého útočníka přejde chuť pokračovat v seznamování.

Dudci hnízdí, jak už řečeno, v dutinách starých stromů s úzkým vletovým otvorem. Samička sedí na 5—10 šedých vajíčkách 16—18 dní. Po tu dobu je sameček zásobuje. Když se objeví mláďata, krmí je oba. Dudčí potravu tvoří převážně hmyz, a to vedle již zmíněných larev, vyhledává i ostatní, třeba brouky, kterým ale nejprve na tvrdém podkladě srazí krovky, aby byli požívatelnější. Zimoviště vyhledává v Africe, odkud k nám přiletí v polovině dubna.

Josef Ptáček

SPORT

Z TIŠNOVSKÉHO ŠACHU

Psát o šachistech v Tišnově znamená se vrátit do minulých let. Byl zde aktivní šachový kroužek s dobrými šachisty. Mnoho z nich již nežije. Hamrle, Šefčík, Vrchlabský, Vácha, Slezák, Nečová a další. Hráli v krajské soutěži a dosahovali dobrých výsledků i s brněnskými šachisty.

Málokdo již dnes také ví, že v Tišnově žil na odpočinku skladatel šachových úloh Ladislav Vetešník, jehož šachové úlohy otiskovaly časopisy i v cizině. Pomníček na skále Výrovka za Červeným mlýnem připomíná, že jeho dva synové byli umučeni v koncentračních táborech. Z Tišnova pochází i známý šachový skladatel Ing. Ladislav Kos, který bydlí a pracuje v Brně.

Na tuto tradici šachové činnosti navázali především dva dobří šachoví organizátoři, ing. Lubomír Plašil, nyní ve funkci předsedy šachového oddílu TJ Baník Tišnov, a učitel Miroslav Peška, který na ZDŠ na Gottwaldově ulici vede šacho-

vý kroužek, učí šachy a získává hodně talentovaných žáků pro šachovou hru a pro šachový oddíl TJ Baník Tišnov A k nim se přidávají Bytešník, Buček, Štursa, Bílek, Kokolia, Síbek, O. Šudák a další.

Šachový oddíl v Tišnově má na 40 organizovaných šachistů. V okresní soutěži hrají závodně 2 oddíly, z nichž jeden je složen z dorostenců a žáků. Jedno družstvo hraje v krajské soutěži, kam postoupilo v roce 1981. I když výsledky v okresní soutěži nebyly dobré, družstva získala další zkušenosti. Dobré zkušenosti získalo družstvo, které hrálo v krajské soutěži II. třídy. Z celkového počtu 12 šachových oddílů se umístilo na 10 místě. O některých prohrách, rozhodovaly nepatrné rozdíly. Důležité je, že toto družstvo v krajské soutěži setrvává a jsou předpokady, že jeho výsledky budou v příští soutěži ještě lepší.

Kromě závodní činnosti organizuje šachový oddíl TJ Baník Tišnov oddílové přebory a další turnaje. Na počest 34. výročí Února sehrál již V. ročník městského přeboru jednotlivců. Hrál se v nové společenské místnosti v sídlišti Pod Klucaninou. Věcné ceny pro 20 nejlepších a 3 nejmladší účastníky věnoval MěstNV a místní závody. Bojů se zúčastnilo 32 šachistů. Vítězem se stal ing. Plašil již po třetí a stal se tak definitivním držitelem putovního poháru, který věnoval MěstNV v Tišnově. Další v pořadí byli ing. Fencl a K. Švábenský. Dále se hrají bleskové turnaje. K výročí VŘSR o „Tišnovskou šachovou věž", letos k 37. výročí osvobození města se hrál bleskový turnaj o „Tišnovského šachového krále". Turnaje se zúčastnilo 23 šachistů a hrálo se švýcarským systémem na 11 kol.

Zvítězil Endlicher s 8,5 body, na druhém místě se umístil Dozbaba a na třetím ing. Plašil oba s 8 body, Bytešník 7, pak následovali Novák, Štursa, Košata, Pekárek, ing. Haminger, L. Buček, Říha atd.

Pěkného výsledku dosáhl ing. Plašil v přeboru jednotlivců okresu Brno-venkov pro rok 1982. Získal z 11 partií 9 bodů, první místo a I. výkonnostní třídu. I výsledek ing. Pučálky v tomto turnaji se 6,5 body je pěkný.

Šachový oddíl má i okresního přeborníka v žácích. Je jím Vít Šudák, žák ZDŠ na Gottwaldově ulici.

V okresním přeboru dorostenců, který se hrál v Tišnově, se umístil Košata na 2. místě a Seidl na třetím.

Dost šachistů hraje také korespondenčně. Asi nejdále je R. Dozbaba, držitel I. výkonnostní třídy v korespondenčním čachu, který je stálým účastníkem mistrovských korespondenčních šach. turnajů. Sehrál i několik mezistátních zápasů. Nyní hraje na 32. šachovnici za ČSSR v mezistátním utkání se SSSR na 100 šachovnicích.

Šachový oddíl plní i jiné povinnosti. Tak členové odddílu odpracovali za rok 1981 na stavbě sportovní haly u sokolovny na 470 brigádnických hodin. Oddíl je vzorným oddílem 1. stupně.

Šachisté mají podporu ke své činnosti především od TJ Baník Tišnov, ale také od MěstNV v Tišnově i od některých místních závodů.

V zásadě lze říci, že šachový oddíl TJ Baník Tišnov plní jeden hlavní cíl, přivést k šachové hře, která má v sobě tolik přitažlivého, poučného a výchovného, co nejvíce mladých lidí. Skutečností je, že tento úkol plní dobře. A v tom je především největší klad celé práce šachového oddílu.

R. D.

TIP NA VÝLET

Okolo Svratky

V létě, takovém tom pravém létě, jaké skoro již ani neznáte, ale doufáme, že bude právě letos, se asi nenajde moc příznivců pro pěší turistiku. Proto jsme tuto procházku zvolili právě podle toho.

Východiskem tohoto výletu budou Heroltice. Od autobusové zastávky se vydáme po žluté značce a za obcí sejdeme do údolí Lažáneckého potoka. Tak dojdeme na křižovatku turistických cest, která se nazývá Pod Dřínovou. Je nazvána podle kopců, které leží podél naší cesty (Malá a Velká Dřínová). Z této křižovatky budeme pokračovat po zelené značce. Cestou si jistě povšimneme tabulek upozorňujících na pásmo hygienické ochrany vodovodu i dvou vodárenských objektů. Právě zde je jeden ze zdrojů pitné vody pro Tišnov. Odtud se vede voda do vodojemu na Klucanině.

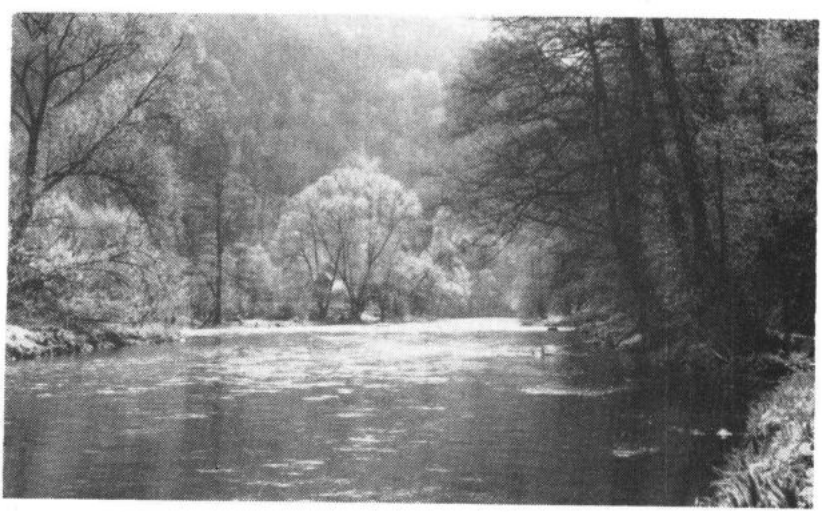
Po zelené značce dojdeme až ke Svratce. Toto místo je známé letovisko, které se nazývá Šárka. Je zde rekreační středisko n. p. Tisk Brno, lidového družstva Jednota i mnoho soukromých chat, tak jako kolem naší další cesty. Ta bude pokračovat krásným údolím po břehu řeky Svratky proti jejímu toku po červené značce. Po cestě projdeme ještě podle rekreačního střediska brněnského dopravního podniku Brněnka a dojdeme do Březiny. Cestou si jistě vzpomeneme na známou Nezvalovu báseň Na břehu řeky Svratky. A snad také pochopíme, proč opěvoval právě tuto řeku a její okolí.

Březina je prastrá ves. Již při zakládání kláštera Porta coeli byla zeměpány připsána do jeho majetku .Dnes se však občané starají, aby byla nejen krásná, ale i moderní. Dosvědčuje to i nová prodejna Jednoty, nový most přes Svratku a při průchodu obcí se o tom přesvědčíte. Červená značka nás vyvede z obce a za novým mostem pokračuje po levém břehu Svratky do Tišnova. Cestou by vám pamětníci ukázali, kde bývalo na řece koupaliště Grádo.

Délka trasy je 8,5 km (Pod Dřínovou 1 km, Šárka 2 km, Březina 5 km), o převýšení je zbytečné mluvit — je asi 30 m.

A proč jste tuto procházku vybrali na prázdniny? Po cestě je mnoho příležitostí, abychom se vykoupali — ať už například na Šárce, u březinského splavu nebo na závěr na tišnovském koupališti. Pokud bychom z Březiny šli kolem pohostinství po neznačené cestě po pravém břehu, přijdeme přímo k němu. Jinak musíme ze značky u mostu u ZSKN odbočit.

—ok—

Svratka u Heroltic. Foto: Josef Ptáček.

ÚSPĚŠNÝ VI. ROČNÍK RALLYE VYSOČINA

Celkové hodnocení letošního přeboru ČSR v oblasti B — automobilové soutěže Rallye vysočina, pořádané AMK Tišnov — vyznělo jednoznačně jako dosud nejzdařilejší ročník. Na takovémto hodnocení shodli se i zástupci vyšších svazarmovských složek, delegování komisaři a další.

Je to tedy velmi pěkný úspěch tišnovského AMK, podložený důslednou a včasnou přípravou a organizací. Je proto vhodné touto cestou poděkovat všem, kteří se o tento úspěch zasloužili, dále 450 pořadatelům na celé trati, příslušníkům SNB, armádě, požárníkům, zdravotní službě, svazarmovským radistům a všem tišnovským závodům, které tak vydatně přispěly k tomuto výsledku. A jak soutěž proběhla? Bylo přihlášeno celkem 113 vozů, k soutěži bylo připuštěno 84, z nichž dojelo 54 vozů. Na několika rychlostních úsecích došlo k dramatickým situacím, ale všechny bohudík skončily šťastně.

Vítězové jednotlivých kategorií:

A 2 – 700 ccm: vůz č. 9	Sýkorová – Holubová	Trabant 601 – AMK Č. Budějovice
A 1 – 1300 ccm: č. 43	Mikšík – Kohoutek	VAZ 21011 – AMK Olomouc
A 1 – 1600 ccm: č. 62	Zádraba – Kabíček	VAZ 2103 – Jindř. Hradec
A Škoda 120 LS: č. 69	Tůma – Inž. Ermis	Š 120 LS – Vítkovice
A 1300 č. 54	Kalabus – Juříček	VAZ 21011 – Gottwaldov
A 2 – 1150: č. 87	Michálek – Spěráček	Š 110 L – N. Včelnice
A 2 1600 ccm: č. 100	Zedník – Janovský	VAZ 2105 – MTX Kroměříž

J. Kadlec

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salóncích, školení s ubytováním.

V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd. Adresa: náměstí Míru 120

tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUČANINOU

velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

Střední odborné učiliště Lomnice u Tišnova přijme pracovníka hospodářské správy s kumulovanou pracovní náplní.

Předpoklady: úplné střední odborné vzdělání a praxe.

Písemné nabídky na adresu středního odborného učiliště v Lomnici u Tišnova.

Půjčovní doba v městské lidové knihovně o prázdninách:

pro dospělé:

st, pá 14 – 18

pro mládež:

po, st 14 – 17

Pobočky:

Tišnov II pá 15,30-18,30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička ne 10-12, 13-15
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16,30-19,30
Železné pá 16,30-19,30

LETNÍ KINO

1. čt — 21.30 hodin
ZE ŽIVOTA REKREANTŮ
(širokoúhlý)
Sovětský barevný film. Lyrický obrázek z černomořského pobřeží o nečekaných setkáních a věčné touze po lásce a porozumění.
Vstupné 5 Kčs

2. pá, 3. so, 4. ne, 5. po — 21.30 hod.
●● **BOŽE, JAK HLUBOKO JSEM KLESLA!**
Laura Antonelliová v hlavní roli italské filmové veselohry.
Vstupné 8 Kčs

6. út, 8. čt — 21.30 hodin
PRVNÍ VELKÁ VLAKOVÁ LOUPEŽ
Sean Connery v hlavní roli anglického filmového dobrodružství o zločinu, který vstoupil do historie.
Vstupné 6 Kčs

9. pá — 21.30 hodin
ČERNÝ TULIPÁN (širokoúhlý)
Herecká dvojrole Alaina Delona ve francouzském dobrodružném filmu.
Vstupné 8 Kčs

10. so — 21.30 hodin
DVA VÝTEČNÍCI
Komedie o nerozlučných přátelých, kteří se nezalekli žádné přesily. Terence Hill a Bud Spencer v hlavních rolích italské filmové veselohry.
Vstupné 6 Kčs

11. ne — 21.30 hodin
DNESKA PŘIŠEL NOVÝ KLUK
Český barevný film. Příručka mravů pro naivní, bláznivou, nezkrotnou a dospívající mládež.
Vstupné 5 Kčs

12. po, 13. út — 21.30 hodin
● **POLICEJNÍ INSPEKTORKA**
Francouzský barevný film. Vzrušující zápas ženy, která nemohla překročit hranice, vymezené pro spravedlnost.
Vstupné 6 Kčs

15. čt — 21.30 hodin
● **BULDOCI A TŘEŠNĚ**
Český barevný film. Komedie o velkých mafiánech a malých podvodnících.
Vstupné 6 Kčs

16. pá, 17. so, 18. ne — 21.30 hodin
●● **HISTORIE HŘÍCHU**
Polský barevný film. Drama ženy, která lásce obětovala život.
Vstupné 6 Kčs

19. po — 21.30 hodin
JSEM NESMĚLÝ, ALE LÉČÍM SE
Pierre Richard v hlavní roli francouzské filmové veselohry. Návod jak upoutat pozornost milované dívky.
Vstupné 6 Kčs

20. út — 21.30 hodin
ZELENÁ VLNA
Český film o Praze, pražácích a začínajícím víkendu. Veselé i vážné vteřiny jednoho pátku.
Vstupné 6 Kčs

22. čt — 21.30 hodin
BAŽANTI JDOU DO BOJE
(širokoúhlý)
Les Charlots ve francouzské filmové komedii.
Vstupné 8 Kčs

23. pá, 24. so, 25. ne — 21 hodin
● **KRÁSNÁ ZEMĚ**
Satirický příběh hodináře, který se po návratu do Itálie nestačil divit.
Vstupné 6 Kčs

26. po, 27. út — 21 hodin
● **HAZARDNÍ HRA**
V hlavních rolích vzrušujícího příběhu z amerických dálnic Peter Fonda a Jerry Reed.
Vstupné 8 Kčs

29. čt — 21 hodin
PLACHÉ PŘÍBĚHY
Tři téměř detektivní povídky z jedné kapsy Karla Čapka. Český film.
Vstupné 5 Kčs

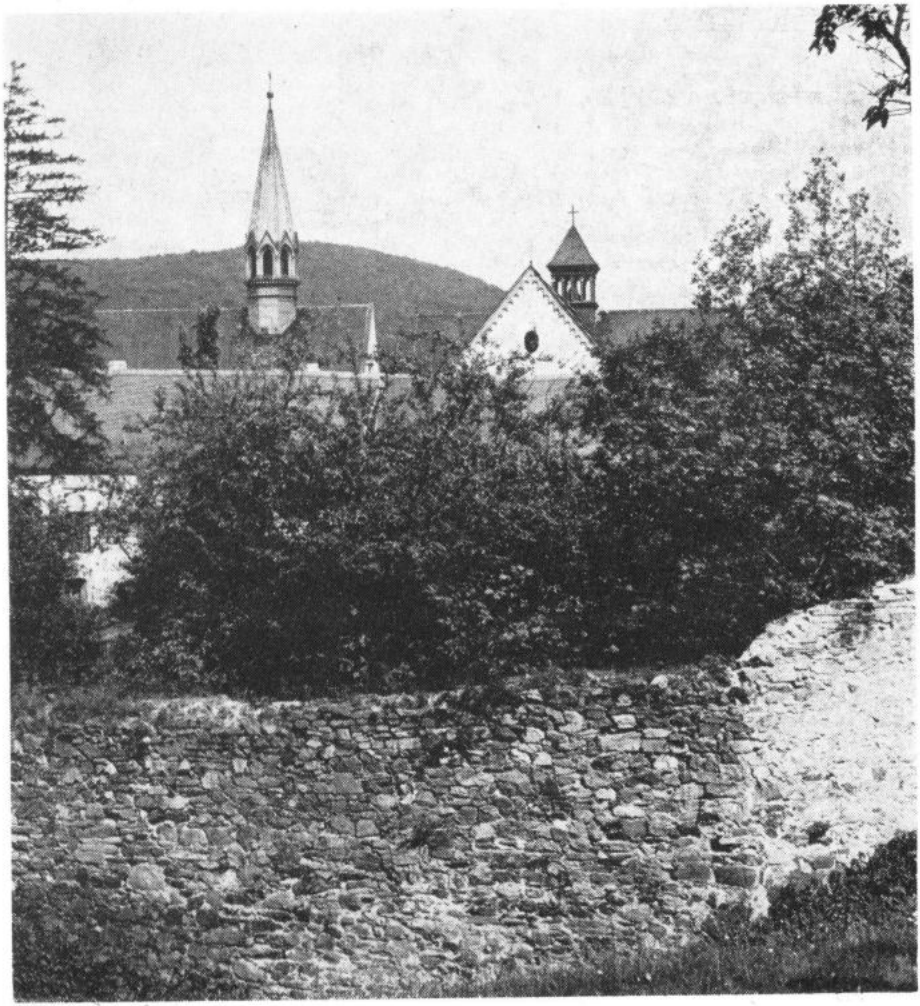
30. pá, 31. so, 1. ne — 21 hodin
●● **NÁVRAT DOMŮ**
Americký barevný film. Příběh lidí doživotně poznamenaných peklem vietnamské války.
Vstupné 6 Kčs

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov.
Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 5422-82 — 456.12/82-Lá 155

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

ZÁŘÍ 1982 Ročník XIII Číslo 9

KE DNI ČESKOSLOVENSKÝCH ŽELEZNIČÁŘŮ

MUŽŮM I ŽENÁM NAŠÍ MODRÉ ARMÁDY

Ta tam je doba speciálních kabel, s nimiž chodili zaměstnanci železnic do práce; patřila jaksi k modré uniformě s charakteristickou čepicí opatřenou lesklým štítkem. Brzy ráno se železničáři scházeli na svých pracovištích; všichni. Jedni podbíjeli krompáči koleje, jiní roztápěli černé mašiny, aby jim dali dost dechu na tah i dlouhé zapískání. Strojvedoucí s topiči bývali dvojicí, která musela jak se říká „hrát z jednoho partesu". Jeden bez druhého byl ničím. Znali se a věděli, co kdo potřebuje, čím žije.

Leccos se na železnici změnilo, ale dvojice na lokomotivě žijí dál — se všemi radostmi a starostmi života, opět jeden bez druhého nemůže být. Tak by zněla stručná odpověď těch, co denně sedají k řídicímu pultu moderní lokomotivy, v níž lidé učerněný a začouzený tendr zaměnili za elekřinu či mohutný diesel. Místo příslovečných a nijak napodobitelných kabel přinášejí v igelitových sáčcích jídlo na cestu, uloží je do ledničky, aby na obrátce či při jiné příležitosti měli vše jako čerstvé.

Jiskry a saze od dnešních lokomotiv nepadají, vítr okny nefučí, voda nikudy nezatéká. A ti, co kdysi s velkou olejničkou opatřenou protáhlým „zobákem" obíhali po rantlu lokomotivy a na desítkách míst zakapávali nezbytné mazivo, už také jen vzpomínají na minulé. Ačkoliv ani dnešní mechanici to nemají nijak snadné — o všechny ty budíky, spleť nejrůznějších kabelů a tisíců součástek, tvořících srdce lokomotivy, se musí umět postarat. To už je potřeba něco znát a vědět! Platí to rovným dílem o strojvedoucích a mechanicích, ale nejen o nich; o všech, kdo dělají na železnici. Vyrostla tu docela nová krev železničářů, lidí, co denně na sebe berou modrou uniformu. Do práce nastupují bez kdysi tak svérázných kabel, ale poctivostí a obětavostí při plnění svých úkolů si vybudovali docela nový, charakteristický znak.

Jaroslav Brácha

Z MĚSTSKÉ KONFERENCE SČSP V TIŠNOVĚ

Společným jmenovatelem výročních členských schůzí Svazu československo-sovětského přátelství, který je druhou nejmasovější organizací Národní fronty v Tišnově, a městské konference svazu byl všestranný rozvoj aktivity, podnícený 65. výročím VŘSR, 60. výročím vzniku SSSR a svoláním IX. sjezdu SČSP.

Delegáti městské konference, která se uskutečnila v červnu, zastupovali více než patnáctisetčlennou základnu, sdruženou ve dvaadvaceti odbočkách závodních a uličních.

Zprávu o činnosti po kulturní vložce v podání pionýrů ze ZDŠ na Gottwaldově ulici přečetl předseda městského výboru s. Jan Vácha. Ocenil mimo jiné dobrou práci odbočky č. 2, v níž byl předsedou s. Vlasák, a odbočky č. 3 s předsedkyní s. Vykypělovou. Vyzdvihl některé akce MěV SČSP, jako byla např. akademie tišnovských škol a LŠU, filmová představení, přivítání sovětských turistů apod.

Každoročně věnují odbočky pozornost uzavírání závazků, zaměřených na plnění volebního programu Národní fronty, hospodářských úkolů a zakázek pro SSSR i na získání dobrovolných dárců krve či sběr druhotných surovin. V uplynulém

---

Na snímku Pavla Smékala na titulní straně vidíme téměř 750 let starou budovu tišnovského kláštera Porta coeli.

období odpracovali členové SČSP v Tišnově přes dva tisíce brigádnických hodin, výrobě pomohli téměř třemi tisíci hodinami a odevzdali šest tun odpadových surovin. Pozornost tato organizace věnuje též výchově mladé generace. Na plnění zakázek pro SSSR mají velký podíl BSP ČSP v Modeteě a VDUP.

V závěrečné části zprávy s. Vácha poukázal na to, že ne všechny odbočky pracují tak, jak by měly. V řadě z nich je činnost průměrná a v některých kolísavá, ba i formální. Bude proto třeba zesílit agitační práci a zpestřit program v odbočkách.

Nově zvolený městský výbor po diskusi zvolil předsedkyní s. Libuši Tilhonovou.

(ula)

DÉŠŤ NEPOKAZIL DOBROU NÁLADU

OSLAVY 100 LET POŽÁRNÍHO SBORU V TIŠNOVĚ – PŘEDKLÁŠTEŘÍ

Jubilejní oslava se uskutečnila ve dnech 25. až 27. června 1982. V pátek 25. t. m. se konala ve společenském středisku za školou slavnostní schůze, kterou zahájil člen sboru s. M. Pátek přivítáním zástupců různých složek NF i hostů z okolních sborů. Pionýři pod vedením s. uč. Ilony Novotné předvedli kulturní pořad.

Povstáním byla uctěna památka zesnulých členů a delegace odnesla věnec k pomníku padlých.

Soudruh Jiří Lieberzeit přednesl slavnostní projev, v němž nastínil vývoj od počátku založení dobrovolného sboru hasičského – stalo se tak 24. června 1882 – až po dnešní dobu. Následovalo ocenění práce předáním čestných uznání za obětavou práci zástupci OV SPO a KV SPO a též medailí zasloužilým členům a těm, kteří obětavě pro sbor pracovali 20 a 30 let. A nebylo jich málo!

Následovaly slavnostní projevy zástupců MěstNV, OV SPO, KV SPO a oficiální část programu slavnostní schůze byla zakončena přípitkem.

Následovalo pohoštění a družná zábava; k nemalé míře dobré nálady přispěli soudruzi ze Štěpánovic (známé duo Raus – harmonika a Vejpustek – housle), takže se nakonec nejen zpívalo, ale i tancovalo. Všichni si dobrou náladu odnášeli domů.

V sobotu se na hřišti za školou konala taneční zábava, kde vyhrávala k poslechu i tanci osvědčená hudba Melodie. Ani déšť nepokazil dobrou pohodu. V neděli pak následovalo námětové cvičení, které komentoval s. Melkes. Všechna vystoupení i přes nepřízeň počasí sledoval značný počet diváků, kteří obdivovali nejstarší požární techniku od ručních stříkaček až po nejmodernější hasicí aparáty.

Největší pozornost velkých i malých diváků upoutala malá ruční stříkačka tažená koníkem – ponym.

Plánovaná taneční zábava na hřišti musela být přeložena do klubovny, protože vytrvalý déšť nedal tancechtivým pokračovat v zábavě na parketu ve volné přírodě. Závěrem lze říci, dobrá věc se podařila.

A že to nebyla záležitost čistě formální, svědčí o tom i to, že požární zbroj-

nice se k této slavnostní chvíli oděla do nového hávu, na čemž mají nemalou zásluhu především ti mladí. Zakončil bych slovy místopředsedy MěstNV v Tišnově s. Karla Kouřila: „Jménem Městského národního výboru v Tišnově a jménem MěV Národní fronty děkuji Klášterákům za veškerou práci, kterou vykonali, a přeji jim hodně zdaru do další činnosti".

D. Šikola

Z činnosti ZO ČSŽ v Tišnově

Výstavku ručních prací uspořádala ZO ČSŽ v Tišnově v zasedací síni MěstNV v letním období letošního roku.

Návštěvníci mohli zhlédnout mnoho zajímavých výrobků ručních prací – výšivek, aplikací, pletených i háčkovaných užitkových i ozdobných předmětů.

Estetičnost výstavky příhodně doplnila vkusná keramika a květiny. I když návštěvnost nebyla taková, jak se očekávalo, přiblížila nám důvtip a dovednost rukou našich žen a svou měrou obohatila kulturní a osvětové dění v našem městě.

V. Š.

Sovětští lidé chtějí mír

Velmi zajímavou besedu o Sovětském svazu uspořádala MO SČSP č. 2 v Tišnově – Předklášteří se s. Zdeňkem Králem, inspektorem pro ochranu zdraví a bezpečnost práce při ONV – školském odboru Brno-venkov, který po dobu více jak 8měsíců putoval ve funkci technického vedoucího zahraničního střediska lidové technické zábavy Parku kultury a oddechu Brno po Sovětském svazu.

Toto vystoupení – vlastně zájezd celého podniku – se uskutečnil letos již po dvacáté.

První „štací" byla Vinnice, město na Ukrajině s počtem 300 tisíc obyvatel. Druhou zastávkou bylo město Rjazaň, jižně od Moskvy, počet obyvatel kolem 800 set tisíc.

Třetím zastavením bylo město Voroněž, které má družbu s městem Brnem, s počtem obyvatel přes 1 milión.

Zaměstnanci podniku, který s. Král doprovázel, měli s sebou i děti od 1. do 9. třídy ,které během zájezdu vyučovala jeho manželka, s. učitelka Králová. Jedna z maringotek sloužila jako třída. Počet všech žáků byl 17.

Sami také bydleli jako ostatní v maringotce, která připomínala chatu. Byla pěkně zařízena s chladničkou i televizorem.

Přepravovalo se celkem 53 vagónů na nákladním vlaku, cesta byla úmorná, vagóny spojeny bez nárazníků, takže vznikaly tvrdé nárazy, a tak po cestě se nedalo nic dělat; špatně se i spalo. Pracovní týden obnášel 6 dnů a trval od úterka do neděle včetně.

Zájem o tyto atrakce byl veliký, jak o tom svědčí na příklad nedělní tržba 12 000 rublů, tj. 120 000 Kčs!

Celkem se dalo napočítat 140 provozních dnů, zbytek se stavělo nebo bouralo. Plán tržby na 10 miliónů devizových korun byl splněn.

Na výročí VŘSR podnik končil hostování; a už také padal sníh. Soudruh Král spolu s ostatními zaměstnanci podnikli také výlety jak do Moskvy, tak okolí měst, kde vystupovali. Svědčí o tom četné fotografické záběry, které závěrem byly promítnuty.

Všude byli přátelsky přivítáni; a ve styku s lidmi se toho dozvěděli mnohem víc než obyčejní turisté.

Odnášejí si odtud dva největší dojmy: všichni tam jsou hrdi, že jsou sovětští lidé, a pak velké jejich protiválečné zaměření. Udělají vše pro to, aby nikdy už nebyla válka!

D. Š.

Nové obvody Veřejné bezpečnosti

V rámci redislokace bylo ke dni 1. 7. 1982 na území našeho okresu Brno-venkov vytvořeno 5 služebních obvodů nově vytvořených OO–VB.

Jsou to OO–VB Ivančice, Pozořice, Rosice, Tišnov a Židlochovice. Do obvodu OO–VB Tišnov spadají tyto národní výbory: Březina, Čebín, Česká u Brna, Deblín, Drásov, Chudčice, Jinačovice, Kuřim, Ložánky, Lelekovice, Malhostovice, Rozdrojovice, Sentice, Svatoslav, Tišnov, Veverská Bítýška a Vranov u Brna.

Telefon OO–VB Tišnov je 333 a 334. V případě poruchy nebo jiné závady na telefonu je možno volat Okresní správu SNB Brno-venkov, Bartošova 1, tel. 675771-75.

Z činnosti klubu důchodců

Klub důchodců nadále vykazuje řadu zajímavých přednášek. Zmíním se alespoň o posledních v jarním období.

„Moje zážitky z cesty lodí Brno" – jedinečně, názorně a s diapositivy i živou diskusí nám 38 účastníkům uspořádal náš rodák, obvodní lékař MUDr. Jiří Vichlabský z Dolních Louček.

Bývalý učitel osmiletky ve Veverské Bítýšce Zdeněk Mejzlík měl o týden později pěknou přednášku s diapositivy na téma Moravský Kras. Bylo přítomno 31 osob a byli jsme všichni velmi spokojeni. 1. dubna k nám zavítal docent PhDr. Otakar Franěk, CSc., bývalý ředitel Musea dělnického hnutí v Brně. Přijel se svým štábem a předvedli 29 účastníkům historické pásmo z dob dávno před první světovou válkou. Rozvinula se zajímavá debata a získali jsme příslib, že na podzim t. r. k nám opět přijedou s dokumenty o politických zápasech též v našem městě, kdy např. zde bojoval i nezapomenutelný Josef Hybeš.

Další čtvrtek jsme vynechali vzhledem k velikonočním svátkům. A opět se naše kulturní besedy v klubu důchodců rozjely s počtem 23 osob, kdy nám odborná referentka Bronislava Adamová z Brna velmi zajímavě přednášela o výživě. Seznámila nás též s nejnovějšími poznatky této důležité vědy a doporučila nám příslušnou literaturu. Její velké znalosti podnítily též bohatou diskusi. Po dva týdny nám přednášel náš nejaktivnější informátor o Evropě MUDr. Jaromír Sopouch z Brna, který svou 17. besedou za účasti 41 osob a svými vlastními barevnými diapositivy ukončil pátou část o Řecku (Olympia, Delfy). 18. jeho přednáška za účasti 39 osob nás seznámila částečně s Jugoslávií a bude v ní pokračováno v novém podzimním období programovaných besed. Dosud jsme byli velmi spokojeni s úrovní všech cestopisných besed.

Milý předseda klubu důchodců v Kuřimi s. Ladislav Kučera měl za účasti 30 osob přednášku s diapositivy na téma toulky jižní Moravou – zámek Vranov. Byla to již jeho třetí přednáška u nás a jeho přičiněním jsme navázali s kuřimským klubem již letos v únoru počáteční kontakt, zatím jen jednostranný.

Nezapomeneme na vlídné přijetí nás tří žen a dvou mužů. Zatím jsme nucení jen se obdivovat jejich situaci, která je obdivuhodná.

Další čtvrtek odpoledne patřil opět s. Zdeňku Mejzlíkovi a ten nás mile překvapil svou krásnou přednáškou Chraňme přírodu! opět s barevnými diapositivy a bohatou diskusí.

Předposlední jarní přednášku měl náš osvědčený lektor Okresního kulturního střediska Brno-venkov s. Miroslav Obrátil na téma Rembrandt. Byla to jeho 12. přednáška s krásnými obrazy a za účasti 26 osob, kteří si přišli na své.

27. května uzavřel naše poučné besedování náš nejlepší řečník, docent PhDr Ad. B. Král, CSc., který svou sedmou přednášku za účasti 31 osob zaměřil na nejnovější výzkumy z historie, především o životě posledních Přemyslovců. Živě se diskutovalo a bylo to tak nejlepší zakončení jarních programovaných našich besed.

Mimořádnou besedu dne 17. června uspořádal tišnovský rodák Eduard Krejčí jako kouzelník Ali Brahma a 41 osob pěkně již po druhé od loňska pobavil svým novým zajímavým programem.

A tak končím tento referát s přáním, aby se nám i v podzimní době naše dosavadní kulturní činnost v klubu důchodců dařila. Bc

Výkup králíků pokračuje

Již třetí rok probíhá v Tišnově výkup živých králíků pro drůbežářské závody Velké Pavlovice. V loňském roce bylo vykoupeno celkem 1340 kusů králíků, to je 3 752 kg živé váhy. Získané dietní maso je využíváno v nemocnicích, část ho jde ke spotřebitelům prostřednictvím obchodu a část je vyvážena jako výhodný exportní artikl.

Výkup probíhá i letos a opět ho organizuje tišnovská organizace Čs. svazu chovatelů. Jsou vykupováni králíci o hmotnosti 2,5 – 4 kg. Za 1 kg obdrží chovatel 16–18 Kčs a mimo to ještě 2 kg obilí za velkoobchodní cenu.

Zájemci o prodej králíků musí předem ohlásit písemně, osobně nebo i telefonicky organizátorovi výkupu Ant. Chroncovi, Tišnov II, Víska 1151, tel. 736, počet nabízených kusů. Výkup je prováděn v chovatelském areálu a přihlášení chovatelé jsou o něm předem uvědoměni. – ok –

Tišnovka bude jubilovat

Za tři roky, 2. července 1985, to bude právě 100 let co byla dána do provozu nová trať Rakouské společnosti státní dráhy z Brna do Tišnova – známá Tišnovka.

Je ještě předčasné psát o tom, jaké oslavy se budou konat, i když skupinka nadšenců je již začala plánovat. My bychom při této příležitosti chtěli vydat sborník o historii i současnosti této trati, ale také trati do Havlíčkova Brodu, protože v tomtéž roce oslaví své osmdesátiny.

Proto chceme požádat o zapůjčení jakýchkoliv materiálů, které se váží k historii obou tratí, ať jsou to fotografie, písemné nebo jiné materiály. Máme zájem i o osobní vzpomínky. Zaručujeme, že všechny zapůjčené věci po ofotografování vrátíme. Abychom mohli sborník včas zpracovat a připravit pro tisk, prosíme o zaslání materiálů na adresu naší redakce do konce letošního roku.

– ok –

85letý Josef Peňáz je jedním z nejstarších komunistů v Tišnově. I když má ve své legitimaci uvedeno jako datum vstupu do KSČ 16. květen 1945, byl činný ve straně již v předmnichovské republice. Po osvobození však včas nepožádal o uznání členství před válkou, proto ten rozdíl v datu.

S. Peňáz se narodil 10. listopadu 1897 v Olešinkách u Nového Města na Moravě v rodině chudého venkovského obuvníka a sám se také vyučil otcovskému řemeslu. Patří do generace, které mládí končilo v zákopech první světové války. V roce 1915 narukoval do rakouské armády a byl nasazen na ruské frontě. V roce 1916 padl do zajetí, z něhož ho osvobodily revoluční události r. 1917. V roce 1918 se vrátil domů a již následujícího roku byl opět povolán do armády, tentokrát do československé do Brna. Po demobilizaci se vrátil zpět do rodné vsi a zabýval se ševcováním.

Třídní uvědomění získal s. Peňaz už za svého pobytu v revolučním Rusku. Na vlastní oči se přesvědčil, co sleduje strana bolševiků, komu jde o to, aby se pracující mohli stát plnoprávnými lidmi. Proto také patřil za první republiky mezi ty, kteří říkali lidem pravdu o sovětském Rusku. Ještě dnes se najdou v Tišnově pamětníci, kteří mohou dosvědčit, jak s. Peňáz rozdával na náměstí u „štatuje" komunistické letáky a brožury o životě v Sovětském svazu.

Do našeho města přišel s. Peňáz v roce 1922 a hned se zapojil do činnosti místní komunistické organizace. Pracoval jako studnař u firmy Ondráček, která na objednávku kopala studny nebo vyráběla dřevěná čerpadla. V době, kdy nebylo dostatek práce — a to bývalo poměrně často — vypomáhal příležitostně u sedláků v Tišnově i v okolí především při různých polních pracích.

Zprvu bydlel na Korábě v domku č. 211 u své tety Kateřiny Adamcové, která byla též členkou KSČ. V roce 1933 se přestěhoval na Trnec, kde bydlí doposud.

S. Peňáz často vzpomíná na soudruhy, kteří pracovali ve straně v dvacátých a třicátých letech. Byli to s. Jindřich Sedlák, Josef Hanák, Stanislav Janků, Matěj Mazánek se ženou, tři bratři Dolníčkové, manželé Blažkovi, František Juříček, František Cik, z cihlářů s. František Šťastný, Karel Adamec, s. Peška, s. Fiala, později houslař František Halouzka a z mladších s. Strašák, Marie Zdražilová - Svitavská, Robert Adamec a další.

Tehdy mezi tišnovské komunisty často zajížděl s. Hynek Konečný z Brna, který byl tišnovské stranické organizaci platným pomocníkem.

Jméno s. Peňáze se objevilo na kandidátních listinách Komunistické strany Československa v obecních volbách v Tišnově v r. 1927 a v r. 1932. S. Peňáz vykonával před r. 1938 také funkci pokladníka základní organizace KSČ v Tišnově a stranickými funkcemi byl pověřován i po osvobození.

Od r. 1952 pracoval jako strážný u Státních silnic, kde byl členem výboru ZO KSČ a v padesátých letech byl řadu let i předsedou tehdejší uliční organizace KSČ v Tišnově č. 3.

S. Peňáz je už dlouho na zaslouženém odpočinku, avšak přes vysoký věk se stále zajímá o práci strany, pravidelně dochází do schůzí své uliční organizace, sleduje stranický tisk a dění v našem městě. Za obětavou práci ve stranických funkcích a vzorné plnění úkolů při budování socialistické vlasti byl OV KSČ Brno-venkov v r. 1968 vyznamenán pamětní plaketou k 20. výročí vítězství čs. pracujícího lidu a ÚV KSČ v r. 1971 poctěn pamětní medailí u příležitosti 50. výročí založení KSČ a v r. 1973 pamětní medailí k 25. výročí Vítězného února.

(i)

NAROZENÍ

5. 5. Kateřina Jičínská, Švermova 1645
10. 5. David Šebek, U Humpolky 1506
10. 5. Miloslava Mašková, Štěpánovice 14
13. 5. Kateřina Padalíková, Jamborova 920
15. 5. Martina Hrbotická, Králova 1674
21. 5. Jana Špačková, Horova 942

v květnu 1982:

23. 5. Růžena Pokorná, Osvobození 1654
24. 5. Zuzana Vítkovičová, Mánesova 1580
25. 5. Aleš Strážnický, Leninova 1610
28. 5. Petr Brychta, Nerudova 478
29. 5. Petr Bílek, Dobrovského 643
30. 5. Drahomíra Šamanová, Na mlékárně 795
31. 5. Mirka Skryjová, Jamborova 925

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují, 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

3. 9. **Marie Knechtová,** V uličce 1195
3. 9. **Josef Nováček,** Purkyňova 1685
14. 9. **Slavomíra Kunderová,** Na hrádku 273
17. 9. **František Brejl,** Erbenova 949
17. 9. **Marie Hraničková,** Jungmannova 934
27. 9. **Josef Pavlíček,** Železné 15

75 let se dožívají:

2. 9. **Božena Láníková,** Hradčany 41
17. 9. **Josef Novák,** U Humpolky 1506

80. a vyšší narozeniny oslaví:

5. 9. **František Ptáček,** Wagnerova 871. Dožívá se 83 roků.
8. 9. **Vladislav Kašparec,** Štěpánovice 20. Dožívá se 87 roků.
8. 9. **Berta Volná,** Brněnská 153. Dožívá se 80 roků.
9. 9. **František Vacula,** Polní 640. Dožívá se 80 roků.
10. 9. **Antonín Novotný,** Jamné 35. Dožívá se 83 roků.
11. 9. **Václav Odehnal,** Jamné 13. Dožívá se 81 roků.
11. 9. **Marie Hausdorfová,** Purkyňova 1685. Dožívá se 81 roků.
12. 9. **Božena Benešová,** Janáčkova 769. Dožívá se 82 roků.
17. 9. **Josefa Hamrlová,** Purkyňova 1573. Dožívá se 80 roků.
20. 9. **Anna Klešíková,** Palackého 1216. Dožívá se 83 roků.
20. 9. **Marie Kratochvílová,** Družstevní 534. Dožívá se 80 roků.
21. 9. **Alois Vojta,** Štěpánovice 63. Dožívá se 91 roků.
25. 9. **Růžena Svobodová,** Družstevní 516. Dožívá se 84 roků.
25. 9. **Marie Pavlíčková,** Železné 10. Dožívá se 80 roků.
28. 9. **Václav Dětřich,** Alšova 759. Dožívá se 80 roků.
29. 9. **Růžena Richterová,** Nezvalova 1332. Dožívá se 81 roků.
30. 9. **Marie Melicharová,** Brněnská 154. Dožívá se 85 roků.

Dodatečně uvádíme:

27. 7. **Stanislav Zezula,** Železné 21. Dožívá se 70 roků.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme MěstNV a sboru pro občanské záležitosti za milá blahopřání k 70. výročí našeho manželství.
František a Marie Vrchlabských, Lomnička

Z našeho středu odešli...

Zesnulí v 2. čtvrtletí 1982:

3. 4. Svatava Vondrášová (1910), Jiráskova 490
4. 4. Alois Vrchlabský (1901), nám. Komenského 124
8. 4. Božena Tlustošová (1909), Purkyňova 1685
9. 4. Marie Šikulová, (1935), Kukýrna 863
9. 4. Věra Havlíková (1922), Jamborova 938
13. 4. Bohuslav Sláma (1908), Leninova 1624
13. 4. Marie Bártová (1921), Družstevní 521
18. 4. Marie Hladíková (1894), Trávníky 1106
18. 4. Ing. Josef Schwarzbach (1930), Komenského 1059
19. 4. Stanislav Müller (1907), Trmačov 130
25. 4. Emilie Macháčková (1899), Za mlýnem 634
28. 4. Vilém Rašek (1911), Strmá 1265
28. 4. Libor Mazour (1967), Štěpánovice 103
29. 4. Františka Winterová (1895), Smetanova 641
30. 4. Irena Ondráčková (1906), Chodníček 1591
14. 5. Anděla Haráková (1908), Těsnohlídkova 872
16. 5. Bohumil Peter (1933), Za mlýnem 221
18. 5. Marie Procházková (1919), Dvořákova 473
20. 5. Marie Vraspírová (1897), Králova 1669
29. 5. Vlasta Nováková (1913), Halasova 997
29. 5. Božena Šikulová (1907), Lomnička 72
31. 5. Božena Šikolová (1914), Komenského 1057
31. 5. Ludvík Filip (1912), Na mlékárně 795
8. 6. Marie Polachovičová (1917), Dvořákova 66
9. 6. Marie Koudelková (1930), Mrštíkova 807
10. 6. Aloisie Šimková (1898), Majorova 410
12. 6. Jindřich Klimeš (1914), Brněnská 4
14. 6. MUDr. Jaroslav Lasák (1927), Husova 702
18. 6. Josef Slatina (1908), Hradčany 117
20. 6. Jan Crha (1903), Porta coeli 1001
22. 6. Josef Kubeš (1903), Jamborova 936

VÍTEJ, HORÁCKO MILÉ!

Pod tímto názvem byl na letošním mezinárodním folkloristickém festivalu ve Strážnici uveden pořad, ve kterém se představilo 11 lidových souborů z Drahanské a Českomoravské vysočiny. Byli mezi nimi na příklad Vysočan z Jihlavy, Třebíčan z Třebíče, Skalák z Protivanova, Velen z Boskovic a další. Některé názvy si pamětníci připomenou z doby před dvaceti roky, kdy se v Tišnově pravidelně konaly slavnosti Horácko v míru zpívá a tančí.

Tišnovsko mělo v tomto pořadu také svého reprezentanta — byl jím soubor Dóbrava z Doubravníka, který předvedl svatební obřad. Z téměř tříhodinového pořadu připravila čs. televize padesátiminutový sestřih, který uvedla na II. programu ve čtvrtek 5. srpna. Diváci mohli vidět také doubravnický soubor s jeho úspěšným vystoupením. O úspěchu svědčí i to, že doubravnickému souboru byla věnována téměř čtvrthodina televizního pořadu.

A právoměrný Tišnovák povzdechl nad osudem tišnovského Besénku a položil si otázku, zda bude ještě někdy jeho činnost obnovena. — ok —

ARCHITEKTURA BOHUSLAVA FUCHSE NA TIŠNOVSKU

Ing. arch. Bohuslav Fuchs (1895—1968), doktor technických věd, bývalý profesor na brněnské technice se zapsal do historie československé architektury jako avatgardní průkopník funkcionalismu.

Funkcionalismus byl výrazný směr v architektuře dvacátých a třicátých let, jehož podstatou — zjednodušeně řečeno — byla účelnost. Teoreticky tento směr formuloval roku 1927 největší architekt 20. století Le Corbusier.

Na Tišnovsku se můžeme setkat s několika stavbami, které jsou dílem architekta Fuchse. Přímo v Tišnově je to budova spořitelny, která svým střídmým stylem a lehkostí tvoří dominantu Komenského náměstí již od poloviny třicátých let. S dalšími realizacemi Fuchsových projektů se setkáváme v údolí řeky Loučky. Především je to skupina rodinných domků ve stráni nad provozem Bytexu ve Skryjích pro zaměstnance továrny. Zde je využito kombinace tamějšího přírodního materiálu — kamene a dřeva. O několik kilometrů proti toku řeky dál ve stráni na jejím levém břehu v blízkosti Trenkovy rokle u Drahonína se mezi smrky skrývá další Fuchsova stavba ,tzv. čínský pavilón. Projekt byl vypracován na žádost majetele Šafránkova mlýna pro ubytování letních hostů. Autor se inspiroval asijskými motivy. Dnes je tato budova ve vlastnictví Okresního stavebního podniku, středisko Tišnov. Slouží rekreačním účelům.

Architekt Bohuslav Fuchs je autorem návrhů řady známých staveb v Brně a v Praze. V Brně projektoval tzv. „červené pavilóny" v areálu Brněnských výstav a veletrhů, budovu Moravské banky a školy Vesna. V Praze vznikla podle jeho návrhů nová zástavba u Národního divadla a bývalý veletržní palác, zničený před několika lety požárem.

Za svou celoživotní práci byl B. Fuchs jmenován roku 1966 zasloužilým a v roce 1968 národním umělcem.

M. Makovský

Rozloučili jsme se s Františkem Wágnerem

Již druhý rok se čtenáři našeho zpravodaje setkávají s pravidelnou rubrikou Starý Tišnov ve fotografiích Františka Wágnera. V pondělí 26. července 1982 se mnoho přátel a známých na tišnovském hřbitově rozloučilo s jejím autorem.

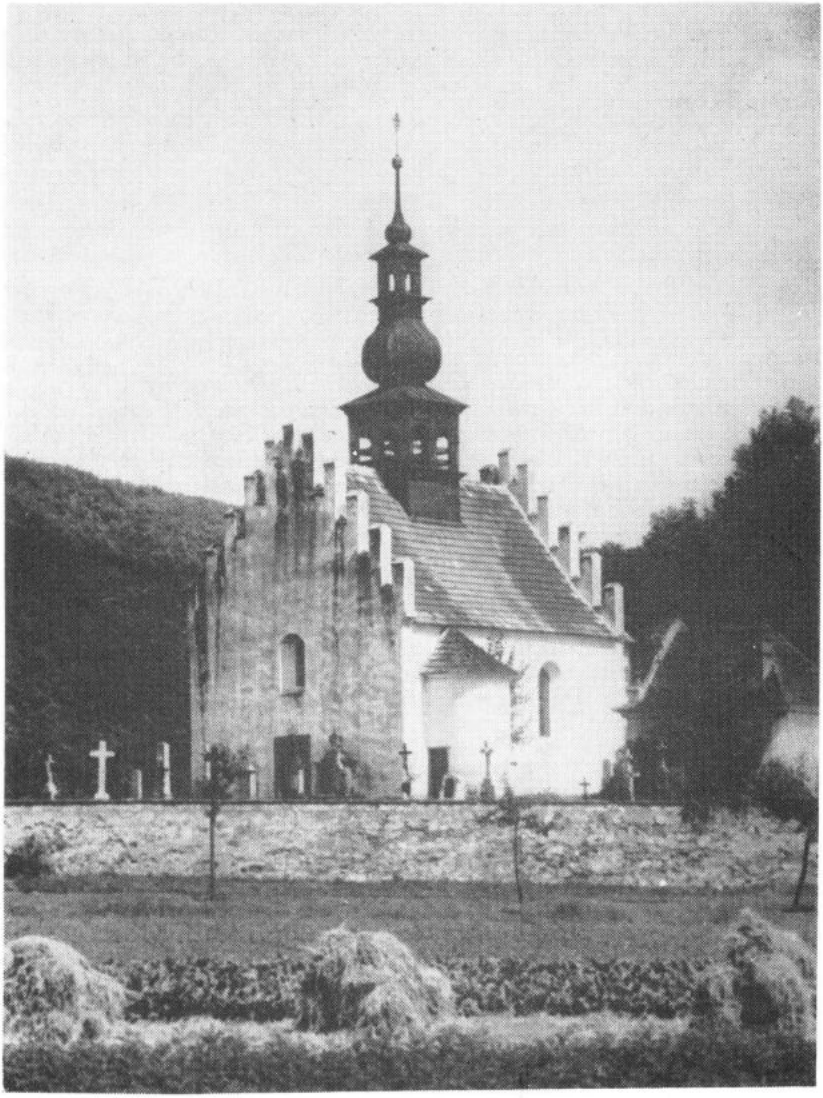
František Wágner byl tišnovský rodák, narodil se 17. listopadu 1901 a svému rodnému městu zůstal věrný po celý život. Celý jeho život je také úzce spojen s knihami. Vyučil se knihařem, později se stal knihkupcem a dlouhá léta byl vedoucím tišnovské prodejny n. p. Kniha. Jako učedník u tišnovského knihkupce K. Cejka se dostává do styku s fotografováním a fotografií a s jeho pomocí začíná pronikat do tajů tohoto oboru umění. Tím se také stává jedním z pionýrů fotografie v Tišnově.

Za těch téměř sedmdesát let, které František Wágner fotografování věnoval, došlo samozřejmě k velkému technickému vývoji. A to jak po stránce techniky, tak i materiálu a fotografických postupů. To si všechno F. Wágner velice rychle osvojuje. Ve své tvorbě se po celý život převážně zaměřuje na fotografování rodného města a jeho okolí. A všechny jeho fotografie se vyznačují vysokou kvalitou technického provedení. To přímo vyjadřuje jeho povahu a jednu z osobních vlastností. I čtenáři našeho zpravodaje se každý měsíc přesvědčují, jakou tyto fotografie mají dnes historickou hodnotu. Vždyť zachycují řadu věcí, které již mnohdy patří do nenávratné minulosti.

Nebylo mnoho příležitostí se s fotografiemi Fr. Wágnera seznámit. V poslední době jen v roce 1973 na prvním ročníku výstavy Tišnov a Tišnováci byla část výstavy věnována jeho fotografiím. A zde právě bylo vidět, jaký zájem mají návštěvníci o tyto historické dokumenty. Každý si je pozorně a dlouho prohlížel.

Jiří Wolker v jedné ze svých básní říká: „Člověk je smrtelný, práce je živá . . .". František Wágner 20. července zemřel. Zanechal však bohaté dílo, které je třeba zveřejnit. A tak chceme vám Starý Tišnov ve fotografiích Františka Wágnera na stránkách našeho zpravodaje ještě dlouho představovat. — ok —

Starý Tišnov ve fotografiích Františka Wágnera

Starý hřbitovní kostelík na Stráňově v Předklášteří je datován rokem 1555. V presbytáři má gotickou žebrovou klenbu nad polygonem a přední průčelí pod renesančním atikovým štítem má neúplný, ještě pozdně gotický obdélný portál s prutovým ostěním a s letopočtem. Tato stavební památka stojí jakoby ve stínu kláštera Porta coeli a je neprávem opomíjena i turisty.

PENNINGERŮV DŮM

Stával v Tišnově druhý od radnice. Bývalo v něm květinářství Bedřicha Kazdy. Musil i se sousedními domy ustoupit plánované městské výstavbě. Počátkem nynějšího století se tam říkávalo také u Špicerů.

Zde se tehdy scházel pokrokový štáb tišnovských nadšenců v papírnickém obchodě Josefa Špicery, „Na burze". Každé dopoledne se tu kuly plány, které realizovány staly se pak požehnáním města. Současně scházeli se moudří a opatrní starousedlíci včetně ouřední vrchnosti z tišnovského „pecírku" každodenně na gáblíčky a ochtlíčky v hostinci U hradu Perštejna, kde dostávali ti bláhoví novátoři, přivandrovalci a vůbec to „neštěstí" Tišnova co proto.

Dům měl pohnutou historii již v době pobělohorské. V r. 1666 byl tento nákladní, neboli právovárečný dům pustý a je „pustinou Dauškovskou".

Roku 1749 zakupuje jej soused nadmíru vzdělaný, zbožný a opatrný, pan Egidius Penninger, primátor tišnovský, syn pana Jana Penningera, který byl počátkem století rovněž primátorem tišnovským, a bratr Jiřího Penningera, pozdějšího primátora v letech 1784—1788.

Přešli sem ze starého rodného gruntu „Pod kopečkem" (nyní č. 67 — řeznictví „u Františka"), který lehl „pustým požárem" v oněch pohnutých dobách při jednom z častých „durchcuků" čili průchodu nepřátelských vojsk, která marně vymáhala na zubožením městečku tzv. „brandsteuer" neboli výpalné.

Po dlouhá léta budovali příslušníci rodu Penningerů nově zakoupený dům na Horním rynku pod rathauzem.

Když byl před dvěma sty lety nařízením císaře Josefa II. právě na jeho jmeniny (19. 3. 1782) zrušen klášter tišnovský Porta coeli a bořeny kaple, postihl tento osud nejen gotickou kapli sv. Kateřiny stojící na prostranství před portálem klášterního kostela, ale i kapli sv. Anny, která stávala za městem u Hradčan na místě nyní křížem označeném. Jejím zvonem se zvonilo umíráčkem delikventům vedeným na popraviště — šibenici, která se posupně tyčila na nedalekém vrchu lesa Klucaniny.

Tehdy příslušníci rodu Penningerů tajně zachránili památný zvon, starobylou kamennou sochu Krista, schody, tesané kameny a gotické ostění, podobně profilované jako ostění oken tišnovské věže. Zvon ukryli farníci z Lomničky, sochu Krista a ostění vezdili Penningeři v tajné podzemní únikové chodbě svého domu. Schody a tesané kameny byly použity jako stupně a dláždění v průchodní uličce vedoucí domem z náměstí na ulici Brněnskou. Při kvapném boření domu byla vzácná socha Krista i gotické ostění pracovníky Podhoráckého muzea z podzemní chodby vyprostěny a uloženy v muzeu.

Hůře to dopadlo s památným zvonem, jehož hlas doprovázel odsouzence na smrt. Stručný záznam v tišnovské farní kronice o tom říká: „Na válečné účely obec Lomnička odevzdala jeden zvon o váze 62 kg, v průměru měl 48 cm. Měl obraz sv. Bedřicha". (Byl to zvon obecní kapličky).

Dále se dočítáme: „Dodatečně byl dne 22. srpna 1917 odebrán ještě jeden zvon o váze 35 kg a průměru 40 cm s obrazem ukřižovaného Krista Pána a svatého Michaela archanděla. Tišnovu ten zvon nepatří. Snad byl z některé přifařené obce, která mezi odevzdávajícími uvedena nebyla. Bylo za něj zaplaceno 130 korun". (To byl onen památný zvon z kaple sv. Anny u Hradčan). Kapli sv. Anny chtěl za mého mládí ze svých úspor obnoviti nedaleko „V lukách" bydlící farmář pan Bracek, ale náhlá smrt mu v tom zabránila.

Roku 1817—1837 je tišnovským farářem Jan Penninger, rodák tišnovský (nar. v tomto domě 1757, zemřel 1837), dříve farář ve Veverské Bítýšce. O tomto vzácném a ušlechtilém knězi píše farní kronikář: „... hrozným požárem (19. června 1822) zničena byla až do základů fara s celým zařízením jak farářovým, tak i kaplanovým, se šatstvem a knihami, s farním archívem obsahujícím staré

Na starém snímku z počátku století je vidět vedle barokní radnice (přestavěné do dnešní podoby r. 1906) dům č. 110 (stojící doposud) a hned vedle něho dům č. 109, někdejší majetek rodu Penningerů.

matriční knihy, sbírky předpisů jak konsistorních, tak i správy městské. Farář Jan Penninger velikým úsilím jako včelička pro své milé nástupce ztěží znovu uspořádal archív a matriky, používaje trosek rozličně zanechaných".

Když roku 1837 ve věku 80 let zesnul, byl pohřben na novém hřbitově, poněvadž nevděční sousedé příkře zamítli jeho přání, aby byl pochován na hřbitově starém, při kostele, poblíž svých pokrevných v hrobě již připraveném . . .

Roku 1892 almužníkem Václavem Penningerem, obyvatelem obecního chudobince a špitálu při kostele sv. Václava, vymírá kdysi zámožný a vážený rod tišnovský.

Jan Hájek

Opět dvakrát o Josefu Uhrovi

Zdá se, že se Josef Uher, jehož sté výročí narozenin jsme si připomněli v prosinci 1980 (nar. 14. 12. 1880 v Borači-Podolí u Tišnova), přece jen nestal autorem, jemuž bylo osudem určeno trvalé zapomenutí. Ba naopak — v posledních letech se Uher znovu vydává. K Uhrovu výročí vyšly dva výbory: 1980 v Albatrosu v edici Zlatoroh výbor K. Sudy Prokletá lampa, v r. 1981 pak v Malé řadě edice Slunovrat v ČS lépe koncipovaný výbor Vl. Štěpánka Červený květ.

Na jaře 1982 objevily se opět dvě knihy (obě s vročením 1981), které připomínají Josefa Uhra a ukazují, že tento spisovatel vešel již do povědomí jak literárních badatelů, tak i čtenářů.

První z nich, se čtenářsky lákavým titulem **Vyznání lásky,** vydalo nakl. Melantrich jako antologii milostných dopisů významných osobností českého i světového kulturně politického života od renesančního Václava z Lobkovic (z konce 16. stol.) až téměř po naši současnost (Halas, Nezval). A do té antologie, představující podle záložky „ediční počin specifického charakteru" a uspořádané s citlivým výběrem, zařadila pořadatelka Jaroslava Jiskrová i jeden z milostných listů Josefa Uhra, jak je většinou najdeme ve Skutilově edici 34 listů Josefa Uhra z let 1900—1908 (Adamov 1968). Autorka každý dopis uvádí titulkem — citátem z dopisu, charakterizujícím pisatele či obsah listu. Uhrův list psaný 17. února 1902 z Babic na Rosicku, je uveden úvodními slovy z druhého odstavce dopisu: **Kam s nedůvěrou** a je hlubokým vyznáním lásky a víry v lásku k Marii Soukopové, učitelce, jež o těžce nemocného spisovatele pečovala do posledních chvil jeho života v prosinci 1908. Jako u každého dopisu i zde uvádí J. Jiskrová kratičký medailónek, přibližující autora a jeho vztah k adresátovi. Velkým kladem této významné antologie je doslov O umění

epistolárním, v němž Josef Hrabák podává zasvěcený výklad o historii a významu „dopisového umění", na něž „v dnešní uspěchané době" (jak zní podtitul Hrabákovy studie) není téměř čas, které však — a platí to jistě plnou měrou i o dopisech milostných — byly a jsou doplňujícím obrazem doby i autorů dopisů.

Druhá kniha je Frant. Buriánka **Česká literatura první poloviny XX. století.** Bohatou příručku, zpracovávající ve třech oddílech obraz české literatury od počátku století až po doznívání protifašistického boje, vydalo nakladatelství ČS. Buriánek po stručném úvodu, v němž charakterizuje údobí, jež si zvolil za základ svého výkladu, rozděluje českou literaturu XX. stol do tří celků: I. Na počátku století (do r. 1918), II. Mezi dvěma světovými válkami (do r. 1938 — zabírá největší část knihy) a III. Literatura v letech okupace a války.

Josefa Uhra zařazuje Buriánek do kapitoly nazvané Próza na začátku století, kde ho uvádí mezi autory „nového proudu mladé generace, která **do prózy promítá svůj autoportrét a osobně prožívá životní a společenské problémy"** (podtrhl JMW) spolu se Šrámkem, Mahenem, Dykem a Olbrachtem a třemi ženami — Malířovou, Majerovou a Benešovou. Uvedenou kapitolu člení Buriánek do kratších oddílů a Uher spolu s Olbrachtem „jenž se ve svých Zlých samotářích k Uhrovu odkazu přímo hlásil, je uveden v Osamocených revoltách (s. 111—112). Buriánek z nich, u Uhra i I. O., zdůrazňuje, že (na rozdíl od samotářů Hamsunových či bosáků Gorkého) u českých tuláckých typů je výrazný sociální aspekt.

U J. Uhra, z jeho díla uvádí Buriánek všechny tři knihy, jež vyšly za života a těsně po spisovatelově smrti (tj. Kapitoly o lidech kočovných, Mou cestu a Dětství), podtrhuje, že „sociální bída je motivem individuální vzpoury" a zdůrazňuje, že „prózy Uhrovy nezůstávají při popisy reality", nýbrž „vyjadřují autorovu citlivou účast, jeho soucit i jeho hněv..." V závěru uvádí i Uhrovy nedokončené Batránky, tématicky navazující na Nerudovy Trhany. V biografických a bibliografických poznámkách pak Buriánek na str. 335 uvádí i stručný Uhrův medailón.

J. M. Weimann

ZPRÁVY Z TIŠNOVA PŘED PŮL STOLETÍM

Letos, tj. v. r. 1982, stal se Tišnov již po sedmé střediskem sběratelů nerostů. A přece toto zasedání sběratelů nerostů, spojené s přednáškami a výměnnou mineralogickou burzou není v Tišnově novinkou naší současnosti. Zájem o mineralogii byl v Tišnově již před více jak půl stoletím, jak o tom svědčí následující zpráva z dubna 1930:

Mineralogický kurs v Tišnově uspořádala organizace učitelstva měšťanských škol. U 35 učitelů a učitelek za vedení dr. J. Kokty vzbudil se zájem a láska k mineralogii a pěkné výsledky jistě přinesou ve vlastivědném výzkumu kraje. (Podepsáno značkou „š").

Tuto zajímavou zprávu, dokládající zájem tišnovských učitelů o mineralogii už v třicátých letech, najdeme v 7. čísle zpravodaje Komité pro povznesení kraje Mrštíkovy Pohádky máje, Něm. Knínice — Ostrovačice (avšak s pracovním sídlem v Brně-Král. Poli). Zpravodaj se jmenoval Z Kraje Pohádky máje a vycházel v letech 1928 až 1930. První ročník vycházel nepravidelně, druhý jako měsíčník (1. č. II. roč. říjen 1929 — 10. č. červenec 1930). Časopis určený propagaci díla bratří Mrštíků, zejména Vilémovy Pohádky máje, a „celého kraje (jak se píše v úvodníku 1. č. II. roč.) od Tišnova k Ivančicím, od Velké Bíteše do Brna..." zahrnoval i Tišnovsko do oblasti kraje Pohádky máje. Proto se s Tišnovem a jeho okolím poměrně často setkáváme v jednotlivých číslech toho zajímavého krajinského časopisu.

Časopis nevycházel dlouho, i když úvodník v 1. č. II. roč. oznamoval, že zpravodaj bude vycházet každého 10. v měsíci. Avšak do července 1930 vyšlo od října 1929 jen 10 čísel. Ohlášené dvojčíslo 11—12 již nevyšlo a III. ročník nezačal vůbec vycházet, ač jeho 1. č. bylo ohlášeno na září 1930.

V deseti číslech zpravodaje není zpráv z Tišnova a z Tišnovska mnoho, ale přece mnohé z nich mají dnes pro město pod Klucaninou už historický význam. Tak hned v 1. č. z října 1929 najdeme na 4. str. fotografii tišnovské sokolovny v plamenech (foto Franke) a na 6. str. je zpráva o „stavbě vyhořelé sokolovny", do níž „v srpnu udeřil blesk... a zapálil ji, přes to, že na střeše bylo osm hromosvodů. Za dvě hodiny shořela pýcha města Tišnova". Zpráva však dále oznamuje, že „řada pracovníků na Tišnovsku ihned utvořila. Pomocnou akci pro obnovení sokolovny" a dokonce brněnský Opus zpíval 22. září v sále staré sokolovny pdd dirigentem prof. Steinmannem úplně nenáročně ve prospěch vyhořelého sálu a jeviště". Na téže stránce je též připomínka „ velkého Tišnováka, kterého slavně pochovali v Brně". Jedná se o tišnovského rodáka, univ. prof. a senátora dr. Bedřicha Macků, druhého českého starostu města Brna, který zemřel 14 srpna 1929.

V dalších číslech zpravodaje můžeme číst zprávy o životě města, škol, o politické činnosti, o životě a úmrtích významných osob tehdejšího Tišnova, o tišnovském Sokole atp.

Zvláště bohaté na tišnovské zpravodajství je 7. č. z dubna 1930, kde se mimo jiné dovídáme, jak se v Tišnově čte (městská knihovna měla v r. 1929 na 7 tisíc knih, ale jen 306 zapsaných čtenářů), že Sokol hrál 5. dubna 1929 za pohostinského spoluúčinkování členů Národního divadla v Brně O. Čermáka a Jiřiny Čermákové hru L. Andrejeva Ten, který dostává políčky a 13. IV. se konala besídka žákyň tišnovského Sokola. Významnou událostí 22. IV. onoho r. 1930 byla tryzna za Aloise Jiráska v naplněném sále sokolovny, na níž starosta města A. Řezáč přečetl dopis Al. Jiráska městu Tišnovu. Dopis je otištěn na str. 36 ve dvojčísle 5–6. Ze zprávy se dovídáme, že Tišnov byl prvním městem u nás, které jmenovalo Al. Jiráska svým čestným občanem. Jirásek v dopise děkoval za jmenování, při čemž poznamenal, „... vzácné té pocty dostalo se mně na sesterské Moravě, v staroslavném Vašem městě". Na této stránce, kde i výše uvedená zpráva o mineralogickém kursu, se též dočítáme, že tomu v r. 1929 bylo 10 let, co na podnět K. Ráboně byla v Tišnově „zřízena odborná škola pro ženské živnosti oděvní". A konečně se tu dovídáme, že „velká papírna C. M. Kopřivy v Předklášteří vyhořela", a to 25. března 1929. Hasičské sbory, které dojely i z Brna, stačily jen lokalizovat požár na obytná stavení, skladiště a strojovny. Papírna byla úplně zničena a shořely zásoby i výrobky.

Jinak se v časopise sekáváme s několika vzpomínkami Boženy Mrštíkové na Viléma Mrštíka, s povídkami některých tehdejších moravských autorů (J. Marcha, V. K. Jeřábek, Boh. Šťastný). Zvláštní pozornosti si však zaslouží tři vzpomínkové články: ve dvojčísle 5–6 „ Za kamarádem mrtvým ..." – čtyři drobné vzpomínky na učitele a básníka Josefa Chaloupku, který 24. ledna 1930 dobrovolně odešel ze života; dále je tu přetištěna Chaloupkova báseň Tanec.

V 8. č. je otištěn rozhovor s P. Bezručem o putování na Šmelcovnu a konečně v 7. č. vzpomínkový článek Večer na Šmelcovně, kde Boh. Šťastný připomíná historii výletů k Hrdličkům na Šmelcovnu a zvláště své setkání se spisovatelem Josefem Uhrem, který je blízký všem čtenářům tišnovského zpravodaje. Uher, který v l. 1902–1904 učil v Ostrovačicích, poznal a zamiloval si i onen lesní kout a s ním tam jeden letní večer v r. 1904 strávil i Boh. Šťastný, který tu zaznamenává i rozhovor s Uhrem o jeho nemoci a na závěr cituje oblíbenou Uhrovu píseň Večernička vychází, jíž si nemocný básník tehdy zpíval. Snad je to píseň z Uhrova rodného kraje, z Tišnovska, a tak si ji na závěr našeho vzpomínání také připomeňme:

Večernička vychází,
měsíc svítí v mlází,
po setmělém chodníčku
milá se prochází.

J. M. Weimann

POVODEŇ V LOMNIČCE PŘED 60 LETY

Dne 15. června 1982 tomu bylo 60 let co v prostoru lomnických lesů za velmi prudké bouře nastala průtrž mračen a spadlé vody koncentrovaly se v údolí potoka Besénka. Údolí v krátké době se proměnilo v dravou řeku, která sebrala s sebou všechno, co se jí postavilo v cestu. Představa vod vypadala asi takto: šířka od mlýna Josefa Sáblíka až po kopeček u Matalů (dům č. 7) a hloubka středem koryta cca 4 m. Dravý proud nesl klády, štípy, chlívky, kupky sena, kachny a husy i slepice. Husy a kachny se vyplavily, slepice utonuly. Záplava trvala asi 2 hodiny a následky v Lomničce byly otřesné. Úplně pobořeny byly chalupy Josefa Bloudka, Jana Hocha a Josefa Šikuly. V dravém živlu zahynul Josef Bloudek, jeho syn Josef a dcera Aloisie. Další dcera Františka s dítětem držela se krávy, která ji vytáhla z běsnících živlů až ke mlýnu, kde ji pomohl z vody mlynářský tovaryš Václav Květoň. Bohužel dítě se utopilo.

Před domem č. 30, který obýval František Valíček, směrem k Šerkovicím stávala hruška muškatelka. Na tento strom se dostali členové rodiny Šikulovy a Hochovy, odtud pak přelezli na střechu domu č. 30, kde jim František Valíček rozdělaním střechy pomohl na půdu svého domku a tak se zachránili.

Ze zvířectva zahynuly 2 ks hovězího dobytka, které nebylo možno odvázat od žlebů, několik prasat a mnoho drobných opeřenců. Dravý živel, který zadem dostal se na dvory domů Jar. Bloudka (dům č. 2), Jul. Novotného (dům č. 3) a dům č. 4 (u Hromků), zarazil se o uzavřená vrata a rychle stoupal, takže uvedená stavení zatopil. Tehdejší požárníci s velkým sebeobětováním vrata uvolnili a tak zabránili dalším škodám.

Rodiny Bloudkovy, Šikulovy a Hochovy za přispění obce a státu postavily si nové domky při silnici k Šerkovicím, čímž byla snad odčiněna materiální škoda a utrpení, které prožily. Avšak ztráta 4 lidských životů nemohla být odčiněna nikdy.

Proto touto vzpomínkou na utrpení a zkázu 15. června 1922 v Lomničce vzdáváme my, kteří se na ni ještě pamatujeme, hold těm našim spoluobčanům, kteří tehdy tak tragicky zahynuli.

K. B.

PROGRAM OSLAV HORNICKÉHO DNE 1982

Sobota 11. září — sál sokolovny v 8 hodin

ŠACHOVÝ TURNAJ O HORNICKÝ KAHAN

Sobota 11. září — sál sokolovny v 19.30 hodin

vystoupí populární VLČNOVJANKA v programu „VÍTEJTE NA SLOVACKU"

Neděle 12. září — areál letního kina Pod Klucaninou v 8 hodin

HORNICKÝ JARMARK — LUNAPARKY

Předprodej vstupenek na VLČNOVJANKU kancelář SZKP ROH Tišnov.

Sdružený závodní klub pracujících ROH Tišnov — oddělení mimoškolního vzdělávání pracujících a mládeže u s p o ř á d á ve školním roce 1982/83

JAZYKOVÉ KURSY

Zahájení v jednotlivých oddělení výuky:

němčina —

pro začátečníky	1. 9. v 16.30 hod.
2. ročník	1. 9. v 18.00 hod.
3. ročník	7. 9. v 18.00 hod.
4. ročník	7. 9. v 16.30 hod.

angličtina —

pro začátečníky	1. 9. v 15 hod.
2. ročník	7. 9. v 15 hod.
3. ročník	6. 9. v 18 hod.

Přihlášky a veškeré informace obdržíte v kanceáři SZKP ROH Tišnov, telefon 666.

Kursovné na celý školní rok činí 230 Kčs.

Dále budou uspořádány kursy:

Střihů a šití
Kondičního cvičení pro ženy
Kursy jazz-gymnastiky pro ženy
Kursy pletení na stroji

Přihlášky zasílejte rovněž kanceláři SZKP ROH Tišnov.

V úterý 7. září 1982 vystoupí v 19.30 hodin v místní sokolovně

zasloužilý umělec FELIX SLOVÁČEK

za klavírního doprovodu Borise KRAJNÉHO. Vstupenky jsou přednostně rezervovány pro členy KPH. Ostatní budou v předprodeji.

Mokřady - ohrožené části přírody

K nejohroženějším ekosystémům ve středoevropské krajině patří podle IUCN (Mezinárodní unie pro ochranu přírody) mokřady. Mezi mokřady řadí ekologové přechodné ekosystémy na rozhraní suché země a vody, tedy nivní a lužní močály, podmáčené části lesů a vlhké louky, prameniště, rašeliniště a slatiny, rybniční okraje apod. Jedná se o stanoviště, která vyhovují rostlinným a živočišným druhům, vyžadujícím pro svůj životní cyklus zásobení vodou. Pro většinu mokřadů je charakteristické, že se vyznačují vysokou druhovou diverzitou (tj. druhovu rozmanitostí rostlin i živočichů) a proto mají výjimečný význam pro ochranu genofondu krajiny (zásobu různorodých a unikátních dědičných vlastností, uložených v genech organismů určitého území). Právě ochrana genofondu krajiny je dnes jedním z hlavních směrů moderní ochrany přírody.

Díky intenzifikaci zemědělské velkovýroby, provázené rekultivacemi s odvodněním a rozorávánim luk, mokřadní společenstva z naší krajiny rychle mizí. Nejinak je tomu i na Tišnovsku. Ve srovnání s nejvyššími polohami Českomoravské vrchoviny Tišnovsko sice nikdy mokřadními společenstvy neoplývalo, přesto se však i zde několik pozoruhodných mokřadních lokalit vyskytovalo, a to především v široké říční nivě Svratky.

Nejpozoruhodnější z nich byla beze sporu Březinská tuňka, zbytek starého říčního koryta Svratky. Táhla se v délce asi 250 m od silnice Hradčany — Březina směrem k Sokolí a byla lemována vzrostlým břehovým porostem olše lepkavé. Kromě výskytu několika vzácnějších druhů mokřadních ostřic a šmele okoličnatého v pobřežních společenstvech byla tůňka významná výskytem masožravé vodní byliny bublinatky obecné. Ještě roku 1939 ji odtud ve svém „Tišnovsku — vlastivědných poměrech okresu" uvádí dr. Jan Šmarda. V letech padesátých, kdy jsem začal Březinskou tůňku navštěvovat, zde však už zřejmě bublinatka nerostla.

Mělká voda tůňky, prorostlá růžkatcem ostnatým a vodním morem kanadským, bývala zjara místem páření stovek a stovek žab, zejména ropuch obecných a zelených a skokanů hnědých. Často jsme zde pozoroval při lovu užovky a ledňáčky. V pobřežních křovinách hnízdívalo i několik párů ťuhýků obecných současně. Začátkem let šedesátých byla Březinská tůňka zavezena a dnes, po letech intenzivního zemědělského obhospodařování, by při pohledu na širé obilniště sotva kdo tušil, že se zde ještě poměrně nedávno rozprostíral jeden z těch krásných koutků přírody, po kterých se stýská i po létech.

Botanicky i faunisticky zajímavé bývaly zaplavované louky v široké nivě Svratky od Borače až po Březinu. Na těchto loukách růstávaly — opět podle J. Šmardy — ještě v třicátých letech kosatec sibiřský, hadí kořen větší a žluťucha orlíčkolistá. J. F. Urbánek ve svém spise „Tišnov a Tišnovsko" s podtitulem „Rukověť pro školu i dům" z roku 1903 uvádí od Tišnova dokonce i vachtu trojlistou, všivec bahenní a bařičku obecnou, vzácné mokřadní druhy, které bychom dnes i v širším zázemí Tišnova hledali marně. Po výstavbě Vírské přehrady a napřímení koryta Svratky pod Tišnovem, při které byly likvidovány i tři malé ostrůvky — náš někdejší klukovský ráj — se staly záplavy nivy výjimečnými a nic už nebránilo tomu, aby úrodná země byla postupně zorňována. Z rozhlehlých květnatých luk zbyl jen úzký příbřežní lem, v němž původní flóru zvolna pohlcuje flóra ruderální. Ale ještě začátkem šedesátých let byl pěkný kousek květnatých luk kolem plotu tišnovské vodárny, z kterého se za teplých červnových večerů ozývalo jednotvárné chraplavé volání chřástala polního! Pravidelně v blízkém okolí vodárny hnízdívaly čejky chocholaté.

Za těmito krásnými ptáky, kteří jsou pro mne dodnes vzrušujícím symbolem bezbřehého tuláctví, jsem nejraději jezdíval k Železnému. Pod vesnicí, směrem k Lomničce, se tam rozkládal asi tříhektarový mokřad plný blatouchů, na kterém hnízdívalo i více než deset párů čejek! I tento mokřad byl začátkem šedesátých let odvodněn a zorněn, bahňáci zde ztratili svůj biotop. Obdobně byl ná-

kladně odvodněn – a v tomto případě se domnívám, že zbytečně – i zcela ojedinělý malý mokřad mezi Klucaninou a Svobodnicí, ve kterém dočasně našla část populace čejek od Železného své náhradní hnízdiště.

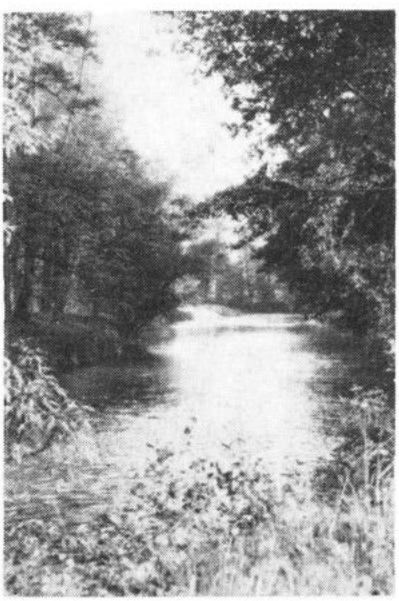
Přesto však čejky na Tišnovsku zůstaly. Určitě se s nimi setkáte, když zjara vyjedete serpentinami silnice nad Jamné. Kousek od Rohozce, na okraji polí zde zůstal zachován asi hektarový mokřad s vysokými ostřicemi, rákosem a orobincem, v němž kromě čejek hnízdí i rákosníci a snad i strnadi rákosní, které jsem zde zjara pozoroval na tahu.

Ale nejvjce mě potěšilo, že se konečně vrátily čejky i pod Tišnov k vodárně. Po několika letech, kdy se zde zastavovaly jen na tahu, zde zjara loňského roku opět zahnízdily a letošního roku opět, dokonce početněji. Přivábily je tam zpět mělké jarní kaluže v oraništi.

I jeden z nepočetných mokřadů Tišnovska zde u Svratky zůstal. Za klukovských let jsme mu říkali „Jezírko" a chodívali jsme tam lovit veliké larvy šídel a vážek, brouky potápníky, vodomily a vírníky. Ty bychom zde dnes už v příliš mělké vodě sotva hledali, stejně jako slípky zelenonohé, které zde mnoho let úspěšně hnízdívaly. Koncem let padesátých jsem zde dokonce zastihl na tahu i vzácného bukáčka malého, o pár let později jsme byl poblíž „Jezírka" překvapen přítomností modráčka obecného, ptáka skandinávské tundry. Dnes je „Jezírko" zastíněné přebujelým porostem olší natolik, že v něm už nedokáže rozkvést růžový šmel, místo květnaté louky ho lemuje džungle vysokých kopřiv na okraji přehnojeného obilniště.

A přesto je „Jezírko" jedním z těch míst, kterým je třeba věnovat zvýšenou ochranářskou pozornost a péči. Takovou ochranu, která už nespočívá jen v konzervování nenarušených částí přírody, ale jejíž podstatou jsou aktivní zásahy, směřující k zachování vzácných druhů naší bioty. Považuji za vhodné porosty dřevin kolem „Jezírka" prosvětlit, aby zde měly opět vhodné životní podmínky slunomilné mokřadní byliny. Kdysi zde kolem Svratky růstával dokonce i kosatec žlutý, který jsem naposledy viděl na Tišnovsku začátkem let padesátých. Domnívám se, že „Jezírko" a zbytek lužního lesa od tohoto mokřadu směrem ke Svratce je vhodným biotopem tohoto krásného druhu. V době, kdy se začíná na jižní Moravě budovat spodní Novomlýnská přehradní nádrž, na jejímž budoucím dně rostou tisíce exemplářů kosatců žlutých, je žádoucí uvažovat o tom, jak jejich populaci zachránit. Část populace by se jistě dala přemístit i k poslednímu tišnovskému mokřadu „Jezírku". O tom, jak vrátit Tišnovsku jeden z jeho vyhynulých rostlinných druhů, by měli přemýšlet především členové místní organizace Českého svazu ochránců přírody.

Jan Lacina

←

Svratka poblíž tzv. gráda na snímku z poloviny 50. let. Foto: J. Ptáček

O REHKOVI

Pozorujeme-li neutěšenost některých lidských obydlí a sídlišť, zdá se nám skoro neuvěřitelné, že by si toto prostředí mohl někdo z volných tvorů vybrat dobrovolně. A přece je tomu tak. Jedním z nich je rehek domácí.

Sotva zima pomine, obvykle to bývá už v březnu, ozve se jeho svižná, třebaže dosti skřípavá písnička. Vlastně spíše skřípavá, ale po zimě se člověk spokojí i s málem. Rehek sedí někde na střeše, balkóně či jiném vyvýšeném místě a do omrzení opakuje to své zařikadlo, které v rehčině znamená, že toto místo je jeho a nemíní je nikomu nechat (nikomu z rehků, pochopitelně). Původním domovem rehka domácího byly skály a skalnaté srázy na horách. I dnes jej tu můžeme zastihnout, ale většina vyměnila rozeklanost skal za strohost panelů. V horách si pro hnízdo hledal místo ve skalních štěrbinách, jako městský se usazuje pod střechami domů, kůlen, v dírách zdí, ve větracích šachtách, prostě tam, kde není příliš rušno a přitom nějaká ta střecha nad hlavou. Moc rád osidluje bedničkové budky, s přední stěnou napůl otevřenou, kterým se říká rehovník. Ten si vystelou peřím, chlupy, travou a tam pak v dubnu až v květnu snese samička 5–6 vajíček a 14 dní je zahřívá. Ještě nevyspělá mláďata se za dalších 14 dní rozprchnou do všech koutů zahrady. Sameček rehka domácího je celý černý, jen ocásek je narezlý ,proto se mu lidově říká čermáček, kominíček nebo kominařík. Samička je nenápadně tmavošedá. Do zimovišť v severní Africe nebo jižní Evropě odlétá někdy až teprve v listopadu.

Jiným druhem rehka, s nímž se můžeme setkat v blízkosti lidského obydlí, je rehek zahradní. Když k nám v půli dubna přiletí, je už sameček oděn ve svém svatebním šatě, který je pestřejší než u kolegy rehka domácího. Hřbet je světle šedý, nad zobáčkem bílá čelenka, kostřec rezavý a na hrdélku a krku černá skvrna ostře lemovaná rezavým bříškem. Nevěsta si i pro tuto slavnostní chvíli ponechává své nenápadně šedohnědé ošacení, kde jen rezavý ocásek má trochu živější zabarvení. Rehek zahradní osidluje zahrady, listnaté a smíšené lesy, parky a hřbitovy. Ale jinak má s bratrancem rehkem domácím mnoho společného. I on si pro hnízdo hledá dutiny či budky, i on je vystýlá a do vystlaného snáší 6 vajíček, aby je po 14 dní zahříval, i on při dosednutí provede charakteristickým způsobem podřep a zakýve ocáskem a konečně i on se živí hmyzem. A v tomto směru patří rehkům naše poděkování a láska. Vždyť nám pomáhají od škodlivého a obtížného hmyzu, který člověka zejména v létě tak často sužuje. Při ornitologických výzkumech bylo zjištěno, že během 13 dnů krmili rodiče mláďata 3,5 tisíckrát, tj. skoro 300 příletů denně a pokaždé s nějakou tou mouchou, broukem, housenkou. Lopota začíná s úsvitem a končí se soumrakem. Ale nemylme se, oni to jako břemeno necítí, ptáci vůbec dělají jen to, co se jim líbí, pro ně je to radostná povinnost daná rodičovským pudem.

Josef Ptáček

PLAVECKÝ KROUŽEK PŘI SZKP ROH TIŠNOV PŘIPRAVIL

již 11. sezónu plaveckého výcviku dětí. Pod odborným vedením plaveckých instruktorů mají možnost získat všechny děti ve věku 7–15 let nejen plavecké základy, ale i další speciální plavecký výcvik.

V sezóně 1982/83 budeme jezdit pravidelně **každou mimopracovní sobotu** do plaveckého areálu KUŘIM.

Odjezd autobusu vždy v 7.30 hodin od spořitelny v Tišnově se zastávkami u Humpolky a na sídlišti pod Klucaninou.

Mladší děti sedmi let se mohou výcviku zúčastnit za doprovodu rodičů. Cena zájezdu činí 10 Kčs na osobu. První zájezd se uskuteční **v sobotu 18. září 1982.**

ŽELEZNÝ MUŽ ZE ŽELEZNÉHO

Jistě jste už slyšeli o sportovní soutěži nazvané „Železný muž". Zahrnuje tři disciplíny absolvované v jednom dni. Jsou to v následujícím pořadí, které je nutno zachovat, 1. plavání 3800 m ve volné vodě (nikoliv v krytém bazénu), 2. jízda na kole 180 km a 3. maratón, tj. 42 km 195 m běhu mimo dráhu. Jak je vidět, jsou to disciplíny velmi různorodé a náročné.

Letos se soutěž o „železného muže" ve Slavkově konala již podruhé. Uchazeči museli zaslat pořadateli záznam o tréninkových objemech, který se stal podkladem pro výběr účastníků. Mimo dokladů o sportovních prohlídkách musel každý soutěžící předložit záznam EKG provedený v posledním týdnu před soutěží. Tato přísná opatření jsou nutná, protože lidský organismus není stavěn na takovou mimořádnou zátěž, kterou stanoví podmínky soutěže.

Našlo se více než 110 zatím „papírových mužů" odhodlaných poprat se s mrazivou vodou, dvěma stovkami kilometrů, žhavým poledním sluncem a hlavně sami se sebou. Mezi těmi odvážlivci z celé republiky, kteří se rozhodli na trati zanechat poslední špetku sil, byl i běžec z Tišnova — Vít Buchta ze Železného a jeho kamarád lyžař-běžec Josef Šoját z blízké Kuřimi.

Závod začal brzy ráno. Ještě před svítáním se účastníci přesunuli k závlahové nádrži přikryté závojem mlhy. Zde se plaval 380 m oválů desetkrát. Teplota vzduchu byla 13 °C a vody 16 °C. Plni odhodlání s vrstvou lanolínu na těle nebo s neoprénovými obleky vběhli závodníci ve 4 hod. do vody. Pepa jako věčný smolař odstartoval na hladině osvětlené reflektory, při nichž natáčela televize, samozřejmě poslední. Z prochladlých svalů rychle odcházely síly, po první polovině byli již první odpadlíci. S rozednívajícím se dnem bylo vidět, že závodníci doplavávají se stopami největšího sebezapření. Pepa končí závod prochladlý na kost, nemůže ani stát na nohou, ani mluvit, odmítá i čaj na zahřátí. O čtvrt hodiny později — za 1 hod. 50 min. — doplaval i Vítek. Také se třese zimou, ale jeho chlad tolik neoznamenal. Už v 6,28 hodin sedá na kolo a vyráží na 180 km trať. To už dohnal Pepových 15 minut náskoku z bazénu a ještě si připsal k dobru 10 minut. Pepa vyjíždí deset minut po Vítkovi. Jízdu na kole absolvovali naši závodníci v celkem dobré pohodě. Ještě není jedna po poledni a Vítek slézá z kola. Říká, že mohl ještě zrychlit. Jeho výkon je výborný. 6 hodin — a to pouze po dvou týdnech tréninku. Před tím totiž na kole často nejezdil. Ve 13.10 hod po krátkém občerstvení a převlečení se vydává na závěrečný maratón. Dvacet minut po něm vybíhá i Pepa. Běželo se na mírně zvlněné trati ze Slavkova do Bučovic, kde byla obrátka. Těchto 21 km se běželo dvakrát. Vítek na trati prodělal velkou krizi; asi na 27. km chtěl závod vzdát, ale přece jenom se dovlekl na poslední kontrolu do Bučovic 10 km před cílem.

To jej již doběhl Pepa, jemuž se vyplatilo šetření sil na kole, což mu

umožnilo nejen zlikvidovat Vítkův náskok, ale i přidat 10 minut navrch. Asi na 35. km přijal Vítek černou kávu s glukózou a stal se zázrak. Na smrt vypadající závodník najednou začal poklusávat a posledních 5 km se rozběhl tak, že předběhl asi 7 závodníků, kteří se divili jeho lehkosti. V pohodě protrhl cílovou pásku v 18 hod. 10 min. 51 s. To už Pepa odpočíval. Celkově skončil Pepa 15., Vítek 20. za 14 hod. 10 minut.

Těžko neúčastník uvěří, jaká to musí být pevná vůle překonat sám sebe. Cíl! Nesmírné štěstí, že je konec závodů. Plaketa, diplom. ŽELEZNÝ MUŽ! Skutečně jsou to železní muži, kteří dorazili do cíle. Letos jich bylo 96.

V. Ch.

O MISTRECH ROZHODNE ŽĎÁREC

Po dvou letech byl opět Jihomoravský kraj pověřen uspořádáním vrcholné soutěže v radiovém orientačním běhu — mistrovství ČSSR. A v rámci kraje byla volba jednoduchá — jako pořadatel byl samozřejmě určen tišnovský radioklub. Vždyť nejen v kraji, ale asi ani v celé republice není kolektiv, který by měl takové zkušenosti s pořádáním různých soutěží v tomto sportu.

Mistrovství se uskuteční ve dnech 24.—26. září 1982 a jako místo si pořadatelé vybrali rekreační středisko TOS Kuřim u Žďárce. Na startu bude 80 nejúspěšnějších závodníků a závodnic z republikových přeborů v kategorii dospělých a juniorů. V čestném předsednictvu mistrovství bude vedoucí tajemník KV KSČ dr. Herman, vedoucí tajemník OV KSČ Brno-venkov ing. Kratochvíl, předseda ONV Brno-venkov ing. Rosendorf, zástupci ÚV Svazarmu, KV Svazarmu a dalších složek. V rámci dlouholeté úzké spolupráce mezi bratrskými brannými organizacemi socialistických zemí na úseku radioamatérských sportů budou vysílače, které závodníci vyhledávají, rozmisťovat v terénu státní trenéři radiového orientačního běhu SSSR.

Tišnovský radioklub bude mít také dvě želízka v ohni – juniorky L. Kohoutkovou a I. Jaskulkovou, které v srpnu reprezentovaly ČSSR na mezinárodních závodech v Korejské lidově demokratické republice.

— ok —

TIP NA VÝLET: PŘES PANÍ HORU

Tentokrát vyjdeme na náš výlet z Rašova. Nejpohodlněji se sem dostaneme v neděli polednim autobusem z Tišnova s přestupem na Lomnici.

Dříve než vyjdeme, připomeňme si, že Rašov je v listinách již v roce 1341 a někteří páni z Lomnice se psávali také z Rašova. Za zmínku ještě stojí, že v roce 1797 byla v obci zřízena škola.

Z Rašova půjdeme po zelené značce. Nad obcí je hřbitov, který stojí za zhlédnutí. Jeho nová část je přímo vzorně upravena. Kousek nad hřbitovem odbočíme na polní cestu, po které přijdeme okolo sadu na pokraj lesa. Na tabulce nad turistickými rozcestníky se dočteme, že jsme na Paní hře v nadmořské výšce 558 m (na některých novějších mapách je uváděn název Velká hora). Jedna z tabulek ukazuje vpravo odbočku k partyzánskému bunkru, který byl před několika lety rekonstruován. V nedávné době zde byla prováděna úprava lesní cesty a při ní vzaly za své i stromy, na kterých byla cesta k bunkru označena. A tak bunkr naleznou asi jen ti, kdo přesně vědí, kde se nachází. Podle sdělení tišnovských turistů je však již značně poškozen. Ale právě tišnovští turisté mají v plánu ho opět obnovit a také opět vyznačit cestu k němu.

Z rozcestí budeme pokračovat dále po turistické značce Paní horou (budeme raději používat ten poetičtější název) a až vyjdeme z lesa budeme již nad tišnovskou částí — Jamným. Je zde pěkný rozhled na okolí, zvláště na druhou stranu údolí na další části Tišnova — Hajánky a Hájek. Ještě hezčí rozhled však byl od Rašova, odkud můžeme vidět na jedné straně komplex Sýkoře a Veselského chlumu a na druhé straně, poněkud dále, Drahanskou vysočinu i s televizním vysílačem na Kojále.

Prudce klesající polní cestou sejdeme do Jamného. První zmínka o osadě je z roku 1350, tehdy je osada zapsána jako Yamo. V listinách brněnských z roku 1411 je uváděn Michek z Jamného. Původní obec byla postavena o něco dále ve žlebě potoka — v jámě, odtud dostala jméno. Tato obec byla pravděpodobně zbořená Švédy.

Uprostřed obce jsou po obou stranách cesty kravíny a za kravíny odbočíme vpravo na cestu, která již není značena. Ta nás však bez problémů dovede do Lomničky. Z Jamného bychom mohli jít do Tišnova také přímo přes Železné, ale museli bychom jít po silnici — a tudy turisté chodí neradi. Po cestě do Lomničky půjdeme kolem čerpací stanice vodovodu. Slouží od roku 1931, kdy byl vybudován tišnovský městský vodovod, dodnes a vede vodu z Rohozce. Cestou také již vidíme Tišnov, ale než tam dojdeme, ujdeme ještě nějaký kilometr.

Pokud nevyužijeme možnosti občerstvit se v Lomničce v restauraci Besének, odbočíme těsně před Lomničkou za areálem JZD na cestu, po které vede modrá značka. Tuto cestu již známe z našeho výletu z Lomnice a tak do Tišnova dojdeme bez problémů.

Při tomto výletě ujdeme rovných 10 km (Paní hora 1,5 km, Jamné 5 km, Lomnička 8 km) a překonáme převýšení asi 90 km. — ok —

Malá Odra za Horkou u Železného. Foto: J. Ptáček

PO DVANÁCTÉ NA POCHOD!

Všichni zájemci mají jistě ve svém kalendáři poslední zářijovou sobotu již červeně zatrženou. A tak chceme jen připomenout — v sobotu dne 25. září se půjde již 12. ročník dálkového pochodu Tišnovská padesátka, který pořádá odbor turistiky a lyžování TJ Baník Tišnov. Pod tradičním názvem se skrývá šest tradičních tras — 15, 25, 35, 50, 75 a 100 km.

Na nejdelší trasu, která vede přes Vír, Jimramov, Zubří, Strážek, Skryje a Dolní Loučky zpět do Tišnova se vyráží již o den dříve ve 22 hodin. V sobotu ve 4 hodiny vyjdou účastníci na 75 km a půjdou přes Úsuší, Nihov, Vidonín, Moravec a Strážek, dále pak po trase stovky zpět.

Na zbývající trasy je start průběžný od 6 do 9 hodin také od tišnovské sokolovny. Patnáctka vede přes Pasník a Dolní Loučky do Tišnova, pětatřicítka pokračuje z Pasníku přes Kutiny, Katov a Prosatín, zpět přes Dolní Loučky, padesátka z trasy předcházející dovede přes Vidonín, Meziboří, Skryje, Kaly a Štěpánovice k místu startu. Kdo bude absolvovat druhou nejkratší trasu musí projít přes Mezihoří, Skryje Husle, Štěpánovice až k tišnovské sokolovně, aby tam dostal tak jako každý, kdo úspěšně absolvuje zvolenou trasu, diplom, který je dílem nadšeného organizátora a propagátora tišnovské turistiky akad. malíře Karla Formánka.

Diplom bude připravený pro každého účastníka, chce to jen přemoci se, jít a — dojít.

— ok —

2. ROČNÍK BĚHU KLUCANINOU

Pořadatelé si dovolují upozornit všechny zájemce, že se letos opět uskuteční Běh Klucaninou.

Letošní ročník oproti loňskému, kdy byla pouze kategorie mužů, je rozšířen o další dvě. A to o kategorii žen a veteránů.

Celkem tedy:

muži — od 18 do 39 let
veteráni — od 40 let bez věkového omezení
ženy — od 18 let bez věkového omezení

Mohou se zúčastnit jak organizovaní, tak i „amatéři".

Muži a veteráni poběží 15 km na 5 km okruhu proti loňsku jen mírně pozměněném. Ženy poběží tentýž okruh 5 km jednou.

Zapamatujte si datum a sledujte plakáty v Tišnově!

Sobota 18 září 1982 v 10 hodin dopoledne. Start u nemocnice v Tišnově. Přihlášky od 9 hodin v prostoru startu a cíle nebo písemně na adresu: Vít Buchta, Železné 69, 666 01 Tišnov.

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:
po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:
po, st 12-17

Pobočky:
Tišnov II pá 15,30-18,30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička ne 10-12, 13-15
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16,30-19,30
Železné pá 16,30-19,30

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salónech, školení s ubytováním.

V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí Míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

LETNÍ KINO

2. čt — 20 hodin
● **NĚJAKÁ JINÁ ŽENA**
Jugoslávský barevný film.
Vstupné 5 Kčs

3. pá, 4. so — 20 hodin
STRÝČEK JOE
Americký barevný film.
Vstupné 5 Kčs

5. ne — 20 hodin
● **HOREČKA SOBOTNÍ NOCI**
John Travolta v hlavní roli amerického hudebního filmu.
Vstupné 6 Kčs

6. po, 7. út — 20 hodin
LÁSKA NA DRUHÝ POHLED
Český barevný film.
Vstupné 6 Kčs

9. čt — 20 hodin
TEHERÁN — 43 „S"
Sovětský barevný film.
Vstupné 6 Kčs

10. pá, 11. so, 12. ne, 13. po — 20 hod.
● **ČERNÝ TALÁR PRO VRAHA**
Francouzský barevný film
Vstupné 6 Kčs

14. út, 16. čt — 20 hodin
ROZBITÉ ZRCADLO
Anglický barevný film. V detektivním příběhu Agathy Christie slečna Marplová na stopě zločinu.
Vstupné 6 Kčs

17. pá — 20 hodin
PIRÁT SEDMI MOŘÍ
Gérard Barray v hlavní roli francouzského dobrodružného filmu.
Vstupné 6 Kčs

18. so — 20 hodin
● **POMOCNÍK**
Slovenský film podle stejnojmenného románu Ladislava Balleka.
Vstupné 6 Kčs

19. ne — 20 hodin
ZPÍVEJ, KOVBOJI
Film NDR s Deanem Reedem s Václavem Neckářem v hlavních rolích.
Vstupné 6 Kčs

20. po, 21. út — 20 hodin
● **ODUMÍRÁNÍ LÁSKY**
Italský barevný film. Touha, která rozdělila cesty dvou milujících se lidí.
Vstupné 6 Kčs

22. st, 23. čt — 20 hodin
TRHÁK
Český revuální film, kde zpívají a tančí i ti, které jsme ještě zpívat a tančit neviděli.
Vstupné 6 Kčs

24. pá, 25. so — 19.30 hodin
ÚTĚK Z ALCATRAZU
Americký barevný film. Dramatický příběh vězňů na skalnatém ostrově.
Vstupné 6 Kčs

26. ne — 19.30 hodin
● **GRIFFIN A PHOENIXOVÁ**
Americký barevný film. Příběh lásky, která měla vyměřeno příliš málo času.
Vstupné 6 Kčs

27. po, 28. út — 19.30 hodin
MONSTRUM Z GALAXIE ARKANA
Český barevný film. Komedie o tom, jak těžko se navazuje kontakt s mimozemskou civilizací.
Vstupné 6 Kčs

29. st, 30. čt — 19.30 hodin
● **ZLOČIN A LA NEAPOL**
Marcello Mastroiani, Ornella Mutiová v hlavních rolích italského filmu.
Vstupné 6 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

5. ne — 9.30 hodin
DVĚ POHÁDKY

12. ne — 9.30 hodin
AŤ ŽIJÍ DUCHOVÉ

19. ne — 9.30 hodin
BOLEK A LOLEK FILMAŘI

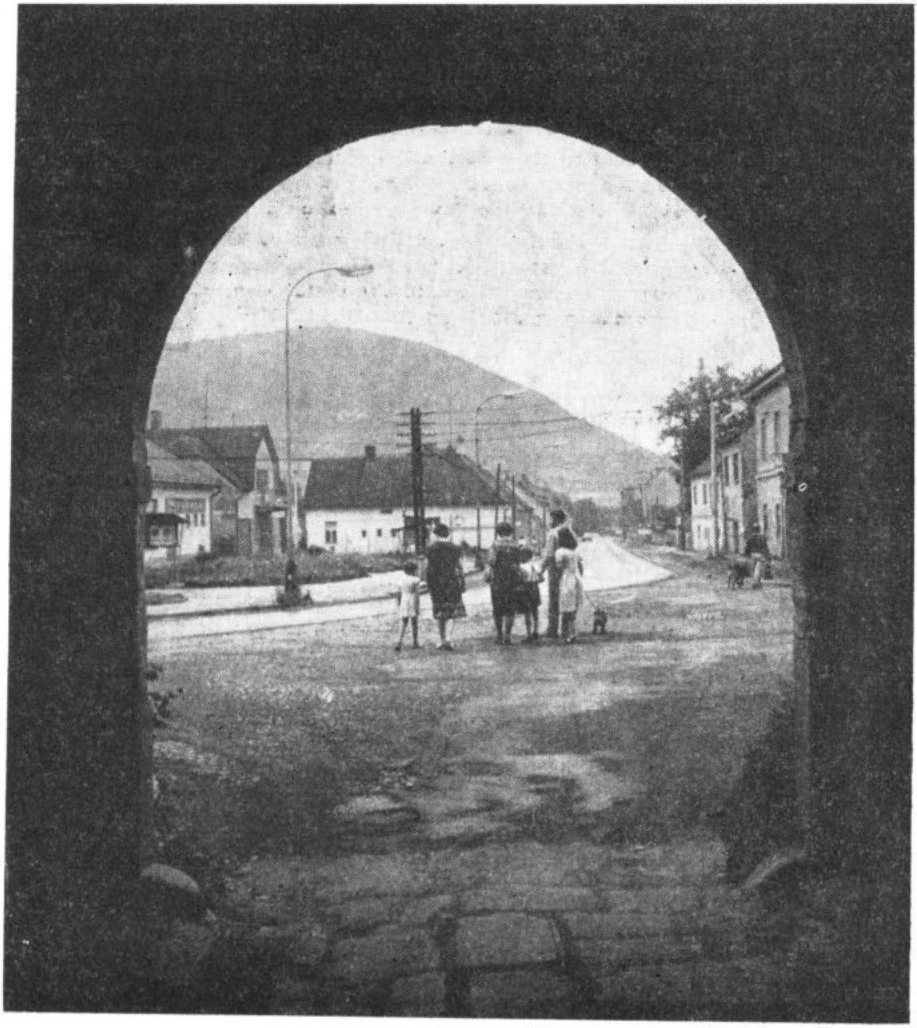
26. ne — 9.30 hodin
KOŤÁTKO HAF

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov.
Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 5534-82 — 456.12/Lá 189

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

ŘÍJEN 1982 Ročník XIII Číslo 10

STŘÍDÁNÍ STRÁŽÍ

Dozrál čas do podzimních jiter. Chladivou hustou mlhu ulevil vyprahlým dnům, čím dál víc vzdálenějšímu letošnímu létu. Možná tím dychtivěji nestavuješ teď tvář každému teplému paprsku; dlouho nepotrvá, a slunce ztratí docela svou bývalou sílu vyhoupnout se vysoko nad obzor . . .

Čas mladého vína a polibků v dešti padajícího listí. Doba „verbuňků". Zas vidíš ty sotva dospělé chlapce, dřepící jeden vedle druhého na žebříňáku taženém opleteným dvojspřežením. Díváš se za nimi, jak jedou rodnou vsí a v duchu se přidáváš k jejich halasným tklivým i rozpustilým písničkám; zas je vyprovázejí jejich mámy a tátové i jejich milé. Všichni mladým vínem zapíjejí mladou volnost a připíjejí na den, v němž se opět shledají.

A tak zatímco tihle hoši se do zelených šatů teprve oblečou, jiní — už mladí muži — v kasárnách „oprašují" svoje obnošené džíny, svetry, bundy, všechno, co právě před dvěma roky svlékli ve „výstrojáku". Jejich ročník má za sebou sedmset třicet dní a nocí dobrých i těch méně příjemných vzpomínek, protože vojna, ta jak známo, se s žádným opravdovým chlapem ještě nepomazlila. Zkrátka asi proto, aby ho nerozmazlila docela, aby z něho vyrostl chlap, jaký se patří. Tvrdý, ale i laskavý, přísný, ale i spravedlivý zároveň.

Loučí se kamarádi, kteří v zeleném prožili spolu mnohé — na cvičišti i ve chvílích volna. Mnozí se vícekrát možná už nesejdou, a tak, třebaže navenek to nedávají znát, nejednoho tam u srdce pořádně pichne. A potkávají se noví, které zanedlouho vojenská služba spojí také na život a na smrt.

Přejme jim všem — a protože mezi námi jistě nebudou chybět ani chlapci z našeho města, patří jim toto přání především — aby vojenské nástupy i návraty byly vždycky jen mírové, aby vždycky místo pověstného meče bral muž do ruky pluh k zúrodnění a zachování života.

Jaroslav Brácha

V TIŠNOVĚ PO 6. ZASEDÁNÍ ÚV KSČ

Po 6. zasedání ÚV KSČ, které bylo uskutečněno ve dnech 20. a 21. dubna 1982, vstoupily národní výbory do etapy, kdy je třeba uvádět do života závěry XVI. sjezdu KSČ o zvyšování účinnosti jejich práce. Ještě v závěru letošního roku projedná Česká národní rada novelizaci zákona o NV, která mimo jiné zahrne i rozsáhlé změny v pravomoci a působnosti městských národních výborů.

Jednou z nejdůležitějších změn bude rozšíření a prohloubení koordinační funkce MěstNV ve vztahu k ústředně řízeným organizacím i organizacím řízeným NV vyšších stupňů. Budou mít nyní především právo navrhovat a koordinovat sdružování prostředků a činností ve všech případech, kdy to vyžaduje celospolečenský zájem A jestliže nedojde k dohodě, budou moci takové sdružení uložit povinně. MěstNV budou také posuzovat plány sociálního rozvoje pracujících podniků, závodů, družstev a dalších institucí a iniciativně ovlivňovat jejich náplň tak, aby navazovaly na programy hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje měst. MěstNV bude podle navržené úpravy mít také právo vydávat neřízeným organizacím předchozí souhlas k umístění jejich zařízení na území města. Tak na rozdíl od dosavadní praxe, bude mít rozhodující slovo k rozvoji městského organismu a bude účinněji ovlivňovat jeho

---

Foto Josefa Ondrouška na titulní straně zachycuje pohled ze vstupní brány areálu kláštera Porta coeli do ulice Komenského.

proporcionalitu. Městské národní výbory budou rovněž kontrolovat úroveň všech služeb občanům včetně těch, které neřídí. Jde zejména o služby dopravní, spojové, finanční, v zásobování palivy a energií, kulturní, sociální, zdravotní a další. Budou si proto od vedoucích neřízených organizací vyžadovat potřebné informace a zaujímat k nim stanoviska. Tak mohou například vyslovit souhlas k rozšíření nebo omezení některých služeb, k zahájení činnosti nových provozoven, vyjádřit se k návrhům na jmenování nebo odvolání vedoucích provozoven poskytujících služby, požadovat od organizací nápravu při porušení socialistické zákonnosti, celospolečenských zájmů, práv a právem chráněných zájmů občanů. Změny v působnosti, metodách práce a organizaci NV ve městech budou provedeny diferencovaně podle společenskoekonomického významu jednotlivých skupin měst. Pro tyto účely se člení do čtyř skupin.

ONV Brno-venkov navrhl JmKNV do třetí kategorie města: Tišnov, Ivančice a Rosice.

Do třetí skupiny se začleňují okresní města a ostatní centra osídlení obvodního významu, která jsou vybavena školskými, kulturními, zdavotnickými a sociálními zařízeními a dostatečnou sítí provozoven poskytujících služby obyvatelstvu, tj. zpravidla města s dolní hranicí přibližně 10 tisíc obyvatel.

Rada MěstNV v Tišnově přijala ve své schůzi dne 2. 9. t. r. politickoorganizační opatření k rozpracování závěrů ze 6. zasedání ÚV KSČ do podmínek MěstNV v Tišnově a měst. Vyzvala všechny poslance, aby se vyjádřili do konce září t. r. k okruhu otázek dotýkajících se **rozvoje socialistické demokracie** (k upevňování spojení NV s občany, ke zvyšování aktivity občanů, ke zvýšení zájmu o plenární zasedání MěstNV, k práci poslanců v obvodě, aparátu, k realizaci připomínek a návrhů pracujících), **k rozvoji a ke kvalitě poskytovaných služeb obyvatelstvu** (které služby by město mělo mít, se kterými službami jsou občané nespokojeni, zda povolovat další služby, které zajišťují občané vedle svého zaměstnání a které), **k údržbě bytového fondu** (zda odpovídá potřebě, k práci domovních důvěrníků, k OPBH), **k zásobování obyvatelstva** (celková úroveň zásobování města, k rozmístění prodejen, k prodejní době, k zásobování prodejen v odpoledních hodinách), **k zajišťování zdravotních a sociálních služeb** (ve vztahu zdravotníků k pacientům, k péči o starší občany, k zajišťování sociálních služeb), **k občanské vybavenosti a k životnímu prostředí** (jak zvýšit zájem občanů o akce budované v rámci občanské vybavenosti, při údržbě a čistotě města), **ke sběru druhotných surovin** (jak zvýšit zájem o sběr, k práci Sběrných surovin) a **ke kultuře, školství** (postačuje rozsah kulturního dění ve městě, jsou nedostatky ve školství — převážení dětí do škol, bude vyřešeno novou ZDŠ, má město dost příležitostí k vyžití mladých lidí ve sportu, tělovýchově, v zájmové činnosti atd.). K těmto a ještě k dalším otázkám a problémům z vlastních zkušeností se budou poslanci MěstNV vyjadřovat.

Přáli bychom si, aby také občané sdělili k okruhu uvedených otázek, případně k dalším, svoje stanoviska a návrhy na zlepšení. A to do 15. 10. t. r. nejlépe písemně MěstNV v Tišnově.

Všechny tyto poznatky a návrhy budou projednány v odvětvových komisích MěstNV a zpracovány jako vlastní opatření k závěrům 6. zasedání ÚV KSČ a projednány na veřejném plenárním zasedání MěstNV dne 17. listopadu 1982.

Před národní výbory byly postaveny náročné úkoly. Mnohé bude při jejich uskutečňování záviset na vyšších orgánech i zákonodárných sborech (novelizace zákona o NV), ale to rozhodující zůstává na národních výborech. ÚV KSČ je přesvědčen, že všichni poslanci a pracovníci NV iniciativně a výrazně přispějí k dalšímu rozvoji činnosti NV a přijatá vlastní opatření budou odpovědně uvádět v život.

R. D.

DOPLŇOVACÍ VOLBY

Plenární zasedání MěstNV v Tišnově konané dne 30. června t. r. stanovilo doplňovací volby na sobotu 4. září 1982 v obvodech, ve kterých došlo k uvolnění dosavadních poslanců.

Ve volebním obvodě MěstNV č. 12 došlo k úmrtí poslance Libora Musila, poslanec obvodu č. 81 Josef Pokorný resignoval na funkci a poslanec obvodu č. 82 Pavel Běhounek se z obvodu odstěhoval.

Dále rada Jm KNV stanovila doplňovací volby v obvodu číslo 8 pro volby do ONV Brno-venkov, kde se též uprázdnilo místo poslance. Tento obvod zahrnuje části Tišnova — Jamné, Hájek - Hajánky a Železné.

V doplňovacích volbách byli zvoleni:
12. Eva Tichá, 25 let, prodavačka, (nyní nejmladší poslanec MěstNV)
81. Jiří Forman, 28 let, dělník
82. Vlastimil Horák, 41 let, soustružník
Poslankyní ONV Brno-venkov v obvodu **č. 8** byla zvolena **Jarmila Nejezová,** 24 let, zdravotní laborantka.

ŠTĚPÁNOVICKÁ JEDNOTA PŘÍKLADEM

Dohlížející výbor JEDNOTY ve Štěpánovicích tvoří 7 členů, kteří se starají o členskou základnu v počtu 135 osob. Scházejí se pravidelně jedenkrát za měsíc, podle potřeby i častěji a řídí se schváleným programem.

Ten neobsahuje pouze projednávání stížností občanů na zásobování (nedostatek mraženého zboží, sýrů, výrobků studené kuchyně), ale též pořádání zájezdů do divadel, plesů, pro mladší generaci diskoték a dětského karnevalu.

Společně s ostatními členy NF byl uspořádán MDŽ a Mezinárodní den dětí, kde jak ženy, tak i žáčkové z mateřské školy obdrželi malý dárek.

Narozeným dětem v obci je předávána spořitelní knížka se základním vkladem 50 Kčs, místní lidové knihovně se přispívá finančně na zakoupení nových svazků knih.

Pozornost je věnována také starším občanům — členům Jednoty. K jubileu 70 let a dále jsou navštěvováni v rámci akce „Úcta ke stáří" a obdarováni kytičkou a dárkem.

Za dobu pětiletého funkčního období byl vybudován přístřešek nad průčelím včetně oplechování a okapových rour. Zhotoven byl i přístřešek nad dvorkem, který slouží k uskladňování obalového materiálu. Provedana byla také oprava střechy, nad prodejnou instalován znak Jednoty a prodejna vymalována. Společně s ostatními složkami NF se členové dohlížejícího výboru podílejí i na zlepšení životního prostředí v obci. Ve spolupráci s ostatními složkami NF zajistili co největší účast na Okresní mírové slavnosti spojené s dožínkami.

A nejbližší úkoly?

Získat mladé členy — do 35 let — do družstva.
Uspořádat přednášku na téma „Racionální výživa".
Zajistit výstavku ručních prací.
V rámci akce „Úcta ke stáří" — navštěvovat staré osamocené občany s dotazem, co potřebují, a zajistit jim nákupy do domu.

Drahoš Šikola

Splnit svůj brigádnický závazek můžete též na stavbě, která vyrůstá v akci Z v prostoru pod radnicí. Tuto stavbu vede zkušený s. Simandl (vlevo), jenž řídil také stavby prodejny masa a Společenského střediska v sídlišti pod Klucaninou. Snímek Milana Loskota.

OPĚT NA BRUMOVĚ

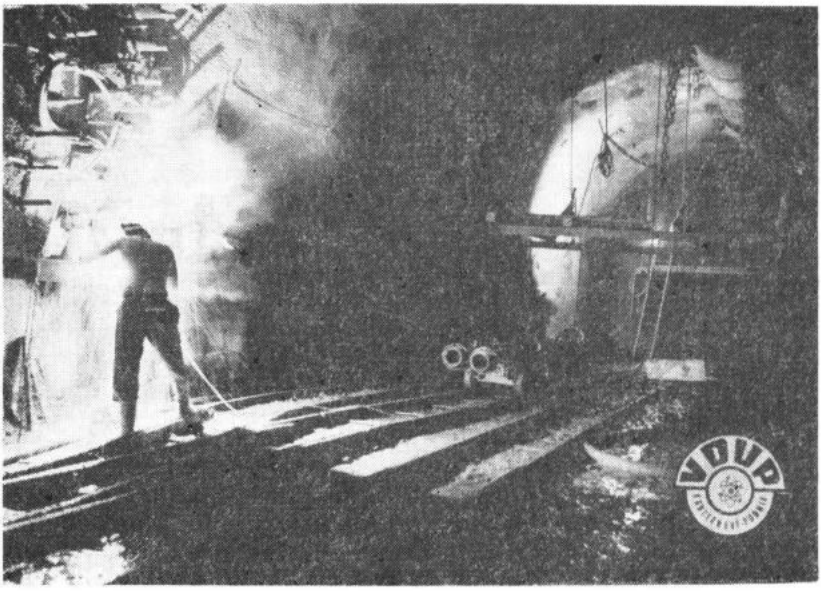
Po létech, v nichž jsem vykonával různé funkce v PO SSM i na různých táborech jsem se opět vrátil jako vedoucí na pionýrský tábor Mír do Brumova. Čekalo mě tu hned několik překvapení. Opravená střecha na chatce i jídelně, všude nově vymalováno, v umývárkách studená i teplá voda, podlahy potažené novým PVC. I stanovené městečko zářilo novotou. Kde jsou ty doby, kdy jsme museli dětem na vykoupání ohřívat vodu na provizorně postaveném ohništi, koupat je ve vaničkách, v kuchyni topit ve starých kamnech. Nyní zapneš plynové sporáky a za chvíli se všem sbíhají sliny. I lidé si tu byli jaksi bližší. Počínaje vedoucím tábora, kuchařky a jejich pomocnice, hospodářka, správce tábora, zdravotnici, oddíloví vedoucí a praktikantky, všichni tvořili krásný, mladý kolektiv.

Tímto vším nechci říci, že se na táboře nedalo ledacos zlepšit. Je tu práce ještě hodně, je třeba položit nové podlahy v klubovně, v herně, na ošetřovně, upravit příjezdovou cestu, hřiště na kopanou i odbíjenou. Obracím se proto na stovky dobrovolných pracovníků, kteří již při modernizaci tábora pomohli, ale i na další, kteří se ještě ve prospěch svých dětí do prací na táboře nezapojili, aby pomohli. Odměnou nám všem jsou rozzářené oči dětí, ve tvářích krásný úsměv, prostě zdravá mládež. A že se letos dětem na táboře líbilo, svědčí to, že když jsme se loučili a vjížděli do náruče Tišnova, volali: „My chceme zpět do tábora!"

Vladimír Plucek

TG 7 DOKONČENA

Na úseku tišnovského závodu VDUP v Brně byla dne 10. 6. 1982 dokončena ražba technické galerie TG 7, a to novou technologií 5 dnů před termínem. Ražbu prováděla osádka BSP SČSP s. Karla Šimka. Závazek splnit tento úkol před termínem brigáda vyhlásila na počest mírové slavnosti SČSP v Brně - Líšni. Před zahájením ražby tohoto velkoprostorového díla (délka 23,2 m, výška 7,8 m a šířka 9,7 m) v neogenních jílech pod městskou zástavbou jsme dali hlavy dohromady a v příkladné spolupráci projektanta, techniků úseku a závodu a hlavního předáka jsme navrhli nový technologický postup. Dne 1. 4. 1982 jsme převzali úkol vyrazit toto mimořádné dílo do 15. 6. 1982 s tím, že při provádění definitivní obezdívky současně s postupem zajistíme minimální poklesy na povrchu, kde stojí objekty podniku Vlněna. Na pracovní poradě BSP jsme si postupy a úkoly probrali, doplnili osádku o 4 pracovníky a stanovili si postupné cíle tak, abychom výstavbu zajistili v termínu, který nám stanovil vedoucí našeho úseku s. Hlavinka. A když hned na začátku ražby za námi přišli pracovníci technického a výrobního úseku podniku a pracovníci OEP podniku a dohodli jsme jak další technický postup, tak odměňování přímo na místě, nic nestálo v cestě úkol plnit. Že by všechno bylo šlo jako „po másle", tak to tedy samozřejmě nešlo. A úkol bychom nebyli v termínu splnili bez spolupráce s pracovníky těžby, zámečníky, elektrikáři a ostatními pracovníky obslužných provozů. Nový způsob práce ražby s betonáží stříkaným betonem a čtyřnásobnou armaturou a sílou betonu až 120 cm až k čelbě jsme během týdne dostatečně „zažili". I když bylo nutno plnit normu nad 120 %, bylo vidět již v polovině ražby, že jsme svoje síly nepřecenili a že se nám podáří úkol splnit, pokud nedojde k nějaké mimořádné události. Málem jsme nakonec „ztroskotali" na poruše míchačky MR 500 dne 4. 6. 1982, když jsme již předem pozvali ředitele našeho podniku s. Králíka na převzetí hotového díla na 10. červen 1982. Díky mimořádné obětavosti všech pracovníků úseku

se nám podařilo i tuto překážku během dvou směn odstranit a svůj úkol splnit dne 10. 6. 1982 v ranní směně. Hlavní předák „zlaté" BSP SČSP s. Šimek mohl tedy dílo předat vedení našeho podniku i závodu a zástupcům Rudného projektu a investora o 5 dnů před termínem.
Odpoledne na schůzce BSP na rekreačním středisku v Černé Hoře jsme vyhodnotili plnění našeho socialistického závazku za 1. pololetí 1982, zahráli jsme si rekreačně kopanou pro provětrání plic, poseděli, pojedli, popili dobrého moravského vínka a připravili se na další práci v kolektorech v Brně.

Pa

ZA POUČENÍM I ZÁBAVOU

V plánu činnosti místní odbočky SČSP v Předklášteří je pamatováno i na letní vlastivědné zájezdy.
Jeden z nich — velmi zdařilý — se uskutečnil v červenci na jihovýchodní Moravu. Zájezd vedl kulturní referent s. Zdeněk Král. Trasa vedla přes Mušov, Mikulov, Lednici do památníku do Mikulčic a zpět přes Milotice. Účastníci se vrátili domů za deště a trochu unaveni, ale plni krásných dojmů z hodnotného výletu. O dobrou pohodu na cestě se staral nejen s. Král, ale i řidič autobusu s. Bedřich Hliněnský. Za to jim patří srdečný dík všech účastníků.

D. Š.

SETKÁNÍ ROČNÍKU 1922

Dne 13. srpna sešly se v Tišnově bývalé spolužačky, aby zavzpomínaly na chvíle, kdy v roce 1928 zasedly do lavic první třídy. Společně pak v družné besedě odešly do Lomničky, kde v restauraci Besének oslavily svých 60 let.
Vzpomínaly jsme na své učitelky, které však bohužel nežijí. Byly jsme tehdy pokusná třída vyučování v přírodě; učily jsme se v městském parku pod Klucaninou (v místě letního kina), kam jsme chodily za příznivého počasí. Vzpomněly jsme našich spolužaček, které neúprosná ruka osudu vyrvala v tak mladém věku z našich řad. Nikdy nezapomeneme na odvody na nucené práce do Říše, z nichž se mnohá z nás vrátila po velkém utrpení. My, které jsme zůstaly v Tišnově a blízkém okolí, se scházíme několikrát do roka. Rády si zajdem na Výrovku k pomníčku bratří Vetešníkových, do Šerkovic do hájenky, která je památníkem partyzánského oddílu Jermak. Mezi námi máme partyzánku Olgu, která tam působila. Z každého výletu pořídí naše fotografka Květa snímky na památku a poetka Jarka žertovné verše.
Naše hory lákají a ta stará známá místa zvou ke vzpomínkám a k zamyšlení. Rozjímáme kolikrát se ještě sejdem, kolik nás tu bude vzpomínat. Život je krásný, také někdy trpký, ale velmi krátký. Zase na shledanou v našem Tišnově.

J. P.

BESEDY SE SNOUBENCI

Sbor pro občanské záležitosti při MěstNV pořádá pro všechny mladé, kteří uvažují o uzavření manželství, besedy, na nichž mají možnost pohovořit si s lékařem a popřípadě i právníkem naprosto otevřeně a diskrétně.
Besedy se snoubenci umožňují mladým lidem dozvědět se fundované odpovědi na všechny otázky, které je zajímají. Dozví se tu nejen věci, které se týkají fyziologie, zdravotního stavu, genetických zákonů, ale i vše potřebné o úloze mateřství, o péči o dítě, o soužití dvou i tří generací a vůbec o úloze manželství. Slovo manželství skýtá v sobě nesmírné množství problémů, mladým lidem ne vždy dobře známých. Týká se i bydlení, zaměstnání, zahrnuje v sobě i finanční otázky.
Kdy se tyto besedy konají? To se dovíte při vypisování svatební žádosti přímo od matrikáře na MěstNV, který nás včas pozve. Besed se mohou účastnit i ti, kteří ještě nemají bezprostředně před svatbou. Informace o termínu a obsahu besed podává matrikář s. V. Trmač na MěstNV, I. poschodí vpravo, telefon 740.

RaK

OPĚT SE PŘEDSTAVIL M. HRON

Po šesti letech měli tišnovští občané opět možnost seznámit se s kresbami a obrazy učitele tišnovské LŠU a hudebníka Miroslava Hrona. Tentokrát výstava představovala portrétní i krajinářské práce provedené různou technikou, tužkou počínaje a akvarelem konče. Práce se nezaměřovaly jen na naše město, tak jak tomu bylo před šesti lety, ale byly vystaveny i ty, jejichž náměty M. Hron čerpal na příklad v Praze, v místě svého dřívějšího působiště — v Bojkovicích i jinde.

Díky dobré propagaci mělo možnost zhlédout výstavu více návštěvníků než minule a jistě každý byl spokojen. A jistě každý v duchu vyslovil přesvědčení, že Miroslav Hron nevystavuje v Tišnově naposledy. Okruh svých příznivců si zde již získal.

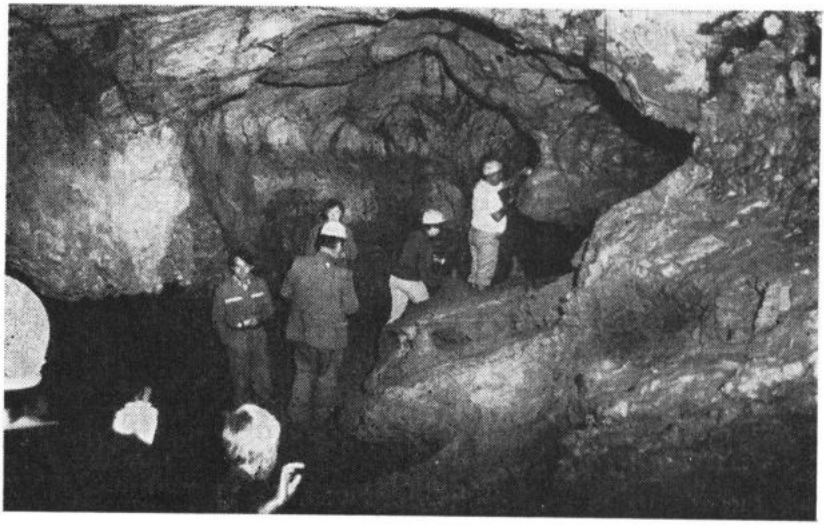
— ok —

VEŘEJNOST V KRÁLOVĚ JESKYNI

Na konci prázdnin byla propagačně otevřena Králova jeskyně na Květnici u Tišnova. Událo se tak v rámci oslav 10. výročí objevu jeskyně a úmrtí Aloise Krále zároveň s otevřením krasové expozice v sálech Podhoráckého muzea v Tišnově II. I když byl zájem veřejnosti očekáván, předčil všechny odhady. Během jediného dne navštívilo jeskyni 1000 osob. Pro značný zájem byla jeskyně otevřena i další den dopoledne s návštěvou 500 osob. Krátké zpřístupnění splnilo i účel propagačně náborový, neboť se přihlásili 4 zájemci o členství ve speleologické společnosti.

I v budoucnu se počítá s krátkým otevřením pro veřejnost, ovšem až po vyřešení způsobu dokonalého osvětlení.

I. Kappel

„Barvy ve světě a barvy v člověku"

Malíř Bohumír Matal se nyní dívá zpět na svou 60 letou životní cestu člověka a umělce (nar. 13. 1. 1922), aby jako Quardiniho poutník přehlédl a poznal (a jeho přátelé s ním), že tato horská cesta života, plná úskalí, hrbolatá a kamenitá, nahoru a dolů, přehlédnutá z výše horského průsmyku byla jedinečná, měla svůj řád, smysl a logiku. Pohlédne dolů do údolí a může šeptat: „Kéž jsou všichni lidé šťastni" (Mipam . . .). Je to život a dílo zvolna zrající pro odbornou monografii.

Vzpomínejme na některá viditelná zastavení, byť neúplně, jichž jsme mohli být svědky, dík štěstěně. Mansarda v Brně, Cihlářská 19 — ihned po válce. Občasná účast v Domu umění v Brně, např. při tématu Tvář Brna (historická a dnešní 1949–1950), kde pět velkých pláten zabírajících celou boční stěnu vyvolalo ve mně dojem orla, který se vznesl a rozpjal křídla. Další účast v DU v Brně: Blok 1947, SVU Aleš 1948, SČVU 1956, 1957, 1958, 1959. Poté výstava v Jihlavě 1965 s heslem „Retrospektiva 1945–1965" přenesená potom i do jiných kulturních center na Moravě a samostatná výstava v Hradci u Opavy 1969.

První cyklisté se objevili v ateliéru na České v r. 1952, ale nebyli ještě vystaveni v dalších letech ani v Kabinetu knihy na České 13, ani ve Vodičkově ul. v Praze, ani na samostatné výstavě v Ostravě. Zato postupně ovládli scénu v sálech mladých lidí a sportovců (Matal byl sám aktivně oddán cyklistice).

Podivuhodný byl zážitek na výstavě v nové galerii v Opavě (1979), která je bohatě členěná, převážně vertikálně, a prostorná a plná jasu: blížíš se postupně, stoupáš po schodišti nahoru jako k Niké a již tě zaplavuje zářivá barevnost ze všech stran a není potřebí vnímat detaily. Podobná situace byla tehdy v nové galerii v Jihlavě A nedávno jsme byli na výstavě B. Matala v Divadle hudby v Olomouci (1981) a letos na retrospektivní výstavě v DU v Gottwaldově (19. 1. 1982).

Navštívíte-li NG na Vackově nám. v Praze, potěší vás, jako brněnského patriota, krajan B. Matal vedle Antonína Procházky a stejně tak ve všech českých krajských galeriích. Zatoužíme pak vystoupit až na Hrad v Brně, kde je dokonale prezentován vývoj umění v Brně (Galerie města Brna —„Brněnský Louvre") a kde je také koutek B. Matala. V monografii Věry Laudové Obraz města v současném českém malířství (1978, str. 48) si zopakujeme, co vše může říci také B. Matal o člověku ve městě a o městě v člověku a vůbec o člověku ve světě. V jedné studii uměleckého kritika stojí: „Nedal se nikdy strhnout od toho, co malovat chtěl". Poznal jsem, mohu dodat, že se vždy probojoval, ponořil do středu, vnitřku, uzlu, duše či hloubky malovaného tématu, a to vždy v řadě studií A totéž myslím platí o jeho životním malířském poslání, o cestě za barevnou symfonií.

Celou jeho tvorbou se nese hledání a vyjádření barvou. eJ z mála těch, kteří to dovedou a nebojí se barevnosti. Zde lze tušit blahý vliv moderního francouzského malířství. Cyklisté byli překvapením v jeho tvorbě svou barevností, a představíme-li si rychlý pohyb vidíme již jen střídající se větší či menší barevné plochy, které zpětně vyvolávají iluzi pohybu. Ocitáme se na pokraji proměňující se barevné symfonie.

Máme-li štěstí v okamžiku, kdy nahlédne slunce přímo na obrazy z poslední doby a k tomu ještě odražené od hladiny řeky, probudí se obrazy jako zářící klenoty a snad pochopíme najednou, obdařeni eidentickou vlohou, cestu B. Matala. A nebudete-li se ptát, co obraz znamená, pocítíte jen radost, vnitřní tichou harmonii, touhu obejmout a překvapení volnosti a míru; nebo vzpomínku na soustředění pod vysokými barevnými okny katedrály v Chartres a k tisícům jiných citových akordů v duších a to tolik, kolik je různých individualit.

„A vím a vím, a to mne trápí,
že krása je vždy v překvapení,
a to, co v světě nepřekvapení
je k uzoufání, Je a není.
A je to ostří, plamen svíce,
to je ta krása z překvapení.
A tu je malíř, je snad více?
Je kouzelník. Ach, je a není".

(J. Seifert)

Kdo by nemyslel na Rachmaninova, Bachova a Debussyho proludia, nebo na tiché tóny zvolna znící po zarostlém chodníčku. Vidíme jen preludia barev. Vcelku pak v té síni začínající barevnou symfonii.

"že mládenec v té síni přisluhující
jiskření cítí
a podmaněn uchopil loutnu,
a oni kámen ke kamenu,
jinoch k tómu tón kladl
doprovodnou skládaje píseň —
A louč a hvězdy osvětlovaly ten děj,
uchovaný v dějinách krásy".

(Bochořák)

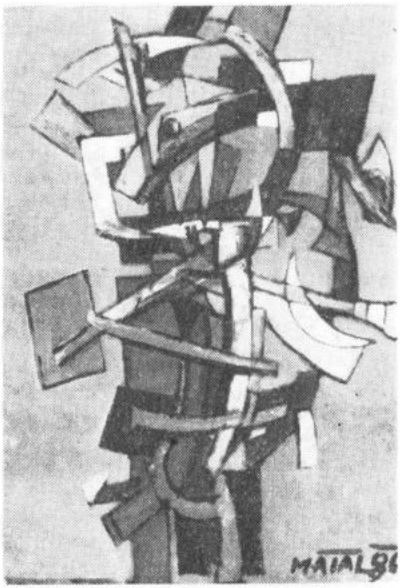

Foto: Pavel Doležal

O Rembrantovi bylo kdysi řečeno, že se vzdal klasické kresby a vstoupil tak do nové éry vidění světa a krásy. Opustíš-li člověka v městě a město v člověku a odejdeš do nejpůvabnějšího údolí na řece Svratce, budeš slyšet šumot řeky a vidět její zrcadlení, podlehneš zázraku věčně tekoucích vod a pak pochopíš čistotu pohledu bez přesných tvarů a snad pocítíš štěstí, je-li možné na zemi, a dotkne se tě oblouk duhy.

Ať B. Matal maluje harlekýny nebo tančící ptáky, pomníky našich snů, iluzí a představ, nadzemské fragmenty, barevné féerie světa, vždy je na tom to poctivé, překvapivé X — pokus o dpověď na otázku, co je to umění, jeho podstata a duch. uBdeme čísti v úvodu k výstavám, abychom se dověděli, co „chtěl básník říci", abychom sledovali měřitelnost tvůrčího pocesu.

„Přehlížíme-li vývoj moderního umění od samých počátků, neustále se nám zjevuje jeden jeho základní smysl: hledání nových prostředků k postižení složitosti reality. Tento vůdčí prvek vystupuje do popředí i tam, kde se může zdát, že tvarotvorné složky převažují vše ostatní. Je to však v podstatě jen optický klam, zakrývající složité vnitřní tvůrčí drama. Proces není dodnes ukončený a nebude uzavřen nikdy, neboť potom by modernost umění ztratila vůbec své opodstatnění".

Jak mnoho umělců vrcholilo v hledání a vyjádření vnitřní reality a symbolů dění života a světa, jak je toto v hudbě samozřejmé. Odříci se něčeho v životě znamená pokračovat jinde lépe a dále.

Jeden náš moudrý učitel říká: "Umělec musí mít talent, inteligenci a píli", a má-li k tomu ještě osobní kouzlo pkory a otevřené srdce a vypráví-li rád a má-li mnoho co vyprávět, přicházejí přátelé ze všech stran jako ptáci ke studánce v ornitologické oáze na Prudké k hovorům u hořících polen.

V. K.

NAROZENÍ

v červnu:

1. 6. Lucie Novotná, Halasova 996
4. 6. Marek Bedroš, Leninova 1614
4. 6. Markéta Bučková, Hradčany 76
6. 6. Lucie Čepešová, Trnec 967
7. 6. Lukáš Juránek, Nádraží 374
7. 6. Antonín Dvořáček, Rudé armády 264
8. 6. Jana Lieberzeitová, Jungmannova 933
12. 6. Daniel Zavřel, Králova 1671
15. 6. Lenka Chromá, Těsnohlídkova 985
22. 2. Aleš Vojta, Králova 1670
25. 6. Libuše Vrzalová, Jungmannova 81
27. 6. Miloslav Ondriska, Janáčkova 263
28. 6. Karel Baláš, Sv. Čecha 885
30. 6. Veronika Paďourová, Leninova 1616

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují, 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

3. 10. **Pavel Dušánek**, Černohorská 437
9. 10. **Božena Chytrá**, Leninova 1629
10. 10. **Blažena Ondráčková**, Šerkovice 16
11. 10. **František Bednář**, Leninova 1623
21. 10. **Jaroslav Valena**, Majorova 401
30. 10. **Marie Sedláčková**, Chaloupky 1081

75 let se dožívají:

4. 10. **František Straka**, Štěpánovice 64
13. 10. **Albína Kopřivová**, Jamné 15
17. 10. **Hedvika Jakubcová**, Strmá 1253
21. 10. **Štěpánka Gruberová**, Dobrovského 1503
29. 10. **Anežka Jabůrková**, Hanákova 710
29. 10. **Augustin Janšta**, Šerkovice 15
31. 10. **Antonie Lieberzeitová**, Ve dvoře 1189
31. 10. **Ignác Mička**, Brněnská 260
31. 10. **Božena Šmardová**, Družstevní 523

80. a vyšší narozeniny oslaví:

4. 10. **Libuše Najvirtová**, Osvobození 1651. Dožívá se 81 roků.
5. 10. **Arnošta Vrchlabská**, nám. Komenského 124. Dožívá se 85 roků.
8. 10. **Marie Bittmanová**, Leninova 1631. Dožívá se 84 roků.
12. 10. **Terezie Fillová**, Leninova 1626. Dožívá se 84 roků.
12. 19. **Marie Čevelová**, Rudé armády 791. Dožívá se 82 roků.
12. 10. **Růžena Robotková**, Kukýrna 246. Dožívá se 82 roků.
13. 10. **Jaroslav Endlicher**, B. Němcové 1156. Dožívá se 84 roků.
15. 10. **Hedvika Jelínková**, Trávníky 1310. Dožívá se 85 roků.
15. 10. **Anna Leypoldová**, Halasova 993. Dožívá se 80 roků.
17. 10. **Antonín Pochop**, Štěpánovice 70. Dožívá se 86 roků.
17. 10. **Hedvika Řezáčová**, Jiráskova 816. Dožívá se 80 roků.
20. 10. **Antonín Vojanec**, **Za mlýnem** 224. Dožívá se 81 roků.
22. 10. **Marie Málková**, Husova 694. Dožívá se 91 roků.
22. 10. **Karel Špaček**, Lomnička 20. Dožívá se 83 roků.
23. 10. **JUDr. Jan Jaroch**, Gottwaldova 324. Dožívá se 89 roků.
24. 10. **František Kubík**, Kukýrna 51. Dožívá se 80 roků.
25. 10. **Františka Stejná**, Jamborova 927. Dožívá se 82 roků.
27. 10. **Anna Hřibová**, Brněnská 2. Dožívá se 81 roků.
30. 10. **Františka Kytnerová**, U Humpolky 971. Dožívá se 81 roků.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem přátelům a známým, kteří se přišli rozloučit s naším drahým manželem, tatínkem a dědečkem panem **Františkem Wágnerem,** i za projevy soustrasti.

Manželka s rodinou

Za účast při posledním rozloučení s paní **Marii Holcovou** a též za veškeré projevy soustrasti děkuje

ing. Věra Matonohová, dcera

VZPOMÍNKA

11. října t. r. uplyne 20 let od úmrtí s. **Karla Spačka,** bývalého tajemníka MNV v Tišnově a dlouholetého předsedy místní organizace Českého mysliveckého svazu. Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi!

Rodina

Z PRÁZDNINOVÉ POŠTY

V letošní prázdninové poště octlo se na našem redakčním stole opět několik dopisů, které jsou ohlasem na obsah našeho zpravodaje. Čtenář s. Josef Ptáček z Prahy, bývalý předseda MNV v Tišnově a dlouholetý pracovník v tišnovské tělovýchově nám napsal: „Jinak mohu podotknout, že se mi zamlouvá úroveň časopisu, jeho úprava, i když by k některým zlepšením, pokud jde o obsahovou stránku, mohlo dojít. Také hlavička Karla Formánka ukazuje, že úpravě je věnována patřičná pozornost odpovídající tradici města".

Napsali nám též manželé Macků z Bratislavy. Od r. 1945 vždy na dva týdny přijížděli do Tišnova, kam je přiváděly i vzpomínky na mladé časy. Píší: „Rádi konstatujeme, že se úroveň zpravodaje v posledních pár letech výrazně zlepšila". Zvláště je těší rubrika Starý Tišnov ve fotografiích Františka Wágnera a vzpomínají na spolupráci se s. Kadlecem při jeho práci o dějinách tišnovské kopané.

Pěkná slova uznání nám napsala také Marie Pešková-Hamerská z Dolních Louček: „Již několikrát jsem vám chtěla napsat, jak dobře toto milé Tišnovsko děláte, jak se na ně každý měsíc těším a jak se mi, rodačce z Tišnova, líbí". Na závěr svého dopisu nám všem přeje, aby Tišnov rostl jen do krásy.

Potěšila nás i pochvalná slova v dopisech našich již dlouholetých spolupracovníků Josefa M. Weimanna z Brna a Miloslava Trmače ze Znojma.

Až z daleké Koreje nám zaslal srdečný pozdrav s. Souček, předseda MěstNV, který ve funkci trenéra radiového orientačního běhu se tam zúčastnil mezinárodních závodů. Nás zvláště těší, že naši vlast v KLDR reprezentovaly dvě členky tišnovského radioklubu, juniorky Jaskulková a Kohoutková.

Anonymní BBB nám poslal báseň Vracím se rád . . . ve které se vyznává ze své lásky k našemu městu pod Květnicí. Bohužel však charakter našeho měsíčníku nedovoluje, abychom se o ni podělili se čtenáři.

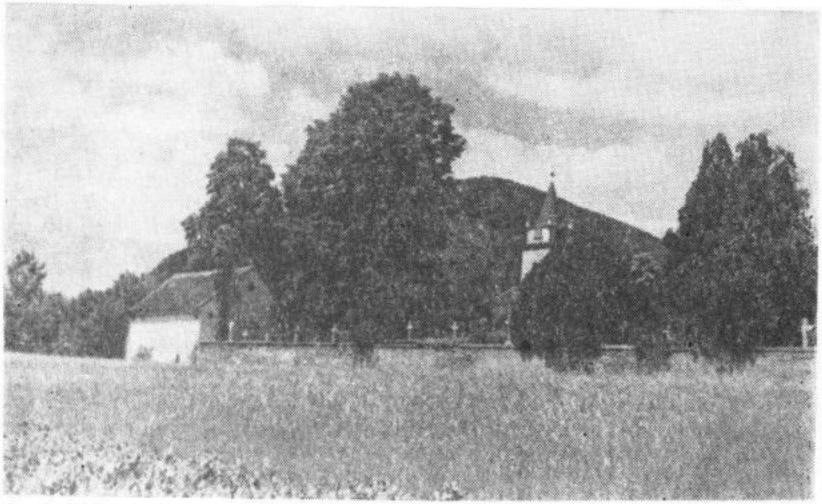
Děkujeme všem pisatelům za dopisy i za slova, která nás potěšila, a slibujeme, že se budeme snažit, aby s Tišnovskem byli spokojeni i v budoucnu.

Red.

PROCHÁZKOU PO TIŠNOVĚ

V rámci akce Města v okolí Brna pořádá sekce architektury Klubu přátel výtvarného umění při ČFVU – Dílo Brno pěší exkurzi po architektuře našeho města. Exkurzi vede J. Toušek a odborný výklad provádí dr. J. Sedlák. Akce se koná v sobotu 9. října 1982 a brněnští účastníci odjíždějí z hlavního nádraží ve 12 hodin. Sraz je v 12,40 hodin na tišnovském nádraží. Pokud se této procházky za poznáním zajímavostí našeho města chtějí zúčastnit Tišnováci, jistě budou vítáni.

Starý Tišnov ve fotografiích Františka Wágnera

Dnešní hřbitov býval starými Tišnováky nazýván novým hřbitovem na rozdíl od starého hřbitova, zrušeného kolem kostela, na kterém se pohřbívalo do r. 1836. Dnes označujeme novým hřbitovem jeho část, která vznikla za jihozápadní zdí stávajícího hřbitova v r. 1947. Na snímku je stav ještě před tímto rozšířením.

Z HISTORIE

Z DĚJIN TIŠNOVSKÉ POŠTY

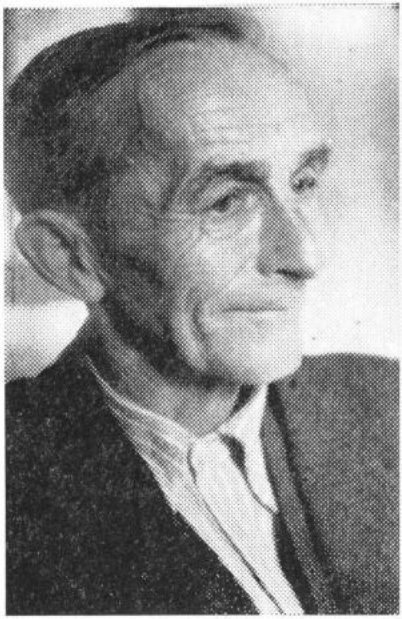
Letošní rok je jubilejním v dějinách tišnovského poštovnictví hned čtyřikrát. Úvodem si připomeňme, že v roce 1840 zahájila v Tišnově činnost sběrna dopisů, která se později změnila v poštovní úřad. Od roku 1856 sídlila pošta v domě č. 123 (dnes lékárna) a od roku 1865 ji vedl jako první český tišnovský poštmistr lékárník František Svoboda. V lékárníkově domě sídlila pošta až do roku 1902, kdy po smrti druhého českého poštmistra a lékárníka Josefa Svobody byla — před rovnými 80 lety — přemístěna do hotelu Koruna (dům č. 287, dnes hotel U nádraží) a tak oddělena od lékárny. Pošta v hotelu Koruna sídlila jen krátce. Již r. 1904 byla přestěhována do domu č. 316 (bývalý Snášelův dům za spořitelnou). Tehdy se nazývala c. a k. poštovní telegrafní úřad. Tento název dostala pošta před 95 lety — roku 1887, kdy byla dosud samostatná telegrafní stanice umístěná na radnici přemístěna do domu č. 123.

Telegrafní stanici mělo město již od roku 1872 — tedy již před 110 lety. A před rovnými 75 lety byla při poště zřízena telefonní ústředna. Od 15. srpna 1907 měl Tišnov telefonické spojení s Brnem.

Doplňujeme, že dnešní umístění pošty v domě č. 22 na náměstí trvá již od roku 1929, kdy se začalo úřadovat v nové budově okresního soudu, která vznikla na místě bývalého Pecírku. Tento název napovídá, že v domě bylo sídlo okresního soudu již od poloviny 19. století. (Pecírek je zkomoleninou německého slova Bezirk „okres").

Spojení našeho města se světem zajišťuje pošta již téměř 150 let. Nikdo však už nespočítá, kolik dopisů prošlo rukama tišnovských poštmistrů, kolik kilometrů nachodili jejich doručovatelé.

(i)

K DVĚMA MALÍŘSKÝM JUBILEJÍM

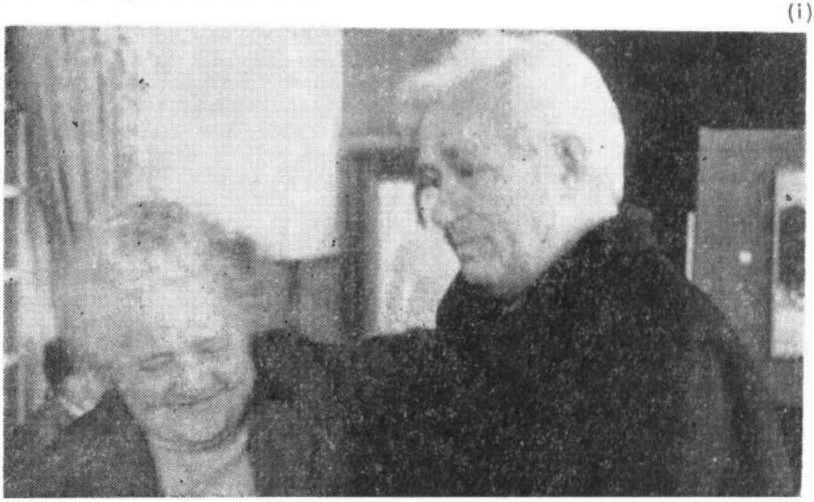
Na 29. říjen 1982 připadají nedožité 95. narozeniny akademického malíře Josefa Jambora. Připomeňme si při této příležitosti slova, která o něm napsal k jubilejní výstavě v Domě umění města Brna, konané v roce 10. výročí Mistrova úmrtí roku 1974, dr. Mirko Rosenbaum. „Zasloužilý umělec Josef Jambor se výrazně včlenil do řad českých realistických krajinářů. Dosavadní tradici českého realistického umění obohatil osobitým zpodobením rodného kraje — Vysočiny — v jeho nesčetných proměnách, v motivické rozloze a mnohotvárnosti, jak neučil nikdo před ním — a přitom v typických rysech, které propůjčují Jamborovu dílu obecnější platnost, přesahující rámec regionu".

Jméno Jamborovo je v Tišnově velmi dobře známé, méně je však už těch, kteří znají Jamborovo dílo. Vhodnou příležitostí k poznání celého Mistrova díla je současná výstava ve Zďáře nad Sázavou, která potrvá do konce měsíce října.

30. října uplyne již 10 let ode dne, kdy skonal akad. malíř Antonín Viktorin. Na našem archivním snímku ho zachytil objektiv s paní Boženou Jamborovou na výstavě, kterou představil krátce před svou smrtí tišnovské veřejnosti své dílo.

Viktorin studoval na brněnské technice, kde jeho učiteli byli prof. Kroha, Králík, Syřiště a jiné výrazné osobnosti moderní architektury. Své umělecké vzdělání završil studiem na pražské Akademii. Do rodného Tišnova se vrátil jako vyzrálý umělec až na samém sklonku života s obrazy, které zanechaly vysoký umělecký dojem u návštěvníků.

(i)

TICHANOV

Ten rozlehlý lesní komplex mezi Herolticemi, Lažánkami a Maršovem mě lákával od malička už svým názvem. Když jsem ho pak koncem let padesátých poprvé navštívil, měl jsem takové štěstí, že jsem se hned po několika stovkách kroků setkal se stádem muflonů, kteří zde byli pár let předtím vysazeni. Od toho dne jsem těch šest kilometrů z Tišnova za Heroltice šlapával pravidelně. Právě na Tichanové jsem se poprvé v životě setkal nejen s muflony, ale i se zvěří jelení, s kunou lesní, s liškami, u labyrintu nor jsem často pozoroval jezevce. Po letních deštích se ve vlhkých roklích plazívali tajemní mloci „ohnižilové", z vyprahlé stráně před vstupem do lesních porostů se zvedával párek dudků . . . A dodnes do tichanovských lesů vstupuji po špičkách, s rozjitřenou vnímavostí Kolumba, protože vím, že zde určitě objevím zase něco nového.

Pestrá geologická stavba členité pahorkatiny na okraji Českomoravské vrchoviny (střídají se zde svratecké ortoruly a fylity s vložkami devonských a krystalických vápenců) podmiňuje pestrou druhovou skladbu přirozených lesních společenstev. Třebaže mnohé z původních smíšených, převážně listnatých porostů byly nahrazeny i zde smrkovými monokulturami, dodnes se zde můžeme setkat s porosty, připomínající velkolepost člověkem nedotčeného lesa. Nejkrásnější z nich je bezesporu pětihektarový porost asi 2 km jižně od Lažánek, figurující už po léta v materiálech ochranářů jako navrhovaná státní přírodní rezervace Slunná. Prastaré buky a lípy se zde tyčí do úctyhodné výše téměř čtyřicet metrů, ojedinělé padlé kmeny a mohutné pahýly, obrostlé choroši umocňují divokou krásou tohoto kousku lesa, který připomíná vihorlatské pralesy. Ještě začátkem let šedesátých hnízdili ve vrcholu jednoho z nejvyšších buků jestřábi. Dutiny kmenů jsou dodnes obydleny divokými holuby doupňáky, hnízdí zde datlovití (datel černý, žluna zelená, strakapoud velký i krutihlav obecný), menší dutiny vyhledává kromě špačků, brhlíků a sýkor na Tišnovsku dnes již vzácný lejsek bělokrký. Bylinný podrost v tajemném šeru zapojených korun je poměrně sporý. Rostou zde druhy, vyžadující půdy bohaté živinami a humusem — kopytník evropský, bažanka vytrvalá, kyčelnice cibulkonosná i devítilistá. Kdysi jsem tu našel i několik exemplářů chráněného kruštíku tmavočerveného. Třebaže je „lažánecký prales" — jak se mu na Tišnovsku nejčastěji říká — nejplnější života na vrcholu jara, vracívám se do něho nejraději v pozdním podzimu. Tehdy zde bývají bílé skvrny prvního sněhu a hluboké návěje spadaného listí důkladně promíchány ryji černé zvěře. V řetízcích stop divočáků, kteří směřují do pralesa za bukvicemi, pak můžeme v hlubokém sněhu putovat až do jara, kdy se vysoko nad korunami stromů rozkejhají divoké husy, táhnoucí na sever.

Roztroušeně po celém lesním komplexu Tichanova, nejhojněji však ve zbytcích světlých dubových porostů, roste jedna z našich nejkrásnějších rostlin — brambořík evropský. Areál bramboříku sahá z Předalpí od Dunaje až do okolí Boskovické brázdy, severní hranice rozšíření je právě na Tišnovsku. Narazíte-li na kvetoucí bramboříky v polostínu lesa, připadne vám, že tu odpočívá plno malých motýlků. Tak totiž vypadají karmínově červené bramboříkové květy s nazpět ohrnutými korunními cípy. Na rozdíl od velkokvětého bramboříku perského, oblíbené pokojové rostliny, náš domorodý lesní druh opojně voní. Kromě přitažlivé krásy a vůně je tato rostlina i fytogeograficky a anatomicky nevýsost zajímavá. Brambořík evropský řadíme mezi dealpiny, tedy druhy, které v době ledové sestoupily z vápencových vysokohor do nižších teplejších poloh a po skončení glaciálu zde již zůstaly. Srdčitě okrouhlé listy bramboříku na

zimu neusychají. Proto jsou na své spodní straně antokyanem zbarvené do červenofialova, což napomáhá k udržení vhodného vnitřního teplotního režimu rostliny. Bramboříkje tak zvaným geofytem. Tak nazýváme rostliny, které shromažďují zásobní látky v podzemních stoncích. U brambořík jsou to kulovité hlízy, díky kterým si vysloužil své české jméno. Ale nejpozoruhodnější vlastností brambořík je tak zvaná pseudogeokarpie. Brambořík je totiž jednou z těch mála rostlin, které jsou schopny vlastního pohybu: po odkvětu se jeho stopka spirálovitě stáčí, čímž se zkracuje a semena jsou zatlačována do země.

Před lety jsme do tichanovských lesů zavedli jednu světem zcestovalou polskou botaničku. Když spatřila nádheru kvetoucích brambořík — a spatřila ji poprvé v životě právě zde — přiznala se, že je to pro ni obdobně jedinečný zážitek, jako když prožívala východ slunce pod Kilimandžárem. Setkání s tichanovskými lesy a s jejich brambořík je zážitkem vždycky jedinečným. Tichanov patří k lesům, do kterých se musí vcházet po špičkách. Brambořík evropský patří k těm květinám, ke kterým se pokleká a voní.

Jan Lacina

O ZVONOHLÍKU ZAHRADNÍM

Staří ptáčkaři mu říkali „zuzák", ale i jinak má zvonohlík zahradní řadu jmen, které dosvědčují, jak je oblíben mezi lidem přírodním (to je takovým, jež k přírodě má kladný vztah). Je to náš jediný nejbližší příbuzný kanárovi, a proto se mu také říká „polní kanár". Snad mu k tomuto titulu pomohla také skutečnost, že jej lze poměrně snadno chovat v zajetí, kde se i rozmnožuje. A pak to zbarvení! Zvláště takový dobře vyšňořený sameček působí úplně žlutým dojmem. Když se v polovině dubna zvonohlíci objeví, oznámí svůj příchod zpěvem. Říci jeho projevu zpěv je poněkud přehnané, protože jde spíše o vrzání, taky se mu někde proto říká vrzálek. Ale lidské soudy zvonohlídka příliš nezajímají. Sedí si někde na drátě a vyzpěvuje ze všech sil, podoben při tom ručičce kompasu, hned vpravo hned vlevo, někdy zpívá i za letu. Zatímco se sameček věnuje této mužské zábavě (samozřejmě mužské u zvonohlíků), samička buduje hnízdo. Při výběru hnízda není příliš vybíravá, může to být jehličnatý nebo listnatý strom, stejně jako angreštový nebo šípkový keř. Tady někde splétá z kořínků a trávy teplé uložení pro 3—5 namodralých vajíček s rezavými skvrnami, které 11—13 dní zahřívá. Vylíhlá mláďata rodiče skoro čtrnáct dní krmí. Na rozdíl od většiny ostatních zpěváčků zvonohlíci trus mláďat nelikvidují polykáním nebo dnášením, ale nechávají ho na okraji hnízda. Brzy po prvním vyvedení zakládají novou rodinku a hnízdí podruhé, někdy mohou být písklata v hnízdě ještě v září, kdy už jejich starší sourozenci čile poletují po polích.

Zvonohlík je výhradní konzument všelikých semen, k jejich louskání mu slouží krátký kuželovitý zobák. Záliba v semenech je asi hlavním důvodem, proč se zvonohlík na počátku 19. století začal šířit ze své původní vlasti kolem Středomoří směrem na severozápad. Zhruba před 50 lety se usadil trvale na našem území. Žije poblíž míst obývaných lidmi, v alejích, ve vinicích, parcích, na okrají lesíků.

Zvonohlíci nás opouštějí v říjnu, někteří později a jsou i tací, co se tu odvažují přezimovat. Při jarním návratu zůstávají věrni svým hnízdištím a někdy po léta i témuž hnízdu.

Josef Ptáček

STOLNÍ TENISTÉ O TŘÍDU VÝŠ

Mezi zimní sporty je možno s čistým svědomím zařadit i ty, které se odehrávají pod střechami hal či tělocvičen. Jedním z takových odvětví je tedy i stolní tenis. Přestože léto by měl být teoreticky v okurkové sezóně, jenže pro tišnovské nejmenší pálky to letos — obrazně řečeno — neplatilo. V přestávce mezi dvěma ročníky mistrovských soutěží došlo k zajímavé situaci, která družstvo Baníku Tišnov posunula do krajského přeboru I. třídy.

Jedním z účastníků této nejvyšší krajské soutěže byl v uplynulé sezóně i celek z Bystřice nad Perštejnem. Po ukončení mistrovských utkání všek jeden z hráčů základní sestavy odpadl a náhrada za něj se nenašla. Vzniklý problém se zbývající muži rozhodli vyřešit přestupem do Baníku Tišnov. Že si zvolili právě naši TJ, je celkem logické — jedním z nich je totiž Jiří Dospíšil, jinak předseda oddílu stolního tenisu tišnovského Baníku, který vloni po dlouholetých službách odešel zkusit jako hráč štěstí do vyšší soutěže a „rozpůlil" se tedy mezi Bystřici a Tišnov. Ani zbývající dva muži nemají k Tišnovu jen tak ledajaký vztah. Stanislav Hulák, dnes už bez přehánění legenda bílého celuloidového míčku, je totiž tišnovským rodákem a spolu s ním oblékne tišnovské barvy i jeho syn. Základní kádr doplní dále z původních hráčů Baníku Ivan Dospíšil a mladý Libor Nováček.

Z původní bystřické sestavy tedy přešly do Tišnova plné tři čtvrtiny družstva, čímž získal Baník Tišnov právo obsadit původní místo Bystřice v krajském přeboru I. třídy. Jednání na vyšší instituci v Praze toto právo jen potvrdilo, takže od září budou v sokolovně probíhat zajímavé boje o titul přeborníka Jihomoravského kraje. Mistrovská utkání by se měla odehrávat v tělocvičně a zasloužila by si i pozornost veřejnosti, která se k tomuto populárnímu sportu staví v Tišnově poněkud zády.

Stolní tenisté se tedy staví do řady s házenkáři a tenisty, kteří již v „prvním kraji" bojují několik let. Navíc budou mít B—družstvo v KP II. třídy a do zápolení v okresních soutěžích nasadí i „cečko". Doufejme, že tento příjemně náhlý skok nahoru nebude pouze dočasným vzepětím—stálo by rozhodně za to nabyté pozice udržet do budoucna.

(vt)

TIŠNOVŠTÍ KYNOLOGOVÉ

Co se vlastně skrývá pod názvem kynologové? Jsou to lidé, kteří mají rádi rádi psy služebních plemen a zabývají se jejich výcvikem a chovem. Sdruženi jsou v kynologickém klubu, který je organizačně začleněn do Svazarmu.

Založení kynologie v Tišnově sahá do doby první republiky. V roce 1936 založil kynologický klub (KK) bývalý policista Valíček jako soukromý podnik a cvičiště byo umístěno v oblasti dnešního Rybníčku. V padesátých letech byla kynologická činnost obnovena. Mezi tehdejší zakladatele patřili Mil. Wágner, J. Navrátil, J. Koutný, dále s. Matějka, Havránek, S. Juránek atd. V letech 1958—64 měl jeden z členů (J. Koutný) též chovnou stanici pro německé ovčáky.

Kynologové po znovuzaložení vyměnili několik organizací (Myslivecký svaz, SCHDZ) než byli s konečnou platností začleněni do Svazarmu. Během let byli také z různých důvodů nuceni měnit i místo cvičiště pro psy. První cvičiště se nacházelo na Ostrovci, dále pak v Dolních Loučkách, Hradčanech i jinde až po dnešní, snad konečné, které je na břehu Svratky za výrobnou Dřevodělu. Zde si také kynologové vybudovali svépomocí dřevěnou chatu, která jim slouží jako klubovna. Na cvičišti s různými překážkami se provádí veškerý výcvik psů, jež se pak používají pro služební účely u SNB a vojska,

především pohraniční stráže. Podle potřeby se však cvičí též psi se speciálním určením pro záchranné akce, závaly, horskou službu, hledání min a úniku plynu a jiné.

Jeden ze zvláštních účelů je i výcvik německých ovčáků pro vedení nevidomých. Zde je velmi důležité znát charakterové vlastnosti psa, jenž musí být pro nevidoucího vůdcem, ochráncem a věrným přítelem. Výcvik trvá 6—8 měsíců a potom se 2 měsíce pes zacvičuje přímo s osobou nevidomého. Samotný německý ovčák je ze psích plemen nejuniverzálnější typ, který je schopen zvládnout všechny druhy výcviků. Pro služební účely se cvičí i jiní psi jako novofoudlandský, boxer, dobrman (používaný u kanadské policie), rotvailer, knírači (pro hledání drog a obranu) aj.

Každý ze psů je po absolvování obecného výcviku podroben zkoušce základního minima .Po jejím úspěšném provedení lze pokračovat v dalším výcviku a absolvování zkoušek všestrannosti 1—3 stupně, z nichž třetí je nejtěžší. Mimo toho jsou speciální zkoušky ve schopnosti obrany a stopování. Složí-li pes co nejvíce zkoušek, tím výše je oceňován. Rovněž co největší účast na výstavách je přínosem pro získání bonifikace, jež je potřebná pro založení chovné stanice. Samozřejmě podložení rodokmenem původu je základní podmínkou.

Z posledních úspěchů tišnovských kynologů výcvikového období 1981—1982 je 2. místo K. Zavadila v krajské soutěži v celkovém počtu 85 účastníků. Totéž místo získali i v meziklubové soutěži v Kuřimi. Další členové Z. Permedla, Z. Vejrosta, P. Sojka (hlavní výcvikář) se v kraji umístili mezi prvními patnácti. Tyto úspěchy však tišnovským kynologům nespadly samy do klína. Předcházel jim houževnatý a tvrdý výcvik.

Zde je na místě poradit začínajícím kynologům, aby si při vlastnictví prvního psa pro obecný výcvik opatřili psa bez rodokmenu. Při vstupu do KK následuje půlroční zkušební doba výcviku. V tomto období se prakticky oba teprve seznamují. Mladý psovod získává první zkušenosti se psem i výcvikem. Poznává vrozené charakterové vlastnosti psa a také to, že pes chce člověka ovládnout. Pokud chce cvičitel se psem dosáhnout úspěchů, musí s ním zacházet citlivě a vyzbrojit se velkou trpělivostí. Mezi psovodem a psem musí být vzájemná

souhra, které dosáhne až po určité době. Nelze po psovi chtít, aby byl po jednom výcvikovém kursu jedničkou ve všech směrech. Teprve po nabytí prvních zkušeností a skutečného zájmu o věc se může zájemce stát stálým členem KK. Potom je vhodné pořídit si psa s rodokmenem. Vlastnit cvičeného psa znamená také se o něho starat a pečovat. U služebních plemen se zásadně nedoporučuje chov v panelákových bytech.

Psí štěně se musí již od prvního týdne přikrmovat. Nejvhodnější jídlo jsou vejce bez skořápky, mléko, zelenina (mrkev, špenát), játra, psí suchary. Doporučuje se přídavek šrotu zamíchaného do brambor a postupně se přidává i maso (vařené). Jídlo se nesmí pepřit a kořenit. Nedoporučují se drůbeží kosti a nesmí králičí vnitřnosti. Interval jídla je 5 x denně v menších dávkách. Přebytky se nesmí znovu dávat, a pokud štěně dávku nesní, musí se snížit. Po šesti měsících se dávky sníží na 2–3x denně. Pes nesmí být chován společně s drůbeží a v případě, že drůbež napadne, musí být hned potrestán. Pes potřebuje samozřejmě také výběh (oplocený) o rozměrech min. 4 × 2 m s vlastní boudou. Nezbytné je rovněž chodit se psem na minimální 2 hodinovou vycházku denně. Zásadou také je před výcvikem psa nekrmit. Čili starostí a pravidelné péče víc než dost. Cvičení psi jsou však zbaveni úředního poplatku a pokud mají na obojku se známkou bílou nebo žlutou pásku, není radno je dráždit. Na veřejnosti musí být opatřen košem případně i vodítkem (mimo služebního použití).

Podrobné informace o chovu a výcviků psů se každý zájemce dozví, když navštíví tišnovský kub kynologů, kde mu rádi poradí. Informace o činnosti KK můžete sledovat na vývěsce, která je umístěna na Komenského nám. vedle květinářství. O její obsah pečuje L. Mikulová.

Z mladých členů KK již také se svými psy složili zkoušky základního minima psovodi H. Lázničková, F. Klouda, J. Vejrosta a další. Velký podíl práce při vedení výcviku odvádí zkušená výcvikářka V. Hosnédlová. S výsledky činnosti a výcviku KK se může veřejnost seznámit při příležitosti různých oslav (např. 1. máj, MDD apod.). Ale ani návštěva kynologů v pionýrských táborech není výjimkou; předvádějí ukázky z výcviku (viz snímek z archívu KK). Ukázky výcviku a služby KK mohou na požádání využít i socialistické organizace. Kynologové jim rádi vyhoví.

Kynologický klub měl v předešlém období i určité organizační problémy ve své činnosti, ty však byly zdárně překonány. Dnes má klub 38 registrovaných členů (při založení v roce 1957 jich bylo 18) a výcvikovou činnost provádí ve čtvrtek od 17 do 19 hodin a v neděli od 7 do 11 hodin na cvičišti za Dřevodělem.

Informace o vstupu a členství v KK a další podrobnosti poskytne předseda klubu s. Permedla (Tišnov, Hybešova 426) nebo kterýkoliv z jeho členů.

(–mi–)

JAK SE ZÍSKÁ DŘEVĚNÝ METÁL

Čas od času ujdeme nějaký dálkový pochod a tak doma máme již takovou malou sbírku suvenýrů, které jsou udělovány za úspěšné absolvování pochodů. Jeden suvenýr tam však stále chyběl, i když je udělován za humny, nyní již vlastně v našem městě. Byl to dřevěný metál, který je možno získat za absolvování pochodu, který pořádá tělovýchovná jednota Sokol Tišnov – Hradčany.

Při předcházejících osmi ročnících to jaksi nevyšlo, abychom se mohli zúčastnit. Až teprve letos.

Ráno v předposlední srpnovou sobotu slibovalo pěkný den, vůbec nevadilo, že předcházející večer hodně pršelo. Ve tři čtvrtě na osm jsme již byli u prezentace v hradčanském kulturním domě. Vzhledem k tomu, že jsme v naší pětičlenné výpravě měli tři děti, jejichž věk v součtu nedosáhl ještě ani dva-

cítky, vybrali jsme si samozřejmě nejkratší trasu 15 km. Specialitou tohoto pochodu je, že na patnáctikilometrové trase zabezpečují pořadatelé pro děti průvodce, takže pochod mohou děti absolvovat bez doprovodu rodičů. Ti se mohou vydat na delší trasu. Této možnosti jsme však nevyužili, nevyužili jsme ani nabídky, že můžeme vyrazit společně a vyšli jsme ihned.

Do Březiny byla trasa společná s pětadvacítkou, a tak tento úsek byl dost frekventovaný. Za Březinou jsme na trase již osaměli. Úspěšně jsme absolvovali i dva krátké úseky, kdy Svratka po předcházejícím dešti zalila i cestu a místo se muselo obejít. Na Šárce nás dohnal hlavní peleton, abychom se vyjádřili ve sportovní mluvě, s vedoucím Lubošem Vaňkem — byla to ta společná výprava. S nimi jsme pokračovali další část cesty. Nedaleko před Veverskou Bitýškou jsme si vybrali místo ke svačině a od skupiny jsme se oddělili. Po chvíli odpočinku cesta pokračovala rychleji, a než jsem se nadáli, byla již kontrola na náměstí ve Veverské Bitýšce. Po orazítkování startovních průkazů a nezbytného „vandrbuchu" dostalo každé dítě prémii v podobě tatranky a sáčku bonbonů. Hned za kontrolou se občerstvovala naše známá skupina a také pro nás byly rezervovány limonády.

Za Bitýškou se opět „ . . . peleton roztrhal . . . "; to bylo stoupání na Sokolí. A zde nás předbíhali běžci, kteří se již blížili k cíli padesátikilometrového běhu. Až obdivuhodně lehce, když si člověk uvědomí, že mají za sebou již přes čtyřicet kilometrů. My jsme také úspěšně zdolali Sokolí a potom již zbyl jen sestup do Hradčan a to hlavní — příchod do cíle. Jiří Chlup a Fr. Kopřiva, který zastupoval svého syna, dlouholetého organizátora tohoto pochodu a v současné době vojáka základní služby, nám předali diplomy a konečně jsme uviděli dřevěné metály. Byly na nich různé obrázky a tak jsme si mohli vybrat, děti měly největší zájem o ty, na kterých byly postavičky z televizních Večerníčků. A dostali jsme ještě poukázku na občerstvení. Za tu nám každému další z pořadatelů, Karel Jindra, vyndal přímo z udírny klobás, k tomu přiložil rohlík a samozřejmě přidal hořčici. Hned vedle si každý mohl zakoupit pití podle vlastní chuti.

A to byl definitivní a velice krásný konec, který se zvláště dětem moc zamlouval.

Při tom jsme se ještě od duše celé akce Jirky Chlupa, podílel se hlavní měrou na přípravě a organizování všech ročníků, dozvěděli, že sice očekávali kolem tří set účastníků, ale mnohé páteční déšť odradil, takže se sešlo jen 168 zájemců — pochodníků a 20 dálkových běžců. Nejlepší běžec Zd. Šváb ze Sokola Žabovřesky absolvoval padesátku za 3 hodiny 27 minut. Tišnovákům patřilo 4. místo na padesátce, díky B. Chromému s časem o 7,51 minut horším, na pětadvacítce byl Vl. Chocholatý třetí. Dosáhl času 1,39,50 hod.
Při odchodu jsme za pěkný zážitek poděkovali všem pořadatelům, se kterými jsme se setkali, ale i Al. Maláskovi, Boh. Volnému, V. Pleskačovi a všem ostatním, kteří přispěli svým podílem. A slíbili jsme, že 20. srpna 1983 opět určitě přijdeme.

—ok—

Tip na výlet

SESHORA DO TIŠNOVA

Za začátek tohoto výletu jsme zvolili autobusovou zastávku u Pernštejnského Jestřabí. Autobusem se tak dostaneme až do nadmořské výšky 520 m, to je o 50 m výše než vrchol Květnice. Jakmile vystoupíme z autobusu, určitě si všimneme na budově autobusové zastávky šipky s modrou turistickou značkou a ta nám ukáže směr naší cesty. Bude nás provázet až do Štěpánovic.

Půjdeme po louce kolem silnice, po které jsme přijeli, potom polní cestou a dojdeme do osady Husle. Je to jen několik chalup, dnes většinou slouží-

cích k rekreaci. Podle pramenů, které sahají až do roku 1346, nebylo zde nikdy více než 10 chalup a kolem 50 obyvatel.

Za Huslemi nás cesta povede nejprve lesem, později poli a dojdeme do Kalů. Projdeme obcí, u hostince dojdeme na silnici, ale hned za hostincem zase odbočíme a za nedlouho jsme v obci Zahrada. Za Zahradou vejdeme do lesa, cesta prudce klesá, vede kolem hluboké strže až do Štěpánovic. Za zmínku stojí, že v období vlády Marie Terezie do zdejší školy chodily děti i z Předklášteří. Potom byla škola zrušena, ale v roce 1790 opět obnovena. Dnes jsou ve školní budově třídy tišnovské školy na Gottwaldově ulici.

U štěpánovické zastávky ČSD modrá značka končí a do Tišnova nás povede značka červená. Po cestě máme ještě možnost si prohlédnout vzornou úpravu osady tišnovských zahrádkářů u Besénku.

Výlet je dlouhý rovných 10 km (Husle 1,5 km, Kaly 3,5 km, Štěpánovice 6,5 km), převýšení není žádné — cesta jde po rovině nebo klesá. V úseku

Potůček pod Huslemi.

Foto: Josef Ptáček

do Kalů nabízí mnoho pěkných výhledů do oblasti Sekoře, Veselského chlumu, k Doubravníku, k Nedvědici i mnohem dále.

—ok—

PŘIJĎTE NA BLUES BAND!

Přestože se drtivá většina návštěvníků květnového koncertu shodla na tom, že vystoupení olmouckého Free jazz tria pro jazzklub při SZKP Tišnov bylo vynikající, skutečného vrcholu roku bychom se měli dočkat v pátek 22. října v 19.30 hodin. Poprvé za víc než dlouhou dobu se v našem městě představí profesionální špička rockové a jazzové hudby. Zavítá k nám BLUES BAND LUBOŠE ANDRŠTA se zpěvákem PETEREM LIPOU.

Kapela vznikla v roce 1980, ovšem tvoří ji sami zkušení veteráni, jejichž jména jsou pro všechny příznivce zárukou nejvyšší kvality. Kytarista **Luboš Andršt** vystřídal za patnáct let aktivního hraní obrovské množství skupin — z těch nejznámějších vzpomeňme Framus Five, Jazz Q Martina Kratochvíla či vlastní jazzrockový Energit. V poslední době se objevoval často s akustickou kytarou v drobných jazzových formacích — např. v duetu s klavíristy Viklickým, Jonášem či dalším kytaristou Hráškem. V Blues bandu se po letech vrací k stylu, který je mu patrně nejvlastnější. Legendami českého rocku jsou i nerozlučná dvojčata: saxofonista **Jan Kubik** a baskytarista **Vladimír Guma Kulhánek.** Druhý z nich působil ve skupině Donald, která byla jednou z prvních beatových kapel u nás vůbec. Společně pak spolutvořili zlatou éru Flamenga a někdejší Semelkovy Bohemie. Na foukací harmoniku hraje **Ondřej Konrád**, známý asi

především jako publicista Melodie. Pro své bluesové cítění je vyhledávaným studiovým hráčem, takže se objevuje na celé řádě desek jako host předních skupin. Zbylí dva členové jsou z Bratislavy. Bubeník **Cyril Zeleňák** vystřídal teprve nedávno svého předchůdce Milana Vitocha. Má za sebou hraní ve známé Fermátě a spolupráci s jazzovými skupinami Laco Gerhardta či Emila Viklického. Zpěvák **Peter Lipa** je už řadu let zařazen v různých anketách mezi nejlepší jazzové zpěváky Evropy, navíc je duší veškerého jazzového dění z Bratislavě. Také on na sebe poprvé výrazněji upozornil v bluesové kapele (Blues Five na 1. beatovém festivalu 1967 v Praze) a po účinkování s mnoha skupinami snad všech jazzových stylů se nyní věnuje znovu převážně blues. Na srpnovém vystoupení v Brně hrála kapela bez Kubíka a místo Kulhánka obsluhoval baskytaru Vladimír Padrůněk, kdysi spoluhráč Mišíka z ETC a rovněž exčlen skupin Jazz Q a Abraxas. Nakolik šlo o změnu trvalou, se přesvědčíme asi až v Tišnově.

Repertoár obsahuje blues ve všech podobách· od klasických bluesových skvostů až po vlastní skladby se slovenskými texty. perfektně šlapající rytmiku umocňují výborná instrumentální sóla všech členů a nesmírná vitalita Petera Lipy, jehož spontánní projev zaručeně strhne každého z publika a vytváří tak správnou atmosféru. K této pozvánce snad už není třeba více dodávat – kdo se o hudbu alespoň trochu zajímá, neměl by v sále SZKP chybět.

(jazz)

Zpěvák Peter Lipa, kytarista Luboš Andršt.

KRUH PŘÁTEL HUDBY

při SZKP ROH Tišnov zahajuje již pátou sezónu. Již po čtyři roky se jeho prostřednictvím dostává široké tišnovské veřejnosti možnost kulturně společenského vyžití v oblasti hudebního života.

Pro sezónu 1982–1983 připravil výbor KPH tento prgram:

Středa 27. 10. 1982 v 19.30 hodin – sokolovna

MANŽELSKÉ DUETINUM

setkání s národním umělcem Eduardem HAKENEM a zasloužilou umělkyní Marií GLÁZROVOU v literárně hudebním programu.
Spoluúčinkuje a uvádí Václav ZILKA (flétna) a kavírní doprovod Rudolf ZEMAN.

listopad 1982 –
KVARTETO MĚSTA BRNA
koncert – beseda se současným hudebním skladatelem.

prosinec 1982 –
Vánoční koncert BRNĚNSKÉHO KLAVÍRNÍHO TRIA
spoluúčinkuje zasloužilý umělec Richard Novák, zpěv.

únor 1983 –
HOUSLOVÝ KONCERT Antonína SÝKORY
klavírní doprovod pí. Kolmanová.

březen 1983 –
KLAVÍRNÍ KONCERT Jiřího SKOVAJSY

duben 1983 –
JANÁČKOVO KVARTETO
spoluúčinkuje zasl. umělec Radovan LUKAVSKÝ nebo zasl. umělec Ladislav CHUDÍK.

květen 1983 –
KONCERT MLADÝCH UMĚLCŮ
Luboš Hucek, fagot
Vladislav Bláha, kytara.

Změna programu vyhrazena!

Výbor KRUHU PŘÁTEL HUDBY se těší na vaše přihlášky a přeje mnoho pěkných zážitků v příští sezóně.

Cena jedné pernamentní vstupenky pro 7 koncertů činí 70 Kčs.

Přihášky a vstupenky obdržíte v kanceláři SZKP ROH Tišnov, Mlýnská ul. 152 – telefon 666.

PROGRAM SZKP ROH V ŘÍJNU 1982

pá 22. 10. v 19.30 hodin – sál SZKP
BLUES BAND

so 30. 10. v 19.30 hodin – sokolovna
Národní divadlo v Praze uvádí v režii zasl. umělce Karla Jerneka

HRDINOVÉ OKAMŽIKU

příběhy ze života starých českých herců. Učinkují národní umělkyně Jiřina Petrovická, zasloužilá umělkyně Libuše Havelková, zasloužilý umělec František Filipovský, zasloužilý člen ND Soběslav Sejk a Jaroslav Kašpar.

Předprodej v kanceláři SZKP, Mlýnská 152.

Všem chlapcům a děvčatům!

NEPŘEHLÉDNĚTE!

Tišnovská házená za více než třicet let své činnosti dosáhla mnoha pěkných výsledků. Také díky dobré práci žákovských oddílů. Aby úspěšná tradice naší házené pokračovala zdárně i po dobudování sportovní haly, je třeba stále doplňovat mládežnická družstva. Proto zveme všechny děti, které mají zájem o tento zajímavý sport, na hřiště u sokolovny, kde pravidelně házenkáři trénují. Zvláště uvítáme chlapce a děvčata ve věku od 10 do 14 roků. Dívky trénují v pondělí a ve středu, hoši v úterý a ve čtvrtek, vždy v 16 hodin.

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:
po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:
po, st 12-17

Pobočky:
Tišnov II pá 15,30-18,30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička ne 10-12, 13-15
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16,30-19,30
Železné pá 16,30-19,30

RESTAURACE BRNO-VENKOV
si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE
po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salónech, školení s ubytováním.
V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí Míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ
ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUČANINOU
velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA
dobrá kuchyně, svatební hostiny.

KINO PANORAMA

2. so 3. ne — 17.30 hodin
ŽELEZEM A ZLATEM (širokoúhlý)
Rumunský barevný film. Historická epopej o založení prvního sjednoceného státu Dáků.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

2. so 3. ne — 20 hodin, 4. po — 17.30 a 20 hodin
● **ZPOVĚĎ JEN PRO SEBE**
Francouzský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

5. út — 17.30 a 20 hodin
● **SABINA WULFFOVÁ**
Barevný film NDR.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

7. čt — 17.30 a 20 hodin
●● **DOKUD VÁS SMRT NEROZDĚLÍ**
Barevný film NDR. Příběh dvou mladých lidí, jejichž manželství se ocitlo v krizi.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

9. so 10. ne 11. po — 17.30 hodin
POSLEDNÍ MOHYKÁN (širokoúhlý)
Barevný film NSR.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

9. so 10. ne — 20 hodin
●● **VALACHIHO SVĚDECTVÍ**
Italsko-francouzský film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

12. út — 17.30 a 20 hodin, 14. čt — 17.30 a 20 hodin
KONEC AGENTA W 4C PROSTŘEDNICTVÍM PSA PANA FOUSTKY
Český film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

16. so 17. ne 18. po — 17.30 hodin
TA NAŠE PÍSNIČKA ČESKÁ
Český barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

16. so 17. ne — 20 hodin
●● **ŠTVANCI (širokoúhlý)**
Americký barevný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

19. út — 17.30 a 20 hodin
KRIMINÁLNÍ ÚSTŘEDNA ZASAHUJE
Sovětský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

21. čt — 17.30 hodin
● **ZAČÁTEČNÍCI**
Polský barevný film.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs

23. so 24. ne — 17.30 hodin
KOČKY NEBEREM
Český film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

23. so 24. ne — 20 hodin, 25. po 17.30 hodin
● **MZDA STRACHU**
Barevný film USA. Nový filmový přepis dramatického dobrodružství čtyř řidičů.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

26. út 28. čt — 17.30 a 20 hodin
● **VRAŽDA NA ÚROVNI**
Anglický film. Na motivy kriminálního příběhu A. C. Doyla.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

30. so 31. ne 1. po — 17.30 hodin
ŽUT (širokoúhlý)
Barevný film NSR.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

30. so 31. ne — 20 hodin
● **UKRADLI TORZO JUPITERA**
Annie Girardotová, Philippe Noiret v hlavních rolích francouzské filmové veselohry.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ :

3. ne — 9.30 hodin
MEDVÍDEK A ZÁZRAČNÝ KUFŘÍK
Poský barevný film.

10. ne — 9.30 hodin
JEN POČKEJ ZAJÍCI!
Sovětský barevný film.

17. ne — 9.30 hodin
ŠEST MEDVĚDŮ S CIBULKOU
Český barevný film.

24. ne — 9.30 hodin
ALIM A JEHO OSLÍK
Sovětský barevný film.

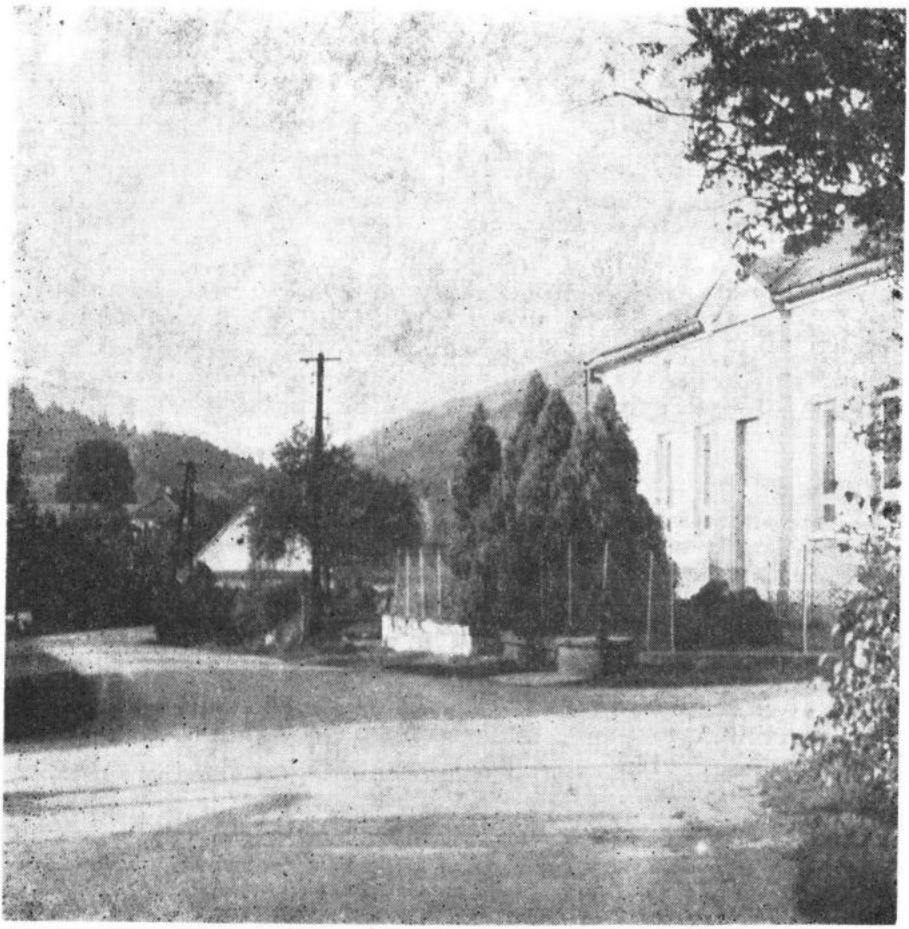
31. ne — 9.30 hodin.
ZLATOVLÁSKA
Český barevný film.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov.
Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 5705-82 — 456.12/Lá 203

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

LISTOPAD 1982 Ročník XIII Číslo 11

POUČENÍ Z DĚJIN

Dosah Velké říjnové socialistické revoluce se neomezuje jen na osudy lidu země, které bezprostředně otevřela cestu pokroku a sociálního osvobození pracujících.

Revoluce uskutečněná 7. listopadu 1917 v Rusku byla výsledkem zákonitého vývoje světového kapitalistického systému — vývoje, jemuž se dostalo správného objasnění v teorii vědeckého komunismu, rozpracované Marxem, Engelsem a Leninem. Říjnové události změnily vývoj všeho lidstva, staly se východiskem rozvoje celého světa ve dvacátém století. Zákonitosti cesty, kterou v následujících desetiletích prošel sovětský lid, jsou nevyčerpatelným zdrojem pro další revoluční zápasy lidstva.

Oprávněně spojujeme samotný vznik naší novodobé státní samostatnosti — vyhlášení československého státu — s inspirujícím příkladem, který vycházel z Ruska roku 1917. Především to byla leninská myšlenka národního sebeurčení, která uvedla do pohybu a aktivity rozsáhlý národně osvobozenecký zápas lidu našich zemí, jež vyústil do 28. října 1918. Zároveň však to byl příklad sociální, třídní, který povznesl na nový vyšší stupeň boj pracujících za důsledné sociální osvobození člověka.

Z dějinných zkušeností se zrodilo přesvědčení našeho lidu, vyjádřené slovy Klementa Gottwalda: „Se Sovětským svazem na věčné časy, a nikdy jinak!" Stalo se určujícím vodítkem a oporou veškerého poválečného pokrokového vývoje naší společnosti. Vodítkem, jehož správnost prokazuje každodenní praxe.

(i)

Pohled na část Šerkovic ve směru od Lomnice. Foto: Dalibor Tikovský.

První budovou na pravé straně při vstupu do Šerkovic bývala donedávna škola. Foto na titulní straně Dalibor Tikovský.

Zasedli jsme k jednomu stolu. Nebyl kulatý, jak to někdy bývá. Sešli jsme se, my členové redakčního kolektivu našeho zpravodaje, se členy občanského výboru č. 13. Byli to předseda OV ing. Lubomír Janšta, místopředseda OV, zkušený funkcionář Miroslav Raus, který byl 28 roků předsedou MNV, dále tajemník OV Zdeněk Smolík a poslankyně MěstNV Marta Ondráčková. Nezasedli jsme proti sobě jako dvě strany, ale seděli jsme prostě tak, jak kdo přišel. A povídali jsme si. Protože občanský výbor č. 13 působí v Šerkovicích, mohli jsme si udělat obrázek jaký je

ŽIVOT V ŠERKOVICÍCH

Šerkovice tvoří nejsevernější část našeho integrovaného města. Je to malá vesnička (při sčítání v r. 1980 v ní žilo 206 obyvatel v 69 domech) a tím, že v ní končí silnice, je v povědomí našich občanů již jako zapadlý kout, ačkoliv z tišnovského náměstí tam pohodlně dojdeme za necelou hodinu. Zdání odlehlosti je však klamné. Šerkovice už za dřívějšího tišnovského okresu si získaly v širokém okolí popularitu obce, ve které — jako v druhé v rámci okresu — vzniklo v roce 1950 JZD, jež mezi prvními přikročilo ke společnému ustájení dobytka v novém kravíně. Staří pamětníci vzpomínají na těžké začátky kolektivní práce, která se postupně prosazovala ve vědomí zemědělců a nabývala i nových forem. Proces vytváření rozvinuté zemědělské velkovýroby vedl počátkem šedesátých let ke spojení šerkovického JZD s JZD v Lomničce, které je nyní součástí velkého zemědělského družstva nesoucího název JZD 9. květen v Drásově.

V posledním třicetiletí se také měnila tvář obce. Přestavovaly se staré usedlosti, vyrostly nové moderní rodinné domky a byty. Obec získala telefonní spojení a byl instalován místní rozhlas. Ve čtvrté pětiletce si občané vybudovali sportovní areál, tj. hřiště a objekt se šatnami a společenskou místností, která slouží i svazákům a pionýrům. Byla postavena protipožární nádrž a ke koupání rybník. V páté pětiletce byla vybudována pěkná prodejna Jednoty a při výčtu vybavenosti obce nelze opomenout pohostinství.

V Šerkovicích, které bývaly výlučně zemědělskou obcí, byl také mlýn s pilou a samotná pila s katrem, kterou dnes užívá JZD.

Od 1. července 1980 se staly Šerkovice součástí Tišnova. Po volbách v roce 1981 řídí záležitosti této části našeho města občanský výbor, zvolený na shromáždění občanů 1. října 1981.

Občanský výbor pracuje podle schváleného plánu práce, který je zpracován vždy na pololetí. Jeho obsah je v součinnosti s plánem práce orgánů MěstNV v Tišnově i se záměry místní ZO KSČ v Šerkovicích.

Důraz je kladen také na plnění připomínek z veřejných schůzí. Během prvního roku práce OV bylo v obci vykonáno již mnoho prospěšného. V rámci směn Národní fronty byl brigádně proveden sběr kovového šrotu a pionýři sbírali na jaře též sklo a skleněné střepy. Byla opravena a natřena čekárna autobusu a zábradlí kolem potoku a na mostech, upraven parkový prostor u prodejny, u památníku Jermaku a vytvořen nový park U tisu, kolem něhož byly položeny obrubníky. Dále bylo společně vyčištěno dláždění povrchové kanalizace v celé vsi, vyčištěna betonová požární nádrž a také tzv. rašovský potok od nánosu bahna a štěrku.

V rámci jarního úklidu zmizely i „divoké" skládky a občané si upravili předzahrádky a okolí domů. Do všech parků byl přivezen a rozprostřen humus a na návsi ,u prodejny a v parcích byly vysázeny květiny ,které jsou pravidelně ošetřovány. Ve sportovním areálu bylo zasazeno 200 smrčků a provedena údržba budovy TJ. Na návsi se opravuje stará zvonička.

Do konce tohoto roku plánují Šerkovičtí dokončit opravu zvoničky, zasadit obrubníky a položit 300 m² dláždění na návsi a chtějí též přestěhovat požární zbrojnici a dokončit rekonstrukci kluziště.

Jedním z dobrých nápadů členů občanského výboru bylo sestavení zvláštního dotazníku, se kterým se OV obrátil k občanům s cílem získat co nejvíce informací o názorech obyvatel na zlepšení pracovních, životních i společenských podmínek ve své obci. Členové si ves rozdělili na dílčí obvody, v nichž osobně navštívili všechny rodiny a předali jim tyto dotazníky. Občané na nich též upřesnili evidenci brigádnické činnosti v r. 1982 a zavázali se odpracovat další hodiny na akcích OV, organizací NF, na úpravě okolí svého bydliště apod.

OV neformálním přístupem získal řadu podnětů pro zaměření své další práce ať už se jedná o drobnější úpravy, nebo náročnější akce, které bude třeba připravit pro následující roky.

Z prvního okruhu je to např. oplocení požární nádrže, oprava pamětní desky na školní budově, přemístění telefonního sloupu u školy, rekultivace sadu pod lesem Bořiny, vybavení obce dopravními značkami, z druhého okruhu např. oprava telefonního vedení a instalace veřejné telefonní budky, rozšíření silničního mostu pro zlepšení příjezdu zásobovacích vozů do prodejny ,oprava komunikace v obci, zpevnění silnice u zastávky ČSAD, převzetí budovy bývalé školy a její využití pro potřeby OV a organizací NF.

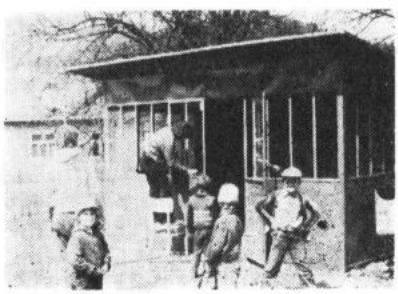
Šerkovičtí mají „velkou bolest" se spojením. Řídké autobusové spojení na lince Tišnov – Šerkovice je pravidelné jen v pracovní dny. V sobotu a v neděli se do vsi musí jen soukromými vozidly nebo pěšky.

Také nejsou občané spokojeni s četností spojů. Např. když si starší občan potřebuje něco zařídit v Tišnově – třeba jít k lékaři –, musí vyjet ze Šerkovic v 7.10 hodin. Domů se však dostane až ve 12.20 hodin z Tišnova. Zvlášť obtížné je to v zimě, kdy je možno v Tišnově jen čekat buď v restauraci, nebo v čekárně na nádraží ČSD (ovšem s benevolencí ČSD, jinak tam je zapotřebí mít jízdenku na vlak).

Problém spojení Šerkovic s Tišnovem je dlouholetý. Už před desítkami let navrhovali Šerkovičtí změnu trasy linek do Lomnice přes Šerkovice a Řepku.

Vyžadovalo by to ovšem úpravu komunikace v úseku Šerkovice – Řepka. Výhodou by však bylo zrušení náročného stoupání od Lomničky tzv. Mášovými dubinami. Zatím však tyto návrhy nebyly brány v úvahu.

Že mladým není lhostejné, jak vypadá jejich obec, o tom svědčí tyto snímky. Foto: Lubomír Janšta.

Šerkovická náves. Foto: Dalibor Tikovský.

Šerkovičtí však nežijí jen akcemi v oblasti výstavby. V rámci jednotného plánu kulturních akcí pořádají přednášky a besedy (byly uspořádány přednášky o SSSR, o československé námořní plavbě, beseda s obvodním lékařem), oslavy MDŽ a akce v předvečer 1. máje (lampiónový průvod, pálení mírových ohňů); jako součást oslav MDD připravili v obci letní sportovní hry pro děti a mládež a v zimě bylo v provozu kluziště, bezplatně i pro děti a občany z celého Tišnova.

V Šerkovicích pracuje pět společenských organizací Je to především tělovýchovná jednota. Má 75 členů, předsedou je ing. Janšta. Procentuálním zapojením občanů do tělovýchovné jednoty se Šerkovice řadí na 1. místo v okrese Brno-venkov. Aktivně je v TJ činný odbor ZRTV a zvláště hokejový oddíl. Spolu s oddílem Sokola Malhostovice jsou to jediné dva oddíly, které zbyly ze slavné tradice hokeje na Tišnovsku. Šerkovičtí hokejisté hrají v okresní soutěži, v posledním ročníku obsadili 3. příčku ve své skupině. V příštím roce budou slavit 20. výročí založení oddílu.

Oddíl stolního tenisu je vyhrazen dětem. Mají však k dispozici pouze jeden stůl, a tak se nemohou účastnit žádné soutěže.

Výbor má v plánu obnovit ještě činnost oddílu odbíjené. Jinak se však může pochlubit velice dobrou prací s mládeží. Pravidelně v zimě jsou pořádány pro děti lyžařské závody a k Mezinárodnímu dni dětí letní sportovní atletické hry.

Spotřební družstvo Jednota má ještě o dva členy více, celkem 77. Dohlížející výbor, jehož předsedou je J. Starý, se zvláště může pochlubit pohostinstvím. Zásluhou vedoucího Jos. Pavlíčka již získalo mnoho ocenění a je pravidelně hodnocení na předních místech mezi provozovnami Jednoty Brno-venkov. Dohlížecí výbor vzorně zabezpečuje různé brigády v obci. Členové družstva odpracovali v obci v uplynulém roce 1 125 brigádnických hodin v akci Z, další pak při svépomocných akcích a v zeměděství.

Za peníze, které Šerkovičští získali za vyčištění potoka, koupili materiál na další akci. Foto: Lubomír Janšta.

Božena Janštová je předsedkyní organizace Čs. červeného kříže, která má 45 členů. Členové zabezpečují zdravotní službu při tělovýchovných akcích, zajišťují také první pomoc občanům a pořádají pro obyvatele Šerkovic různé besedy.

17 mladých je organizováno v SSM. V čele místní organizace je Dana Stará. Svazáci mají patronát nad místním pionýrským oddílem, který nese jméno partyzánky D. Šapovalové. Mimo to pečují o památník partyzánské skupiny Jermak a také se věnují malé kopané — v posledním okrskovém kole v Ivančicích obsadili pěkné 5. místo.

Organizace požárníků sdružuje celkem 42 členů, předsedá ji Jos. Pavlíček. V současné době požárníci budují adaptací novou požární zbrojnici, na svém kontě mají řadu brigád a v jejich činnosti nechybí specifická práce — prevence a požární kontroly.

Vznikl první článek o občanských výborech našeho města, které bychom všechny chtěli postupně představit. Chceme dát čtenářům obsáhlejší informaci o jednotlivých integrovaných obcích Tišnova. Proč jsme si na začátek vybrali Šerkovice? Protože právě tento občanský výbor pracuje velmi dobře a je v mnohém příkladem pro ostatní.

Karel Fic, Josef Ondroušek

KE DNI TISKU

Okresní oslava Dne tisku se uskutečnila v pondělí 13. září v Brně. Slavnostní projev přednesl tajemník OV KSČ Brno-venkov s. Bohumil Pisařík. Ve svém vystoupení zdůraznil agitační a propagační význam sdělovacích prostředků, zejména stranického tisku. Zhodnotil také výsledky práce okresních novin Směr, závodního časopisu TOS Kuřim Říjnový cíl i místních a závodních zpravodajů, kterých na našem okrese vychází celkem dvacet.

Ukázal přitom na ty úseky práce tisku, kde je třeba zlepšovat současný stav. Především je nutné uplaňovat kritická hlediska k zlepšení práce a k zvýšení její účinnosti.

Na závěr slavnosti převzali zástupci redakcí a pracovníci v oblasti tisku čestná uznání OV KSČ Brno-venkov za dobrou práci.

Z rukou s. Písaříka, místopředsedy ONV s. Adama a ředitelky okresní správy Spojů s. Liškové převzal čestné uznání redakční radě našeho zpravodaje za aktuální informovanost občanů jeho odpovědný vedoucí.

Za sběr na výlet

Mezinárodní rok úcty ke stáří není pro členky výboru ČsČK v Tišnově – Předklášteří prázdným heslem.

Ve středu 8. září byl uspořádán pro místní starší občany vastivědný zájezd na Vysočinu.

První zastávkou byl rybník Velké Dářko, kde mohli účastníci pozorovat nový druh sportu – windsurfing. Dolší pozornost byla věnováno expozici Muzea knihy ve státním zámku Žďáře nad Sázavou. Zvlášť všechny upoutala rekonstrukce středověké písárny. Poutní kostelík na Zelené hoře zhlédli všichni obětavostí řidiče s. Bedřicha Hliněnského.

Všechny zaujala výstavba města Žďáru. Porovnávali jsme s naším Tišnovem, který se nám od té doby zdá „Popelkou". Byli jsme i mile překvapeni v nákupním středisku, kde se bez front prodával kostkový cukr, citrony a dokonce i moravské klobásy v konzervách bez přibalování k různým ležákům (u nás se tomu říká „dárkové balení").

Vyvrcholením celého zájezdu byl velmi dobrý oběd včetně zmrzlinového poháru na Maršovské rychtě. Že nechyběl světoznámý Křičkův Bábinčin maršovský valčík, je samozřejmé.

V Novém Městě na Mor. byla ještě na programu prohlídka městského muzea včetně muzea lyží a Štursovy síně.

Cestou na Štěpánov se všichni prošli po hrázi údolní nádrže ve Víru, která byla uvedena do provozu r. 1957 k snížení průtoků vodních toků, využití vodní energie i zásobení vodou. Výška hráze je 71 m, obsah nádrže 56,2 mil. m^3.

Zájezd se vydařil. Byl pro všechny účastníky zdarma z výtěžku pěstování léčivých rostlin. Dík za pěkný zážitek patří předsedkyni s. J. Novotné a členkám výboru ČsČK s. PhMr. A. Grossové a s. M. Hliněnské.

D. Š.

Obrazy Oldřicha Eichlera

Už pátý rok se zásluhou KPVU seznamuje tišnovská veřejnost s tvorbou výtvarných umělců nejen místního regionu. Vernisáže těchto výstav pak bývají opravdovým svátkem milovníků umění. Nejinak tomu bylo i při zahájení výstavy obrazů brněnského malíře Oldřicha Eichlera, jež se uskutečnilo 19. září 1982 ve společenské místnosti pod Klucaninou. V kulturním programu jsme vyslechli dva monuety z díla Josefa Haydna v provedení Tišnovského kvarteta (Eliška Hanusová, Aleš Smíšek, ing. Vladimír Dokládal, jako host Jaroslav Bělehrad). Dílo autora pak přiblížil člen výboru KPVU Karel Rašovský.

S ukázkami tvorby O. Eichlera se mohli Tišnováci seznámit již před dvěma roky na společné podzimní výstavě KPVU v zasedací síni městské radnice. Tentokrát se brněnský umělec představil uceleným souborem třiceti olejů, prezentujícím tvorbu posledních dvou let.

Akad. sochař a malíř Oldřich Eichler (nar. 18. 7. 1941), rodák z Byškovic u Prahy, znám veřejnosti z řady samostatných výstav doma i v zahraničí. Vystavoval vícekrát v Brně, ale také v Jihlavě, Ostravě, Opavě, ve Vídni a v Heidelbergu. Španělská Barcelona viděla kolekci Eichlerových obrazů před třemi lety na výstavě současného československého umění.

Eichlerovy obrazy vedou diváka k hlubšímu zamyšlení. Autor nachází inspirační zdroje v základních hodnotách života, v zážitcích člověka, které vzrušovaly

umělce všech dob. Lze vytušit i vliv starých mistrů, stojících od počátku v popředí jeho zájmu. Zatímco dříve vznikaly obrazy postupně, za pomoci skizz, nyní uměec reaguje bezprostředně na události „vnější" i „vnitřní"; stávají se tak deníkem, výpovědí o době v níž žijeme.

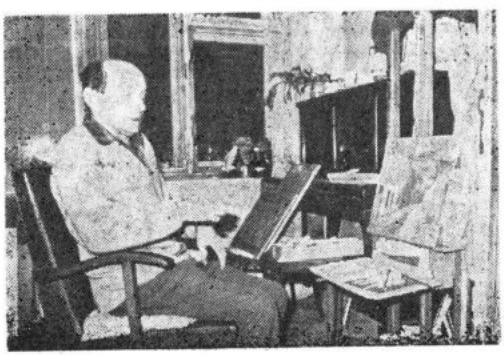
Výtvarně se O. Eichler vzdělával v letech 1955 až 1959 na Škole uměleckých řemesel v Turnově. Působil krátce v oboru zpracování kovu v Ústředí uměleckých řemesel. Ve studiu pokračoval v ateliéru prof. Mušla na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Z Prahy odchází do moravské metropole, kde působí po tři roky ve výtvarném ateliéru Státního divadla v Brně. V současné době žije a tvoří v Brně, věnuje se výhradně malbě.

Mnohé obrázky O. Eichlera jsou inspirovány hudbou, či vlastně je hudba „dotváří". Tak vzniká i cyklus „Pražské jaro". V dalších závažných dílech se autor obrací s výstražným mementem proti zvůli, bezpráví i temným silám, ohrožujícím mír. Patří mezi ně „Lidská pieta", „Chile" a protiválečný cyklus „Protest".

Na vernisáži fotografoval Dalibor Tikovský.

Václav Borek

Za Bedřichem Valou

V neděli 19. září 1982 odešel neočekávaně Bedřich Vala.

V povědomí naší veřejnosti zanechal B. Vala trvalé stopy jako malíř Vysočiny, ale také Jeseníků, kam každoročně zajížděl na „domeček". Pérovky, kresby tužkou, sepie, ale též oleje a tempery, které vytvořil, staly se trvalým dokladem hlubokého niterného vztahu výtvarníka ke krajině, jež nás obklopuje.

Rodák z blízké Nedvědice, zůstal tomuto kraji věrný po

celý život. Malování se věnoval od mládí jako samouk; svou pílí i houževnatostí však dosáhl obdivuhodných výsledků. Od roku 1943 působí jako učitel výtvarné výchovy. O čtyři roky později se zúčastňuje krajinářského kursu ve Frýdlantu v Čechách, vedeného akad. malířem prof. Kleinerem z Prahy. Spolu s ostatními výtvarníky Tišnovska vystavuje v letech 1942–1943 a až do padesátých let. Jako hostující člen SVUM Aleš v Brně vystavoval v r. 1943 a 1946. Mnozí mají v paměti Valovy obrázky, které vystavoval s ostatními výtvarníky Tišnovska v r. 1959 u příležitosti oslav 700 let města Tišnova.

S dílem B. Valy jsme se naposledy setkali na loňské jarní výstavě KPVU v Tišnově, kde se představil společně s akad. sochařem P. Bortlíkem. Kromě krajin, o kterých byla už zmínka, zanechaly tehdy velmi příznivý dojem u návštěvníků výstavy též jeho sluncem prozářené přímořské pláže Sozopolu.

Poslední období života B. Valy bylo poznamenáno zápasem s nemocí, která mu často znemožňovala práci. Přesto však s obdivuhodnou houževnatostí tvořil . . . Odešel člověk, který zanechal trvalé dílo. Odešel dobrý člověk i umělec, jehož obrázky budou stále rozdávat radost. (vb)

JUBILEUM FRANTIŠKA ŠTĚPÁNA

Potkáváme ho občas na toulkách kolem města, se skicákem v ruce; lehkými tahy tužkou či perem zachycuje krásu okolní přírody, ale i proměny města. Po léta žije a tvoří v městě pod Květnicí. Akad. malíř František Štěpán se dožívá 27. listopadu významného životního jubilea 70 let. S celoživotním dílem tohoto tišnovského malíře jsme se měli možnost seznámit na jaře roku 1979 v zasedací síni městské radnice, na výstavě uspořádané KPVU v Tišnově. V průřezu padesátileté tvorby umělce jsme tehdy obdivovali jeho krajiny, portréty i kresby a grafiku.

František Štěpán se narodil v Prostějově, mládí však prožil v Deblíně, kam se záhy rodina odstěhovala po úmrtí otce. Už na tišnovské měšťance rád kreslil, a tak odchází na Školu uměleckých řemesel do Brna. Zde se výtvarně vzdělává na speciálkách P. Dillingera, Fr. Sůssra a E. Hrbka. Ve studiu pak pokračuje v Praze na Akademii výtvarných umění u prof. T. F. Šimona. Už zde vzniká řada hodnotých grafických děl.

Za okupace je Fr. Štěpán vězněn v Kounicových kolejích v Brně, odkud se vrací s podlomeným zdravím domů. Po válce se v jeho díle objevuje řada kreseb motivovaných těmito prožitky. Jako člen Svazu výtvarných umělců se zúčastňuje všech svazových výstav. Zachycuje měnící se krajinu svého domova; tak vzniká např. cyklus Stavba tratě Brno–Havlíčkův Brod. V bohatém rejstříku Štěpánovy tvorby nechybí ani grafika, plakáty, odznaky, poutače a výstavy. Své místo v podvědomí veřejnosti si získal též dalším působením v Okresním kulturním středisku Brno-venkov, dále v různých stranických i veřejných funkcích.

Přejeme jubilantovi do dalších let pevné zdraví i mnoho spokojenosti i úspěchů v tvůrčí práci. (vb)

NAROZENÍ

v červenci:

2. 7. Martin Kulík, Osvobození 1653
4. 7. Pavlína Jarošová, Víska 1150
6. 7. Silvie Pestrová, Drbalova 850
9. 7. Hana Staňková, Nezvalova 1321
12. 7. Martin Dvořáček, Erbenova 949
11. 7. Jan Hřib, Hanákova 716
27. 7. Martin Jeneš, Alšova 759
30. 7. Šárka Richterová, Komenského 122

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují, 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívá:

1. 11. **Ladislav Křenek,** Rudé armády 841
11. 11. **Silva Moravcová,** Na loukách 393
11. 11. **Marie Štěpánová,** Jiráskova 845
16. 11. **Antonín Zavřel,** Havlíčkova 296
18. 11. **Marie Mazáčová,** Fučíkova 1227
18. 11. **Marie Škárová,** Horova 942
19. 11. **Božena Horáková,** Jamné 34
22. 11. **Bohuslav Matal,** Revoluční 862
23. 11. **Marie Parysová,** Fučíkova 1242
27. 11. **František Štěpán,** Leninova 1628

75 let se dožívá:

7. 11. **Josefa Motyčková,** Rudé armády 916
10. 11. **Ludmila Kapounová,** Lomnička 60
13. 11. **Josef Knoflíček,** Fučíkova 1248
17. 11. **Milada Hromcová,** Osvobození 1663
21. 11. **Rudolf Morawitz,** U Humpolky 1505
23. 11. **Božena Schillerová,** Jamborova 1537
27. 11. **Marie Černá,** Brněnská 147
29. 11. **Antonie Váchová,** Hanákova 422

80. a vyšší narozeniny oslaví:

2. 11. **Bohumil Vykypěl,** Za klášterem 1194. Dožívá se 89 roků
4. 11. **Emilie Jůzová,** Lomnická 404. Dožívá se 84 roků.
4. 11. **Karolina Císařová,** Smíškova 840. Dožívá se 83 roků.
4. 11. **Leopold Fiker,** U Humpolky 1509. Dožívá se 80 roků.
9. 11. **Alžběta Chutná,** Purkyňova 1685. Dožívá se 83 roků.
9. 11. **Ludmila Láníková,** Hradčany 56. Dožívá se 84 roků.
10. 11. **Josef Peňáz,** Trnec 659. Dožívá se 85 roků.
10. 11. **Františka Cibulková,** Halouzkova 34. Dožívá se 80 roků.
12. 11. **Růžena Makovská,** Trmačov 329. Dožívá se 84 roků.
13. 11. **Ing. Ivan Leščenko,** Štěpánovice 112. Dožívá se 84 roků.
15. 11. **Marie Šuterová,** Hájek 1. Dožívá se 80 roků.
16. 11. **Anna Machová,** Hradčany 67. Dožívá se 84 roků.
19. 11. **Olga Filová,** Šerkovice 42. Dožívá se 82 roků.
19. 11. **Marie Vršková,** Trávníky 1112. Dožívá se 80 roků.
20. 11. **Marie Krejzková,** Šerkovice 23. Dožívá se 88 roků.
26. 11. **Růžena Chroncová,** nám. 28. října 26. Dožívá se 88 roků.
29. 11. **Augustin Navrátil,** Mánesova 743. Dožívá se 82 roků.
29. 11. **Marie Dokoupilová,** Hybešova 511. Dožívá se 81 roků.

Dodatečně uvádíme:

3. 10. **František Jakubíček,** Chodníček 1596. Dožívá se 81 roků.

Celkový pohled na Předklášteří je z třicátých let.

Z HISTORIE

KORÁBOVSKÝ DŮM V TIŠNOVĚ

Je nesporné, že Vlastivěda moravská II, Tišnovský okres od Václava Oharka, která byla napsána od roku 1910 a vyšla až po smrti autorově roku 1923, je naším dosud nejlepším poučením o minulosti Tišnova i okolí. Do každé knihy se vloudí chyby při sepsání i v tisku, v této knize jsou zásadní opravy na straně 441 a 442, některé dosti podstatné i jako doplňky, např. ke straně 75 apod. Některé omyly snad v knize přesto zůstaly, jednak tím, že se ještě věřilo listinám ,které se později ukázaly jako novodobé padělky, jednak možná i nepřesným čtením, které stejně nebývá vždy u starých písem a pravopisné důslednosti jisté. Na jednu takovou nejasnost bych rád upozornil.

Na straně 112 je dosti obsáhlé pásmo o prodeji domu zv. „Koválovský" klášternímu hejtmanu Jáchymu Nabingerovi. Srovnáme-li uvedené jméno s textem opisu ze Státního oblastního archívu v Brně, zjistíme, že jméno, které se v textu vyskytuje dvakrát, je uvedeno na první straně opisu jako Korabovský snad s přepisem písmene „r" z písmena „l", což může budit i dojem písmene „v". Poněvadž se písmeno „v" psalo běžně „w" je třeba se zabývat textem dále. Na předposlední straně je však zcela zřetelně „Korabovský"! Můžeme tedy považovat tento po třicetileté válce pustý dům za původně Korábovský.

Podstatné údaje o prodeji domu uvádí V. Oharek na citovaném místě, můžeme je dopnit z textu ,který je psán česky se všemi tehdy běžnými formulacemi a obraty, kterých se v kupních smlouvách a pozemkových knihách užívalo, často šlo též o latinské výrazy.

„My Voršila Gamzová, abytyše, Magdalena Hlivická, převorka a všecek konvent řádu cisterciensk[é]ho kláštera Brány Nebeské nad Tišnovem . . . Vyznáváme tímto listem veřejně přede všemi . . . kterak přihlédnouce my . . . na mnohá léta nám prokazované . . . služby pana Jáchyma Nabingera . . . pokorné prosbě . . .jemu, manželce a potomkům jeho . . . tuto milost, jakž následuje . . .

Předně, aby mohl dům, slove někdy Korábovský, ten čas větším dílem zpustlý a zruinovaný, mezi Františkovým z jedné a Šťastného Mazura, jinak Krejsy, druhé strany v městě Tišnově ležíci, se vším k němu příslušenstvím, rolemi a jedním hájkem jménem Na Laučově koupiti, takový kup i cenu do knih purkrechtních . . . vložiti . . ."

V dalším textu se předně dosvědčuje, že Jáchym Nabinger je člověk svobodný a že tento poddanský dům mu nemá býti na překážku v jeho svobodách. Dům, který se prodává za 130 zl. rýnských, se osvobozuje od vydržování vojska, od městského soudnictví, z vinopalných kotlů se mu povoluje jen poloviční poplatek 4 zlaté rýnské a 30 krejcarů do klášterního důchodu. Je zde řeč o vinném i pivním šenku a o dalších podmínkách. Svědkem jednání je Vavřinec, opat kláštera oseckého a toho času řádový generální vikář a visitátor. Podepsány jsou obě klášterní představené a k originálu byly připojeny otisky pečetidel. Dáno 24. února 1669.

V. Oharek uvádí v poznámce na str. 112 dole, že listina je uložena: „1) Archív tišn. klášt. v zem arch. v Brně, f. 6." K tomu je možno dodat, že archiválie tišnovského kláštera Porta coeli jsou uloženy především ve fondu E 10 Cisterciačky Tišnov, který obsahuje písemnosti z let 1234—1782, tedy zhruba do doby zrušení kláštera Josefem II., které se stalo 19. března 1782. Je ovšem třeba přihlédnouti i k tomu, že případné další písemnosti jsou i v jiných archívních fondech, neboť mnohé písemnosti přešly na světské majitele kláštera po jeho zrušení a podobně. Sledovaný opis je ve fondu G 1 Bočkova sbírka, která obsahuje dlouhou řadu archiválií tišnovského kláštera, pod číslem 4761.

Závěrem možno dodat, že velikým činem by bylo, kdyby byl pořízen vyčerpávající soupis všeho, co se týká Tišnova a okolí ve Státním oblastním archívu v Brně a samozřejmě i v archívech dalších. To by byl první stupínek k soustavným a opravdu na pevný základ postaveným dějinám našeho města i jeho krásného okolí.

Poznámka. O historii rodu Korábů bylo v Tišnovsku psáno již častěji, byly vysloveny různé teorie, zaznamenána již dříve podchycená tradice a učiněny i pokusy o výklad jména a další souvislosti s upozorněním na rozšíření jména na Českomoravské vrchovině, jméno se vyskytuje i ve východních Čechách. Domnívám se, že celá záležitost by si zasloužila náročný pokus o genealogický průzkum, pokud jde pro časovou vzdálenost tří až čtyř století kvalitně realisovatelný, dále pak a oproštění od nánosu až beletristických prvků, fantasií . . .

—mt—

ZE STARÝCH ARCHÍVŮ

Hrůzný příběh, který zde vypisuji, se skutečně stal.. Qdehrál se v druhé polovině 16. století za vlády Maxmiliána II., císaře německého a krále českého, v městečku Tišnově, za primátora Šebestiána Korába, mlynáře.

V chaloupce katova pomocníka, obecního rasa Jakuba Ceisnera, skryté v olšině mezi řekou Švarcavou a náhonem u Červeného mlýna, se jednoho pošmourného časného rána, nedlouho po Hromnicích L. P. 1571 rozsvítila malá okénka.

Po chvíli vyšel pomenší, podsaditý, ryšavý, svátečně oblečený rasík, aby se společně s katem, který „ložíroval" proti krčmě humpolské, v domě zvaném „Na pindulce", zúčastnili ranní mše svaté v kostele sv. Václava, než začnou své krvavé a dnes i hrůzostrašné dílo.

Co se děje v jindy tak poklidném městečku, kam byl již včera z Brna povozem a ozbrojenými tišnovskými sousedy dopraven brněnský kat, takže i v piternách přečetných krčem trhového městečka obvyký ruch a halas utichl. Ba i v městečku samém sousedé hlasitě nemluví, ale jen ustrašeně šeptají.

Co hrozného provedl Mikuláš Miča, Duchkův syn, provazník z Předklášteří, že pro všechny spáchané zločiny, „ . . . mají jemu nejprve články údů u pranýře odjímány býti a potomně má na popravu veden, tu kříštěmi trhán býti, a poslíz mají jemu oudové jeho kolem přeřezány a on ještě živý má na kolo vpleten býti a tak umříti"?

Nekonečně dlouhý je řetězec hrůzných zločinů, kteréž on dobrovolně i na právu útrpném v městečku Tišnově na sebe vyznal.

Vyznává: „ . . . že jsou se Stračkou a Martinem Roháčem z Byteše ubili i tři za jediný den. A bylo nás devět, z těch Martin Roháč a Vondra Kloboučník, všechny jiné jsme zutráceli a vzali od nich 7 a půl zlatých . . ."

Po dlouhou dobu řádila banda mordýřů nejen na Moravě, ale i v Čechách. U Kojetína zabili bednáře, byli při tom Martin Roháč a Jan Čech, masař, nevzali mu nic, neměli co.

Mordovali u Hradiště, po dvakráte u Uh. Brodu, Oujezda, Evančic, Voslavan, Vémyslic, Mohelna, Jaroměřic a Nového Města. V Čechách u Chrudimě, Čáslavy, Pardubic a kolem Mělníka, kde zamordovali těhotnou ženu a vzali jí 10 grošů. U Čáslavi pak mimo jiné zmordovali také těhotnou ženu a vzali jí 1 zlatý. U Roudnice pak zase mimo jiných třetí těhotnou ženu.

„ . . . Z těch ze všech žen děti vyřezavše, a z těch dětí srdce plíčky a játry vybrali a je v Čechách v Čertový krčmě vařili, totiž Martin Roháč z Byteše a Jan Masař z Čech to vařil, a spolu všichni tři to sežrali a pravili, že proto, aby lepší smělost srdce měli, aby jim to lotrovství dýle trvalo. Amen."

Tak hrůzně končí vyznání mordýře Mikuláše Miči z Předklášteří zapsané na právu útrpném v městečku Tišnově v sobotu po Hromnicích L. P. 1571.

Celý výslech Mikulášův, uchovaný v brněnském archívu, je velmi obsáhlý. Dovídáme se v něm, že na Mikuláše vyznal v Tišnově Pavel Plundra a Mikuláš zase vyznal na Jana Jehličku, který se tak rovněž dostal do rukou kata.

Na bývalém popravišti při městečku Tišnově — nedaleko krčmy humpolecké, stojí dnes dům č. 275, který tam postavil místní občan Ladislav Jedon. Je v něm nyní provizorně umístěna dětská školka. Ráno tam přivádějí rodiče svoje do růžova vyspinkané děti.

Ještě za mého mládí stávala v těchto místech pěkná barokní boží muka s obrazem Krista — Trpitele. Říkalo se tam U stínadla, protože se tam kdysi za starých zlatých časů popravovalo mečem. Kamenný popravní stůl tvořil fundament boží muky. Pod základy popravního kvádru odkryli dělníci při bourání výklenek a v něm kosti ženy a dítěte. Na lebce ženy byly zachovány ještě jako smola černé vlasy. Studenti odnesli tyto pozůstatky do gymnázia pro zjištění data dávné tragédie, potom byly kosti odevzdány půdě hřbitova. Byly to pozůstatky nešťastné Roziny Čermákové, sličné dcery lazebníka od Korábova mlýna. Byla popravena i se svým nemanželským „parchantem" jako odplata za zradu učiněnou jejím milým a otcem jejího dítěte Janem Soběhrdů z gruntu za vodou pod obecním mlýnem. Tak krutě se pomstili Tišnovští v době pobělohorské na nevinné Rozině a jejím dítěti, když pravý viník se již z ciziny nevrátil. Byla to poslední poprava ženy v Tišnově a popravování na stínadle vůbec.

Abatyše kláštera Voršila Gambsová zrušila popravy na stínadle a na jeho místě postavila a s velkou slávou vysvětila boží muka.

Olejmalba památné boží muky od malíře Norberta Pokorného i starý obraz Krista—Trpitele, jenž byl v roce 1866 zle prostřílen Prušáky při šarvátce, která se v těchto místech udála, jsou uloženy v Podhorácké muzeu.

Jan Hájek

Schrammové z Deblína

Když v roce 1464 kupuje Vaněk z Boskovic Deblín, je zřejmé, že již před touto dobou staroslavný rod pánů z Deblína vymřel jak po meči, tak i po přeslici. Kdy se tak stalo, není známo.

Novými nositeli predikátu pánů z Deblína se staly brněnské rodiny, které však se starým rodem z Deblína neměly nic společného, ačkoliv se pokoušely toto neprávem dokazovat. Předně to byla původně vladycká rodina Bruderlů (někdy i Wunderlů), kteří měli ve znaku na modrém štítě mořskou pannu se zlatou korunkou. Přídomek z Deblína obdrželi 25. 4. 1570. Tento rod připomíná též pozdně renezanční obraz Milosrdný samaritán od neznámého nizozemského mistra. Obraz byl namalován na paměť měšťana a radního brněnského Mikuláše Wunderleho z Deblína (zemřel 30. 11. 1570). Obraz možno vidět v Muzeu města Brna.

Druhým, mnohem významnějším rodem, byli Schrammové. Erbovní list, podle kterého se mohli psát z Deblína, byl jim vydán v r. 1573. Erbovní list obdržel Matouš Schramm (Šram), měšťan brněnský a výběrčí ungeltu (dávka ze zboží dovezeného do města) se svými bratry Řehořem a Valentýnem. Srammové byli nejdříve měšťané, pak povýšeni do stavu baronů a od 7. února 1573 se stali hrabaty. Schrammům patřil v Brně veliký dům v Sedlářské ulici.

Rodový erb: Štít klínem rozdělený, ostřím k vrchu štítu obrácený. V klínu je malý muž, stojící na zeleném pahorku. Na hlavě má krvavou ránu (die Schramme — jizva, šrám — mluvící znak), hlavu i bedra ozdobená vavříny. V pravici železný buzikán (palcát). V pravém a levém dílu štítu po kotvici. Klenot: orličí křídla a mezi nimi muž jako na štítě. Znak byl polepšen v roce 1645, pak v roce 1691 a konečně 1699. Poslední polepšení nese charakteristické znaky barokních erbů. Mnoho polí a políček, které znak činí málo přehledných. Blasonování (popisování) takového znaku je pak dosti obtížné.

Matoušův vnuk Gabriel byl za udatné hájení Brna proti Švédům za třicetileté války v roce 1645 jmenován královským radou a povýšen do stavu šlechtického dědičných zemí Rakouských. Od té doby vynechává jméno Schramm a píše se pouze z Deblína. Jeho syn Maxmilián František se stal po ukončení studií referendářem a asesorem (přísedícím u soudu) u moravského tribunálu. Byl velkým milovníkem dějin domácích, tak také i sběratelem starých památek, jak svědčí jeho zápisky, které jsou uloženy ve SVK v Olomouci. V roce 1671 je jeho šlechtictví potvrzeno i pro Uhry, kde v roce 1688 obdržel inkolát (v podstatě státní občanství, které za feudalismu náleželo pouze šlechtě). Zanechal po sobě 3 syny a 5 dcer. Nejstarší z nich, po otci Maxmilián František, po ukončení studií práv v Praze se stal doktorem práv a úřednickou dráhu zakončuje jako referendář a rada české dvorské kanceláře. V roce 1703—1713 rozšiřuje svůj majetek koupí Starého i Nového Hobzí (okr. Jindř. Hradec), roku 1727 koupil Chvalkovice (okr. Vyškov), dále Heralec (okr. Žďár nad Sázavou) a Humpolec (okr. Pelhřimov). Od císaře Josefa I. za věrné služby dostal roku 1710 v léno hrad ve Znojmě, který nechal přestavět v barokním slohu a malířskou výzdobu interiérů zadal belgickému malíři J. M. Fissé, který své umění iluzivní malby uplatnil nejzdařileji v sále předků. Dodnes se na tomto hradě — kde v současné době je muzeum — ukazuje tzv. Deblínská kaple s malbami a výzdobou výše uvedeného mistra Ve své závěti František Maxmilián ustanovil, že statky moravské, knihovny, obrazárny, zbrojnice odkazuje svým potomkům. Kdyby rod vymřel po meči, mělo toto všechno být věnováno na založení ústavu pro kadety nebo mladé vojíny z českých a moravských šlechtických rodin. Umírá v roce 1732.

Jeho syn František Antonín pokračuje ve šlépějích svých předků. Také on byl milovníkem historie a umění. Ve znojemském sídle umístil rozšířenou sbírku historických zbraní a obrazárnu. Zemřel 31. ledna 1757. Zanechal po sobě 2 syny. Mladší vstoupil do kláštera a přijal jméno Benvenutus. Zemřel v Moravské Třebové roku 1816. Starší Josef František se ujal správy rodinných statků.

Byl však 21. června 1784 zastřelen pytlákem. Mužských potomků neměl. Jeho dvě dcery, Eufenie, hraběnka Želecká z Počernic a Marie Anna, obě rozené z Deblína, obdržely důchod 6000 zl. ročně.

Nedlouho po smrti Josefa Františka byly statky i sbírky prodány a za utržené peníze bylo zřízeno 17 kadetských nadací, zvaných Deblínských při c. k. vojenské akademii ve Vídeňském Nové Městě.

Z rodu Schrammů byla asi též Beninga Deblínská z Deblína, abatyše tišnovského kláštera od r. 1713. Zemřela 31. XII. 1732.

Bořivoj Peška

Sýkoř - střecha Tišnovska

Když se mi v Brně zasteskne po rodném kraji a nemohu se právě do něho rozjet, vystupuji na vrchol Červeného kopce a dívám se směrem k severu. Mám-li štěstí, že obzor přede mnou nezahaluje kouřová clona, mohu kompenzovat svůj stesk dalekým pohledem na modravou oblinu horského hřbetu Sýkoře.

Úmyslně připojuji k Sýkoři přívlastek „horský", neboť si to zaslouží nejen ze subjektivního pohledu lokálního tišnovského patriota, ale i z objektivních náhledů odborníků. Se svými 702 m nadmořské výšky je Sýkoř první vysokou horou směrem od východního okraje rozlehlého geomorfologického celku Českomoravské vrchoviny. Výrazněji než nadmořská výška však hovoří čísla o relativním převýšení. Například v krátkém čtyřkilometrovém úseku z údolního dna Svratky u Prudké na vrchol Sýkoře činí toto převýšení 400 m! To už jsou parametry, kterými se vyznačují hornatiny. Proto také jeden z našich předních geomorfologů doktor Mojmír Hrádek nazval tuto členitou část Českomoravské vrchoviny Sýkořskou hornatinou. Pozoruhodné jsou i tvary mikro a mezoreliéfu v oblasti Sýkoře. Mrazovým zvětráváním a dalšími reliefotvornými procesy v chladném klimatu doby ledové zde vznikly zajímavé skalní útvary, sutě a balvanové proudy. Nejrozsáhlejší skalní útvary směřují od vrcholové kóty jednak nad Synalov, jednak po táhlém hřbetu nad Běleč. Výjimečně dlouhý balvanový proud se táhne podél Kopanin směrem na Synalov. Nejkrásnější skály jsou vypreparovány na kótě Hrádky (628 m) nad údolím horního toku Chlébského potoka. Výrazná vrstevnost ruly, proložené nápadnými žilami bílého křemene, dodává těmto skalám podobu hradní zříceniny.

Velmi zajímavé jsou i vegetační poměry Sýkořské hornatiny. Jižními svahy, na kterých vyznívá vliv teplejšího klimatu Tišnovské kotliny, vystupují některé teplomilné druhy až do nadmořských výšek nad 600 m. S přirozeným výskytem dubu, který na těchto teplejších svazích tvořil příměs v převážně bukových porostech, se můžeme setkat ještě 650 m nad mořem. Výjimečnými lokalitami teplomilné flóry jsou dva ojedinělé ostrůvky krystalických vápenců mezi Osikami a Brumovem. Botanička A. Hrabětová – Uhrová odtud ve své studii „Květena Lomnicka" z roku 1966 uvádí dokonce i sasanku lesní, hořeček brvitý a voskovku menší.

Ve vrcholové části, na svazích stinných expozic a zvláště v chladných a vlhkých údolních polohách však rostou už mnohé rostliny horské. Z trav jsou to vysoká kostřava lesní, ječmenka evropská a svěřep větevnatý, z bylin devětsil bílý, vrbina hajní, kokořík přeslenitý, věsenka nachová a vzácně i orlíček planý. Pozoruhodný je ojedinělý výskyt horské řeřišnice trojlisté v údolí Chlébského potoka (nad známým nalezištěm bledule jarní), která má svou další nejbližší lokalitu až u Ranska ve Žďárských vrších.

Za nejvýznačnější a nejnápadnější zjev horské flóry Sýkoře však považuji měsíčnici vytrvalou. Tato vysoká křehká bylina suťových javořin se masově vyskytuje na balvanitých sutích podél skalnatého hřebene, táhnoucího se směrem nad Běleč. Bizarně pokroucené kmeny prastarých javorů, buků a lip nad záplavou růžových, omamně vonících květů měsíčnice zde vytvářejí jeden

Foto: Mojmír Hrádek.

z posledních zbytků přirozeného lesa Sýkořské hornatiny, který si zasluhuje přísnou ochranu.

I na Sýkoři — jako kdekoliv jinde v oblasti Českomoravské vrchoviny — postupně ubývá porostů s přirozenou, převážně listnatou dřevinnou skladbou. Někdejší rozhlehlé sýkořské bučiny jsou těženy a — bohužel — nahrazovány umělou výsadbou smrků. Mizejí bučiny v okolí nejvyšší kóty, navždy zmizela nápadná kulisa starého javoro-bukového porostu na vrcholové planině Bukového vrchu (699 m), podle které před výstavbou retranslační věže bylo možno Sýkoř i z velké dálky rozeznat. Rozsáhlejší zbytek krásných bukových porostů s typickým bylinným podrostem je dosud zachován v okolí Hrádků a je místem, kam se ráda a často stahuje černá zvěř.

S rostlinnými prvky vyšších poloh se můžeme v Sýkořské hornatině setkat i v bezlesí. Například na balvanovém proudu u Kopanin objevil docent Jan Šmarda (publikováno roku 1941) horský mechorost děrkavku otevřenou, která se zde zřejmě zachovala jako relikt z doby ledové. Charakteristickým vegetačním útvarem byly v nejvyšších polohách Sýkořské hornatiny — zejména kolem Brumova — rašelinné loučky, na kterých růstávaly vstavač májový, tolije bahenní, všivec lesní, starček potoční a kdysi snad i masožravá rosnatka okrouhlolistá. Na tyto floristicky významné loučky si dobře pamatuji ze začátku let šedesátých, kdy jsme jezdívali do Brumova pomáhat budovat pionýrský tábor. Dnes jsou již vesměs odvodněny a zmeliorovány, posledních pár exemplářů tolije a vstavače se do nedávna vyskytovalo u koupaliště pod pionýrským táborem.

Chcete-li kousek od Tišnova vychutnat drsnou malebnost nejvyšších poloh Českomoravské vrchoviny — tak jak ji maloval v okolí Blatin a Samotína Josef Jambor — vyjděte si nad Synalov, směrem k sýkořské hájence. Kamenitou cestu lemuje alej jeřábů, na mezích tu dosud roste pestrá škála nenáročných, ale krásně kvetoucích druhů, jako jsou mateřídouška, zvonek okrouhlolistý, bedrník obecný, jestřábník chlupáček, svízel syřišťový, hvozdík kropenatý . . . Druhy, na které lze vztáhnout Halasovo důvěrné oslovení „mateřské znaménko tohoto kraje", které básník vyslovil nedaleko odtud, v obdobné krajině Kun-

štátska. Vpravo od cesty vybíhá k lesu rozlehlá smilková pastvina s vřesem, oddělená od polí a kulturních luk táhlou kamenicí. Možná, že se vám odtud podaří spatřit nebo alespoň zaslechnout ořešníka kropenatého, ptáka horských a severských lesů, který se v Sýkořské hornatině zabydlel. A určitě i vás — stejně jako mne — napadne, že ty hromady harampádí vysloužilého zařízení automatických dojiček, které sem byly nedávno vyvezeny, nejsou ničím jiným, než zneuctěním tohoto výjimečně pěkného koutku světa.

Jan Lacina

VÝZVA MILOVNÍKŮM PŘÍRODY

Protože v současné době připravujeme „Červený seznam rostlinných druhů Tišnovska", který by měl být přehledem vzácných rostlin podle stupně jejich ohrožení, prosíme znalce a milovníky květeny tohoto území (zhruba v hranicích bývalého okresu), aby nám laskavě tlumočili své botanické poznatky z let minulých i ze současnosti na adresu:

Ing. Jan Lacina, Geografický ústav ČSAV, Mendlovo nám. 1, 662 82 BRNO.

O HAVRANOVI

Když přijde listopad, příroda posmutní, život jakoby odumřel, holé větve stromů se teskně lesknou v ponuré mlze. Je sychravo a smutno, živáčka neuslyšíš. Jen občas prořízne ticho chraplavé havraní zakrákání, jak přeletují krajem sem a tam hejna či hejnka těch černých funebráků. Snad mi havrani to přirovnání prominou. Oni sami zas takovými ponurými patrony nejsou, ale ten čas a to nevlídno, takže je člověk s tím maně spojuje. I když by jim měl spíš poděkovat, že může koukat alespoň na něco živého. Ostatně ani s tou havraní černí to není tak zcela pesimistické. Podíváme-li se na ni zblízka, zvláště když ji ozáří zimní sluníčko, uvidíme krásný modře kovový lesk. Ten je jedním ze znaků, které havrana odlišují od vrány černé, lesknoucí se purpurově. S ní bývá vůbec často zaměňován i když je tu řada znaků, které ho od ní odlišují. Tak dospělí havrani mají kořen zobáku lysý, pouze mladí ptáci zde mají opeření podobné vrány. Hlava havrana je poněkud štíhlejší a nohy jsou, podobně jako u dravců, zdobené kalhotkami (z peří).

Havrani, kteří u nás tráví své zimní chvíle, k nám přilétají od východu, naši se naopak stěhují k západu a na jaře se pak všichni vrátí na svá místa.

Je zajímavé, že u nás hnízdí havrani v nížinách Čech, na jižním a východním Slovensku, v okolí Tater, jen Moravě se vyhýbají. Nějaké pokusy tu sice už byly (např. na severní Moravě v Ostravě), ale o stálých hnízdištích hovořit nelze. Při hnízdění si havrani libují v hromadných sídlištích (například kolonie havranů ve Veltrusích mívá až 1500 párů). Hnízda zhotovená z větviček a trávy jsou na stromech v několika etážích nad sebou. Do nich snese samička 3—5 modrozelených kropenatých vajíček a sama je pak 17 dní zahřívá, než se z nich vylíhnou slepá a lysá holátka. Pak nastanou starosti s krmením pro oba rodiče a to nejen těch 4—5 týdnů než mladí vyletí, ale ještě dlouho potom, kdy se toulají krajem a pomalu směřují k zimovištím.

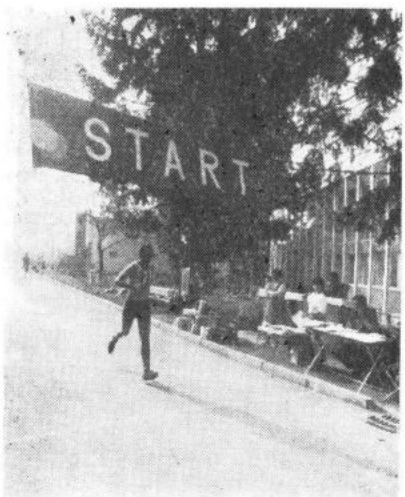
Havraní jídelníček je pestrý. Havran je všežravcem, pochytá mnoho hmyzu, můžeme jej vidět, jak za traktorem v hejnech sbírá vyorané myši, ale nerozpakuje se sebrat ani malého zajíčka, karoptev či bažanta. Že takové obrovské hejno havranů může napáchat dost citelné škody na obilí ,kukuřici nebo jiných plodinách si jistě dovedeme představit. Bývá proto i předmětem lovu. Dokonce někteří labužníci tvrdí, že mladí havrani mají velmi chutné maso.

Josef Ptáček

Vydařený druhý ročník

Přišlo září a s ním další ročník Běhu Klucaninou. Ten loňský, první po letech v Tišnově, nesměle vykročil k obnovení tradice přespolních běhů. Sešlo se pouze 10 startujících a pár diváků, kteří přišli vlastně jen ze zvědavosti. Letošní běh měl ohlas značně vyšší — zejména díky propagaci v tisku, na podobných závodech v jiných městech a hlavně zařazením do oficiální termínové listiny Maratonu. Oproti loňskému, který měl pouze místní význam, letos značně překročil rámec okresu. Zúčastnili se jej i běžci z Brna, Žďáru, Boskovic, Svratky, Adamova, Nového Města a Vyškova, celkem 40 mužů a žen. Škoda, že tišnovské ženy nenašly dostatek odvahy postavit se na start. Zato muži z Tišnova se nezalekli zvučných jmen a bojovali s plným nasazením bez rozdílu věku i postav.

Trať letošního ročníku byla pozměněna. Loňská se po přesném přeměření ukázala kratší, a tak letošní okruh dovedl borce až téměř na vrchol Klucaniny a přidal jedenáctimetrové převýšení a přes 1 km délky. Trať si vyžádala „kosmetickou úpravu" pilinami, krompáči, sekerami a srpem — hlavní překážkou byly stromy povalené větrem. Standartní značení bylo doplněno terčíky a v nepřehledných místech stuhami trikolóry. Škoda, že bylo označení velmi brzy zničeno nebo zcizeno, zejména v městské části a v prostoru Sychráku.

Miloš Buček se přišel jen podívat a nakonec se stal aktivním účastníkem závodu. Foto: Milan Loskot.

Sobota ráno. Již po osmé hodině začali přicházet první závodníci. Mezi nimi se objevil Tomáš Rusek a Zdeněk Šváb a rázem se stali hlavními favority, což při závodě potvrdili. Byli zde i letošní „železní muži" Josef Šojat z Kuřimi a Vít Buchta. Důkaz, že je možno běhat v každém věku, dokázal svou přítomností nejstarší účastník Antonín Dvořák z Brna (roč. 1928). Zajímavý byl též souboj otce se synem Ondrákových z Nového Města. Zvláště je nutno ocenit účast Jiřího Hrdličky z Tišnova v kategorii veteránů, který se vydal na trať s otevřeným hledím a byl příkladem pro ty, kteří se ostýchali přihlásit. Před desátou hodinou reportérka svolala běžce na start a předala mikrofon řediteli závodu V. Buchtovi, který přivítal účastníky i diváky, dal poslední informace o trati a popřál hodně zdaru. Po chviličce uklidnění zazněl výstřel a početné pole mužů i dvě ženy se daly do pohybu.

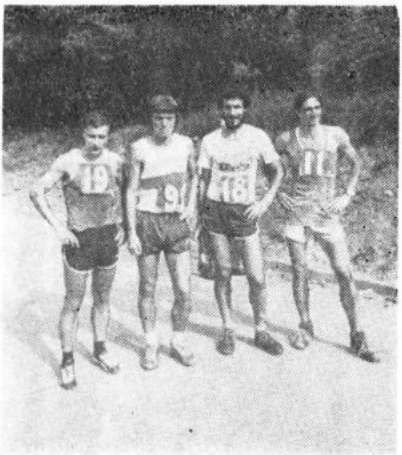
Již od prvních metrů šel do čela Rusek, následován Švábem, Jonášem a Chromým. Tato čtveřice udávala tempo závodu. Za nimi se podle výkonnosti tvořily skupinky běžců. Od poloviny druhého kola se začal Rusek svým pronásledovatelům vzdalovat a protrhl cílovou pásku s půlminutovým náskokem před Jonášem, který si v posledním kole několikrát vyměnil pořadí se Švábem. Čtvrtý byl loňský vítěz Chromý jako první Tišnovák, pak s větší ztrátou několik běžců v čele s vloni bronzovým I. Buchtou. Ten si vzal k srdci loňskou kritiku, kdy přepálil začátek, a to se mu vyplatilo. Pochvalu si zaslouží i výkony tišnovských běžců

Baláka, Bučka, Procházky a Maixnera, kteří se tomuto sportu více nevěnují, ale přesto změřili svoje síly. Bylo by dobré, kdyby příště našli další následovníky.

Vítěz protrhl cílovou pásku — diváci aplaudují, komentátorka se překonává, cvakají spouště fotoaparátů. A už je u mikrofonu vítěz: „. . . jsem rád, že se mi podařilo zvítězit . . . pěkná trať, zvášť ten měkký výběh po jehličí, ale těžká. Takový profil jsem ještě nikde nezažil. Půl okruhu nahoru . . . chtělo by to hustší značení a plynulejší změny směru v tom fofru . . ." Přibíhají další. Výsledková tabule se plní jmény. A už je tu vyhlášení vítězů, pěkné ceny pro nejlepší a všem hezké vzpomínky a diplom za námahu na trati.

Je vidět, že když se chce, lze udělat závody doslova na koleně a s velkým nadšením samotných běžců, neboť bohužel neexistuje atletický oddíl. Zkuste se jen projít k večeru v okolí Tišnova a žasnete kolik lidí běhá jen tak pro sebe — nic jiného jim nezbývá: oficiální atletika vymřela v Tišnově již dávno.

Skončil druhý ročník. K jeho zdaru přispělo mnoho lidí nezištně, obětavě, z prostého kamarádství a dobré vůle. Ti všichni zůstali anonymitě a je vidět jen jejich práce. Zvlášť bychom chtěli vyzdvihnout pochopení a pomoc vedoucí a obyvatelů domu důchodců,

Nejlepší čtyři běžci, zleva B. Chromý, Z. Šváb, T. Rusek a R. Jonáš.
Foto: Milan Loskot.

kteří umožnili zapojení rozhlasového zařízení, zapůjčili stoly, židle, sociální zařízení, poskytli závodníkům možnost převléknout se a umýt a přišli i povzbudit. K dobré atmosféře přispěli i diváci. Podívat se přišli mj. i bývalí běžci a lyžaři z Tišnova — A. Mach, J. Hájek — a oživili si vzpomínky na svou aktivní činnost.

Ročník 1982 je za námi, ať žije Běh Kucaninou 1983!

VÝSLEDKY 2. ROČNÍKU BĚHU KLUCANINOU:

Muži:

1. **Rusek** (Mor. Slavia Brno) 56 : 04
2. **Jonáš** (Technika Brno) 56 : 31
3. **Šváb** (Sokol Žabovřesky) 56 : 49
4. **Chromý** (Baník Tišnov) 57 : 30
5. **I. Buchta** (TJ Šerkovice) 1 : 00 : 11
6. **Landa** (Minerva Boskovice) 1 : 00 : 22
7. **Chocholatý** (Baník Tišnov) 1 : 00 : 31
8. **Klement** (Technika Brno) 1 : 01 : 58

Čategorii žen vyhrála **Horáková** (Start Brno), 5 km za 21 : 46. Běh veteránů nad 40 let vyhrál **Horyanský** (Start Brno), 15 km za 1 : 04 : 42.

Házená má v našem městě dlouholetou tradici. Hrají zde mužstva mužů, dorostenců i žáků. V roce 1980 byla založením družstva mladších žákyň obnovena i tradice ženské házené, která vTišnově zanikla v roce 1949. V současné době již hrají v soutěžích dvě družstva žákyň, ve kterých je zaregistrováno celkem 28 děvčat. V loňské sezóně se starší žákyně umístily v okresním přeboru na 3. místě a mladší svou „brněnskou" skupinu vyhrály v krajském finále obsadily velmi pěkné 2. místo za Otrokovicemi. Všechna mládežnická družstva je třeba doplňovat tak, aby byla v Tišnově zajištěna budoucnost házené zvláště po dokončení sportovní haly. Znovu se tedy obracíme na děti, které mají zájem o tento zajímavý a pěkný sport, aby si přišly vyzkoušet své schopnosti na hřiště u sokolovny, kde probíhají treninky. Dívky trénují v pondělí a ve středu, chlapci v úterý a ve čtvrtek — vždy v 16 hodin. Zvláště uvítáme hochy a děvčata ve věku 10—14 roků. Na snímku B. Kabeše udílí svým svěřenkyním rady do druhého poločasu utkání trenér starších žákyň Zdeněk Jílek, dlouholetý aktivní hráč tišnovské házené.

Z LETOŠNÍ PADESÁTKY

XII. ročník dálkového pochodu Tišnovská padesátka již také patří minulosti. Poslední letošní zařijovou sobotu se na všech šest tras vydalo celkem 307 turistů a milovníků dálkových pochodů. Největší zájem byl samozřejmě o nejkratší trasy. Patnáctku si vybralo celkem 94 pochodníků, jen o 3 méně jich bylo na druhé nejkratší trase, která měřila 25 km. Tradiční padesátku absolvovalo 45 turistů a doslova z celé republiky se sjeli zájemci o nejdelší trasu 100 km. Bylo jich celkem 36 a všichni také celou stovku absolvovali, mezi nimi i jedna žena.

Jedním z účastníků pochodu by i Bořivoj Šabata z Žatce a jeho výkon stojí za zmínku. Cestu na pochod absolvoval ze Žatce pěšky jako svoji dovolenou a při pochodu absolvoval ještě úspěšně trasu 75 km.

A jak využili pochodu občané našeho města? Zúčastnil se 121 Tišnovák, a to je skutečně málo. — ok —

POZVÁNKA DO BAZÉNU

Plavecký kroužek SZKP ROH pořádá pravidelné zájedy na plavání každou sobotu do krytého bazénu v Kuřimi. Odjezd vždy v 7.30 hodin s obvyklými zastávkami u Humpolky a na sídlišti pod Klucaninou. Zájezdu se mohou zúčastnit všichni zájemci o tuto formu rekreačního sportu. Cena 10 Kčs (dospělí), 7 Kčs (děti).

UPOZORNĚNÍ PŘISPĚVATELŮM

Žádáme všechny naše přispěvatele, aby nám zaslali své příspěvky psané pokud možno na stroji v obvyklé úpravě (30 řádků na straně, 30 úhozů na řádku), a to originál s jednou kopií.
Red.

CHRAŇME PŘÍRODU!

Přes opakované upozornění se stále vyskytují případy přibíjení plakátů a oznámení na stromy v chráněném lipovém stromořadí v ul. Rudé armády. Důrazně upozorňujeme pořadatele různých akcí, zejména zábav v integrovaných a okolních obcích, aby svá oznámení vylepovali na plakátovací tabule. Jinak budou postihováni pokutami.

O hornický kahan v šachu

Šachový oddíl TJ Baník Tišnov uskutečňuje každým rokem několik šachových turnajů. V letošním roce se jejich počet rozšířil o šachový turnaj hraný ke Dni horníků 11. 9. 1982. Hrálo se o velmi pěkný hornický kahan, který věnoval ZV ROH UD Dolní Rožínka jako putovní cenu.

Turnaj se hrál na devět kol s limitovým časem 20 minut pro hráče a jednu partii. Hrálo 44 šachistů z okresu Brno-venkov, Brno-město, Blansko a Žďár nad Sázavou. Rovněž vykonnostně byl turnaj silně obsazen. Putovní cenu – hornický kahan – vyhrál František Blatný ml., kandidát mistra sportu z Brna, když získal z 9 možných bodů 8,5. Na dalších místech v první desítce se umístili: K. Del Favero, Petr Koprda, oba 7 bodů, Pavel Koprda z Troubska 6,5 bodů, Siedenburger ze Žďáru, Kunderka ze Zastávky, Majer z Kuřimi, Košata z Tišnova, Krondráf z Bystřice n. P., Majer z Brna, všichni 6 bodů.

Šachový turnaj byl velmi dobře připraven výborem šachového oddílu v čele se s. Ing. Plašilem a Bílkem. Po celý den turnaje administrativní práci dělal a turnaj řídil Rostislav Černoch. Má zásluhy také na tom, že turnaj byl sehrán bez jakékoliv závady.

Šachový turnaj o hornický kahan byl zdařilou akcí ke Dni horníků. R. D.

Střelci nezahálejí

Po skončené sezóně zpravidla přichází chvíle oddychu a zároveň i hodnocení s přípravou nových plánů. Hlavním problémem, kterým se zabývají tišnovští svazarmovští střelci, je dokončení projektové dokumentace na rekonstrukci a modernizaci stávající střelnice a také terénních úprav. Chtěli by je dokončit do začátku zimy.

Na dobrém plnění plánovaných záměrů mají svůj vydatný podíl s. Jiří Malásek (za zpracování projektové dokumentace), s. Petr Doležal (za projekt elektrické přípojky) a též MěstNV, který přislíbil zařazení stavby do neinvestiční části akce Z, a v neposlední řadě OV Svazarmu.

Výbor ZO střelců pracuje pravidelně každý týden a jednou za měsíc s rozšířeným zastoupením projednává veškeré problémy na jednotlivých úsecích. Vychází přitom z vlastního rozpracovaného souboru úkolů a to systém osobní zodpovědnosti plnění v určených termínech. Tento systém řízení se dostatečně osvědčil.

Mladí ze střeleckého kroužku při ZŠ Gottwaldova ul. pod vedením s. Alexandra Peka nevynechali možnost treninku ani o prázdninách. Muži citelně pociťují ztrátu dvou střelců, kteří letos nezasáhli do krajské ligy ve sportovní a libovolné pistoli, a to dr. Igora Tejkala (pro pracovní zaneprázdnění) a Radka Havlíčka (výkon vojenské služby). Přesto si účast v krajské lize udrželi.

TIP NA VÝLET: Kolem Loučky

Listopadové počasí již mívá své vrtochy, a tak po tento měsíc jsme vybrali vycházku poměrně krátkou, ale velice hezkou. Kdo tu trasu vycházky zná nebo pozná, určitě nám dá za pravdu.

Vyjdeme z Dolních Louček, kam si můžeme vybrat cestu autobusem nebo i vlakem. Budeme mít dost času, abychom si městečko prohlédli. Za povšimnutí zvláště stojí železniční most, který překlenul údolí Loučky. Svými parametry se řadí mezi největší železobetonové mosty svého druhu ve střední Evropě. Je celkem dlouhý 300 m a hlavní otvor je překlenut železobetonovým obloukem o světlosti 110 m. Úctyhodná je výška mostu – až 46 m nade dnem údolí.

Uprostřed obce stojí budova školy, postavená v padesátých letech. Také zvláště za povšimnutí stojí sluneční hodiny na jedné ze stěn. Kolem školy vede červená turistická značka a ta nás povede.

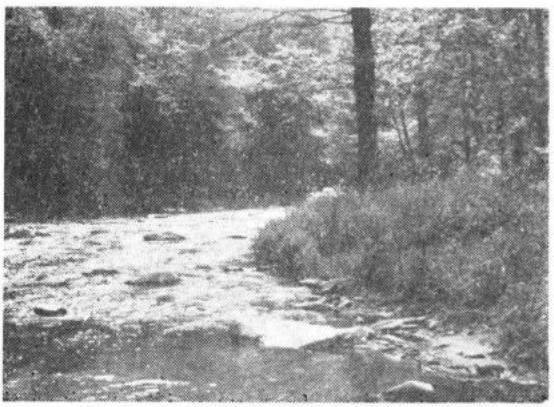
Nejprve půjdeme po hlavní ulici, potom značka odbočí pravo a půjdeme po břehu říčky Loučka k části obce, nazvané Mezihoří. Na začátku Mezihoří je vyznačena odbočka ke zřícenině hradu Loučka, někdy nesprávně nazývanému Střemchov.

Byl to raně gotický hrad, připomínaný již ve 13. století, zanikl koncem 15. století za válek s Matyášem Korvínem. Z hradu se zachovaly jen základy vnitřního hradu, stopy po studni a zbytky obvodových hradeb.

Po prohlídce zříceniny se vrátíme zpět na cestu a pokračujeme dále. Značka vede stále po levém břehu říčky, můžeme však odbočit ze značky, pokračovat po asfaltové cestě a na konci Mezihoří, přejít po lávce zpět na značku. Před sebou máme další železniční most, který sice není tak mohutný jeko ten v Loučkách, ale určitě patří také mezi velká stavební díla.

Cesta pokračuje pod vysokým náspem železniční trati, potom kolem plotu prameniště tišnovského vodovodu k silnici. Po silnici nás značka dovede k Porta coeli, kde končí. Zde přejdeme na modrou značku a dojdeme až k nádraží. Při vycházce ujdeme 6 km, do toho není započítané, pokud půjdeme blíže k loučskému mostu a na zříceninu hradu, vzdálenost je měřena od loučské školy (Mezihoří 1,5 km, Předklášteří 4,5 km). Celá cesta vede po rovině, takže převýšení není žádné.

—ok—

Loučka u Mezihoří.

Foto: J. Ptáček.

UPOZORNĚNÍ OBČANŮM

V poslední době se stále více množí ztráty klíčů a podobných věcí. Občané hledají ztracené věci však většinou marně, protože nálezy nejsou odevzdány na MěstNV. Proto prosíme všechny poctivé nálezce, aby pokud najdou i klíče, odevzdali je na MěstNV, aby mohly být vráceny svým majitelům. Děkujeme vám za pomoc.

OPRAVA

Nemilým nedopatřením byl v článku **Architektura Bohuslava Fuchse na Tišnovsku** (zářijové číslo, str 153) uveden nesprávný rok jeho úmrtí. Správně mělo být uvedeno vymezení Fuchsova života léty 1895—1972. Příspěvek byl motivován 10. výročím Fuchsovy smrti.

V tomtéž čísle Tišnovska uvedl ve vzpomínce **Povodeň v Lomničce před 60 lety** (str. 160) kronikář této obce nesprávné datum 15. červen. K tragické události došlo ve skutečnosti 12. července 1922.

Místní organizace ČSL pořádá v sobotu 20. listopadu v 19.30 hodin v sokolovně koncert pěveckého sdružení **MORAVAN.**

Pořadatelé zvou k hojné účasti širší tišnovskou veřejnost na vystoupení tělesa, které v našem městě není neznámé a již v minulosti přispělo k hodnotnému obohacení našeho kulturního života.

JAZZ-KLUB V LISTOPADU

Na listopad je naplánováno několik lákavých akcí, které svou náplní přesahují oblast hudby a dokumentují snahu klubu představit veřejnosti zajímavé produkty i z jiných uměleckých odvětví. Od 31. října do 7. listopadu bude v prostorách SZKP instalována **výstava výtvarných prací** členů klubu a jejich přátel. V tomtéž týdnu, v úterý 2. listopadu se uskuteční **filmový večer,** budou promítnuty různé krátkometrážní snímky. V pátek 19. listopadu by pak měla v sále na Mlýnské ulici koncertovat skupina **Amalgam** z Prahy. Zájemcům doporučujeme sledovat plakáty a vývěsku klubu, aby včas zaregistrovali případné změny, které — stejně jako v případě avizovaného vystoupení Blues bandu — v době uzávěrky nemůžeme postihnout.

Ve dnech 14. — 28. 11. se koná v zasedací síni MěstNV výstava obrazů akad. malíře a grafika **Karla Formánka** u příležitosti jeho 75. narozenin.

Slavnostní vernisáž v neděli 14. 11. v 10 hodin

O jubilantově tvorbě promluví PhDr. A. B. Král, CSc., v kulturním programu vystoupí Tišnovské kvarteto.

SZKP ROH V LISTOPADU:

st. 10. 11. v 19.30 hodin — sál SZKP
koncert **KVARTETA MĚSTA BRNA**

za spolupráce klavíristky ERIKY FRIESEROVÉ, profesorky konzervatoře v Salzburgu.

Program: Ant. Dvořák - Smyčcový kvartet op. 96 F-dur, V. Mojžíš - Druhý smyčcový kvartet 1978, C. Franck — Kavírní kvintet.

Na závěr beseda s hudebním skladatelem V. Mojžíšem. Akce je pořádána v rámci oslav 65. výročí VŘSR a 60. výročí vzniku SSSR.

Předprodej v kanceláři SZKP, Mlýnská ulice, telefon 666.

ne. 21. 11. v 15 hodin — sál SZKP
Loutkové divadlo Mladost uvádí hru
KAŠPÁREK A POHÁDKA
Pro nejmenší návštěvníky.

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:
po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:
po, st 12-17

Pobočky:
Tišnov II pá 15,30-18,30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička ne 10-12, 13-15
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16,30-19,30
Železné pá 16,30-19,30

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salóncích, školení s ubytováním.
V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí Míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUČANINOU

velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

KINO PANORAMA

1. po – 17.30 hodin
ŽUT (širokoúhlý)
Barevný film NSR.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

2. út 4. čt – 17.30 a 20 hodin
● **VÍKEND BEZ RODIČŮ**
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

6. so – 17.30 a 20 hodin, 8. po – 17.30 hodin
● **PŘÍŠTÍ ROK VE STEJNOU DOBU**
Americký film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

7. ne – 17.30 a 20 hodin
CIKÁNSKÉ ŠTĚSTÍ (širokoúhlý)
Sovětský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

9. út 11. čt – 17.30 a 20 hodin
V ZAJETÍ RYTMU
Americký barevný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

13. so 14. ne – 17.30 hodin
POSLEDNÍ LEČ
Český barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

13. so 14. ne – 20 hodin
● **SBOHEM A AMEN**
Italský barevný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

15. po – 17.30 hodin
V TÝLU NEPŘÍTELE (širokoúhlý)
Závěrečný díl trilogie, věnovaný hrdinům druhé světové války. Vjačeslav Tichonov v hlavní roli sovětsko-československého filmu.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

16. út – 17.30 a 20 hodin
PŘEVEZMU TVŮJ BOL (širokoúhlý)
Sovětský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

17. st – 17.30 hodin
NEMÁTE ANI ZDÁNÍ (širokoúhlý)
Sovětský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

18. čt – 17.30 a 20 hodin
● **HŘÍŠNÝ ŽIVOT FRANTIŠKA BULY**
Polský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

20. so 21. ne 22. po – 17.30 hodin
ODVÁŽNÝ SEVERINO
Barevný film NDR.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

20. so 21. ne 22. po – 20 hodin
● **ZRÁDCI A MSTITELÉ**
Mexický barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

23. út 25. čt – 17.30 a 20 hodin
ZLATÁ HOREČKA NA KLONDIKU
Jeff East a Rod Steiger v hlavních rolích kanadsko-amerického fimu.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

27. so 17.30 a 20 hodin, 28. ne – 20 hodin
● **OTROKÁŘI**
Anglický barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

28. ne – 17.30 hodin
AKVANAUTI (širokoúhlý)
Sovětský vědecko-fantastický film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

30. út – 20 hodin
SKLENĚNÝ DŮM
Český barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

DĚTSKÝ FILMOVÝ FESTIVAL:

29. po – 17.30 hodin
CIBULÁČEK

30. út – 17.30 hodin
FILMOVÉ KUKÁTKO

1. st – 17.30 hodin
VODNÍ DĚTI

2. čt – 17.30 hodin
SLAVÍKŮV SVÁTEK

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

7. ne – 9.30 hodin
PRINC A VEČERNICE

14. ne – 9.30 hodin
MODRÝ PORTRÉT

21. ne – 9.30 hodin
NEPOSEDA

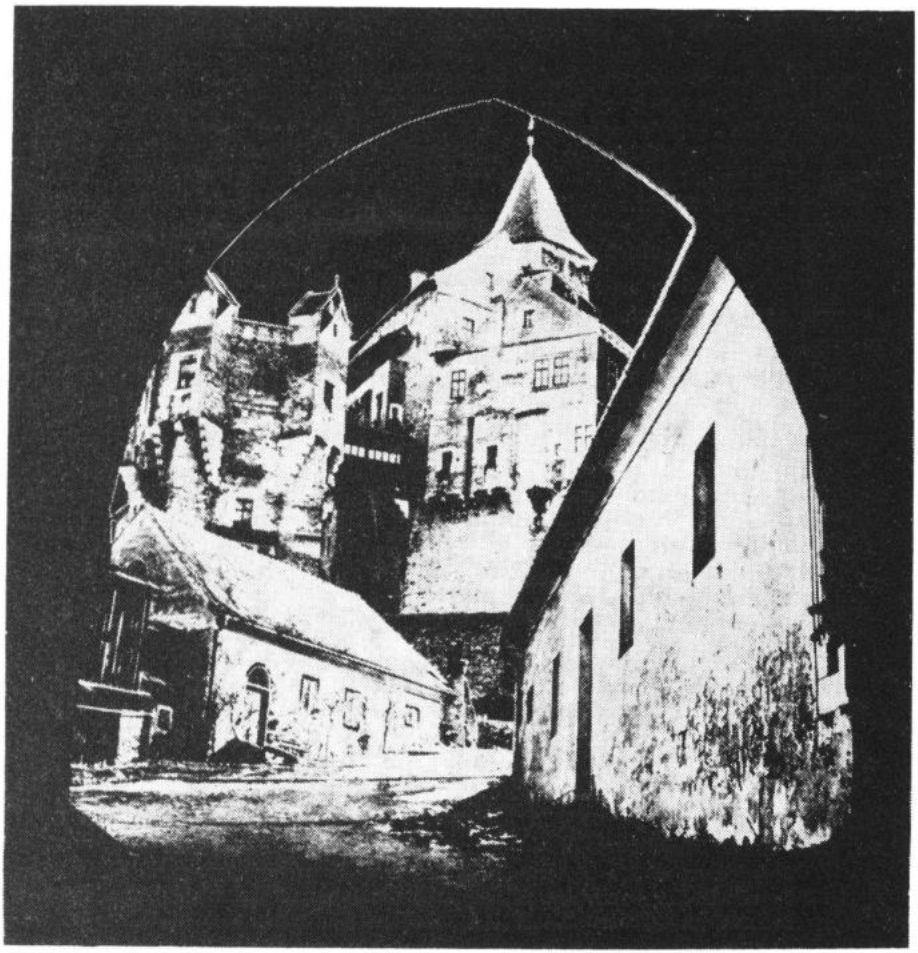
28. ne – 9.30 hodin
NICKI

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov. Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice – 5839-82 – 456.12/Lá 230

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

PROSINEC 1982 Ročník XIII Číslo 12

PO PÁR NOCÍCH ŠTĚDRÝ DEN

Je už opravdu nablízku, ten svátek obdarovaných i dávajících, od předešlého uplynul už celý rok, a byl zdá se teď příliš krátký. Obvzlášť pro děti, které jej už očekávají netrpělivěji a netrpělivěji od chvíle, kdy začala podzimní plískanice a nejvíc ve dnech, které jsou mimořádně nepříjemné vlhkem.

Ano, opět se přiblížil čas vánočních svátků s jejich neopakovatelným kouzlem a jen jim vlastní atmosférou. Děti se těší na bohatě ozdobené stromečky o dárky, které pod nimi najdou, my dospělí obstaráváme poslední nákupy a připravujeme i sobě nějaká ta překvapení. Všech se už zmocňuje to tradiční očekávání čehosi krásného, o čem víme, že v tom nejsou žádné čáry a žádná neproniknutelná tajemství, ale co přesto prožíváme každoročně jako něco nevýstižně půvabného a vzrušujícího.

Dříve byly vánoce šťastné, veselé, radostné je pro některé, pro vybrané, pro ty, kteří „na to měli". Podle toho, zda někdo měl nebo neměl prostředky, peníze, znělo mu „Narodil se Kristus Pán" vesele či smutně. Dnes jsme vytvořili předpoklady pro to, aby vánoční svátky byly pro všechny poctivě pracující lidi těmi nejkrásnějšími svátky v roce. Svátky osobní pohody, rodinného štěstí, svátky skutečného míru, na které nepadá zovětný stín utrpení způsobeného novým válečným požárem.

I když čas svátků není časem starostí, měli bychom si alespoň letmo položit otázku: přišlo to všechno samo sebou? Půjde to tak dál bez naší poctivé společné práce a našeho poctivého přičinění. Neplýtváme trochu tím vším, čím jsme v hojnosti o svátečních dnech zahrnuti? Udělali jsme už každý dost ve své práci, aby mír pro nás i pro naše děti byl opravdu pevně zajištěn?

Také na tohle bychom neměli i ve dnech vánočního, svátečního jasu a veselí zapomínat. Aby ty naše vánoce byly opravdu dlouho, trvale svátky hlubokého míru, dobrého přátelství a rodinného štěstí. (bach)

PŘIJELI AŽ Z DONĚCKA

Stalo se již tradicí, že v našem městě vítáme vždy na podzim v období příprav Měsíce československo- sovětského přátelství skupinu sovětských turistů. Nebylo tomu jinak ani letos.

Jedenáctého října přivezl autobus před radnici skupinu hostů ,od nichž jsme se dověděli, že přijíždějí z ukrajinského hornického města Doněck a jeho okolí.

Tak jako byli různého stáří, měli rozličná povolání. Mezi dělníky, dispečerkami, jeřábnicemi a úředníky byla například ředitelka závodních jeslí a mateřské školy ze Slovjanska, lázeňského městečka či Georgij Maximenko, držitel četných řádů a medailí, který již čtyřiadvacet let sfárá do dolu „Moskovskaja" a doposud zde pracuje jako mistr. Osobně se znal s průkopníkem Stachanovem a jde v jeho šlépějích.

Všechny tyto účastníky zájezdu přivítali po desetidenní cestě Československem občané našeho města, především pak členové SČSP. Na radnici hosty pozdravil jménem MěV KSČ, MěNV, MěV NF a SČSP předseda MěNV soudruh Karel Souček. Seznámil je s historií a budoucností města a popřál jim příjemný pobyt v Tišnově. O jeho úvod se postarali pionýři, kteří připravili kulturní program a malé dárečky.

Odpolední náplň připravila závodní odbočka SČSP v Modeře. Ředitelka

---

Foto na titulní straně:

Hrad Pernštejn je „fotogenický" ze všech stran; má tisíc tváří. Objektiv Josefa Bučka zachytil tradiční pohled na majestátní hrad netradičním technickým vyjádřením.

závodu soudružka L. Novotná, předsedkyně ZO KSČ, ZV ROH a závodní odbočky SČSP sovětských občanům ukázaly provoz, seznámily je se současným výrobním sortimentem a odpověděly na dotazy. Členky BSP ČSP připravily výstavku výrobků, z nichž mnohé se exportují do SSSR. Hostům se v Modetě velice líbilo. Především ocenili péči, ochotu a starostlivost žen v tento den.

Po prohlídce Porta Coeli si členové jednotlivých odboček SČSP odvedli sovětské hosty do svých domovů. Zde v domácím prostředí byla navázána nová přátelství. V klubu VDUP pak všichni společně strávili zbytek dne. Rozcházeli se velice neradi, ovšem fotografie a adresy v zápisníku jsou předpokladem dalších kontaktů a navázání přátelství.

Uljana Bráchová

Foto: Alois Matyska.

Plní svůj závazek

Pionýrská skupina a odbočka SČSP při ZDŠ na Smíškově ulici letos opět zorganizovaly řepnou brigádu na polích JZD Čebín. 145 pinonýrů a 24 učitelů (členů SČSP) tak splnilo část svého závazku, uzavřeného na počest 65. výročí VŘSR.

Kamil Zahradník, 7. C

Pět let DSPS

Před pěti lety byl slavnostně předán do užívání dům soustředěné pečovatelské služby. Jménem samosprávy domu a všech jeho obyvatel poslal nám JUDr. Zháněl dopis, v němž vyjádřil též dík MěstNV za pozornost u příležitosti oslavy pátého výročí provozu domu, která se uskutečnila 22. října t. r.

Příchod sem byl pro nás výraznou změnou v našem dosavadním životě a proto mnozí jsme sem přišli s obavami. Dnes vidíme výhody našeho bydlení v tomto domě. Nemusíme se starat o jídlo a jeho přípravu, byty máme teplé a uklizené, jsme ve společnosti a necítíme opuštěnost. Máme postaráno o lékařskou péči. Pořádáním zájezdů a přednášek zpestřuje se náš všední život. Vše to nám ulehčuje potíže, které člověku přináší odchod do důchodu a stáří.

Chtěli bychom dnes poděkovat všem, kteří se zasloužili a zasluhují o pěkně prožívaná léta v DSPS.V první řadě děkujeme MěstNV, který pro nás dům postavil. Děkujeme zdravotně sociální komisi MěstNV a ZO Českého svazu žen za starost o naše potřeby. Naše poděkování patří i s. pečovatelkám Fabiánové, Juříčkové a Bílkové, které velmi ochotně a rychle ve všem pomáhají, i za trpělivost, kterou s námi mají. MUDr. Pejchalové patří naše poděkování za vzornou péči o naše zdraví, jež nám přináší úlevu v našich zdravotních obtížích. Výčet by byl neúplný, kdybychom se nezmínili o s. Vavákovi, který se stále stará o květinovou výzdobu kolem domu i o jiné věci.

J. Zháněl

Z galerie průkopníků

ČELEM K POCTIVÉ PRÁCI

Jsou setkání s lidmi, která svou srdečností a upřímností ulpívají v paměti po mnoho let. A v myšlenkách pak zalétáš k nim vždy znovu, aby sis připomínal v nich vyslovenou moudrost, abys dlaní nabral moudré vody z hluboké studnice lidské zkušenosti a poznání.

Bylo takové — třeba kratičké — také setkání se soudruhem Františkem Cikem, dnes už čtyřiaosmdesátiletým, jedním z prvních komunistů v Tišnově. Jedním z prvních, kdo rostli se stranou od jejího vzniku, kdo srdnatě snášeli příkoří, jehož se dostávalo v buržoazní republice, kdo hájili její štít a za své přesvědčení neváhali položit to nejdražší — svůj život. „Ano bylo nemálo těch, kdo v tomto zápase museli tuto drahou cenu zaplatit", říká soudruh Cik.

Narodil se 9. června 1898 jako druhý ze tří synů kolářského dělníka; v chalupě jenom pár desítek metrů vzdálené od domku, ve kterém žije na Trmačově dnes. Vyučil se zámečníkem a jako montér a strojník nastoupil do městské elektrárny v Tišnově. Po demobilizaci však zde už místo pro něho nebylo — tehdy dvacetiletý našel práci při elektrifikaci západní Moravy a teprve po několika letech se vrací ke svému původnímu řemeslu. Ve dvaadvacátém roce, kdy vstoupil do Komunistické strany Československa, byl tu jediným komunistou. Co to pro člověka znamenalo v tehdejší době, není třeba zvlášť připomínat. I při práci se musel ohánět za dva, aby alespoň tak nezavdával příčinu k výpadům ze strany zaměstnavatele. Vždyť na „černé" listině byl mezi prvními a kdykoli on nejspíš mohl uslyšet — když se vám tu nelíbí, můžete jít!

V roce 1933, když se dere v sousedním Německu k moci fašismus, soudruh Cik vstupuje do Rudé pomoci a pomáhá při sběru prostředků pro vězněné soudruhy. V této činnosti pokračuje i poté co komunistická strana byla zakázána a nucena odejít do ilegality, a rovněž za okupace, kdy soudruh Cik udržuje těsné spojení s okresním důvěrníkem KSČ Františkem Halouzkou.

Po osvobození pak nadešly úkoly nové. Budovatelské. I při jejich plnění František Cik nešetří sil. Na Gottwaldovu výzvu kráčí v čelních řadách soudruhů, kteří pomáhají ustavovat ve městě základní organizace strany — vzniklo jich tehdy koncem čtyřicátých let celkem deset a měly dohromady na dvanáct set členů. To byl počátek nové široké výchovné a přesvědčovací práce, kterou strana rozvinula v masách.

V padesátých letech se hlásí nové naléhavé požadavky související se socializací vesnice. Bylo zapotřebí desítek, stovek dalších a dalších obětavých rukou. František Cik neváhá ani tentokrát: jako montér a elektromontér pomáhá, jak se říká, „na nohy" v deseti zemědělských družstvech nově vznikajícím kolektivům družstevních rolníků. Dne už s úsměvem vzpomíná na obrovské potíže s materiálem, dopravou, kterou často musela nahradit chůze po svých. Ne, nebyla to lehká doba, ale lidé jako soudruh Cik se jí dokázali postavit čelem a rukama, které se nezalekly žádné dřiny.

Soudruh Cik je už dlouho na zaslouženém odpočinku, ale o práci strany a společenský život ve městě se zajímá stejně živě jako dřív. Jeho dlouholetá obětavá nezištná práce pro Komunistickou stranu Československa, pro socialistickou společnost byla oceněna řadou pamětních medailí u příležitosti vítězství československého pracujícího lidu a výročí Vítězného února.

(bach)

VZPOMÍNÁME

Letos uplynulo 20 let od úmrtí s. Tomáše Knechta, bývalého náměstka předsedy MěstNV v Tišnově a předsedy Svazu požární ochrany v Tišnově i v tišnovském okrese.

10. listopadu 1982 uplynulo 80 let od jeho narození. Svou dlouholetou obětavou prací, organizačním talentem a uměním jednat s lidmi se s. Knecht významně podílel na budování našeho města. Dnes s odstupem doby vidíme, kolik práce, energie a času věnoval naší společnosti a svým spoluobčanům, se kterými si vždy dobře rozuměl. Nechť je tato vzpomínka díkem za jeho nezištnou dlouholetou práci.

PODĚKOVÁNÍ

Dodatečně děkujeme všem přátelům a známým, kteří se zúčastnili posledního rozloučení s **Andělou Moravcovou** a **Silvií Moravcovou.**

Rodiny Moravcova a Navrátilova

Děkujeme všem přátelům a známým za účast při posledním rozloučení s panem **Jaroslavem Juřičkem.**

Anna Juřičková, manželka a syn Jaroslav s rodinou

NAROZENÍ

v srpnu a září 1982:

1. 8. Jana Prokešová, Trmačov 261
3. 8. Aleš Kyncl, Hradčany 116
4. 8. Zuzana Baláková, Alšova 382
5. 8. Michal Michalčák, Mánesova 1579
10. 8. Eva Michálková, Alšova 725
11. 8. Pavel Babák, Za klášterem 1092
25. 8. Lucie Lenártová, Horova 945
26. 8. Vilma Příbramská, Trnec 649
28. 8. Tomáš Reiter, Horova 943
28. 8. Milan Karkulík, Šerkovice 59
29. 8. Klára Jeřábková, Jiráskova 609
30. 8. Karolina Illková, U Humpolky 1510
30. 8. Igor Pecka, Brněnská 156
31. 8. Jiří Hron, Drbalova 851
1. 9. Tereza Thomaierová, U Humpolky 1507
3. 9. Jiří Kolář, Lomnička 4
5. 9. Věra Rausová, Šerkovice 22
6. 9. Jaroslav Šiman, Jamborova 938
6. 9. Michaela Kloudová, U Humpolky 1508
14. 9. Iva Švábenská, Jungmannova 754
16. 9. Kateřina Maloňová, Víska 1034
17. 9. Zdenka Kosová, Dvořákova 343
18. 9. Michaela Koudelková, Nezvalova 1340
19. 9. František Matoušek, Štěpánovice 5
20. 9. Jana Pilátová, Kukýrna 52
20. 9. Jiří Skřivánek, Jamborova 937
20. 9. Lenka Bednářová, Hajánky 22
22. 9. Martin Neudecker, Cihlářská 844
23. 9. Zuzana Sarköziová, nám. Komenského 146
27. 9. Jana Holcnerová, Králova 1672
27. 9. Vendula Wágnerová, Leninova 1634
27. 9. Lucie Fialová, Králova 1680
30. 9. Martin Ošmera, Štěpánovice 21

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují, 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

1. 12. **František Kupský,** Šafránice 1278
5. 12. **Marie Poláčková,** Trnec 648
9. 12. **Karel Knoflíček,** Polní 640
15. 12. **Štěpánka Nechybová,** Majorova 647
15. 12. **Božena Pánková,** Hajánky 3
21. 12. **František Dospíšil,** Za mlýnem 481
22. 12. **Růžena Pánková,** Štěpánovice 82
28. 12. **Josef Hořejš,** Jiráskova 828

75 let se dožívají:

4. 12. **Jan Kubínek,** Nerudova 493
9. 12. **Josef Nechyba,** Majorova 647
14. 12. **Marie Rybová,** Koráb 138
16. 12. **Antonín Zahradník,** Nerudova 478

80. a vyšší narozeniny oslaví:

3. 12. **Marie Košíková,** Šerkovice 60. Dožívá se 84 roků.
6. 12. **Marie Chutná,** Štěpánovice 24. Dožívá se 82 roků.
8. 12. **Marie Palečková,** Štěpánovice 32. Dožívá se 83 roků.
9. 12. **Marie Veselá,** Lomnička 75. Dožívá se 81 roků.
14. 12. **Kristina Strážnická,** nám. Komenského 145. Dožívá se 88 roků.
14. 12. **Marie Machová,** Štěpánovice 56. Dožívá se 86 roků.
16. 12. **Josef Kočka,** Šerkovice 19. Dožívá se 92 roků.
16. 12. **Marie Dufková,** Brněnská 252. Dožívá se 91 roků.
16. 12. **Antonín Daniel,** Dvořáčkova 66. Dožívá se 80 roků.
17. 12. **Augusta Seyfertová,** Rudé armády 284. Dožívá se 86 roků.
18. 12. **Jan Starý,** Dobrovského 506. Dožívá se 83 roků.
18. 12. **Emilie Wetterová,** Hradčany 38 Dožívá se 80 roků.
20. 12. **Františka Valíčková,** Lomnička 30. Dožívá se 82 roků.
20. 12. **Emilie Svobodová,** Jamné 32. Dožívá se 81 roků.
22. 12. **Emilie Pařízková,** Kukýrna 39. Dožívá se 92 roků.
25. 12. **František Vrchlabský,** nejstarší občan města, Lomnička 25. Dožívá se 96 roků.
25. 12. **Marie Tesařová,** Víska 1135. Dožívá se 87 roků.
25. 12. **Marie Floriánová,** Purkyňova 1685. Dožívá se 88 roků.
25. 12. **Ludvík Zemánek,** Havlíčkova 317. Dožívá se 80 roků.
27. 12. **Marie Štorková,** Hradčany 34. Dožívá se 81 roků.
28. 12. **Ing. Václav Rezek,** Husova 717. Dožívá se 86 roků.
29. 12. **Josef Valíček,** Lomnička 30. Dožívá se 84 roků.
29. 12. **Bedřich Sodomka,** Jungmannova 754. Dožívá se 80 roků.
30. 12. **Marie Slezáková,** Wagnerova 830. Dožívá se 85 roků.
31. 12. **Anastázie Diapová,** Šerkovice 21. Dožívá se 83 roku.
31. 12. **Jan Brabec,** Mánesova 706. Dožívá se 81 roků.

Dodatečně uvádíme:

21. 11. **Cecilie Matulková,** Lomnička 73. Dožívá se 80 roků.

SZKP V PROSINCI 1982

4. 12. — **vánoční besídka** pro děti zaměstnanců Dolu RŘ Oslí.

7. 12. — sál SZKP ROH v 17 hodin přednáška **Citová výchova v rodině**

15. 12. — sokolovna v 19.30 hodin **VÁNOČNÍ KONCERT** —pořádá KPH— platí zakoupené abonentní vstupenky — ostatní vstupenky v předprodeji v kanceláři SZKP ROH.

19. 12. — sál SZKP ROH v 15 hodin **JENÍKOVO VÁNOČNÍ PŘÁNÍ** loutková pohádka pro děti.

JUBILEJNÍ DESÁTÝ ROČNÍK FOTOGRAFICKÉ SOUTĚŽE

KRAJINA

A KRAJINNÝ DETAIL

TIŠNOV prosinec 1982

Jubilejní X. ročník fotografické soutěže TIŠNOV 1982 je pořádán pod názvem

KRAJINA A KRAJINNÝ DETAIL

Soutěž uspořádal Sdružený závodní klub pracujících ROH, fotoklub v Tišnově ve spolupráci se základní organizací Českého svazu ochránců přírody v Tišnově a pod záštitou okresního výboru Českého svazu ochránců přírody Brno-venkov a Městského národního výboru v Tišnově.

Motto soutěže:

Zachytit ve fotografii krajinu a její detaily výtvarnou formou.

Fotografickou soutěž obeslalo 178 autorů, z toho 10 žen, z 95 míst ČSSR a 1 autor zahraniční (Polská lidová republika) celkem 998 snímky, z nichž bylo 110 seriálů.

Na výstavu bylo vybráno celkem 140 snímků, včetně 13 seriálů od 54 autorů.

Výstava se koná ve dnech 11. – 18. prosince 1982 v sále SZKP v Tišnově, Mlýnská ulice.

Slavnostní zahájení výstavy je v sobotu 11. prosince 1982 v 15 hodin.

V kulturním programu vystoupí Tišnovské kvarteto.

Otevřeno denně od 9 do do 12 hodin a od 14 do 17 hodin.

Soutěžní snímky posuzovala a hodnotila odborná porota:

předseda poroty –

zasloužilý umělec ing. Vilém Reichman, EFIAP

členové –

ing. Lidmila Pečínková, OV ČSOP Brno-venkov
Miloš Budík, AFIAP
Miroslav Obrátil, OKS Brno-venkov
Miroslav Makovský, SZKP ROH Tišnov

VYHODNOCENÍ FOTOSOUTĚŽE

1. cena – Bartoš Jiří, ASČF, Hejnice u Liberce (za kolekci fotografií)

1. Jizerské buky, seriál 1–6, cena ČSOP
2. Drobnosti, seriál 1–3
3. Jarní les, 1,2, cena ČSOP
4. Průmyslová krajina, cena ČSOP
5. Rašeliniště,

1. cena – Šiller Karel, Česká Třebová (za kolekci fotografií)

6. Neživá krajina, cyklus 1–3, č. 3 – cena ČSOP
7. Zmar, seriál 1–5
8. Sníh, cyklus 1–5
9. Invalidní krajina, cyklus 1–6, cena ČSOP

2. cena – Greš Ján, Tvrdošín, okr. Dolný Kubín (za kolekci fotografií)

10. Zánik jednej hory, seriál 1–5
11. Cesta k slnku, seriál 1–5
12. Po miliónoch liet, seriál 1–5, cena ČSOP
13. Krajina ohňa a ľadu 1, 2,
14. Quo vadis, civilizacia!?, cena ČSOP

3 cena – ing. Sanc Zbyněk, Malé Svatoňovice, okr. Trutnov
(za kolekci fotografií)

15. Teplicko–adršpašské skály, seriál 1–4
16. Horský potok

Čestná uznání

Fencl Jiří, Nová Včelnice, okr. Jindř. Hradec

17. Krajina 1, 2,
18. Domov, cena ČSOP

Musil Zdeněk, Brno

19. Jarní pole, seriál 1, 3, 4,

Rejzek Zdeněk, Mladé Buky, okr. Trutnov

20. Tiché lesy 4, 6. cena ČSOP
21. Jinovatka 1, 3, 4,
22. Mrtvá kleč cena ČSOP
23. Na hřebenech
24. Pole

Vanduch Václav, Valašské Meziříčí

25. Zrození stínu, cyklus 1–3
26. Mají svou tvář 1, 3
27. Zraněné stromy 1

Zvardoň František, Ostrava

28. Krajina

Další ocenění Českého svazu ochránců přírody (ČSOP)

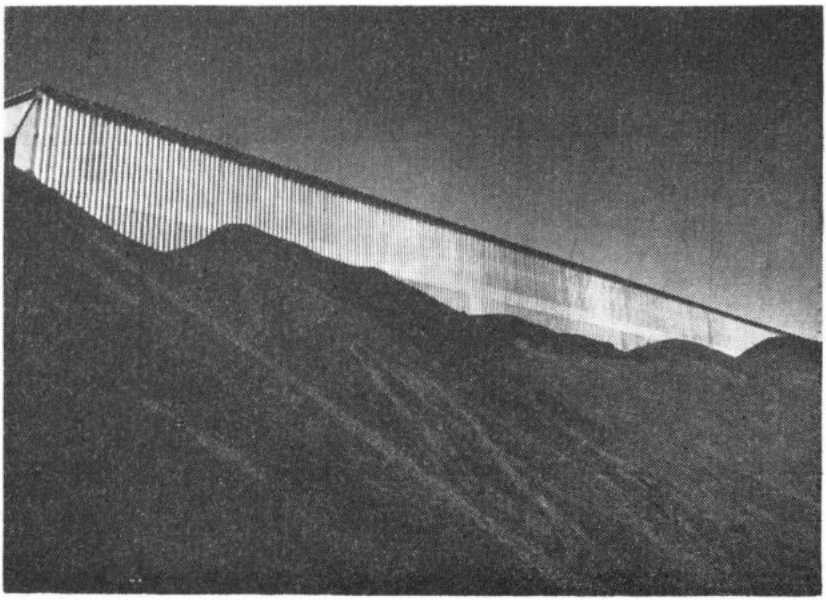
29. Stromy umírají ve stoje 2, Bartoš Arnošt, Otrokovice
30. Stopy civilizace 1, 3, Kotek Lubomír, Trutnov
31. Krajina za městem 2, Kotek Lubomír, Trutnov
32. XXX, Kuglarz Henryk, Štětín, Polsko
33. SOS 1, ing. Sekerka Dušan, Revúca
34. Město, Svatoň Josef, Pardubice
35. Krajina 1981, Svoboda Ladislav, Choceň
36. Krajina 151826/4, Svoboda Ladislav, Choceň
37. Krajina (2), Zadražil Jiří, Střelná u Teplic v Čechách

Vystavené neoceněné snímky

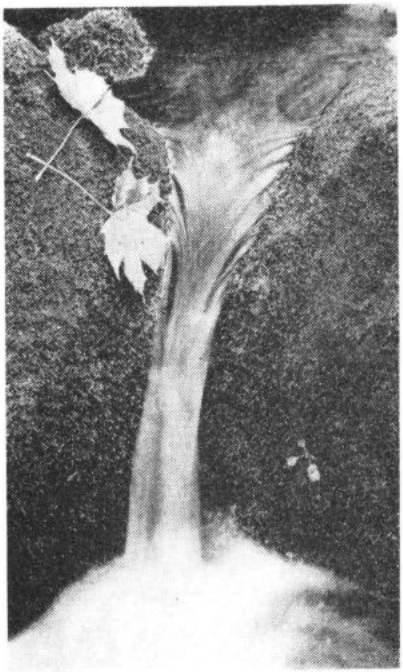
38. Ticho a klid,	Bárta Karel, Semily
39. Země,	Bárta Karel, Semily
40. Potok 1,	ing Bárta Zdeněk, České Budějovice
41. Horské ráno,	Bernhard Jan, Hradec Králové
42. Motýlí proměny 1,	Buček Josef, Tišnov
43. Hlava 3, 5,	Buček Josef, Tišnov
44. Zimní motiv,	Čermák Josef, Svitavy
45. Trávy 1,	Fitl Ivan, Mladé Buky, okr. Trutnov
46. U zamrzlé bystřiny 1,	Fitl Ivan, Mladé Buky, okr. Trutnov
47. Ráno (3),	Formánek Ladislav, Holice v Čechách
48. Vichřice,	Formánek Ladislav, Holice v Čechách
49. Odlesk,	Hanuš Roman, Jičín v Čechách
50. Kontrasty,	Hrachovec M., Dolany u Olomouce
51. Průmyslová krajina,	Chlup Jaroslav, Gottwaldov
52. Dotek,	Imlauf Lubomír, Nové Město n. Met.
53. Vize lesa 1,	Jelínek Jan, Havlíčkův Brod
54. Zimní motiv,	Jelínek Jan, Havlíčkův Brod
55. Podzim,	Jiskra Karel, Vysoké Mýto
56. Pohled z Gerlachu,	Kamarád Ladislav, Praha
57. Za svitu měsíce,	Kamarád Ladislav, Praha
58. Černobílá krajina (3),	Kasal Ivo, Jihlava
59. Krajina 5,	Kosek Jiří, Holice v Čechách
60. Vlkolince 6,	Látal František, Gottwaldov
61. Pochod utopenců,	Dr. Mazal Pavel, Brno
62. Kalné ráno,	Muselík Roman, Brno
63. Ráno u moře,	Oplt Karel, Otrokovice
64. Zima 1,	Palas Jan, Rožnov p. Radhoštěm
65. Linie 2,	Pecina Jindřich, Jablonec n. Nisou
66. Stopy 4,	Pecina Jindřich, Jablonec n. Nisou
67. Stromořadí,	Petrová Věra, Pardubice
68. Kapradí,	Platenka Jiří, Holice v Čechách
69. Fotografie,	Popovič Milan, Vyškov na Moravě
70. Metafory zimy:	Ptáček Josef, Tišnov
71. – Křídlo, Radost –	Ptáček Josef, Tišnov
72. Kamenná tvář	Ptáček Zdeněk, Brno
73. Potok,	Ptáček Zdeněk, Brno
74. Opustený,	Prohászková Martina, Nové Zámky
75. Steblá 2,	Prohászková Martina, Nové Zámky
76. Potrubí 2,	ing Sláma Karel, České Budějovice
77. Příboj,	Smékal Pavel, Tišnov
78. Horské žně,	Soška Ivan, Rožnov p. Radhoštěm
79. Dialog tvarů 4,	Soudský Vladimír, Praha
80. Síla života 4,	Soudský Vladimír, Praha
81. Kořeny a země 3,	Suchý František, Kuřim u Brna
82. Na grúňoch 1, 4,	Svítok Igor, Banská Bystrica
83. Hydra,	Štětka Evžen, Praha
84. Jarní bouře,	Vojna Jaroslav, Praha
85. 3 × stromy,	ing. Vonásek Zdeněk, Praha
86. Pole	Zadražil Jiří, Střelná u Teplic v Čechách
87. Bez názvu,	Žilík Adolf, Tišnov
88. Mexičanka,	Žilík Adolf, Tišnov
89. Skála,	Žilík Adolf, Tišnov

Po miliónoch liet — 4. Foto Jan Greš, Tvrdošín. 2. cena.

Neživá krajina — 3. Foto Karel Šiller, Česká Třebová. 1. cena a cena ČSOP.

Horský potok. Foto ing. Zbyněk Šanc, Malé Svatoňovice. 3 cena.

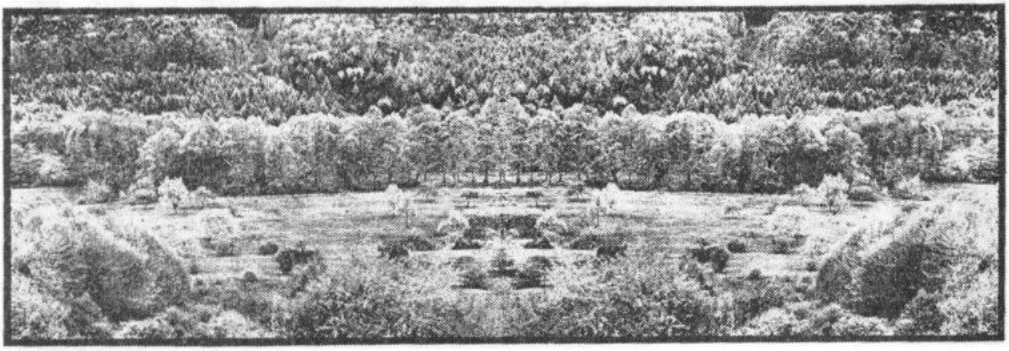
Krajina. Foto František Zvardoň, Ostrava - Výškovice. Čestné uznání.

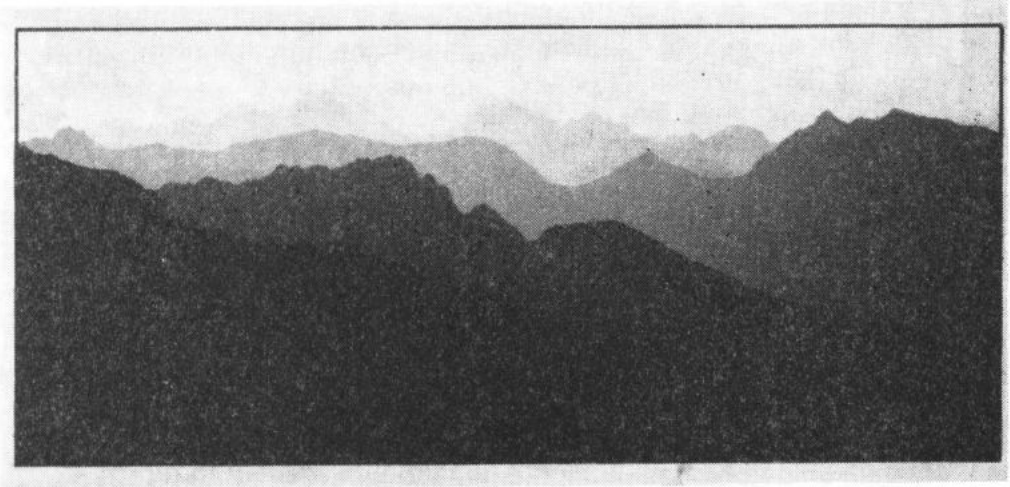

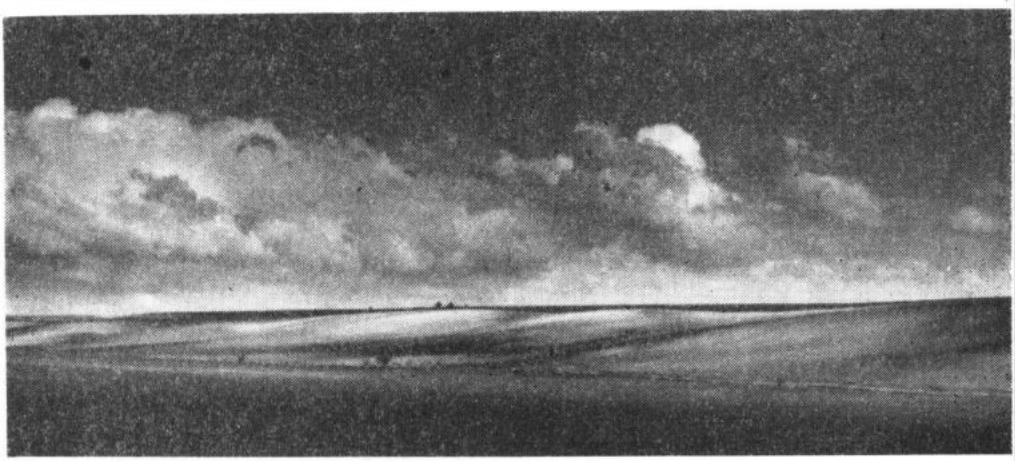
Pole. Foto Zdeněk Rejzek, Malé Buky. Čestné uznání.

Za svitu měsice. Foto Ladislav Kamarád, Praha.

Jarní pole I. Foto Zdeněk Musil, Brno. Čestné uznání.

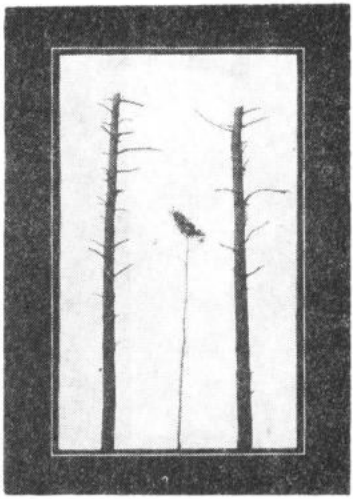

Krajina za městem — 2. Foto Lubomír Kotek, Trutnov. Cena ČSOP.

Stromy umírají ve stoje. A. Bartoš, Otrokovice. Cena ČSOP.

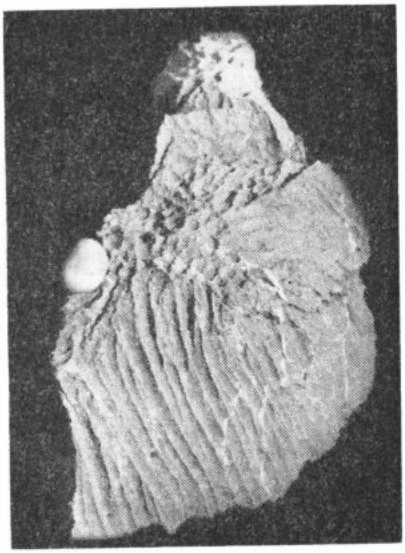
Práce členů tišnovského fotoklubu.

Portrét dravce. Foto Josef Ptáček.

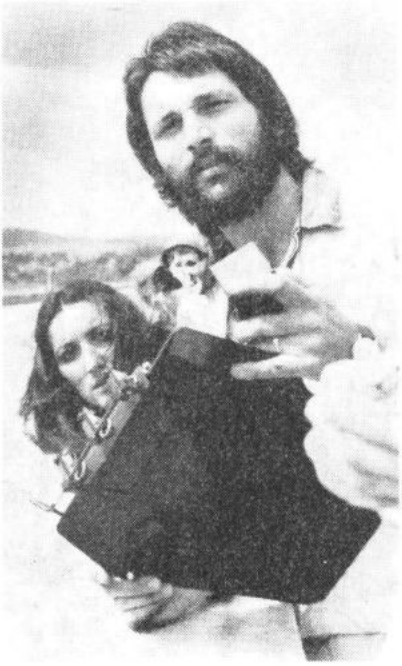
Portrét. Foto Zdeněk Ptáček.

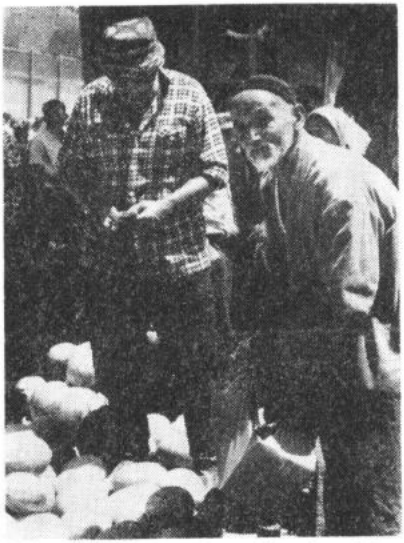
Kamenná odysea. Foto Josef Buček.

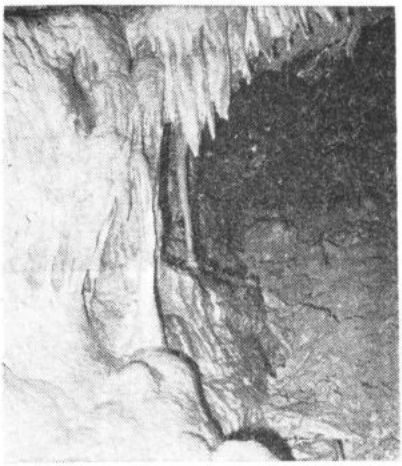
Mexičanka. Foto Adolf Žilík.

Čekání. Foto Lubomír Střeštík.

Taškentský bazar. Foto Miroslav Makovský.

Z Královy jeskyně. Foto Pavel Smékal.

Deset let fotoklubu SZKP ROH Tišnov

Fotografie, to dnes běžně užívané slovo tajemné svým kouzlem ,jemuž podlehnou mnozí od nejmladších po nejstarší, když se s ním blíže seznámí, pochází z řečtiny ze slov fotos a grafio — čili kreslit světlem (i stínem).

Prvopočátky snahy lidí zachytit trvale světlo a stín v podobě obrazu jiným způsobem než malbou, což je dnešním smyslem fotografie, se datují o několik století zpět.

Fyzikálněchemický proces provedení a vyvolání fotografie byl popsán různou formou několika učenci. Nejpřesnější popis však zřejmě uvedl v roce 1777 švédský chemik Carl Wilhelm Scheele (1742—1786).

Předchůdcem fotoaparátu byla, mnohým známá, camera obscura (c. o.). První pokusy s touto temnou komorou se připisují anglickému mnichovi a filozofovi Rogeru Baconovi (1214—1294). Text popisu c. o. byl ale zveřejněn až v roce 1521. Prakticky byla c. o. použita ještě o několik desítek let později. Jejího principu bylo potom použito k sestrojení fotoaparátu.

Fotografie a fotoaparát prošly od těch dob dlouhým vývojem až do dnešní podoby, kdy technická i kvalitativní úroveň zatím dosáhla nejvyššího rozmachu. Jak si fotografie razila cestu do světa, zapustila své kořeny i ve městě v závětří Květnice — Tišnově. Nejznámějšími osobnostmi v tišnovském regionu v oblasti fotografie, především jejich počátků, jsou Fr. Wágner, Dr. Fr. Bílý a St. Sláma. Ovzláště první z nich byl známý z obchůzek po Tišnově a jeho okolí, na nichž do své fotobedýnky—deskáče zachytil známé i neznámé pohledy na fotografiích, jež mají dnes historickou cenu a též vysokou technickou

úroveň a kvalitu. Se snímky Františka Wágnera se setkáváme na stránkách Tišnovska v pravidelné rubrice. Bohužel, zde mnohé snímky neodpovídají původní kvalitě originálu, což ovšem není vina autorova.

Nepodařilo se nám získat bližší údaje o historii fotografie v Tišnově. Víme však, že v poválečné době byl několikrát učiněn pokus zájemce o fotografii organizovat. Z tohoto období jsou známi tišnovští fotografové A. Pokorný, V. Bílý, D. Tikovský a M. Loskot. Posledním ze jmenovaných se právě před deseti lety (v roce 1973) podařilo založit fotokroužek. Kroužek započal svůj život pod patronací tišnovského požárního útvaru. M. Loskot byl vůdčí osobností fotokroužku. Nedlouho poté přechází fotokroužek se změnou názvu na fotoklub pod Sdružený závodní klub pracujících v Tišnově, který mu pomohl zajistit lepší podmínky pro další činnost. Byl jmenován předseda fotoklubu, jímž se stal Josef Buček, který v této funkci působí doposud. Krátce po vzniku fotokroužku byl z iniciativy jeho členů v roce 1973 vyhlášen 1. ročník soutěžní fotovýstavy s názvem „Tišnov a Tišnováci". U veřejnosti měla soutěž velký ohlas, protože to byla po dlouhé době první výstava toho druhu v Tišnově. Hned druhý ročník soutěže byl rozšířen o další kategorii snímků – volný námět, aby se mohli účastnit i autoři, jež se nezabývali tišnovským námětem.

V dalších ročnících vystavovali ve fotosoutěži i fotografové z různých míst republiky. Počet autorů se pohyboval mezi 15–35 osobami. Množství vystavených snímků se ustálilo mezi 90–115 fotografiemi z průměru asi 220 zaslaných. Zhodnocením předešlých devíti ročníků byl nejlepším tišnovským autorem Josef Buček, který téměř nikdy neodcházel bez ocenění. Za ním následovali hned M. Loskot a J. Ptáček. Rok od roku se také zvyšovala technická i kvalitativní úroveň zasílaných prací.

Druhý a třetí ročník fotovýstavy byl obohacen o historické fotografie z města Tišnova, které k vystavení zapůjčil, díky laskavému pochopení, již jmenovaný František Wágner. Z toho důvodu byly tyto dvě výstavy také nejvíce navštíveny (kolem 800 osob).

Prostřednictvím SZKP ROH byla fotoklubu přidělena od MěstNV místnost – bývalý obchod – v ulici Na hrádku. Členové fotoklubu si ji svépomocí upravili na klubovnu s fotokomorou. Tím byl dán důležitý předpoklad pro klubovou činnost. Vytvořila se dobrá parta lidí, jež spojila společná záliba, a možno říci, že tento základní kádr s nepatrnými obměnami zůstává páteří kolektivu dodnes. Dnes čítá fotoklub v průměru 15 členů, z nichž ti nejlepší, kteří fotografickou tvorbu nepřerušili a vytrvali v ní, se mohou pochlubit již mnoha pěknými výsledky. Jsou to:

Ptáček Josef – jeden z nejzkušenějších autorů, absolvent Intitutu výtvarné fotografie (IVF) při svazu českých fotografů (SČF). Samostatná výstava v Přerově, v roce 1980 držitel hlavní ceny v celostátní soutěži „Štít Viléma Heckela", účast na výstavách ve Finsku, Polsku, Portugalsku aj. Specialista v ornitologické fotografii, které se věnuje dlouhá léta; spolupracuje s časopisem Naší přírodou. Na DIAFONu Opava představil velmi zdařilý barevný zvukový diaseriál Stvoření světa.

Žilík Adolf – ve středním období činnosti fotoklubu vůdčí duch celého kolektivu, absolvent IVF při SČF. Samostatná výstava v Přerově, 3. cena v celostátní soutěži „Poezie ve fotografii" v Písku, autor fotografií se silným filosofickým podtextem.

Buček Josef – zakládající člen, absolvent IVF při SČF, člen poradního sboru pro fotografii. Vystavoval na mnoha výstavách i v celostátním měřítku (Očima mládí, Štít Viléma Heckela, AFO AMFO, aj.). Získal několik cen a řadu čestných uznání.

Ptáček Zdeněk – jeden z mladých, talentovaných autorů s převládajícím zaměřením na krajinu a krajinný detail, absolvent IVF při SČF. Účastnil se soutěží Děčínská kotva, Cena Vysočiny, Poezie Písek aj.

Smékal Pavel – specialista v oboru speleologické fotografie. Jeho snímky jsou charakteristické zdařilými výtvarnými prvky.

Další členové fotoklubu (J. Duša, M. Ferov, Z. Juránek, M. Makovský, L. Střeštík, R. Fadinger, P. Šnédar, R. Kolář, F. Suchý, P. Zavadil, P. Doležal, K. Procházka) se zabývají fotografováním s menší pravidelností nebo jen příležitostně. Všechny však sdružuje společný zájem o fotografii nejen tím, jak a čím se dělá, ale především, co má fotografie obsahovat a jakou formou ji vyjádřit.

Činnost fotoklubu je velmi různorodá. Členové se scházejí jednou za čtrnáct dní (v pondělí) ve své klubovně. Jsou účastníky vyškovského mapového fotookruhu Orion, okruhu diapozitivů Kolodium, v jehož letošním ročníku získali 1. místo. Jednotliví členové se postupně během roku představují svými pracemi v nově zřízené vitrině u obchodu Potravin v tzv. Panském domě. Fotografie jsou pravidelně vyměňovány a veřejnost má příležitost posoudit jejich kvalitu i obsah. Na úseku propagace zhotovují členové fotografie z různých společenských a kulturních akcí, z výstavby města atd.

V letošním roce byl další člen fotoklubu, Tesař Jiří, přijat ke studiu na IVF při SČF v Olomouci. To ještě více přispěje k odborné a výtvarné úrovni celého fotoklubu. Vždyť už třetina současných členů bude mít ukončené, toto mezi fotografy uznávané vzdělání, čímž se nemůže pochlubit ani leckterý větší a známější fotoklub.

Během destiletého vývoje fotoklubu se ukázalo, že fotografovat jen sportovní, reportážní a další snímky nestačí. Vykonává-li fotograf činnost pravidelně, vytvoří se během času nutnost, realizovat se ve fotografii též výtvarným směrem. To znamená zachytit věci nebo dění kolem sebe jiným pohledem než čistě popisným, dokumentárním. Pozorné oko totiž najde v krajině, stromech, kamenech a dalších předmětech celky i detaily, které se pomocí světla a stínu a trochy inspirace daji zachytit na fotografii a výtvarně znázornit. Předchozí zvládnutí technické stránky fotografie je však nespornou podmínkou.

To bylo také podnětem k vyhlášení fotografické soutěže pod názvem „Krajina a krajinný detail" při příležitosti 10. výročí založení fotoklubu. Vyhlášení soutěže se setkalo s nevšedním zájmem. Samotní pořadatelé byli množstvím snímků a autorů z počátku trochu zaskočeni. Odborná porota měla při hodnocení nelehkou situaci, jak vybrat a ocenit z přemíry fotografií ty nejlepší. Nakonec bylo vše zvládnuto a výsledkem je instalovaná výstava. Můžeme si dovolit konstatovat, že splnila nod očekávání přání pořadatelů a její uspořádání je důstojným vyvrcholením desetiletého jubilea fotoklubu. Je možno říci, že fotoklub jde správnou cestou. A závěrem nezbývá, než popřát jeho členům hodně dalších úspěchů na nastoupené cestě a v další činnosti „Dobré světlo!"

Miroslav Makovský

KRAJINA A KRAJINNÝ DETAIL – Jubilejní X ročník fotografické soutěže TIŠNOV 1982. Vydáno u příležitosti 10. výročí vzniku fotoklubu SZKP ROH v Tišnově. Příloha zpravodaje TIŠNOVSKO 1982, č. 12. Kresba na titulní straně Miroslav Makovský.

Z našeho středu odešli . . .

Zesnulí v 3. čtvrtletí 1982:

3. 7. Antonín Nedvěd (1898), Leninova 1633
5. 7. Václav Barták (1934), Lomnička 83
9. 7. Ladislav Nadrchal (1915), Na Kukle 1297
9. 7. Vlasta Babáková (1909), U Humpolky 971
11. 7. Ludmila Dvořáčková (1906), Tyršova 309
19. 7. František Stránský (1923), Jamborova 930
20. 7. František Wágner (1901), Jiráskova 854
21. 7. Jindřich Kocián (1908), Husova 448
24. 7. Marie Holcová (1893), Husova 695
26. 7. Ing. Bohumil Hrdina (1932), Králova 1673
27. 7. Ludmila Bělušová (1915), Hájek 5
16. 8. Jan Mašek (1898), Štěpánovice 60
24. 8. Marie Vojtů (1914), Hradčany 115
28. 8. Marie Jeřábková (1914), Leninova 1628
18. 9. Oldřich Bloudek (1907), Lomnička 42
19. 9. Bedřich Vala (1909), Neumannova 188
21. 9. Jan Hron (1899), Kukýrna 50
29. 9. Marie Matalová (1909), Jamné 33

HLEDÁNÍ DUŠE KRAJINY

Koncem října bylo i pražské Staroměstské náměstí zahaleno do hutné mlhy. Kromě matných světel z kavárenských oken vábily do útulného bezpečí i gotické oblouky přízemí staroměstské radnice, ze kterých vyvěrala barevná symfonie harmonicky komponovaných krajin Bohdana Laciny. Rytířský sál v prvním poschodí radnice se v těch dnech otřásal salvami smíchu nad filozofujícími vtipy Vladimíra Renčína, jehož výstava i v prodlouženém termínu lákala nekončící proud návštěvníků. A přesto bylo možno v podzimní mlze pod orlojem zaslechnout: „Taky jdeš na Renčína?" „Ne, já jdu na Lacinu!"

Takovou situaci byla letošní podzim v Praze, kdy se do ní svými obrazy opět vrátil v roce svých nedožitých sedmdesátin zasloužilý umělec Bohdan Lacina. Právě Praha byla místem nejen jeho studií, ale i místem prvního zveřejnění obrazů z malířských počátků. V divadle E. F. Buriana D 37 vystavoval spolu s Františkem Grosem, Františkem Hudečkem a dalšími několik surrealistických pláten, podmíněných vlivem vůdců tehdy avantgardní Surrealistické skupiny — Vítězslavem Nezvalem a Karlem Teige. Se surrealistickým hnutím se však mladý umělec v podstatě nikdy neztotožnil a to nejen „pro jeho až vysloveně záměrnou neúctu k výtvarným výrazovým prostředkům" — jak se nám po třiceti letech vyjádřil, ale především proto, že mu surrealistická poetika díla nemohla nahradit jeho — zatím pouze tušenou — poetiku vlastní, vyjadřující zakotvení v rodné krajině Českomoravské vrchoviny.

Jestliže mentalita tvůrců dává na vybranou, zda se k dílu proradovat či protrpět, B. Lacinovi bylo zřejmě určeno to druhé. Nikdy se nesnažil ve svých obrazech krajinu a její jevy „fotografovat", pokoušel se vyjádřit její „duši". Posedlý hledáním a touhou po zobrazení zatím nezobrazeného a zdánlivě nezobrazitelného, zůstal na své cestě osamělý. „Vaše dílo zdá se mi být vyzví-

dáním na tmě, světle, tvarech i myšlence . . . jste bez ctižádosti k světu, ale pln ctižádosti k obrazu i k sobě — „Tak vyslovil v úvodu do katalogu Lacinovy výstavy v roce 1948 malířův přítel a lidský umělecký vzor — básník František Halas, „blíženec i po rodném kraji". Halas doprovodil básnickým textem Lacinův cyklus 8 mědirytin „Ženy v rouškách", Lacina naopak vyzdobil zatím nejadekvátnějšími dřevoryty jedno z prvních vydání Halasovy básnické prózy „ Já se tam vrátím" a jemnými mědirytinami „Naši Boženu Němcovou".

Lacinovo grafické dílo je velmi obsáhlé, zejména jeho spolupráce při tvorbě krásně vypracovaných knih — od 7 suchých jehel v surrealistickém vydání Máchova „Máje" roku 1936, přes desítky dřevorytů a mědirytin pro bibliofilskou edici Atlantis (připomeňme alespoň starobylý epos „Gilgameš", keltské pověsti „Mabinogi", Yeatsovu „Tajemnou růži") až po uhlové kresby k Hrubínově vzpomínkové poemě „Svit hvězdy umřelé" z roku 1967.

Více než grafické dílo však svědčí o výjimečném způsobu umělcova hledání jeho tvorba malířská. O přemýšlivé snaze proniknout pod povrch zobrazovaných jevů, ponořit se k jejich „duši", vypovídají už názvy obrazů: POUTNICE, SAMOTY, SAMOTA ZVON, KRAJINA PTÁK, KRAJINA ŽIVEL, KRAJINA SAMODRUHÁ, KRAJINA PODZIMNÍ ROVNODENNOSTI, KRAJINA BLANOKŘÍDLÁ, BEZTÍŽNÁ KRAJINA, ale také MEZIPROSTOR, REZONANCE PROSTORU, KOSTRA PROSTORU, LARVA ČASU, TUCHLENEC . . . Zvláštní kapitolu — ovšem nikoliv bez návaznosti na zobrazení kategorií času s prostoru — tvoří Lacinovy hudební motivy: VIOLA TRISTE, PÍŠŤALA JARNÍCH POLÍ, MALÁ SMUTEČNÍ, HUDEBNÍ MECHANISMY, KONCERT PRO DVĚ CELLA, BUBÍNEK, HUDEBNÍ SKŘÍŇKU A PÍŠŤALKY . . .

Zasloužilý umělec Bohdan Lacina, jehož díla se stala chloubou mnoha galerií a byla vábničkou četných výstav nejen u nás, ale i v zahraničí, zemřel v necelých šedesáti letech v červenci roku 1971 v nadlidské roli konejšitele rozjitřených kulturních kruhů. A jestliže si jeho nedožité sedmdesátiny (narozen 15. února 1912 ve Sněžném u Nového Města na Moravě) připomínáme i v Tišnově, tak proto, že i do našeho města poměrně často zajížděl. Starší učitelé kreslení si jistě vzpomenou na jeho inspekce z titulu pracovníka Výzkumného ústavu pedagogického. Bratru Františkovi — stejně jako ostatním sourozencům — nikdy nepřestal být vděčný za morální i finanční podporu během studií a proto dodnes v jednom tišnovském domě visí obrazy ze všech etap jeho malířské tvorby.

Chcete-li se pokusit vnímat nevšední dílo Bohdana Laciny i vy, zkuste si vyjít třeba do galerie města Brna na Špilberku. A pokud se vám na první pohled nepodaří rezonovat s barevnými cáry VELKÉ PIETY, MATKY S DÍTĚTEM, KRAJINY OHŇŮNKŮ a dalších obrazů, vezměte si na pomoc slovní vyznání jejich tvůrce:

„Je někdy až líto, že něco musíš pominout, odhodit — ale jinak bys totalitu světa nevyjádřil! Například tělo: musíš se zbavit třeba určité křivky, s kterou by ses i rád laskal. Ale chceš-li jít hlouběji, pak při vyjádření vynecháš třeba to, co je ti nejvíc milé. A to zbylé třeba místo laskání drásáš . . ." — ac —

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salónících, školení s ubytováním.

V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí Míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUČANINOU

velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

O STRACE OBECNÉ

Když si někdo rád přivlastňuje věci, které mu nepatří, říkáme o něm, že krade jako straka, Čím si vlastně straka tento nepříliš lichotivý přívlastek vysloužila? Má totiž takovou mánii brát a schovávat lesklé věci po nejrůznějších skrýších, takže pokud je náhodou objevíme, mohou to být celé poklady.

Ale i jinak nepoužívá přílišné lidské obliby. To už je ale důsledkem jejího jídelníčku, na kterém se objevuje vše živé až do velikosti malého zajíčka. Ráda plení ptačí hnízda, polyká mláďata, zobe plže a hmyz a útočí i na myši, no a protože pod jejím zobákem skončí mnohý zajíček nebo bažantík, myslivci po ní tvrdě jdou. To bude zřejmě příčinou, proč je v Českých zemích nehojná a místy zcela chybí; na východním Slovensku však bývá ještě strak až až. Díky tomuto pronásledování se stal ze straky hodně plachý pták. Těžko se k ní v přírodě přiblížíme, už zdaleka nás zpozoruje a spustí ten svůj varovný pokřik „ček-ček-ček-ček". A přitom její zbarvení nelze přehlednout — břicho a lopatky bílé, jinak černá (prostě straka). Když letí, je to takový houpavý let a zdá se jakoby ji její dlouhý ocas dával hodně zabrat, když se s ním musí tak namáhavě vláčet.

V zajetí straka bývá oblíbeným chovancem, protože velmi rychle zkrotne, stane se přítulnou a pak rozveseluje svoje okolí povedenými kousky.

Straka je jinak obyvatelem spíše rovin s poli, loukami a lesíky, kde nachází dostatek živé potravy.

Straky začínají hnízdit už koncem března a jejich hnízdo je vzorem důkladnosti. Bývá buď na vysokém listnatém stromě, nebo i docela nízko na keři (jako je tomu v nížinách) spleteno ze silnějších větviček, pak přijde hlína a potom teprve měkká výstelka, přikryto je stříškou a vchody do něj jsou dva. Tam samička snese 5—8 vajíček, které 17—18 dní zahřívá. Oba rodiče krmí mláďata skoro měsíc.

Když se hnízdění podaří, zdržují se rodiče s dětmi nadále nedaleko hnízda. Ani mladí, až dospějí, nevzdálí se příliš od svého rodiště. Josef Ptáček

SPORT

V tomto čísle zahajujeme činnost samostatné, pravidelné šachové rubriky. Zkoušíme a ověřujeme. Sdělte nám vaše názory. Co tím sledujeme? Především informacemi o šachovém dění ve městě chceme vzbudit zájem o tuto hru u naší mládeže, ale i u rodičů. Šach je vysoce ceněn především pro své vynikající výchovné hodnoty. Jsou výborným doplňkem pro výchovu mládeže. Pro někoho jsou šachy sportem, pro jiného uměním, vědou nebo zábavou. Ať je tomu tak nebo onak, spokojme se prohlášením, že šachy jsou nejdůmyslnější hrou ze všech her, co jich lidský rozum vynašel. A proto chceme, aby naši mladí lidé dávali přednost této hře před jinými.

V naší rubrice vás budeme seznamovat s výsledky, kterých šachisté TJ Baník Tišnov dosahují v okresní a v krajské soutěži, s některými partiemi a se všemi turnaji, které budou organizovány během roku. To jsou naše první informace. Pro ty, kteří chtějí přijít mezi šachisty, vzkaz. Přijďte každý čtvrtek od 18 hodin do sokolovny. Budou vítáni začátečníci i pokročilí.

Pro vás, kteří již znáte taje šachové hry, předkládáme malou vánoční řešitelnou soutěž o 3 knižní ceny.

R. Dozbaba, Tišnov: mat 2. tahem.
Bílý: Kb4, De8, Jc3, Je6, pe4;
černý: Kd6, Ja8, Jb7, Sg1, pb6, pd4.
Ing. Vl. Kos, Tišnov: mat třetím tahem.
Bílý: Kh5, Da3, Jd6, Jh7, Sg1, pe4;
černý: Ke5, Ve8, Sc6, Sh8, Jh2, pd7, pf3.

Ing. Vl. Kos, studie. Bílý: Ka2, Sf5, Sh4, pa6; černý: Kf3, Sf2, pa7, pb7.

Lad. Vetešník. Tišnov: mat třetím tahem. Bílý: Kg1, Va6, Vb7, Jf3, Jf4, Sg8, pb2; černý: Kc5, Dc6, Vf8, Ja7, pd4, pd3, pg6.

Lad. Vetešník: mat čtvrtým tahem. Bílý: Kg8, De5, Sa3, pg4; černý: Kc4, Sh5, pd2, pd3, pe3, pe4, pg6.

K řešení úloh: začíná vždy bílý, první tah bílého má být jediný. Řešení musí vyjít na všechny obrany černého. U dvojtažky: 1. tah, začíná bílý, pak černý (všechny obrany) 2. tah — mat černému králi. U studie, počet tahů není omezen, ale řešení musí vést k vyhrávající pozici.

Řešení pošlete do 31. ledna 1983 na korespondenčním lístku s označením **Šachy** na adresu **R. Dozbaba, MěstNV, 666 19 Tišnov.**

Místo tipu na výlet **CELOROČNÍ REKAPITULACE**

V posledním měsíci roku, v prosinci, se aktivní turistice věnují jen ti skutečně „skalní", po všech stránkách řádně připraveni a vybaveni. A protože se mezi ně neřadíme a neřadíme mezi ně ani ty, kterým jsme po celý rok naše tipy na výlet připravovali, nenabídneme na prosinec žádnou další trasu. Zájemci mohou i v nepříznivém počasí si udělat procházku po našem městě, mohou také se snažit dohonit nějaký turistický dluh z průběhu roku. A my využijeme naši pravidelnou rubriku, abychom udělali celoroční bilanci.

V letošním ročníku jsme nabídli celkem devět tras na výlet. Celkově to bylo 78 km a celkové převýšení 1050 m. Vzdálenost je to asi jako z Tišnova do Havlíčkova Brodu a převýšení z Jeseníku na Praděd nebo z Popradu na Skalnaté pleso. Turistické tempo se počítá 4 km/hod. a jistě se lehce každý přesvědčí, že je možno tuto rychlost bez problémů při výletě dosáhnout. Takže můžeme uvést ještě celkovou dobu — je to necelých dvacet hodin.

Někdo si možná řekne, že se to hezky píše, ale jak to je s turistikou autorů tipů asi ve skutečnosti. Můžeme pochybovače ubezpečit, že každou trasu jsme předem před popsáním prošli. Někdy jsme ušli ještě víc, než jsme nakonec popsali. Mimo to jsme stačili ještě získat odznak 100 jarních kilometrů a absolvovat několik dálkových pochodů. Ale nepovažujeme se a ani zdaleka nejsme skalními turisty. Turistiku děláme jen pro zábavu ,pro potěšení a také pro svoje zdraví a našimi tipy jsme chtěli získat další takové.

Dozvěděli jsme se některé ohlasy. Dozvěděli jsme se také o některých turistech, kteří námi navrhnuté trasy procházeli, i když třeba opačně nebo spojili dvě dohromady. Uvažujeme o tom, že tipy budeme zveřejňovat i v příštím ročníku. Ale o tom se všechno dozvíte až v některém čísle našeho zpravodaje na začátku příštího roku.

— ok —

TIŠNOVSKO 1982

Výběrový obsah XIII. ročníku

Život města

Úspěchy a problémy (služby) 2
Rozkvetlé ulice 1981 9
Jde o spokojenost spotřebitelů 22
O práci protialkoholního sboru 24
Udělaly kus dobré práce — ČSŽ 42
100 let knihovny v Lomničce 45
Vítáme sběratele nerostů (A. S.) 46
Nespokojovat se s dosaženými úspěchy 62
O tišnovské pile (mi) 66
Nová prodejna Jednoty (V. Kukačková) 69
Odbory příkladem (ok) 86
Budoucí Tišnov očima dětí 98
Nejen chlebem je člověk živ 99
Požárníci k 37. výročí osvobození (J. O.) 122
Hotel Květnice v novém (M. Makovský) 126
Z městské konference SČSP (ula) 146
Déšť nepokazil náladu (D. Šikola) 147
Z činnosti klubu důchodců (Bc) 149
V Tišnově po 6. zasedání ÚV KSČ (R. D.) 170
Život v Šerkovicích (K. Fic, J. Ondroušek) 195
Přijeli až z Doněcka (U. Bráchová) 218

Z historie

Procházkou po Tišnově ještě středověkém (J. Hájek) 12
Vrchol a zánik rodu z Pernštejna (mt) 13,33
Brněnský památník míru z tišnovského mramoru (J. Hájek) 33
Pammrová a Lessing (J. Hájek) 52
Projekt dráhy přes Tišnov z roku 1868 (mt) 53
Jan Tišnovský z Hradišťska (mt) 73
Staré parky na Tišnovsku (mt) 74
Několik báchorek a povídaček ze starého Tišnovska (A. Meluzínová) 76
Špitálek a úprava hranic Tišnova (mt) 110
Žabárna (J. Hájek) 134
Z dob válek, hladu a moru (A. Meluzínová) 134
Penningerův dům (J. Hájek) 156
Zprávy z Tišnova před půl stoletím (J. M. Weimann) 158
Povodeň v Lomničce před 60 lety (K. B.) 160
Z dějin tišnovské pošty (i) 181
Korábovský dům v Tišnově (mt) 203
Ze starých archivů (J. Hájek) 204
Schrammové z Deblína (B. Peška) 206

Osobní jubilea, nekrology

K osmdesátce L. Mazače (ok) 30
Jubileum nejstaršího občana Fr. Vrchlabského (M. Brichtová) 32
Památce Jos. Lieberzeita (i) 44
S palubou pod nohama — B. Stožický (vb) 50
Jubilant K. Formánek (PAV) 91
Vzpomínka na O. Smíška (K. Cejnek) 104
Před rokem zemřel O. Sekora (K. C.) 129
Rozloučili jsme se s Františkem Wágnerem (ok) 154
Barvy ve světě a barvy v člověku — B. Matal (V. K.) 178
K dvěma malířským jubilejím — Jambor a Viktorin (i) 182
Za Bedřichem Valou (vb) 200
Jubileum Fr. Štěpána (vb) 201
Hledání duše krajiny — B. Lacina (ac) 223

Z galerie průkopníků

M. Svitavská (ok) 44
P. Peňáz (i) 151
F. Cik (bach) 220

Příroda

Chráněná území Tišnovska (L. Malec) 54
Přežije Květnice rok 2000 (J. Ptáček) 78
Bezedná zmola (P. Šnédar) 79
Tišnovská kotlina v horopisném členění (L. Malec) 114
Klucanina (J. Lacina) 138
Mokřady — ohrožené části přírody (J. Lacina) 161
Tichanov (J. Lacina) 183
Sýkoř — střecha Tišnovska (J. Lacina) 207
Seriál o ptácích (J. Ptáček) 18, 38, 80, 115, 139, 163, 184, 209, 225

Sport

(řídí V. Seyfert) 15, 36, 55, 86, 116, 140, 164, 185, 210
Tip na výlet (ok) 37, 57, 82, 93, 118, 141, 165, 180, 213

Různé

Moje zážitky z cest (D. Š.) 7
Kamerou D. Tikovského (vb) 8
Bilance požárníků z Lomničky (M. Sáblík) 25
Dvakrát Jos. Uher (J. M. Weimann) 34
Sedmdesát let za volantem (vb) 50
Alois Lukášek v Mánesu (K. Volný) 64
Obrazy Jar. Kótase (vb) 89
Recitoval R. Lukavský (vb) 125
Pocta tišnovskému rodáku 127
Opět dvakrát Jos. Uher (J. M. Weimann) 157

Přílohy

Krasové útvary na Tišnovsku květen
Krajina a krajinný detail prosinec

V roce 1982 připravoval **TIŠNOVSKO** redakční kolektiv ve složení:

PhDr. Karel Fic, odpovědný vedoucí
Jaroslav Brácha
Ivo Hobl
Zdeněk Juránek
Miroslav Makovský
Josef Ondroušek
Josef Ptáček
Ing. Václav Seyfert
Jana Vavřinová

KINO PANORAMA

2. čt – 20 hodin
SKLENĚNÝ DŮM
Český barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

4. so – 17.30 a 20 hodin, 6. po – 17.30 hodin
JEDEN JAKO DRUHÝ
Španělský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

5. ne – 17.30 a 20 hodin
ZÁHADA SOUHVĚZDÍ ORIONU
Fantastická dobrodružství pěti astronautů v kosmických hlubinách.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs

7. út – 17.30 a 20 hodin, 9. čt – 17.30 a 20 hodin
JAKO ZAJÍCI
aneb vepřo – knedlo western
Český barevný film.
Vstupné 3, 4 , 5 Kčs

11. so 12. ne 13. po – 17.30 hodin
HVĚZDA PADÁ VZHŮRU (širokoúhlý)
Muzikál s Karlem Gottem v hlavní roli.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

11. so 12. ne – 20 hodin
● **ŠVÝCARSKÁ AFÉRA**
Švýcarský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

14. út 16. čt – 17.30 a 20 hodin
● **POZOR VIZITA**
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

18. so 19. ne – 17.30 hodin
POHANSKÁ MADONA
Maďarský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

18. so 19. ne – 20 hodin, 20. po – 17.30 hodin
● **KDO ZABIL JO-ANN MARCUSOVOU A KATHY NELSONOVOU**
Americký kriminální příběh.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

21. út 23. čt – 17.30 a 20 hodin
● **BÍLÝ MYS (širokoúhlý)**
Americký dobrodružný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

25. so 26. ne 27. po – 17.30 hodin
DIVOKÝM KURDISTÁNEM
(širokoúhlý)
Barevný film NSR.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

25. so 26. ne – 20 hodin
● **JAK SVĚT PŘICHÁZÍ O BÁSNÍKY**
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

28. út 30. čt – 17.30 a 20 hodin
ČARODĚJ
Americký filmový muzikál.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

5. ne – 9.30 hodin
SLEPIČKA PEPIČKA
Barevný film NDR.

12. ne – 9.30 hodin
TAJEMNÝ STAŘEC
Sovětský barevný film.

19. ne – 9.30 hodin
KRTEK A VEJCE
Český barevný film.

26. ne – 9.30 hodin
KRÁLOVSTVÍ KŘIKLAVÝCH ZRCADEL
Sovětský barevný film.

DĚTSKÝ FILMOVÝ FESTIVAL:

1. st – 17.30 hodin
VODNÍ DĚTI
Polský barevný film.
Vstupné 2 Kčs

2. čt – 17.30 hodin
SLAVÍKŮV SVÁTEK
Sovětský barevný film.
Vstupné 2 Kčs

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov.
Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice – 5933-82 – 456.12/82-Lá 254